Program SFC2021, ki se financira iz ESRR (cilj „naložbe za delovna mesta in rast“□), ESS+, Kohezijskega sklada, SPP in ESPRA – člen 21(3)

CCI	2021SI16FFPR001
Naslov v angleščini	Slovenia’s EU Cohesion Policy Programme 2021-2027
Naslov v nacionalnem jeziku (nacionalnih jezikih)	SL - Program evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji
Različica	4.2
Prvo leto	2021
Zadnje leto	2027
Upravičen od	1. jan. 2021
Upravičen do	31. dec. 2030
Številka sklepa Komisije	C(2026)1592
Datum sklepa Komisije	4. mar. 2026
Številka sklepa države članice o spremembi	
Datum začetka veljavnosti sklepa države članice o spremembi	
Nebistvena prerazporeditev (člen 24(5) uredbe o skupnih določbah)	Ne
Redakcijsko-tehnični popravki (člen 24(6) uredbe o skupnih določbah)	Ne
Odobril odbor za spremljanje	Da
Regije NUTS, ki so zajete v programu	SI0 - Slovenija SI03 - Vzhodna Slovenija SI031 - Pomurska SI032 - Podravska SI033 - Koroška SI034 - Savinjska SI035 - Zasavska SI036 - Posavska SI037 - Jugovzhodna Slovenija SI038 - Primorsko-notranjska SI04 - Zahodna Slovenija SI041 - Osrednjeslovenska SI042 - Gorenjska SI043 - Goriška SI044 - Obalno-kraška
Zadevni sklad (skladi)	ESRR Kohezijski sklad ESS+ SPP
Program	□ v okviru cilja „naložbe za delovna mesta in rast“ samo za najbolj oddaljene regije

Kazalo

1. Strategija programa: glavni izzivi in odzivi politik 22
Tabela 1 30
2. Prednostne naloge 73
2.1. Prednostne naloge, razen tehnične pomoči 73
2.1.1. Prednostna naloga: 1. Inovacijska družba znanja 73
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO1.1. Razvoj in izboljšanje raziskovalne in inovacijske zmogljivosti ter uvajanje naprednih tehnologij (ESRR) 73
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov 73
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 73
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 76
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+ 76
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 76
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah 77
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah 77
2.1.1.1.2. Kazalniki 78
Tabela 2: Kazalniki učinka 78
Tabela 3: Kazalniki rezultatov 79
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 80
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 80
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 81
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 82
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+ 82
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 82
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO1.2. Izkoriščanje prednosti digitalizacije za državljane, podjetja, raziskovalne organizacije in javne organe (ESRR) 83
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov 83
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 83
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 86
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+ 86
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 86
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah 87
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah 87
2.1.1.1.2. Kazalniki 87
Tabela 2: Kazalniki učinka 87
Tabela 3: Kazalniki rezultatov 88
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 89
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 89
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 90
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 90
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+ 90
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 90
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO1.3. Krepitev trajnostne rasti in konkurenčnosti MSP ter ustvarjanje delovnih mest v MSP, med drugim s produktivnimi naložbami (ESRR) 92

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....92
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 92
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 94
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....95
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 95
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....96
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah....96
2.1.1.1.2. Kazalniki....96
Tabela 2: Kazalniki učinka....96
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....97
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 98
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 98
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 99
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 100
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....100
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 100
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO1.4. Razvoj znanj in spretnosti za pametno specializacijo, industrijski prehod in podjetništvo (ESRR)....101
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....101
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 101
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 102
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....103
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 103
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....103
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..104
2.1.1.1.2. Kazalniki....104
Tabela 2: Kazalniki učinka....104
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....105
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 106
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 106
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 106
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 106
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....106
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 107
2.1.1. Prednostna naloga: 2. Digitalna povezljivost (Specifični cilj za digitalno povezljivost, določen v točki (v) člena 3(1)(a) uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu) 108
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO1.5. Izboljšanje digitalne povezljivosti (ESRR) 108
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....108
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 108
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 109
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....110
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 110

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....110
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..111
2.1.1.1.2. Kazalniki....111
Tabela 2: Kazalniki učinka....111
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....111
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa....112
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja....112
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja....112
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop....113
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....113
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP....113
2.1.1. Prednostna naloga: 11. Razvoj strateških tehnologij za Evropo - STEP....114
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO1.6. Podpora naložb, ki prispevajo k ciljem platforme za strateške tehnologije za Evropo (v nadaljnjem besedilu: platforma STEP) iz člena 2 Uredbe (EU) 2024/795 Evropskega parlamenta in Sveta. (ESRR)....114
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....114
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 114
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:....115
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....116
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah....116
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....116
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..117
2.1.1.1.2. Kazalniki....117
Tabela 2: Kazalniki učinka....117
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....118
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa....119
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja....119
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja....120
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop....121
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....121
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP....121
2.1.1. Prednostna naloga: 3. Zelena preobrazba za podnebno nevtralnost....122
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.1. Spodbujanje energijske učinkovitosti in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov (ESRR)....122
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....122
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 122
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:....123
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....123
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah....124
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....124
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..124
2.1.1.1.2. Kazalniki....125
Tabela 2: Kazalniki učinka....125
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....125

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 126
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 126
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 126
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 127
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+.....127
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 127
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.2. Spodbujanje energije iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov [1], vključno s trajnostnimi merili, določenimi v Direktivi (ESRR).....128
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov.....128
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 128
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 130
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+.....130
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 130
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah.....130
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..131
2.1.1.1.2. Kazalniki.....131
Tabela 2: Kazalniki učinka 131
Tabela 3: Kazalniki rezultatov.....131
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 132
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 132
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 132
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 132
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+.....133
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 133
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.4. Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam in preprečevanja tveganja nesreč ter odpornosti, ob upoštevanju ekosistemskih pristopov (ESRR).134
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov.....134
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 134
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 135
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+.....136
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 136
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah.....136
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..137
2.1.1.1.2. Kazalniki.....137
Tabela 2: Kazalniki učinka 137
Tabela 3: Kazalniki rezultatov.....137
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 138
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 138
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 138
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 138
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+.....138
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 139

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.6. Spodbujanje prehoda na krožno gospodarstvo, gospodarno z viri (ESRR) 140
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....140
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 140
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 141
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....141
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 142
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....142
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..142
2.1.1.1.2. Kazalniki....143
Tabela 2: Kazalniki učinka 143
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....143
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 144
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 144
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 144
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 144
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....145
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 145
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.7. Izboljšanje varstva in ohranjanja narave ter biotske raznovrstnosti in zelene infrastrukture, tudi v mestnem okolju, in zmanjšanje vseh oblik onesnaževanja (ESRR) 146
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....146
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 146
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 147
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....148
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 148
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....149
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..149
2.1.1.1.2. Kazalniki....149
Tabela 2: Kazalniki učinka 149
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....150
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 151
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 151
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 151
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 151
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....152
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 152
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.1. Spodbujanje energijske učinkovitosti in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov (Kohezijski sklad) 153
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....153
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 153
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 154
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....154

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 155
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....155
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..155
2.1.1.1.2. Kazalniki....155
Tabela 2: Kazalniki učinka....155
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....156
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa....156
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja....156
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja....156
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop....156
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....157
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP....157
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.2. Spodbujanje energije iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov [1], vključno s trajnostnimi merili, določenimi v Direktivi (Kohezijski sklad)....158
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....158
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 158
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:....159
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....159
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 160
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....160
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..160
2.1.1.1.2. Kazalniki....160
Tabela 2: Kazalniki učinka....160
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....160
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa....161
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja....161
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja....161
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop....161
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....161
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP....162
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.4. Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam in preprečevanja tveganja nesreč ter odpornosti, ob upoštevanju ekosistemskih pristopov (Kohezijski sklad)....163
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....163
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 163
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:....165
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....165
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 166
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....166
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..166
2.1.1.1.2. Kazalniki....167
Tabela 2: Kazalniki učinka....167

Tabela 3: Kazalniki rezultatov....167
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa....168
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja....168
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja....169
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop....169
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....169
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP....169
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.5. Spodbujanje zanesljivega dostopa do vode, trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri, vključno s celostnim gospodarjenjem z vodnimi viri, in odpornosti v zvezi z vodo (Kohezijski sklad)....170
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....170
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 170
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 171
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....171
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah....172
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....172
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..172
2.1.1.1.2. Kazalniki....173
Tabela 2: Kazalniki učinka....173
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....173
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa....173
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja....173
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja....174
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop....174
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....174
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP....174
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.7. Izboljšanje varstva in ohranjanja narave ter biotske raznovrstnosti in zelene infrastrukture, tudi v mestnem okolju, in zmanjšanje vseh oblik onesnaževanja (Kohezijski sklad)....175
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....175
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 175
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 175
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....176
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah....176
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....176
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..177
2.1.1.1.2. Kazalniki....177
Tabela 2: Kazalniki učinka....177
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....177
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa....177
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja....177
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja....178
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop....178
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....178

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 178
2.1.1. Prednostna naloga: 4. Trajnostna mobilnost (Specifični cilj za mestno mobilnost, določen v točki (viii) člena 3(1)(b) uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu)....179
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.8. Spodbujanje trajnostne večmodalne mestne mobilnosti v okviru prehoda na gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij ogljika (ESRR) 179
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....179
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 179
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 181
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....181
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 181
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....182
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..182
2.1.1.1.2. Kazalniki....182
Tabela 2: Kazalniki učinka 182
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....183
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 183
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 183
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 184
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 184
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....185
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 185
2.1.1. Prednostna naloga: 12. Energetski prehod 186
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.12. Spodbujanje povezovalnih daljnovodov in povezane infrastrukture za prenos, distribucijo in shranjevanje ter podporne infrastrukture, pa tudi zaščite kritične energetske infrastrukture ter vzpostavitve polnilne infrastrukture (ESRR) 186
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....186
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 186
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 187
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....187
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 187
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....187
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..188
2.1.1.1.2. Kazalniki....188
Tabela 2: Kazalniki učinka 188
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....188
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 189
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 189
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 189
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 189
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....190
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 190
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.12. Spodbujanje povezovalnih daljnovodov in povezane infrastrukture za prenos, distribucijo in shranjevanje ter podporne infrastrukture, pa tudi zaščite kritične energetske infrastrukture ter vzpostavitve polnilne infrastrukture (Kohezijski sklad) 191

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....191
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 191
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 192
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....192
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 192
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....192
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..193
2.1.1.1.2. Kazalniki....193
Tabela 2: Kazalniki učinka....193
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....193
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 193
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 193
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja....194
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 194
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....194
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 194
2.1.1. Prednostna naloga: 5. Trajnostna (čez)regionalna mobilnost in povezljivost....195
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO3.2. Razvoj in krepitev trajnostne, pametne in intermodalne nacionalne, regionalne in lokalne mobilnosti, odporne proti podnebnim spremembam, vključno z boljšim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo (ESRR)....195
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....195
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 195
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 196
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....197
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 197
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....198
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..198
2.1.1.1.2. Kazalniki....198
Tabela 2: Kazalniki učinka....198
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....199
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 199
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 199
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja....199
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 199
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....200
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 200
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO3.1. Razvoj pametnega, varnega, trajnostnega in intermodalnega omrežja TEN-T, odpornega proti podnebnim spremembam (Kohezijski sklad) 201
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....201
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 201
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 203
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....203

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 204
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....204
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..204
2.1.1.1.2. Kazalniki....204
Tabela 2: Kazalniki učinka....204
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....205
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa....205
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja....205
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja....205
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop....206
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....206
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP....206
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO3.2. Razvoj in krepitev trajnostne, pametne in intermodalne nacionalne, regionalne in lokalne mobilnosti, odporne proti podnebnim spremembam, vključno z boljšim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo (Kohezijski sklad)....207
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....207
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 207
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:....209
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....209
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 210
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....210
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..210
2.1.1.1.2. Kazalniki....210
Tabela 2: Kazalniki učinka....211
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....211
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa....211
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja....211
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja....211
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop....212
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....212
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP....212
2.1.1. Prednostna naloga: 13. Dvojna raba....213
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO3.3. Razvoj odporne obrambne infrastrukture, prednostno tiste z dvojno rabo, tudi za spodbujanje vojaške mobilnosti v Uniji, ter izboljšanje civilne pripravljenosti (ESRR)....213
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....213
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 213
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:....215
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....215
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 215
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....216
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..216
2.1.1.1.2. Kazalniki....216

Tabela 2: Kazalniki učinka 216
Tabela 3: Kazalniki rezultatov 216
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 217
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 217
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 217
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 218
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+ 218
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 218
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO3.3. Razvoj odporne obrambne infrastrukture, prednostno tiste z dvojno rabo, tudi za spodbujanje vojaške mobilnosti v Uniji, ter izboljšanje civilne pripravljenosti (Kohezijski sklad) 219
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov 219
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 219
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 220
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+ 220
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 220
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah 221
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah 221
2.1.1.1.2. Kazalniki 221
Tabela 2: Kazalniki učinka 221
Tabela 3: Kazalniki rezultatov 221
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 222
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 222
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 222
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 222
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+ 222
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 223
2.1.1. Prednostna naloga: 6. Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela 224
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO4.2. Doslednejše zagotavljanje enakega dostopa do vključujočih in kakovostnih storitev na področju izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja z razvojem dostopne infrastrukture, tudi s krepitvijo odpornosti za izobraževanje in usposabljanje na daljavo in prek spleta (ESRR) 224
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov 224
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 224
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 225
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+ 225
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 226
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah 226
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah 227
2.1.1.1.2. Kazalniki 227
Tabela 2: Kazalniki učinka 227
Tabela 3: Kazalniki rezultatov 227
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 228
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 228
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 228

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 228
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+.....228
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 229
2.1.1.1. Specifični cilj: ESO4.1. Izboljšanje dostopa do zaposlitve in aktivacijski ukrepi za vse iskalce zaposlitve, zlasti mlade, predvsem v okviru izvajanja jamstva za mlade, dolgotrajno brezposelne in prikrajšane skupine na trgu dela, in neaktivne osebe, kot tudi s spodbujanjem samozaposlovanja in socialnega gospodarstva (ESS+).....230
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov.....230
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 230
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 232
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+.....233
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 233
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah.....234
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..234
2.1.1.1.2. Kazalniki.....234
Tabela 2: Kazalniki učinka 234
Tabela 3: Kazalniki rezultatov.....234
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 235
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 235
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 235
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 235
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+.....236
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 236
2.1.1.1. Specifični cilj: ESO4.2. Posodabljanje institucij in služb trga dela za oceno in predvidevanje potreb po veščinah ter zagotavljanje pravočasne in prilagojene pomoči in podpore pri usklajevanju ponudbe in povpraševanja na trgu dela, prehodih in mobilnosti (ESS+) 237
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov.....237
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 237
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 238
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+.....238
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 239
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah.....239
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..239
2.1.1.1.2. Kazalniki.....240
Tabela 2: Kazalniki učinka 240
Tabela 3: Kazalniki rezultatov.....240
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 240
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 240
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 241
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 241
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+.....241
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 241

2.1.1.1. Specifični cilj: ESO4.4. Spodbujanje prilagajanja delavcev, podjetij in podjetnikov na spremembe, aktivnega in zdravega staranja ter zdravega in dobro prilagojenega delovnega okolja, ki obravnava tveganja za zdravje (ESS+) 243
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov 243
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 243
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 245
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+ 245
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 246
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah 246
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah 246
2.1.1.1.2. Kazalniki 246
Tabela 2: Kazalniki učinka 247
Tabela 3: Kazalniki rezultatov 247
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 247
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 247
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 248
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 248
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+ 249
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 249
2.1.1.1. Specifični cilj: ESO4.5. Izboljšanje kakovosti, vključenosti, učinkovitosti in ustreznosti sistemov izobraževanja in usposabljanja za potrebe trga dela, vključno z vrednotenjem neformalnega in priložnostnega učenja, da bi podprli pridobivanje ključnih kompetenc, tudi podjetniških in digitalnih veščin, ter s spodbujanjem uvedbe dualnih sistemov usposabljanja in vajeništev (ESS+) 250
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov 250
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 250
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 252
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+ 253
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 253
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah 254
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah 254
2.1.1.1.2. Kazalniki 254
Tabela 2: Kazalniki učinka 254
Tabela 3: Kazalniki rezultatov 255
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 256
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 256
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 256
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 257
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+ 257
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 257
2.1.1.1. Specifični cilj: ESO4.7. Spodbujanje vseživljenjskega učenja, zlasti prožnih možnosti za izpopolnjevanje in prekvalifikacijo za vse, ob upoštevanju podjetniških in digitalnih veščin, boljše predvidevanje sprememb in zahtev po novih veščinah na podlagi potreb trga dela, olajševanje prehodov med delovnimi mesti in spodbujanje poklicne mobilnosti (ESS+) 259
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov 259

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 259
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 261
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....261
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 262
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....262
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..263
2.1.1.1.2. Kazalniki....263
Tabela 2: Kazalniki učinka 263
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....263
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 264
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 264
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 264
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 264
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....265
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 265
2.1.1. Prednostna naloga: 7. Dolgotrajna oskrba in zdravje ter socialna vključenost 266
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO4.3. Spodbujanje socialno-ekonomskega vključevanja marginaliziranih skupnosti, gospodinjstev z nizkimi dohodki in prikrajšanih skupin, tudi ljudi s posebnimi potrebami, s celostnimi ukrepi, vključno s stanovanjskimi in socialnimi storitvami (ESRR) 266
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....266
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 266
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 267
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....268
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 268
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....269
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..269
2.1.1.1.2. Kazalniki....269
Tabela 2: Kazalniki učinka 269
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....269
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 269
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 270
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 270
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 270
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....270
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 270
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO4.5. Zagotavljanje enakega dostopa do zdravstvenega varstva in krepitev odpornosti zdravstvenih sistemov, vključno z osnovnim zdravstvenim varstvom, ter spodbujanje prehoda z institucionalne oskrbe na oskrbo v družini in skupnosti (ESRR)....271
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....271
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 271
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 273
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....273

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 274
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....274
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..274
2.1.1.1.2. Kazalniki....274
Tabela 2: Kazalniki učinka 274
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....275
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 275
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 275
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 275
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 275
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....276
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 276
2.1.1.1. Specifični cilj: ESO4.8. Pospeševanje dejavnega vključevanja za spodbujanje enakih možnosti, nediskriminacije in aktivne udeležbe ter povečevanje zaposljivosti, zlasti za prikrajšane skupine (ESS+)....277
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....277
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 277
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 277
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....278
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 279
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....279
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..279
2.1.1.1.2. Kazalniki....279
Tabela 2: Kazalniki učinka 279
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....280
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 280
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 280
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 281
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 281
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....281
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 282
2.1.1.1. Specifični cilj: ESO4.11. Krepitev enakopravnega in pravočasnega dostopa do kakovostnih, trajnostnih in cenovno ugodnih storitev, vključno s storitvami, ki spodbujajo dostop do stanovanj, in storitvami oskrbe, usmerjene v posameznika, vključno z zdravstveno oskrbo; posodobitev sistemov socialne zaščite, vključno s spodbujanjem dostopa do socialne zaščite, s posebnim poudarkom na otrocih in prikrajšanih skupinah; izboljšanje dostopnosti, tudi za invalide, učinkovitosti in odpornosti zdravstvenih sistemov in storitev dolgotrajne oskrbe (ESS+)....283
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....283
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 283
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 285
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....286
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 286
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....286

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..287
2.1.1.1.2. Kazalniki....287
Tabela 2: Kazalniki učinka....287
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....287
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa....288
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja....288
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja....288
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop....289
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....289
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP....289
2.1.1.1. Specifični cilj: ESO4.12. Spodbujanje socialnega vključevanja oseb, izpostavljenih tveganju revščine ali socialni izključenosti, vključno z najbolj ogroženimi osebami in otroki (ESS+)....290
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....290
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:....290
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:....292
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....292
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah....293
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....293
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..293
2.1.1.1.2. Kazalniki....294
Tabela 2: Kazalniki učinka....294
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....294
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa....295
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja....295
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja....295
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop....295
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+....296
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP....296
2.1.1. Prednostna naloga: 8. Trajnostna turizem in kultura....297
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO4.6. Krepitev vloge kulture in trajnostnega turizma pri gospodarskem razvoju, socialni vključenosti in socialnih inovacijah (ESRR)....297
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov....297
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:....297
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:....299
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+....300
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah....300
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah....300
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..301
2.1.1.1.2. Kazalniki....301
Tabela 2: Kazalniki učinka....301
Tabela 3: Kazalniki rezultatov....302
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa....302
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja....302
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja....302

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 302
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+.....302
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 303
2.1.1. Prednostna naloga: 14. Dostopna stanovanja 304
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO4.7. Spodbujanje dostopa do cenovno dostopnih in trajnostnih stanovanj (ESRR) 304
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov.....304
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 304
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 306
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+.....306
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 307
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah.....307
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..307
2.1.1.1.2. Kazalniki.....308
Tabela 2: Kazalniki učinka 308
Tabela 3: Kazalniki rezultatov.....308
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 308
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 308
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 309
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 309
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+.....309
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 310
2.1.1. Prednostna naloga: 9. Trajnostni razvoj lokalnih območij 311
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO5.1. Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na mestnih območjih (ESRR) 311
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov.....311
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 311
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 312
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+.....313
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 313
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah.....313
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah..314
2.1.1.1.2. Kazalniki.....314
Tabela 2: Kazalniki učinka 314
Tabela 3: Kazalniki rezultatov.....314
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 315
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 315
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 315
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 315
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+.....316
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 316

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO5.2. Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega lokalnega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na območjih, ki niso mestna območja (ESRR) 317
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov 317
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 317
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 318
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+ 318
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 319
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah 319
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah 319
2.1.1.1.2. Kazalniki 320
Tabela 2: Kazalniki učinka 320
Tabela 3: Kazalniki rezultatov 320
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 320
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 320
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 321
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 321
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+ 321
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 321
2.1.1. Prednostna naloga: 10. Sklad za pravični prehod 322
2.1.1.1. Specifični cilj: JSO8.1. Omogočanje regijam in ljudem, da obravnavajo socialne, zaposlitvene, gospodarske in okoljske učinke, ki jih ima prehod na energetske in podnebne cilje Unije do leta 2030 in na podnebno nevtralno gospodarstvo Unije do leta 2050 na podlagi Pariškega sporazuma (SPP) 322
2.1.1.1.1. Ukrepi skladov 322
Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+: 322
Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah: 325
Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+ 325
Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah 325
Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah 326
Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah 326
2.1.1.1.2. Kazalniki 326
Tabela 2: Kazalniki učinka 326
Tabela 3: Kazalniki rezultatov 327
2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa 328
Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja 328
Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja 329
Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop 329
Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+ 329
Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP 329
2.2. Prednostne naloge za tehnično pomoč 331
3. Načrt financiranja 332
3.1. Prerazporeditve in prispevki (1) 332
Tabela 15A: Prispevki v InvestEU* (razčlenitev po letih) 332
Tabela 15B: Prispevki v InvestEU* (povzetek) 332

Utemeljitev, ob upoštevanju, kako navedeni zneski prispevajo k doseganju ciljev politike, izbranih v programu v skladu s členom 10(1) uredbe o InvestEU 332
Tabela 16A: Prerazporeditve v instrumente v okviru neposrednega ali posrednega upravljanja (razčlenitev po letih) 333
Tabela 16B: Prerazporeditve v instrumente v okviru neposrednega ali posrednega upravljanja* (povzetek) 333
Prerazporeditve v instrumente v okviru neposrednega ali posrednega upravljanja – utemeljitev .333
Tabela 17A: Prerazporeditve med skladi ESRR, ESS+ in Kohezijskim skladom ali v drugi sklad ali sklade (razčlenitev po letih) 333
Tabela 17B: Prerazporeditve med skladi ESRR, ESS+ in Kohezijskim skladom ali v drugi sklad ali sklade (povzetek) 333
Prerazporeditve med skladi z deljenim upravljanjem, vključno med skladi kohezijske politike – utemeljitev 334
Preglednica 21: Sredstva, ki prispevajo k ciljem iz člena 21c(3) Uredbe (EU) 2021/241 335
3.2. SPP: dodelitev v programu in prerazporeditve (1) 335
3.2.1. Sredstva SPP, dodeljena programu pred prerazporeditvami po prednostnih nalogah (kjer je ustrezno) (2) 335
Tabela 18: Dodelitev iz SPP v program v skladu s členom 3 uredbe o SPP pred prerazporeditvami 335
3.2.2. Prerazporeditve v SPP kot dopolnilna podpora (1) (kjer je ustrezno) 336
Tabela 18A: Prerazporeditve v SPP v okviru programa (razčlenitev po letih) 336
Tabela 18B: Prerazporeditev sredstev ESRR in ESS+ v SPP v okviru programa 336
Tabela 18C: Prerazporeditve v SPP iz drugih programov (razčlenitev po letih) 336
Tabela 18D: Prerazporeditev sredstev ESRR in ESS+ iz drugih programov v SPP v tem programu 337
Utemeljitev dopolnilne prerazporeditve iz ESRR in ESS+ na podlagi načrtovanih vrst ukrepov .337
3.3. Prerazporeditve med kategorijami regij na podlagi vmesnega pregleda 337
Tabela 19A: Prerazporeditve med kategorijami regij na podlagi vmesnega pregleda v okviru programa (razčlenitev po letih) 337
Tabela 19B: Prerazporeditve med kategorijami regij na podlagi vmesnega pregleda v druge programe (razčlenitev po letih) 337
3.4. Prerazporeditve nazaj (1) 338
Tabela 20A: Prerazporeditve nazaj (razčlenitev po letih) 338
Tabela 20B: Prerazporeditve nazaj* (povzetek) 338
3.5. Finančna sredstva po letih 339
Tabela 10: Finančna sredstva po letih 339
3.6. Skupna finančna sredstva po skladih in nacionalno sofinanciranje 340
Tabela 11: Skupne finančne dodelitve po skladih in nacionalni prispevek 340
4. Omogočitveni pogoji 342
5. Organi, pristojni za program 387
Tabela 13: Organi, pristojni za program 387
Porazdelitev povrnjenih zneskov za tehnično pomoč v skladu s členom 36(5) uredbe o skupnih določbah, če je za prejemanje plačil Komisije opredeljenih več teles 387
6. Partnerstvo 388
7. Komuniciranje in prepoznavnost 390
8. Uporaba stroškov na enoto, pavšalnih zneskov, pavšalnih stopenj in financiranja, ki ni povezano s stroški 392
Tabela 14: Uporaba stroškov na enoto, pavšalnih zneskov, pavšalnih stopenj in financiranja, ki ni povezano s stroški 392
Dodatek 1: Prispevek Unije na podlagi stroškov na enoto, pavšalnih zneskov in pavšalnih stopenj 393
A. Povzetek glavnih elementov 393
B. Podrobnosti glede na vrsto operacije 394
C. Izračun standardnih stroškov na enoto, pavšalnih zneskov in pavšalnih stopenj 394

1. Vir podatkov, uporabljenih za izračun standardnih stroškov na enoto, pavšalnih zneskov ali pavšalnih stopenj (kdo je predložil, zbral in evidentiral podatke; kje so podatki shranjeni; presečni datumi; potrjevanje itd.)....394
2. Navedite, zakaj sta predlagana metoda in izračun na podlagi člena 94(2) uredbe o skupnih določbah relevantna za vrsto operacije. 394
3. Navedite, kako so bili izračuni narejeni, vključno zlasti s predpostavkami v smislu kakovosti ali količin. Če je to relevantno, je treba uporabiti in na zahtevo predložiti statistične dokaze in referenčne vrednosti v obliki, ki jo lahko uporabi Evropska komisija.....394
4. Pojasnite, kako ste zagotovili, da so bili v izračun standardnih stroškov na enoto, pavšalnega zneska ali pavšalne stopnje vključeni le upravičeni izdatki. 394
5. Ocena revizijskega organa v zvezi z metodologijo za izračun in zneski ter ureditvijo za zagotovitev potrjevanja, kakovosti, zbiranja in shranjevanja podatkov....394
Dodatek 2: Prispevek Unije, temelječ na financiranju, ki ni povezano s stroški 395
A. Povzetek glavnih elementov....395
B. Podrobnosti glede na vrsto operacije....396
Dodatek 3....397
Območni načrt za pravični prehod - ONPP Zasavje.OBMOČNI NAČRT ZA PRAVIČNI PREHOD ZASAVSKE PREMOGOVNE REGIJE (6.0)....398
1. Oris procesa prehoda in opredelitev najbolj prizadetih območij v državi članici 398
2. Ocena izzivov, povezanih s prehodom, za vsako opredeljeno območje 401
Ozemlje: ZASAVSKA PREMOGOVNA REGIJE....401
2.1. Ocena gospodarskih, socialnih in območnih učinkov prehoda na podnebno nevtralno gospodarstvo Unije do leta 2050 401
2.2. Razvojne potrebe in cilji do leta 2030 z namenom doseči podnebno nevtralno gospodarstvo Unije do leta 2050....404
2.3. Skladnost z drugimi ustreznimi nacionalnimi, regionalnimi ali teritorialnimi strategijami in načrti 406
2.4. Predvidene vrste operacij....408
3. Mehanizmi upravljanja....412
4. Kazalniki učinkov ali rezultatov za posamezni program....414
Utemeljitev na podlagi predvidenih vrst operacij, da so kazalniki učinka ali rezultatov, specifični za posamezni program, potrebni 414
Tabela 1: Kazalniki učinka....416
Tabela 2: Kazalniki rezultatov....416
Območni načrt za pravični prehod - ONPP SAŠA.OBMOČNI NAČRT ZA PRAVIČNI PREHOD SAVINJSKO ŠALEŠKE PREMOGOVNE REGIJE (5.0)....417
1. Oris procesa prehoda in opredelitev najbolj prizadetih območij v državi članici 417
2. Ocena izzivov, povezanih s prehodom, za vsako opredeljeno območje 420
Ozemlje: SAVINJSKO ŠALEŠKA PREMOGOVNA REGIJA....421
2.1. Ocena gospodarskih, socialnih in območnih učinkov prehoda na podnebno nevtralno gospodarstvo Unije do leta 2050 421
2.2. Razvojne potrebe in cilji do leta 2030 z namenom doseči podnebno nevtralno gospodarstvo Unije do leta 2050....424
2.3. Skladnost z drugimi ustreznimi nacionalnimi, regionalnimi ali teritorialnimi strategijami in načrti 427
2.4. Predvidene vrste operacij....428
3. Mehanizmi upravljanja....433
4. Kazalniki učinkov ali rezultatov za posamezni program....435
Utemeljitev na podlagi predvidenih vrst operacij, da so kazalniki učinka ali rezultatov, specifični za posamezni program, potrebni 435
Tabela 1: Kazalniki učinka....436
Tabela 2: Kazalniki rezultatov....436
DOKUMENTI....437

1. Strategija programa: glavni izzivi in odzivi politik

Sklic: člen 22(3)(a)(i) do (viii) in (x) ter (b) Uredbe (EU) 2021/1060 (uredba o skupnih določbah)

Pri pripravi Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji (Program) smo izhajali iz Strategije razvoja Slovenije 2030 (SRS 2030). Napredek pri doseganju ciljev letno spremlja Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj (UMAR) v Poročilu o razvoju (PoR). PoR 2021 in 2022[1] ugotavljata, da so ključnega pomena ukrepi v smeri večje odpornosti gospodarstva in družbe, izkoriščanja novih priložnosti ter pospešitve prehoda v visoko produktivno, nizkoogljično in krožno gospodarstvo.

Za doseganje ciljev SRS 2030 moramo ukrepe prednostno usmerjati na področja, kjer zaznavamo največje izzive:

-pospeševanje rasti produktivnosti, vključno z razvojem ustreznih kompetenc;

-pospeševanje prehoda v nizkoogljično krožno gospodarstvo;

-krepitev odpornosti zdravstvenega sistema in finančne vzdržnosti sistemov socialne varnosti;

-krepitev razvojne vloge države in njenih institucij: izboljšanje učinkovitosti upravljanja javnega sektorja in zmanjšanje regulatornih bremen ostaja izziv, ki je bil v največji meri naslovljen v Načrtu za okrevanje in odpornost (NOO), zato ga v Programu posebej ne izpostavljamo.

Na podlagi relevantnih dokumentov, specifičnih vrednotenj, poročil, Priporočil Sveta EU v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leta 2019, 2020 in 2022 (Priporočila Sveta EU) in strateških prioritet EK, smo oblikovali ukrepe za učinkovito reševanje identificiranih izzivov. Ti so med seboj soodvisni, zato bomo zagotavljali največje možne vsebinske in izvedbene sinergije ter spodbujali iskanje sistemskih horizontalnih rešitev. V NOO je velik poudarek namenjen tudi reformam, zaradi katerih bomo hitreje in bolj učinkovito prispevali k ciljem politik EU in Programa. Pri ukrepih naložbenega dela NOO ter tega Programa bomo zagotavljali jasno razmejevanje oz. komplementarnost področij in podprtih ukrepov.

Slovenija bo pri naložbah upoštevala omilitvene ukrepe iz Celovite presoje vplivov na okolje (Priloga: Omilitveni ukrepi in priporočila) in načelo »Da se ne škoduje bistveno« (Priloga: DNSH). S sredstvi EKP bomo podprli tudi najbolj ranljive in izpostavljene družbenim in gospodarskim posledicam zelenega prehoda. Kjer bo to relevantno, bo Program podpiral naložbe, ki uspešno povezujejo načela trajnosti, estetike in vključenosti v skladu s pobudo Novi evropski Bauhaus.

Slovenija je razdeljena na dve kohezijski regiji, pri čemer se Kohezijska regija Zahodna Slovenija (KRZS) uvršča med razvite, Kohezijska regija Vzhodna Slovenija (KRVS) pa med manj razvite. Izziv KRVZ je zmanjšanje razvojnega zaostanka tako na ravni EU kot tudi v primerjavi s slovenskim povprečjem ter bolj razvito KRZS. V KRZS so kljub splošni večji razvitosti prisotne velike razlike v stopnji razvitosti med razvojnimi NUTS-3 regijami in tudi znotraj njih, ki so se v letu 2020 zopet povečale zaradi epidemije covid-19. Proračun Republike Slovenije bo zagotavljal ustrezno višino nacionalnega prispevka, ki bo omogočal ustrezno izvedbo operacij v obeh kohezijskih regijah[2]. Za spodbujanje povezovanja urbanega in podeželskega območja ter zmanjšanje razvojnih razlik bodo uporabljeni trije teritorialni pristopi. Trajnostni razvoj mest bo podprt s pristopom celostne teritorialne naložbe (CTN) na treh specifičnih ciljih (SC) (RSO2.7, 2.8 in 5.1), lokalni razvoj s pristopom lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost (CLLD), na SC RSO5.2 ter regionalni razvoj z mehanizmom dogovori za razvoj regij (DRR) na štirih SC (RSO1.3, 2.5, 2.7 in 3.2). V izbor operacij so v prvi fazi vključeni nosilci odločanja in predstavniki mest, območij LAS ter regij. Podrobneje je pojasnjeno v poglavjih 1.1 in 2 pri posameznih SC.

V obdobju 2014-2020 so se oblikovale številne dobre prakse, med ključnimi predvsem odlično sodelovanje resorjev pri načrtovanju strateških dokumentov kot podlagah za oblikovanje programskih dokumentov (npr.: Strategija pametne specializacije 2030 (S5)). Dobro sodelovanje iz obdobja 2014-2020 smo prenesli tudi v programiranje dokumentov in ukrepov 2021-2027, ki bodo podlaga za sodelovanje pri njihovem izvajanju. Konkretneje je opredeljeno na ravni ukrepov v 2. poglavju.

Ključni izzivi ter prednostni ukrepi Slovenije:

1.Pospeševanje rasti produktivnosti

Poročilo o produktivnosti 2021[3] (PoP) poudarja, da prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo postaja vse pomembnejši dejavnik zagotavljanja dolgoročne rasti produktivnosti ter odpornosti gospodarstva in družbe. Temu sledi tudi prenovljena S5, in sicer: (i) razvoj kadrov in spretnosti prihodnosti, (ii) vloga javnih financ pri spodbujanju pametne, digitalno-inovacijske preobrazbe ter (iii) trajnostna preobrazba v nizkoogljično in krožno gospodarstvo.

Slovenija je v času gospodarske rasti 2014-2019 nekoliko zmanjšala zaostanek v gospodarski razvitosti in je v letu 2019 dosegla 89 % povprečja EU. Hitrejše razvojno dohitevanje je omejevala predvsem rast produktivnosti, ki je zaradi majhnih vlaganj tudi v obdobju gospodarske konjunkture ostala skromna. Še posebej izstopa počasen napredek pri vlaganjih v različne oblike neoprijemljivega kapitala, ki je ključen dejavnik rasti produktivnosti sodobnih gospodarstev, epidemija pa je še dodatno poudarila pomen tovrstnih vlaganj.

PoP 2021 v okviru tega izziva med prednostnimi ukrepi države navaja:

-povečanje vlaganj države za pametno in trajnostno preobrazbo in zagotovitev infrastrukturnih pogojev.

Za dvig produktivnosti so nujna vlaganja države v digitalno in zeleno preobrazbo. Treba je okrepiti znanstveno-raziskovalni, inovacijski in digitalni ekosistem, spodbujati medsebojno povezovanje in skupna vlaganja, delitev tveganj in bolj intenzivno mednarodno sodelovanje za prebojne inovacije in hitrejšo rast produktivnosti. Na dvig učinkovitosti ekosistema bodo vplivale tudi reforme iz NOO. Zagotoviti je treba še (i) digitalno (npr. digitalna dostopnost podeželskih območij, tehnologije nove generacije), (ii) raziskovalno-razvojno in (iii) zeleno (npr. ukrepi za podporo proizvodnji obnovljivih virov energije (OVE), trajnostno mobilnost, itd.) infrastrukturo, ob upoštevanju načel javnega naročanja inovativnih rešitev, ki ima na produktivnost poudarjen srednjeročni učinek.

Digitalna preobrazba in prehod v digitalno družbo lahko bistveno pripomoreta k doseganju vseh ciljev iz SRS 2030. Slovenija se po evropskem indeksu digitalnega gospodarstva in družbe (DESI) že od leta 2016 uvršča nad povprečje EU (2021: 13. mesto), pri čemer trendno izgubljamo konkurenčnost na področju povezljivosti, največji zaostanek pa je na področju vsaj osnovnih digitalnih kompetenc. Primerjalno nazadujemo tudi pri pokritosti s fiksnim širokopasovnim omrežjem, kar je neugodno za zagotavljanje kakovosti digitalne dostopnosti vsem, še posebej podeželskim območjem.

Po evropskem inovacijskem indeksu (EII) se Slovenija v 2021 že tretje leto uvršča med zmerne inovatorke. Med komponentami EII je glede na povprečje EU najslabši rezultat pri naložbah podjetij. Poslabšalo se je tudi že sicer nizko financiranje in podpora za rizični kapital. Pri naložbah v RRI, IKT in skupnem številu raziskovalcev precej zaostajamo za najboljšimi. Krepiti moramo raziskovalne zmogljivosti javnega sektorja in vlagati v človeške vire za dvig inovacijske dejavnosti gospodarstva. Inovacijska aktivnost podjetij malih in srednjih podjetij (MSP) je še vedno pod povprečjem EU.

-Izboljšanje poslovnega in inovacijskega okolja ter spodbujanje podjetniškega sektorja k vlaganjem v digitalno, inovacijsko in zeleno preobrazbo.

Produktivnost je gonilna sila za uspešno delujoče gospodarstvo in višjo gospodarsko razvitost s končnim ciljem blaginje prebivalstva. Pri tem je prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo vse pomembnejši dejavnik, tudi zaradi trenda rasti cen energentov in surovin. Zato je treba začeti s korenitejšimi sistemskimi premiki na osnovi novih znanj, inovacij in naložb v čistejše tehnologije.[4]

Industrija se vse bolj usmerja od delovno intenzivnih in nizko tehnološko zahtevnih proizvodov v visoko tehnološko zahtevne. To se kaže v njihovem večjem tržnem deležu in primerjalno ugodnih gibanjih produktivnosti. Manjšo konkurenčnost dosegamo pri storitvah, ki temeljijo na znanju, vključno z IKT.

Slovenija mora spodbuditi vlaganja v ključne omogočitvene faktorje za digitalno in inovacijsko preobrazbo podjetij, to je od vlaganj v podatke in analitiko, do sistemov in tehnologij, talentov in organizacijskega kapitala, ki so ključ do naprednih, pametnih, podatkovno upravljanih podjetij, kjer so poseben izziv MSP. Ker prehod v četrto industrijsko revolucijo spreminja naravo inoviranja, moramo pospešiti uvajanje novih poslovnih modelov, prebojnih in disruptivnih inovacij ter prilagojenih procesov in organizacije poslovanja, vključno z domačim in mednarodnim povezovanjem. Izboljševati pa bo treba tudi poslovno in inovacijsko okolje.

Pri tem je pomembna tudi komplementarnost vsebin z NOO.

-Krepitev znanj in spretnosti prihodnosti.

V Sloveniji največjo nevarnost predstavlja večletno upadanje vključenosti odraslih in zaposlenih v vseživljenjsko učenje (VŽU), kar vpliva na razvoj ustreznih kompetenc mladih in odraslih. To zahteva povečanje vlaganj v človeške vire za pokrivanje trenutnih vrzeli ter spodbujanje vključenosti odraslih v VŽU za uspešno soočanje s prihajajočimi izzivi (npr. digitalni, krožnost), tudi tistih, katerih delovna mesta bodo v večji meri izpostavljena avtomatizaciji in spremembam.

Posodobljeni in v prihodnost usmerjeni sistemi izobraževanja in usposabljanja morajo biti bolj fleksibilni, vedno večji pomen pa bodo imeli tudi interdisciplinarni pristopi in prečne kompetence (podjetnost, inovativnost in ustvarjalnost).

2.Prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo

Evropski zeleni dogovor je postavil ambiciozne cilje za preobrazbo gospodarstva EU in okvir za dosego podnebno nevtralnega, krožnega gospodarstva najkasneje do leta 2050. Uredba (EU) 2021/1119 je prelila navedene cilje v t.i. evropski podnebni zakon, ki med drugim določa vmesni cilj zmanjšanja neto emisij toplogrednih plinov (TGP) za vsaj 55 % do leta 2030 glede na leto 1990. Slovenija se zavezuje, da bo s sredstvi Programa iskala največji učinek pri: dobavi čiste, dostopne in varne energije; pospeševanju prehoda k trajnostni in pametni mobilnosti; mobilizaciji industrije za čisto in krožno gospodarstvo; pobudi za prenovo – z gradnjo in prenovo na energetsko in snovno učinkovit način; ambicijah za doseganje ničelnega onesnaževanja za okolje brez toksičnih snovi; ohranjanju in obnovi ekosistemov in biotske raznovrstnosti ter blažitvi podnebnih sprememb; oblikovanju regij in mest, ki so odporna na vplive podnebnih sprememb in pri drugih področjih, v skladu s specifičnimi pobudami Evropskega zelenega dogovora. Dodatno bo uporabila sredstva skladov za mobiliziranje in krepitev raziskav na področju trajnosti. Zmanjševanje emisij TGP je tesno povezano z dekarbonizacijo in dvigom snovne učinkovitosti v ključnih sektorjih. UMAR v okviru tega izziva identificira naslednja prednostna področja ukrepanja:

-ustrezno spodbujanje trajnostne mobilnosti ter razširitev in posodobitev infrastrukture zanjo, tudi z uporabo sodobnih tehnoloških rešitev.

Emisije iz prometa so leta 2020 v Sloveniji predstavljale največji vir emisij TGP v neETS[5] sektorju (47 %; leta 2005 le 38 %),[6] saj se večina blaga prepelje s tovornjaki in večina potnikov z avtomobili. V potniškem prometu je uporaba železnice in drugih javnih prevoznih sredstev v mednarodni primerjavi majhna, delno zaradi razgibanosti reliefa in razpršeni poselitvi. Težave pri dostopu do javnega potniškega prometa (JPP) ima v Sloveniji velik delež prebivalcev (2019: 40 %[7]). Zaradi ukrepov ob epidemiji covid-19, se je delež JPP v skupnem prometu še zmanjšal[8].Zaradi naraščajočih izpustov TGP iz sektorja prometa, bo treba pospešiti dolgoročne sistemske premike. Večja razvejanost, frekventnost, uskladitev in prilagoditev voznih redov bo ob potnikom in okolju prijaznejših voznih sredstvih prispevala k celovitejšemu uveljavljanju trajnostne mobilnosti.[9] Kljub ugodnemu deležu v letu 2020 (10,9 %[10]), bo treba še naprej podpirati uporabo OVE v prometu za dosego sektorskega cilja Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta do leta 2030 (posodobljen NEPN 2024). Deloma bomo k reševanju teh izzivov pripomogli z reformami in naložbami v NOO.

Napovedi prometnih tokov, prometne varnosti, vplivov na okolje ter socialne sprejemljivosti so bili podlaga za oblikovanje ukrepov v Strategiji razvoja prometa v RS do leta 2030[11]. Trajnostno mobilnost na lokalni ravni spodbujamo s sistemsko podporo celostnim prometnim strategijam (SUMP[12]), ki jih je sprejelo že 83 mest, a jih bo treba novelirati. Tovrstne strategije bo treba pripraviti tudi za regionalno raven. Ukrepi, predvideni v strategijah, bodo prispevali k doseganju ciljev predvidenih v pobudi "Cities Mission", ki se zavzema za podnebno nevtralnost mest.

S problematiko prometa je povezana tudi kakovost zraka, predvsem v urbanih območjih, kjer so prebivalci še vedno bolj kot je povprečje EU, izpostavljeni prašnim delcem[13].

-Uvajanje novih nizkoogljičnih krožnih poslovnih modelov, vključno z učinkovitejšim ravnanjem z odpadki.

Prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo je treba razumeti v širšem kontekstu rasti produktivnosti, saj bo v prihodnosti dostop do surovin in energentov ter njihove cene predstavljal še pomembnejši element

konkurenčnosti poslovanja podjetij in industrije. V primeru Slovenije, ki se uvršča pod povprečje EU tako pri energetski kot tudi pri snovni in emisijski produktivnosti, je nujno, da ta izziv rešuje sistemsko.

Kar 55 % slovenskih MSP meni, da jim subvencije pomagajo pri bolj učinkovitem ravnanju z viri (EU: 36 %)[14]. Med anketiranimi MSP se je glede na leto 2017 dvignil delež tistih, ki ponujajo zelene produkte in storitve (za 14 o.t.), in povečal delež zelenih delovnih mest (za 17 o.t.). Podjetja si pri razvoju novih zelenih izdelkov in storitev želijo tudi podpore v obliki tehnične pomoči in svetovanja, kako prepoznati potencialne trge ali stranke ter za trženje in distribucijo.[15] Preobrazbo v smeri dekarbonizacije gospodarstva bomo deloma podpirali z reformami in naložbami v NOO. Ne glede na to pa bodo na tem področju nujna dodatna vlaganja v RRI, krepitev podpornega okolja, podporo zmanjševanju procesnih emisij, pa tudi razvoj novih okoljsko bolj sprejemljivih izdelkov, storitev in poslovnih modelov. Pomembno vlogo pri preobrazbi mora imeti tudi kreativni sektor in izboljšanje tovrstnih kompetenc v javnem sektorju.

-Spodbujanje učinkovite rabe energije in bistveno povečanje zmogljivosti za večjo rabo OVE, predvsem z učinkovitejšim umeščanjem projektov v prostor.

Vlaganja v učinkovito rabo energije so temelj prehoda v podnebno nevtralnost. V gospodinjstvih se je končna rabe energije znižala zaradi občasno višjih temperatur v kurilnih sezonah, delilnikov toplote, sodobnejših ogrevalnih naprav in energetske sanacije stavb.[16] V skladu s posodobljenim NEPN 2024 mora Slovenija do leta 2030 doseči vsaj 35 % izboljšanje energetske učinkovitosti. Cilje bomo dosegli s kombinacijo virov (nacionalnih, NOO in EKP). Nujna so vlaganja v energetsko prenovo stavb javnega sektorja, kjer je v letu 2020 kumulativna raba končne energije zaostajala za 26 %, kumulativno zmanjšanje emisije CO2 pa za 12 % za ciljnima vrednostma. Glede na dobre izkušnje, je treba naloge obstoječe projektne pisarne nadgraditi z nalogami sistemskega pospeševalca projektov energetske prenove javnih stavb. Zaradi ambicioznosti ciljev do leta 2030 je treba zagotoviti ustrezno intenzivnost izvajanja ukrepov v gospodinjstvih. Poseben izziv predstavlja energetska revščina, saj ima več kot 40 % enostanovanjskih stavb visoke stroške za ogrevanje. V skladu s posodobljenim NEPN 2024 in Dolgoročno strategijo energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)[17],[18] je nujna hitra vzpostavitev celovitega pristopa za reševanje tega problema.

Raba OVE se je v končni rabi energije v obdobju 2005-2020 povečala najmanj od vseh držav članic EU (SI 6 %, EU 92 %)[19]. Slovenija se je tako za dosego cilja poslužila mehanizma statističnega prenosa OVE iz druge države članice EU.[20] Ob taki dinamiki so hkrati zelo oddaljeni tudi cilji za prihodnja leta.[21] Kapacitete za rabo OVE je mogoče povečati tudi s spodbujanjem samooskrbe z energijo na ravni gospodinjstev in v skupnostih. Ob dosedanji dinamiki je v letu 2023 pričakovati, da se bo z električno energijo samooskrbovalo več kot 26.000 odjemalcev, skupna moč tovrstnih naprav pa bi znašala skoraj 337 MW.[22] Zaradi povečevanja uvajanja OVE, posodobljen NEPN 2024 med ključnimi izzivi navaja tudi pospešeni razvoj omrežja za distribucijo električne energije, kar bo omogočilo pospešeno izkoriščanje prožnosti virov in bremen, integracijo toplotnih črpalk, izpolnjevanje zahtev, povezanih s pospešenim uvajanjem e-mobilnosti in pospešeno integracijo naprav za proizvodnjo električne energije iz OVE.[23] Za uspešno integracijo OVE so pomembne tudi kapacitete za shranjevanje energije.

Tudi Slovenija se sooča s posledicami podnebnih sprememb, ki se odražajo predvsem v t.i. podnebno pogojenih nesrečah, med katerimi skladno z Državno oceno tveganj za nesreče iz leta 2018[24] in na podlagi analize preteklih nesreč ter njihovih škod[25], največje tveganje predstavljajo poplave, žled z ujmami in veliki požari v naravnem okolju. Požari v naravi so vedno bolj kompleksni in obsežni, kar terja medsektorski odziv, ob odsotnosti ustrezne opreme in sredstev za njihovo gašenje pa tudi aktivacijo tujih sil in sredstev[26]. Celovitost pristopa vlaganj na tem področju bomo zagotovili tudi z izvedbo reforme in naložb iz NOO.

Sredstva, ki smo jih vložili v sistem za odvajanje in čiščenje odpadnih voda še ne zadoščajo za to, da bi Slovenija izpolnila zahteve evropske direktive.[27] V Sloveniji je na javni vodovod, ki zagotavlja dobro kakovost dobavljene vode, priključenih skoraj 90 % prebivalcev, vendar pa nekatere regije še vedno zaostajajo. Problematične so tudi visoke izgube v vodovodnem omrežju kot posledica starosti infrastrukture. V NOO načrtovana reforma na področju gospodarskih javnih služb varstva okolja bo prispevala k naložbam v infrastrukturo, ki bodo omogočale dolgoročno kakovostno in stroškovno učinkovito storitev vsem prebivalcem Slovenije.

Stanje na področju biotske raznovrstnosti se v Sloveniji slabša. Med evidentiranimi pritiski in grožnjami za evropsko pomembne vrste in habitatne tipe v Sloveniji izstopajo pozidava, zlasti z urbanizacijo, neurejeno gospodarsko javno infrastrukturo, industrializacijo in prometom, nedomišljeni načini urejanja vodotokov, tudi zaradi zagotavljanja protipoplavne varnosti ter zaraščanja kmetijskih zemljišč in intenziviranja kmetijstva in gozdarstva. To negativno vpliva tudi na krajinsko pestrost in povezanost ekosistemov. Grožnjo biotski raznovrstnosti in naravnim vrednotam povečuje tudi pretirana raba zaradi rekreacije in turističnega obiska. Podnebne spremembe in širjenje invazivnih tujerodnih vrst še dodatno poslabšujejo stanje.

3.Vključujoč družbeni razvoj in medgeneracijska solidarnost

Ob ukrepih za odpravo dolgoletnih težav, ki jih je epidemija še zaostrila (zdravstvo, socialno varstvo), je pomembno še naprej izboljševati dostop do zaposlitve, dolgotrajne oskrbe, kakovostnega učnega okolja in krepiti kompetence ljudi, k čemur bodo, tudi v skladu s preteklimi izkušnjami in izvedenimi vrednotenji ukrepov, usmerjena prizadevanja na CP 4. Ukrepi Programa bodo komplementarno dopolnjevali ukrepe iz NOO in Programa za odpravljanje materialne prikrajšanosti v Sloveniji v obdobju 2021-2027.

UMAR v PoR 2021 in 2022 v okviru tega izziva med prednostnimi ukrepi države navaja:

-ustrezno ureditev financiranja in povečanja zmogljivosti sistema dolgotrajne oskrbe (zlasti sistema oskrbe na domu) in zdravstva, vključno s spodbujanjem zdravega načina življenja ter celovito pokojninsko reformo za javnofinančno vzdržnost pokojninskega sistema in zagotovitev dostojnih pokojnin.

Izboljševanje zdravja prebivalcev se je, merjeno s ključnimi kazalniki zdravstvenega stanja, v zadnjih letih pred epidemijo covida-19 upočasnilo. Ob njenem nastopu pa so se najprej zaostrile že dolgoletne težave dostopnosti zdravstva in dolgotrajne oskrbe. Posledice epidemije za kakovost življenja prebivalcev se že odražajo v nekaterih kazalnikih za leto 2020, številne pa lahko glede na ocene in analize EK, OECD idr. institucij pričakujemo tudi v letu 2021, zato bo nanje treba odgovoriti hitro, celovito in ciljno.

Prizadevanja za trajnostno in kakovostno dolgotrajno oskrbo in deinstitucionalizacijo so se v zadnjih letih okrepila. V tem smislu je treba še naprej spodbujati vključenost v družbo ljudi, ki potrebujejo dolgotrajno oskrbo, si prizadevati za normalizacijo njihovih življenj v skladu z njihovimi potrebami in željami, jih podpirati pri zagotavljanju čim bolj samostojnega življenja ter vlagati v infrastrukturne prilagoditve ali zagotovitve bivalnih okolji, ki prispevajo k zagotavljanju njihovega samostojnega življenja.

V zadnjem desetletju je bil v zdravstvu z vidika zmogljivosti sistema največji izziv obvladovanje rastočega števila bolnikov s kroničnimi degenerativnimi boleznimi in rastočega števila starejših od 80 let, ki imajo težave s krhkostjo, pogosto več kroničnih bolezni hkrati, so odvisni od pomoči drugih oseb ter potrebujejo dolgotrajno oskrbo (DO). Ob tem so se z uporabo novih tehnologij in postopkov zdravljenja ter zaradi potrebe po večji učinkovitosti sistema tudi v Sloveniji uspešno uvajali novi modeli akutne obravnave na primarni in sekundarni ravni. Po drugi strani se v Sloveniji niso upoštevale potrebe po vzpostavitvi zmogljivosti za obravnavo starejših in multimorbidnih bolnikov, po uvajanju novih kapacitet za neakutno obravnavo, podaljšano bolnišnično zdravljenje, zgodnjo rehabilitacijo, integrirano DO in oskrbo na domu, zato bomo ta področja krepili v Programu. K reševanju navedenih izzivov bodo prispevali tudi reforma zdravstvenega sistema, sistemska reforma na področju DO ter načrtovane naložbe iz NOO.

-Zagotavljanje zadostnega obsega delovne sile tudi z aktivnim vključevanjem priseljencev v socialno in družbeno življenje.

Kljub pozitivnim gospodarskim in socialnim gibanjem so se nekatere družbene skupine še naprej spoprijemale z različnimi izzivi:

Konec aprila 2022 je bilo registriranih 58.081 brezposelnih oseb, kar je 26,7 % manj kot aprila 2021 in najnižje doslej. Okrepljena gospodarska aktivnost je ob demografskih spremembah pripeljala do presežnega povpraševanja po delovni sili, kar se še vedno nadaljuje in zaradi česar se delodajalci soočajo s težavami pri iskanju ustreznega kadra. V navedenih razmerah se krepijo strukturni problemi brezposelnosti, saj se povečuje delež dolgotrajno brezposelnih, ki za ponovno vključitev na trg dela potrebujejo dodatno in poglobljeno intenzivno obravnavo. UMAR v Pomladanski napovedi[28]

napoveduje, da se bo naraščanje zaposlenosti in upadanje brezposelnosti še nadaljevalo, hkrati pa se bo zaradi demografskih gibanj krepil vpliv omejitev, povezanih z razpoložljivostjo delovne sile.

Delež zaposlenih s pogodbami za določen čas in prekarnimi pogodbami ostaja nad povprečjem EU, zato je nujno ustrezno informiranje in usposabljanje o pravicah delavcev. Na področju udeležbe na trgu dela zaradi staranja prebivalstva še vedno ostajajo izzivi pri starejših delavcih in zlasti pri nizko usposobljenih starejših delavcih (stopnja zaposlenosti v 3. četrtletju leta 2019 pri prvih SI: 48,9 % EU: 60,2 % in pri drugih SI: 27,5 % EU: 45,3 %). Še vedno je velik izziv tudi dolgotrajna brezposelnost starejših delavcev, pri čemer za njegovo reševanje aktivne politike trga dela še vedno niso dovolj učinkovite. Projekt OECD »Vključevanje dolgotrajno brezposelnih oseb na trg dela in »mapping« NEET izpostavlja, da je za reševanje tega izziva treba izvajati ocene usposobljenosti posameznika in vključevanje v različne oblike usposabljanja, prilagojene posameznikom.

Po indeksu enakosti spolov je bila Slovenija leta 2021 nekoliko pod povprečjem EU (v letu 2021 je med vsemi članicami najbolj nazadovala) in bistveno zaostaja za ciljem SRS 2030. Neenakosti med spoloma so bile najbolj izrazite na področjih znanja in moči.

Epidemija je sprva nadpovprečno poslabšala položaj na trgu dela nizko izobraženim, zaposlenim z nizkimi dohodki, mladim in ženskam. Večja prizadetost oseb z nizko izobrazbo in žensk je bila posledica izrazite sektorske in poklicne dimenzije epidemije, saj so bile zaprtju in padcu aktivnosti izpostavljene predvsem določene dejavnosti in poklici, v katerih so nadpovprečno zastopane ženske, plače pa so podpovprečne. Mladi pa so bili še bolj izpostavljeni začasnim oblikam dela. S ponovnim odpiranjem dejavnosti in zaposlovanjem so se razmere na trgu dela postopno izboljševale tudi za ranljive skupine. K boljšim zaposlitvenim priložnostim za ranljive skupine je podobno kot že pred epidemijo prispevalo pomanjkanje delovne sile. Ranljive ciljne skupine imajo več osebnih okoliščin, ki jim otežujejo vstop na trg dela, zato je nujna predhodna aktivacija, ki vključuje postopno smiselno organiziranje časa, opravil in postopno urejanje osebnih okoliščin. V tem procesu je nujno sodelovanje različnih institucij, ki obravnavajo istega posameznika in mu nudijo storitve vezane na področje dela institucije. Nujna je modernizacija storitev na področju socialnega varstva in povezovanja s storitvami na trgu dela.

Epidemija covida-19 je opozorila tudi na pomen ukrepov na področju varnosti in zdravja pri delu. V obdobju epidemije se je močno povečalo delo na domu, ki prinaša pozitivne učinke na porabo časa za posameznika in okolje, lahko pa povzroča tudi večja tveganja kostno-mišičnih obolenj zaradi neurejene ergonomije delovnih mest in preveč intenzivne ali pogoste uporabe sodobnih IKT, kar pred področje varnosti in zdravja pri delu postavlja nove izzive.

-Krepitev vseživljenjskega učenja in prilagajanja delovnih mest za daljšo delovno aktivnost in večjo vključenost starejših v družbo.

Smiselno se naveden ukrep komplementarno povezuje s »Krepitvijo znanj in spretnosti prihodnosti« na CP 1. Prebivalstvo Slovenije je razmeroma dobro izobraženo, vse večji izziv pa je razvoj ustreznih kompetenc, da bi zadovoljili ne le trenutne, ampak prihodnje potrebe družbe in gospodarstva, zato je treba okrepiti vlaganja za učinkovito prilagajanje vseh vrst izobraževanj[29]. Treba bo vzpostaviti odziven in partnerski sistem napovedovanja srednjeročnih potreb po kompetencah ter povečati vključenost odraslih v VŽU. K odpravljanju neskladij v znanju in spretnostih na trgu dela bo pripomogla tudi vrsta reform in naložb iz NOO.

Trend večletnega upadanja vključenosti odraslih in zaposlenih v VŽU je zaskrbljujoč. Udeležba starejših delavcev, nizko usposobljenih in neaktivnih oseb v izobraževanju je pod povprečjem EU. Smernice OECD za izvajanje Strategije spretnosti za Slovenijo določajo, da je za izpolnitev dolgoročnih ciljev nujen dobro usklajen sistem izobraževanja odraslih.

Matematična in naravoslovna pismenost mladih sta na visoki ravni (PISA 2018), kljub temu pa obstajajo določene razlike med uspehi šolajočih glede na spol ter migrantsko ozadje. Neugodna so tudi gibanja na področju branja knjig, že vrsto let je prepočasen razvoj jezikovnih virov in tehnologij za uveljavljanje in razvoj slovenskega jezika. Zaradi določitve pravice do uporabe in razvoja znakovnega jezika ter jezika gluhoslepih v Ustavi Republike Slovenije[30] so potrebne prilagoditve za večjo dostopnost in kakovost vzgoje in izobraževanja. Določene vrzeli v znanju so posledica šolanja na daljavo med epidemijo, še zlasti za ranljivejše skupine otrok, zato so potrebni učinkoviti ukrepi za zmanjšanje vrzeli v kompetencah otrok ter odpravo drugih posledic epidemije na vzgojo in izobraževanje.

Več kot polovica učiteljev v izobraževanju je starejših od 50 let, velik delež se jih že približuje upokojitveni starosti, zato na nekaterih področjih že prihaja do pomanjkanja.

-Krepitev vloge kulture in turizma za zagotavljanje kakovosti življenja prebivalcev

Kulturni in kreativni sektor ima pomembno vlogo pri zagotavljanju kakovosti življenja prebivalcev ter pri lokalnem razvoju, revitalizaciji podeželja in mest, turističnem in gospodarskem razvoju. Ustvarja nova delovna mesta in prihodke ter dodano vrednost.[31] Številne pozitivne učinke ima povezovanje med kulturo in gospodarstvom, predvsem s turističnim sektorjem. Skupni BDP, ki je bil posledica turistične potrošnje, je v 2019 znašal 4.127 mio. EUR, v 2020 pa 2.485 mio. EUR. V 2019 je predstavljal 8,5 %, v 2020 pa 5,3 % BDP v gospodarstvu. Skupna dodana vrednost, ki je bila posledica turistične potrošnje, je v 2019 znašala 2.997 mio. EUR, v 2020 pa 1.817 mio. EUR, kar je pomenilo 7,1 % oz. 4,4 % celotne dodane vrednosti v gospodarstvu. Strategija slovenskega turizma 2022–2028[32] poleg vrednot narave krepi pomen kulture, avtentičnosti, zdravja in kakovosti bivanja. Slovenija je zelena destinacija, ki nudi raznolika in lahko dostopna kulturna doživetja z močnim lokalnim avtentičnim karakterjem. Med ključne izzive sodijo pomanjkanje kulturnih elementov v turistični ponudbi in podobi Slovenije kot zelene butične destinacije ter porušeno ravnotežje med turizmom, okoljem in prebivalci. Urejanje naravne in kulturne dediščine in njeno vključevanje v turistično ponudbo je strateškega pomena za razvitost posameznih destinacij in turistični ambient Slovenije ter vpliva na dvig kakovosti bivanja lokalnega prebivalstva.

4.Pravičen prehod

Temeljno usmeritev vlaganj Sklada za pravični prehod (SPP) predstavljata Priloga D Poročila o državi – Slovenija 2020 in Nacionalna strategija za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda[33] (Strategija za izstop iz premoga). Identificirani sta 2 premogovni regiji, ki sta upravičeni območji pravičnega prehoda (Zasavje in Savinjsko Šaleška (SAŠA)). Regiji sta na različnih stopnjah prehoda, zato bo strategija vlaganj za vsako od njiju drugačna.

Zasavje, kjer rudnik ne deluje več, je za zaključek tranzicije treba podpreti predvsem s socialno-ekonomskimi vrstami ukrepov. Ožje vplivno območje obsega občine Trbovlje, Hrastnik in Zagorje ob Savi. Analiza vrzeli Zasavske regije[34] kaže, da večine delovnih mest, povezanih z izrabo premoga, od zaprtja rudnika, v regiji niso nadomestili. Tako je leta 2020 znašal povprečni indeks delovne migracije premogovnih občin 63,1[35], 23,3 točk manj kot leta 2000. Opaziti je mogoče tudi trend zmanjševanja števila prebivalcev (za 11 % v obdobju 2000-2021). Brezposelnost v regiji je okoli 13,5 %, najmanjša je v Zagorju ob Savi. V občini Trbovlje se soočajo z visokim odstotkom dolgotrajno brezposelnih in brezposelnih mladih (15,1 %). Za trg dela v regiji je značilen problem presežka oseb, ki nimajo ustreznih kompetenc, in ki predstavljajo največji delež tistih, ki so dolgotrajno brezposelni. Na drugi strani pa se v nekaterih sektorjih soočajo s pomanjkanjem ustrezno izobražene delovne sile. Večina zaposlenih v regiji je starejših od 30 let, največ v skupini 50 do 59 let. V regiji trenutno ni na voljo novih priložnosti tako med MSP kot tudi med velikimi podjetji, da bi angažirala brezposelne osebe. Zato je ključnega pomena podpreti naložbe v izvajanje ciljno usmerjenih ukrepov za zmanjšanje trenutne vrzeli na trgu dela, krepitev in nadgradnjo RRI kapacitet v regiji na področjih S5, bolj kakovosten družbeno ekonomski razvoj v regiji, dvig kompetenc, diverzifikacijo gospodarstva in dvig dodane vrednosti na zaposlenega, ki bodo ustvarila nove zaposlitvene priložnosti v MSP in velikih podjetjih. Širše območje predstavlja celotna Zasavska statistična regija, ki razen navedenih treh občin vključuje tudi občino Litija.

Strategija za izstop iz premoga v regiji SAŠA predvideva prenehanje obratovanja šestega bloka TEŠ in pridobivanja lignita najpozneje v letu 2033. V tej regiji širše vplivno območje obsega 10 občin, ožje vplivno območje pa tri: Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki (78 % vseh neposredno zaposlenih v lokalni premogovniški in energetski industriji oz. v družbah TEŠ in skupini PV). Analiza značilnosti zaposlitev v dejavnostih regije, povezanih z rabo premoga, v okviru analize vrzeli[36] kaže, da v panogi prevladujejo starejši zaposleni (do 35 let le 26 % vseh), kar kaže na to, da sektor za mlade ni med bolj privlačnimi. Za regijo je značilna tudi nizka mobilnost delovne sile. Z ukrepi iz sredstev SPP je treba podpirati diverzifikacijo dejavnosti energetskih podjetij, krepitev in nadgradnjo RRI kapacitet na področjih zelenega prehoda in S5, ukrepe za bolj učinkovito in uspešno zapolnjevanje prostih delovnih mest v panogah in sektorjih, kjer se že zdaj soočajo s pomanjkanjem delovne sile, krepitev kompetenc za različne ciljne skupine. V regiji pomembne zaposlitvene možnosti ponujajo tako velika podjetja kot MSP. Pri slednjih je število zaposlenih med letoma 2011 in 2020 naraslo za 12 %. Ukrepi za podporo gospodarski dejavnosti

bodo usmerjeni predvsem v smer dvigovanja dodane vrednosti v obstoječih podjetjih in v razvoj novih propulzivnih podjetij. Med ključnimi izzivi v regiji je tudi zagotavljanje alternativnega vira toplote za sistem daljinskega ogrevanja.

5.Administrativna usposobljenost

Kakovostni institucionalni okvir in okvir upravljanja sta pomembna z vidika učinkovitosti in doseganja rezultatov Programa. V Sloveniji smo na tem področju identificirali[37] nekaj izzivov in zato pripravili podroben Načrt krepitve upravnih zmogljivosti v izvajanju EKP 2021-2027 (Načrt) v prilogi 1 Programa, v katerem so za te izzive ukrepi razvrščeni v 4 sklope:

-Upravljanje ljudi in organizacijsko upravljanje: največja pozornost je namenjena ukrepom za dvig usposobljenosti (novi in obstoječi strokovni ter vodstveni kader).

-Ukrepi za strateško izvajanje Programa: podpora krepitvi dobrega upravljanja in upravne zmogljivosti; bolj učinkovitemu upravljanju z različnimi informacijami/viri podatkov; sodelovanja med ministrstvi in drugimi deležniki; zmogljivosti posredniških organov in končnih uporabnikov, itd.

-Omogočitveni okvirni pogoji je sklop, ki zajema ukrepe za boljše sodelovanje z različnimi deležniki; zmanjšanje upravnega bremena; vrednotenja; preprečevanje nasprotij interesov in korupcije; večjo učinkovitost javnega naročanja, itd.

-V sklopu za upravičence in deležnike bomo izvajali ukrepe, s katerimi bomo na različnih področjih krepili usposobljenost različnih skupin deležnikov in s tem ob izboljšanju kakovosti izvajanja Programa zagotovili tudi spoštovanje načela partnerstva.

Načrt predstavlja »živ dokument«. Njegovo izvajanje bo mogoče spremljati in ga nenehno posodabljati. Pri tem bosta imela ključno vlogo Organ upravljanja in Odbor za spremljanje. Slednji bo z zainteresiranimi deležniki tudi redno komuniciral in tako nudil podporo lastništvu nad Načrtom v celotnem obdobju izvajanja.

1. Strategija programa: glavni izzivi in odzivi politik

Tabela 1

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
1. Konkurenčnejša in pametnejša Evropa s spodbujanjem inovativne in pametne gospodarske preobrazbe ter regionalne povezljivosti na področju IKT	RSO1.1. Razvoj in izboljšanje raziskovalne in inovacijske zmogljivosti ter uvajanje naprednih tehnologij	Medtem ko je intenzivnost zasebnih naložb v raziskave in razvoj enaka povprečju EU, skromne javne naložbe v raziskave in razvoj še naprej vplivajo na uspešnost sistema raziskav in razvoja[38]. Slovenija je ob merjenju indeksa EII leta 2019 zdrsnila iz 12. na 15. mesto v skupino držav zmernih inovatork, kjer ostaja tudi v letu 2021[39]. Priporočilo Sveta EU poudarja, da omejena podpora ter slabo sodelovanje med znanostjo in gospodarstvom v Sloveniji ovirata ustanavljanje in rast inovativnih podjetij. Za vrnitev Slovenije med države močne inovatorke, so potrebne izboljšave RRI ekosistema ter zagotovitev usklajenih in stabilnih spodbud vlaganj v RRI. Javnofinančni odhodki za RRI se morajo povečati najmanj na 1 % BDP, pri čemer je treba dati prednost javnim naložbam v tehnološke in uporabne raziskave, s poudarkom na krepitvi sodelovanja med znanostjo in gospodarstvom, ki je sedaj večinoma omejeno na srednje in visokotehnološke sektorje, ter na uporabo naprednih tehnologij. S povečanjem naložb RRI moramo izboljšati tudi znanstveno odličnost (merjeno z deležem objav med 10 % najpogosteje navajanimi objavami po svetu), kjer Slovenija v privlačnosti raziskovalnega sistema glede na EII za leto 2021 zaostaja za povprečjem EU (17. mesto). Število raziskovalcev se je v zadnjem desetletju sicer precej povečalo, zlasti zaradi ugodnejših gibanj v zasebnem sektorju, kjer je zaposlenih

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		največ raziskovalcev, a še vedno zaostajamo za povprečjem EU. V javnem sektorju so gibanja večinoma neugodna, zlasti zaradi omejevanja zaposlovanja. Raziskovalna infrastruktura je dotrajana, pomanjkljivo izpolnjuje varnostne zahteve (požar, potres, dostopnost za gibalno ovirane, energetska varčnost), amortizirana in prostorsko neustrezna, kar onemogoča razvoj in omejuje absorpcijske zmožnosti za sodelovanje raziskovalnih organizacij kot ključnega partnerja v raziskovalnih in inovacijskih projektih. Razlike v inovacijski uspešnosti med KRVS in KRZS ovirajo sodelovanje in mreženje. Produktivnost dela je v KRVS v obdobju od 2010-2017 rastla po stopnji 1,4 % letno, v KRZS pa 1 % (EU povprečje 0,8 %), vendar pa razlika ostaja prenizka za zapiranje vrzeli do povprečja EU v sorazmerno kratkem času. Uporabljali bomo nepovratna in povratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.
1. Konkurenčnejša in pametnejša Evropa s spodbujanjem inovativne in pametne gospodarske preobrazbe ter regionalne povezljivosti na področju IKT	RSO1.2. Izkoriščanje prednosti digitalizacije za državljane, podjetja, raziskovalne organizacije in javne organe	Slovenija se po indeksu DESI v letu 2021 uvršča na 13. mesto med 27 državami članicami EU[40]. Za uresničitev cilja SRS 2030 mora Slovenija svoja vlaganja v najnaprednejše digitalne tehnologije, glede na napredek iz zadnjih petih let, povečati za več kot 50 %. Na področju človeškega kapitala Slovenija sicer postopoma napreduje, a še vedno zaostaja za povprečjem EU po uporabi interneta, razsežnosti človeškega kapitala ter ravni osnovnih digitalnih spretnosti in znanj. Nekoliko spodbudnejši so bili v preteklih letih premiki na področju digitalnih javnih storitev, vendar predvsem pri ponudbi teh storitev (vnaprej izpolnjeni obrazci, možnost spletnega opravljanja storitev, odprti podatki), njihova uporaba pa je

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		ostajala majhna tako pri posameznikih kot v podjetjih[41]. Problematične pa še naprej ostajajo javne digitalne storitve za podjetja. Slovenska podjetja izkoriščajo priložnosti, ki jih ponujajo elektronska izmenjava informacij (uporablja jo 33 % podjetij; EU 34 %) ter uporaba družbenih medijev (uporablja jih 24 % podjetij; EU 25 %). Pri uporabi velepodatkov, storitvah v oblaku, so MSP, ki prodajajo prek spleta, ter prometu pri e-trgovanju tudi blizu povprečja EU. Slovenija ima več kot 40-letno tradicijo razvoja relativno dobrega in uspešnega raziskovalnega in izobraževalnega okolja in infrastrukture na področju umetne inteligence (v nadaljevanju: UI) in visokozmogljivega računalništva ter masovnih podatkov. Da ostanemo v svetovnem vrhu, moramo sredstva vlagati tudi v povečanje investicij za razvoj in uvajanje naprednih tehnologij (npr. UI) in rešitev v gospodarstvo in javno upravo. V 1. četrtletju 2020 je internet redno uporabljalo 87 % oseb, starih 16-74 let. Kljub široki uporabi internetnih storitev, pa se soočamo z razkorakom v digitalnih storitvah na ravni skupnosti in v ožjih življenjskih okoljih. Lokalne skupnosti izkazujejo digitalne potrebe predvsem na področju infrastrukture in energetske učinkovitosti (javna razsvetljava), učinkovite zemljiške politike, učinkovite rabe z vodo (vodooskrba in čistilne naprave) z namenom zmanjšanja izgub vode, na področju turizma (z namenom povezovanja občin s skupnimi digitalnimi platformami), na področju mobilnosti in krožnega gospodarstva. Uporabljali bomo nepovratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
1. Konkurenčnejša in pametnejša Evropa s spodbujanjem inovativne in pametne gospodarske preobrazbe ter regionalne povezljivosti na področju IKT	RSO1.3. Krepitev trajnostne rasti in konkurenčnosti MSP ter ustvarjanje delovnih mest v MSP, med drugim s produktivnimi naložbami	V Sloveniji že več let ni porasta zgodnje podjetniške aktivnosti[42] - v letu 2020 se uvrščamo v zadnjo petino držav[43]. Pod povprečjem EU ostaja tudi inovacijska aktivnost podjetij zaradi opaznega zaostajanja MSP[44]. Start-up in Scale-up Iniciativa[45] poudarja, da premalo zagonskih podjetij (startup) preživi kritično začetno fazo (2-3 let), še manj pa jih preraste v večja podjetja (scaleup). Obe ciljni skupini rabita usklajeno podporo z uporabo pospeševalnikov, inkubatorjev in regulatornih peskovnikov za razvoj najnaprednejših tehnologij. Slovenija je izvozno usmerjena država z visokim deležem izvoza blaga, manjšim pa izvoza storitev. Izvozno gospodarstvo se je v času kriz izkazalo za najbolj odporno. Sto največjih podjetij ustvari 56 % izvoza, zato so še možnosti za povečanje deleža MSP v izvozu. Velik del izvoza deluje v okviru globalnih verig vrednosti, ki se soočajo z mega trendi, na katere se MSP lahko prilagodijo s povečanjem svoje konkurenčnosti, prilagodljivosti ter obvladovanjem najnaprednejših tehnologij ter posledično kotirajo višje v dobaviteljski verigi. Novembra 2021 je bilo registriranih 269 socialnih podjetij (180 KRVS, 89 KRZS). Na ravni EU sektor socialne ekonomije prispeva k BDP 8 %, v Sloveniji le 0,268 %[46], zato so nujne spodbude za zmanjšanje razvojnega zaostanka, predvsem s spodbujanjem razvoja družbenih inovacij.[47] Naslavljati moramo srebrno ekonomijo, saj smo po Indeksu aktivnega staranja 2018 pod povprečjem EU. Povečati mora podporo MSP, ki so usmerjena v reševanje izzivov, s katerimi se srečujejo starejši, npr. zdravstvene storitve, digitalizacija, mobilnost,

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		ipd.. S tem bodo komplementarno naslovljeni izzivi na področju razvoja družbenih inovacij in povečevanje odpornosti starajoče družbe. Podjetniška usposabljanja v večjih mestih so ovira za potencialne podjetnike iz manjših, oddaljenih in manj razvitih krajev (večji stroški prevoza, poraba časa, ipd.), zato je nujno decentralizirano izvajanje programov za pridobivanje podjetniških znanj in razvoj poslovnih idej. Podjetniki, ki ob podpori ustreznih institucij razvijejo poslovne ideje v svojih krajih, bodo v večji meri ustanavljali tam podjetja, s čimer se povečuje lokalna samooskrba in zmanjšujejo regijske razlike. Uporabljali bomo nepovratna in povratna sredstva, utemeljitev v 2. poglavju.
1. Konkurenčnejša in pametnejša Evropa s spodbujanjem inovativne in pametne gospodarske preobrazbe ter regionalne povezljivosti na področju IKT	RSO1.4. Razvoj znanj in spretnosti za pametno specializacijo, industrijski prehod in podjetništvo	Slovenija ima med državami članicami EU sicer nadpovprečen delež visoko izobraženega prebivalstva, vendar pa se zaradi demografskih sprememb in hitrega tehnološkega napredka sooča z vse večjimi neskladji med ponudbo znanj in spretnosti ter potrebami družbe in gospodarstva[48], na kar opozarja že Poročilo o državi za leto 2019, Priloga D. Izziv ostaja, na kar opozarja tudi Poročilo o razvoju 2022, ki dodaja, da srednjeročno vse večji izziv postaja zagotavljanje znanj in spretnosti mladih in odraslih za digitalno in zeleno preobrazbo gospodarstva ter spoprijemanje z izzivi dolgožive družbe in tehnološkega razvoja, kar zahteva upoštevanje ne le trenutnih, ampak še zlasti bodočih potreb. Na slednje je opozoril že OECD leta 2018, ko je izpostavil, da je v Sloveniji ob čedalje manjših generacijah na trgu dela in posledičnem pomanjkanju delovne sile, 25 % delovnih mest

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		visoko izpostavljenih avtomatizaciji, 27 % pa izrazitim spremembam zaradi le-te, kar je krepko nad povprečjem držav OECD. Pomanjkanje ustreznih znanj in spretnosti se pojavlja tako pri diplomantih srednješolskega in terciarnega izobraževanja kot tudi pri že zaposlenih. Slaba polovica slovenskih podjetij se pri pridobivanju novih kadrov srečuje s pomanjkanjem želenih kompetenc na trgu dela.[49] Prilagajanje spremembam na delovnih mestih, ki jih povzroča industrija 4.0, pa ovira tudi čedalje manjša vključenost zaposlenih v vseživljenjsko učenje (v nadaljevanju: VŽU).[50] Regionalne razlike v izobraženosti prebivalstva in vključenosti v VŽU obstajajo. KRVS za KRZS zaostaja po deležu prebivalstva s terciarno izobrazbo, manjša pa je tudi vključenost zaposlenih v VŽU. Obe regiji pa se soočata s pomanjkanjem ustreznih znanj in spretnosti.[51] [52] Uporabljali bomo nepovratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.
1. Konkurenčnejša in pametnejša Evropa s spodbujanjem inovativne in pametne gospodarske preobrazbe ter regionalne povezljivosti na področju IKT	RSO1.5. Izboljšanje digitalne povezljivosti	EK v okviru Evropske gigabitne družbe[53] predvideva 3 ključne cilje do konca leta 2025, in sicer: dostop vseh gospodinjstev (mestnih in podeželskih) do internetne povezljivosti s hitrostjo vsaj 100Mb/s, pokritost z omrežji 5G na vseh mestnih območjih in vseh večjih prizemnih prometnih poteh ter gigabitno povezljivost za vse glavne spodbujevalce socialno-ekonomskega razvoja (šole, digitalno intenzivna podjetja, univerze, JRO, bolnišnice, ipd.). Dodatno pa EK v okviru Digitalnega kompasa[54] predvideva popolno pokritost prebivalstva s širokopasovnimi omrežji ter naseljenih območij z omrežjem 5G do konca leta 2030. Strateški cilji Slovenije pri

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		razvoju gigabitne infrastrukture so v celoti usklajeni z digitalnimi cilji EU na področju povezljivosti in so opredeljeni v Načrtu razvoja gigabitne infrastrukture do 2030[55]. Slovenija se po indeksu DESI v letu 2021 na področju povezljivosti uvršča na 9. mesto. Dodeljenih je 98 % spektra 5G. Širokopasovna dostopovna omrežja naslednje generacije pokrivajo 88 % gospodinjstev, kar je blizu povprečja EU, vendar je ta odstotek na podeželskih območjih znatno nižji, kar še vedno kaže na vrzel med mestnimi in podeželskimi območji.[56] Slovenija ima izrazito ruralno oziroma podeželsko okolje, saj velika večina prebivalcev (skoraj 70 %) živi v naseljih manjših od 10.000 prebivalcev[57]. Gradnja širokopasovnih omrežij je zaradi redke poseljenosti na podeželju ter številnih hribovitih področij v Sloveniji počasnejša in dražja. Z vsako pokrito belo liso postaja gradnja še dražja, saj so le-te vedno bolj odmaknjene od glavnih visokozmogljivih širokopasovnih omrežij. Kombinacija sredstev iz različnih virov je zato nujna. Na težave na različnih področjih, ki so pokazale potrebo po ureditvi širokopasovnih povezav, je še dodatno opozorila epidemija covid-19. Pri izvajanju osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja na daljavo so se pojavile težave glede nepokritosti nekaterih območij s fiksno širokopasovno infrastrukturo ter motenj pri delovanju spletnih učnih okolij. Tudi z epidemijo spodbujena povečana uporaba dela na daljavo, ki ima številne pozitivne učinke v regijah, je bila v veliko primerih onemogočena zaradi preslabe dostopnosti visoko zmogljivih širokopasovnih omrežij.[58] Uporabljali bomo nepovratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
1. Konkurenčnejša in pametnejša Evropa s spodbujanjem inovativne in pametne gospodarske preobrazbe ter regionalne povezljivosti na področju IKT	RSO1.6. Podpora naložb, ki prispevajo k ciljem platforme za strateške tehnologije za Evropo (v nadaljnjem besedilu: platforma STEP) iz člena 2 Uredbe (EU) 2024/795 Evropskega parlamenta in Sveta.	Slovenija se sooča z izzivi na področju raziskav, razvoja in inovacij, ki omejujejo njeno produktivnost in konkurenčnost. Poročilo o produktivnosti 2023 kaže rast produktivnosti dela nad povprečjem EU, vendar nezadostno za zmanjšanje razvojne in inovacijske vrzeli. Ključne ovire so nizka javna vlaganja v RRI, omejeno sodelovanje med znanostjo in gospodarstvom ter premajhna usmerjenost v razvoj tehnologij prihodnosti, kar vpliva na konkurenčnost, sposobnost ustvarjanja visokotehnoloških inovacij in vključevanje v evropske vrednostne verige. Platforma STEP naslavlja strateške izzive EU: zmanjšanje strateških odvisnosti, razvoj in proizvodnja kritičnih tehnologij ter okrepitev vrednostnih verig na področjih digitalnih tehnologij/globokotehnoloških inovacij, čistih tehnologij in biotehnologij ter drugih področjih skladno s platformo STEP. Slovenija lahko prek strateških projektov krepi inovacijsko osnovo gospodarstva in njegovo konkurenčnost. Financiranje projektov s pečatom suverenosti in vključevanje v pomembne projekte skupnega evropskega interesa (IPCEI) bo okrepilo sodelovanje v evropskih konzorcijih in spodbujalo trajnostni gospodarski razvoj. Draghijevo poročilo poudarja vlaganja v strateške tehnologije kot ključna za odpornost in konkurenčnost EU. Slovenija mora slediti tem smernicam z naložbami v raziskave, razvoj in proizvodnjo kritičnih tehnologij. Povečati je treba sodelovanje med raziskovalnimi institucijami in gospodarstvom, izboljšati razvojno sposobnost gospodarstva in raziskovalno in tehnološko infrastrukturo ter

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		okrepiti samozadostnost v dobavnih verigah. Slovenija s tem specifičnim ciljem naslavlja Priporočila Sveta o ekonomskih politikah Slovenije za leto 2024, ki usmerjajo v povečanje konkurenčnosti gospodarstva z uporabo platforme STEP. Specifični cilj bo tudi preko podpore razvoju in/ali proizvodnji kritičnih tehnologij, prenosu inovacij ter vključevanju v projekte s pečatom suverenosti in IPCEI omogočil krepitev produktivnosti in konkurenčnosti ter prispeval k evropski strateški avtonomiji.
2. Bolj zelena, nizkoogljična Evropa, ki je odporna in prehaja na ogljično nevtralno gospodarstvo s spodbujanjem čistega in pravičnega energetskega prehoda, zelenih in modrih naložb, krožnega gospodarstva, blaženja podnebnih sprememb in prilagajanja nanje ter preprečevanja in obvladovanja tveganj ter trajnostne mestne mobilnosti	RSO2.1. Spodbujanje energijske učinkovitosti in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov	V sektorju neETS so bile v letu 2019 emisije TGP nižje od letnega cilja za 11,9 %, s čimer Slovenija izpolnjuje svoje obveznosti in zastavljene letne cilje, vendar pa to ne pomeni, da dolgoročno obvladuje emisije. Kljub temu, da se je v letu 2020 raba primarne energije v neETS sektorju zmanjšala že tretje leto zapored (za 2,62 % v primerjavi z letom 2019), bo za doseganje ciljev do 2030 odločilno obvladovanje končne energije, saj je napredek prepočasen. Slovenija je v letu 2020 dosegla le 65 % emisijske produktivnosti EU. Treba bo še dodatno okrepiti povezavo med ukrepi za razvoj gospodarstva in ukrepi za zmanjšanje emisij TGP. Trenutna prizadevanja za večjo energetsko učinkovitost kljub na videz ugodnim trendom doseganja cilja na ravni rabe primarne energije ne bodo zadoščala za obvladovanje rabe energije in emisij TGP. Na to kaže tudi dejstvo, da ne dosegamo cilja na področju energetske prenove 3 % skupne tlorisne površine stavb v lasti in rabi osrednje vlade na leto. Energetska prenova stavb (javnih, zasebnih storitvenih in večstanovanjskih), vključno z uvajanjem digitalnih tehnologij

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		pametnih stavb, je eden od ukrepov za zmanjševanje rabe energije in emisij TGP, zato je treba izvajanje instrumentov na tem področju okrepiti in razširiti v skladu z načrtovanimi ukrepi DSEPS 2050. Pri večstanovanjskih stavbah je bilo identificirano večje število ovir in omejitvenih dejavnikov, ki otežujejo spontano odločanje za energetsko prenovo, npr. razpršeno lastništvo, demografska struktura in nemotiviranost lastnikov, energetska revščina, deljenje spodbud med lastnike in najemnike[59]. Poleg tega se kažejo potrebe po celostnih prenovah teh stavb, ki vključujejo tudi druge vidike prenove (potres, požar,…). Po podatkih iz raziskave Življenjski pogoji (EU-SILC) za leto 2020 je bila stopnja tveganja revščine 12,4 % (254.000 oseb), kar vpliva tudi na t.i. energetsko revščino. Od tega je bilo največ upokojencev (38,2 % oz. 19,5 % vseh upokojencev), sledili pa so delovno aktivni (5 % vseh delovno aktivnih), mladoletni (10,5 % vseh otrok), brezposelni (43,4 % vseh brezposelnih) ter ostali (19,6 % vseh nezmožnih za delo, gospodinj, študentov, drugih neaktivnih in nerazvrščenih oseb). Pri tem je bila stopnja tveganja revščine višja v KRVS kot pa v KRZS. Uporabljali bomo nepovratna in povratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.
2. Bolj zelena, nizkoogljična Evropa, ki je odporna in prehaja na ogljično nevtralno gospodarstvo s spodbujanjem čistega in pravičnega energetskega prehoda, zelenih in modrih naložb, krožnega gospodarstva, blaženja podnebnih sprememb in prilagajanja nanje ter preprečevanja in obvladovanja tveganj ter trajnostne mestne mobilnosti	RSO2.2. Spodbujanje energije iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov [1], vključno s trajnostnimi merili, določenimi v Direktivi	V obdobju 2005-2019 se je skupna raba OVE v Sloveniji povečala najmanj od vseh držav članic EU; po rabi virov, kot so vetrna, sončna in geotermalna energija, pa je Slovenija blizu dna lestvice držav članic EU[60]. Poleg nedoseganja cilja za leto 2020, je Slovenija precej oddaljena tudi od cilja SRS 2030 in NEPN, to je, da do leta 2030 dosežemo ciljno vrednost 27 % deleža OVE v

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		končni rabi energije (glede na izhodiščno vrednost 22 % v letu 2015). Pomemben izziv predstavlja tudi dejstvo, da je v strukturi OVE v Sloveniji velik delež klasičnih in manjši delež drugih virov, še posebej zaostajamo na področju uporabe vetrnic in toplotnih črpalk.[61] Za pospešitev rabe OVE v smeri cilja SRS 2030 in NEPN bo zato potreben hitrejši premik k zelenim energetskim naložbam. Za doseganje zastavljenih ciljev deleža OVE se bomo naslonili tudi na končno poročilo projekta “Facilitating Renewable Energy Deployment In Electricity Sector Of Slovenia” (Request For Service REFORM/SC2021/091), še posebej na področju vetrne energije, ki ima v Sloveniji omejene možnosti izkoriščanja. Slovenija nima možnosti za postavitev vetrnih elektrarn "off-shore". Zato so možnosti za umeščanje in izrabo vetrne energije v določeni meri omejena in manjša kakor v drugih državah EU. Dodatno možnosti za izrabo vetrne energije zmanjšuje zelo razpršena poselitev (omejeno število lokacij z ustrezno hitrostjo vetra in zahteve glede potrebnega odmika od naselij zaradi varstva pred hrupom). Uporabljali bomo nepovratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.
2. Bolj zelena, nizkoogljična Evropa, ki je odporna in prehaja na ogljično nevtralno gospodarstvo s spodbujanjem čistega in pravičnega energetskega prehoda, zelenih in modrih naložb, krožnega gospodarstva, blaženja podnebnih sprememb in prilagajanja nanje ter preprečevanja in obvladovanja tveganj ter trajnostne mestne mobilnosti	RSO2.4. Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam in preprečevanja tveganja nesreč ter odpornosti, ob upoštevanju ekosistemskih pristopov	Slovenija se zaradi spreminjanja podnebja sooča z vse pogostejšimi z vremenom povezanimi naravnimi nesrečami. Poplave so samo v letu 2019 povzročile 120,5 mio EUR škode[62], v letih 2010-2020 pa za 1,64 mrd EUR škode[63]. Predhodna ocena poplavne ogroženosti Republike Slovenije opredeljuje 86 območij pomembnega vpliva poplav, ki kljub dosedanjim vlaganjem na tem področju, še vedno niso ustrezno urejena.

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		Obvladovanje poplavne ogroženosti je izredno pomemben segment upravljanja z vodami, vključno z najnaprednejšimi tehnologijami, ki omogočajo ustrezno prostorsko načrtovanje in njihovo napovedovanje. Tveganje predstavljajo tudi veliki požari v naravi, katerih kompleksnost, število, obseg in škoda (na ekosistemih, ogrožajo naselja, infrastrukturo) se zvišuje, hkrati pa se pojavljajo izven tradicionalno ogroženih območij in prinašajo velike stroške intervencij (3 večji požari 0,25 mio EUR; požari na Krasu 2022 nakazujejo na izredno veliko škodo in intervencijske stroške še pred zaključkom intervencije)[64]. Enote, ki se odzivajo ob tovrstnih nesrečah, ne razpolagajo z ustrezno opremo (pri požarih na Krasu potrebna aktivacija sil in sredstev iz sedmih tujih držav). Tveganje z velikimi posledicami na infrastrukturi, gozdovih, s potencialom verižnih dogodkov (npr. poplave, pojav škodljivcev itd.) predstavlja žled z ujmami[65] (430 mio EUR škode ob žledu leta 2014). Precej pogoste in z velikim vplivom pa so tudi druge vremenske ujme, ki so zgolj v prvih devetih mesecih leta 2020 terjale odziv 1000 enot na 700 lokacijah (toča, vetrolomi itd.). Gre za tveganja oz. nesreče, ki do sedaj niso bila ustrezno naslovljena v smislu zagotavljanja opreme, prav tako Slovenija nima primerne infrastrukture in programov za usposabljanje, enote ne razpolagajo z ustrezno opremo, ki bi omogočila učinkovito, pravočasno in varno spopadanje z njimi. Uporabljali bomo nepovratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.
2. Bolj zelena, nizkoogljična Evropa, ki je odporna in prehaja na ogljično nevtralno gospodarstvo	RSO2.5. Spodbujanje zanesljivega dostopa do vode, trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri,	Analiza ocene opremljenosti in stopnje priključenosti aglomeracij z ustrezno infrastrukturo

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
s spodbujanjem čistega in pravičnega energetskega prehoda, zelenih in modrih naložb, krožnega gospodarstva, blaženja podnebnih sprememb in prilagajanja nanje ter preprečevanja in obvladovanja tveganj ter trajnostne mestne mobilnosti	vključno s celostnim gospodarjenjem z vodnimi viri, in odpornosti v zvezi z vodo	na dan 31. 12. 2018, pripravljena v okviru Operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, ki ga je Vlada RS sprejela 17. 9. 2020[66], je pokazala dejansko stanje opremljenosti aglomeracij, novelirane pa so bile tudi meje aglomeracij, ki bolje odražajo dejansko zgoščeno poselitev in nastajanje komunalne odpadne vode zaradi dejavnosti ter usklajenost z osnovnimi prostorskimi enotami. Novelirane aglomeracije so stopile v veljavo 1. 1. 2020 s spremembami in dopolnitvami Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode[67]. Kljub dosedanjim vlaganjem na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, Slovenija še ne izpolnjuje zahtev Direktive 91/271/EGS o čiščenju komunalne odpadne vode, na podlagi katere bi morala v skladu s pristopno pogodbo zgraditi ustrezno infrastrukturo za odvajanje in čiščenje odpadnih voda v aglomeracijah s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE. Posledično je napredek pri izboljševanju kakovosti stanja voda počasnejši, kot bi želeli. Operativni program oskrbe s pitno vodo za obdobje od 2022 do 2027[68] kot problematiki na področju oskrbe s pitno vodo v Sloveniji prepozna slabo zagotavljanje rezervnih vodnih virov in velike vodne izgube na vodovodnih sistemih. Za rezervni vodni vir se šteje neodvisen vir, ki zagotavlja nujni obseg porabe vode za pitje in osnovno higieno prebivalstva ter nujne dejavnosti za delo in življenje na območju javnega vodovoda. Iz Operativnega programa izhaja, da tudi vseh 6 javnih vodovodov, ki oskrbujejo več kot 50.000 prebivalcev, nima zagotovljenega rezervnega zajetja vode, ki bi lahko v nujnih

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		primerih, vsaj v nujnem obsegu porabe, zagotavljali ustrezno pitno vodo. Vodne izgube na vodovodnih sistemih so ocenjene na 27 %[69], in iz Operativnega programa izhaja, da je potrebno več kot 25 % cevi javnega vodovoda zaradi pretečene amortizacijske dobe obnoviti. Ključni izzivi glede opremljenosti in stopnje priključenosti aglomeracij ter oskrbe s pitno vodo so širšega regijskega pomena in so opredeljeni v regionalnih razvojnih programih (RRP), zato bo uporabljen pristop regionalnega razvoja, razen v kolikor bo z vidika izvedbe nujen centralen pristop. Uporabljali bomo nepovratna sredstva - utemeljitev v 2. poglavju.
2. Bolj zelena, nizkoogljična Evropa, ki je odporna in prehaja na ogljično nevtralno gospodarstvo s spodbujanjem čistega in pravičnega energetskega prehoda, zelenih in modrih naložb, krožnega gospodarstva, blaženja podnebnih sprememb in prilagajanja nanje ter preprečevanja in obvladovanja tveganj ter trajnostne mestne mobilnosti	RSO2.6. Spodbujanje prehoda na krožno gospodarstvo, gospodarno z viri	Snovna produktivnost je v Sloveniji še vedno pod povprečjem EU. Cilj je doseči 3,5 SKM/kg (SRS 2030), zato je v Sloveniji treba, v skladu s priporočili UMAR, pospešiti aktivnosti za prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo. V Slovenskem podjetniškem observatoriju 2017 je bilo ugotovljeno, da so najpomembnejše ovire, ki preprečujejo MSP sprejemanje načel in konceptov krožnega gospodarstva: pomanjkanje časa, človeškega kapitala, znanja in dostopa do informacij in financiranja. To je skladno tudi z ugotovitvami Eurobarometra[70], kjer 26 % anketiranih MSP-jev iz Slovenije (EU28: 23 %) meni, da bi jim pri izboljševanju snovne učinkovitosti pomagali s svetovalnimi storitvami, kar 29 % pa je mnenja, da bi imeli koristi od predstavitev novih tehnologij in postopkov na tem področju (EU28: 22 %). 28 % anketiranih bi koristilo boljše sodelovanje med podjetji v različnih panogah za razvoj novih postopkov za

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		ponovno uporabo odpadkov in stranskih proizvodov (EU28: 20 %). Uporabljali bomo nepovratna in povratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.
2. Bolj zelena, nizkoogljična Evropa, ki je odporna in prehaja na ogljično nevtralno gospodarstvo s spodbujanjem čistega in pravičnega energetskega prehoda, zelenih in modrih naložb, krožnega gospodarstva, blaženja podnebnih sprememb in prilagajanja nanje ter preprečevanja in obvladovanja tveganj ter trajnostne mestne mobilnosti	RSO2.7. Izboljšanje varstva in ohranjanja narave ter biotske raznovrstnosti in zelene infrastrukture, tudi v mestnem okolju, in zmanjšanje vseh oblik onesnaževanja	Slovenija ima najvišji delež območij s statusom omrežja Natura 2000 v EU, tj. 37,9 % površin, a se stanje ohranjenosti živalskih in rastlinskih vrst in njihovih življenjskih okolij slabša. V zadnjem desetletju se je stanje ohranjenosti poslabšalo 34 % habitatnim tipom in 24 % vrstam. Tudi Evropska agencija za okolje nalaga Sloveniji izboljšanje stanja površin omrežja Nature 2000 (travniškim, gozdnim in sladkovodnim habitatom), ki so opredeljeni v vladnem Programu upravljanja območij Natura[71] in bodo opredeljeni v Programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2022-2028[72]. Kakovost zraka v Sloveniji znižujejo visoke koncentracije prašnih delcev, ki so povišane v hladni polovici leta. Zaradi prekoračenj dopustnega števila preseganj[73] na 6 območjih so bili sprejeti odloki o načrtih za kakovost zunanjega zraka. Slovenija že obnavlja obstoječo merilno mrežo, a določena območja ostajajo nepokrita. Na teh območjih država ne more zagotoviti obveščanja prebivalcev o kakovosti zunanjega zrak (PM10) in morebitnega sprejemanja ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka[74]. V urbanih naseljih predstavlja vedno večji izziv večja koncentracija in gostota prebivalstva, zagotavljanje, kakovost in uporabnost mestnih zelenih površin in njihova medsebojna povezanost. Povezovanje zagotavlja ekosistemske storitve z vzpostavitvijo tako imenovanih zelenih in modrih koridorjev, kar je tudi prioriteta EK[75]. Zelena

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		infrastruktura zmanjšuje onesnaženja, povečuje absorpcijo padavin, hladi, izboljšuje zdravje in omogoča stik z naravo. Pomembna je za ustvarjanje delovnih mest ter spodbujanje trajnostnega razvoja[76]. Dostopna in privlačna zelena in modra urbana infrastruktura bi se morala uporabljati kot orodje za doseganje okoljskih, socialnih in gospodarskih razvojnih ciljev mest[77]. Notranji razvoj mest je treba spodbujati tudi preko boljše izkoriščenosti in kvalitetnejše rabe že tako omejenega prostora v mestih, ob hkratnem zagotavljanju visoke kakovosti življenja za prebivalce in obiskovalce mest[78]. Za vlaganja v zeleno infrastrukturo je smiselno, da se uporabita tako CTN kot DRR, da se podpre iniciative od spodaj navzgor, pri tem bo pri DRR fokus na celovitih regijskih projektih, pri CTN pa na območjih znotraj mestnih občin. Uporabljali bomo nepovratna sredstva (več v 2. poglavju).
2. Bolj zelena, nizkoogljična Evropa, ki je odporna in prehaja na ogljično nevtralno gospodarstvo s spodbujanjem čistega in pravičnega energetskega prehoda, zelenih in modrih naložb, krožnega gospodarstva, blaženja podnebnih sprememb in prilagajanja nanje ter preprečevanja in obvladovanja tveganj ter trajnostne mestne mobilnosti	RSO2.8. Spodbujanje trajnostne večmodalne mestne mobilnosti v okviru prehoda na gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij ogljika	Največji izziv pri zmanjševanju emisij TGP imamo v Sloveniji v sektorju prometa, ki ni zajet v sistem EU za trgovanje in je leta 2020 znašal 47 %. Na kritični poti je tudi doseganje cilja pri merjenju števila potniških kilometrov v javnem potniškem prevozu (v nadaljevanju: JPP). V Sloveniji je ponudba JPP v regijah različna, kar vpliva na delež prebivalcev v ustrezni oddaljenosti do postajališč s primerno ali vsaj zadovoljivo pogostostjo voženj. Tako ima od 70 do 80 % prebivalcev v osrednjeslovenski in gorenjski regiji JPP s primerno frekvenco, medtem ko je v goriški regiji ta bistveno nižji (med 30 in 40 % prebivalstva). Posledica je zelo pogosta uporaba avtomobila, ki je, glede na število osebnih vozil na prebivalca,

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		najvišja v regijah z bolj razpršeno poselitvijo (primorsko-notranjska, goriška). V povezavi z JPP je izredno težavno tudi prestopanje med različnimi prometnimi sistemi, saj med njimi ni prestopnih točk, ali pa le-te niso dovolj udobne. Nekatere vstopne točke na JPP tudi niso primerno opremljene s parkirnimi mesti za kolesa in avtomobile. V Sloveniji se od zastavljenega cilja oddaljujemo tako pri specifičnih emisijah novih vozil, saj se te povečujejo in ne zmanjšujejo, kot tudi pri ciljih na področju rabe alternativnih goriv v prometu, kjer ni dovolj javno dostopnih polnilnic za različne alternativne vire goriv. Podatki kažejo, da je v slovenskem voznem parku 53 % vozil z bencinskimi motorji in 46 % vozil z dizelskimi motorji. Vozila na alternativne energente predstavljajo trenutno majhen delež. Če želimo do leta 2030 doseči cilje na področju alternativnih goriv, moramo poleg ukrepov za izboljšanje JPP zagotoviti, da bo npr. med osebnimi vozili vsaj 17 % električnih vozil oz. priključnih hibridov (200.000 vozil) in 12 % električnih lahkih tovornih vozil (11.000 vozil)[79]. Z namenom spodbujanja urbane mobilnosti je smiselno, da se uporabi pristop CTN, da bomo lahko podprli iniciative od spodaj navzgor, ki imajo podlago v TUS in CPS, katere pripravljajo in potrdijo mestne občine, ki so nosilke urbanega razvoja. Uporabljali bomo nepovratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.
2. Bolj zelena, nizkoogljična Evropa, ki je odporna in prehaja na ogljično nevtralno gospodarstvo s spodbujanjem čistega in pravičnega energetskega prehoda, zelenih in modrih naložb, krožnega gospodarstva, blaženja podnebnih sprememb in	RSO2.12. Spodbujanje povezovalnih daljnovodov in povezane infrastrukture za prenos, distribucijo in shranjevanje ter podporne infrastrukture, pa tudi zaščite kritične energetske infrastrukture ter vzpostavitve polnilne infrastrukture	Republika Slovenija se sooča z izzivi pri doseganju zastavljenih ciljev na področju obnovljivih virov energije (OVE), kar narekuje potrebo po znatnem povečanju vlaganj tako v proizvodne zmogljivosti iz OVE kot tudi v celovito posodobitev

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
prilagajanja nanje ter preprečevanja in obvladovanja tveganj ter trajnostne mestne mobilnosti		elektroenergetskega omrežja. Ključni cilj teh naložb je povečanje energetske samozadostnosti in zmanjšanje odvisnosti od zunanjih virov energije, ob hkratnem zagotavljanju stabilnosti in zanesljivosti oskrbe. Omrežje mora biti tehnično in zmogljivostno prilagojeno izzivom prehoda v nizkoogljično družbo – zlasti učinkovitemu usklajevanju proizvodnje in porabe električne energije iz nestanovitnih virov, kot tudi razvoju električne mobilnosti. Naložbe so usmerjene v krepitev zmogljivosti, odpornosti na motnje, tehnološke naprednosti, povezljivosti ter prilagodljivosti sistema. Vzpostavljena infrastruktura bo omogočila boljše izkoriščanje prožnosti proizvodnih in porabniških virov, integracijo naprav za shranjevanje energije, pospešeno uvajanje e-mobilnosti (vključno s polnilnimi mesti za električna vozila) ter splošno večjo robustnost in učinkovitost energetskega sistema. Z zagotavljanjem celovite, napredne in odporne energetske infrastrukture bo Slovenija ustvarila ključne pogoje za uspešno energetsko in podnebno preobrazbo ter dolgoročno stabilnost oskrbe z energijo. Uporabljala se bodo nepovratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.
3. Bolj povezana Evropa z izboljšanjem mobilnosti	RSO3.1. Razvoj pametnega, varnega, trajnostnega in intermodalnega omrežja TEN-T, odpornega proti podnebnim spremembam	Eden izmed glavnih povzročiteljev onesnaženosti zraka je naraščanje cestnega prometa[80], kar zelo prispeva k izpustom CO2 in onesnaževal zraka. V preračunu na BDP se je v obdobju 2010-2018 v primerjavi z drugimi članicami EU promet v Sloveniji povečal daleč najbolj, za 18 % (v povprečju EU se je znižal za 3 %). Razlog je, da se večina blaga prepelje s tovornjaki in večina potnikov z avtomobili. Slovenija tako še vedno

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		zaostaja pri prehodu na brezemisijski prometni sektor do leta 2050. Poročilo o Sloveniji 2020 ugotavlja, da trajnostne prometne povezave, zlasti železniške, niso dovolj razvite, da bi v celoti podpirale prehod na druge oblike prevoza, usmerjen v zmanjševanje izpustov CO2, ali gospodarski razvoj manj razvitih regij. Javna železniška infrastruktura, tudi v okviru TEN-T omrežja, namreč na nekaterih postajah, postajališčih in medpostajnih odsekih ne ustreza današnjim prometnim zahtevam in predstavlja ozko grlo na javni železniški infrastrukturi, zaradi česar obstoječe železniško omrežje urbanih vozlišč onemogoča privlačen JPP. Zato so tako na TEN-T omrežju kot tudi na regionalnih progah javne železniške infrastrukture glavni cilji: povečanje zmogljivosti, povečanje progovne hitrosti in skrajšanje potovalnih časov, izboljšanje stabilnosti voznega reda, odprava ozkih grl, povečanje stopnje varnosti prometa, učinkovitejše vodenje prometa, znižanje obratovalnih stroškov, izboljšanje voznega reda potniških vlakov in drugi ukrepi (informacijska oprema in spremljajoči ukrepi (parkirišča, kolesarnice) na postajah in postajališčih za potnikom prijazne storitve). Navedeni cilji so nujni za povečanje deleža uporabe trajnostnih načinov prevoza. Treba je zagotoviti celovitost prometnega sistema, pri čemer je le-to osredotočeno na povečanje atraktivnosti JPP. Torej pritegniti potnike na integriran JPP s kakovostno ponudbo celotnega prometnega sistema. Ob tem je nujno treba tudi izboljšati dostopnost prebivalstva do železniških postaj, ki so pogosto izven naselij, oziroma slabše dostopne peš ali s kolesom. Hkrati pa je treba zagotoviti tudi izboljšanje varnosti in

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		pretočnosti cestne TEN-T infrastrukture ter izboljšanje povezljivosti s sosednjimi državami. Uporabljali bomo nepovratna in povratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.
3. Bolj povezana Evropa z izboljšanjem mobilnosti	RSO3.2. Razvoj in krepitev trajnostne, pametne in intermodalne nacionalne, regionalne in lokalne mobilnosti, odporne proti podnebnim spremembam, vključno z boljšim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo	Poleg TEN-T železniškega omrežja lahko na vlogo JPP in s tem zmanjšanje onesnaženosti zraka in izpustov CO2 pomembno vpliva tudi izboljšanje regionalnega železniškega omrežja, ki se sooča z enakimi izzivi kot TEN-T omrežje, zato je ključno vlaganje tudi na tem področju. Cilj PN 5 je povezava celovitega prometnega sistema. Kljub posodobitvi železniškega sistema, organiziranju konkurenčnejšega JPP in uveljavitvi sistema P+R bo leta 2030 na okoli 230 km cest presežena prepustnost. Kljub uveljavitvi trajnostne prometne politike bodo nastajali slabše prepustni odseki na cestnem omrežju, kar bo imelo neugodne posledice. To je omejitveni dejavnik skladnega regionalnega razvoja Slovenije za območja, ki ne ležijo ob AC križu. Območja zaradi slabe dostopnosti in s tem višjih prevoznih stroškov postajajo lokacijsko nekonkurenčna. Odpraviti je treba ozka grla in prometne zastoje na cestah, zagotoviti večjo varnost, manjše negativne vplive na okolje in boljšo dostopnost ter tudi zaradi problema mobilnostne revščine izboljšati ponudbo JPP. V Sloveniji stroški gospodinjstev za promet predstavljajo najvišji delež od vseh držav EU[81], ob višanju cen energije pa se pričakuje, da bo ta delež rasel še naprej. Z vidika celovitejšega uveljavljanja trajnostne mobilnosti se kaže kot priložnost tudi izboljšanje državnega omrežja kolesarskih povezav[82], zlasti v širših mestnih območjih, potrebe v mestih in regijah pa so

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		opredeljene v občinskih CPS.[83] V Sloveniji se je leta 2017 5 % vseh poti na delovni dan opravilo s kolesom, pri krajših poteh (med 1 km in 2,5 km) pa celo 8 %[84]. Kolesa lahko na krajših razdaljah uporabimo za prevoz na delo, v šolo, nakupe, na daljših razdaljah pa kot del intermodalnih poti kolo-JPP-kolo. Dostopnost do železniških postajališč je ključna, saj železnica lahko zagotovi hrbtenično prometno omrežje, ki brez napajalnega omrežja ne bo dosegla potenciala potnikov. V Sloveniji kolesarske povezave niso ustrezno urejene, s čimer ne zagotavljamo ustrezne varnosti in udobja za vse udeležence v prometu. Težave regij, ki se soočajo z izzivi na področju povezljivosti je mogoče premostiti le s celostnim prometnim načrtovanjem in izvedbo ukrepov na regionalni ravni, kar bomo naslovili s pristopom regionalnega razvoja. Uporabljali bomo nepovratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.
3. Bolj povezana Evropa z izboljšanjem mobilnosti	RSO3.3. Razvoj odporne obrambne infrastrukture, prednostno tiste z dvojno rabo, tudi za spodbujanje vojaške mobilnosti v Uniji, ter izboljšanje civilne pripravljenosti	Investicije v dvojno rabo na področju bolnišnic, vojaške mobilnosti, centrov odličnosti poklicnega in strokovnega izobraževanja in nacionalnega centra za zaščito in reševanje so strateške za izboljšanje nacionalne varnosti, odpornosti in gospodarske konkurenčnosti, saj omogočajo sinergijo med civilnimi in vojaškimi potrebami. Skladne z evropsko kohezijsko politiko, te investicije prispevajo k trajnostnemu razvoju, inovacijam in večji pripravljenosti na krizne razmere, hkrati pa optimizirajo porabo sredstev in podpirajo strateške cilje države. Z njihovo izvedbo bomo okrepili tako civilno zaščito kot tudi obrambo ter izboljšali priprave na prihodnje izzive v Sloveniji. Uporabljali bomo nepovratna sredstva,

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		utemeljitev je v 2. poglavju.
4. Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic	RSO4.2. Doslednejše zagotavljanje enakega dostopa do vključujočih in kakovostnih storitev na področju izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja z razvojem dostopne infrastrukture, tudi s krepitvijo odpornosti za izobraževanje in usposabljanje na daljavo in prek spleta	Za naslavljanje izziva zagotavljanja ustreznih infrastrukturnih pogojev je ministrstvo izdelalo analizi stanja javne izobraževalne ter visokošolske infrastrukture[108], iz katerih je razvidno, da sistematičnega vlaganja ni bilo oz. je obseg sredstev za ta namen nezadosten. Analizi kažeta, da je obstoječi stavbni fond v razmeroma slabem stanju, predvsem v KRVS, saj npr. kar 48,3 % objektov Univerze v Mariboru ni redno vzdrževanih (KRZS 5 % oz. 14 %[109]), potrebuje veliko vlaganj v vzdrževanje ter v zagotovitev dodatnih prostorov za razrešitev prostorske stiske in za prilagoditev novim zahtevam za izvajanje osnovne dejavnosti javnih zavodov. Analizi kažeta na veliko potrebo po investicijah v zagotavljanje nove trajnostne izobraževalne infrastrukture, predvsem na področju srednjega šolstva in visokošolskega izobraževanja. Ozelenitev izobraževalne infrastrukture je skladna tudi s priporočili EK za leto 2019 ter iniciativo novega evropskega izobraževalnega prostora do leta 2025. Ker je razvojni zaostanek KRVS z vidika demografskih, socialnih in ekonomskih razmer večji, so vlaganja prednostno namenjena tej regiji. V obdobju 2014-2020 se je izkazalo, da visokošolski zavodi nimajo ustrezne infrastrukture za digitalizacijo študijskega procesa, zato tudi ustreznih vsebinskih aktivnosti (spodbujanja uporabe IKT) ni mogoče ustrezno vpeljati v visokošolski pedagoški proces. Iz analize stanja[110] izhaja, da je stopnja odpisanosti IKT opreme na javnih univerzah nad 70 %. Obstoječe diskovne kapacitete pa so zasedene preko 70 %, kar

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		že predstavlja nevarnost za zagotavljanje nemotenega delovanja sistema. Iz analize raziskave (avgust 2021) izhaja, da organizacije v mladinskem sektorju potrebujejo posodobitev strojne in programske opreme, kar predstavlja potreben in nujen del za vzpostavitev podpornega okolja za nadaljnji razvoj digitalnih kompetenc mladih. K vključevanju uporabe IKT za namen modernizacije in dvig kakovosti mladinskega dela, neformalnega izobraževanja in druge oblike udejstvovanja mladih, katerih namen je spodbuditi mlade k digitalnemu mladinskemu delu, spodbujajo tudi različne evropske institucije. Vse naložbe bodo sledile načelom nediskriminacije z namenom onemogočanja izobraževalne segregacije. Uporabljali bomo nepovratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.
4. Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic	RSO4.3. Spodbujanje socialno-ekonomskega vključevanja marginaliziranih skupnosti, gospodinjstev z nizkimi dohodki in prikrajšanih skupin, tudi ljudi s posebnimi potrebami, s celostnimi ukrepi, vključno s stanovanjskimi in socialnimi storitvami	Konec leta 2020 je bilo v institucionalnem varstvu za otroke in odrasle z oviranostmi 4050 oseb (178 otrok in 3872 odraslih med 18 in 65 let), od tega je le 167 odraslih živelo v stanovanjskih skupinah, manjših od 6 ljudi. Večino oskrbe ljudem z oviranostjo zdaj zagotavljamo v institucijah, potekajo pa intenzivne priprave, da bomo to oskrbo v prihodnje zagotavljali z multidisciplinarni teami v skupnosti v skladu s procesom deinstitucionalizacije v Sloveniji, ki bo temeljil na Skupnih evropskih smernicah za prehod iz institucionalne v skupnostno oskrbo in Konvenciji o pravicah invalidov. Skladno z osnutkom Strategije RS za deinstitucionalizacijo v socialnem varstvu za obdobje 2021-2033[127] bomo postopoma prešli na skupnostne storitve in posameznikom omogočili, da bodo živeli

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		neodvisno, s podporo v skupnosti. Število oseb z demenco je v velikem porastu, saj najhitreje raste število starejših nad 80 let, ki tudi najbolj obolevajo za demenco. V preteklih letih smo naredili pomembne premike pri razvoju konceptov za delo z osebami z demenco, nismo pa uspeli zagotoviti prostorskih prilagoditev za izvedbo modernih konceptov dela s temi osebami. ReNPSV22–30 daje pomemben poudarek tudi uporabnikom z demenco. Cilj resolucije je zagotoviti okvirno 1300 mest v dnevnih oblikah varstva (dnevni centri). V Sloveniji nimamo na voljo zadostnih in primernih stalnih enot za začasne namestitve v skupnosti za različne ranljive ciljne skupine, v katerih bi posameznik ali družina z nudenjem skupnostnih storitev nižje intenzitete lahko začasno bival in se pripravil na življenje v ustreznejši trajni namestitvi. Za najbolj ranljive skupine, ki zaradi različnih razlogov ostanejo brez bivališč, je na trgu premalo stanovanj oziroma so najemnine previsoke. Nekatere si stanovanje tudi ne morejo zagotoviti zaradi predsodkov in nezaupanja najemodajalcev, ki pogosto ne želijo oddati stanovanj socialno ogroženim ljudem. Uporabljali bomo nepovratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.
4. Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic	RSO4.5. Zagotavljanje enakega dostopa do zdravstvenega varstva in krepitev odpornosti zdravstvenih sistemov, vključno z osnovnim zdravstvenim varstvom, ter spodbujanje prehoda z institucionalne oskrbe na oskrbo v družini in skupnosti	Projekcije za Slovenijo kažejo, da bo do leta 2030 skoraj ena od treh oseb (30,4 %) starejša od 60 let in v stanju zmanjšanih možnosti ali invalidnosti, skoraj vsak peti prebivalec pa bo imel težave s kroničnimi bolečinami. Je pa Slovenija z 9,7 rehabilitacijskimi posteljami na 100.000 prebivalcev na 17. mestu med državami članicami EU, zato je povprečna zasedenost slovenskih

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		rehabilitacijskih postelj kar 95,6 % (višjo zasedenost onemogočajo bolnišnične okužbe). S podobnimi razmerami se soočajo tudi bolnišnice drugih specialnosti, zato so v sklopu specialnih bolnišnic nujne investicije v nove kapacitete oz. dograditve obstoječih objektov in v modernizacijo opreme in naprav, ki bodo omogočile bolj kakovostno obravnavo pacientov in doseganje boljših rezultatov zdravljenja.[128] Dostopnost do zdravstvenih storitev je različna. Za zagotavljanje neprekinjene zdravstvene oskrbe je ključna vzpostavitev Satelitskih urgentnih centrov in dežurnih služb. Za optimizacijo zdravstvene oskrbe pa je ključnega pomena tudi optimalna pokritost javnih zdravstvenih zavodov s sodobno medicinsko opremo in digitalizacija podatkov, ki bodo dostopni in kakovostni. Število MRI in CT pregledov se izboljšuje, a še vedno zaostajamo za državami EU. Uvajanje novih preventivnih pristopov v vseh ambulantah na primarni ravni zagotavlja enak dostop do preventivnih programov za vse, s posebnim poudarkom na dostopnosti programov za ranljive skupine, s ciljem uspešnejšega preprečevanja in obvladovanja kroničnih bolezni in drugih stanj.[129] Po številu postelj za akutno obravnavo je Slovenija v povprečju EU15, v nasprotju z državami Srednje in Vzhodne Evrope, ki so drastično zmanjšale število postelj. V povprečju EU15 smo tudi po številu dni v akutni obravnavi ter številu odpustov in ambulantnih obiskov. V letu 2020 je bilo na nacionalni ravni po podatkih Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije glede na leto 2019 v specialistični ambulantni obravnavi na sekundarni ravni opravljenih za 19 % manj prvih specialističnih

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		pregledov, za 21 % manj ponovnih oziroma kontrolnih pregledov, za 15 % manj slikovne diagnostike, za 9 % manj posegov in za 3 % manj obravnav, dializ, aplikacij zdravil, ki se izvajajo ločeno od ostalih vrst obravnav.[130] Uporabljali bomo nepovratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.
4. Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic	RSO4.6. Krepitev vloge kulture in trajnostnega turizma pri gospodarskem razvoju, socialni vključenosti in socialnih inovacijah	Kulturna dediščina je skupno dobro in vrednota življenjskega okolja, zato je pomembna sestavina javnega prostora mest in drugih okolij.[131] Z ohranjanjem in oživljanjem kulturne dediščine se povečuje vrednost skupnih prostorov, namenjenih vsem državljanom in obiskovalcem. Izzivi in potrebe, ki jih bomo naslovili v okviru tega specifičnega cilja so ohranitev in varstvo kulturne dediščine za bodoče generacije (vključno z ohranjanjem znanja in veščin potrebnih za ohranjanje kulturne dediščine), zagotavljanje dostopnosti dediščine za vse (vključno z ranljivimi skupinami) ter aktiviranje potenciala kulturne dediščine za trajnostni razvoj in povečanje dodane vrednosti v slovenskem turizmu. Kultura in kulturna identiteta v najširšem smislu je tisti dejavnik, ki lahko ključno prispeva k izpopolnitvi verige vrednosti in povečanju dodane vrednosti v slovenskem turizmu. Strategija slovenskega turizma poudarja, da so ohranjeni naravna in kulturna dediščina temelj za turizem, ki s tem krepi prepoznavnost Slovenije v širšem prostoru kot zelene, zdrave in aktivne države. Razvoj turizma se lahko šteje za uspešnega za destinacijo le, če se izvaja na trajnosten način, tako da turistična industrija v največji možni meri koristi lokalnemu prebivalstvu in da se na tak način občutljiva

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		območja ter kulturna dediščina zaščitijo in ohranijo za prihodnje generacije. Potenciale, ki nam jih zagotavlja naravna in kulturna dediščina v preveliki meri izkoriščamo na najenostavnejši način. V ustvarjanje privlačnih turističnih proizvodov je treba vložiti več truda, znanja, kulture in odgovornosti in jih sestaviti v ponudbe z večjo dodano vrednostjo. Uporabljali bomo nepovratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.
4. Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic	RSO4.7. Spodbujanje dostopa do cenovno dostopnih in trajnostnih stanovanj	Evropa se sooča s stanovanjsko krizo, kjer cene in najemnine močno rastejo, medtem ko plače ne sledijo enakemu tempu, kar povzroča vrzel med razpoložljivostjo in potrebami po dostopnih stanovanjih. Na podlagi Ankete o ugotavljanju potreb po vrstah stanovanjskega fonda v občinah ter o načrtovanih stanovanjskih projektih v 2025 je bilo ugotovljeno, da je v Sloveniji 30.650 javnih najemnih stanovanj, kar predstavlja 3,65 % vseh stanovanj v Sloveniji in smo krepko pod evropskim povprečjem, ki je 8 %. Ta isti podatek tudi pove, da je na 1.000 prebivalcev v Sloveniji le 14,86 javnih najemnih stanovanj. Na podlagi zbranih podatkov ankete je ocenjeno, da je potrebnih še dodatnih 20.407 javnih najemnih stanovanj, medtem ko je načrtovanih projektov za manj kot polovico potrebnih dodatnih stanovanj. Dodatno pridobljeni podatki kažejo, da si v Sloveniji približno 20 % enočlanskih gospodinjstev ne more privoščiti nakupa stanovanja s srednjo ceno, ne da bi preseglo prag stroškovne obremenitve in minimalne zahteve glede kreditne sposobnosti in enak odstotek zaradi minimalnih zahtev glede kreditne sposobnosti ne more pridobiti kredita. Približno 30 % gospodinjstev „par z 2 otroki“ si ne more privoščiti

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		nakupa stanovanja s srednjo ceno. Hkrati minimalna zahteva glede kreditne sposobnosti preprečuje približno 40 % teh gospodinjstev, da bi pridobili kredit. Približno 10 % gospodinjstev „par z 2 otroki“ si ne more privoščiti nakupa stanovanja s 25-odstotno ceno, ne da bi preseglo prag stroškovne obremenitve. Hkrati minimalne zahteve glede kreditne sposobnosti omejijo približno 40 % teh gospodinjstev, da ne morejo pridobiti hipotekarnega kredita. Iz analize stanja javne izobraževalne infrastrukture je razvidno, da sistematičnega vlaganja ni bilo oz. je obseg sredstev za ta namen nezadosten. Analiza kaže na potrebo po po investicijah v zagotavljanje nove trajnostne izobraževalne infrastrukture, tudi na potrebo obnove, posodabljanja namestitvenih kapacitet za nastanitev dijakov in študentov v času šolanja. Ozelenitev izobraževalne infrastrukture je skladna tudi s priporočili EK za leto 2019 ter iniciativo novega evropskega izobraževalnega prostora do leta 2025. Ker je razvojni zaostanek KRVS z vidika demografskih, socialnih in ekonomskih razmer večji, so vlaganja prednostno namenjena tej regiji..
4. Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic	ESO4.1. Izboljšanje dostopa do zaposlitve in aktivacijski ukrepi za vse iskalce zaposlitve, zlasti mlade, predvsem v okviru izvajanja jamstva za mlade, dolgotrajno brezposelne in prikrajšane skupine na trgu dela, in neaktivne osebe, kot tudi s spodbujanjem samozaposlovanja in socialnega gospodarstva	Epidemija covid-19 je ustavila večletna ugodna gibanja na trgu dela[85], a se bodo po pričakovanjih le-ta v prihodnje nadaljevala, zaradi demografskih gibanj pa so možne omejitve razpoložljivosti delovne sile[86]. Na podlagi rednih poročil o izvajanju ukrepov države na trgu dela,[87] se ukrepe sprotno prilagaja na način, da se zagotavlja največja učinkovitost. Ukrepi aktivne politike zaposlovanja morajo biti osredotočeni na zagotavljanje vključujočega in odzivnega trga dela

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		in ciljno usmerjeni na blaženje vpliva kriz ter zmanjševanje strukturnih neskladij. Med dolgotrajno brezposelnimi (v nadaljevanju: DBO), kateri so nekoliko bolj izpostavljeni v KRVS (57,1 %) kot pa v KRZS (42,6 %), je bilo v Sloveniji v marcu 2022 starejših od 50 let 44,7%, oseb z osnovnošolsko izobrazbo 34,9 %, invalidov 22,5% ter mladih 12,3 %. DBO na podlagi izkušenj z izvajanjem dosedanjih ukrepov potrebujejo več podpore pri usposabljanju in izobraževanju za pridobivanje ustreznih kompetenc, vezanih na potrebe delodajalcev v lokalnem okolju.[88] Delež oseb, katerih zaposlitev je ogrožena, zadnja leta narašča. Konec leta 2018 je bilo v evidenci iskalcev zaposlitve takšnih 16,1 % zaposlenih, konec leta 2019 pa več kot 20 %. Hitrejša aktivacija presežnih delavcev je smiselna z vidika ohranitve delovne sposobnosti in konkurenčnosti na trgu dela. Segmentacija trga dela se je v zadnjih dveh letih pred epidemijo covida-19 nekoliko zmanjšala. Kljub temu ostajajo mladi močno izpostavljeni začasnim zaposlitvam.[89] Ti ob vstopu na trg dela zaradi pomanjkanja izkušenj in glede na doseženo izobrazbo težko najdejo ustrezno zaposlitev, še posebej prvo, kar lahko posledično vodi k sprejemanju različnih oblik prekarnega dela. Podatki kažejo na izrazit padec podjetniške aktivnosti starih 18 do 24 let, ki upada že tretje leto zapovrstjo (2016: 17,49 %; 2018: 5,18 %)[90]. Slovenija odstopa tudi po deležu ustaljenih mladih podjetnikov. Vključevanje žensk v podjetništvo narašča, a iz GEM Slovenija 2020[91] izhaja, da je vrzel med spoloma še vedno velika, predvsem na podeželju, kar nas umešča na 30. mesto (izmed 43 držav, vključenih v raziskavo). Pod povprečjem EU

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		smo tudi v socialnem gospodarstvu, kjer je v Sloveniji zaposlenega le 0,26 % delovno aktivnega prebivalstva (EU povprečje: 6 %). Uporabljali bomo nepovratna sredstva (več v 2. poglavju).
4. Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic	ESO4.2. Posodabljanje institucij in služb trga dela za oceno in predvidevanje potreb po veščinah ter zagotavljanje pravočasne in prilagojene pomoči in podpore pri usklajevanju ponudbe in povpraševanja na trgu dela, prehodih in mobilnosti	Slovenija se sooča s strukturnimi pomanjkljivostmi trga dela, zlasti z nizko stopnjo zaposlenosti nizko usposobljenih in starejših delavcev ter neskladjem med potrebami delodajalcev na eni ter znanji in spretnostmi oseb na trgu dela na drugi strani. Po podatkih ankete Napovednik zaposlovanja iz druge polovice leta 2021[92], se je s pomanjkanjem ustreznih kadrov soočala več kot polovica delodajalcev (51,2 %). Kar dve tretjini delodajalcev je kot ključni razlog za težave pri iskanju kadra za prosta delovna mesta opredelilo, da iskanega kadra ni. Zato je nujna vzpostavitev celovitega sistemskega modela srednjeročnega in dolgoročnega napovedovanja potreb po znanjih in kompetencah ter spodbujanje kariernega razvoja na vseh področjih in v vseh življenjskih obdobjih. S pomočjo platforme trga dela za dolgoročno napovedovanje kompetenc bo moč razvijati oz. usmerjati izobraževalno in štipendijsko politiko ter karierno orientacijo v podporo izvajanju ukrepov na CP 1. Zaradi sprememb načina dela in razmer na trgu dela je potrebno dodatno digitalizirati in racionalizirati delovne procese, krepiti sinergijsko povezovanje vseh deležnikov na vseh nivojih (nacionalni, regionalni, lokalni) ter zaposlenim v institucijah trga dela zagotoviti ustrezna znanja in usposobljenost. Potrebo po prilagajanju storitev institucij na trgu dela poudarja tudi analiza OECD[93], ki izpostavlja, da je v prihodnje na Zavodu RS za zaposlovanje (v nadaljevanju:

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		ZRSZ) treba okrepiti izvajanje oddaljenih storitev in izboljšati njegovo usposobljenost/sposobnost. To zajema predvidevanje potreb po spretnostih, zagotavljanje pravočasne in prilagojene pomoči in podpore pri usklajevanju ponudbe in povpraševanja ter kariernih prehodov in mobilnosti na trgu dela. Poseben pomen institucij trga dela je tudi v odpiranju možnosti zaposlovanja brezposelnih v tujini ter nadaljnji krepitvi povezav v okviru evropske mreže javnih služb za zaposlovanje EURES. V okviru te mreže se bo znotraj iskalcev zaposlitve naslavljalo tudi vključevanje najbolj ranljivih NEET in s tem naslavljalo problematiko zaposlovanja mladih od 18-35 let, ki je povezana z dolgotrajno brezposelnostjo, saj je ta problem zaznan v vseh statističnih regijah Slovenije. Uporabljali bomo nepovratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.
4. Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic	ESO4.4. Spodbujanje prilagajanja delavcev, podjetij in podjetnikov na spremembe, aktivnega in zdravega staranja ter zdravega in dobro prilagojenega delovnega okolja, ki obravnava tveganja za zdravje	V Sloveniji se delovno aktivno prebivalstvo od leta 2021 zaradi staranja zmanjšuje, glede na demografske projekcije pa se bo upadanje v prihodnje še pospešilo. Čez 5 let bo vsak četrti zaposleni starejši od 55 let. Pri tem pa je zaskrbljujoče dejstvo, da je delovna aktivnost v starosti 55-64 let z 52,3 % med najnižjimi v EU (povprečje EU27: 60,8 %, OECD: 61,7 %). Na nujnost ukrepanja na tem področju kažejo tudi podatki o koeficientu starostne odvisnosti starejšega prebivalstva, ki se bo po podatkih EUROSTAT v Sloveniji iz 30,5 % v letu 2019 (EU27: 31,4 %) do leta 2050 povišal kar na 54 % (EU27: 59,8 %). Ključni izzivi ostajajo zagotavljanje ustrezne usposobljenosti starejših zaposlenih tudi zaradi nižje vključenosti starejših v

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		VŽU ter povečanje privlačnosti dela, da bi motivirali starejše, da ostanejo dlje delovno aktivni. Nujnost slednjega izhaja iz tveganja prekomernega povečevanja izdatkov za pokojnine (iz 10,0 % BDP v 2019 na 15,7 % BDP v 2050) in nizkih pokojnin (183.000 upokojencev prejme starostno pokojnino pod pragom tveganja revščine (739 evrov)). Nizka stopnja delovne aktivnosti starejših je zagotovo povezana tudi s kazalnikom števila zdravih let življenja, ki je v Sloveniji pod povprečjem EU, močno pod povprečjem EU pa sta tudi samoocena zdravja in oviranosti. Nujno je celovito naslavljanje področja. Z vidika poštenih delovnih pogojev ostaja prekarno delo v Sloveniji prepogosta oblika dela, kjer negotovost ni rezultat prostovoljne izbire delavca. Tveganje prekarnosti je najpogostejše pri študentskem delu, agencijskih delavcih, ekonomsko odvisnih samozaposlenih, platformnih delavcih in posameznikih, ki delajo pretežno prek civilno pravnih pogodb, ter pri zaposlenih s pogodbami o zaposlitvi, krajših od treh mesecev.[94] [95] Področje varnosti in zdravja pri delu ni dovolj usklajeno s spreminjajočimi se oblikami dela in novimi razmerami, ki jih je pospešila epidemija covid-19 (povečanje dela na daljavo in obsega dela, ipd.), ter ni dovolj prilagojeno staranju prebivalstva in delovne sile ter digitalnemu in zelenemu prehodu.[96] Pereč problem med zaposlenimi v zaporskem sistemu pa je poklicna izgorelost, ki izhaja iz pomanjkanja znanj in veščin za soočanje z vsakodnevnimi stresnimi situacijami pri delu z zaprtimi osebami. Uporabljali bomo nepovratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
4. Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic	ESO4.5. Izboljšanje kakovosti, vključenosti, učinkovitosti in ustreznosti sistemov izobraževanja in usposabljanja za potrebe trga dela, vključno z vrednotenjem neformalnega in priložnostnega učenja, da bi podprli pridobivanje ključnih kompetenc, tudi podjetniških in digitalnih veščin, ter s spodbujanjem uvedbe dualnih sistemov usposabljanja in vajeništev	V preteklih letih je bilo premalo narejenega za odpravljanje neskladij v znanju in spretnostih na trgu dela, zato so nujna vlaganja v človeške vire in razvoj kadrov prihodnosti[97]. Raziskave delodajalcev kažejo, da se povpraševanje po spretnostih 21. stoletja (reševanje problemov, kritično razmišljanje, inovativnost, ipd.) hitro povečuje, na kar opozarja tudi Strategija spretnosti 2019. Mladim primanjkuje digitalnih, socialnih in čustvenih kompetenc, razvijati pa je treba vse ključne kompetence[98]. Po podatkih PISA 2018 še vedno visok delež mladih ne dosega osnovnih ravni pismenosti. Dejavniki, ki vplivajo na uspešnost oz. izobraževalno pot, so predvsem socialno-ekonomski status, priseljensko ozadje ter spol. V obdobju 2014 -2020 so se karierni centri izkazali kot pomemben dejavnik pri kakovostnem odločanju za izbiro poklicne poti mladih, usklajeno s potrebami trga dela. Zaradi širših družbenih okoliščin (gospodarskih in demografskih gibanj, manjših generacij učečih se, itd.), ki vplivajo na percepcijo privlačnosti in družbenega ugleda poklica strokovnega delavca na področju vzgoje in izobraževanja ter znižujejo stabilnost pogojev dela, se manj oseb odloča za ta poklic, in povečujejo izstopi iz poklica. Polovica učiteljev v terciarnem in srednješolskem ter več kot tretjina v osnovnošolskem izobraževanju je starejših od 50 let[99]. Primanjkuje tudi strokovnjakov za izobraževanje oseb s posebnimi potrebami, na podeželskih območjih pa tudi učiteljev predmetov kot so naravoslovje, tehnologija, inženirstvo in matematika[100]. 25 % generacije v starosti 16 in 17 let je vpisana v poklicne šole. Delodajalci iščejo

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		kader s poklicno izobrazbo, trg dela pa zapuščajo starejši na teh delovnih mestih. Neskladja na trgu dela so povezana tudi s skromnim zanimanjem mladih za nekatere izobraževalne programe, premajhnim številom vpisnih mest, premajhno privlačnostjo poklicev in premajhnim sodelovanjem izobraževalnih ustanov z gospodarstvom, kar kaže na potrebo po nadaljnji krepitvi večje povezanosti med izobraževanjem in okoljem (tudi s širjenjem vajeništva)[101] ter poklicnim usmerjanjem mladih. Pri tem je pomembno tudi dokončanje študija v roku, pri čemer je Slovenija po deležu študentov prve stopnje na repu držav članic OECD[102]. Uporabljali bomo nepovratna sredstva (več v 2. poglavju).
4. Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic	ESO4.7. Spodbujanje vseživljenjskega učenja, zlasti prožnih možnosti za izpopolnjevanje in prekvalifikacijo za vse, ob upoštevanju podjetniških in digitalnih veščin, boljše predvidevanje sprememb in zahtev po novih veščinah na podlagi potreb trga dela, olajševanje prehodov med delovnimi mesti in spodbujanje poklicne mobilnosti	Skladno s Priporočili Sveta EU za leto 2019[103] mora Slovenija izboljšati ustreznost izobraževanja in usposabljanja za potrebe trga dela ter ukrepe vseživljenjskega učenja (VŽU) za večjo zaposljivost, itd. V obdobju 2008-2019 je izstopala nizka vključenost zaposlenih na tistih delovnih mestih, ki so podvržena digitalizaciji in avtomatizaciji[104], kar negativno vpliva na njihove zaposlitvene možnosti. Vrsto let so nizke matematične in besedilne spretnosti odraslih[105], predvsem nizko izobraženih in starejših. Stopnja udeležbe v VŽU je bila v letu 2020 8,4 % (EU: 9,2 %), od tega v KRZS 9,3 %, v KRVS pa 7,6 %. Delež odraslih z nižjo izobrazbo ali brez, vključenih v VŽU, je petkrat nižji od visoko izobraženih. Ključna razloga za to sta pomanjkanje motivacije ter nepripravljenost delodajalcev, da svoje zaposlene napotijo na usposabljanja z vidika

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		nemotenega delovnega procesa (časovne, finančne in kadrovske ovire). Trend upadanja vključenosti v VŽU je neugoden z vidika konkurenčnosti podjetij, digitalne in zelene preobrazbe gospodarstva, ter spoprijemanja s spremembami, povzročenimi z epidemijo. To velja tudi za zaposlene v javnem sektorju. Epidemija covid-19 je poudarila pomen izobraževanja na daljavo pri zagotavljanju njegove dostopnosti. OECD[106] poudarja še pomen razvoja didaktičnih pristopov, usposobljenosti učiteljev za poučevanje na daljavo in vzpostavitve mehanizmov za zagotavljanje kakovosti izobraževanja.[107] Globalizacija, tehnološki napredek in demografske spremembe bodo nadalje preoblikovali življenje na vseh področjih, zaradi česar je ustrezna obravnava kompetenc vseh odraslih (vključno z mlajšimi odraslimi) še pomembnejša. 12,7 % delodajalcev pri zaposlovanju kot ključni problem izpostavlja neustrezne kompetence kandidatov, pri čemer gre predvsem za pomanjkanje poklicno specifičnih znanj, horizontalnih veščin in neustrezno izobrazbo. Akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic zahteva okrepitev prizadevanj za povečanje udeležbe odraslih v VŽU in izboljšanje učnega uspeha v začetnem izobraževanju/usposabljanju. Vsaj 80 % oseb, starih od 16 do 74 let, bo moralo do leta 2030 v Sloveniji imeti vsaj osnovna digitalna znanja in spretnosti (DESI indeks za leto 2021: 55 %, kar je pod povprečjem EU). Uporabljali bomo nepovratna sredstva, utemeljitev v 2. poglavju.
4. Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic	ESO4.8. Pospeševanje dejavnega vključevanja za spodbujanje enakih možnosti, nediskriminacije in	Po osnovnem scenariju projekcije prebivalstva za Slovenijo naj bi se število delovno sposobnega

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
	aktivne udeležbe ter povečevanje zaposljivosti, zlasti za prikrajšane skupine	prebivalstva zmanjševalo, da bi jih lahko bilo leta 2060 kar pol milijona manj kot v letu 2013. Število prebivalcev starih 20-64 let je po letu 2013 začelo upadati in demografske spremembe že zmanjšujejo ponudbo delovne sile. V zadnjih 2 letih se zato kaže povečano povpraševanje po delovni sili s strani delodajalcev. Po podatkih ZRSZ[111] je bilo septembra 2021 66.122 brezposelnih oseb, od katerih jih je 45,3 % prejemalo denarno socialno pomoč. Po strukturi brezposelnih oseb, največji delež pade na kategorijo dolgotrajno brezposelni (76,9 %) ter ženske (48,1 %), sledijo pa osebe z osnovnošolsko ali nižjo izobrazbo (38,9 %). Z omogočanjem čim hitrejšega vključevanja na trg dela se preprečuje tveganje odvisnosti od socialnih prejemkov zaradi brezposelnosti, hkrati pa se lahko zagotovi povračilo investicije, vložene v izobrazbo in usposabljanje. Kot kažejo izkušnje iz obdobja 2014-2020, je čim hitrejša aktivacija, zlasti dolgotrajno brezposelnih, nujna z vidika zagotavljanja delovne sile, ki jo ogrožajo pričakovane demografske spremembe oziroma staranje prebivalstva. Zato je smiselno s programi socialne aktivacije v prihodnje nadaljevati.[112] Posebna ciljna skupina so mladi NEET in mladi s posebnimi potrebami, ki jim je potrebno preko različnih oblik pomoči pomagati pri prehodu iz šolske sfere na trg dela, ter tako povečati njihovo zaposljivost. Pri tem se bodo upoštevale dosedanje izkušnje in vrednotenja izvedenih projektov iz 2014-2020.[113] Potrebe po ukrepanju in pomoči mladim s posebnimi potrebami pri prehodu na trg dela so večje v KRVS, saj je v KRZS bistveno več priložnosti za vključevanje mladih v različne programe pomoči. Druga posebna ciljna skupina so

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		zaprte osebe. V letu 2020 od celotne populacije zaprtih oseb kar 40,07 % ni imelo poklicne izobrazbe (39,88 % nižjo oz. srednjo poklicno šolo, 24,42 % osnovno šolo, 15,22 % srednjo strokovno šolo ali gimnazijo). Brez šolske izobrazbe je bilo 11,0 % zaprtih oseb, med njimi 2,5 % brez znanja pisanja, branja in poznavanja osnovnih računskih operacij. Predlog ukrepa sledi priporočilu Sveta Evrope za izobraževanje v zaporih (2011) in priporočilu št. R (2006) 2 o evropskih zaporskih pravilih. Uporabljali bomo nepovratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.
4. Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic	ESO4.11. Krepitev enakopravnega in pravočasnega dostopa do kakovostnih, trajnostnih in cenovno ugodnih storitev, vključno s storitvami, ki spodbujajo dostop do stanovanj, in storitvami oskrbe, usmerjene v posameznika, vključno z zdravstveno oskrbo; posodobitev sistemov socialne zaščite, vključno s spodbujanjem dostopa do socialne zaščite, s posebnim poudarkom na otrocih in prikrajšanih skupinah; izboljšanje dostopnosti, tudi za invalide, učinkovitosti in odpornosti zdravstvenih sistemov in storitev dolgotrajne oskrbe	Sistem socialnega varstva je razvejan in vključuje različne deležnike, kar povzroča nepovezanost stroke ter težave pri zagotavljanju enake kakovosti in dostopnosti do storitev, ustreznih analitičnih podlag in vodenja evidenc. Ciljne skupine in izzivi, s katerimi se soočajo, so opredeljene v Resoluciji o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2022-2030.[114] Slovenija se je zavezala k razvoju storitev za družine in otroke, zlasti iz ogroženih družin[115]. V Sloveniji se bo delež starih nad 65 let z 20 % v letu 2019 povečal na 31 % v letu 2050, kar bo močno vplivalo na vzdržnost zdravstvenega sistema[116] in nujnost krepitve sistema dolgotrajne oskrbe. Primerjalna analiza članic OECD kaže, da je v Sloveniji najslabše poskrbljeno za osebe z demenco. Za povprečjem EU zaostajamo po umrljivosti, kar je povezano z razširjenostjo nezdravega življenjskega sloga (nezdravo/moteno prehranjevanje, kajenje, alkohol ter težave v duševnem zdravju) in je tudi razlog za visoko breme kroničnih bolezni[117] (srčno-žilne bolezni, rak[118])[119]. Stroški zdravljenja

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		slednjih predstavljajo največje stroške zdravstva. Dejavniki tveganja so prisotni že pri otrocih in mladostnikih ter bolj izraženi pri prikrajšanih skupinah prebivalstva[120]. Na področju prepovedanih drog zaznavamo povečano število smrti zaradi predoziranja. Za omogočitev najkrajšega možnega odzivnega časa in zagotavljanja enake dostopnosti bolnikov do nujne medicinske pomoči je treba vlagati v izobraževanje udeležencev. Podatki kažejo, da so digitalne spretnosti pod povprečjem EU[121] tudi v zdravstvenem sektorju. Obravnava pacienta zahteva ustrezno uporabo digitalnih orodij vseh udeležencev. Po podatkih SURS je okoli 170.000 invalidov in oseb s telesnimi okvarami (12-13 % prebivalcev). Za zagotovitev enakih možnosti so nujni ukrepi, ki premostijo ali zmanjšajo ovire za njihovo neodvisno življenje ter za enakopravno vključitev v družbo in delo. V Sloveniji je šibko razvito podporno okolje za socialno/družbeno inoviranje, kar negativno vpliva na razvoj in razširjanje geografsko razpršenih, potrebam uporabnikov prilagojenih in cenovno učinkovitih storitev za izboljšanje kakovosti življenja, družbene povezanosti in socialne vključenosti celotnega prebivalstva. Uporabljali bomo nepovratna sredstva (več v 2. poglavju).
4. Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic	ESO4.12. Spodbujanje socialnega vključevanja oseb, izpostavljenih tveganju revščine ali socialni izključenosti, vključno z najbolj ogroženimi osebami in otroki	Po podatkih SURS-a stopnja tveganja socialne izključenosti za leto 2021 znaša 13,8 % (v KRVS 15,4 %)[122]. Tveganje revščine in socialne izključenosti je nad povprečjem EU le pri starejših ženskah (zlasti vdovah), rahlo nad povprečjem pa pri enočlanskih gospodinjstvih in pri brezposelnih. Veliko Romov nima dokončane osnovne šole, še

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		manj jih je z zaključeno srednješolsko in visokošolsko izobrazbo. To vodi v slabše možnosti za zaposlitev, slabše materialne pogoje in v večje možnosti za tveganje revščine. V Sloveniji naj bi bilo 97 romskih naselij (3 v KRZS in 94 v KRVS)[123]. Ključni cilji in ukrepi za izboljšanje socialnega vključevanja in aktivacijo Romov so opredeljeni v Nacionalnem programu ukrepov Vlade RS za Rome za obdobje 2021-2030[124]. Od 170.000 oseb z invalidnostjo v Sloveniji je 8.000 otrok in mladostnikov[125]. Od 140 društev in organizacij, ki vključujejo telesne in gibalne dejavnosti s področja športa invalidov, jih ima le 61 % ustrezno usposobljene kadre in le 50 % izvaja ustrezne programe. Delež vključenih v sekundarno in terciarno izobraževanje je močno nad povprečjem EU. Kljub temu pa smo manj uspešni pri medkulturnem učenju in družbeni vključenosti ranljivih skupin otrok (zlasti Romov in priseljencev). Po raziskavi PISA 2018 priseljenci dosegajo nižje rezultate v bralnih dosežkih glede na celotno populacijo države kot pa je povprečje OECD. Z epidemijo covid-19 so se pogoji izobraževanja za šolajoče iz socialno-ekonomsko ranljivejših družin poslabšali, zlasti za otroke s posebnimi potrebami, saj se v izrednih razmerah šolski sistem ni dovolj prilagodil njihovim specifičnim potrebam.[126] V skladu s spremembo Ustave Republike Slovenije je bil v letu 2021 sprejet Akcijski načrt za pripravo predloga umestitve slovenskega znakovnega jezika v sistem predšolske vzgoje ter osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja gluhih in naglušnih, ki predvideva ukrepe za umestitev slovenskega znakovnega jezika v vzgojno-izobraževalni sistem.

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		Iz letnih poročil URSIKS izhaja, da se v zadnjih letih povečuje število zaprtih oseb, ki se iz različnih zdravstvenih in drugih omejitev, brez delovnih izkušenj in motivacije ne vključujejo v delo, izobraževanje in druge socialne aktivnosti v zaporu, s čimer se onemogoča uspešna reintegracija. Uporabljali bomo nepovratna sredstva (več v 2. poglavju).
5. Evropa, ki je bliže državljanom, in sicer s spodbujanjem trajnostnega in celostnega razvoja vseh vrst območij ter lokalnih pobud	RSO5.1. Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na mestnih območjih	Mesta so nosilci razvoja na lokalni, regionalni in državni ravni, saj predstavljajo zaposlitvena, izobraževalna, kulturna in storitvena središča. Stopnja urbanizacije v Sloveniji je 55 %, v mestih pa dela preko 90 % vseh zaposlenih. Kot drugod po svetu, se tudi slovenska urbana območja soočajo visoko stopnjo suburbanizacije. Le-ta med drugim predstavlja velik pritisk na še nepozidane površine, ki bi morale biti primarno namenjene ohranjanju narave in zagotavljanju oskrbe s hrano. Hkrati se v notranjih območjih mest nahajajo proste, slabo izkoriščene, v nekaterih primerih celo okoljsko degradirane površine, katerih prenova ali revitalizacija lahko prispeva k zmanjševanju potrebe po širjenju mest in mestnih naselij. Po stanju zadnjega ažuriranja podatkov imamo v Sloveniji namreč 1.057 funkcionalno degradiranih območij, s skupno površino 3.386 ha. Ocenjeno je, da je 81 območij, s skupno površino 236,25 ha primernih za takojšnjo reaktivacijo, oz. 224 območij, s skupno površino 236,25 ha primernih in deloma primernih za reaktivacijo.[132] Zato smo se v okviru Evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 odločili podpreti urbani razvoj z ukrepi za prenovo in oživitev praznih ter nezadostno izkoriščenih stavb in/ali zemljišč za bolj zelena,

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		socialno vključujoča in produktivna slovenska mesta. Trajnostni razvoj mest z obravnavo gospodarskih, okoljskih, podnebnih, demografskih in socialnih izzivov bo podprt na podlagi trajnostnih urbanih strategij (v nadaljevanju: TUS), pri čemer bodo v ospredju mestne občine, kot jih opredeljuje 16. člen Zakona o lokalni samoupravi. Predstavniki mest bodo aktivno vključeni v izbor projektov. V skladu z navedenim bo navedeni specifični cilj v celoti izvajan v okviru mehanizma CTN. Uporabljali bomo nepovratna in povratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.
5. Evropa, ki je bliže državljanom, in sicer s spodbujanjem trajnostnega in celostnega razvoja vseh vrst območij ter lokalnih pobud	RSO5.2. Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega lokalnega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na območjih, ki niso mestna območja	Slovenija se je v okviru priprave Sporazuma o partnerstvu med Slovenijo in Evropsko komisijo za obdobje 2021-2027 odločila, da bo v obdobju 2021-2027 nadaljevala s podporo CLLD. Pristop »od spodaj navzgor« je izjemnega pomena za razvoj lokalno geografsko povezanih območij, v katerih prepoznajo posebne skupne razvojne potrebe, probleme in priložnosti, ki zahtevajo tudi drugačen razvojni pristop. Med ključnimi izzivi, s katerimi se spopada Slovenija in jih naslavljajo SRS 2030, Priporočila Sveta EU za leto 2019 in 2020 ter Dolgoročna vizija razvoja podeželja do 2040, je tudi zmanjševanje razvojnih razlik na lokalni ravni. Mestna in podeželska območja se soočajo z različnimi izzivi v razvoju, ki vplivajo na kakovost življenja lokalnega prebivalstva. Aktivno vključevanje in soodločanje partnerjev in drugih lokalnih deležnikov na nižjih ravneh zaradi boljšega poznavanja lokalnih izzivov in potencialov predstavljajo ključen prispevek k uravnoteženemu razvoju, višji dodani vrednosti in dvigu odpornosti posameznih regij. Uporabljali

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		bomo nepovratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.
8. Omogočanje regijam in ljudem, da obravnavajo socialne, zaposlitvene, gospodarske in okoljske učinke, ki jih ima prehod na energetske in podnebne cilje Unije do leta 2030 in na podnebno nevtralno gospodarstvo Unije do leta 2050 na podlagi Pariškega sporazuma	JSO8.1. Omogočanje regijam in ljudem, da obravnavajo socialne, zaposlitvene, gospodarske in okoljske učinke, ki jih ima prehod na energetske in podnebne cilje Unije do leta 2030 in na podnebno nevtralno gospodarstvo Unije do leta 2050 na podlagi Pariškega sporazuma	EK je za Slovenijo v Poročilu o državi – Slovenija 2020 v Prilogi D opredelila dve območji, odvisni od fosilnih goriv: • Savinjsko-Šaleška (SAŠA) regija: V skladu z NEPN Slovenija v Strategiji za izstop iz premoga[133] opredeljuje leto 2033 za letnico izstopa iz premoga, kar pomeni popolno opustitev pridobivanja premoga v premogovniku Velenje (PV). Zaprtje rudnika je povezano predvsem z blaženjem učinkov na ljudi in skupnosti, zato mora biti spodbujanje pravičnega prehoda v središču postopnega opuščanja premoga. V letu 2020 je samo skupina PV neposredno zaposlovala okoli 2.300 prebivalcev Šaleške doline, kar je skoraj 10 % celotnega delovno aktivnega prebivalstva regije, poleg tega pa je dodatno še 10 % lokalnega gospodarstva neposredno odvisnih od prihodkov premogovništva in zaposluje od 1500 do 2000 prebivalcev. Industrija, povezana z rabo premoga, je v letu 2018 neposredno generirala približno 30 % vseh prihodkov, ustvarjenih v lokalnem gospodarstvu. Dolga rudarska tradicija ima vpliv na vedenjske vzorce (npr. zanašanje na gotovost zaposlitve ipd.), pustila pa je tudi negativne vplive na površje (porušene hiše in preseljeni ljudje, nastanek umetnih jezer zaradi posedanja terena…). Zaradi tako pomembnega vpliva premogovništva na ljudi in regijo, mora biti spodbujanje pravičnega prehoda v središču postopnega opuščanja premoga. • Zasavska regija: V letu 2020 v Zasavju ni bilo več pomembnih dejavnosti, povezanih s premogom, lokalno okolje pa je že v fazi prestrukturiranja gospodarstva zaradi

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga *	Utemeljitev (Povzetek)
		izstopa iz premoga. Vendar pa v procesu zapiranja rudnikov (vključno z Rudnikom Trbovlje-Hrastnik; v nadaljevanju: RTH) niso bila v celoti upoštevana načela pravičnega prehoda, saj družbeno in gospodarsko prestrukturiranje v procesu ni bilo celovito obravnavano. Od leta 1995 je bilo izgubljenih 5.000 delovnih mest, leta 2017 je regija beležila primerjalno najnižji BDP na prebivalca (52,4 % slovenskega povprečja) in je imela enega najnižjih BDP na prebivalca v Sloveniji. Ukrepi, sprejeti z zakonom, ki ureja postopno zapiranje RTH in gospodarsko prestrukturiranje regije (sprejetim leta 2000), niso zagotovili ustreznega gospodarskega okrevanja regije. Uporabljali bomo nepovratna sredstva, utemeljitev je v 2. poglavju.

* Namenske prednostne naloge v skladu z uredbo o ESS+

2. Prednostne naloge

Sklic: člen 22(2) in člen 22(3(c) uredbe o skupnih določbah

2.1. Prednostne naloge, razen tehnične pomoči

2.1.1. Prednostna naloga: 1. Inovacijska družba znanja

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO1.1. Razvoj in izboljšanje raziskovalne in inovacijske zmogljivosti ter uvajanje naprednih tehnologij (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

V skladu s Priporočilom Sveta EU za leto 2019 bomo izboljšali raziskovalni, razvojni in inovacijski ekosistem in zagotavljali vlaganja v RRI. Sredstva bodo namenjena krepitvi raziskovalne in inovacijske zmogljivosti ter uporabi naprednih tehnologij, da se:

- okrepi raziskovalna in inovacijska uspešnost ter spodbudi rast produktivnosti z opredelitvijo področij Slovenske strategije trajnostne pametne specializacije (S5)[1] ter
- poveča dodana vrednost gospodarstva in se Slovenija vrne med države močne inovatorke s povečanjem števila inovativnih podjetij na področjih S5.

Z izvajanjem ukrepov v 2014-2020 smo prispevali k dvigu podjetniških vlaganj v RRI (2018 do 2021 dvignil iz 1,40 na 1,55 % BDP), zato so ti ukrepi nujni.

Ukrepi bodo v celoti izhajali iz S5 in bodo osredotočeni na:

- izboljšanje inovacijskega sistema v Sloveniji in spodbude za prenos znanja, kjer bodo ukrepi usmerjeni v:
    - združevanje gospodarstva, institucij znanja ter lokalnih skupnosti in države ter drugih deležnikov inoviranja (petorna vijačnica) s pomočjo nadgradnje strateških razvojno inovacijskih partnerstev (v nadaljevanju: SRIP). Nadaljevali bomo proces osredotočenja znotraj področij uporabe S5, v smeri novih prodornih inovativnih proizvodov in storitev v (globalnih) verigah vrednosti. S ciljno usmerjenimi ukrepi bomo povečali financiranje področja RRI v javnem in zasebnem sektorju ter posledično spodbudili sodelovanje v petorni vijačnici inoviranja.
    - Nadgradnjo podpornega okolja, kot so npr. pisarne za prenos znanja (v nadaljevanju: KTO), z nadaljnjo profesionalizacijo kadra in s spodbujanjem dejavnosti prenosa znanja za zagotovitev dolgoročnega prelivanja raziskovalnih rezultatov v gospodarstvo.
    - Ustvarjalno (tudi mednarodno) povezovanje področij znanosti, umetnosti, tehnologije in gospodarstva s spodbujanjem produkcije raziskovalnih umetnosti in kulture ter globalno najbolj prodornih idej. Namen ukrepa je sinergija slovenske mreže regionalnih centrov s krepitvijo infrastrukturnih, vsebinskih in človeških potencialov.

- Izvajanje ukrepov za učinkovito upravljanje, povezovanje in krepitev kapacitet izvajalcev nalog na področju RRI kot dopolnjevanje izvajanja reforme upravljanja znanstvenoraziskovalnega in inovacijskega ekosistema iz NOO. Cilj je povezovanje delujočih inovacijskih mrež v podporo RRI (SRIP, SIO, SPOT, Fablab, Center kreativnosti, konzorcij KTO), ki delujejo razdrobljeno. Obstoječa raziskovalna infrastruktura in partnerstva med institucijami bodo podlaga za vzpostavitev infrastrukturnih in institucionalnih povezav v državnem in EU okviru, partnerstva pa bodo odprta za nadaljnje širitve in združevanja;

- področje krepitve kapacitet za raziskave, kjer bodo podprti ukrepi usmerjeni v:
  - izgradnjo in vzpostavitev raziskovalne infrastrukture (tudi e-infrastrukture) skladno s S5. Z vlaganjem v vrhunsko raziskovalno opremo, vključno s prostorskimi pogoji, bomo bistveno izboljšali ustrezna znanstvena in tehnološka področja, spodbujali partnerstva za RRI z industrijo, prispevali k mobilnosti znanja in raziskovalcev v raziskovalnem prostoru ter k razširjanju in optimizaciji rezultatov. Obstoječa raziskovalna oprema je večinoma 100 % izkoriščena in amortizirana. Načrtujemo nadaljnje financiranje izgradnje in nadgradnje nacionalne infrastrukture na prednostnih področjih Načrta razvojno-raziskovalnih infrastruktur, tako v okviru implementiranih mednarodnih RI projektov kot na področju nacionalnih prioritet. Uravnoteženo bomo vlagali v obeh kohezijskih regijah. Nova raziskovalna infrastruktura je nujna zaradi integracije različnih znanstvenih ved in razvoja tehnologij za gospodarstvo ob koncentraciji vrhunskih znanstvenih kapacitet. Poleg krepitve kapacitet za RRI je pomembna tudi krepitev vloge in pomena znanosti v družbi, širjenje inovacijske in tehniške kulture, ter spodbujanje naložb podjetij v RRI ter nadgradnja povezav v petorni vijačnici inoviranja. Glede na stanje regijske razporeditve potencialov ter cilj ponovne vrnitve Slovenije med močne inovatorke so nujna vlaganja v obeh kohezijskih regijah, zato načrtujemo krepitev kapacitet za RRI, kjer so potrebe najbolj izkazane (v KRZS npr. naravoslovne znanosti in inženirstvo na področju strojništva, s prioritetnim projektom Fakulteta za strojništvo; v KRVS pa npr. vzpostavitev sodobnega tehnološkega centra INNOVUM, ki temelji na obstoječi RRI infrastrukturi, človeških virih in RRI projektih). S tem bodo vzpostavljena ekosistemska okolja za doseganje prebojnih rezultatov;

- področje krepitve vlaganj v raziskovalno razvojne in inovacijske projekte ter sodelovanje med deležniki petorne vijačnice inoviranja, kjer bodo ukrepi oz. spodbude komplementarno ukrepom iz NOO namenjeni:
  - krepitvi vlaganj v raziskovalno razvojne in inovacijske projekte ter povezovanju med deležniki. Stopnja specializacije in velikosti inštrumentov se bo razlikovala med:
    - najbolj specializiranimi višjimi ravnmi (TRL 6-9), kjer je ključna inovativna usmerjenost in skorajšnja komercializacija, zato bodo projekti manjši, z manj partnerji, ključni bo partner iz gospodarstva;
    - nižjimi ravnmi (TRL 3-6), kjer bo pomembna odprtost in razvoj obetavnih področij, in kjer je pričakovati skupno delo subjektov, ki so si v fazi komercializacije lahko konkurenčni. V teh fazah gre za razvoj novega ključnega znanja, zato bodo inštrumenti večji, z več sodelujočimi partnerji, ki bodo v sodelovanju iskali tudi medsebojne sinergije.
  - Pomoči podjetjem pri testiranju tehnologij umetne inteligence pred vstopom na trg.
  - Podpori aplikativnim raziskavam na ravni »TRL 3-6«, ki so ključnega pomena z vidika prenosa znanja in njegove komercializacije, pri čimer

bomo nadgradili uspešno zaključene aplikativne projekte agencije ARRS.

- Ukrepu za financiranje preizkusa koncepta kot lijaka za nadaljevanje financiranja temeljnih raziskav.
- Projektom spodbujanja raziskovalcev na začetku kariere v (domačih in tujih) raziskovalnih organizacijah, namenjenih različnim oblikam prenosa znanja med akademsko sfero in gospodarstvom ter krepitvi raziskovalnega potenciala institucij znanja in razvojno naravnanih gospodarskih subjektov.
- Zaposlovanju raziskovalcev v gospodarstvu, ki si želijo pridobiti izkušnje za soočanje z izzivi v gospodarstvu, ter podjetjem, ki si želijo pridobiti kakovostne človeške vire za krepitev RRI timov in razvoj visokotehnoloških izdelkov, tehnologij in storitev. Gospodarstvo bomo podprli z najvišje izobraženimi raziskovalci, kar bo pripomoglo k bolj učinkovitemu sodelovanju med gospodarstvom in institucijami znanja;

- področje sodelovanja v evropskem raziskovalnem prostoru in krepitve sinergij med različnimi viri financiranja in razvojne internacionalizacije s spodbujanjem sodelovanja podjetij in raziskovalno-razvojnih institucij na skupnih raziskovalno-razvojno-inovacijskih projektih na mednarodni ravni, kjer pa so predvideni naslednji ukrepi:
  - instrumenti komplem. financ. in združevanja različnih virov: sofinancirali bomo predvsem projekte v okviru ukrepa za spodbujanje udeležbe in širjenje odličnosti, ki se bodo nanašali na komplem. financ. operacije iz različnih virov (npr. Teaming); projekte, ki spodbujajo vzpostavljanje razisk. infrastruktur in skupnih evr. podatkovnih prostorov (npr. EuroHPC, EOSC); projekte v okviru ukrepa za spodbujanje udeležbe in širjenje odličnosti, ki so bili pozitivno ocenjeni, a jih ni bilo mogoče financirati (npr. ERA Chair, ERA talenti, ERA štipendije); projekte v okviru stebra odlična znanost (npr. projekte MSCA COFUND) ali drugih področij Obzorja Evropa in programov raz. in inov. partnerstev. Omogočilo se bo tudi fin. vzpostavitve nac. raz. infrast. za sekvenciranje genomov v skladu z evropsko pobudo "1+milion genomov". Financirani bodo tudi proj. Eurostars, Eureka in EIC instrument.
  - Za doseganje sinergij bo ključna podpora vključevanju slo. partnerjev v transnacionalne raz. razvojne in inovacijske proj., komplem. tudi raziskovalno razvojni in inovacijski projekti medregijskega sodelovanja, izbrani na čezregijskih skupnih razpisih in oblikovanje ustreznega komplementarnega instrumenta na nacionalni ravni, ki ga bo mogoče povezati s t.i. plug-in shemo v okviru Obzorja Evropa.

S5 z osredotočanjem na prioritetna področja preko svežnja ukrepov pomembno prispeva k ciljem EU pobude Podnebno nevtralna in pametna mesta 2030 (npr. PMIS, PSIDL, Krožno, ToP) ter pobude Novi evropski Bauhaus.

Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje (Priloga: Omilitveni ukrepi in priporočila). Noben ukrep nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev pod pogojem upoštevanja tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH.

[1] Pametna mesta in skupnosti (PMIS), Horizontalna mreža informacijsko-komunikacijskih tehnologij (HOM IKT), Zdravje-medicina, Pametne stavbe in dom z lesno verigo (PSIDL), Trajnostna pridelava hrane, Mreže za prehod v krožno gospodarstvo, Trajnostni turizem, Mobilnost, Tovarne prihodnosti (ToP),

Materiali kot končni produkti.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: podjetja, institucije znanja (raziskovalne organizacije, visokošolski zavodi, ipd.), razvojna partnerstva, subjekti podjetniškega in inovativnega okolja.

Upravičenci: raziskovalne organizacije, podjetja, razvojna partnerstva, subjekti s področja kulture, zbornice.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Spoštovanje načel enakosti, vključenosti in nediskriminacije bo zagotovljeno pri izvajanju vseh aktivnosti na vseh ravneh skladno z nacionalno zakonodajo, pravnim redom EU in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic. Pri zagotavljanju enakih možnosti in boja proti diskriminaciji bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora.

Na področju znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti v zvezi z zagotavljanjem enakosti spolov sledimo ciljem in ukrepom Resolucije o znanstveno raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030 (ReZrlS30). Skladno z Ukrepom 6.4.4 ReZrlS30: Upoštevanje enakosti spolov pri financiranju raziskav, vključno z uveljavitvijo dimenzije spola v vsebine raziskovalnih dejavnosti bomo uveljavitev dimenzije spola v vsebinah raziskovalnih projektov implementirali kot horizontalno načelo znotraj projektov na področju raziskav in razvoja na ravni tehnološke pripravljenosti (TRL) 3-6, predvsem pri tistih, za katere je to smiselno. Hkrati kot enega izmed ukrepov naslavljamo področje mladih raziskovalcev, ki so ranljiva skupina z vidika prvih zaposlitev, pri čemer bomo posebno pozornost namenili nediskriminacije zaradi spola (npr. starševski dopust, ipd.).

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja ni predvidena uporaba teritorialnih orodij.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru ukrepov (sodelovalni ukrepi) je pričakovanje, da bo vzpostavljeno tudi transnacionalno in čezmejno sodelovanje (kot npr. preko ESFRI projektov, projektov EuroHPC, ki se nanašajo na projekte visokozmogljivega računalništva, kvantnega računalništva, razvoja evropskih procesorjev, ipd., projekta EOSC (evropski oblak odprte znanosti), v okviru katerih se vzpostavlja vrhunska raziskovalna infrastruktura in sodelovanja).

Za doseganje siner. bo ključna podpora vključevanju slo. partnerjev v transnac. raz. razvojne in inovacijske projekte (npr. Eurostars, Eureka, IPCEI, EIC instrument). V okviru prog. Eurostars/Eureka se predvideva vključevanje podj. v skupne RR projekte s partnerji iz ostalih članic iniciative Eurostars/Eureka. V okviru IPCEI se predvideva vključevanje podj. v skupne RR projekte s podj. in organizacijami iz ostalih držav članic EU, ki bodo sodelovale v posameznem IPCEI. SLO je podpisala tudi memorandum o sodelovanju z EIT na področju prehoda v krožno in pametno gospodarstvo. Deloma bodo dejavnosti financirane iz NOO, sodelovanje z EIT pa bodo smiselno podpirali tudi drugi ukrepi. Podpora proj. direkt. partnerjev v IPCEI se bo lahko zagotovila preko NPO.

Vzpostavljena raz. infrastruktura bo uporabljena tudi s strani tujih podjetij, kar bo dodatno prispevalo k pospeševanju mednarodnega sodelovanja.

V okviru Strategije EU za Jadransko-Jonsko makroregijo (v nadaljevanju: EUSAIR) potekajo aktivnosti s podporo projekta FP EUSAIR za spodbujanje inovacij v Jadransko-Ionski makroregiji na področju Okolja, trajnostnega turizma, energetike in transporta ter modrega gospodarstva. V okviru stebra 1 za Modro rast EUSAIR je bil dogovorjen med vsemi državami makroregionalni projekt oz. flagship projekt z naslovom: Fostering quadruple helix ties in the fields of marine technologies and blue biotechnologies for advancing innovation, business development and business adaptation in blue bio-Economy.

V okviru SC RSO1.1. bodo v skladu s S5 financirani raziskovalno-razvojni projekti, ki bodo lahko naslavljali tudi fokusna podpodročja kot sta vodik ali biomasa, kot tudi strateško razvojno inovacijska partnerstva (še posebno SRIP Pametna mesta), s čimer bomo prispevali k ciljem Evropske inovacijske agende – pobudi EU za krepitev podnebno nevtralnih mest ter vodikovih dolin.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

V skladu s Predhodno oceno potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022, posodobljeno z market testi v juliju, avgustu in oktobru 2024), je bila na opredeljenem tematskem naložbenem področju za RRI ugotovljena visoka vrzel za

ciljno skupino končnih prejemnikov MSP in velika podjetja. Kljub temu, da bo to področje močno podprto s povratnimi sredstvi iz nacionalnih virov (vzpostavljeni posojilni skladi v višini 100 mio EUR in ponovno uporaba vrnjenih finančnih instrumentov (v nadaljevanju: FI) v vrednosti 80 mio EUR), načrtujemo uporabo FI v obliki dolžniškega financiranja. V Programu je podan indikativen obseg sredstev, namenjenih za FI.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	RCO01	Podjetja, ki so prejela podporo (od tega: mikro, mala, srednja, velika)	podjetja	0,00	135,00
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	RCO02	Podjetja, ki so prejela podporo v obliki nepovratnih sredstev	podjetja	0,00	121,00
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	RCO03	Podjetja, ki so prejela podporo v obliki finančnih instrumentov	podjetja	0,00	14,00
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	RCO06	Raziskovalci, ki delujejo v raziskovalnih ustanovah, ki so prejela podporo	letni EPDČ	0,00	87,00
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	RCO07	Raziskovalne organizacije, ki sodelujejo v skupnih raziskovalnih projektih	Raziskovalne organizacije	36,00	36,00
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	RCO10	Podjetja, ki sodelujejo z raziskovalnimi organizacijami	podjetja	66,00	66,00
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	RCO01	Podjetja, ki so prejela podporo (od tega: mikro, mala, srednja, velika)	podjetja	0,00	246,00
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	RCO02	Podjetja, ki so prejela podporo v obliki nepovratnih sredstev	podjetja	0,00	212,00
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	RCO03	Podjetja, ki so prejela podporo v obliki finančnih instrumentov	podjetja	0,00	34,00
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	RCO06	Raziskovalci, ki delujejo v raziskovalnih ustanovah, ki so prejela podporo	letni EPDČ	0,00	154,00

1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	RCO07	Raziskovalne organizacije, ki sodelujejo v skupnih raziskovalnih projektih	Raziskovalne organizacije	14,00	14,00
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	RCO10	Podjetja, ki sodelujejo z raziskovalnimi organizacijami	podjetja	27,00	27,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	RCR03	Mala in srednja podjetja (MSP), ki uvajajo inovacije pri proizvodih ali procesih	podjetja	0,00	2022	92,00	MGTŠ, MVZI	
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	RCR06	Vložene patentne prijave	vloge za patente	0,00	2022	18,00	Upravičenec, MVZI	
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	RCR08	Publikacije v okviru podprtih projektov	publikacije	0,00	2020	68,00	spremljanje	
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	RCR102	Raziskovalna delovna mesta, ustvarjena v subjektih, ki so prejeli podporo	letni EPDČ	0,00	2022	45,00	upravičenec, MVZI	
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	15	Delež inovacijsko aktivnih podjetij	odstotek	55,00	2020	60,00	SURS	
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	RCR03	Mala in srednja podjetja (MSP), ki uvajajo inovacije pri proizvodih ali procesih	podjetja	0,00	2022	159,00	MGTŠ, MVZI	
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	RCR06	Vložene patentne prijave	vloge za patente	0,00	2022	7,00	Upravičenec, MVZI	
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	RCR102	Raziskovalna delovna mesta, ustvarjena v subjektih, ki so prejeli podporo	letni EPDČ	0,00	2022	38,50	upravičenec, MVZI	
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	15	Delež inovacijsko aktivnih podjetij	odstotek	55,00	2020	60,00	SURS	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	002. Naložbe v osnovna sredstva, vključno v raziskovalno infrastrukturo, v MSP (vključno z zasebnimi raziskovalnimi središči), ki so neposredno povezane z raziskovalnimi in inovacijskimi dejavnostmi	4.336.541,61
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	003. Naložbe v osnovna sredstva, vključno v raziskovalno infrastrukturo, v velikih podjetjih, ki so neposredno povezane z raziskovalnimi in inovacijskimi dejavnostmi	1.521.432,00
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	004. Naložbe v osnovna sredstva, vključno v raziskovalno infrastrukturo, v javnih raziskovalnih središčih in visokem šolstvu, ki so neposredno povezane z raziskovalnimi in inovacijskimi dejavnostmi	13.800.000,00
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	010. Raziskovalne in inovacijske dejavnosti v MSP, vključno z mreženjem	23.159.983,61
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	011. Raziskovalne in inovacijske dejavnosti v velikih podjetjih, vključno z mreženjem	3.831.868,44
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	012. Raziskovalne in inovacijske dejavnosti v javnih raziskovalnih središčih, visokem šolstvu in kompetenčnih središčih, vključno z mreženjem (industrijske raziskave, eksperimentalni razvoj, študije izvedljivosti)	16.401.600,00
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	026. Podpora inovacijskim grozdom, tudi med podjetji, raziskovalnimi organizacijami ter javnimi organi in poslovnimi mrežami, v korist predvsem MSP	6.500.000,00
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	028. Prenos tehnologije ter sodelovanje med podjetji, raziskovalnimi središči in visokošolskim sektorjem	980.400,00
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	029. Raziskovalni in inovacijski procesi, prenos tehnologije ter sodelovanje med podjetji, raziskovalnimi središči in univerzami s poudarkom na nizkoogljičnem gospodarstvu, odpornosti in prilagajanju podnebnim spremembam	4.246.985,34
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	030. Raziskovalni in inovacijski procesi, prenos tehnologije ter sodelovanje med podjetji, ki se osredotočajo na krožno gospodarstvo	1.660.080,00
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	043. Gradnja novih energijsko učinkovitih stavb	20.000.000,00
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	171. Krepitev sodelovanja s partnerji znotraj in zunaj države članice	9.508.800,00

1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	002. Naložbe v osnovna sredstva, vključno v raziskovalno infrastrukturo, v MSP (vključno z zasebnimi raziskovalnimi središči), ki so neposredno povezane z raziskovalnimi in inovacijskimi dejavnostmi	10.574.034,88
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	003. Naložbe v osnovna sredstva, vključno v raziskovalno infrastrukturo, v velikih podjetjih, ki so neposredno povezane z raziskovalnimi in inovacijskimi dejavnostmi	3.476.213,00
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	004. Naložbe v osnovna sredstva, vključno v raziskovalno infrastrukturo, v javnih raziskovalnih središčih in visokem šolstvu, ki so neposredno povezane z raziskovalnimi in inovacijskimi dejavnostmi	25.075.000,00
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	010. Raziskovalne in inovacijske dejavnosti v MSP, vključno z mreženjem	59.263.444,86
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	011. Raziskovalne in inovacijske dejavnosti v velikih podjetjih, vključno z mreženjem	9.831.619,22
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	012. Raziskovalne in inovacijske dejavnosti v javnih raziskovalnih središčih, visokem šolstvu in kompetenčnih središčih, vključno z mreženjem (industrijske raziskave, eksperimentalni razvoj, študije izvedljivosti)	17.238.512,00
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	026. Podpora inovacijskim grozdom, tudi med podjetji, raziskovalnimi organizacijami ter javnimi organi in poslovnimi mrežami, v korist predvsem MSP	6.500.000,00
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	028. Prenos tehnologije ter sodelovanje med podjetji, raziskovalnimi središči in visokošolskim sektorjem	1.571.650,00
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	029. Raziskovalni in inovacijski procesi, prenos tehnologije ter sodelovanje med podjetji, raziskovalnimi središči in univerzami s poudarkom na nizkoogljičnem gospodarstvu, odpornosti in prilagajanju podnebnim spremembam	9.138.943,04
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	030. Raziskovalni in inovacijski procesi, prenos tehnologije ter sodelovanje med podjetji, ki se osredotočajo na krožno gospodarstvo	1.466.335,00
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	043. Gradnja novih energijsko učinkovitih stavb	53.000.000,00
1	RSO1.1	Skupaj			303.083.443,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	100.219.946,00
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	03. Podpora prek finančnih instrumentov: posojila	5.727.745,00
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	182.863.495,00

1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	03. Podpora prek finančnih instrumentov: posojila	14.272.257,00
1	RSO1.1	Skupaj			303.083.443,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	105.947.691,00
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	197.135.752,00
1	RSO1.1	Skupaj			303.083.443,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	02. Vključevanje vidika spola	2.800.000,00
1	RSO1.1	ESRR	Bolj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	103.147.691,00
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	02. Vključevanje vidika spola	2.550.000,00
1	RSO1.1	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	194.585.752,00
1	RSO1.1	Skupaj			303.083.443,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO1.2. Izkoriščanje prednosti digitalizacije za državljane, podjetja, raziskovalne organizacije in javne organe (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Digitalna preobrazba gospodarstva, družbe in javne uprave je bistvenega pomena za dolgoročni razvoj in konkurenčnost Slovenije. Za izboljšanje rezultatov v okviru indeksa DESI je v skladu s Poročilom o državi za leto 2019, Priloga D, treba:

- povečati uporabo IKT v MSP, vključno s podporo infrastruktur in storitev, z namenom povečanja števila podjetij z visoko digitalno intenzivnostjo ter
- povečati uporabo »digitalnih javnih storitev« za državljane, podjetja, raziskovalne organizacije in javne organe.

Pospešili bomo digitalno preobrazbo z uvajanjem novih poslovnih modelov in najnaprednejših tehnologij (UI, tehnologija porazdeljenih evidenc, velepodatki, kvantne tehnologije, internet stvari itd.).

V NOO gre za ukrepe digitalne preobrazbe gospodarstva ter javnega sektorja in javne uprave, s katerimi bomo okrepili digitalno infrastrukturo ter podprli razvoj naprednih tehnoloških rešitev in storitev naslednje generacije. Ukrepi EKP pa so komplementarni tem vsebinam.

Vlaganja bodo osredotočena na:

- vsebine digitalizacije storitev javne uprave in družbe skladno s Strategijo Digitalna Slovenija 2030 in s Strategijo digitalnih javnih storitev 2030[1]: ukrepi za zagotovitev celovitih javnih storitev za podjetja, državljane ter javne institucije, razvitih z uporabniki skladno z načelom soustvarjanja in z namenom varne in najboljše uporabniške izkušnje. Izkoriščamo podatke[2] in napredne digitalne tehnologije ter zagotavljamo gradnike za razvoj pametnih javnih storitev s ciljem krepitve zaupanja v digitalno preobrazbo, e-poslovanje, boljše poslovno okolje in delovanje enotnega EU digitalnega trga[3].
    - Dvig digitalne vključenosti in digitalnih kompetenc:
        - aktivneje bomo spodbujali varno uporabo digitalnih tehnologij, interneta in digitalnih javnih storitev (e-storitve za državljane in podjetja, e-vključenost, e-učenje, idr.) ter promovirali digitalizacijo javnih storitev;
        - izboljšali bomo digitalno pismenost prebivalstva, še posebej tistih skupin, za katere analiza stanja digitalne vključenosti pokaže največji primanjkljaj;
        - e-izobraževanje: z nadgradnjo projekta Pametna šola, ki se izvaja v okviru EKP 2014-2020 bomo zagotovili nadaljnji razvoj celovitih in povezljivih informacijskih rešitev administrativnega vodenja in upravljanja šol ter resornega ministrstva s standardizacijo njihovih

postopkov, poenotenimi podatki, debirokratizacijo in digitalizacijo poslovanja.

- Pametna mesta, skupnosti in vasi:
  - spodbujanje podpornega okolja za digitalno preobrazbo procesov, sistemov in storitev lokalnih skupnosti;
  - dvig digitalnih kompetenc v lokalnih skupnostih;
  - spodbujanje lokalnih skupnosti pri razvoju podatkovnih virov za lokalne digitalne dvojčke in podpora za učinkovito rabo razpoložljivih digitalnih rešitev.
- Digitalne inovacije na področju prostora in okolja: digitalno preobrazbo prostora iz EKP 2014-2020 in NOO bomo nadgradili z gradniki UI v skladu z usmeritvami NpUI, navidezne in obogatene resničnosti, večdimenzionalnosti, uvedbe novih tehnologij Building Information Modeling (BIM), velepodatki ipd., ter zagotovili t.i. njihovo umestitev v prostor skladno s konceptom »Geospatial Knowledge Infrastructure« ki bo gospodarstvu in drugim uporabnikom nudila pomoč pri uporabi podatkov in storitev za boljše poslovanje, RRI, produkcijo in trženje globalno konkurenčnih inovativnih visokotehnoloških rešitev na vseh področjih, kjer sta ključna lokacija in čas. Vzpostavitev »Digitalnega podatkovnega ekosistema«, ki bo omogočal hitrejše in avtomatizirano spremljanje stanja in s pomočjo modeliranja ter predvidevanja načrtovati potrebne ukrepe.
- Digitalizacija javnih storitev za poslovne subjekte in državljane: vzpostavljene bodo celovite pametne mobilne javne storitve, omogočeni razširjeni vpogledi in izboljšano upravljanje lastnih osebnih podatkov iz javnih evidenc. Zagotovili bomo dosegljivost, usklajenost in povezljivost digitalnih storitev s podatkovnimi viri, ki jih pristojne institucije z zmogljivimi in pametnimi orodji lahko samostojno modelirajo. Vzpostavljena bo enotna, sodobna platforma za prijavo v e-storitve, e-pooblaščanje, kreiranje in verifikacijo e-podpisa, e-vročanje[4]. Dostopna bo preko mobilnih naprav in uporabna tudi čezmejno. Nadgrajeni bodo gradniki interoperabilnega ekosistema (platforma), podatkovna algoritmična in analitska orodja z uporabo sodobnih tehnologij ter podatkovni prostor za javno upravo[5] za obdelavo in izmenjavo podatkov v podporo digitalnim javnim storitvam.
- Digitalizacija slovenskega jezika, kulturne dediščine in pomoč ranljivim skupinam: izdelava in nadgradnja korpusov primerno obdelanih govorjenih besedil, ki so podlaga za razvoj govornih tehnologij; razvoj modelov, orodij in aplikacij za izboljšanje dostopnosti, distribucije in konkurenčnosti kulturnega sektorja, ohranjanje (zlasti ogrožene) kulturne dediščine, lažji dostop do vsebin kulturne dediščine in za njihovo ponovno uporabo, krepitev informacijskih in komunikacijskih kompetenc delavcev in uporabnikov v relevantnih sektorjih ter zagotavljanje dostopnosti programskih vsebin za gluhe in naglušne.
- Podpora uvajanju rešitev UI v gospodarstvo, javno upravo in družbo v skladu z NpUI:
  - podpora projektom razvoja in uvajanja UI v gospodarstvu in javnem sektorju;
  - podpora referenčnim izvedbenim projektom uvajanja UI v konkretne rešitve v podporo digitalizaciji poslovanja gospodarskega in javnega sektorja, vključno z zagotavljanjem ustreznega pravnega okolja in podpornih aktivnosti za zagotavljanje zaupanja javnosti;
  - vzpostavitev ustrezne tehnološke infrastrukture, vključno s testno in podatkovno infrastrukturo.
- Digitalizacija storitev in procesov v pravosodju z uvedbo celovitih rešitev, ki bodo omogočile popolne digitalne izkušnje poslovanja s sodišči (tako v konkretnem postopku kot tudi z zagotovitvijo spletne informacije o sodstvu, postopkih in pravni državi), z notarji in z drugimi

pravosodnimi organi;

- vsebine spodbujanja digitalne preobrazbe MSP skladno s Strategijo digitalne transformacije gospodarstva, kjer mora Slovenija zagotoviti tako nadgradnjo podpornega okolja kot ciljne instrumente podpore podjetjem, zato bodo ukrepi usmerjeni v:
    - spodbujanje celovite digitalne transformacije MSP zaradi slabe integracije digitalnih tehnologij v poslovne procese MSP. Spodbujali bomo pripravo in izvedbo digitalnih strategij podjetij, s prenovo poslovnih modelov ter spremembo procesov, tudi v tradicionalnih gospodarskih panogah, ki se soočajo z največjo konkurenco na trgu ter digitalizacijo MSP za nastope na tujih trgih (e-poslovanje).
    - Spodbujanje digitalne preobrazbe za izboljšanje podjetniškega, inovacijskega, finančnega in raziskovalnega okolja (vezano na S5) – razvoj in implementacija digitalne preobrazbe (uvajanje naprednih tehnologij) storitev za področja S5 in širše. Ukrepi bodo naslovili spodbujanje razvoja in uporabe UI in druge napredne digitalne tehnologije (npr. tehnologije porazdeljenih evidenc) ter zagotovili, da podjetja dobijo ustrezno podporo, kader, kompetence, se seznanijo z dobrimi praksami iz tujine in uvedejo potrebne spremembe.
    - Spodbujanje varne digitalne preobrazbe, ki vključuje certificiranje, standardizacijo ter akreditacijo izdelkov, podatkov, procesov in tehnologij ter integracijo s podatki in storitvami javne uprave;

- spodbujanje podpornega in poslovnega okolja za digitalno preobrazbo družbe, podjetij in javnega sektorja, kar vključuje krepitev delovanja in storitev MSP obstoječih in novih mehanizmov in institucij za digitalno preobrazbo (digitalna inovacijska stičišča, zbornice, vozlišča in drugi deležniki, mreže Fablabov, platforme za podporo verigam vrednosti, digitalni kreativni centri – design in oblikovanje, itd.) in izboljšanje povezave med gospodarstvom in javnim sektorjem skladno s Strategijo digitalne transformacije gospodarstva, Strategijo Digitalna Slovenija 2030 in Strategijo digitalnih javnih storitev 2030.

Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila. Ugotovljeno je bilo, da noben ukrep nima bistvenega škodljivega vpliva na okoljske cilje ob upoštevanju tehničnih meril iz Priloge: DNSH.

[1] Obe strategiji sta v postopku priprave.

[2] Vključuje politiko ponovne uporabe podatkov, ki je opredeljena v ZDIJZ-G in skladna z EU Direktivo o odprtih podatkih ter EU strategijo za podatke in bo spodbujala podatkovno ekonomijo in razvoj podatkovnega gospodarstva (kjer je primerno in dopustno).

[3] Npr: Uredba (EU) 2018/1724 (Single Digital Gateway Regulation (SDG)).

[4] Povezano z Uredbo (EU) 910/2014 (eIDAS).

[5] Povezano z Uredbo (EU) o evropskem upravljanju podatkov (Data Governance Act).

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: MSP, javna uprava in pravosodje, lokalna samouprava, lokalne skupnosti, nevladne organizacije, raziskovalne organizacije, subjekti s področja kulture, državljani, idr.

Upravičenci: MSP, institucije podpornega okolja, izvajalske institucije, organizacije, ki izvajajo neformalna usposabljanja, NVO, ustanove, ki se ukvarjajo s prikrajšanimi in invalidi, VIZ, osebe javnega prava, lokalne skupnosti, javni zavodi ali agencije, visokošolski zavodi, raziskovalne organizacije, organi državne uprave, zbornice ter ostali deležniki, ki bodo prepoznani kot upravičenci.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Spoštovanje načel enakosti spolov in enakih možnostih za vse bo zagotovljeno pri izvajanju vseh aktivnosti na vseh ravneh v skladu z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah, načeli Evropskega stebra socialnih pravic in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Ukrepi za ranljive skupine so predvideni predvsem v sklopu digitalizacije slovenskega jezika, in sicer z namenom večje dostopnosti vsebin (npr. podnaslavljanje TV programov) ranljivim skupinam, ter na področju digitalne vključenosti itd. Z ukrepi za dvig digitalne vključenosti bomo naslavljali različne skupine (npr. NVO, državljane, ipd.), usmerjeni pa bodo v zmanjševanje razlik, tako pri dostopu do interneta in opreme, kot tudi varnosti in digitalnemu opismenjevanju, kar bo posledično prispevalo tudi k splošnemu izboljšanju položaja v družbi ter zmanjševanju neenakosti.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja ni predvideva uporaba teritorialnih orodij.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja niso predvideni medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi, saj so ukrepi predmetnega specifičnega cilja namenjeni izboljšanju slovenskega ekosistema, ki lahko predstavlja podlago za vključevanje podjetij na tuje trge. Poleg tega pa se bodo že v NOO v okviru Programa digitalne transformacije industrije/podjetij financirali 3 čezmejni projekti (Večdržavni projekt skupne evropske infrastrukture podatkov in storitev; Evropska blockchain infrastruktura storitev; Večdržavni projekt Nizkoporabni procesorji in polprevodni čipi), zato v okviru Programa v tem trenutku ne predvidevamo sodelovanj.

Slovenija pa bo še naprej podpirala deležnike RRI preko komplementarnega financiranja članstva v okviru Vanguard iniciative, ki predstavlja učinkovit mehanizem za medregionalno sodelovanje in generiranje projektov. Članstvo neposredno upravljajo tri resorna ministrstva, ki so ključni posredniki, odgovorni za izvajanje aktivnosti s področja RRI.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Predhodna ocena potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) je ugotovila vrzel predvsem na področju digitalizacije gospodarstva. Kljub temu se uporaba FI na tem specifičnem cilju ne načrtuje iz sredstev Programa, saj je predvidena za podporo investicijam za razvojne projekte s področja digitalizacije kombinacija nepovratnih sredstev iz tega cilja in povratnih sredstev iz nacionalnih sredstev - namenskega premoženja Slovenskega podjetniškega sklada oz. revolvinga sredstev v razmerju 30 % nepovratnih sredstev (subvencij) in 70 % posojil iz nacionalnih virov (posojila se bodo končnim prejemnikom dodeljevala pod enakimi pogoji na območju celotne Slovenije). Sredstva se bodo tako multiplicirala, s čimer bo pokrito več potreb za financiranje digitalizacije MSP.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)

1	RSO1.2	ESRR	Bolj razvite regije	RCO01	Podjetja, ki so prejela podporo (od tega: mikro, mala, srednja, velika)	podjetja	0,00	107,00
1	RSO1.2	ESRR	Bolj razvite regije	RCO02	Podjetja, ki so prejela podporo v obliki nepovratnih sredstev	podjetja	0,00	107,00
1	RSO1.2	ESRR	Bolj razvite regije	RCO13	Vrednost digitalnih storitev, produktov in procesov, razvitih za podjetja	euro	0,00	9.172.478,00
1	RSO1.2	ESRR	Bolj razvite regije	RCO14	Javne ustanove, ki so prejele podporo za razvoj digitalnih storitev, produktov in procesov	javne ustanove	4,00	64,00
1	RSO1.2	ESRR	Manj razvite regije	RCO01	Podjetja, ki so prejela podporo (od tega: mikro, mala, srednja, velika)	podjetja	0,00	120,00
1	RSO1.2	ESRR	Manj razvite regije	RCO02	Podjetja, ki so prejela podporo v obliki nepovratnih sredstev	podjetja	0,00	120,00
1	RSO1.2	ESRR	Manj razvite regije	RCO13	Vrednost digitalnih storitev, produktov in procesov, razvitih za podjetja	euro	0,00	6.033.884,00
1	RSO1.2	ESRR	Manj razvite regije	RCO14	Javne ustanove, ki so prejele podporo za razvoj digitalnih storitev, produktov in procesov	javne ustanove	1,00	65,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
1	RSO1.2	ESRR	Bolj razvite regije	RCR02	Zasebne naložbe, ki po vrednosti dosegajo javno podporo (od tega: nepovratna sredstva, finančni instrumenti)	euro	0,00	2022	10.759.551,00	Upravičenci, MGTŠ	
1	RSO1.2	ESRR	Bolj razvite regije	RCR11	Uporabniki novih in nadgrajenih javnih digitalnih storitev, produktov in procesov	uporabniki/leto	0,00	2022	743.746,00	Upravičenci, ministrstvo	Število prenosov digitalnih podatkov in uporaba storitev
1	RSO1.2	ESRR	Bolj razvite	RCR12	Uporabniki novih in	uporabniki/leto	0,00	2022	238.000,00	Javne	

			regije		nadgrajenih digitalnih storitev, produktov in procesov, ki jih razvijejo podjetja					institucije, podjetja	
1	RSO1.2	ESRR	Manj razvite regije	RCR02	Zasebne naložbe, ki po vrednosti dosegajo javno podporo (od tega: nepovratna sredstva, finančni instrumenti)	euro	0,00	2022	12.040.449,00	Upravičenci, MGRT	
1	RSO1.2	ESRR	Manj razvite regije	RCR11	Uporabniki novih in nadgrajenih javnih digitalnih storitev, produktov in procesov	uporabniki/leto	0,00	2022	568.268,00	Upravičenci, ministrstvo	Število prenosov digitalnih podatkov in uporaba storitev
1	RSO1.2	ESRR	Manj razvite regije	RCR12	Uporabniki novih in nadgrajenih digitalnih storitev, produktov in procesov, ki jih razvijejo podjetja	uporabniki/leto	0,00	2022	262.000,00	Javne institucije, podjetja	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
1	RSO1.2	ESRR	Bolj razvite regije	013. Digitalizacija MSP (vključno z e-trgovanjem, e-poslovanjem in v omrežje povezanimi poslovnimi procesi, vozlišči za digitalne inovacije, živimi laboratoriji, spletnimi podjetji ter zagonskimi podjetji na področju IKT, B2B)	10.770.958,00
1	RSO1.2	ESRR	Bolj razvite regije	016. Vladne rešitve IKT, e-storitve, aplikacije	16.101.126,00
1	RSO1.2	ESRR	Bolj razvite regije	018. Storitve IT in aplikacije za digitalne spretnosti in digitalno vključenost	4.271.227,00
1	RSO1.2	ESRR	Manj razvite regije	013. Digitalizacija MSP (vključno z e-trgovanjem, e-poslovanjem in v omrežje povezanimi poslovnimi procesi, vozlišči za digitalne inovacije, živimi laboratoriji, spletnimi podjetji ter zagonskimi podjetji na področju IKT, B2B)	16.646.208,00
1	RSO1.2	ESRR	Manj razvite	016. Vladne rešitve IKT, e-storitve, aplikacije	21.334.534,00

			regije		
1	RSO1.2	ESRR	Manj razvite regije	018. Storitve IT in aplikacije za digitalne spretnosti in digitalno vključenost	6.684.182,00
1	RSO1.2	Skupaj			75.808.235,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
1	RSO1.2	ESRR	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	31.143.311,00
1	RSO1.2	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	44.664.924,00
1	RSO1.2	Skupaj			75.808.235,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
1	RSO1.2	ESRR	Bolj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	31.143.311,00
1	RSO1.2	ESRR	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	44.664.924,00
1	RSO1.2	Skupaj			75.808.235,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
1	RSO1.2	ESRR	Bolj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	31.143.311,00
1	RSO1.2	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	44.664.924,00
1	RSO1.2	Skupaj			75.808.235,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO1.3. Krepitev trajnostne rasti in konkurenčnosti MSP ter ustvarjanje delovnih mest v MSP, med drugim s produktivnimi naložbami (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Cilj specifičnega cilja je povečati konkurenčnost gospodarstva z ustvarjanjem izdelkov in storitev z visoko dodano vrednostjo ter okrepiti družbeno odgovornost podjetij, ki bo omogočala hitrejši prehod v podnebno nevtralno družbo. Ustvarjanje visoke dodane vrednosti bo podprto z inovacijami, spodbujanjem ustvarjalnosti ter izkoriščanjem vseh priložnosti, ki jih prinaša četrta industrijska revolucija. Pomemben dejavnik je tudi zagotavljanje spodbudnega in predvidljivega okolja za poslovanje in investicije z upoštevanjem posebnosti malih podjetij, spodbujanje povezovanja s kulturno kreativnimi sektorji ter internacionalizacija podjetij.

Da se okrepi rast in konkurenčnost MSP, bodo vlaganja in ukrepi izhajali iz S5 in bodo osredotočeni na:

- področje razvoja in optimizacije ekosistema za podporo podjetništvu in inovativnosti, z naslednjimi ukrepi:
    - nadgradnja in izvajanje celovitih storitev za podporo podjetjem pri nastajanju, rasti in razvoju kakor tudi pri prehodu v nizkoogljično krožno gospodarstvo (v okviru npr.: točk SPOT Svetovanje, subjektov inovativnega okolja: univerzitetni in podjetniški inkubatorji, tehnološki parki, pospeševalniki, co-working prostorov, učnih laboratorijev, projekta PONI – podjetno nad izzive). Poudarek bo tudi na posebnih ciljnih skupinah (npr. mladi, ženske), ki bodo lahko prejeli tudi spodbudo za začetek podjetniške poti.
    - Nadgradnja sistema SPOT Global za domače izvoznike in tuje vlagatelje v smeri učinkovitejše in prilagojene podpore pri mednarodnem poslovanju (npr. informacije, predstavitve, svetovanje, pisarne v tujini, regionalna skrbništva, prilagojeni programi mentorstva in usposabljanja s področja mednarodnega poslovanja za krepitev potencialov v podjetjih).
    - Nadgradnja ekonomsko poslovne infrastrukture v smeri RRI, izboljšanja upravljanja, krepitve sodelovanja in sinergijskih učinkov med podjetji v poslovnih conah in v smeri specializacije na prednostna področja S5. Ureditev ekonomsko poslovne infrastrukture, ki je potrebna za delovanje inkubatorjev, s čimer bomo komplementarno z ukrepi NOO in SPP spodbudili lokalna podjetja in tudi podjetniški ekosistem k večji produktivnosti in inovativnosti, v smeri ozelenitve in digitalizacije procesov s fokusiranjem na prednostna področja.
    - Pametno upravljanje turističnih destinacij slovenskega turizma ter ukrepi za vključevanje in spodbujanje potencialov kulture, kulturne in naravne dediščine za podjetništvo in turizem. Poudarek bo na razvoju turističnih destinacij in njihovem aktivnem upravljanju na destinacijski in podjetniški ravni (strateško načrtovanje in koordinacija dela upravljanja destinacij, razvoj in promocija turističnih produktov na ravni ekosistema, vključno z valorizacijo kulturne in naravne dediščine, povezovanje turistične ponudbe, promocija, digitalizacija, mobilnost, dvig kvalitete turističnih storitev, dvig kompetenc destinacijskih organizacij). Upravljanje destinacij je eden izmed ključnih elementov uspešnosti in konkurenčnosti turizma in v tem smislu posredno naslavlja prav vse razvojne cilje.

- Podpora nacionalni platformi kulturnih in kreativnih industrij (kulturno-kreativni sektor). Za krepitev družbe znanja ter dvig inovativnosti in ustvarjalnosti je pomembno pospešiti uporabo in povezovanje novega znanja, umetniških dosežkov, kulturnih in kreativnih industrij s preostalimi sektorji gospodarstva in družbe ter z najnaprednejšimi tehnologijami.
- Krepitev administrativne usposobljenosti podjetij na področju e-javnega naročanja;

- področje prehoda novih podjetniških podjemov in novonastalih podjetij v fazo hitrejše rasti (start-up podjetja in podjetja v prehodu v naslednjo fazo rasti) in ukrepov za hitrorastoča podjetja (scale-up podjetja), kjer načrtujemo:
  - spodbujanje mladih podjetij in novih podjetniških podjemov (start-up podjetij) za začetno delovanje, ki se bo prednostno osredotočalo na področja skladna z načeli podnebne nevtralnosti in krožnega gospodarstva. Izboljšali bomo ustanavljanje, poslovanje podjetij in realizacijo njihovih razvojnih potencialov ter konkurenčnost na domačih oz. tujih trgih, kar bo prispevalo k znižanju stopnje umrljivosti podjetij v začetnem obdobju poslovanja in spodbudilo njihovo rast.
  - Različni ukrepi za hitrorastoča podjetja (scale-up in scale-out), ki bodo zajemali identifikacijo (potencialnih) hitrorastočih podjetij, oblikovanje izkušene mentorske ekipe (coaching, mentoring) v podporo rasti in razvoju podjetja (usposabljanje podjetij v tujini), izmenjavo izkušenj uspešnih podjetnikov (s promocijskimi in networking dogodki), sodelovanje z izobraževalnimi in raziskovalnimi institucijami ter ponudniki svetovalnih storitev, tesno sodelovanje s finančnimi institucijami in investitorji (financiranje scale-up podjetij, predvsem lastniško);

- področje rasti in razvoja podjetij (različne spodbude, npr. spodbude za inovacije, vključno z družbenimi, idr.) z ukrepi za uvedbo inovativnih pristopov v različnih segmentih poslovanja podjetij, kar narekujejo trendi globalnega okolja (prehod v nizkoogljično družbo, staranje prebivalstva idr.). S tem bomo zagotavljati njihovo nadaljnjo rast in razvoj ter povečali njihovo inovativnost in konkurenčnost. Izvajali bomo ukrepe:
  - spodbujanje procesnih izboljšav, prenove poslovnih procesov, strateške transformacije in novih poslovnih modelov na področjih relevantnih za prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo ter uvajanje poslovne odličnosti v podjetja, vključno z zagotavljanjem internih sistemov za zagotavljanje kakovosti storitev.
  - Razvoj novih in izboljšanih proizvodov in storitev s ciljem dviga dodane vrednosti ali ustvarjanja delovnih mest, vključno z razvojem proizvodov in storitev na področju srebrne ekonomije in na področju uporabe naravnih obnovljivih materialov, ki omogočajo hitrejši zeleni prehod.
  - Spodbude manjših vrednosti (vavčerji) na specifičnih področjih, kjer obstajajo vrzeli znanja in kompetenc, s čimer bodo MSP krepila svojo konkurenčnost, kompetence in inovativnost na področjih, ki izhajajo iz njihovih potreb (npr. zaščita intelektualne lastnine, certificiranje, znaki za okolje, standardi kakovosti, prenos lastništva, internacionalizacija, poslovna odličnost).
  - Spodbujanje socialnih (družbenih) inovacij in socialnih podjetij za reševanje družbenih potreb z razvojem novih izdelkov, storitev in modelov (neposredne spodbude, razvoj podpornega okolja za družbene inovacije, kompetenčnih centrov, razvoj orodij za merjenje družbenih učinkov, platform za družbene inovacije ipd.).
  - Spodbujanje investicij in obratnih sredstev povezanih z investicijami v obliki garancij (možno s subvencijo obrestne mere);

- področje internacionalizacije in sodelovanja na področju makroregij preko oblikovanja partnerstev s podjetji na tujih trgih, promocije in krepitve znamk proizvodov in storitev slovenskih podjetij v tujini ter skupnih vlaganj na tujih trgih, kjer bomo izvajali ukrepe,ki bodo zagotovili celovito podporo vključevanju podjetij v globalne verige vrednosti oz. internacionalizaciji slovenskega gospodarstva v skladu s S5:
    - spodbujanje diverzifikacije slovenskega izvoza na tretje trge zaradi prevelike odvisnosti od tradicionalnih trgovinskih partneric v EU. Podpirali bomo celostni izvoz znanja v obliki novih inovativnih ukrepov, kot so mednarodno razvojno sodelovanje, skupna vlaganja na tujih trgih in mentoriranje podjetij v tujini.
    - Razvoj in krepitev znamk s ciljem dviga dodane vrednosti in boljšega pozicioniranja v globalnih verigah vrednosti Spodbujanje pilotnih in demonstracijskih projektov, namenjenih preizkušanju novih konceptov.
    - Za zmanjšanje poslovnih tveganj slovenskih podjetij na tujih trgih bomo spodbujali izvedbo študij izvedljivosti in izvoznih načrtov, ki bodo naslovile glavne izzive, priložnosti, nevarnosti in tveganja slovenskih podjetij z novimi in obstoječimi produkti/storitvami na tujih trgih.
    - Podpora poslovnih in razvojnih partnerstev za krepitev sodelovanja v globalnih verigah vrednosti z vključevanjem v mednarodne procese ter oblikovanjem kritične mase na regionalni ravni za globalni preboj na podlagi povezovanja kompetenc in potencialov deležnikov (uvajanje sodobnih poslovnih modelov, vstop na mednarodne trge, nišni preboj ipd.), s čimer bomo povečali sinergije med slovenskimi izvozniki in zmanjšali tveganja pri vstopu na tuje trge.
    - Izvedba organiziranih dejavnosti na specializiranih mednarodnih sejmih ter drugih pomembnejših dogodkih doma in v tujini za iskanje novih mednarodnih tržnih priložnosti za uspešno uveljavljanje podjetij na trgu. Podprli bomo prenos dobrih mednarodnih podjetniških praks, inovativne načine iskanja tujih poslovnih partnerjev ter dejavnosti za krepitev prepoznavnosti Slovenije in gospodarstva.

Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila. Noben izmed predvidenih ukrepov po svoji naravi nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev ob upoštevanju tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: potencialni podjetniki, mikro, mala in srednje velika podjetja, socialna podjetja, subjekti podjetniškega in inovativnega okolja, nevladne organizacije, samozaposleni v kulturi, zadruge, NVO, ministrstva, izvajalske institucije.

Upravičenci: MSP, subjekti podjetniškega in inovativnega okolja, regionalne razvojne agencije, izvajalske institucije, nevladne organizacije, javni zavodi,

samozaposleni v kulturi, zadruge, društva, zbornice, destinacijske management organizacije in zasebni zavodi.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Spoštovanje načel enakosti, vključenosti in nediskriminacije bo zagotovljeno na vseh ravneh skladno z nacionalno zakonodajo, pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora.

V podjetništvu in družbi kot celoti lahko potencial uresničimo le, če bomo izkoristili vse naše talente in raznolikost. Enakost spolov prinaša nova delovna mesta in večjo produktivnost[1]. Za ženske podjetnice je nujna podpora pred vstopom na podjetniško pot kakor tudi po ustanovitvi podjetja, zato bodo ukrepi usmerjeni v usposabljanje in finančno podporo. Ženske se namreč pogosteje kot moški spopadajo s številnimi izzivi, ko se podajajo na samostojno pot, zlasti pri dostopu do finančnih sredstev, usposabljanju, povezovanju v mreže ter usklajevanju poslovnega in družinskega življenja. Poleg žensk, dodatno podporo pri vključevanju v podjetništvo potrebujejo tudi druge ranljive ciljne skupine (npr. mladi), ki lahko s svojim izkušnjami bistveno prispevajo k razvoju družbenih inovacij. Ravno slednje bistveno prispevajo k povečevanju (socialne) vključenosti ter s ponudbo blaga in storitev povečujejo dostopnost ter nediskriminacijo v vseh segmentih družbe. Hkrati bodo ukrepi usmerjeni tudi v prekinitev kroga medgeneracijske prikrajšanosti predvsem na področju spodbujanja srebrne ekonomije.

[1] Sporočilo komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Unija enakosti: strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025. Dostopno na: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0152.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja se na področju nadgradnje in izvajanja podpornega podjetniškega okolja na regionalni ravni oz. podjetniško usposabljanje predvideva naslavljanje pristopa regionalnega razvoja v skladu s potrebami, izhajajoč iz pripravljenih teritorialnih strategij (RRP) vseh 12 regij. Le te so pripravljene v skladu z določili 29. člena Uredbe (EU) 2021/1060. V izbor operacij so v prvi fazi vključeni nosilci odločanja in predstavniki regij (v okviru svetov regij).

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

Medregionalno in čezmejno povezovanje bo potekalo preko subjektov podjetniškega in inovativnega okolja, ki se v okviru čezmejnih projektov povezujejo z drugimi sorodnimi institucijami, s čimer se zagotavlja prenos dobrih praks in krepi sodelovanje različnih deležnikov.

Z namenom spodbujanja raznolike turistične ponudbe (izdelkov in storitev) v okviru trajnostnega turizma je v okviru makroregionalnih strategij (EUSAIR in EUSDR – Strategija EU za Podonavje) podprt 5. FLAGSHIP 5: “Razvoj trajnostnih in tematskih kulturnih poti/povezovanje kulturnih poti v EUSAIR. (AIR KULTURNE POTI)". Vsebina ukrepa ima sorodno vsebinsko podlago v načrtovanih ukrepih vseh štirih čezmejnih IP in transnacionalnih programih (predvsem TP Srednja Evropa, Interreg IPA Adrion in Evro-MED).

Spodbujanje sodelovanj oz. sinergij med programi Interreg in RSO1.3 bo zagotovljeno tudi s sodelovanjem predstavnika Organa upravljanja Cilja 1 v makro regionalnih strategijah in sodelovanjem s člani odborov za spremljanje v Interreg programih.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Predhodna ocena potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022, posodobljeno z market testi v juliju, avgustu in oktobru 2024) je na opredeljenem tematskem naložbenem področju ugotovila vrzel. Uporaba finančnih instrumentov je predvidena. V Programu je podan indikativen obseg sredstev, namenjenih za FI. Konkreten obseg, vrste FI in optimalno alokacijo sredstev bomo oblikovali na podlagi odločitve o izbrani strukturi upravljanja FI in možnega obsega zagotavljanja sredstev za FI kot podporo nacionalnim virom.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)

1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite regije	RCO01	Podjetja, ki so prejela podporo (od tega: mikro, mala, srednja, velika)	podjetja	388,00	3.670,00
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite regije	RCO02	Podjetja, ki so prejela podporo v obliki nepovratnih sredstev	podjetja	89,00	2.154,00
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite regije	RCO03	Podjetja, ki so prejela podporo v obliki finančnih instrumentov	podjetja	0,00	139,00
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite regije	RCO04	Podjetja z nefinančno podporo	podjetja	445,00	2.220,00
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite regije	RCO05	Nova podjetja, ki so prejela podporo	podjetja	20,00	675,00
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite regije	1	Projekti turističnih destinacij	število	15,00	15,00
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite regije	015	Število vključenih oseb v podjetniško usposabljanje	osebe	0,00	424,00
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	RCO01	Podjetja, ki so prejela podporo (od tega: mikro, mala, srednja, velika)	podjetja	534,00	4.950,00
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	RCO02	Podjetja, ki so prejela podporo v obliki nepovratnih sredstev	podjetja	128,00	2.880,00
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	RCO03	Podjetja, ki so prejela podporo v obliki finančnih instrumentov	podjetja	0,00	105,00
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	RCO04	Podjetja z nefinančno podporo	podjetja	625,00	3.173,00
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	RCO05	Nova podjetja, ki so prejela podporo	podjetja	36,00	1.198,00
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	1	Projekti turističnih destinacij	število	15,00	15,00
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	015	Število vključenih oseb v podjetniško usposabljanje	osebe	0,00	848,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite	RCR02	Zasebne naložbe, ki po vrednosti	euro	0,00	2022	114.500.000,00	IS eMA, IO	

			regije		dosegajo javno podporo (od tega: nepovratna sredstva, finančni instrumenti)					MGRT, MGRT	
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite regije	RCR17	Nova podjetja, ki preživijo na trgu	podjetja	0,00	2022	35,00	MGRT	
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite regije	RCR19	Podjetja z večjim prometom	podjetja	0,00	2022	202,00	IS eMA, IO MGRT, MGRT	
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite regije	RCR25	MSP z večjo dodano vrednostjo na zaposlenega	podjetja	0,00	2022	41,00	IS eMA, IO MGRT, MGRT	
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	RCR02	Zasebne naložbe, ki po vrednosti dosegajo javno podporo (od tega: nepovratna sredstva, finančni instrumenti)	euro	0,00	2022	92.350.000,00	IS eMA, IO MGRT, MGRT	
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	RCR17	Nova podjetja, ki preživijo na trgu	podjetja	0,00	2022	40,00	MGRT	
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	RCR19	Podjetja z večjim prometom	podjetja	0,00	2022	371,00	IS eMA, IO MGRT, MGRT	
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	RCR25	MSP z večjo dodano vrednostjo na zaposlenega	podjetja	0,00	2022	46,00	IS eMA, IO MGRT, MGRT	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite regije	013. Digitalizacija MSP (vključno z e-trgovanjem, e-poslovanjem in v omrežje povezanimi poslovnimi procesi, vozlišči za digitalne inovacije, živimi laboratoriji, spletnimi podjetji ter zagonskimi podjetji na področju IKT, B2B)	1.133.333,33
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite	021. Poslovni razvoj in internacionalizacija MSP, vključno s produktivnimi naložbami	45.690.780,11

			regije		
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite regije	023. Razvoj znanj in spretnosti za pametno specializacijo, industrijski prehod, podjetništvo in prilagodljivost podjetij na spremembe	2.460.000,00
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite regije	024. Napredne pomožne storitve za MSP in skupine MSP (vključno z upravljavskimi, trženjskimi in oblikovalskimi storitvami)	8.926.834,40
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite regije	025. Inkubacija, podpora „spin off“ in „spin out“ podjetjem ter zagonskim podjetjem	4.708.524,16
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	013. Digitalizacija MSP (vključno z e-trgovanjem, e-poslovanjem in v omrežje povezanimi poslovnimi procesi, vozlišči za digitalne inovacije, živimi laboratoriji, spletnimi podjetji ter zagonskimi podjetji na področju IKT, B2B)	3.375.095,88
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	021. Poslovni razvoj in internacionalizacija MSP, vključno s produktivnimi naložbami	70.861.710,12
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	023. Razvoj znanj in spretnosti za pametno specializacijo, industrijski prehod, podjetništvo in prilagodljivost podjetij na spremembe	10.470.000,00
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	024. Napredne pomožne storitve za MSP in skupine MSP (vključno z upravljavskimi, trženjskimi in oblikovalskimi storitvami)	22.661.346,30
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	025. Inkubacija, podpora „spin off“ in „spin out“ podjetjem ter zagonskim podjetjem	12.894.200,70
1	RSO1.3	Skupaj			183.181.825,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	36.529.472,00
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite regije	04. Podpora prek finančnih instrumentov: jamstva	21.112.000,00
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite regije	05. Podpora prek finančnih instrumentov: nepovratna sredstva v okviru operacije finančnega instrumenta	5.278.000,00
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	77.652.353,00
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	04. Podpora prek finančnih instrumentov: jamstva	34.088.000,00
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	05. Podpora prek finančnih instrumentov: nepovratna sredstva v okviru operacije finančnega instrumenta	8.522.000,00
1	RSO1.3	Skupaj			183.181.825,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite regije	24. Druge vrste teritorialnega orodja – druge vrste ciljnih ozemelj	2.460.000,00
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	60.459.472,00
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	24. Druge vrste teritorialnega orodja – druge vrste ciljnih ozemelj	10.470.000,00
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	109.792.353,00
1	RSO1.3	Skupaj			183.181.825,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite regije	01. Osredotočanje na enakost spolov	675.803,14
1	RSO1.3	ESRR	Bolj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	62.243.668,86
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	01. Osredotočanje na enakost spolov	2.787.687,94
1	RSO1.3	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	117.474.665,06
1	RSO1.3	Skupaj			183.181.825,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO1.4. Razvoj znanj in spretnosti za pametno specializacijo, industrijski prehod in podjetništvo (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Z namenom spodbujanja nadaljnjega gospodarskega razvoja Slovenije je nujno, da se razvijejo znanja in spretnosti, potrebne za pametno specializacijo, industrijski prehod ter zeleno in digitalno preobrazbo na celotnem inovacijskem ciklu od razvoja, uvajanja do uporabe tehnologij in postopkov – specifično za razvojna podjetja, ki razvijajo najnaprednejše tehnologije (npr. digitalne, umetna inteligenca) kot tudi podjetja, ki te tehnologije uporabljajo za razvoj novih inovativnih proizvodov in storitev v vseh segmentih gospodarstva in družbe. Slednje vključuje vse od gospodarskih subjektov, institucij znanja do deležnikov podpornega okolja pametne specializacije, vključno s SRIP ter javnim sektorjem, ki mora raziskave in razvoj podpirati tudi z inovativnim oblikovanjem politik in predpisov ter kot prvi kupec inovacij (inovativno, zeleno, predkomercialno javno naročanje). Na ta način bomo poskušali nasloviti pomanjkanje znanj in spretnosti ter neskladja med ponudbo znanj in spretnosti ter povpraševanjem po njih. S ciljem zlasti da se:

- zmanjšajo omejitve zmogljivosti v gospodarstvu in obravnavajo izzivi, povezani s tehnološkimi spremembami in industrijskim prehodom ter
- podpre rast MSP ter omogoči internacionalizacija,

bodo ukrepi tega specifičnega cilja namenjeni ožanju razkoraka med sistemom izobraževanja in trgom dela prvenstveno na prednostnih področjih S5, vlaganjem v spretnosti in kompetence na področju družbene inovativnosti, obenem pa se bodo določeni komplementarni ukrepi (med katerimi je za S5 najpomembnejši razvoj in polna vzpostavitev orodja Platforma za napovedovanje kompetenc) izvedli znotraj CP 4 (pojasnjeno pri samih ukrepih).

V okviru tega specifičnega cilja bodo zato z ukrepi naslovljena predvsem naslednja področja:

- krepitev znanj in spretnosti za pametno specializacijo, industrijsko tranzicijo in v podporo inovativnosti za podjetja in ostale deležnike v gospodarstvu, kjerbodo aktivnosti usmerjene predvsem v nadaljnjo krepitev in osredotočenje delovanja kompetenčnih centrov za razvoj kadrov na vseh prednostnih področjih in prečnih vsebinah svežnja ukrepov S5. Ukrep je namenjen izpopolnjevanju in razvoju kompetenc zaposlenih s pomočjo razvoja kompetenčnih modelov in krepitve povezovanja podjetij ter izmenjave znanj, mobilnosti zaposlenih, izmenjave dobrih praks v okviru in na podlagi kompetenčnih centrov za razvoj kadrov, v okviru katerih se že v obstoječem programskem obdobju izvajajo neformalne oblike izobraževanj in usposabljanj. Ukrep, ki se je izkazal za uspešnega v preteklem obdobju, bo tudi v obdobju 2021-2027 z vlaganjem v usposabljanja zaposlenih, spodbujanjem razvojnih sprememb v podjetjih ter krepitvijo mreženja in povezovanja podjetij, usmerjen k dvigu in razvoju relevantnih spretnosti in kompetenc posameznih podjetij in izboljšanju položaja zaposlenih na trgu dela. Z izvajanjem ukrepa ter vključitvijo delodajalcev v načrtovanje izobraževanj bomo krepili rast in konkurenčnost podjetij ter zmanjševali neusklajenost ponudbe in povpraševanja znanj in spretnosti na trgu dela, hkrati pa komplementarno prispevali k ostalim ukrepom v okviru pametne specializacije. Pri identifikaciji vlaganj v pridobivanje različnih kompetenc preko usposabljanj znotraj posameznih kariernih centrov, pa bo pomembno vlogo odigralo novo sistemsko orodje Platforma za napovedovanje

kompetenc (v nadaljevanju: PNK), ki se razvija v okviru SC ESO4.2 na CP 4. Ko bo le-to ustrezno razvito (predvidoma 2024), bo komplementarnost dvosmerna – po eni strani bodo kompetenčni centri koristili podatke/rezultate iz PNK ter istočasno s svojimi aktualnimi potrebami »polnili« bazo v PNK. Ukrep bo dosegel komplementarne učinke z ukrepi izobraževanja odraslih v okviru SC ESO4.7 (VŽU) na CP 4;

- priprava in izvajanje fleksibilnih študijskih programov za izpopolnjevanje diplomantov in mikro dokazil, prvenstveno na prednostnih področjih opredeljenih v S5 ter v neposrednem sodelovanju s SRIP-i oz. gospodarstvom, da bomo omogočili hitrejši in kvalitetnejši prehod iz sistema izobraževanja v zaposlenostin do usposabljanje diplomantov. Z razvojem ponudbe študijskih programov za izpopolnjevanje je možno doseči hitrejšo odpravo vrzeli med pridobljenimi predmetno-specifičnimi znanji diplomanta in pričakovanji delodajalca. Priprava študijskih programov za izpopolnjevanje, kot tudi drugih oblik mikro dokazil, za razliko od študijskih programov za pridobitev izobrazbe, poteka namreč hitreje in lahko zagotovi izpolnitev trenutno aktualnih potreb po znanjih na trgu dela, še posebej na področjih, ki so ključna z vidika razvoja in uporabe znanj in spretnosti na prednostnih področjih, ki jih opredeljuje S5. Delodajalci pogosto pričakujejo od diplomantov ozka, specialna znanja, ki jih ni mogoče zagotoviti v okviru temeljnih ciljev študijskih programov za pridobitev izobrazbe, kvaliteten študijski program za izpopolnjevanje pa jih lahko. Pri tem je pomembno dodatno okrepiti tudi samo vlogo visokošolskih institucij pri soustvarjanju in razvoju znanj in spretnosti v okviru prednostnih področij S5. Pričakovani dolgoročen učinek tega ukrepa je okrepljena vpetost visokošolskih institucij v širše okolje z vzpostavljenim mehanizmom za prepoznavanje kratkoročnih in srednjeročnih potreb po visokošolskih znanjih, ki pripravljavcem študijskih programov za pridobitev izobrazbe zagotavlja tudi povratno informacijo o relevantnosti znanj diplomanta za njegovo kariero v lokalnem in širšem okolju. S tem se bo krepila vloga visokošolskih institucij na področju VŽU, kot tudi močneje naslovilo/preprečilo pomembno težavo, ki smo ji priča v Sloveniji, to je beg možganov diplomantov. Tudi pri razvoju programov za izpopolnjevanje bo pomembno vlogo imela uporaba podatkov in izsledkov iz novo nastajajočega sistemskega orodja – PNK, ki bo, kot rečeno, razvito v okviru CP 4, SC ESO4.2;

V skladu s Tehničnimi smernicami za uporabo »načela, da se ne škoduje bistveno« smo za vsak predviden ukrep ocenili njegov vpliv na okoljske cilje. Na podlagi odgovorov na vprašanja iz kontrolnega seznama ugotavljamo, da noben izmed predvidenih ukrepov v okviru predmetnega specifičnega cilja po svoji naravi nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev. Tehnična merila so navedena v Prilogi: DNSH.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: mala in srednje velika podjetja, SRIP, ministrstva, izvajalske institucije, delodajalci, zaposleni, visokošolski zavodi, partnerji v okviru raziskovalno-razvojnih programov, partnerji v okviru projektov SRIP in drugi relevantni partnerji.

Upravičenci: JŠRIPS, visokošolski zavodi, ministrstvo, pristojno za javno upravo, zbornice.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Spoštovanje načel enakosti, vključenosti in nediskriminacije bo zagotovljeno pri izvajanju vseh aktivnosti na vseh ravneh skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

V okviru javnega razpisa za pripravo in izvajanje fleksibilnih študijskih programov za izpopolnjevanje diplomantov bo vključeno merilo, ki bo nagrajevalo prijavitelje, ki bodo v projekt vključili aktivnosti spodbujanja vključevanja žensk v izobraževanje s ciljem pridobitve kompetenc s področja STEM.

Osnovni namen ukrepa Krepitev znanj in spretnosti sistemskih izvajalcev pametne specializacije pa je krepitev kompetenc s področja pametne specializacije, ki po vsebini prav tako spadajo v večji meri na področje STEM poklicev. Vsem ključnim deležnikom bo dana možnost, da pridobijo dodatne kompetence.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja ni predvidena uporaba teritorialnih orodij.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru SC RSO 1.4, posvečenem krepitvi znanj in spretnosti za pametno specializacijo vnaprejšnje krovno sodelovanje ni predvideno. Ukrepi S5 so namreč namenjeni prvenstveno spodbujanju znanja in spretnosti, potrebnih za nemoteno izvajanje in doseganje ciljev S5 (zeleni prehod, torej predvsem v t.i. zelene in digitalne spretnosti), kar omogoča vsem akterjem – zlasti relevantnim podjetjem, pa tudi institucijam znanja in drugim deležnikom S5, da vlagajo v potrebne in ustrezne (S5) spretnosti svojih zaposlenih. Bo pa tovrstno medregionalno, čezmejno in transnacionalno povezovanje ustrezno spodbujano preko

različnih poslovnih subjektov podjetniškega in inovativnega okolja, ki so oz. bodo vključeni v različne vrste projektov transnacionalnega sodelovanja.

Dodatno k zgoraj zapisanemu načinu (ne)vključevanja ukrepov tega SC v medregionalne, čezmejne in transnacionalne ukrepe velja omeniti širše komplementarne učinke v okviru projekta FP EUSAIR, ki spodbuja inovacije v Jadransko-Ionski makroregiji na področju Okolja, trajnostnega turizma, energetike in transporta ter modrega gospodarstva. Konkreten primer neposredne povezave oz. komplementarnosti med vsebinami S5 (v konkretnem primeru Trajnostne modre rasti) in Ciljem 2 je moč pripoznati na primeru projekta BLUEAIR – Interreg IPA ADRION. Ta sicer na eni strani spodbuja nastanek Pametne specializacije za celotno EUSAIR za področje Modre rasti in s slednjo povezanih inovacij oz. inovacijskega okolja, medtem ko bona drugi strani »uporabljen« tudi kot okvir za izvedbo procesa podjetniškega odkrivanja na področju modrega gospodarstva v Sloveniji in drugih sodelujočih državah tudi z namenom odkrivanja njihovih skupnih potencialov na tem področju. Poleg tega je bil v okviru stebra 1 za Modro rast EUSAIR dogovorjen, med vsemi državami, makroregionalni projekt oz. flagship projekt z naslovom: Fostering quadruple helix ties in the fields of marine technologies and blue biotechnologies for advancing innovation, business development and business adaptation in blue bio-economy.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Uporaba finančnih instrumentov, v skladu s Predhodno oceno potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022), ni načrtovana. Predlagani ukrepi namreč ne ustvarjajo prihodkov oziroma prihrankov, zaradi česar uporaba finančnih instrumentov ni smiselna oziroma ustrezna. Gre za ukrepe, katerih namen je krepitev znanj in spretnosti s področja pametne specializacije v javnem interesu in ki jih bodo v večji meri izvajala javne institucije (javni sklad, visokošolski zavodi, ministrstva), sicer v sodelovanju s SRIP-i in ostalimi deležniki S5, zato je na tem predmetnem SC predvidena v celoti uporaba nepovratnih virov.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
1	RSO1.4	ESRR	Bolj razvite regije	RCO101	MSP, ki vlagajo v znanja in spretnosti za pametno specializacijo, industrijski prehod in podjetništvo	podjetja	42,00	115,00
1	RSO1.4	ESRR	Bolj razvite regije	5	Število vključenih institucij znanj v projekte za krepitev znanj in spretnosti za pametno specializacijo	število	0,00	2,00

1	RSO1.4	ESRR	Manj razvite regije	RCO101	MSP, ki vlagajo v znanja in spretnosti za pametno specializacijo, industrijski prehod in podjetništvo	podjetja	58,00	162,00
1	RSO1.4	ESRR	Manj razvite regije	5	Število vključenih institucij znanj v projekte za krepitev znanj in spretnosti za pametno specializacijo	število	0,00	2,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
1	RSO1.4	ESRR	Bolj razvite regije	RCR98	Zaposleni v MSP, ki zaključijo usposabljanje za znanja in spretnosti za pametno specializacijo, industrijski prehod in podjetništvo (glede na vrste znanj in spretnosti: tehnična, upravljavska, podjetniška, zelena, drugo)	udeleženci	0,00	2020	988,00	Upravičenec, MIZŠ, MDDSZ in eMA2	
1	RSO1.4	ESRR	Bolj razvite regije	4	Zaposleni pri deležnikih SRIP, ki zaključijo usposabljanje za znanja in spretnosti za pametno specializacijo, industrijsko tranzicijo in podjetništvo (glede na vrsto znanj in spretnosti: tehnična, upravljavska, podjetniška, zelena, drugo)	število	0,00	2021	19,00	Upravičenec in eMA2	
1	RSO1.4	ESRR	Manj razvite regije	RCR98	Zaposleni v MSP, ki zaključijo usposabljanje za znanja in spretnosti za pametno specializacijo, industrijski prehod in podjetništvo (glede na vrste znanj in spretnosti: tehnična, upravljavska, podjetniška, zelena, drugo)	udeleženci	0,00	2020	1.307,00	Upravičenec, MIZŠ, MDDSZ in eMA2	
1	RSO1.4	ESRR	Manj razvite regije	4	Zaposleni pri deležnikih SRIP, ki zaključijo usposabljanje za znanja in spretnosti za pametno specializacijo, industrijsko tranzicijo in podjetništvo (glede na vrsto znanj in spretnosti: tehnična, upravljavska, podjetniška, zelena, drugo)	število	0,00	2021	31,00	Upravičenec in eMA2	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
1	RSO1.4	ESRR	Bolj razvite regije	023. Razvoj znanj in spretnosti za pametno specializacijo, industrijski prehod, podjetništvo in prilagodljivost podjetij na spremembe	3.529.723,00
1	RSO1.4	ESRR	Manj razvite regije	023. Razvoj znanj in spretnosti za pametno specializacijo, industrijski prehod, podjetništvo in prilagodljivost podjetij na spremembe	9.756.944,00
1	RSO1.4	Skupaj			13.286.667,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
1	RSO1.4	ESRR	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	3.529.723,00
1	RSO1.4	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	9.756.944,00
1	RSO1.4	Skupaj			13.286.667,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
1	RSO1.4	ESRR	Bolj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	3.529.723,00
1	RSO1.4	ESRR	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	9.756.944,00
1	RSO1.4	Skupaj			13.286.667,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
1	RSO1.4	ESRR	Bolj razvite regije	02. Vključevanje vidika spola	1.411.889,00
1	RSO1.4	ESRR	Bolj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	2.117.834,00
1	RSO1.4	ESRR	Manj razvite regije	02. Vključevanje vidika spola	3.902.778,00
1	RSO1.4	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	5.854.166,00
1	RSO1.4	Skupaj			13.286.667,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1. Prednostna naloga: 2. Digitalna povezljivost (Specifični cilj za digitalno povezljivost, določen v točki (v) člena 3(1)(a) uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu)

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO1.5. Izboljšanje digitalne povezljivosti (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Nepokritih belih lis v Sloveniji, ki nimajo vsaj 100 Mbps, predstavlja več kot 108.000 gospodinjstev/stanovanj[1], pri čemer moramo poudariti, da jih veliko od teh nima zagotovljenega niti 30 Mbps, hkrati pa imajo slabo pokritost z mobilnim signalom[2]. Stanje na terenu je takšno tudi zato, ker gre predvsem za bele lise na podeželju, in večinoma za hribovite konfiguracije in za gradnjo na težko dostopnih terenih z redko poseljenostjo, kjer tudi z dosedanjo ponujeno subvencijo države ni bilo zadostnega tržnega interesa operaterjev za gradnjo širokopasovnih omrežij. Na tem področju je ključna vloga države, da zagotovi sredstva za gradnjo. V trenutnem Operativnem programu za obdobje 2014-2020 je bilo iz naslova evropskih kohezijskih sredstev sofinanciranih 27.824.202,20 evrov za izgradnjo 15.424 belih lis oz. omogočenih gospodinjstev. S sredstvi NOO (30 mio evrov) je namen zagotoviti sofinanciranje za približno 8.500 belih lis oz. gospodinjstev/stanovanj, za katera je izgradnja širokopasovnega omrežja še posebej zahtevna in posledično tudi dražja.

Za digitalizacijo in digitalno preobrazbo podeželja, primestnih območij in mest so nujno potrebni priključki hitrosti vsaj 100 Mbps, saj brez širokopasovne povezave danes enostavno ni možno več zagotavljati ustreznih pogojev za delo in izobraževanje na daljavo, kakor tudi ne ustrezne dostopnosti vseh digitalno dostopnih javnih in zasebnih storitev. Na teh območjih, še posebej na podeželju, sloni v veliki meri tudi naše gospodarstvo, kmetijstvo, turizem, gozdarstvo, ki za svoj razvoj nujno potrebuje kakovostna in visoko zmogljiva širokopasovna omrežja, saj brez njih ni možno zagotoviti ustreznega in učinkovitega poslovanja, izobraževanja ter na splošno pospešenega in enakovrednega družbenega razvoja. Razvoj širokopasovne infrastrukture je pomemben tudi za razvoj 5G omrežij, avtonomne vožnje, in podobnega, saj razvoj le teh, brez zgrajene visoko zmogljive digitalne, širokopasovne infrastrukture elektronskih komunikacij, ni mogoč.

Razvoj hitrega širokopasovnega omrežja v Sloveniji za dosego cilja 100-odstotnega dostopa do hitre širokopasovne infrastrukture je pomemben cilj za Slovenijo, ki naj bi bil 100-odstotno dosežen do leta 2025 v okviru izvajanja Načrta razvoja gigabitne infrastrukture 2030, ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela 25. avgusta 2022. Za dosego tega cilja je trenutno ugotovljena investicijska vrzel v višini 278.580.000 EUR javne podpore za 107.932 gospodinjstev. Dodatnih 15.326.344 EUR je načrtovanih za bone za povezljivost, čeprav vir financiranja še ni opredeljen in potrjen. Slovenija si bo prizadevala zapolniti to vrzel s 30 milijoni EUR iz Načrta za okrevanje in odpornost (NOO), Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) in tudi z drugimi finančnimi viri, ki ne vključujejo Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP). Gospodinjstva na podeželju predstavljajo 45 % vseh gospodinjstev v Sloveniji. Leta 2021 je imelo že 70,68 % podeželskih gospodinjstev širokopasovni dostop NGN (DESI 2022), od tega je imelo 51,52 % zelo zmogljiva omrežja. Z načrtovano podporo Slovenija pričakuje, da bo do leta 2025 imela 100 % podeželskih gospodinjstev širokopasovni dostop, od tega 100 % gospodinjstev s hitrim širokopasovnim dostopom. Polna pokritost je tako načrtovana za leto 2025.

Uvajanje naprednih tehnologij v gospodinjstva/stanovanja, gospodarstvo in javne institucije bo zahtevalo visoko zmogljivo infrastrukturo, ki bo omogočala uporabo najnovejših digitalnih tehnologij in storitev ter tako omogočila t.i. gigabitno družbo. Preko teh ukrepov sledimo tudi smernicam enotnega trga za javno sofinanciranje infrastrukture, kjer ni tržnega interesa vlagateljev.

Ukrep torej predvideva sofinanciranje gradnje odprte visoko zmogljive širokopasovne infrastrukture oziroma širokopasovnih povezav do, gospodinjstev/stanovanj, podjetij in javnih institucij za potrebe uvajanja novih storitev in tehnologij, kot so e-poslovanje, e-izobraževanje, IoT, pametne hiše/objekti/domovi, 5G, ipd., na območjih, kjer taka omrežja danes še ne obstajajo (odprta visoko zmogljiva širokopasovna omrežja hrbtenična/dostopovna, katerih zmogljivost bo takoj omogočala prenosne hitrosti vsaj 100 Mbps do končnega uporabnika, v prihodnosti nadgradljiva na 1 Gbps) in za njihovo gradnjo ne obstaja interes operaterjev oz. investitorjev. Za vzgojno-izobraževalne zavode pa bodo podprte navedene naložbe tudi izven navedenih območjih, da se zagotovi dolgoročnost, ekonomska vzdržnost in ustrezno tehnično upravljanje te infrastrukture, kar je nujno za nemoten izobraževalni proces.

Pri izvajanju ukrepov se upošteva načelo preventive tako, da bo izpostavljenost prebivalstva z EMS, ki jih povzročajo naprave za digitalno povezljivost, zmanjšana na najmanjšo možno mero. V skladu s Tehničnimi smernicami za uporabo »načela, da se ne škoduje bistveno« izdanih na podlagi Uredbe o vzpostavitvi mehanizma za okrevanje in odpornost (C(2021) 1054 final) smo za predviden ukrep ocenili, da po svoji naravi nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev ob upoštevanju tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH.

[1] Geografski prikaz belih lis je dostopen na DID Bele lise (gov.si) in Geoportal AKOS (akos-rs.si). Konkreten seznam hišnih naslovov oz gospodinjstev, ki so bila identificirana kot bele lise v poizvedovanju po tržnem interesu leta 2019 so bile predmet javnega razpisa GOŠO 4 [https://www.gov.si/assets/ministrstva/MJU/DID/GOSO/PRILOGA_2_RD_BL_GOSO4_V4.xlsxin] in po njem še ostanek v GOŠO 5 [https://www.gov.si/assets/ministrstva/MJU/DID/GOSO-5/PRILOGA_2_GOSO5_BL_cist.xlsx]. Po končanem poizvedovanju po tržnem interesu leta 2021 je bila z edinimi operaterjem, ki ga je izrazil, podpisana pogodba za samo 1.500 gospodinjstev, zato bo predvidoma do konca leta 2022 izvedeno ponovno poizvedovanje po tržnem interesu, na podlagi katerega bodo identificirane bele lise za naslednje javne razpise. [https://www.gov.si/assets/ministrstva/MJU/DID/GOSO/PRILOGA_2_RD_BL_GOSO4_V4.xlsxin] in GOŠO 5 [https://www.gov.si/assets/ministrstva/MJU/DID/GOSO-5/PRILOGA_2_GOSO5_BL_cist.xlsx].

[2] Na področju digitalne povezljivosti bomo izhajali iz dejanskih potreb, ki bodo opredeljene v Načrtu razvoja gigabitne infrastrukture do leta 2030, ki ga je Vlada RS potrdila 25. 8. 2022, in so v celoti skladne z digitalnimi cilji EU.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: gospodinjstva/stanovanja, VIZ, javni zavodi s področja vzgoje in izobraževanja.

Upravičenci: podjetja, javni zavod ARNES.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Spoštovanje načel enakosti, vključenosti in nediskriminacije bo zagotovljeno pri izvajanju vseh aktivnosti na vseh ravneh skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Upravičena bodo gospodinjstva/stanovanja, za katera ni bil izkazan tržni interes. Ukrep javnega sofinanciranja gradnje omrežja (za izboljšanje digitalne povezljivosti) je namenjen temu, da se gospodinjstvom/stanovanjem, ki nimajo širokopasovnega dostopa do interneta z določeno prenosno hitrostjo in za katera zasebni investitorji oz. operaterji elektronskih komunikacij niso izrazili interesa za gradnjo v naslednjih treh letih, z javnimi sredstvi zagotovi ustrezen širokopasovni dostop. Ukrep je torej sam po sebi in v celoti namenjen temu, da se ščiti enakopravnost, vključenost in nediskriminacijo gospodinjstev/stanovanj, ki imajo slabšo digitalno infrastrukturo (in v pretežni meri, nikakor pa ne v celoti, je to na ruralnih območjih). Z drugimi besedami, z javnimi sredstvi se pozitivno diskriminira območja oziroma gospodinjstva/stanovanja s slabšo povezljivostjo, in sicer tako, da se jim zagotavljajo investicije v širokopasovno omrežje.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja ni predvidena uporaba teritorialnih orodij.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja medregionalni, čezmejni ali transnacionalni ukrepi niso predvideni, saj gre za ukrepe investiranja, ki so namenjeni prebivalcem Slovenije. Bodo pa ti ukrepi seveda prispevali k temu, da bodo slovenski deležniki lažje in uspešneje sodelovali v aktivnostih, ki se izvajajo v vseh treh makroregijah, kjer Slovenija sodeluje.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

V skladu s Predhodno oceno potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) na tem področju ni bila ugotovljena smiselnost uporabe finančnih instrumentov oziroma obstaja vrzeli za finančne instrumente. Sredstva namenjena gradnji GOŠO projektov bodo namenjena pokrivanju »belih lis«-to so območja, kjer ni tržnega interesa operaterjev za gradnjo GOŠO. Tovrstni projekti ne zagotavljajo zadovoljivega denarnega toka, ki je predpogoj za uporabo podpore FI.

Na geografska področja, kjer imajo operaterji tržni interes za gradnjo omrežij, se namreč z javnimi sredstvi ne bo posegalo. V celoti pa bodo spoštovana tudi pravila o dovoljenih državnih pomočeh.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
2	RSO1.5	ESRR	Bolj razvite regije	RCO41	Dodatna stanovanja z dostopom do zelo visokozmogljivega širokopasovnega omrežja	stanovanja	122,00	2.439,00
2	RSO1.5	ESRR	Manj razvite regije	RCO41	Dodatna stanovanja z dostopom do zelo visokozmogljivega širokopasovnega omrežja	stanovanja	200,00	4.017,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
2	RSO1.5	ESRR	Bolj razvite regije	RCR53	Stanovanja z naročninami na zelo visokozmogljivo širokopasovno omrežje	stanovanja	0,00	2022	1.463,00	Upravičenci, SDP	Zadnji tržni interes je pokazal 108.000 belih lis. V sklopu NOO bomo pokrili 8.500 belih lis. Predvidoma konec leta 2022 bo izveden nov postopek poizvedovanja po tržnem interesu.
2	RSO1.5	ESRR	Manj razvite regije	RCR53	Stanovanja z naročninami na zelo visokozmogljivo širokopasovno omrežje	stanovanja	0,00	2022	2.410,00	Upravičenci, SDP	Zadnji tržni interes je pokazal 108.000 belih lis. V sklopu NOO bomo pokrili 8.500 belih lis. Predvidoma konec leta 2022 bo izveden nov postopek poizvedovanja po tržnem interesu.

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
2	RSO1.5	ESRR	Bolj razvite regije	034. IKT: zelo visokozmogljiva širokopasovna omrežja (dostop/krajevna zanka, katere učinkovitost je enakovredna namestitvi optičnih vlaken do razdelilne točke na končni lokaciji za stanovanjske in poslovne objekte)	3.415.620,00
2	RSO1.5	ESRR	Bolj razvite regije	035. IKT: zelo visokozmogljiva širokopasovna omrežja (dostop/krajevna zanka, katere učinkovitost je enakovredna namestitvi optičnih vlaken do bazne postaje za naprednejšo brezžično komunikacijo)	663.124,00
2	RSO1.5	ESRR	Manj razvite regije	034. IKT: zelo visokozmogljiva širokopasovna omrežja (dostop/krajevna zanka, katere učinkovitost je enakovredna namestitvi optičnih vlaken do razdelilne točke na končni lokaciji za stanovanjske in poslovne objekte)	13.650.000,00
2	RSO1.5	ESRR	Manj razvite regije	035. IKT: zelo visokozmogljiva širokopasovna omrežja (dostop/krajevna zanka, katere učinkovitost je enakovredna namestitvi optičnih vlaken do bazne postaje za naprednejšo brezžično komunikacijo)	1.934.000,00
2	RSO1.5	Skupaj			19.662.744,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
2	RSO1.5	ESRR	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	4.078.744,00
2	RSO1.5	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	15.584.000,00
2	RSO1.5	Skupaj			19.662.744,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
2	RSO1.5	ESRR	Bolj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	4.078.744,00
2	RSO1.5	ESRR	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	15.584.000,00
2	RSO1.5	Skupaj			19.662.744,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
2	RSO1.5	ESRR	Bolj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	4.078.744,00
2	RSO1.5	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	15.584.000,00
2	RSO1.5	Skupaj			19.662.744,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1. Prednostna naloga: 11. Razvoj strateških tehnologij za Evropo - STEP

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO1.6. Podpora naložb, ki prispevajo k ciljem platforme za strateške tehnologije za Evropo (v nadaljnjem besedilu: platforma STEP) iz člena 2 Uredbe (EU) 2024/795 Evropskega parlamenta in Sveta. (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Slovenija se sooča z izzivi, kot so nizka rast produktivnosti, zaostanek za povprečjem EU in potreba po prehodu v pametno in zeleno gospodarstvo. Platforma STEP (Strategic Technologies for Europe Platform) predstavlja ključni evropski mehanizem za podporo strateškim tehnologijam, katerih razvoj in/ali proizvodnja sta bistvena za krepitev evropske suverenosti in konkurenčnosti.

Platforma STEP spodbuja projekte, ki naslavljajo sektorje skladno z Uredbo (EU) 2024/795 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. februarja 2024 o vzpostavitvi platforme za strateške tehnologije za Evropo (platforma STEP), s posebnim poudarkom na zmanjševanju odvisnosti od tretjih držav, podpori evropskim vrednostnim verigam in razvoju tehnologij za prihodnost. Skladno s tem tudi Slovenija v okviru tega specifičnega cilja načrtuje ciljno usmerjene ukrepe, ki prispevajo k trajnostni konkurenčnosti in vključevanju v evropske strateške pobude.

Specifični cilj RSO1.6 bo neposredno podprl prioritete platforme STEP z osredotočanjem na razvoj in/ali proizvodnjo ključnih tehnologij od faze, ko je izvedljivost že dokazana, vse do komercialne proizvodnje, prenos inovacij ter sodelovanje v pomembnih projektih skupnega evropskega interesa (IPCEI). Poleg tega bo omogočil Sloveniji boljšo integracijo v strateške vrednostne verige EU, izboljšal produktivnost in spodbudil trajnostno gospodarstvo.

Na področju čistih in z viri gospodarnih tehnologij bo dan poudarek na razsežnostih NEPN: tehnologijah za razogljičenje, energetsko učinkovitost, energetsko varnost, notranji trg energije, predvsem v smeri razvoja (inovativnih, procesnih) tehnologij, ki zagotavljajo sinergijske učinke povečanja OVE, energetske učinkovitosti, hrambe energije, brezemisijske mobilnosti, v okviru pametnih energetskih sistemov za povečanje avtonomije oskrbe z energijo ter posledično večjo trajnost in konkurenčnost.

Vlaganja bodo osredotočena na:

1. Podporo razvoju in/ali proizvodnji kritičnih tehnologij in/ali zaščiti in okrepitvi njihovih dobavnih verig preko Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (v nadaljevanju: ARIS): spodbujanje raziskovalno-inovacijskih projektov (TRL 4–9) z namenom prehoda v komercialno proizvodnjo in projektov, namenjenih za vzpostavitev proizvodnje. Podpora bo namenjena projektom, ki razvijajo in/ali spodbujajo proizvodnjo kritičnih tehnologij, globokotehnoloških inovacij, čistih in z viri gospodarnih tehnologij, biotehnologij in na drugih področjih skladno s platformo STEP, ki na trg prinašajo inovativen, nastajajoč in najsodobnejši element z velikim gospodarskim potencialom ali prispevajo k zmanjšanju ali preprečevanju strateških odvisnosti EU oz. zaščiti in okrepitvi dobavnih verig kritičnih tehnologij. Ukrep naslavlja potrebo po pospeševanju rasti produktivnosti in prehodu v pametno in zeleno gospodarstvo, kar je ključno za zmanjšanje razvojnega in inovacijskega zaostanka za povprečjem EU.

2. Podporo projektom, ki prispevajo k ciljem platforme STEP in so ključnega pomena za razvoj kritičnih tehnologij strateškega pomena na področju:

a) biotehnologije, specifično za zmanjševanje strateške odvisnosti EU zlasti na področju farmacije in sorodnih disciplin. Projekt se nanaša na podporo

infrastrukturi in opremi kot povezanim storitvam (associated services), ki so ključne in specifične za razvoj in proizvodnjo tehnologij platforme STEP. Temeljil bo na vrhunski raziskovalni infrastrukturi (GIGA NMR) in bo vključeval sodelovanje v Evropskem konzorciju za raziskovalno infrastrukturo CERIC.

b) digitalnih tehnologij, specifično za zmanjševanje strateške odvisnosti EU zlasti na področju čipov in polprevodnikov. Projekt VISO-čip.si se nanaša na podporo infrastrukturi in opremi kot povezanim storitvam (associated services), ki so ključne in specifične za razvoj in proizvodnjo tehnologij platforme STEP. Temeljil bo na polprevodniških tehnologijah in bo vključeval sodelovanje v evropski mreži 27 kompetenčnih centrov za čipe.

c) digitalnih tehnologij, specifično za zmanjševanje strateške odvisnosti EU na področju razvoja in uporabe umetne inteligence. Projekt EURO-HPC se nanaša na podporo infrastrukturi in opremi kot povezanim storitvam (associated services), ki so ključne in specifične za razvoj in proizvodnjo tehnologij platforme STEP. Ključni element projekta je vzpostavitev Slovenske tovarne umetne inteligence (SLAIF), ki predstavlja osrednjo infrastrukturo za razvoj in proizvodnjo umetnointeligenčnih tehnologij v okviru platforme STEP. Za uspešno izvedbo projekta SLAIF je nujna investicija v izgradnjo in nadgradnjo kapacitet superračunalnika (HPC), ki bodo omogočale obsežne raziskave ter pospešen razvoj inovacij na področju umetne inteligence.

3. Podporo projektom s pečatom suverenosti (pečatom STEP) preko ARIS: financiranje projektov, ki so pridobili pečat suverenosti, kar potrjuje njihovo skladnost s cilji platforme STEP in njihov prispevek k evropski suverenosti. Ukrep krepi strateško avtonomijo Slovenije in EU, kar je pomembno za dolgoročno konkurenčnost. Podpora projektom se lahko izvede preko javnega razpisa, javnega poziva ali preko neposredne potrditve operacije.

4. Podporo projektom podjetij, vključenih v IPCEI: podpora slovenskim podjetjem, ki sodelujejo v pomembnih projektih skupnega evropskega interesa (IPCEI), ki zajemajo tehnologije iz treh sektorjev platforme STEP, z namenom krepitve njihove vloge v evropskih vrednostnih verigah. Ukrep spodbuja pravičen prehod na podnebno nevtralno in krožno gospodarstvo, razvoj novih digitalnih rešitev ter spodbuja mednarodno sodelovanje, kar je ključno za izboljšanje produktivnosti. Za projekte direktnih partnerjev v IPCEI se predvideva podpora z neposredno potrditvijo operacije.

Ukrepi v okviru tega specifičnega cilja bodo morali izpolnjevati kriterije iz uredbe STEP (Uredba (EU) 2024/795), kot so opredeljena v Sporočilu Komisije o smernicah v zvezi z nekaterimi določbami Uredbe (EU) 2024/795 o vzpostavitvi platforme za strateške tehnologije za Evropo (platforma STEP), in so hkrati zasnovani za neposredno naslavljanje ključnih izzivov Slovenije, kot so opredeljeni v Poročilu o produktivnosti 2023. Vsi ukrepi bodo morali izpolnjevati vsaj enega od pogojev platforme STEP: 1) na notranji trg prinašajo inovativen, nastajajoč in najsodobnejši element z velikim gospodarskim potencialom; IN/ALI 2) prispevajo k zmanjšanju ali preprečevanju strateških odvisnosti Unije.

S spodbujanjem razvoja in/ali proizvodnje kritičnih tehnologij bodo ukrepi prispevali k trajnostni konkurenčnosti, strateški avtonomiji ter vključujočemu družbenemu razvoju Slovenije in Evropske unije. Podprti projekti bodo morali biti izvedeni do konca leta 2030.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: podjetja, institucije znanja (raziskovalne organizacije, visokošolski zavodi, ipd.), razvojna partnerstva

Upravičenci: podjetja, raziskovalne organizacije

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Spoštovanje načel enakosti, vključenosti in nediskriminacije bo zagotovljeno pri izvajanju vseh aktivnosti na vseh ravneh skladno z nacionalno zakonodajo, pravnim redom EU in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic. Pri zagotavljanju enakih možnosti in boja proti diskriminaciji bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora.

Na področju znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti v zvezi z zagotavljanjem enakosti spolov sledimo ciljem in ukrepom Resolucije o znanstveno raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030 (ReZrlS30). Skladno z Ukrepom 6.4.4 ReZrlS30: Upoštevanje enakosti spolov pri financiranju raziskav, vključno z uveljavitvijo dimenzije spola v vsebine raziskovalnih dejavnosti bomo uveljavitev dimenzije spola v vsebinah raziskovalnih projektov implementirali kot horizontalno načelo znotraj projektov na področju raziskav in razvoja na ravni tehnološke pripravljenosti (TRL) 3-6, predvsem pri tistih, za katere je to smiselno.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja ni predvidena uporaba teritorialnih orodij.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja RSO1.6 bo Slovenija aktivno sodelovala v medregionalnih, čezmejnih in transnacionalnih pobudah, ki spodbujajo razvoj in implementacijo ključnih tehnologij ter krepijo evropsko suverenost. To vključuje sodelovanje v centraliziranih programih EU ter vključenost v evropska partnerstva in mreže, ki podpirajo inovacije in tehnološki razvoj, kot opredeljuje tudi Slovenska strategije trajnostne pametne specializacije (S5).

Pozornost bo namenjena projektom, ki so prejeli pečat suverenosti (STEP Seal) na centraliziranih razpisih EU. Ti projekti so že prepoznani kot visoko kakovostni in strateško pomembni za dosego ciljev platforme STEP. Slovenija bo spodbujala izvedbo in nadaljnji razvoj takšnih projektov ter podpirala njihovo integracijo v evropske in nacionalne vrednostne verige.

Poudarek bo tudi na projektih, ki prispevajo k zmanjšanju strateških odvisnosti EU in krepitvi evropskih vrednostnih verig, vključno s podporo slovenskim deležnikom v projektih IPCEI (Pomembnih projektih skupnega evropskega interesa). Slovenija bo spodbujala vključevanje podjetij v IPCEI konzorcije na prednostnih področjih S5. Sodelovanje v teh projektih bo omogočilo prenos znanja in tehnologij, okrepilo slovensko inovacijsko okolje ter prispevalo k skupnim evropskim ciljem.

Sodelovanje bo usmerjeno tudi v izmenjavo znanja, dobrih praks in skupnih projektov z drugimi regijami in državami članicami EU, z namenom pospeševanja digitalne preobrazbe, razvoja čistih tehnologij in biotehnologij. Slovenija bo spodbujala partnerstva med raziskovalnimi institucijami, podjetji in drugimi deležniki na mednarodni ravni, da bi okrepila svoj inovacijski potencial in izboljšala konkurenčnost.

S takšnim pristopom bo Slovenija prispevala k večji povezanosti in konkurenčnosti evropskega prostora, utrjevanju svoje vloge v evropskih in globalnih vrednostnih verigah ter spodbujanju strateške avtonomije EU, ter tako tudi k uresničevanju ciljev S5.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Uporaba finančnih instrumentov v okviru specifičnega cilja RSO1.6, skladno s Predhodno oceno potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021–2027 (julij 2022), ni načrtovana. Predlagani ukrepi so usmerjeni v spodbujanje razvoja in/ali proizvodnje kritičnih tehnologij ter prenosa tehnologij, kar vključuje projekte, katerih narava ne omogoča ustvarjanja neposrednih prihodkov ali prihrankov, kar bi opravičevalo uporabo finančnih instrumentov.

Cilj ukrepov je podpora strateško pomembnim projektom, ki prispevajo k tehnološki in gospodarski suverenosti ter trajnostni konkurenčnosti Slovenije in Evropske unije. Ti ukrepi bodo v večji meri izvedeni v sodelovanju med raziskovalnimi institucijami, podjetji ter partnerji na nacionalni in evropski ravni, pri čemer bo financiranje potekalo v celoti z nepovratnimi sredstvi.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	RCO01	Podjetja, ki so prejela podporo (od tega: mikro, mala, srednja, velika)	podjetja	0,00	19,00
11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	RCO02	Podjetja, ki so prejela podporo v obliki nepovratnih sredstev	podjetja	0,00	19,00
11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	RCO06	Raziskovalci, ki delujejo v raziskovalnih ustanovah, ki so prejela podporo	letni EPDČ	0,00	10,00
11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite	RCO07	Raziskovalne organizacije, ki sodelujejo v skupnih raziskovalnih	Raziskovalne	0,00	2,00

			regije		projektih	organizacije		
11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	RCO10	Podjetja, ki sodelujejo z raziskovalnimi organizacijami	podjetja	0,00	2,00
11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	RCO125	Podjetja, povezana predvsem z digitalnimi tehnologijami in globokotehnološkimi inovacijami	podjetja	0,00	3,00
11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	RCO126	Podjetja, povezana predvsem s produktivnimi naložbami v s čistimi in z viri gospodarnimi tehnologijami	podjetja	0,00	3,00
11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	RCO127	Podjetja, povezana predvsem s produktivnimi naložbami v biotehnologijo	podjetja	0,00	3,00
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	RCO01	Podjetja, ki so prejela podporo (od tega: mikro, mala, srednja, velika)	podjetja	0,00	58,00
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	RCO02	Podjetja, ki so prejela podporo v obliki nepovratnih sredstev	podjetja	0,00	58,00
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	RCO06	Raziskovalci, ki delujejo v raziskovalnih ustanovah, ki so prejela podporo	letni EPDČ	0,00	20,00
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	RCO07	Raziskovalne organizacije, ki sodelujejo v skupnih raziskovalnih projektih	Raziskovalne organizacije	0,00	6,00
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	RCO10	Podjetja, ki sodelujejo z raziskovalnimi organizacijami	podjetja	0,00	6,00
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	RCO125	Podjetja, povezana predvsem z digitalnimi tehnologijami in globokotehnološkimi inovacijami	podjetja	0,00	10,00
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	RCO126	Podjetja, povezana predvsem s produktivnimi naložbami v s čistimi in z viri gospodarnimi tehnologijami	podjetja	0,00	10,00
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	RCO127	Podjetja, povezana predvsem s produktivnimi naložbami v biotehnologijo	podjetja	0,00	8,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe

11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	RCR03	Mala in srednja podjetja (MSP), ki uvajajo inovacije pri proizvodih ali procesih	podjetja	0,00	2024	12,00	MGTŠ	
11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	RCR102	Raziskovalna delovna mesta, ustvarjena v subjektih, ki so prejeli podporo	letni EPDČ	0,00	2024	6,00	MVZI	
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	RCR03	Mala in srednja podjetja (MSP), ki uvajajo inovacije pri proizvodih ali procesih	podjetja	0,00	2024	39,00	MGTŠ	
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	RCR102	Raziskovalna delovna mesta, ustvarjena v subjektih, ki so prejeli podporo	letni EPDČ	0,00	2024	8,00	MVZI	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	004. Naložbe v osnovna sredstva, vključno v raziskovalno infrastrukturo, v javnih raziskovalnih središčih in visokem šolstvu, ki so neposredno povezane z raziskovalnimi in inovacijskimi dejavnostmi	17.050.386,00
11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	010. Raziskovalne in inovacijske dejavnosti v MSP, vključno z mreženjem	13.790.000,00
11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	011. Raziskovalne in inovacijske dejavnosti v velikih podjetjih, vključno z mreženjem	6.740.000,00
11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	012. Raziskovalne in inovacijske dejavnosti v javnih raziskovalnih središčih, visokem šolstvu in kompetenčnih središčih, vključno z mreženjem (industrijske raziskave, eksperimentalni razvoj, študije izvedljivosti)	1.500.000,00
11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	188. Produktivne naložbe v velika podjetja, povezana predvsem s čistimi in z viri gospodarnimi tehnologijami	1.380.000,00
11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	189. Produktivne naložbe v MSP, povezana predvsem s čistimi in z viri gospodarnimi tehnologijami	2.760.000,00
11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	190. Produktivne naložbe v velika podjetja, povezana predvsem z biotehnologijami	310.000,00

11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	191. Produktivne naložbe v MSP, povezana predvsem z biotehnologijami	610.000,00
11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	192. Produktivne naložbe v velika podjetja, povezana predvsem z digitalnimi tehnologijami in globokotehnološkimi inovacijami	340.000,00
11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	193. Produktivne naložbe v MSP, povezana predvsem z digitalnimi tehnologijami in globokotehnološkimi inovacijami	720.861,00
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	004. Naložbe v osnovna sredstva, vključno v raziskovalno infrastrukturo, v javnih raziskovalnih središčih in visokem šolstvu, ki so neposredno povezane z raziskovalnimi in inovacijskimi dejavnostmi	19.300.000,00
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	010. Raziskovalne in inovacijske dejavnosti v MSP, vključno z mreženjem	43.130.000,00
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	011. Raziskovalne in inovacijske dejavnosti v velikih podjetjih, vključno z mreženjem	21.070.000,00
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	012. Raziskovalne in inovacijske dejavnosti v javnih raziskovalnih središčih, visokem šolstvu in kompetenčnih središčih, vključno z mreženjem (industrijske raziskave, eksperimentalni razvoj, študije izvedljivosti)	5.649.614,00
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	188. Produktivne naložbe v velika podjetja, povezana predvsem s čistimi in z viri gospodarnimi tehnologijami	4.310.000,00
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	189. Produktivne naložbe v MSP, povezana predvsem s čistimi in z viri gospodarnimi tehnologijami	8.620.000,00
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	190. Produktivne naložbe v velika podjetja, povezana predvsem z biotehnologijami	960.000,00
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	191. Produktivne naložbe v MSP, povezana predvsem z biotehnologijami	1.910.000,00
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	192. Produktivne naložbe v velika podjetja, povezana predvsem z digitalnimi tehnologijami in globokotehnološkimi inovacijami	1.080.000,00
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	193. Produktivne naložbe v MSP, povezana predvsem z digitalnimi tehnologijami in globokotehnološkimi inovacijami	2.269.141,00
11	RSO1.6	Skupaj			153.500.002,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	45.201.247,00
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	108.298.755,00
11	RSO1.6	Skupaj			153.500.002,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	45.201.247,00
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	108.298.755,00
11	RSO1.6	Skupaj			153.500.002,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
11	RSO1.6	ESRR	Bolj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	45.201.247,00
11	RSO1.6	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	108.298.755,00
11	RSO1.6	Skupaj			153.500.002,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1. Prednostna naloga: 3. Zelena preobrazba za podnebno nevtralnost

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.1. Spodbujanje energijske učinkovitosti in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Skladno s 5. členom Direktive 2012/27/EU o energetski učinkovitosti, bo Slovenija v obdobju od 2021 do 2030 morala energetsko prenoviti skoraj 26 mio m2 površin stavb oz. 1,3-1,7 mio m2 letno, od tega dobro tretjino v standardu skoraj nič-energijskih stavb, ter v skladu z DSEPS zagotoviti zmanjšanje emisij TGP v stavbah za vsaj 70 % do leta 2030 glede na leto 2005. Slovenija bo navedeno lahko dosegla z znatnim izboljšanjem energetske učinkovitosti in povečanjem izkoriščanja OVE v stavbah. V okviru zasledovanja cilja izboljšanja energetske učinkovitosti bo poseben poudarek namenjen gospodarstvu. Z namenom doseganja navedenih ciljev na področju spodbujanja energetske učinkovitosti ter zahtev evropskih direktiv, bodo vlaganja usmerjena v:

• ukrepe energetskih prenov stavb (tudi javnih) z upoštevanjem trajnostne gradnje ter naprednim upravljanjem sistemov v in na stavbah (tudi javnih): vlaganja v energetsko prenovo stavb se bodo izvajala skladno z DSEPS, podpore pa bodo usmerjene tudi k ukrepom za izboljšanje upravljanja z energijo. Pri izvedbi ukrepov bomo upoštevali omilitvene ukrepe in usmeritve za varstvo okolja iz posodobljenega NEPN 2024 [1] ter smiselno prilagojene omilitvene ukrepe na področju stavb kulturne dediščine. V okviru NOO se je osredotočalo primarno na obnovo in nadgradnjo posameznih stavbnih sistemov v stavbah, ki so v epidemiji covid-19 najbolj rizične za širjenje virusa, saj opravljajo nujne upravne in druge družbeno pomembne funkcije za zagotavljanje nemotenega dela državne uprave in opravljanje nujnih storitev za prebivalstvo. Poleg energetske obnove se je v manjšem delu predvidelo tudi druge oblike obnove, npr. protipotresna sanacija. Financiranje iz EKP bo naslavljalo preostale stavbe, ki niso bile zajete v NOO, so pa nujno potrebne prenove zaradi svoje slabe energetske učinkovitosti. Z ukrepi bomo prispevali k cilju Slovenije povečanja energetske učinkovitosti do leta 2030 za vsaj 35 %, tj. da ob sistematičnem izvajanju sprejetih politik in ukrepov končna raba energije leta 2030 ne bo presegla 54,9 TWh (4.717 ktoe). V skladu z navedenim je na tem področju predviden naslednji podukrep:

  - Postopna celovita energetska prenova stavb v gospodarstvu (za poslovne subjekte, pravne ali fizične osebe, ki opravljajo gospodrsko dejavnost, ne glede na njihovo obliko, razen njihovih podružnic v tujini in ki so hkrati lastniki ali solastniki stavb na/v katerih se izvajajo ukrepi) pri čemer bodo predmet financiranja komplementarni ukrepi obnovljivih virov energije, ki prispevajo k ciljem učinkovite rabe energije. Te stavbe predstavljajo velik tehnični potencial za celovito energetsko prenovo, kar bi pripomoglo k doseganju zastavljenih ciljev na področju energetske učinkovitosti ter na področju rabe obnovljivih virov v skladu s posodobljenim NEPN 2024 [1] in DSEPS 2050. Učinkovita raba energije (v nadaljevanju: URE) in izraba OVE majhnim in srednje velikim podjetjem omogočata predvsem zmanjšanje stroškov za energijo in s tem izboljšanje poslovanja. Zaradi omejene velikosti ta podjetja običajno nimajo dovolj kadra in znanja in ne prepoznajo priložnosti, ki jih prinašajo ukrepi URE in OVE. Za to ciljno skupino stavb je smiselno oblikovati poseben ukrep, ki bo pospešil ter pomagal odpraviti ovire, da se delež prenove stavb poslovnih subjektov poveča.

• ukrepe ozaveščanja socialno ranljivih skupin in omogočanja njihovega dostopa do nepovratnih sredstev ter zmanjšanja energetske revščine: z ukrepom se želi prispevati k zmanjšanju energetske revščine in izboljšanju zdravja ter kvalitete življenja ljudi, ki jih prizadene energetska revščina. Načrtuje se nadgradnja instrumenta za URE v gospodinjstvih za ranljive skupine prebivalstva. V finančni perspektivi za obdobje 2014-2020 je že bilo namenjeno 5

milijonov evrov za reševanje energetske revščine s subvencioniranjem ukrepov URE. Izkušnje na osnovi izvedenih ukrepov iz obdobja 2014-2020 bodo predvsem pripomogle pri identificiranju ustreznih najbolj ranljivih deležnikov, kakor tudi pri oblikovanju ustreznih upravičenih stroškov energetske učinkovitosti. Prav tako so se izkazali tudi večji izzivi na področju komuniciranja z prejemniki oz. upravičenci teh ukrepov, saj so to v velikem deležu slabo pismeni ljudje, ki imajo večje težave že s samo pripravo vloge. Ukrepi na tem področju bodo zato namenjeni tako naložbam kot tudi svetovanju in ukrepom za spremembe vedenjskih navad. Svetovanje in druga izvedbena pomoč bodo namenjeni odpravi ovir, s katerimi se sooča ta ciljna skupina (dostop do informacij, veščine za izvedbo ukrepov ipd.), in se bodo kar najbolj naslonili na izkušnje pri nudenju pomoči tej ciljni skupini na drugih področjih.

Za namen razvoja obstoječih in spodbujanja nastanka novih izvajalcev energetskega pogodbeništva oziroma podjetij za energetske storitve (ESCO MSP) se predvideva proučitev možnosti oblikovanja pilotnega produkta finančnega instrumenta za krepitev ESCO MSP kot na primer z zagotovitvijo garancij (prek garancijskih shem) in/ali s krepitvijo kapitala ESCO MSP prek (navideznega) lastniškega financiranja in/ali z izdajo zelenih obveznic ter z morebitnimi drugimi produkti.

Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila. Noben izmed predvidenih ukrepov v okviru tega SC nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev ob upoštevanju tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH.

[1]https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn2024_final_dec2024.pdf

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: podjetja, javni sektor, lokalne skupnosti, gospodinjstva, gospodinjstva z nizkimi prihodki, izvajalci pogodbenega zagotavljanja prihrankov, poslovni subjekti (pravne ali fizične osebe, ki opravljajo gospodarsko dejavnost ne glede na njihovo obliko, razen njihovih podružnic v tujini in ki so hkrati lastniki ali solastniki stavb v/na katerih se izvajajo ukrepi.

Upravičenci: podjetja, državna uprava, javni sektor, lokalne skupnosti, nevladne organizacije (prednost bodo imele organizacije, ki imajo dostop do oseb z nizkimi prihodki), zadruge (npr. stanovanjske), zbornice.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Pri načrtovanju, izvedbi in spremljanju ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP

2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Dodatno bodo pri izvajanju gradbenih ukrepov objekti izpolnjevali tehnične zahteve, s katerimi se prilagodijo tako, da so nediskriminatorni do vseh oblik začasne ali trajne invalidnosti in so prilagojeni ranljivim skupinam prebivalstva. Ukrep ozaveščanja socialno ranljivih skupin in omogočanja njihovega dostopa do nepovratnih sredstev ter zmanjšanja energetske revščine pa je po sami vsebini namenjen zmanjševanju socialne revščine in s tem socialnemu vključevanju najbolj ranljivih skupin.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja ni predvidena uporaba teritorialnih orodij.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru predmetnega specifičnega cilja ni načrtovana izvedba medregionalnih, čezmejnih in transnacionalnih ukrepov, saj gre za ukrepe spodbujanja energetske učinkovitosti in zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, ki so namenjeni prvenstveno ciljnim skupinam na območju Slovenije.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

V Predhodni oceni potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) je bilo ugotovljeno, da je vrzel pri doseganju ciljev posodobljenega NEPN 2024 [1] in drugih ključnih strateških dokumentov na področju investicij v energetsko učinkovitost dovolj velika, da je uporaba finančnih instrumentov (v nadaljevanju: FI) smiselna. Uporaba FI je predvidena pri energetski prenovi stavb poslovnih subjektov.

Za preostale ciljne skupine se bo nepovratna podpora iz EU skladov dopolnjevala s podporo iz nacionalnih sredstev oblikovanih FI.

[1] https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn2024_final_dec2024.pdf

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
3	RSO2.1	ESRR	Bolj razvite regije	RCO18	Cenovno dostopna in trajnostna stanovanja z boljšo energijsko učinkovitostjo	stanovanja	0,00	476,00
3	RSO2.1	ESRR	Bolj razvite regije	2	Zasebne stavbe z boljšo energetsko učinkovitostjo	skupna prenovljena neto tlorisna površina stavb (m2)	0,00	14.205,00
3	RSO2.1	ESRR	Manj razvite regije	RCO18	Cenovno dostopna in trajnostna stanovanja z boljšo energijsko učinkovitostjo	stanovanja	0,00	1.092,00
3	RSO2.1	ESRR	Manj razvite regije	2	Zasebne stavbe z boljšo energetsko učinkovitostjo	skupna prenovljena neto tlorisna površina stavb (m2)	0,00	26.738,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
3	RSO2.1	ESRR	Bolj razvite regije	RCR26	Letna poraba primarne energije (od tega: cenovno dostopna in trajnostna stanovanja, javne zgradbe, podjetja, drugo)	MWh/leto	3.361,00	2020	2.080,00	MOPE, ministrstva	
3	RSO2.1	ESRR	Bolj razvite regije	RCR29	Ocenjene emisije toplogrednih plinov	tone ekvivalenta CO2/leto	83.024,00	2020	82.771,00	MOPE, ministrstva	
3	RSO2.1	ESRR	Manj razvite	RCR26	Letna poraba primarne energije (od	MWh/leto	13.443,00	2020	11.032,00	MOPE,	

			regije		tega: cenovno dostopna in trajnostna stanovanja, javne zgradbe, podjetja, drugo)					ministrstva	
3	RSO2.1	ESRR	Manj razvite regije	RCR29	Ocenjene emisije toplogrednih plinov	tone ekvivalenta CO2/leto	332.097,00	2020	331.621,00	MOPE, ministrstva	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.1	ESRR	Bolj razvite regije	040. Energijska učinkovitost in predstavitveni projekti v MSP ali velikih podjetjih ter podporni ukrepi v skladu z merili za energijsko učinkovitost	3.000.000,00
3	RSO2.1	ESRR	Bolj razvite regije	041. Prenova obstoječega stanovanjskega fonda za večjo energijsko učinkovitost, predstavitveni projekti in podporni ukrepi	4.130.229,00
3	RSO2.1	ESRR	Manj razvite regije	040. Energijska učinkovitost in predstavitveni projekti v MSP ali velikih podjetjih ter podporni ukrepi v skladu z merili za energijsko učinkovitost	12.000.000,00
3	RSO2.1	ESRR	Manj razvite regije	041. Prenova obstoječega stanovanjskega fonda za večjo energijsko učinkovitost, predstavitveni projekti in podporni ukrepi	19.277.992,00
3	RSO2.1	Skupaj			38.408.221,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.1	ESRR	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	4.130.229,00
3	RSO2.1	ESRR	Bolj razvite regije	03. Podpora prek finančnih instrumentov: posojila	2.000.000,00
3	RSO2.1	ESRR	Bolj razvite regije	05. Podpora prek finančnih instrumentov: nepovratna sredstva v okviru operacije finančnega instrumenta	1.000.000,00
3	RSO2.1	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	19.277.992,00

3	RSO2.1	ESRR	Manj razvite regije	03. Podpora prek finančnih instrumentov: posojila	8.000.000,00
3	RSO2.1	ESRR	Manj razvite regije	05. Podpora prek finančnih instrumentov: nepovratna sredstva v okviru operacije finančnega instrumenta	4.000.000,00
3	RSO2.1	Skupaj			38.408.221,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.1	ESRR	Bolj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	7.130.229,00
3	RSO2.1	ESRR	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	31.277.992,00
3	RSO2.1	Skupaj			38.408.221,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.1	ESRR	Bolj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	7.130.229,00
3	RSO2.1	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	31.277.992,00
3	RSO2.1	Skupaj			38.408.221,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.2. Spodbujanje energije iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov [1], vključno s trajnostnimi merili, določenimi v Direktivi (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Za doseganje ciljev SRS 2030 in posodobljenega NEPN 2024 [1] mora Slovenija spodbuditi vlaganja na področju rabe OVE. Spodbujanje pridobivanja energije iz OVE v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, vključno s trajnostnimi merili, je namreč eden ključnih korakov k podnebno nevtralni Sloveniji do leta 2050, zato se bo v okviru tega specifičnega cilja pospešilo vlaganja v naslednje ključne ukrepe:

•spodbujanje proizvodnje električne energije iz OVE, in sicer:

- potencial proizvodnje električne energije iz vetrnih elektrarnah (VE) je ocenjen na najmanj 415 MW. Ne glede na ovire, ki spremljajo postavitev vetrnih elektrarn, bomo v Sloveniji vlagali tudi na področju izrabe VE. V kolikor bo izkazana potreba, se bo v okviru ukrepa financiralo tudi predpogoje za izvedbo naložb OVE v vetrne elektrarne, kar vključuje predvsem analize in financiranje drugih sistemskih rešitev za optimalnejšo uvajanje vetrnih elektrarn ter financiranje strokovnih podlag in monitoringa okoljskih dejavnikov (kvalifikacijskih) vrst in habitatnih tipov, ocene hrupa pri stavbah z varovanimi prostori z modeliranjem širjenja hrupa v infrazvočnem in slišnem spektru (vključno z nizkimi frekvencami) glede na lokalno razgibanost terena in posebnosti meteoroloških dejavnikov),
- proizvodnja električne energije v sončnih elektrarnah (SE) predstavlja največji razvojni in okoljsko sprejemljiv potencial za povečanje proizvodnje električne energije iz OVE v Sloveniji. Z vidika trajnostne rabe prostora je prihodnji razvoj prednostno usmerjen v integracijo SE v objekte in površine, ki jih kot prednostne opredeljuje nacionalna zakonodaja in strateški dokumenti (npr. ZUNPEOVE in pripadajoči podzakonski akti). Samo na objektih je tehnični potencial proizvodnje elektrike glede na razpoložljive površine ocenjen na več kot 20 TWh. Zaradi geografske lege in podnebnih značilnosti Slovenije potencial za proizvodnjo električne energije v sončnih elektrarnah ni opredeljen geografsko temveč na podlagi razpoložljivih stavbnih značilnosti ter njihove povezave z energetsko infrastrukturo. Največji potencial je tako opredeljen v okolici urbanih središč (vključuje tudi samooskrbo v gospodinjstvih). Poleg tega je previdena spodbuda vgradnje srednjih in večjih sončnih elektrarn v okviru urbanih središč na industrijskih lokacijah ter degradiranih območjih.

V okviru ukrepa bodo podprte tudi naložbe v hranilnike električne energije, pridobljene iz OVE, zlasti za shranjevanje presežno proizvedene energije. Na ta način se lahko tudi zmanjšajo investicijski stroški prehoda v podnebno nevtralno družbo.

Vlaganja v VE in SE bomo usmerili na področja, ki jih bodo kot potencialno zanimiva in okoljsko sprejemljiva prepoznali pripravljavci študije »Facilitating Renewable Energy Deployment In Electricity Sector Of Slovenia« (Request For Service REFORM/SC2021/091[2]). Ob tem bomo pri umeščanju v prostor upoštevali tudi morebitna priporočila te študije in izvedli javni posvet. Deležnike bomo spodbudili k izvajanju monitoringa vpliva na naravo, še posebej vpliva vetrnih elektrarn na ptice, z namenom zbiranja pomembnih znanstvenih podatkov;

•spodbujanje novih in prestrukturiranje obstoječih daljinskih sistemov na OVE (ogrevanje in hlajenje): predvideno je nadaljevanje obstoječih instrumentov spodbujanja razvoja sistemov daljinskega ogrevanja (v nadaljevanju: DO) in/ali hlajenja na OVE in odvečno toploto. Predvidene so naložbe v spodbujanje

energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom, skladno z 41. členom Uredbe 651/2014 in/ali možnost sofinanciranja naložb v energijsko učinkovito daljinsko ogrevanje in/ali hlajenje, skladno s 46. členom Uredbe 651/2014. Finančne spodbude so predvidene za izgradnjo novih trajnostnih sistemov DO, ki bodo učinkoviti in konkurenčni oziroma prestrukturiranje obstoječih sistemov DO . Pri tem bo pomembno spodbujanje soproizvodnje toplote in električne energije v sistemih DO ter povezovanje sektorjev (hranilniki energije, »power2heat« idr.).

Ukrep se osredotoča na podporo projektom vgradnje generatorjev toplote, ki uporabljajo OVE in povečujejo delež OVE v sistemih daljinskega ogrevanja (toplotnih črpalk (TČ) za proizvodnjo toplote, sončnih sprejemnikov (SSE) za proizvodnjo toplote, kotlov na lesno biomaso (KNLB)) in izgradnjo postrojenj za soproizvodnjo toplote in električne energije iz obnovljivih virov energije (SPTE) iz OVE ter izkoriščanjem odpadne toplote, v obstoječih sistemih daljinskega ogrevanja. Poleg tega bodo podprte tudi naložbe v hranilnike toplote v sistemih daljinskega ogrevanja. Na ta način se lahko tudi zmanjšajo investicijski stroški prehoda v podnebno nevtralno družbo.

V Sloveniji, kjer gozd in les predstavljata izjemen razvojni potencial želimo še nadalje krepiti verigo vrednosti gozd – les. Pri tem ima pomembno vlogo tudi energetska izraba odpadne lesne biomase[3], ki nastaja v industrijskih procesih in/ali sanaciji gozdov. Uvajanje modernih tehnoloških rešitev za izgradnjo novih in prestrukturiranje obstoječih sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja, kjer je energent lesna biomasa, tako predstavlja pomemben most pri izboljševanju konkurenčnosti lesno predelovalne verige, dobremu stanju gozda in doseganju ciljev OVE. Zato bomo s tem ukrepom podpirali tudi uvajanje najnaprednejših tehnoloških rešitev za izrabo (odpadne) biomase, pri katerih je mogoče kombinirati pridobivanje električne in toplotne energije in ki so zasnovane tako, da prispevajo tudi k izboljševanju kakovosti zraka. Pri rabi biomase se smiselno upoštevajo trajnostni kriteriji, kot jih predpisuje Direktiva EU o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov ter smiselno upošteva, kjer je to relevantno, načelo kaskadne rabe. Podpora bo namenjena tudi/predvsem vzpostavitvi večjih sistemov, ki imajo boljše izkoristke, tudi na račun boljšega izkoriščanja odvečne toplote.

Prestrukturiranje obstoječih sistemov daljinskega ogrevanja se je delno podprlo tudi s sredstvi NOO, vendar večina predvidenih projektov, ki bi jih bilo potrebno izvesti na obstoječih daljinskih sistemih ogrevanja in hlajenja za potrebe doseganja nacionalnih ciljev na področju OVE v sektorju ogrevanja in hlajenja, kot jih določa posodobljen NEPN 2024, niso izvedljivi v okviru časovnice, kot jih zastavlja NOO (tj. do sredine 2026). Za te projekte je primerno, da se financirajo s sredstvi EKP. Ker se bodo projekti v okviru NOO in EKP izvajali in bodo podprti v različnih časovnih obdobjih, ni tveganj za dvojno financiranje. Razmejitev med obema podporama bo določena že na ravni posameznega javnega razpisa.

Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila. Noben izmed predvidenih ukrepov tega specifičnega cilja nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev ob upoštevanju tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH.

[1] https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn2024_final_dec2024.pdf

[2]V kolikor študija ne bo pripravljena pravočasno, se za operacije, ki se bodo pričele izvajati pred pripravo študije, navedeno vodilno načelo ne bo upoštevalo.

[3]Les, ki ni primeren za industrijsko predelavo, in odsluženi les.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: podjetja, javni sektor, lokalne skupnosti, zadruge, zavodi.

Upravičenci: podjetja, javni sektor, lokalne skupnosti, zavodi, zadruge, zbornice.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Pri načrtovanju, izvedbi in spremljanju ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja ni predvideva uporaba teritorialnih orodij.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru predmetnega specifičnega cilja ni načrtovana izvedba medregionalnih, čezmejnih in transnacionalnih ukrepov, saj gre za ukrepe spodbujanja energije iz obnovljivih virov, ki so namenjeni prvenstveno ciljnim skupinam na območju Slovenije.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Predvidena je uporaba nepovratnih virov. Uporaba finančnih instrumentov namreč v okviru tega specifičnega cilja v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) ni predvidena. Pri uporabi nepovratnih sredstev bo določena ustrezno znižana stopnja sofinanciranja, ki bo upoštevala prihranke v ekonomski dobi investicije oziroma skladno s pravili državnih pomoči.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
3	RSO2.2	ESRR	Bolj razvite regije	RCO22	Dodatna proizvodna zmogljivost za energijo iz obnovljivih virov (od tega: električna energija, toplotna energija)	MW	2,00	29,38
3	RSO2.2	ESRR	Manj razvite regije	RCO22	Dodatna proizvodna zmogljivost za energijo iz obnovljivih virov (od tega: električna energija, toplotna energija)	MW	15,00	180,30

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
3	RSO2.2	ESRR	Bolj razvite regije	RCR31	Skupna proizvodnja energije iz obnovljivih virov (od tega: električna energija, toplotna energija)	MWh/leto	0,00	2021	29.380,00	Ministrstva	
3	RSO2.2	ESRR	Manj razvite regije	RCR31	Skupna proizvodnja energije iz obnovljivih virov (od tega: električna energija, toplotna energija)	MWh/leto	0,00	2021	180.300,00	Ministrstva	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.2	ESRR	Bolj razvite regije	047. Energija iz obnovljivih virov: veter	504.792,00
3	RSO2.2	ESRR	Bolj razvite regije	048. Energija iz obnovljivih virov: sonce	7.983.821,00
3	RSO2.2	ESRR	Manj razvite regije	047. Energija iz obnovljivih virov: veter	28.920.000,00
3	RSO2.2	ESRR	Manj razvite regije	048. Energija iz obnovljivih virov: sonce	31.242.343,00
3	RSO2.2	ESRR	Manj razvite regije	055. Visoko učinkovita soproizvodnja toplote in električne energije, daljinsko ogrevanje in hlajenje z nizkimi emisijami v življenjskem ciklu	12.869.771,00
3	RSO2.2	Skupaj			81.520.727,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.2	ESRR	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	8.488.613,00
3	RSO2.2	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	73.032.114,00
3	RSO2.2	Skupaj			81.520.727,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.2	ESRR	Bolj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	8.488.613,00

3	RSO2.2	ESRR	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	73.032.114,00
3	RSO2.2	Skupaj			81.520.727,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.2	ESRR	Bolj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	8.488.613,00
3	RSO2.2	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	73.032.114,00
3	RSO2.2	Skupaj			81.520.727,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.4. Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam in preprečevanja tveganja nesreč ter odpornosti, ob upoštevanju ekosistemskih pristopov (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Naraščanje trenda podnebno pogojenih nesreč, tako po pogostosti, intenzivnosti, kot tudi obsegu povzročene škode, je na ozemlju Slovenije po napovedih strokovnjakov pričakovano tudi v prihodnje. Navkljub preventivnemu delovanju teh nesreč ne moremo v celoti preprečiti ali napovedati, zato se moramo nanje dobro pripraviti z ustreznimi preventivnimi gradbenimi in negradbenimi ukrepi ter okrepiti pripravljenost in se pravočasno ter ustrezno odzvati v primeru njihovega pojava. Osredotočili se bomo na podnebno pogojene nesreče, ki predstavljajo pomembno tveganje[1], in sicer poplave, požari v naravnem okolju, žled z ujmami, ter izvedli naslednje ukrepe:

- zmanjšanje poplavne ogroženosti na območjih pomembnega vpliva poplav, ki izkazujejo najvišjo stopnjo pripravljenosti za izvedbo: v skladu z Direktivo 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti je Slovenija naslovila poplavno ogroženost s Predhodno oceno poplavne ogroženosti (2011) ter Načrtom zmanjševanja poplavne ogroženosti (julij 2017) (v nadaljevanju: NZPO) in posodobljenim Načrtom zmanjševanja poplavne ogroženosti, ki je v pripravi. Leta 2019 je Slovenija sprejela posodobljeno Predhodno oceno poplavne ogroženosti[2]. V Sloveniji je bilo tako prepoznanih 86 območij pomembnega vpliva poplav (v nadaljevanju: OPVP).V septembru 2024 je Slovenija v javno obravnavo posredovala posodobljen predlog Predhodne ocene poplavne ogroženosti 2024[4] s posodobljenim naborom območij pomembnega vpliva poplav, ki sledi preveritvam vpliva podnebnih sprememb, poplavnemu dogodku v avgustu 2023 in podrobnejšemu evidentiranju škodnega potenciala. Posamezni ukrepi se bodo izvajali tako, da bodo usklajeni z NZPO[3], da bodo načrtovani z ekosistemskimi pristopi, ki bodo kar najbolje upoštevali hkratno ohranjanje dobrega stanja voda. Tako kot v obdobju 2014-2020 se bodo v okviru evropske kohezijske politike izvajali večji ukrepi (hidrotehnični, ekosistemski in negradbeni), ki bodo najbolj prispevali k zmanjšanju poplavne ogroženosti na OPVP in drugih vodotokov, ki so za Slovenijo izjemnega pomena. Smiselno se bodo ti ukrepi komplementarno dopolnjevali z izvedbo manjših ukrepov v okviru NOO in nacionalnih virov. Ukrepi bodo upoštevali vse potrebne omilitvene ukrepe za ohranjanje dobrega stanja voda, za varstvo okolja ter za zaščito razlivnih površin s prilagajanjem rabe tal, upoštevaje usmeritve NZPO in Načrta upravljanja voda. V okviru negradbenih ukrepov se bo pripravila tudi dokumentacija za pripravo projektov za zmanjšanje poplavne ogroženosti, s pripadajočimi podlagami in pridobivanjem pravice graditi za njihovo bodočo gradbeno izvedbo. Pri načrtovanju se že na nivoju hidrološko hidravličnih študij in analiz v območju Natura 2000 upošteva cilje PUN in določila, ki izhajajo iz načrtov upravljanja zavarovanih območij oz. določila iz aktov njihovega zavarovanja. V okviru podprtih naložb za gradbene protipoplavne ukrepe se iščejo na naravi temelječe rešitve, del sredstev pa bo namenjen izvajanju ekosistemskih ukrepov, predvsem prednostno v območjih Nature 2000 (renaturacije vodotokov, zaščita razlivnih površin s prilagajanjem rabe tal itd.).

Na podlagi izkušenj iz EKP v obdobju 2007-2013 in 2014-2020 bo posebna pozornost namenjena vidiku pripravljenosti projektov za zagotovitev njihove kakovostne izvedbe brez bistvenih zamud. Glede na razpoložljiva sredstva in stopnjo pripravljenosti projektov, se bo s sredstvi ESRR v obdobju 2021-2027

podprl projekt za zmanjšanje poplavne ogroženosti na porečju:

- Savinje: nadaljevanje projekta zagotovitve poplavne varnosti na porečju Savinje. Obseg naložbe in natančni ukrepi bodo določeni na podlagi rezultatov Celovite hidrološko hidravlične študije celotnega porečja Savinje, v kateri bodo upoštevani tudi že izvedeni protipoplavni ukrepi v porečju Savinje v obdobju 2007-2013 in analize poplavnega dogodka avgusta 2023.

- Drave: nadaljevanje projektov zagotavljanja poplavne varnosti na porečju Drave, izvedenih v obdobjih 2007-2013 ter 2014-2020, ki vključujejo nadgradnjo ukrepov zaradi poplavnega dogodka v avgustu 2023 in, kjer je mogoče, upoštevanju na naravi temelječih rešitvah.

V kolikor zaradi časovnih omejitev navedeni projekt ne bo realiziral celotnih razpoložljivih nepovratnih sredstev v načrtovanem obsegu perspektive, se bodo iz teh sredstev lahko financirali še projekti na drugih porečjih na območjih OPVP.

·ukrepi za odziv na podnebno pogojene nesreče: cilj ukrepa je zagotoviti pogoje za učinkovit, pravočasen in varen odziv v primeru podnebno pogojenih nesreč, ki jih predstavljajo ustrezna oprema, dobra usposobljenost in infrastruktura, ki podpira delovanje enot za odziv na podnebno pogojene nesreče. Ukrepi bodo skladni z Državno oceno tveganj za nesreče, verzija 3.0, posodobljeno v letu 2023) in predstavljajo najvišje oz. visoko tveganje, hkrati pa so pogoji za odziv nanje nezadostno zagotovljeni ter nadgrajujejo izvedene ukrepe v EKP 2014-2020.

Z zagotovitvijo ustreznih centrov za spremljanje, načrtovanje in odzivanje sil zaščite in reševanja bo vzpostavljen sistem programov usposabljanj in njihova izvedba slovenskih in tujih kandidatov. Predvidena je vzpostavitev:

- podcentra za protipoplavno zaščito v SV Sloveniji.

Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila. Noben izmed predvidenih ukrepov po svoji naravi nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev ob upoštevanju tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH.

[1] Skladno z Državno oceno tveganj za nesreče (št. 84000-3/2018/3 z dne 6. 12. 2018,pososdobljeno 84000-2/2023/6 z dne 21. 12. 2023), ocenami stanja naravnega okolja, preteklimi izkušnjami naravnih nesreč, analizami stanja in prognozami naraščanja podnebno pogojenih nesreč v naslednjih desetletjih.

[2] Dostopno na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/Voda/NZPO/e56d7a6180/predhodna_ocena_poplavne_ogrozenosti_2019.pdf.

[3] Sprejet Načrt zmanjšanja poplavne ogroženosti 2023-2027 (NZPO SI II) št. 3550-2/2023/5 z dne 30.3.2023 dostopno na: https://www.gov.si/teme/nacrt-zmanjsevanja-poplavne-ogrozenosti/

[4] Predlog Predhodne ocene poplavne ogroženosti 2024, dostopno na: https://www.gov.si/novice/2024-09-17-predhodna-ocena-poplavne-ogrozenosti-slovenije-in-nova-dolocitev-obmocij-pomembnega-vpliva-poplav/

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: prebivalstvo in lokalne skupnosti.

Upravičenci: Direkcija Republike Slovenije za vode, Uprava RS za zaščito in reševanje.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Pri načrtovanju, izvedbi in spremljanju ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Dodatno bodo pri izvajanju gradbenih ukrepov objekti izpolnjevali tehnične zahteve, s katerimi se prilagodijo tako, da so nediskriminatorni do vseh oblik začasne ali trajne invalidnosti in so prilagojeni ranljivim skupinam prebivalstva.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja uporaba teritorialnih pristopov ni predvidena.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

Ukrepi zmanjšanja poplavne ogroženosti na območjih pomembnega vpliva poplav, ki izkazujejo najvišjo stopnjo pripravljenosti za izvedbo bodo imeli

največji učinek na območju izvajanja Strategije EU za Podonavje (EUSDR) in prioritetnega področja 5 »upravljanje z okoljskimi tveganji« ter tretjega stebra »kvaliteta okolja« Strategije EU za jadransko-jonsko regijo (EUSAIR).

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Predvidena je uporaba nepovratnih virov. V okviru specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) ni predvidena. Predlagani ukrepi po svoji vsebini ne ustvarjajo prihodkov oziroma prihrankov, kar smo ugotovili tudi na podlagi preteklih izkušenj izvajanja primerljivih ukrepov v finančnih perspektivah 2007-2013 in 2014-2020, zaradi česar uporaba finančnih instrumentov ni smiselna oziroma ustrezna. Gre za ukrepe, ki se nanašajo na aktivnosti institucij, ki so del javne uprave in sistema zaščite, reševanja in pomoči ter ne izvajajo tržnih dejavnosti, sredstva za njihovo delovanje pa se zagotavljajo v omejenem obsegu iz državnega proračuna.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
3	RSO2.4	ESRR	Manj razvite regije	RCO25	Novozgrajena ali utrjena zaščita pred poplavami za obalni pas, rečne bregove in bregove jezer	km	0,00	3,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
3	RSO2.4	ESRR	Manj razvite regije	RCR35	Prebivalci, deležni zaščitnih ukrepov proti poplavami	osebe	0,00	2021	5.400,00	Predhodna ocena poplavne ogroženosti Republike Slovenije	

3	RSO2.4	ESRR	Manj razvite regije	024	Odziv na vremensko pogojene naravne nesreče	osebe	0,00		500,00	Uprava RS za zaščito in reševanje	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.4	ESRR	Manj razvite regije	058. Ukrepi za prilagoditev podnebnim spremembam ter preprečevanje in upravljanje podnebnih tveganj: poplave in plazovi (vključno z ozaveščanjem, civilno zaščito in sistemi za obvladovanje nesreč, infrastrukturo in ekosistemskimi pristopi)	106.313.122,00
3	RSO2.4	Skupaj			106.313.122,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.4	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	106.313.122,00
3	RSO2.4	Skupaj			106.313.122,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.4	ESRR	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	106.313.122,00
3	RSO2.4	Skupaj			106.313.122,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.4	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	106.313.122,00
3	RSO2.4	Skupaj			106.313.122,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.6. Spodbujanje prehoda na krožno gospodarstvo, gospodarno z viri (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo je eden izmed ključnih ciljev SRS 2030 in drugih strateških dokumentov Slovenije, vključno s Strategijo pametne specializacije. S tem namenom je bil pripravljen Celoviti strateški projekt razogljičenja Slovenije preko prehoda v krožno gospodarstvo, v sodelovanju z evropskimi institucijami EIT in JRC. V okviru navedenega projekta so opredeljeni različni programi, ki se nanašajo na spodbujanje krožnih zagonskih podjetij, krožnih inovacij v podjetjih in krepitev petih verig vrednosti, ki so ključne z vidika prehoda v krožno gospodarstvo (predelovalna industrija, gozdno-lesna veriga (predelava lesa in ostalih naravno obnovljivih virov), mobilnost, hrana, grajeno okolje). Projekt je v svojem izhodišču zasnovan tako, da cilja k medsebojnemu povezovanju področij, saj je namenjen iskanju sistemskih rešitev. Zato bomo pri njegovem izvajanju oblikovali portfelje, s katerimi bomo hkrati podpirali aktivnosti na različnih področjih. Sredstva iz CP 1 bodo za prehod v krožno gospodarstvo v prvi vrsti namenjena podpori raziskavam in razvoju, medtem ko bodo sredstva CP 2 namenjena uporabi novih pristopov v podjetjih, pa tudi dvigu usposobljenosti podpornega okolja na področju prehoda v nizkoogljično krožno gospodarstvo. Poleg tega se bodo ukrepi dopolnjevali tudi s tistimi s področja VŽU in izobraževanja. Z izvajanjem teh programov in ukrepov bomo prispevali k učinkovitejši rabi virov in izboljšanju snovne produktivnosti. Ukrepi tega specifičnega cilja bodo zato komplementarni tudi ukrepom NOO.

Podpora bo namenjena vzpostavitvi pogojev za prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo, predvsem z uvajanjem nizkoogljičnih in krožnih poslovnih modelov, uvedbo katerih je mogoče podpreti z uvajanjem digitalnih tehnologij, s katerimi bodo podjetja lažje kljubovala izzivom in pritiskom na konkurenčnost njihovega poslovanja, ki so posledica dviga cen surovin in energentov. Pri izvajanju ukrepa bo prednost namenjena podpori tistim rešitvam, ki bodo najbolj prispevala k dvigu dodane vrednosti ter k proizvodnji izdelkov, ki v svoji življenjski dobi izkazujejo nizek ogljični odtis.

V okviru specifičnega cilja bodo zato ukrepi osredotočeni na:

- spodbujanje storitev podpornega okolja za zeleni in digitalni prehod preko stičišča za oblikovanje politik in centra za zeleni, ustvarjalni in pametni razvoj (op. v skladu s Slovensko industrijsko strategijo 2021-2030) ter krožnih inovacijskih procesov in učinkovite rabe virov v podjetjih (uvajanje krožnih poslovnih modelov ter novih nizkoogljičnih produktov, procesov in tehnologij za krepitev verig vrednosti, ob podpori digitalizacije), kjer se predvideva podpora naslednjim ukrepom:

- podpora vzpostavitvi, delovanju in storitvam stičišča za oblikovanje politik in centra za zeleni, ustvarjalni in pametni razvoj (npr. usposabljanja, mentoriranja, storitve za podjetja, prototipiranje in testiranje inovativnih rešitev itd.), za krepitev deležnikov v podpornem in inovacijskem okolju, z znanjem na področjih, ki so ključnega pomena za razvoj rešitev in poslovnih modelov za prehod podjetij v nizkoogljično krožno gospodarstvo (za podporo zelenemu in digitalnemu prehodu);

- uvajanje krožnih poslovnih modelov in procesov na področju lesarstva (kot npr.: sledenje materialom, okoljsko sprejemljiva oprema) s podporo digitalizacije;

- uvajanje novih produktov z nizkim ogljičnim odtisom, procesov in tehnologij za krepitev verig vrednosti s poudarkom na naravnih obnovljivih materialih, ki omogočajo kaskadno rabo.

Podprti bodo le projekti na področju trajnostnega gospodarstva in podjetništva, ki pri svojem delovanju vključujejo rešitve krožnega gospodarstva za vzpostavljanje krožnih materialnih tokov, minimaliziranje odpadkov, odpadnih voda, emisij onesnaževal in toplogrednih plinov, emisij hrupa pri proizvodnji/izvajanju storitev v celotni življenjski dobi produktov. Glede na naravo ukrepov ni pričakovati bistvenih negativnih vplivov na okolje z vidika principov DNSH ob upoštevanju tehničnih meril, navedenih v Prilogi DNSH. Ne glede na navedeno, bomo pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: prebivalci, lokalne skupnosti, podjetja, zavodi, lesnopredelovalna industrija, komunalna podjetja, nevladne organizacije, javna uprava.

Upravičenci: podjetja, zavodi, deležniki v lesni verigi, lokalne skupnosti, komunalna podjetja, nevladne organizacije, ministrstvi, pristojni za javno upravo in gospodarstvo, zbornice in regionalne razvojne agencije, drugi deležniki, ki delujejo na področju krožnega gospodarstva.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Pri načrtovanju, izvedbi in spremljanju ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za

zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru ukrepov specifičnega cilja teritorialni pristopi niso predvideni.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

Predvideni ukrepi sledijo Celovitemu strateškemu projektu razogljičenja Slovenije preko prehoda v krožno gospodarstvo in Slovenski industrijski strategiji ter ne predvidevajo neposrednega izvajanja čezmejnih, transnacionalnih in medregionalnih ukrepov. Se bo po izvajanje aktivnosti, predvsem v okviru Centra za zeleni, ustvarjalni in pametni razvoj navezovalo in povezovalo tudi s čezmejnimi, mednarodnimi iniciativami, kot je na primer Circular 4.0. Predvideno je, da bo center deloval tudi kot regionalno stičišče za sodelovanje s sosednjimi državami na področju krožnega gospodarstva.

EUSAIR Facility Point bo s svojimi aktivnostmi in mrežami makroregionalnih deležnikov na eni strani ter nacionalnimi koordinatorji in tematskimi člani stebrov spodbujala zavedanje o pomenu krožnega gospodarstva v regiji. To se nanaša tudi na dejavnosti v zvezi s Centrom. Pri vzpostavitvi Centra bo uporabljena trenutna struktura EUSAIR (krepitev zmogljivosti in internacionalizacija prek obstoječih mrež). Inovacijska skupnost EUSAIR je že ustanovljena in izvedene prve promocijske aktivnosti.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

V skladu s Predhodno oceno potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) je bila področju ukrepov za spodbujanje krožnih inovacijskih procesov in učinkovite rabe virov v podjetjih ugotovljena vrzel. Načrtujemo uporabo finančnih instrumentov (v nadaljevanju: FI), kljub temu, da bodo v obdobju 2021-2027 povratni instrumenti za financiranje podjetij v večjem delu zagotovljeni iz nacionalnih virov. V Programu je podan indikativen obseg sredstev, namenjenih za FI v kombinaciji z nepovratnimi sredstvi.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
3	RSO2.6	ESRR	Bolj razvite regije	RCO01	Podjetja, ki so prejela podporo (od tega: mikro, mala, srednja, velika)	podjetja	0,00	58,00
3	RSO2.6	ESRR	Bolj razvite regije	RCO02	Podjetja, ki so prejela podporo v obliki nepovratnih sredstev	podjetja	0,00	17,00
3	RSO2.6	ESRR	Bolj razvite regije	RCO03	Podjetja, ki so prejela podporo v obliki finančnih instrumentov	podjetja	0,00	12,00
3	RSO2.6	ESRR	Bolj razvite regije	RCO04	Podjetja z nefinančno podporo	podjetja	0,00	29,00
3	RSO2.6	ESRR	Manj razvite regije	RCO01	Podjetja, ki so prejela podporo (od tega: mikro, mala, srednja, velika)	podjetja	0,00	117,00
3	RSO2.6	ESRR	Manj razvite regije	RCO02	Podjetja, ki so prejela podporo v obliki nepovratnih sredstev	podjetja	0,00	23,00
3	RSO2.6	ESRR	Manj razvite regije	RCO03	Podjetja, ki so prejela podporo v obliki finančnih instrumentov	podjetja	0,00	23,00
3	RSO2.6	ESRR	Manj razvite regije	RCO04	Podjetja z nefinančno podporo	podjetja	0,00	71,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
3	RSO2.6	ESRR	Bolj razvite regije	RCR19	Podjetja z večjim prometom	podjetja	0,00	2022	18,00	MGRT	
3	RSO2.6	ESRR	Manj razvite	RCR19	Podjetja z večjim	podjetja	0,00	2022	31,00	MGRT	

			regije		prometom						

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.6	ESRR	Bolj razvite regije	075. Podpora okolju prijaznim proizvodnim procesom in učinkoviti rabi virov v MSP	10.779.280,00
3	RSO2.6	ESRR	Bolj razvite regije	076. Podpora okolju prijaznim proizvodnim procesom in učinkoviti rabi virov v velikih podjetjih	2.150.000,00
3	RSO2.6	ESRR	Manj razvite regije	075. Podpora okolju prijaznim proizvodnim procesom in učinkoviti rabi virov v MSP	20.321.405,00
3	RSO2.6	ESRR	Manj razvite regije	076. Podpora okolju prijaznim proizvodnim procesom in učinkoviti rabi virov v velikih podjetjih	4.680.000,00
3	RSO2.6	Skupaj			37.930.685,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.6	ESRR	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	5.809.280,00
3	RSO2.6	ESRR	Bolj razvite regije	03. Podpora prek finančnih instrumentov: posojila	3.560.000,00
3	RSO2.6	ESRR	Bolj razvite regije	05. Podpora prek finančnih instrumentov: nepovratna sredstva v okviru operacije finančnega instrumenta	3.560.000,00
3	RSO2.6	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	12.121.405,00
3	RSO2.6	ESRR	Manj razvite regije	03. Podpora prek finančnih instrumentov: posojila	6.440.000,00
3	RSO2.6	ESRR	Manj razvite regije	05. Podpora prek finančnih instrumentov: nepovratna sredstva v okviru operacije finančnega instrumenta	6.440.000,00
3	RSO2.6	Skupaj			37.930.685,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

3	RSO2.6	ESRR	Bolj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	12.929.280,00
3	RSO2.6	ESRR	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	25.001.405,00
3	RSO2.6	Skupaj			37.930.685,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.6	ESRR	Bolj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	12.929.280,00
3	RSO2.6	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	25.001.405,00
3	RSO2.6	Skupaj			37.930.685,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.7. Izboljšanje varstva in ohranjanja narave ter biotske raznovrstnosti in zelene infrastrukture, tudi v mestnem okolju, in zmanjšanje vseh oblik onesnaževanja (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Ukrepi za izboljšanje stanja biotske raznovrstnosti v omrežju Natura 2000 in na drugih prednostnih območjih varstva narave so namenjeni prioritetnim Natura 2000 območjem za izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov, v manjšem delu ureditvi z obiskom najbolj obremenjenih delov narave ter vlaganjem v zeleno infrastrukturo v urbanem okolju. Vlaganja bodo tako osredotočena na:

- ukrepe za izboljšanje stanja biotske raznovrstnosti v omrežju Natura 2000 in na drugih prednostnih območjih varstva narave: z naložbami bomo podprli naslednje aktivnosti:

- izboljšanje stanja ohranjenosti habitatov vrst in habitatnih tipov Natura 2000 območij, ki niso v ugodnem stanju ohranjenosti. Zaradi fragmentiranosti habitatov bo treba izvesti ukrepe tudi na kritičnih točkah izven območij Natura 2000 z namenom izboljšanja ekološke povezanosti in zagotovitve delujoče zelene infrastrukture. Prioritetna območja, vrste in habitatni tipi ter okvirni ukrepi bodo opredeljeni v novem vladnem Programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2022-2028[1], ki bo sprejet do konca leta 2022. Nadaljevali bomo s podporo aktivnostim iz finančne perspektive 2014-2020 in dopolnjevali vsa druga prizadevanja za zaustavitev trenda upadanja biotske raznovrstnosti. Pri izvedbi interpretacije pomena ohranjanja biotske raznovrstnosti bomo iskali sinergije s področjema kulturne dediščine ter zelenim turizmom Slovenije. Naložbena sredstva bodo zato namenjena zlasti naslednjim konkretnim ukrepom na terenu:

1. obnovi in izboljšanju ekosistemov,

2.aktivnostim za izboljšanje ekološke povezanosti,

3.obvladovanju invazivnih tujerodnih vrst;

4.sanacija neustreznih ureditev ter odprava škodljivih posledic neustreznega odvajanja odpadne vode;

- zagotovitev kakovostne interpretacije na delih narave, ki so urejeni za obiskovanje z namenom ozaveščanja javnosti;

- izboljšanje stanja naravnih vrednost, ki so zaradi povečanega obiska in interesa preobremenjene. Izvedli bomo zlasti naslednje konkretne ukrepe na terenu:

1.ureditev infrastrukture za nadzor, usmerjanje obiska in omejevanje rabe delov narave,

2.izboljšanja ureditve splošne in posebne rabe naravnih vrednot za neškodljivo obiskovanje in ogledovanje oz. fizična zaščita naravnih vrednot, ki jih ogledovanje in obiskovanje lahko ogrozi,

3.digitalizacija in ukrepi IKT;

- ukrepi za zagotavljanje in izboljšanje zelene infrastrukture, dostopa prebivalcev do zelene infrastrukture v urbanih območjih ter ozelenjevanje mest: v urbanih naseljih živi 55 % prebivalcev Slovenije (SURS), večja koncentracija in gostota prebivalstva ter usmerjanje v notranji razvoj naselij pred širjenjem na nove površine pa predstavljajo vedno večji izziv za ohranjanje in izboljšanje kakovosti življenja in okolja v mestih. Izziv zagotavljanja, kakovosti in uporabnosti mestnih zelenih površin je naslovilo partnerstvo Urbane agende za EU, ki je med drugim izpostavilo potrebo po vlaganjih v zagotavljanje dostopne in privlačne zelene in modre urbane infrastrukture, ob upoštevanju načela uporabe na naravi temelječih rešitev. Z ukrepi podpiramo doseganje cilja, zastavljenega v novem predlogu nacionalne prostorske politike, za preprečevanje pretiranega zgoščanja urbane strukture z doseganjem ali ohranjanjem vsaj 40 % deleža javnih in odprtih zelenih površin v ureditvenem območju naselja[2].

Podprli bomo ukrepe za:

- izboljšanje kakovosti in uporabnosti obstoječe ter vzpostavitev nove zelene infrastrukture, javno dostopnih zelenih površin in naravnih struktur v mestih ter povezovanje tudi za zagotavljanje ekosistemskih storitev t.i. zelenih in modrih koridorjev;

- komasacijo zemljišč mestnih zelenih površin z možnostjo odkupa zemljišč, pri čemer bodo odkupljena zemljišča del ukrepa zagotavljanja javnih zelenih in modrih površin in ne samostojen ukrep;

- ozelenjevanje grajenih površin v mestih, kot na primer ozelenjevanje javnih odprtih prostorov, zelene strehe, zelene vertikalne površine, idr.;

- ozaveščanje in vključevanje lokalnega prebivalstva v vzpostavljanje in izboljševanje zelene infrastrukture in zelenih površin ter ukrepe za ozelenjevanje mest.

Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila. Noben izmed predvidenih ukrepov v okviru predmetnega specifičnega cilja glede na opravljeno oceno skladnosti z načelom DNSH po svoji naravi nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev ob upoštevanju tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH.

[1] Program za Natura 2000 območja predstavlja podrobnejši Prednostni okvir ukrepanja za omrežje Natura 2000 v Sloveniji v skladu z 8. členom Direktive Sveta 92/43/EGS o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (direktiva o habitatih) za obdobje večletnega finančnega okvira 2021–2027.

[2] Cilj bo v nacionalni politiki operacionaliziran po sprejemu nove prostorske politike. Izhodiščno vrednost se ugotavlja od primera do primera (za posamezna naselja) znotraj procesa načrtovanja, zato izhodiščna vrednost na nacionalni ravni ni ugotovljiva niti določena.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: upravljavci zavarovanih območij in območij Natura 2000, javni zavodi, lokalne skupnosti, podjetja, kmetijska gospodarstva, nevladne organizacije, ministrstva z organi v sestavi, regionalne razvojne agencije, prebivalci, uporabniki zelenih in revitaliziranih površin, nosilci kmetijskih gospodarstev.

Upravičenci: Agencija RS za okolje, upravljavci zavarovanih območij in območij Natura 2000, javni zavodi, lokalne skupnosti, podjetja, nevladne organizacije, ministrstva z organi v sestavi in regionalne razvojne agencije.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Pri načrtovanju, izvedbi in spremljanju ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Dodatno bodo pri izvajanju gradbenih ukrepov objekti izpolnjevali tehnične zahteve, s katerimi se prilagodijo tako, da so nediskriminatorni do vseh oblik začasne ali trajne invalidnosti in so prilagojeni ranljivim skupinam prebivalstva.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja se v okviru ukrepov za zagotavljanje in izboljšanje zelene infrastrukture, dostopa prebivalcev do zelene infrastrukture v urbanih območjih ter ozelenjevanje mest v obeh kohezijskih regijah predvideva naslavljanje urbanega razvoja in pristopa regionalnega razvoja v skladu s potrebami, izhajajoč iz pripravljenih teritorialnih strategij (novelirani/novi TUS in RRP). Navedeni ukrepi bodo v celoti namenjeni ukrepanju v urbanem okolju, pri čemer je bil delež sredstev, ki je namenjen mestnim občinam, določen na podlagi izkazanih potreb, in bo izveden v okviru mehanizma CTN. Preostali del razpoložljivih sredstev pa bo namenjen drugim mestom v okviru regionalnega razvoja z mehanizmom DRR in predvidoma v okviru ločenega razpisa, ki bo

izveden s strani ministrstva, za spodbujanje zahtevnejših inovativnih projektov zagotavljanja zelene infrastrukture v mestih. V izbor operacij so v prvi fazi vključeni predstavniki mest (v okviru ZMOS in mestnih svetov mestnih občin) ter nosilci odločanja in predstavniki regij (v okviru svetov regij). Komplementarno izvajanje ukrepov bo zagotavljala nacionalna razvojna koordinacija za teritorialne pristope.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

Ukrepi za izboljšanje stanja biotske raznovrstnosti v omrežju Natura 2000 in na drugih prednostnih območjih varstva narave:

- so komplementarni z LIFE integriranim projektom za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji (LIFE17 IPE/SI/000011);

- komplementarnost s čezmejnimi in drugimi programi se bo iskala zlasti pri obnovi ekosistemov, izboljšani ekološki povezanosti in učinkovitejšem upravljanjem z območji Natura 2000.

Vse dejavnosti in ukrepi, načrtovani in izvedeni na tem področju, bodo morali biti v skladu s PAF in Programom upravljanja Natura 2000 za Slovenijo.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Na podlagi analize Predhodne ocena potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) je bilo sicer ugotovljeno, da je uporaba finančnih instrumentov (FI) mogoča za spodbujanje urbanega razvoja (hkrati s SC RSO5.1) na podlagi uspešnega izvajanja FI na tem področju v obdobju 2014–2020 in vrzeli, identificirane v študiji Predlog za oblikovanje sklada za urbani razvoj.

Ker pa ukrepi, načrtovani v okviru predmetnega specifičnega cilja, niso primerni za financiranje s finančnimi instrumenti, saj gre za ukrepe, ki ne ustvarjajo denarnega toka iz naslova prihodkov iz projekta za poplačilo posojil, prejetih z naslova finančnih instrumentov, se načrtuje zgolj uporaba nepovratnih virov in uporaba FI ni načrtovana.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)

3	RSO2.7	ESRR	Bolj razvite regije	RCO36	Zelena infrastruktura, ki je prejela odporo za druge namene in ne za prilagajanje podnebnim spremembam	hektari	1,00	5,90
3	RSO2.7	ESRR	Bolj razvite regije	RCO37	Površina območij Natura 2000, na katerih se izvajajo zaščitni in sanacijski ukrepi	hektari	0,00	800,00
3	RSO2.7	ESRR	Bolj razvite regije	4	Inovativni ukrepi na področju spodbujanja ozelenitve mest	Število	0,00	3,00
3	RSO2.7	ESRR	Manj razvite regije	RCO36	Zelena infrastruktura, ki je prejela odporo za druge namene in ne za prilagajanje podnebnim spremembam	hektari	3,00	11,30
3	RSO2.7	ESRR	Manj razvite regije	RCO37	Površina območij Natura 2000, na katerih se izvajajo zaščitni in sanacijski ukrepi	hektari	0,00	700,00
3	RSO2.7	ESRR	Manj razvite regije	4	Inovativni ukrepi na področju spodbujanja ozelenitve mest	Število	0,00	2,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
3	RSO2.7	ESRR	Bolj razvite regije	RCR95	Prebivalci, ki imajo dostop do nove ali izboljšane zelene infrastrukture	osebe	0,00	2021	95.000,00	SURS	Ocena na podlagi metodologije MOP
3	RSO2.7	ESRR	Bolj razvite regije	3	Vsaj 50% ciljnim vrstam in habitatnim tipom s seznama prednostnih projektov (in 75% iz posameznega projekta), določenih v Programu upravljanja območij Natura 2000 se mora izboljšati stanje ohranjenosti	Skupno število »enot« v slabem stanju	100,00	2020	50,00	Standardni obrazec Natura 2000; Program upravljanja z območji Nature 2000 za obdobje 2022-2028 (PUN)	Vsaj 50 % ciljnim vrstam in habitatnim tipom s seznama prednostnih projektov (in 75 % iz posamičnega projekta), določenih v Programu upravljanja območij Natura 2000 se mora izboljšati stanje ohranjenosti
3	RSO2.7	ESRR	Manj razvite regije	RCR95	Prebivalci, ki imajo dostop do nove ali izboljšane zelene infrastrukture	osebe	0,00	2021	146.000,00	SURS	Ocena na podlagi metodologije MOP

3	RSO2.7	ESRR	Manj razvite regije	3	Vsaj 50% ciljnim vrstam in habitatnim tipom s seznama prednostnih projektov (in 75% iz posameznega projekta), določenih v Programu upravljanja območij Natura 2000 se mora izboljšati stanje ohranjenosti	Skupno število »enot« v slabem stanju	180,00	2020	90,00	Standardni obrazec Natura 2000; Program upravljanja z območji Nature 2000 za obdobje 2022-2028 (PUN)	Vsaj 50 % ciljnim vrstam in habitatnim tipom s seznama prednostnih projektov (in 75 % iz posamičnega projekta), določenih v Programu upravljanja območij Natura 2000 se mora izboljšati stanje ohranjenosti

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.7	ESRR	Bolj razvite regije	078. Varstvo, obnova in trajnostna raba območij Natura 2000	10.849.602,00
3	RSO2.7	ESRR	Bolj razvite regije	079. Varstvo narave in biotske raznovrstnosti, naravna dediščina in viri, zelena in modra infrastruktura	14.095.942,00
3	RSO2.7	ESRR	Manj razvite regije	078. Varstvo, obnova in trajnostna raba območij Natura 2000	35.811.978,00
3	RSO2.7	ESRR	Manj razvite regije	079. Varstvo narave in biotske raznovrstnosti, naravna dediščina in viri, zelena in modra infrastruktura	22.421.699,00
3	RSO2.7	Skupaj			83.179.221,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.7	ESRR	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	24.945.544,00
3	RSO2.7	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	58.233.677,00
3	RSO2.7	Skupaj			83.179.221,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

3	RSO2.7	ESRR	Bolj razvite regije	02. Celostne teritorialne naložbe – mesta, kraji in predmestja	4.677.209,00
3	RSO2.7	ESRR	Bolj razvite regije	24. Druge vrste teritorialnega orodja – druge vrste ciljnih ozemelj	6.992.393,00
3	RSO2.7	ESRR	Bolj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	13.275.942,00
3	RSO2.7	ESRR	Manj razvite regije	02. Celostne teritorialne naložbe – mesta, kraji in predmestja	11.970.440,00
3	RSO2.7	ESRR	Manj razvite regije	24. Druge vrste teritorialnega orodja – druge vrste ciljnih ozemelj	10.451.259,00
3	RSO2.7	ESRR	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	35.811.978,00
3	RSO2.7	Skupaj			83.179.221,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.7	ESRR	Bolj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	24.945.544,00
3	RSO2.7	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	58.233.677,00
3	RSO2.7	Skupaj			83.179.221,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.1. Spodbujanje energijske učinkovitosti in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov (Kohezijski sklad)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Skladno s 5. členom Direktive 2012/27/EU o energetski učinkovitosti, bo Slovenija v obdobju od 2021 do 2030 morala energetsko prenoviti skoraj 26 mio m2 površin stavb oz. 1,3-1,7 mio m2 letno, od tega dobro tretjino v standardu skoraj nič-energijskih stavb, ter v skladu z DSEPS zagotoviti zmanjšanje emisij TGP v stavbah za vsaj za 70 % do leta 2030 glede na leto 2005. Slovenija bo navedeno lahko dosegla z znatnim izboljšanjem energetske učinkovitosti in povečanjem izkoriščanja OVE v stavbah. V okviru zasledovanja cilja izboljšanja energetske učinkovitosti bo poseben poudarek namenjen gospodarstvu. Z namenom doseganja navedenih ciljev na področju spodbujanja energetske učinkovitosti ter zahtev evropskih direktiv, bodo vlaganja usmerjena v:

•ukrepe energetskih prenov stavb (tudi javnih) z upoštevanjem trajnostne gradnje ter naprednim upravljanjem sistemov v in na stavbah (tudi javnih): vlaganja v energetsko prenovo stavb se bodo izvajala skladno z DSEPS, podpore pa bodo usmerjene tudi k ukrepom za izboljšanje upravljanja z energijo. Pri izvedbi ukrepov bomo upoštevali omilitvene ukrepe in usmeritve za varstvo okolja iz posodobljenega NEPN 2024 [1] ter smiselno prilagojene omilitvene ukrepe na področju stavb kulturne dediščine. V okviru NOO se je osredotočalo primarno na obnovo in nadgradnjo posameznih stavbnih sistemov v stavbah, ki so v epidemiji covid-19 najbolj rizične za širjenje virusa, saj opravljajo nujne upravne in druge družbeno pomembne funkcije za zagotavljanje nemotenega dela državne uprave in opravljanje nujnih storitev za prebivalstvo. Poleg energetske obnove se je v manjšem delu predvidelo tudi druge oblike obnove, npr. protipotresna sanacija. Financiranje iz EKP bo naslavljalo preostale stavbe, ki niso bile zajete v NOO, so pa nujno potrebne prenove zaradi svoje slabe energetske učinkovitosti. Z ukrepi bomo prispevali k cilju Slovenije povečanja energetske učinkovitosti do leta 2030 za vsaj 35 %, tj. da ob sistematičnem izvajanju sprejetih politik in ukrepov končna raba energije leta 2030 ne bo presegla 54,9 TWh (4.717 ktoe). V skladu z navedenim so na tem področju predvideni naslednji podukrepi:

- celovita energetska prenova stavb javnega sektorja: dolgoročni cilj na področju stavb javnega sektorja je energetska prenova čim večjega deleža skupne tlorisne površine. Na področju ožjega javnega sektorja (v nadaljevanju: OJS) pa je cilj 3 % skupne tlorisne površine, kjer so dosežene minimalne zahteve energetske učinkovitosti v skladu z nacionalno zakonodajo. DSEPS 2050 predvideva energetsko prenovo stavb OJS na podlagi izračuna skupne tlorisne površine stavb v lasti in rabi oseb OJS, ki imajo skupno uporabno tlorisno površino, večjo od 250 m², in ki 1. januarja vsakega leta ne izpolnjujejo nacionalnih minimalnih zahtev glede energetske učinkovitosti, določenih v skladu s 4. členom Direktive 2010/31/EU o energetski učinkovitosti stavb. Ta ukrep predvideva izvajanje energetskih prenov stavb v lasti in uporabi ožjega in širšega javnega sektorja, vključno z stavbami posebnega pomena (policija, vojska (dvonamenski objekti, ki niso namenjeni le vojaškim, temveč tudi civilnim osebam), zapori, sodišča, infrastruktura na področju ZiR) ter stavb v lasti in uporabi občin, katerih namen je izvajanje dejavnosti v javnem interesu (npr. vzgojno-izobraževalni zavodi, domovi za starejše (pri čemer bodo sredstva usmerjena v višanje kakovosti, ob nepovečevanju nastanitvenih kapacitet), knjižnice, telovadnice, ipd.). Pri tem bodo posebne obravnave deležne stavbe s specifičnimi lastnostmi glede na tipologijo stavb, glede na namembnost ali glede na spremembe, ki so posledica energetske prenove. Glede na jasno identificirane prednosti energetskega pogodbeništva predvsem v zvezi z doseganjem ciljev vezanih na zagotavljanje prihrankov energije ter smotrnosti porabe sredstev, se bo projekte usmerjalo v izvedbo postopkov po različnih

izvedbenih modelih energetskega pogodbeništva. Hkrati se bo s sredstvi KS spodbujalo tudi pripravo projektov za energetsko prenovo javnih stavb, s čimer želimo spodbuditi prenovo stavb javnega sektorja, skrajšati čas priprave dokumentacije in spodbuditi izvajanje nadaljnjih ukrepov, vezanih na izvedbo energetske prenove.

Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila. Noben izmed predvidenih ukrepov v okviru tega SC nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev ob upoštevanju tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH.

[1] https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn2024_final_dec2024.pdf

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: javni sektor, lokalne skupnosti, izvajalci pogodbenega zagotavljanja prihrankov.

Upravičenci: državna uprava, javni sektor, lokalne skupnosti.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Pri načrtovanju, izvedbi in spremljanju ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Dodatno bodo pri izvajanju gradbenih ukrepov objekti izpolnjevali tehnične zahteve, s katerimi se prilagodijo tako, da so nediskriminatorni do vseh oblik

začasne ali trajne invalidnosti in so prilagojeni ranljivim skupinam prebivalstva. Ukrep ozaveščanja socialno ranljivih skupin in omogočanja njihovega dostopa do nepovratnih sredstev ter zmanjšanja energetske revščine pa je po sami vsebini namenjen zmanjševanju socialne revščine in s tem socialnemu vključevanju najbolj ranljivih skupin.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja ni predvidena uporaba teritorialnih orodij.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru predmetnega specifičnega cilja ni načrtovana izvedba medregionalnih, čezmejnih in transnacionalnih ukrepov, saj gre za ukrepe spodbujanja energetske učinkovitosti in zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, ki so namenjeni prvenstveno ciljnim skupinam na območju Slovenije.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Uporaba finančnih instrumentov ni predvidena v okviru sredstev Kohezijskega sklada na tem predmetnem specifičnem cilju, so pa le-ti v skladu z izvedeno študijo predvideni v okviru sredstev ESRR.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
3	RSO2.1	Kohezijski sklad		RCO19	Javne stavbe z boljšo energijsko učinkovitostjo	kvadratni metri	0,00	151.182,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
3	RSO2.1	Kohezijski sklad		RCR26	Letna poraba primarne energije (od tega: cenovno dostopna in trajnostna stanovanja, javne zgradbe, podjetja, drugo)	MWh/leto	57.659,00	2020	44.029,00	MOPE, ministrstva	
3	RSO2.1	Kohezijski sklad		19	Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v javnih stavbah	tone ekvivalenta CO2/leto	376.812	2020	374.118	MOPE, ministrstva	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.1	Kohezijski sklad		045. Prenova za večjo energijsko učinkovitost ali ukrepi za večjo energijsko učinkovitost javne infrastrukture, predstavitveni projekti in podporni ukrepi v skladu z merili za energijsko učinkovitost	42.406.564,00
3	RSO2.1	Skupaj			42.406.564,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.1	Kohezijski sklad		01. Nepovratna sredstva	42.406.564,00
3	RSO2.1	Skupaj			42.406.564,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.1	Kohezijski sklad		33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	42.406.564,00
3	RSO2.1	Skupaj			42.406.564,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.1	Kohezijski sklad		03. Spolna nevtralnost	42.406.564,00
3	RSO2.1	Skupaj			42.406.564,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.2. Spodbujanje energije iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov [1], vključno s trajnostnimi merili, določenimi v Direktivi (Kohezijski sklad)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Za doseganje ciljev SRS 2030 in posodobljenega NEPN 2024 [1] mora Slovenija spodbuditi vlaganja na področju rabe OVE. Spodbujanje pridobivanja energije iz OVE v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, vključno s trajnostnimi merili, je namreč eden ključnih korakov k podnebno nevtralni Sloveniji do leta 2050, zato se bo v okviru tega specifičnega cilja pospešilo vlaganja v naslednji ključni ukrep:

•spodbujanje novih in prestrukturiranje obstoječih daljinskih sistemov na OVE (ogrevanje in hlajenje): predvideno je nadaljevanje obstoječih instrumentov spodbujanja razvoja sistemov daljinskega ogrevanja (v nadaljevanju: DO) in/ali hlajenja na OVE in odvečno toploto. Predvidene so naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom, skladno z 41. členom Uredbe 651/2014 in/ali možnost sofinanciranja naložb v energijsko učinkovito daljinsko ogrevanje in/ali hlajenje, skladno s 46. členom Uredbe 651/2014. Finančne spodbude so predvidene za izgradnjo novih trajnostnih sistemov DO, ki bodo učinkoviti in konkurenčni oziroma prestrukturiranje obstoječih sistemov DO. Pri tem bo pomembno spodbujanje soproizvodnje toplote in električne energije v sistemih DO ter povezovanje sektorjev (hranilniki energije, »power2heat« idr.).

Ukrep se osredotoča na podporo projektom vgradnje generatorjev toplote, ki uporabljajo OVE in povečujejo delež OVE v sistemih daljinskega ogrevanja (toplotnih črpalk (TČ) za proizvodnjo toplote, sončnih sprejemnikov (SSE) za proizvodnjo toplote, kotlov na lesno biomaso (KNLB)) in izgradnjo postrojenj za soproizvodnjo toplote in električne energije iz obnovljivih virov energije (SPTE) iz OVE ter izkoriščanjem odpadne toplote, v obstoječih sistemih daljinskega ogrevanja.

Poleg tega bodo podprte tudi naložbe v hranilnike toplote v sistemih daljinskega ogrevanja. Na ta način se lahko tudi zmanjšajo investicijski stroški prehoda v podnebno nevtralno družbo.

V Sloveniji, kjer gozd in les predstavljata izjemen razvojni potencial želimo še nadalje krepiti verigo vrednosti gozd – les. Pri tem ima pomembno vlogo tudi energetska izraba odpadne lesne biomase[2], ki nastaja v industrijskih procesih in/ali sanaciji gozdov. Uvajanje modernih tehnoloških rešitev za izgradnjo novih in prestrukturiranje obstoječih sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja, kjer je energent lesna biomasa, tako predstavlja pomemben most pri izboljševanju konkurenčnosti lesno predelovalne verige, dobremu stanju gozda in doseganju ciljev OVE. Zato bomo s tem ukrepom podpirali tudi uvajanje najnaprednejših tehnoloških rešitev za izrabo (odpadne) biomase, pri katerih je mogoče kombinirati pridobivanje električne in toplotne energije in ki so zasnovane tako, da prispevajo tudi k izboljševanju kakovosti zraka. Pri rabi biomase se smiselno upoštevajo trajnostni kriteriji, kot jih predpisuje Direktiva EU o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov ter smiselno upošteva, kjer je to relevantno, načelo kaskadne rabe. Podpora bo namenjena tudi/predvsem vzpostavitvi večjih sistemov, ki imajo boljše izkoristke, tudi na račun boljšega izkoriščanja odvečne toplote.

Prestrukturiranje obstoječih sistemov daljinskega ogrevanja se je delno podprlo tudi s sredstvi NOO, vendar večina predvidenih projektov, ki bi jih bilo potrebno izvesti na obstoječih daljinskih sistemih ogrevanja in hlajenja za potrebe doseganja nacionalnih ciljev na področju OVE v sektorju ogrevanja in hlajenja, kot jih določa posodobljen NEPN 2024 [1], niso izvedljivi v okviru časovnice, kot jih zastavlja NOO (tj. do sredine 2026). Za te projekte je

primerno, da se financirajo s sredstvi EKP. Ker se bodo projekti v okviru NOO in EKP izvajali in bodo podprti v različnih časovnih obdobjih, ni tveganj za dvojno financiranje. Razmejitev med obema podporama bo določena že na ravni posameznega javnega razpisa.

Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila. Noben izmed predvidenih ukrepov tega specifičnega cilja nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev ob upoštevanju tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH.

[1] https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn2024_final_dec2024.pdf

[2]Les, ki ni primeren za industrijsko predelavo, in odsluženi les.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: podjetja, javni sektor, lokalne skupnosti, zadruge, zavodi.

Upravičenci: podjetja, javni sektor, lokalne skupnosti, zavodi, zadruge, zbornice.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Pri načrtovanju, izvedbi in spremljanju ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja ni predvideva uporaba teritorialnih orodij.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru predmetnega specifičnega cilja ni načrtovana izvedba medregionalnih, čezmejnih in transnacionalnih ukrepov, saj gre za ukrepe spodbujanja energije iz obnovljivih virov, ki so namenjeni prvenstveno ciljnim skupinam na območju Slovenije.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Predvidena je uporaba nepovratnih virov. Uporaba finančnih instrumentov namreč v okviru tega specifičnega cilja v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) ni predvidena. Pri uporabi nepovratnih sredstev bo določena ustrezno znižana stopnja sofinanciranja, ki bo upoštevala prihranke v ekonomski dobi investicije oziroma skladno s pravili državnih pomoči.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
3	RSO2.2	Kohezijski sklad		RCO22	Dodatna proizvodna zmogljivost za energijo iz obnovljivih virov (od tega: električna energija, toplotna energija)	MW	0,00	47,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
3	RSO2.2	Kohezijski sklad		RCR31	Skupna proizvodnja energije iz obnovljivih virov (od tega: električna energija, toplotna energija)	MWh/leto	0,00	2021	47.000,00	Ministrstva	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.2	Kohezijski sklad		055. Visoko učinkovita soproizvodnja toplote in električne energije, daljinsko ogrevanje in hlajenje z nizkimi emisijami v življenjskem ciklu	30.683.041,00
3	RSO2.2	Skupaj			30.683.041,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.2	Kohezijski sklad		01. Nepovratna sredstva	30.683.041,00
3	RSO2.2	Skupaj			30.683.041,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.2	Kohezijski sklad		33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	30.683.041,00
3	RSO2.2	Skupaj			30.683.041,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.2	Kohezijski sklad		03. Spolna nevtralnost	30.683.041,00
3	RSO2.2	Skupaj			30.683.041,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.4. Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam in preprečevanja tveganja nesreč ter odpornosti, ob upoštevanju ekosistemskih pristopov (Kohezijski sklad)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Naraščanje trenda podnebno pogojenih nesreč, tako po pogostosti, intenzivnosti, kot tudi obsegu povzročene škode, je na ozemlju Slovenije po napovedih strokovnjakov pričakovano tudi v prihodnje. Navkljub preventivnemu delovanju teh nesreč ne moremo v celoti preprečiti ali napovedati, zato se moramo nanje dobro pripraviti z ustreznimi preventivnimi gradbenimi in negradbenimi ukrepi ter okrepiti pripravljenost in se pravočasno ter ustrezno odzvati v primeru njihovega pojava. Osredotočili se bomo na podnebno pogojene nesreče, ki predstavljajo pomembno tveganje[1], in sicer poplave, požari v naravnem okolju, žled z ujmami, ter izvedli naslednje ukrepe:

- zmanjšanje poplavne ogroženosti na območjih pomembnega vpliva poplav, ki izkazujejo najvišjo stopnjo pripravljenosti za izvedbo: v skladu z Direktivo 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti je Slovenija naslovila poplavno ogroženost s Predhodno oceno poplavne ogroženosti (2011) ter Načrtom zmanjševanja poplavne ogroženosti (julij 2017) (v nadaljevanju: NZPO) in posodobljenim Načrtom zmanjševanja poplavne ogroženosti, ki je v pripravi. Leta 2019 je Slovenija sprejela posodobljeno Predhodno oceno poplavne ogroženosti[2]. V Sloveniji je bilo tako prepoznanih 86 območij pomembnega vpliva poplav (v nadaljevanju: OPVP). Posamezni ukrepi se bodo izvajali tako, da bodo usklajeni z v letu 2023 sprejetim novim NZPO[3], da bodo načrtovani z ekosistemskimi pristopi, ki bodo kar najbolje upoštevali hkratno ohranjanje dobrega stanja voda, kjer bo mogoče. Tako kot v obdobju 2014-2020 se bodo v okviru evropske kohezijske politike izvajali večji ukrepi (hidrotehnični, ekosistemski in negradbeni), ki bodo najbolj prispevali k zmanjšanju poplavne ogroženosti na OPVP in so za Slovenijo izjemnega pomena. Smiselno se bodo ti ukrepi komplementarno dopolnjevali z izvedbo manjših ukrepov v okviru NOO in nacionalnih virov. Ukrepi bodo upoštevali vse potrebne omilitvene ukrepe za ohranjanje dobrega stanja voda, za varstvo okolja ter za zaščito razlivnih površin s prilagajanjem rabe tal, upoštevaje usmeritve NZPO in Načrta upravljanja voda. V okviru negradbenih ukrepov se bo pripravila tudi dokumentacija za pripravo projektov za zmanjšanje poplavne ogroženosti, s pripadajočimi podlagami in pridobivanjem pravice graditi za njihovo bodočo gradbeno izvedbo. Pri načrtovanju se že na nivoju hidrološko hidravličnih študij in analiz v območju Natura 2000 upošteva cilje PUN in določila, ki izhajajo iz načrtov upravljanja zavarovanih območij oz. določila iz aktov njihovega zavarovanja. V okviru podprtih naložb za gradbene protipoplavne ukrepe se iščejo na naravi temelječe rešitve, del sredstev pa bo namenjen izvajanju ekosistemskih ukrepov, predvsem prednostno v območjih Nature 2000 (renaturacije vodotokov, zaščita razlivnih površin s prilagajanjem rabe tal itd.).

Na podlagi izkušenj iz EKP v obdobju 2007-2013 in 2014-2020 bo posebna pozornost namenjena vidiku pripravljenosti projektov za zagotovitev njihove kakovostne izvedbe brez bistvenih zamud.

Glede na razpoložljiva sredstva in stopnjo pripravljenosti projektov se bo s sredstvi KS v obdobju 2021-2027 podprl projekt za zmanjševanje poplavne ogroženosti na porečju:

- Vipave in drugih porečjih na območjih OPVP, posebej tistih, kjer preti največja nevarnost erozij na vodotokih in na katerih so protipoplavne naložbe pripravljene za izvedbo ter prioritetno nujno potrebne in vključene v NZPO, ob upoštevanju poplavnih dogodkov v letu 2023;

- nadgradnja sistema za opozarjanje in osveščanje na vremensko pogojene izredne razmere ter prilagajanje nanje v spremenjenem podnebju: glavni cilj ukrepa je nadgradnja in razširitev operativnega sistema z novimi produkti (tudi mobilno aplikacijo) za zgodnje obveščanje državljanov o vremensko pogojenih nevarnih dogodkih ter za zagotavljanje podnebnih podatkov in predvidevanj za dolgoročno prilagajanje na spremenjene podnebne razmere. Ključno je spremljanje in napovedovanje takšnih dogodkov, opozarjanje prebivalcev pred njimi ter zagotavljanje primernih tehničnih, infrastrukturnih in drugih zmogljivosti za pripravljenost in odziv na izredne dogodke. Te zmogljivosti zajemajo prenovo spletnih vsebin za obveščanje in opozarjanje javnosti, izdelavo ocene tveganja za izredne dogodke, nadgradnjo merilne in informacijske infrastrukture za stalno spremljanje in napovedovanje meteoroloških, hidroloških in oceanografskih razmer (prenovljenih 19 merilnih mest, razvoj in nadgradnja orodij za učinkovito obveščanje in opozarjanje, prenova infrastrukture radarskega centra na Lisci, postavljen visokogorski podnebni observatorij, idr.). Ukrep je komplementaren z ostalima dvema na tem specifičnem cilju, zajema pa področje, ki ga ostala dva ukrepa ne pokrivata. Obveščanje o vremensko pogojenih izrednih obsega vse podnebno pogojene izredne dogodke, med katerimi velja posebna pozornost poplavam;

- ukrepi za odziv na podnebno pogojene nesreče: cilj ukrepa je zagotoviti pogoje za učinkovit, pravočasen in varen odziv v primeru podnebno pogojenih nesreč, ki jih predstavljajo ustrezna oprema, dobra usposobljenost in infrastruktura, ki podpira delovanje enot za odziv na podnebno pogojene nesreče. Ukrep bo skladno z Državno oceno tveganj za nesreče, verzija 2.0[4] in preteklimi izkušnjami osredotočen na poplave, velike požare v naravnem okolju in žled z ujmami, ki predstavljajo najvišje oz. visoko tveganje, hkrati pa so pogoji za odziv nanje nezadostno zagotovljeni. Zagotovljena bo specializirana oprema in tehnična sredstva za odziv na poplave (nakup 4 manjših letal za gašenje iz zraka in na nedostopnem terenu, za oskrbo s sredstvi za gašenje) in žled z ujmami (do 10 specializiranih vozil (avtolestve) in 40 specializiranih kotalnih zabojnikov za žled z ujmami) ter vzpostavljen podcenter za usposabljanje za žled z ujmami z oblikovanjem programov usposabljanj in njihovo izvedbo za do 1000 slovenskih in 100 tujih kandidatov. Za odziv na različne vrste nesreč je potrebna različna specializirana oprema (npr. za velike požare avtocisterna in za žled z ujmami avtolestev, ki za poplave nista uporabni, različna je tudi specializirana oprema, ki se uporablja glede na vrsto nesreče, kot so črpalke za vodo v primeru poplav, motorne žage, agregati ob žledu itd.), ki bo razporejena na območjih, kjer je tveganje tovrstnih nesreč najvišje (skladno z Državno oceno tveganj za nesreče, verzija 3.0, v letu 2023). Prav tako bo zagotovljena primerna infrastruktura, kjer se bodo usposabljale enote, ki se odzivajo na žled z ujmami. Infrastruktura za usposabljanje za žled z ujmami bo umeščena v območje pomembnega vpliva žleda in ujm (J Slovenija), torej v območje, ki je najbolj gozdnato in kjer so posledice tovrstnih nesreč (v smislu verižnih nesreč in gospodarske škode, ki nastanejo kot posledica žleda z ujmami) največje.

Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila. Noben izmed predvidenih ukrepov po svoji naravi nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev ob upoštevanju tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH.

[1] Skladno z Državno oceno tveganj za nesreče (št. 84000-3/2018/3 z dne 6. 12. 2018), ocenami stanja naravnega okolja, preteklimi izkušnjami naravnih nesreč, analizami stanja in prognozami naraščanja podnebno pogojenih nesreč v naslednjih desetletjih.

[2] Dostopno na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/Voda/NZPO/e56d7a6180/predhodna_ocena_poplavne_ogrozenosti_2019.pdf.

[3] Dostopno na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/Voda/NZPO/NZPO_II_2023.docx.

[4] Dostopno na: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSZR/Datoteke/Ocene-zmoznosti-obvladovanja-tveganj/drzavna-ocena-2024.pdf

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: prebivalstvo in lokalne skupnosti.

Upravičenci: Agencija RS za okolje, Direkcija Republike Slovenije za vode, ministrstva, Uprava RS za zaščito in reševanje, sile za zaščito, reševanje in pomoč, lokalne skupine ter morebitni drugi upravičenci, ki lahko pomembno prispevajo k doseganju ciljev tega specifičnega cilja.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Pri načrtovanju, izvedbi in spremljanju ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Dodatno bodo pri izvajanju gradbenih ukrepov objekti izpolnjevali tehnične zahteve, s katerimi se prilagodijo tako, da so nediskriminatorni do vseh oblik

začasne ali trajne invalidnosti in so prilagojeni ranljivim skupinam prebivalstva.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja uporaba teritorialnih pristopov ni predvidena.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

Ukrepi zmanjšanja poplavne ogroženosti na območjih pomembnega vpliva poplav, ki izkazujejo najvišjo stopnjo pripravljenosti za izvedbo bodo imeli največji učinek na območju izvajanja Strategije EU za Podonavje (EUSDR) in prioritetnega področja 5 »upravljanje z okoljskimi tveganji« ter tretjega stebra »kvaliteta okolja« Strategije EU za jadransko-jonsko regijo (EUSAIR). Ukrep nadgradnje sistema za opozarjanje in osveščanje na vremensko pogojene izredne razmere ter prilagajanje nanje v spremenjenem podnebju bo prispeval k izvajanju vseh treh makroregionalnih strategij, v katerih sodeluje Slovenija, in sicer EUSAIR, EUSDR in Strategije EU za alpsko regijo (EUSALP), saj je ukrep načrtovan na ravni države. Ukrepi za odziv na podnebno pogojene nesreče so načrtovani na ravni države oz. posameznih območij pomembnega vpliva podnebno pogojenih nesreč, ki pa so geografsko razpršeni znotraj vseh treh makroregij, v katere spada RS. Ukrepi, povezani z zagotovitvijo specializirane opreme za poplave, bodo imeli največji učinek v Podonavski makroregiji, kar je skladno z aktivnostmi v sklopu prioritetnega področja 5 »upravljanje z okoljskimi tveganji« EUSDR. Največji pozitivni učinki ukrepov za krepitev usposobljenosti, pripravljenosti in odziv na velike požare v naravi ter žled z ujmami pa so pričakovani predvsem na območjih, kjer se izvaja EUSAIR, v določenem obsegu pa tudi na območjih, kjer se izvaja EUSALP (aktivnosti, povezane s pripravljenostjo in odzivom na žled z ujmami). Pričakovan je tudi čezmejni učinek ukrepa, konkretno podcentra za žled z ujmami, v katerem bi se usposabljale tudi tuje enote. Predvideni čezmejni oz. makroregionalni učinki ukrepa so skladni tudi s stališčem delovne skupine na ravni Strategije EU za Podonavsko makroregijo in stališčem DG REGIO o vzpostavljanju infrastrukture za usposabljanje. Vzporedno izvajanju ukrepov iz EKP 2021-2027 se bodo na bilateralni ravni izvajale aktivnosti za pripravo ali nadgradnjo čezmejnih protokolov oz. načrtov za odziv na poplave, velike požare v naravnem okolju in žled z ujmami.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Predvidena je uporaba nepovratnih virov. V okviru specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) ni predvidena. Predlagani ukrepi po svoji vsebini ne ustvarjajo prihodkov oziroma prihrankov, kar smo ugotovili tudi na podlagi preteklih izkušenj izvajanja primerljivih ukrepov v finančnih perspektivah 2007-2013 in 2014-2020, zaradi česar uporaba finančnih instrumentov ni smiselna oziroma ustrezna. Gre za ukrepe, ki se nanašajo na aktivnosti

institucij, ki so del javne uprave in sistema zaščite, reševanja in pomoči ter ne izvajajo tržnih dejavnosti, sredstva za njihovo delovanje pa se zagotavljajo v omejenem obsegu iz državnega proračuna.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
3	RSO2.4	Kohezijski sklad		RCO24	Naložbe v nove ali nadgrajene sisteme za spremljanje nesreč ter za pripravljenost, opozarjanje in odzivanje na naravne nesreče	euro	1.300.000,00	24.900.000,00
3	RSO2.4	Kohezijski sklad		RCO25	Novozgrajena ali utrjena zaščita pred poplavami za obalni pas, rečne bregove in bregove jezer	km	0,00	2,00
3	RSO2.4	Kohezijski sklad		RCO26	Zgrajena ali nadgrajena zelena infrastruktura za prilagajanje podnebnim spremembam	hektari	0,00	126.690,00
3	RSO2.4	Kohezijski sklad		RCO28	Območje, na katerem se izvajajo zaščitni ukrepi proti požarom v naravi	hektari	0,00	108.827,00
3	RSO2.4	Kohezijski sklad		RCO121	Območje, na katerem se izvajajo zaščitni ukrepi proti naravnim nesrečam, ki so povezane s podnebjem (razen poplav in gozdnih požarov)	hektari	0,00	626.006,00
3	RSO2.4	Kohezijski sklad		3	Območje, na katerem se izvajajo zaščitni ukrepi proti poplavam	hektar	2.820,00	4.700,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
3	RSO2.4	Kohezijski		RCR35	Prebivalci, deležni	osebe	0,00	2021	2.700,00	Predhodna	Znižanje je izvedeno na podlagi

		sklad			zaščitnih ukrepov proti poplavami					ocena poplavne ogroženosti Republike Slovenije	rezultatov celovite HHŠ za Vipavo, kjer je bilo na podlagi podrobnejših podatkov in analiz ugotovljeno, da j poplavno ogroženih manj prebivalcev glede na obseg načrtovanih investicij.
3	RSO2.4	Kohezijski sklad		RCR36	Prebivalci, deležni zaščitnih ukrepov proti požarom v naravi	osebe	0,00	2021	193.760,00	Državna ocena tveganj za nesreče (verzija 3.0)	izvzeti dvakrat šteti prebivalci
3	RSO2.4	Kohezijski sklad		RCR37	Prebivalci, deležni zaščitnih ukrepov proti naravnim nesrečam, povezanim s podnebjem (razen poplav ali požarov v naravi)	osebe	0,00	2021	967.422,00	Državna ocena tveganj za nesreče (verzija 3.0)	Prebivalci deležni zaščitnih ukrepov za žled in ujme

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.4	Kohezijski sklad		058. Ukrepi za prilagoditev podnebnim spremembam ter preprečevanje in upravljanje podnebnih tveganj: poplave in plazovi (vključno z ozaveščanjem, civilno zaščito in sistemi za obvladovanje nesreč, infrastrukturo in ekosistemskimi pristopi)	28.452.000,00
3	RSO2.4	Kohezijski sklad		059. Ukrepi za prilagoditev podnebnim spremembam ter preprečevanje in upravljanje podnebnih tveganj: požari (vključno z ozaveščanjem, civilno zaščito in sistemi za obvladovanje nesreč, infrastrukturo in ekosistemskimi pristopi)	17.617.000,00
3	RSO2.4	Kohezijski sklad		060. Ukrepi za prilagoditev podnebnim spremembam ter preprečevanje in upravljanje podnebnih tveganj: drugo, npr. neurja in suša (vključno z ozaveščanjem, civilno zaščito in sistemi za obvladovanje nesreč, infrastrukturo in ekosistemskimi pristopi)	13.351.000,00
3	RSO2.4	Skupaj			59.420.000,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.4	Kohezijski sklad		01. Nepovratna sredstva	59.420.000,00
3	RSO2.4	Skupaj			59.420.000,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.4	Kohezijski sklad		33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	59.420.000,00
3	RSO2.4	Skupaj			59.420.000,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.4	Kohezijski sklad		03. Spolna nevtralnost	59.420.000,00
3	RSO2.4	Skupaj			59.420.000,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.5. Spodbujanje zanesljivega dostopa do vode, trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri, vključno s celostnim gospodarjenjem z vodnimi viri, in odpornosti v zvezi z vodo (Kohezijski sklad)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Na področju dostopa do vode in trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri je cilj izboljšanje kakovosti javnih storitev na področju oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja odpadnih voda ter izpolnjevanje zahtev evropskih direktiv, zato se bomo prednostno osredotočili na izgradnjo manjkajoče infrastrukture za odvajanje in čiščenje odpadnih voda ter izgradnjo ustrezne infrastrukture na področju oskrbe s pitno vodo. Načrtovani so naslednji ukrepi:

1.

- odprava neskladij v aglomeracijah s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE v skladu z Direktivo o čiščenju komunalne odpadne vode (91/271/EGS) za področje odvajanja in čiščenja odpadnih voda: načrtuje se opremljanje aglomeracij, ki ne izpolnjujejo zahtev iz navedene direktive, in sicer v skladu z Operativnim programom odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, ki ga je vlada sprejela 17. 9. 2020[1]. Operativni program se nanaša na celotno območje Republike Slovenije in je eden od ključnih izvedbenih aktov za doseganje ciljev na področju varstva voda pred onesnaženjem z odvajanjem komunalne odpadne vode. V okviru ukrepa bodo tako sredstva evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 namenjena za izgradnjo in obnovo še manjkajoče infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda v aglomeracijah s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE. Tako bomo nadaljevali z izvajanjem investicij iz evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020 in upoštevanjem potreb lokalnih skupnosti, saj bomo ukrepe izvajali preko pristopa regionalnega razvoja. Ukrepi bodo komplementarni ukrepom v okviru NOO, kjer pa bo shema za financiranje namenjena prednostno zagotavljanju sredstev za opremljanje aglomeracij, katerih skupna obremenitev je manjša od 2.000 PE in ki niso bile upravičene do sofinanciranja iz kohezijskih sredstev, pa kljub temu v nacionalni zakonodaji v skladu z Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode in Operativnim programom odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode predstavljajo pomemben delež gospodarske javne infrastrukture, namenjene za izvajanje storitev odvajanja in čiščenja in je zanje predpisano opremljanje z javno kanalizacijo;

1.

- spodbujanje trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri z urejanjem vodovodnih sistemov nad 10.000 prebivalcev: sredstva bomo namenili naslavljanju ključnih področij oskrbe s pitno vodo, identificiranih v okviru Operativnega programa oskrbe s pitno vodo za obdobje od 2022 do 2027. Zaradi nezagotovljenih rezervnih zajetij za pitno vodo in nekaterih zajetij za pitno vodo za javne vodovodne sisteme, bomo naslovili zagotovitev le-teh, kjer je problematika najbolj izrazita, zlasti na območju slovenske Istre in kraškega zaledja. Zaradi pomanjkanja rezervnih zajetij za pitno vodo in nekaterih zajetij za pitno vodo prihaja do nezanesljive oskrbe s pitno vodo, ki se kaže v nezadostnih količinah pitne vode, slabi kakovosti in zdravstveni neustreznosti pitne vode ter kot visoka odstopanja povpraševanja po pitni vodi za več kot 30 % v času

suše in sezonskih nihanj. Dodatno se bomo posvetili reševanju problematike vodnih izgub in starosti vodovodnih sistemov. Sistematična obnova cevovodov je ključnega pomena za zmanjševanje vodnih izgub, ki zaradi starosti in neustreznosti materialov terjajo stroškovno zahtevno odpravo okvar, popravil in obnov infrastrukture. Na območju celotne države bomo spodbujali tudi ukrepe (v okviru Programa EKP ali komplementarno) za zmanjševanje porabe pitne vode z različnimi pristopi, kot so uporaba varčnih in učinkovitih naprav, zajem in uporaba padavinske in odpadne vode in ponovna uporaba sive vode, z namenom učinkovite rabe vode. V okviru NOO bo shema za financiranje prednostno namenjena zagotavljanju sredstev za investicije v vodovodne sisteme, ki oskrbujejo manj kot 10.000 prebivalcev.

Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila. Noben izmed predvidenih ukrepov v okviru tega specifičnega cilja po svoji naravi nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev ob upoštevanju tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH.

[1] Vlada RS, Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, 2020. Dostopno na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/Voda/Odvajanje_ciscenje_komunalne_vode/op_odvajanje_ciscenje_komunalne_vode_2020.docx.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: končni uporabniki storitev (prebivalci).

Upravičenci: lokalne skupnosti, izvajalci gospodarskih javnih služb varstva okolja, ministrstva, javni zavodi s področja okolja in upravljanja voda.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Pri načrtovanju, izvedbi in spremljanju ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za

zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Dodatno bodo pri izvajanju gradbenih ukrepov objekti izpolnjevali tehnične zahteve, s katerimi se prilagodijo tako, da so nediskriminatorni do vseh oblik začasne ali trajne invalidnosti in so prilagojeni ranljivim skupinam prebivalstva.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja se za ukrepe s področja odvajanja in čiščenja odpadnih voda ter oskrbe s pitno vodo načrtuje naslavljanje pristopa regionalnega razvoja skladno s teritorialnimi strategijami (RRP). V izbor operacij so v prvi fazi vključeni nosilci odločanja in predstavniki regij (v okviru svetov regij).

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

Ukrepi bodo prispevali k izvajanju vseh treh makroregionalnih strategij, v katerih sodeluje Slovenija, in sicer k izvajanju ciljev prioritetnega območja 04 »obnova in ohranitev kvalitete voda« v okviru drugega stebra Strategije EU za podonavsko regijo (EUSDR), prioritete Krepitev alpskih naravnih in kulturnih virov kot sredstev za visoko kakovosten bivalni prostor v okviru tretjega cilja »Zagotavljanje trajnosti v Alpah: ohranjanje alpske dediščine in promocija trajnostne rabe naravnih in kulturnih virov« Strategije EU za alpsko regijo (EUSALP) in tretjega stebra »kvaliteta okolja« Strategije EU za jadransko-jonsko regijo (EUSAIR). Izvedba medregionalnih, čezmejnih in transnacionalnih ukrepov v okviru predmetnega specifičnega cilja ni predvidena, saj gre za ukrepe investiranja v sisteme javne infrastrukture na območju Republike Slovenije, ki so prvenstveno namenjeni prebivalcem Slovenije.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

V okviru predmetnega specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) ni predvidena. Kljub temu, da predvideni ukrepi ustvarjajo prihodke, je predvidena uporaba nepovratnih virov, saj prihodki ne zadoščajo za pokrivanje ocenjenih investicijskih vložkov lokalnih skupnosti, ki so potrebni za nadgradnjo gospodarske javne infrastrukture in opremljanja območij.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
3	RSO2.5	Kohezijski sklad		RCO30	Dolžina novih ali nadgrajenih cevi v distribucijskih sistemih javnega vodovoda	km	0,00	50,00
3	RSO2.5	Kohezijski sklad		RCO31	Dolžina novih ali nadgrajenih cevi v javnem omrežju za zbiranje odpadne vode	km	0,00	154,00
3	RSO2.5	Kohezijski sklad		RCO32	Nova ali nadgrajena zmogljivost za čiščenje odpadne vode	populacijski ekvivalent	0,00	34.361,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
3	RSO2.5	Kohezijski sklad		RCR41	Prebivalci, priklopljeni na izboljšan javni vodovod	osebe	0,00	2019	90.016,00	Projektna dokumentacija za projekt	
3	RSO2.5	Kohezijski sklad		RCR42	Prebivalci, priklopljeni vsaj na sekundarno javno omrežje za čiščenje odpadne vode	osebe	0,00	2018	29.332,00	OP odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna	Specifični	Sklad	Kategorija	Oznaka	Znesek (v

naloga	cilj		regije		EUR)
3	RSO2.5	Kohezijski sklad		062. Oskrba z vodo za prehrano ljudi (infrastruktura za pridobivanje, čiščenje, shranjevanje in distribucijo, ukrepi za večjo učinkovitost, oskrba s pitno vodo)	78.430.000,00
3	RSO2.5	Kohezijski sklad		066. Zbiranje in čiščenje odpadne vode v skladu z merili energijske učinkovitosti	76.920.000,00
3	RSO2.5	Skupaj			155.350.000,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.5	Kohezijski sklad		01. Nepovratna sredstva	155.350.000,00
3	RSO2.5	Skupaj			155.350.000,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.5	Kohezijski sklad		24. Druge vrste teritorialnega orodja – druge vrste ciljnih ozemelj	76.920.000,00
3	RSO2.5	Kohezijski sklad		33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	78.430.000,00
3	RSO2.5	Skupaj			155.350.000,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.5	Kohezijski sklad		03. Spolna nevtralnost	155.350.000,00
3	RSO2.5	Skupaj			155.350.000,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.7. Izboljšanje varstva in ohranjanja narave ter biotske raznovrstnosti in zelene infrastrukture, tudi v mestnem okolju, in zmanjšanje vseh oblik onesnaževanja (Kohezijski sklad)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

V okviru naslavljanja zmanjševanja vseh oblik onesnaževanja, se bomo osredotočili na področje izboljšanja kakovosti zraka. Vlaganja sredstev KS na tem specifičnem cilji bodo zato namenjena za:

- izboljšanje sistema seznanjanja in opozarjanja državljanov o onesnaženosti zunanjega zraka: za zagotovitev izpolnjevanja obveznosti Slovenije z določbami Direktive (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka (direktiva NEC), skladno z Operativnim programom nadzora nad onesnaževanjem zraka, se bo razširila merilna mreža za spremljanje kakovosti zunanjega zraka. Državna merilna mreža namreč trenutno obsega 21 merilnih mest, to so v večini merilna mesta v večjih slovenskih mestih in mestnih občinah (realizirano v EKP 2014-2020), ostajajo pa tudi bolj naseljena območja Slovenije, kjer meritev še ni zagotovljenih. V novi finančni perspektivi EKP 2021-2027 bo postavljenih 8 novih merilnih mest onesnaženosti zraka na območjih Slovenije, ki do sedaj še niso pokrita. Vse meritve bodo tudi vhodni podatek za modeliranje kakovosti zraka na celotnem območju Slovenije, zato bo izvedba ukrepa omogočila ustrezno načrtovanje politik in ukrepov za varstvo zraka tudi na področjih, kjer jih do sedaj še ni bilo. Za občasno spremljanje kakovosti zunanjega zraka na področjih, kjer ni stalnih meritev ali pa bi prišlo do izrednih dogodkov, se bo vzpostavilo mobilno postajo, ki bo omogočala izvedbo meritev v skladu s standardi kakovosti in obveščanja javnosti. V okviru ukrepa bo vzpostavljena tudi informacijska točka za prikazovanje podatkov o kakovosti zraka, ki bo namenjena vsem državljanom. Omenjeni podatki o kakovosti zraka bodo ključni tudi z vidika preverjanja učinkovitosti ukrepov in identifikacije dodatnih ukrepov za zagotovitev izpolnjevanja obveznosti Slovenije po direktivi NEC, skladno z Operativnim programom nadzora nad onesnaževanjem zraka.

Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila. Noben izmed predvidenih ukrepov v okviru predmetnega specifičnega cilja glede na opravljeno oceno skladnosti z načelom DNSH po svoji naravi nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev ob upoštevanju tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: Agencija RS za okolje, lokalne skupnosti, gospodarstvo, prebivalci.

Upravičenci: Agencija RS za okolje.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Pri načrtovanju, izvedbi in spremljanju ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Dodatno bodo pri izvajanju gradbenih ukrepov objekti izpolnjevali tehnične zahteve, s katerimi se prilagodijo tako, da so nediskriminatorni do vseh oblik začasne ali trajne invalidnosti in so prilagojeni ranljivim skupinam prebivalstva.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru sredstev KS predmetnega specifičnega cilja se ne predvideva uporaba teritorialnih pristopov.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

Ukrep izboljšanja sistema seznanjanja in opozarjanja državljanov o onesnaženosti zunanjega zraka je delno komplementaren z LIFE-IP PREPAIR (LIFE15 IPE IT 013) - Učinki ukrepov Dežel Padske nižine na kakovost zraka, kjer Slovenija sodeluje kot partner.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Predvidena je uporaba nepovratnih virov. V okviru predmetnega specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) namreč ni predvidena.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
3	RSO2.7	Kohezijski sklad		RCO39	Površina, pokrita z nameščenimi sistemi za spremljanje onesnaženosti zraka	območja kakovosti zraka	0,00	170.300,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
3	RSO2.7	Kohezijski sklad		RCR50	Prebivalci, deležni ukrepov za kakovost zraka	osebe	0,00	2021	168.536,00	Upravičenec (po SURS)	Št. preb., ki živijo v občinah, kjer bodo nameščene nove naprave

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.7	Kohezijski sklad		077. Ukrepi za izboljšanje kakovosti zraka in zmanjšanje hrupa	2.550.000,00
3	RSO2.7	Skupaj			2.550.000,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.7	Kohezijski sklad		01. Nepovratna sredstva	2.550.000,00
3	RSO2.7	Skupaj			2.550.000,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.7	Kohezijski sklad		33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	2.550.000,00
3	RSO2.7	Skupaj			2.550.000,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
3	RSO2.7	Kohezijski sklad		03. Spolna nevtralnost	2.550.000,00
3	RSO2.7	Skupaj			2.550.000,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1. Prednostna naloga: 4. Trajnostna mobilnost (Specifični cilj za mestno mobilnost, določen v točki (viii) člena 3(1)(b) uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu)

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.8. Spodbujanje trajnostne večmodalne mestne mobilnosti v okviru prehoda na gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij ogljika (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Investicije na področju trajnostne urbane mobilnosti bodo pripomogle k dvigu deleža trajnostnih prometnih načinov v dnevnih migracijah prebivalstva ter zmanjšanju emisij TGP. Promet namreč prispeva skoraj tretjino slednjih v Sloveniji in je pomemben vzrok za onesnaženost zraka v mestih. Poleg tega je raba energije v prometu v letu 2020 za 58 % višja kot v 2000, zlasti na račun povečanja cestnega prometa, ki predstavlja kar 97 %. V rabi končne energije je promet leta 2019 predstavljal 40 %. Glede na leto 2005 je delež višji za dobrih 8 odstotnih točk.[1] Trajna rešitev za ta izziv je prehod na trajnostno mobilnost z nizkimi emisijami CO2 in onesnaževal zraka ter z nizko porabo energije s poudarkom na aktivni mobilnosti, zato bodo ukrepi usmerjeni na navedena področja. Pri tem bo imelo ključno vlogo izboljšanje JPP in izboljšanje povezanosti med različnimi prometnimi sistemi, med katerimi je prestopanje še vedno težavno, saj med različnimi prometnimi sistemi ni prestopnih točk, ali pa niso dovolj udobne. Nekatere vstopne točke na JPP tudi niso primerno opremljene s parkirnimi mesti za kolesa in avtomobile. Poseben problem predstavlja tudi čezmejna mobilnost v mestih, ki ležijo v bližini državne meje, saj lokalni prometni sistemi na obeh straneh meje niso usklajeni. Hkrati pa bodo ukrepi usmerjeni v povečanje uporabe vozil na alternativne energente, ki predstavljajo trenutno majhen delež, tako med zasebnimi uporabniki, gospodarskimi in javnimi subjekti. Poleg ukrepov za izboljšanje javnega potniškega prometa z uvajanjem brezemisijskih vozil, je namreč ključno zagotavljanje ustrezne polnilne infrastrukture za alternativne energente za različne vrste vozil (e-kolesa, osebni avtomobili, gospodarska vozila, idr.). Preusmeritev k trajnostni mobilnosti bo pomembno prispevala k zmanjšanju hrupa, raznih onesnaževal in preoblikovanju prostora, kot tudi drugih okoljskih pritiskov in zdravstvenih tveganj, s tem pa prispevala k boljši kvaliteti življenja, zlasti v mestih.

Prehod v nizkoogljično družbo na področju prometa ureja Strategija na področju razvoja trga za vzpostavitev ustrezne infrastrukture v zvezi z alternativnimi gorivi v prometnem sektorju v Republiki Sloveniji[2], ki jo je Vlada RS sprejela 12. oktobra 2017 (v nadaljevanju: strategija). Skladno s predlogom Uredbe o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva (AFIR) bo do leta 2024 prenovljena strategija na področju infrastrukture za alternativna goriva v prometu. Ministrstvo za infrastrukturo v okviru reforme NOO pripravlja sistemski zakon na področju infrastrukture za alternativna goriva v prometu, ki bo v veljavi predvidoma v drugi polovici 2023. Ne gre le za elektrifikacijo prometa, pač pa za vrsto prehodnih tehnološko-tehničnih ukrepov za dosego želenega končnega stanja v prometu, t.j. trajnosten promet brez fosilnih goriv. Strategija predvideva niz pravno-regulativnih ukrepov, izvedbo demonstracijskih projektov, ozaveščevalnih in promocijskih aktivnosti ter neposrednih finančnih spodbud, s katerimi se bo zagotavljala ustrezna polnilna infrastruktura ter sofinanciranje razlike v ceni vozil med vozili na dizelski pogon in vozili na alternativna goriva.

V okviru tega specifičnega cilja sta v skladu z navedenim predvidena naslednja 2 sklopa ukrepov:

• infrastruktura za trajnostno mobilnost v urbanih območjih: na podlagi novih Celostnih prometnih strategij (ang. Sustainable Urban Mobility Plan - SUMP, v nadaljevanju: CPS) in Trajnostnih urbanih strategij (ang. Sustainable Urban Strategy, v nadaljevanju: TUS) bodo natančno identificirane prioritete, prednostno pa bodo sredstva namenjena infrastrukturi za multimodalni potniški promet od vrat do vrat. Hrbtenica sistema mora biti JPP, dopolnjuje pa se s kolesarskimi povezavami in infrastrukturo za pešce, s poudarkom na dostopu do postajališč JPP ter s točkami prestopa iz osebnega avtomobila na JPP ali sopotništvoali ostale aktivne oblike prevoza. Investicije na področju trajnostne mobilnosti bodo pripomogle k dvigu deleža trajnostnih prometnih načinov v dnevnih migracijah prebivalstva. Večji delež uporabe trajnostnih načinov prevoza bo pripomogel k znižanju emisij TGP in drugih onesnaževal iz prometa ter s tem k izboljšanju kakovosti življenja. Predvideni ukrepi so:

oinvesticije v gradnjo in prilagoditev prometnih površin za trajnostne prometne načine: namenske površine za JPP (npr. rumeni pasovi, postajališča, prilagoditve za prednostno vodenje v križiščih) in infrastruktura multimodalnih vozlišč oziroma prestopnih točk med različnimi oblikami mobilnosti; gradnja in preureditve infrastrukture za pešce, predvsem za dostop do postaj in postajališč JPP in šol, vključno z napravami in ukrepi za umirjanje prometa za varnost pešcev; gradnja kakovostnih ločenih kolesarskih površin in ostale kolesarske infrastrukture, vključno z infrastrukturo za polnjenje e-koles;

oinvesticije v digitalizacijo za trajnostno mobilnost: uporaba inteligentnih prometnih sistemov za upravljanje večmodalne trajnostne mobilnosti; izvedba pilotnih projektov v okviru ukrepa trajnostne parkirne politike, omejevanja prometa v mestnih jedrih in spodbude za uporabo sodobnih tehnologij za učinkovito upravljanje mobilnosti (npr.: vzpostavitev sistemov optimizacije prometa v mestih s prednostno obravnavo JPP, kolesarjev in pešcev; vzpostavitev sistemov dostopa do potovalnih informacij za uporabnika, vključno z informatizacijo upravljanja parkiranja; vzpostavitev pogojev za čezmejno mobilnost oz. predvsem povezavo JPP s prestopnimi točkami v sosednjih državah; vzpostavitev evidence javnih e-polnilnic v prostorskem informacijskem sistemu; vzpostavitev sistema potovalnih podatkov za multimodalne poti, ki bi poleg JPP vključeval tudi alternativne oblike prevoza v mestih, vključno s podatki o storitvah, ki so namenjene ali prilagojene gibalno oviranim ter parkirišči);

•spodbujanje uporabe alternativnih goriv v mestih (vozila JPP na elektriko ali vodik in polnilna infrastruktura v javni lasti): ukrepi bodo namenjeni vzpostavitvi oz. dopolnitvi mreže polnilnih ali oskrbovalnih mest za vozila na alternativni pogon, s poudarkom na vozilih za izvajanje javnih gospodarskih služb, kot na primer za potrebe izvajanja JPP v mestih, in na vzpostavitvi polnilne ali oskrbovalne infrastrukture za alternativna goriva za potrebe izvajanja zelene mestne logistike. Ukrepi bodo oblikovani na podlagi analize potreb vlaganj na področju uvajanja alternativnih goriv v prometu, ki bo pripravljena do konca leta 2022 v okviru reforme Načrta za okrevanje in odpornost, s ciljem, da bo zagotovljena ustrezna geografska pokritost na celotnem območju Slovenije tudi izven urbanih območij in TEN-T omrežja. Pri tem bodo sredstva za te ukrepe prednostno usmerjena v urbana območja, medtem, ko je s sredstvi NOO in IPE predvideno, da se bodo sredstva usmerjala izven teh območij.

Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila. Noben izmed predvidenih ukrepov v okviru tega specifičnega cilja po svoji naravi nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev pod pogojem upoštevanja tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH.

[1] http://kazalci.arso.gov.si/sl/content/raba-koncne-energije-v-prometu-3

[2] Dostopno na: https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/alternativna_goriva/strategija_alternativna_goriva_final.pdf.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: podjetja, javni sektor, gospodinjstva, lokalne skupnosti, zadruge, zavodi, posamezniki.

Upravičenci: mestne občine, pravne osebe javnega prava v delni/celotni lasti ali ustanoviteljstvu mestnih občin.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Pri načrtovanju, izvedbi in spremljanju ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Dodatno bodo pri izvajanju gradbenih ukrepov objekti izpolnjevali tehnične zahteve, s katerimi se prilagodijo tako, da so nediskriminatorni do vseh oblik začasne ali trajne invalidnosti in so prilagojeni ranljivim skupinam prebivalstva.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja se načrtuje naslavljanje urbanega razvoja v vseh 12 mestnih občinah s pomočjo teritorialnega pristopa CTN, upoštevaje izkazane potrebe v okviru pripravljenih teritorialnih strategij (novelirani/novi CPS in TUS). V izbor operacij so v prvi fazi vključeni predstavniki mest (v okviru ZMOS in mestnih svetov mestnih občin).

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

Ukrepi so naslovljeni tudi v okviru Jadransko-jonske makroregije (EUSAIR), kjer je v okviru teme Intermodalne povezave z zaledjem flagship Jadransko-jonski multimodalni koridorji, ki se osredotoča na jadransko-jonsko kolesarsko pot, ki naj bi potekala vzdolž celotnega jadranskega bazena, vključujoč intermodalne storitve za podporo kolesarskim potovanjem. Ministrstvo za infrastrukturo ima tri tematske koordinatorje na ministrski ravni za EUSAIR, ki sodelujejo na sestankih EUSAIR in koordinirajo prenos informacij v obe smeri.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Predvidena je uporaba nepovratnih virov. V okviru predmetnega specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) namreč ni predvidena. Predlagani ukrepi ne ustvarjajo prihodkov oziroma prihrankov, zaradi česar uporaba finančnih instrumentov ni smiselna oziroma ustrezna.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
4	RSO2.8	ESRR	Bolj razvite regije	RCO58	Namenska kolesarska infrastruktura, ki je prejela podporo	km	0,00	10,00
4	RSO2.8	ESRR	Bolj razvite regije	RCO59	Infrastruktura za alternativno gorivo (oskrbovalna/polnilna mesta)	oskrbovalna/polnilna mesta	0,00	2,00

4	RSO2.8	ESRR	Bolj razvite regije	RCO60	Mesta z novimi ali posodobljenimi digitaliziranimi sistemi mestnega prometa	mesta	0,00	2,00
4	RSO2.8	ESRR	Manj razvite regije	RCO58	Namenska kolesarska infrastruktura, ki je prejela podporo	km	0,00	10,00
4	RSO2.8	ESRR	Manj razvite regije	RCO59	Infrastruktura za alternativno gorivo (oskrbovalna/polnilna mesta)	oskrbovalna/polnilna mesta	0,00	5,00
4	RSO2.8	ESRR	Manj razvite regije	RCO60	Mesta z novimi ali posodobljenimi digitaliziranimi sistemi mestnega prometa	mesta	0,00	2,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
4	RSO2.8	ESRR	Bolj razvite regije	RCR62	Število potnikov na leto, ki uporabljajo novi ali posodobljeni javni prevoz	uporabniki/leto	0,00	2021	735.000,00	MZI	
4	RSO2.8	ESRR	Bolj razvite regije	RCR64	Število potnikov na leto, ki uporabljajo namensko kolesarsko infrastrukturo	uporabniki/leto	0,00	2021	400.000,00	MZI	
4	RSO2.8	ESRR	Manj razvite regije	RCR62	Število potnikov na leto, ki uporabljajo novi ali posodobljeni javni prevoz	uporabniki/leto	0,00	2021	405.000,00	MZI	
4	RSO2.8	ESRR	Manj razvite regije	RCR64	Število potnikov na leto, ki uporabljajo namensko kolesarsko infrastrukturo	uporabniki/leto	0,00	2021	200.000,00	MZI	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
4	RSO2.8	ESRR	Bolj razvite regije	081. Infrastruktura za okolju prijazen mestni promet	794.692,00
4	RSO2.8	ESRR	Bolj razvite regije	082. Vozni park za okolju prijazen mestni promet	7.000.000,00
4	RSO2.8	ESRR	Bolj razvite regije	083. Kolesarska infrastruktura	5.000.000,00
4	RSO2.8	ESRR	Bolj razvite regije	084. Digitalizacija mestnega prometa	3.000.000,00
4	RSO2.8	ESRR	Bolj razvite regije	086. Infrastruktura za alternativna goriva	850.000,00
4	RSO2.8	ESRR	Manj razvite regije	081. Infrastruktura za okolju prijazen mestni promet	19.572.561,00
4	RSO2.8	ESRR	Manj razvite regije	082. Vozni park za okolju prijazen mestni promet	9.000.000,00
4	RSO2.8	ESRR	Manj razvite regije	083. Kolesarska infrastruktura	5.000.000,00
4	RSO2.8	ESRR	Manj razvite regije	084. Digitalizacija mestnega prometa	3.000.000,00
4	RSO2.8	ESRR	Manj razvite regije	086. Infrastruktura za alternativna goriva	700.000,00
4	RSO2.8	Skupaj			53.917.253,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
4	RSO2.8	ESRR	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	16.644.692,00
4	RSO2.8	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	37.272.561,00
4	RSO2.8	Skupaj			53.917.253,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
4	RSO2.8	ESRR	Bolj razvite regije	02. Celostne teritorialne naložbe – mesta, kraji in predmestja	16.644.692,00
4	RSO2.8	ESRR	Manj razvite regije	02. Celostne teritorialne naložbe – mesta, kraji in predmestja	37.272.561,00
4	RSO2.8	Skupaj			53.917.253,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
4	RSO2.8	ESRR	Bolj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	16.644.692,00
4	RSO2.8	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	37.272.561,00
4	RSO2.8	Skupaj			53.917.253,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1. Prednostna naloga: 12. Energetski prehod

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.12. Spodbujanje povezovalnih daljnovodov in povezane infrastrukture za prenos, distribucijo in shranjevanje ter podporne infrastrukture, pa tudi zaščite kritične energetske infrastrukture ter vzpostavitve polnilne infrastrukture (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Posodobljen NEPN 2024 [1] temelji na predpostavki, da bodo nove energetske tehnologije, zlasti na področjih učinkovite rabe energije (URE), obnovljivih virov energije (OVE) in lokalne oskrbe z energijo, ključnega pomena za uspešen boj proti podnebnim spremembam, v okviru katerega je ključnega pomena elektrifikacija. Te tehnologije morajo omogočati doseganje zastavljenih ciljev ob stroških, ki ne bodo bistveno zmanjševali konkurenčnosti gospodarstva. Ključne so zato naložbe v OVE in krepitev energetske samozadostnosti in avtonomije, ter hkratne pospešene naložbe v krepitev (pametnega) elektroenergetskega omrežja ter razvoj povezovalnih daljnovodov in z njimi povezane infrastrukture.

V okviru tega ukrepa bo pospešeno vlaganje v celovito posodobitev elektroenergetskega omrežja, prilagojenega naraščajoči porabi električne energije, obvladovanju usklajevanja proizvodnje in porabe energije iz obnovljivih virov ter omogočanju hitrejše emobilnosti. Namen je povečati zmogljivost, odpornost proti motnjam, naprednost, povezljivost in prilagodljivost omrežja. Takšna infrastruktura bo omogočila učinkovitejše izkoriščanje prožnosti virov in bremen, pospešeno uvajanje e-mobilnosti, vključno s polnilnimi mesti za električna vozila, ter vključevanje naprav za proizvodnjo in shranjevanje električne energije iz OVE.

Naložbe bodo vsebovale elemente pametnih omrežij, kar bo dodatno okrepilo elektroenergetsko omrežje, izboljšalo njegovo prilagodljivost ter omogočilo napredno integracijo podatkovnih zbirk in nadzor v realnem času. Ta celovit pristop je ključen za doseganje ciljev na področju OVE in za spodbujanje zelenega prehoda v energetskem in prometnem sektorju.

Slovenija si prizadeva aktivno vključiti razvoj centraliziranih in decentraliziranih rešitev ter do leta 2030 podpreti izvedbo številnih projektov, ki vključujejo hranilnike energije, kot so baterijske zmogljivosti in druge tehnologije za shranjevanje, povezane s prenosnim in distribucijskim omrežjem. Hranilniki so ključni za zagotavljanje stabilnosti, zanesljivosti in učinkovitosti elektroenergetskega sistema, saj pomagajo uravnavati nihanja proizvodnje iz obnovljivih virov, stabilizirati omrežje, premostiti konice porabe, optimizirati delovanje omrežja, podpirati oskrbo na odročnih območjih ter zagotavljati rezervno energijo.

Zaradi doseganja čim večjega deleža OVE v bruto končni rabi energije do leta 2030 se načrtuje vzpostavitev zadostne količine hranilnikov različnih tehnologij, velikosti in časov shranjevanja, priključenih na prenosno ali distribucijsko omrežje. Vzporedno bo potekalo posodabljanje distribucijskega omrežja, vključno z obnovo omrežja in vzpostavitvijo novih transformatorskih postaj, pripravljenih za integracijo v pametna omrežja.

Projekti bodo izvedeni skladno s časovnico Načrta za okrevanje in odpornost (NOO) do sredine leta 2026, medtem ko bodo komplementarni projekti in projekti po tem obdobju podprti s sredstvi evropske kohezijske politike (EKP), z namenom zagotavljanja stabilnega, predvidljivega investicijskega cikla na elektro energetskem omrežju skladno z NEPN. Razmejitev med obema vrstama podpore bo podrobneje določena na ravni posameznih javnih razpisov.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: podjetja

Upravičenci: podjetja, sistemski elektrooperater prenosnega in distribucijskega omrežja in distribucijska podjetja.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Pri načrtovanju, izvedbi in spremljanju ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja ni predvidena uporaba teritorialnih orodij.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru predmetnega specifičnega cilja ni načrtovana izvedba medregionalnih, čezmejnih in transnacionalnih ukrepov, saj gre za ukrepe razvoja pametnih energetskih sistemov, omrežij ter hrambe zunaj vseevropskega energetskega omrežja, ki so namenjeni prvenstveno ciljnim skupinam na območju Slovenije.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Predvidena je uporaba nepovratnih virov. V okviru predmetnega specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) namreč ni predvidena. Pri uporabi nepovratnih sredstev bo določena ustrezno znižana stopnja sofinanciranja, ki bo upoštevala prihranke/prihodke v ekonomski dobi investicije oziroma skladno s pravili državnih pomoči.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
12	RSO2.12	ESRR	Bolj razvite regije	014	Število podprtih ukrepov na področju pametnih elektro-energetskih omrežij	projekt	0,00	1,00
12	RSO2.12	ESRR	Manj razvite regije	014	Število podprtih ukrepov na področju pametnih elektro-energetskih omrežij	projekt	0,00	2,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
12	RSO2.12	ESRR	Bolj razvite regije	RCR34	Uvedba projektov za pametne energetske sisteme	projekti	0,00	2025	1,00	Ministrstvo	
12	RSO2.12	ESRR	Manj razvite regije	RCR34	Uvedba projektov za pametne energetske sisteme	projekti	0,00	2025	2,00	Ministrstvo	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
12	RSO2.12	ESRR	Bolj razvite regije	053. Pametni energetski sistemi (vključno s pametnimi omrežji in sistemi IKT) ter povezano shranjevanje	9.157.285,75
12	RSO2.12	ESRR	Bolj razvite regije	196. Povezovalni daljnovodi in z njimi povezana infrastruktura za prenos, distribucijo in shranjevanje ter podporna infrastruktura	4.930.846,25
12	RSO2.12	ESRR	Manj razvite regije	053. Pametni energetski sistemi (vključno s pametnimi omrežji in sistemi IKT) ter povezano shranjevanje	14.429.810,07
12	RSO2.12	ESRR	Manj razvite regije	196. Povezovalni daljnovodi in z njimi povezana infrastruktura za prenos, distribucijo in shranjevanje ter podporna infrastruktura	7.769.897,93
12	RSO2.12	Skupaj			36.287.840,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
12	RSO2.12	ESRR	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	14.088.132,00
12	RSO2.12	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	22.199.708,00
12	RSO2.12	Skupaj			36.287.840,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
12	RSO2.12	ESRR	Bolj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	14.088.132,00
12	RSO2.12	ESRR	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	22.199.708,00
12	RSO2.12	Skupaj			36.287.840,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
12	RSO2.12	ESRR	Bolj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	14.088.132,00
12	RSO2.12	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	22.199.708,00
12	RSO2.12	Skupaj			36.287.840,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.12. Spodbujanje povezovalnih daljnovodov in povezane infrastrukture za prenos, distribucijo in shranjevanje ter podporne infrastrukture, pa tudi zaščite kritične energetske infrastrukture ter vzpostavitve polnilne infrastrukture (Kohezijski sklad)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Posodobljen NEPN 2024 [1] temelji na predpostavki, da bodo nove energetske tehnologije, zlasti na področjih učinkovite rabe energije (URE), obnovljivih virov energije (OVE) in lokalne oskrbe z energijo, ključnega pomena za uspešen boj proti podnebnim spremembam, v okviru katerega je ključnega pomena elektrifikacija. Te tehnologije morajo omogočati doseganje zastavljenih ciljev ob stroških, ki ne bodo bistveno zmanjševali konkurenčnosti gospodarstva. Ključne so zato naložbe v OVE in krepitev energetske samozadostnosti in avtonomije, ter hkratne pospešene naložbe v krepitev (pametnega) elektroenergetskega omrežja ter razvoj povezovalnih daljnovodov in z njimi povezane infrastrukture.

V okviru tega ukrepa bo pospešeno vlaganje v celovito posodobitev elektroenergetskega omrežja, prilagojenega naraščajoči porabi električne energije, obvladovanju usklajevanja proizvodnje in porabe energije iz obnovljivih virov ter omogočanju hitrejše emobilnosti. Namen je povečati zmogljivost, odpornost proti motnjam, naprednost, povezljivost in prilagodljivost omrežja. Takšna infrastruktura bo omogočila učinkovitejše izkoriščanje prožnosti virov in bremen, pospešeno uvajanje e-mobilnosti, vključno s polnilnimi mesti za električna vozila, ter vključevanje naprav za proizvodnjo in shranjevanje električne energije iz OVE.

Naložbe bodo vsebovale elemente pametnih omrežij, kar bo dodatno okrepilo elektroenergetsko omrežje, izboljšalo njegovo prilagodljivost ter omogočilo napredno integracijo podatkovnih zbirk in nadzor v realnem času. Ta celovit pristop je ključen za doseganje ciljev na področju OVE in za spodbujanje zelenega prehoda v energetskem in prometnem sektorju.

Slovenija si prizadeva aktivno vključiti razvoj centraliziranih in decentraliziranih rešitev ter do leta 2030 podpreti izvedbo številnih projektov, ki vključujejo hranilnike energije, kot so baterijske zmogljivosti in druge tehnologije za shranjevanje, povezane s prenosnim in distribucijskim omrežjem. Hranilniki so ključni za zagotavljanje stabilnosti, zanesljivosti in učinkovitosti elektroenergetskega sistema, saj pomagajo uravnavati nihanja proizvodnje iz obnovljivih virov, stabilizirati omrežje, premostiti konice porabe, optimizirati delovanje omrežja, podpirati oskrbo na odročnih območjih ter zagotavljati rezervno energijo.

Zaradi doseganja čim večjega deleža OVE v bruto končni rabi energije do leta 2030 se načrtuje vzpostavitev zadostne količine hranilnikov različnih tehnologij, velikosti in časov shranjevanja, priključenih na prenosno ali distribucijsko omrežje. Vzporedno bo potekalo posodabljanje distribucijskega omrežja, vključno z obnovo omrežja in vzpostavitvijo novih transformatorskih postaj, pripravljenih za integracijo v pametna omrežja.

Projekti bodo izvedeni skladno s časovnico Načrta za okrevanje in odpornost (NOO) do sredine leta 2026, medtem ko bodo komplementarni projekti in projekti po tem obdobju podprti s sredstvi evropske kohezijske politike (EKP), z namenom zagotavljanja stabilnega, predvidljivega investicijskega cikla na elektro energetskem omrežju skladno z NEPN. Razmejitev med obema vrstama podpore bo podrobneje določena na ravni posameznih javnih razpisov.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: podjetja.

Upravičenci: podjetja, sistemski elektrooperater prenosnega in distribucijskega omrežja in distribucijska podjetja.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Pri načrtovanju, izvedbi in spremljanju ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja ni predvidena uporaba teritorialnih orodij.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru predmetnega specifičnega cilja ni načrtovana izvedba medregionalnih, čezmejnih in transnacionalnih ukrepov, saj gre za ukrepe razvoja pametnih energetskih sistemov, omrežij ter hrambe zunaj vseevropskega energetskega omrežja, ki so namenjeni prvenstveno ciljnim skupinam na območju Slovenije.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Predvidena je uporaba nepovratnih virov. V okviru predmetnega specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) namreč ni predvidena. Pri uporabi nepovratnih sredstev bo določena ustrezno znižana stopnja sofinanciranja, ki bo upoštevala prihranke/prihodke v ekonomski dobi investicije oziroma skladno s pravili državnih pomoči.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
12	RSO2.12	Kohezijski sklad		014	Število podprtih ukrepov na področju pametnih elektro-energetskih omrežij	projekt	0,00	2,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
12	RSO2.12	Kohezijski sklad		RCR34	Uvedba projektov za pametne energetske sisteme	projekti	0,00	2025	2,00	Ministrstvo	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

12	RSO2.12	Kohezijski sklad		053. Pametni energetski sistemi (vključno s pametnimi omrežji in sistemi IKT) ter povezano shranjevanje	9.628.735,00
12	RSO2.12	Kohezijski sklad		196. Povezovalni daljnovodi in z njimi povezana infrastruktura za prenos, distribucijo in shranjevanje ter podporna infrastruktura	5.184.703,00
12	RSO2.12	Skupaj			14.813.438,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
12	RSO2.12	Kohezijski sklad		01. Nepovratna sredstva	14.813.438,00
12	RSO2.12	Skupaj			14.813.438,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
12	RSO2.12	Kohezijski sklad		33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	14.813.438,00
12	RSO2.12	Skupaj			14.813.438,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
12	RSO2.12	Kohezijski sklad		03. Spolna nevtralnost	14.813.438,00
12	RSO2.12	Skupaj			14.813.438,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1. Prednostna naloga: 5. Trajnostna (čez)regionalna mobilnost in povezljivost

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO3.2. Razvoj in krepitev trajnostne, pametne in intermodalne nacionalne, regionalne in lokalne mobilnosti, odporne proti podnebnim spremembam, vključno z boljšim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Ključni cilj predmetnega specifičnega cilja v skladu s SRP je izboljšati nacionalne in regionalne povezave znotraj Slovenije. Spremembe in dopolnitve Nacionalnega programa razvoja prometa iz 06/2021, dajejo še večji poudarek trajnostnemu prometu, predvsem tistim infrastrukturnim ureditvam, ki bodo pripomogle k zagotavljanju pogojev za večjo uporabo vseh oblik trajnostne mobilnosti in krepitvi razvoja JPP, pri čemer ne sme biti ogrožena dostopnost, kjer sta cesta in avtomobil edina izbira ali omogočata dostop do prvih prestopnih mest JPP.

Dopolnjen nacionalni program razvoja prometa vključuje projekte na regionalnem železniškem omrežju za zagotavljanje nizkoemisijske, varne in odporne dnevne mobilnosti potnikov v regijah. Ključni cilj je zagotoviti nadgradnjo omrežja, da bo železnica zagotovila t.i. hrbtenično prometno omrežje tam, kjer že obstaja, in ki bo povezano z cestnim prometnim omrežjem, JPP, P + R sistemi ter kolesarsko infrastrukturo. Nadgradnja regionalnih prog se načrtuje predvsem z izvedbo elektrifikacije in povečanja hitrosti ter s sodobnimi sistemi vodenja prometa vlakov, kot tudi z informacijsko opremo in spremljajoči ukrepi (parkirišča, kolesarnice) na postajah in postajališčih za potnikom prijazne storitve. Z nadgradnjo regionalnih železniških prog se bo razbremenilo cestno omrežje, kar bo neposredno pripomoglo k približevanju ogljični nevtralnosti. S krajšimi potovalnimi časi in taktnim voznim redom na železnici ter drugimi ukrepi (prestopne točke, kolesarnice, usklajeni vozni redi itd.), ki so osnova celotnega prometnega sistema (IJPP) se bo povečala atraktivnost JPP in zagotovila trajnostna mobilnost.

Tako so izbrani ukrepi, ki se nanašajo na izgradnjo razvojnih osi in drugih regionalnih povezav za izboljšanje dostopa do TEN-T, prioritetni projekti na regionalnem železniškem omrežju. Usklajenost in učinkovitost teh ukrepov bodo zagotavljali horizontali ukrepi prometnega načrtovanja.

V skladu z navedenim so predvideni naslednji ukrepi:

•nadgradnja železniške proge Maribor – Ruše: z ukrepom bomo povečali zmogljivost železniške infrastrukture, vključno z nadgradnjami železniških postaj kot večmodalnih vozlišč, kar bo omogočilo bolj trajnosten način prevoza. Istočasno se bo zagotovilo interoperabilnost, učinkovitejše upravljanje in izboljšanje prometne varnosti.

Obseg del predlaganega ukrepa nadgradnje železniške proge Maribor-Ruše je razdeljen v 2 fazi, in sicer: 1. Faza - nadgradnja železniške proge na odseku Maribor Studenci-Ruše in 2. Faza – elektrifikacija železniške proge na odseku Maribor Tezno-Ruše z nadgradnjo odseka Maribor Tezno-Maribor Studenci. 1. Faza projekta, ki bo predlagana za sofinanciranje v okviru Programa EKP 2021-2027, zajema (1) nadgradnjo proge na odseku Maribor Studenci-Ruše v dolžini 11,78 km, (2) nadgradnjo 1 železniške postaje (Maribor Studenci) in 6 postajališč (Maribor Tabor, Maribor Sokolska, Marles, Limbuš, Bistrica ob Dravi, Ruše tovarna) ter (3) preureditev signalno varnostnih in telekomunikacijskih naprav na novo tirno sliko. 2. Faza projekta, ki v tej fazi ni predvidena za sofinanciranje iz sredstev EKP 2021-2027, zajema elektrifikacijo proge na odseku Maribor Tezno-Ruše v dolžini 15,56 km, nadgradnjo proge v železniškem trikotniku Maribor Tezno–Maribor Studenci, nadgradnjo 2 postaj (Ruše in Bistrica ob Dravi, kjer se postajališče nadgradi v železniško postajo) ter preureditev signalno varnostnih in telekomunikacijskih naprav na novo tirno sliko. Izvedba Faze 2 bo sledila izvedbi Faze 1;

Kot rezervni projekti za regionalno železniško infrastrukturo so predvideni nadgradnja Dolenjske proge (regionalna proga d.m.–Metlika–Ljubljana) ter nadgradnja postaj in postajališč na območju KRVS od postaje Ivančna Gorica do postaje Birčna vas;

• nadaljevanje del na 3. razvojni osi: odsek Dramlje-Šentjur: navezovalna cesta Dramlje-Šentjur je del načrtovanega srednjega dela 3. RO – povezava med AC A1 (Savinjska regija) in AC A2 (Dolenjska regija). Cestna povezava predstavlja povezavo Bizeljskega in Kozjanskega z AC omrežjem na eni strani in ter z R Hrvaško in Posavjem na drugi strani. V okviru projekta, se bo izvedlo novogradnjo cestne povezave na odseku priključka Dramlje na AC A1 do ceste R3-687 v skupni dolžini 2,7 km, kar predstavlja 1. in 2. etapo izvedbe navezovalne ceste. Na treh cestnih odsekih, ki se stikajo v Šentjurju, je v letu 2019 PLDP (povprečni letni dnevni promet) znašal od 9.500 do 11.500 vozil, v letu 2020 pa zaradi omejitev v obdobju pandemije od 7.800 do 10.100 vozil. Delež tovornih vozil je bil v letu 2019 od 10 do 13 %, v letu 2020 pa večji, celo od 11 do 24%. Z izgradnjo nove cestne povezave se pričakuje povečanje prometne varnosti. Na cestnih odsekih, ki jih bo nadomestila nova cesta, se je v letih 2016-2020 zgodilo 124 prometnih nesreč, od tega 5 s hujšimi in 43 z lažjimi telesnimi poškodbami. Z obratovanjem navezovalne ceste, se bodo zmanjšale tudi obremenitve s hrupom pri najbližjih stanovanjskih objektih, predvsem v naseljih Trnovec, Dole in Šentjur. Območje ob novi trasi navezovalne ceste je redko poseljeno, na delih kjer bodo mejne vrednosti hrupa eventualno presežene pa bodo izvedeni protihrupni ukrepi;

Kot rezervni projekt na cestnem omrežju je predviden projekt na 3. razvojni osi – sever: Velenje-Slovenj Gradec: Sklop B – Škalsko jezero, Sklop C – Škale in Sklop H – Konovo in izgradnja že sprojektiranih navezav v obdobju 2014-2020. Glavno povezavo na odseku Velenje-Slovenj Gradec danes predstavlja glavna cesta I. reda Arja vas–Velenje– Slovenj Gradec–Dravograd. Na večjem delu trase obstoječa glavna cesta nima zadovoljivih tehničnih elementov, ne ustreza potrebam sodobnih daljinskih cestnih povezav ter nima zagotovljene ustrezne prometne varnosti. Glede na to ima številna ozka grla in nevarne odseke ter zaradi neustreznih tehničnih elementov na mnogih odsekih omogoča le nizko potovalno hitrost.

Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila. Noben izmed predvidenih ukrepov po svoji naravi nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev pod pogojem upoštevanja tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Upravičenci: Direkcija za infrastrukturo (DRSI) in Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji (DARS).

Ciljne skupine: podjetja, javni sektor, gospodinjstva, lokalne skupnosti, zadruge, zavodi, regionalne razvojne agencije, posamezniki.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Pri načrtovanju, izvedbi in spremljanju ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Dodatno bodo pri izvajanju gradbenih ukrepov objekti izpolnjevali tehnične zahteve, s katerimi se prilagodijo tako, da so nediskriminatorni do vseh oblik začasne ali trajne invalidnosti in so prilagojeni ranljivim skupinam prebivalstva.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja se predvideva naslavljanje pristopa regionalnega razvoja izhajajoč iz potreb v pripravljenih teritorialnih strategij (RRP). V izbor operacij so v prvi fazi vključeni nosilci odločanja in predstavniki regij (v okviru svetov regij).

Ukrepi, načrtovani v okviru sredstev ESRR tega specifičnega cilja, so predvideni zgolj v KRVS, saj so izkazane največje potrebe v tej kohezijski regiji.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru predmetnega specifičnega cilja ni načrtovana izvedba medregionalnih, čezmejnih in transnacionalnih ukrepov, saj gre za ukrepe vzpodbujanja vseh oblik trajnostne mobilnosti in krepitve javnega potniškega prometa, vključno z zagotavljanjem boljšega dostopa do TEN-T omrežja, ki so namenjeni prvenstveno ciljnim skupinam na območju Slovenije.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

V okviru predmetnega specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) namreč ni predvidena. Predlagani ukrepi ne ustvarjajo dobička, zato ni možnosti prihrankov ali vračila povratnih sredstev, poleg tega pa projekti zaradi različnih okoliščin (npr. nerazvit trg, ipd.) niso zreli za povratna sredstva, zato je v celoti predvidena uporaba nepovratnih virov.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
5	RSO3.2	ESRR	Manj razvite regije	RCO44	Dolžina novih ali nadgrajenih cest – zunaj TEN-T	km	0,00	2,70
5	RSO3.2	ESRR	Manj razvite regije	RCO48	Dolžina novih ali nadgrajenih železniških prog – zunaj TEN-T	km	0,00	11,78
5	RSO3.2	ESRR	Manj razvite regije	RCO53	Nove ali posodobljene železniške postaje in postajališča	postaje in postajališča	0,00	7,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
5	RSO3.2	ESRR	Manj razvite regije	RCR56	Prihranek časa zaradi izboljšane cestne infrastrukture	človek-delovnih dni/leto	0,00	2021	2.441,00	DARS	
5	RSO3.2	ESRR	Manj razvite regije	RCR58	Število potnikov na leto, ki uporabljajo novozgrajene, nadgrajene, obnovljene ali posodobljene železniške proge	potniški kilometer/leto	1.302.000,00	2021	1.416.000,00	DRSI	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
5	RSO3.2	ESRR	Manj razvite regije	089. Novo zgrajene ali nadgrajene sekundarne cestne povezave s cestnim omrežjem in vozlišči TEN-T	47.697.523,00
5	RSO3.2	ESRR	Manj razvite regije	102. Druge obnovljene ali posodobljene železnice	28.746.941,00
5	RSO3.2	Skupaj			76.444.464,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
5	RSO3.2	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	76.444.464,00
5	RSO3.2	Skupaj			76.444.464,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
5	RSO3.2	ESRR	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	76.444.464,00
5	RSO3.2	Skupaj			76.444.464,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
5	RSO3.2	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	76.444.464,00
5	RSO3.2	Skupaj			76.444.464,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO3.1. Razvoj pametnega, varnega, trajnostnega in intermodalnega omrežja TEN-T, odpornega proti podnebnim spremembam (Kohezijski sklad)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Z ukrepi se bo prispevalo k zmanjšanju emisij TPG v najbolj ključnem sektorju, to je prometu. Strategija razvoja prometa v Republiki Sloveniji do leta 2030 (v nadaljevanju: SRP)[1] in Resolucija o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji v obdobju do 2030[2], sta ključna strateška dokumenta, ki na podlagi rezultatov strokovnih prometnih, funkcionalnih, okoljskih, socialnih in drugih analiz, določata potrebne ukrepe na področju prometa do leta 2030. Izbrani ukrepi temeljijo večinoma na posebnem analitičnem instrumentu, nacionalnem prometnem modelu, ki upošteva sedanjo in prihodnjo ponudbo prometnih omrežij ter sedanje in pričakovano prihodnje prometno povpraševanje. Specifični cilj SRP je izboljšanje prometnih povezav s sosednjimi državami in usklajevanje s sosednjimi državami, kar pomeni zagotavljanje zadostne zmogljivosti omrežja, ki ustreza tudi standardom TEN-T ter tudi izboljšanje varnosti cestne infrastrukture. Republika Slovenija pa se je v skladu z zahtevami evropske uredbe TEN-T (Uredba EU 1315/2013) zavezala, da bomo do leta 2030 dosegli standarde na jedrnem železniškem omrežju TEN-T. Poleg tega Slovenija v skladu z evropsko direktivo 2008/96/ES zagotavlja sistematičen postopek inšpekcijskega nadzora varnosti cestne infrastrukture, ki poteka v vseh fazah načrtovanja in delovanja cestne infrastrukture.

Tako so na podlagi napovedi prometnih tokov, prometne varnosti, vplivov na okolje in družbene sprejemljivosti v okviru tega specifičnega cilja izbrani ukrepi, ki imajo poleg nacionalnega strateškega pomena tudi visoko evropsko dodano vrednost, saj prestavljajo pomembne odseke na TEN-T omrežju. V prvi vrsti bomo zato vlagali v posodobitev železniške infrastrukture na sredozemskem in baltsko-jadranskem koridorju ter koridorju Zahodni Balkan-vzhodno Sredozemlje (Uredba (EU) 1679/2024), s katero bomo prispevali tudi k izpolnjevanju zavez, ki izhajajo iz evropske TEN-T uredbe. To so ukrepi, ki se nanašajo ne le na infrastrukturo, temveč tudi na organizacijo, vodenje prometa in prometno varnost. Pri izbiri ukrepov se je prizadevalo za maksimalno izkoriščenost zmogljivosti obstoječe prometne infrastrukture.

V skladu z navedenim sta predvidena naslednja 2 sklopa ukrepov:

•investicije v posodobitev in nadgradnjo železniškega omrežja TEN-T za izboljšanje učinkovitosti prevoza potnikov in tovora za doseganje TEN-T standardov ter umik tranzitnega tovornega prometa iz središč mest in urbanih naselij, in sicer so predvidene naslednje investicije:

o nadgradnja železniške proge d. m.–Dobova–Zidani Most – 1. faza: odsek d.m.-Dobova-Sevnica: nadgradnja območij železniških postaj na odseku proge, ki je del jedrnega omrežja TEN-T in predstavlja glavno prometno železniško povezavo Slovenije s Hrvaško. Na predmetnem odseku je omogočeno obratovanje tovornih vlakov dolžine do največ 570 m. Prepustna zmogljivost proge je kritična, v času zapore enega tira se ta še poslabša. Zaradi nivojskih dostopov na perone je potrebno zagotavljati varovanje potnikov na postajah in postajališčih. Posamezna nivojska križanja železniške proge s cesto se še vedno nahajajo na glavnih postajnih tirih, znotraj uvoznih in izvoznih kretnic.

V okviru ukrepa se bo nadgradilo 3,5 km železniške proge na območjih železniških postaj. Dela bodo zajemala nadgradnjo zgornjega in spodnjega ustroja za

zagotovitev kategorije proge D4 in svetlega profila GC, podaljšanje postajnih tirov za možnost obratovanja vlakov dolžine 740 m, nadgradnjo obstoječe peronske infrastrukture z ureditvijo izvennivojskega dostopa za funkcionalno ovirane osebe in kolesarje, prilagoditev SV TK naprav, ukinitev nivojskih križanj cest z železniško progo in izvedbo protihrupnih ukrepov.

o Kot rezervna projekta na železniškem TEN-T omrežju uvrščamo:

-nadgradnjo železniške proge na odseku Ljubljana-Kranj ter železniških postaj Kranj, Podnart in Lesce-Bled, ki predstavlja ozko grlo na javni železniški infrastrukturi v Sloveniji in na obeh TEN-T koridorjih (sredozemskem in baltsko-jadranskem);

-nadgradnja železniške postaje Ljubljana (sklop B in C), ki je najpomembnejše železniško vozlišče na državni ravni in zelo pomembno jedrno vozlišče prometnega omrežja TEN-T, preko katerega potekata Baltsko-jadranski koridor, Sredozemski koridor in koridor Zahodni Balkan-vzhodno Sredozemlje. Projekt je bil sprva predviden za financiranje iz Načrta za okrevanje in odpornost (NOO), vendar je bil zaradi kompleksnosti izvedbe in večje fleksibilnosti pri upravljanju tveganj prenesen v program kohezijske politike 2021–2027 (PEKP). V okviru spremembe NOO sta kot prispevek k cilju zdaj upoštevani le nadgradnji železniških postaj Ljubljana – faza A (nadhod čez Dunajsko) in Nova Gorica. Za fazi B in C je pripravljena ločena investicijska dokumentacija, zagotovljeno je tudi ločeno financiranje in sklenjene so ločene pogodbe o izvedbi del.

•projekti na državnih cestah na podlagi njihovega pozitivnega vpliva na prometno varnost: sodobna gradnja in novi inteligentni transportni sistem (v nadaljevanju: IITS) ukrepi bodo močno izboljšali obstoječe stanje cestne infrastrukture in rešili težave na obremenjenih območjih. Predviden je ukrep:

osanacija 1. cevi predora Karavanke: obstoječi avtocestni predor Karavanke je enocevni dvosmerni predor, ki povezuje Slovenijo z Avstrijo. Predorska cev je bila zgrajena leta 1991. Zaradi manjše gostote prometa je bila takrat zgrajena le zahodna cev, predor pa je bil načrtovan za nadgradnjo v dvojno cev pozneje. Druga cev predora je trenutno v izgradnji. Na podlagi rezultatov glavnih pregledov je bil izdelan podroben katalog škode, ki ponuja celovit pregled stanja prve cevi predora. Doslej je bilo ugotovljenih več pomanjkljivosti, med drugim poškodbe notranje obloge ali tunelskega loka, poškodbe konstrukcije vozišča in robnikov itd. Večina zabeleženih anomalij je bila v preteklosti odpravljenih. Skupaj z avstrijsko stranjo je bilo dogovorjeno, da se sanacija obstoječe cevi predora Karavanke začne takoj, ko bo nova cev predora začela obratovati. Do takrat bodo nekateri deli predora že presegli svojo življenjsko dobo, zato je potrebno načrtovati celovito sanacijo ali zamenjavo teh sistemov. V primeru, da se sanacija 1. cevi predora Karavanke ne izvede, lahko realno pričakujemo zaprtje ali delno zaprtje predora zaradi deformacije talnega oboka, potrebe po sanaciji drenažnega sistema in ostalih elementov. V tem primeru preusmeritev prometa iz ene v dve predorske cevi ne bo možna, zato situacija tudi po izgradnji nove cevi ne bo bistveno boljša kot je trenutno. Promet bo moral še vedno teči dvosmerno v eni cevi ob dejstvu, da je nova cev projektirana za enosmerni promet in npr. nima odstavnih niš na zahodni strani vozišča (v smeri proti Sloveniji). To močno vpliva na pretočnost in prometno varnost tako na AC omrežju kot tudi na ostalem cestnem omrežju. Glede na trend naraščanja prometa, ki je že presegel vrednosti iz leta 2019, lahko pričakujemo vedno večje zastoje tako pred predorom, kot tudi na preostalem cestnem omrežju, saj se bi del prometa v tem primeru zagotovo preusmeril tako na državne ceste kot na štajerski krak AC, ki je že v tem trenutku preobremenjen.

Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila. Noben izmed predvidenih ukrepov v okviru tega specifičnega cilja po svoji naravi nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev pod pogojem upoštevanja tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH.

[1] Ministrstvo za infrastrukturo, Strategija razvoja prometa v Republiki Sloveniji do leta 2030. Dostopno na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MzI/Dokumenti/Strategija-razvoja-prometa-v-Republiki-Sloveniji-do-leta-2030.pdf.

[2] Resolucija o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji v obdobju do 2030 (Uradni list RS, št. 75/16 in 90/21). Dostopno na: http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO115.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: upravljavci prometne infrastrukture, prevozniki blaga in potnikov, podjetja, javni sektor, lokalne skupnosti, prebivalci.

Upravičenci: Direkcija za infrastrukturo (DRSI), Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji (DARS).

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Pri načrtovanju, izvedbi in spremljanju ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Dodatno bodo pri izvajanju gradbenih ukrepov objekti izpolnjevali tehnične zahteve, s katerimi se prilagodijo tako, da so nediskriminatorni do vseh oblik začasne ali trajne invalidnosti in so prilagojeni ranljivim skupinam prebivalstva.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja ni predvidena uporaba teritorialnih orodij.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

Ukrepi razvoja intermodalnega omrežja TEN-T so komplementarni s cilji in aktivnostmi, ki so del izvajanja EU makro-regionalnih strategij, katerih del je tudi Slovenija. V okviru Podonavske strategije (EUSDR), še posebej prednostnega področja 1b (izboljšanje multimodalnosti in mobilnosti – cestne, železniške in letalske povezave) predlagani projekti prispevajo k izboljšanju povezljivosti ter zmanjševanja razlik med prometnim omrežjem držav članic makro-regije. Posebej to velja za projekte vzdolž v predlogu revizije uredbe TEN-T novo predlaganega Zahodno-balkanskega prometnega koridorja (Western-Balkans Transport Corridor), in sicer npr.: a) nadgradnja železniške proge d. m.–Dobova–Zidani Most, b) nadgradnjo železniške proge na odseku Ljubljana-Kranj in c) sanacija 1. cevi predora Karavanke (obstoječega avtocestnega predora). Za uspešno izvedbo projekta Sanacije 1. cevi predora Karavanke sodelujemo z Zvezno deželo Koroško ter posameznimi ministrstvi Republike Avstrije, kot so: zveznim ministrstvom za evropske in mednarodne zadeve, zveznim ministrstvom za promet, inovacije in tehnologijo, zveznim ministrstvom za finance in zveznim ministrstvo za Evropo, integracijo in zunanje zadeve, prav tako pa tudi z avstrijskim avtocestnim upravljavcem ASFINAG.

Poleg tega so navedeni projekti pomembni za zaledne povezave s pristanišči v okviru izvajanja Jadransko-jonske makroregije (EUSAIR), medtem ko so za izvajanje Alpske makro-strategije (EUSALP) pomembni v luči izboljšanja čezmejnih povezav in razvoja intermodalnega prometa.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Predvidena je uporaba nepovratnih virov. V okviru predmetnega specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) namreč ni predvidena. Predlagani ukrepi ne ustvarjajo prihodkov oziroma prihrankov, zaradi česar uporaba finančnih instrumentov ni smiselna oziroma ustrezna.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
5	RSO3.1	Kohezijski sklad		RCO45	Dolžina obnovljenih ali posodobljenih cest – TEN-T	km	0,00	5,30
5	RSO3.1	Kohezijski sklad		RCO47	Dolžina novih ali nadgrajenih železniških prog – TEN-T	km	0,00	3,50

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
5	RSO3.1	Kohezijski sklad		RCR56	Prihranek časa zaradi izboljšane cestne infrastrukture	človek-delovnih dni/leto	0,00	2021	23.500,00	DARS	
5	RSO3.1	Kohezijski sklad		RCR59	Železniški tovorni promet	tonski kilometri/leto	254.000.000,00	2021	266.000.000,00	DRSI	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
5	RSO3.1	Kohezijski sklad		092. Obnovljene ali posodobljene avtoceste in ceste – celostno omrežje TEN-T	32.210.000,00
5	RSO3.1	Kohezijski sklad		100. Obnovljene ali posodobljene železnice – jedrno omrežje TEN-T	57.338.012,00
5	RSO3.1	Skupaj			89.548.012,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
5	RSO3.1	Kohezijski sklad		01. Nepovratna sredstva	89.548.012,00
5	RSO3.1	Skupaj			89.548.012,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
5	RSO3.1	Kohezijski sklad		33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	89.548.012,00
5	RSO3.1	Skupaj			89.548.012,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
5	RSO3.1	Kohezijski sklad		03. Spolna nevtralnost	89.548.012,00
5	RSO3.1	Skupaj			89.548.012,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO3.2. Razvoj in krepitev trajnostne, pametne in intermodalne nacionalne, regionalne in lokalne mobilnosti, odporne proti podnebnim spremembam, vključno z boljšim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo (Kohezijski sklad)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Ključni cilj predmetnega specifičnega cilja v skladu s SRP je izboljšati nacionalne in regionalne povezave znotraj Slovenije. Spremembe in dopolnitve Nacionalnega programa razvoja prometa iz 06/2021, dajejo še večji poudarek trajnostnemu prometu, predvsem tistim infrastrukturnim ureditvam, ki bodo pripomogle k zagotavljanju pogojev za večjo uporabo vseh oblik trajnostne mobilnosti in krepitvi razvoja JPP, pri čemer ne sme biti ogrožena dostopnost, kjer sta cesta in avtomobil edina izbira ali omogočata dostop do prvih prestopnih mest JPP. V letu 2022 je ustanovljena družba za upravljanje javnega potniškega prometa, katere naloga bo upravljanje medkrajevnega JPP. Za učinkovitost sistema javnega prometa je ključna ustrezna povezanost vseh ravni, zato bodo vsi projekti JPP na lokalni in regionalni ravni usklajeni z družbo za upravljanje javnega potniškega prometa, ko bo ta operativna.

V skladu z dopolnjenim nacionalnim programom razvoja prometa je ključni cilj zagotoviti nadgradnjo omrežja, da bo železnica zagotovila t.i. hrbtenično prometno omrežje tam, kjer že obstaja, in ki bo povezano z cestnim prometnim omrežjem, JPP, P + R sistemi ter kolesarsko infrastrukturo. S krajšimi potovalnimi časi in taktnim voznim redom na železnici ter drugimi ukrepi (prestopne točke, kolesarnice, usklajeni vozni redi itd.), ki so osnova celotnega prometnega sistema (IJPP) se bo povečala atraktivnost javnega potniškega prometa in zagotovila trajnostna mobilnost.

Tako so izbrani ukrepi na tem specifičnem cilju tisti, ki se nanašajo na izgradnjo razvojnih osi in drugih regionalnih povezav za izboljšanje dostopa do TEN-T, prioritetni projekti na regionalnem železniškem omrežju ter izgradnjo državnega kolesarskega omrežja. Usklajenost in učinkovitost teh ukrepov bodo zagotavljali horizontali ukrepi prometnega načrtovanja.

V skladu z navedenim so predvideni naslednji ukrepi:

•državno kolesarsko omrežje: načrtuje se izgradnja oz. dograditev kolesarskih povezav v okviru državnega kolesarskega omrežja, z namenom izboljšane navezave na urbana središča in predvsem na vozlišča JPP, kar bo spodbudilo multimodalnost pri opravljanju dnevnih poti od izhodišča do cilja na trajnosten način. Z izgradnjo kolesarskih povezav želimo del poti, ki so se opravljale z osebnimi avtomobili preusmeriti na kolo, e-kolo ali na intermodalnost kolo/vlak ali avtobus. S takim pristopom želimo zajeti tako krajše poti, ki so primerne za kolesarjenje, kot daljše, ki so primerne za kombinacijo kolo – vlak/avtobus. Sprememba v načinu potovanja od osebnega avtomobila na kolo ali kombinacijo kolesa in JPP pomeni neposredno zmanjšanje izpustov TGP. Državno kolesarsko omrežje je bilo v Sloveniji opredeljeno leta 2018 z ocenjeno skupno dolžino 4.000 km. Skupna dolžina obstoječe kolesarske infrastrukture državnega omrežja znašala zgolj 365 km. V teku so projekti za izgradnjo dodatnih 400 km, ki bodo izgrajeni do konca leta 2023. Ukrepi bodo zajemali

izgradnjo manjkajočih odsekov državnega omrežja, prednostno v okolici mest;

•neinfrastrukturni ukrepi trajnostne mobilnosti na horizontalni ravni: predvidena je izdelava regionalnih celostnih prometnih strategij, posodobitev celostnih prometnih strategij na lokalni ravni ter vzpostavitev regijskih mobilnostnih centrov za promocijo in upravljanje trajnostne mobilnosti v regijah na podlagi pilotnih projektov, izvedeni pa bodo tudi podpora izobraževanju, ozaveščanju in informiranju različnih ciljnih skupin o trajnostni mobilnosti, spodbude za izvedbo ukrepov na podlagi mobilnostnih načrtov na ravni ustanov ter sistema certificiranja mobilnostno trajnostno naravnanih zaposlovalcev, spodbude za izvedbo ukrepov na podlagi načrtov parkirne politike na ravni mest in regij in njihovo izvedbo in spodbude za upravljanje mestne logistike tako na lokalni kot regionalni ravni, tudi v obliki podpore demonstracijskim projektom. Pri tem so posebej pomembne spodbude za inovativne digitalne rešitve (npr. sopotništvo, prevozi na klic integrirani v sistem in uvajanje zbirnih prevozov), ki bodo dopolnjevale javni prevoz in omogočale večjo zasedenost prostih sedežev v vseh sredstvih prevoza. K temu bo pripomogel tudi razvoj naprednih rešitev (digitalizacija v prometu), ki omogoča spremljanje podatkov o zasedenosti in lokaciji vozil v realnem času in s tem čim bolj optimalno načrtovanje poti;

•infrastruktura za trajnostno mobilnost na lokalni ravni: na podlagi sprejetih celostnih prometnih strategij (CPS) bodo natančno identificirane prioritete v občinah z mestnimi naselji in v regijah, prednostno pa bodo sredstva namenjena infrastrukturi za multimodalni potniški promet od vrat do vrat. Hrbtenica sistema mora biti JPP, dopolnjuje pa se z rešitvami za prvi in zadnji kilometer. To so predvsem kolesarske povezave in infrastruktura za pešce, s poudarkom na dostopu do postajališč JPP ter točke prestopa iz osebnega avtomobila na JPP ali sopotništvo. Investicije na področju trajnostne mobilnosti bodo pripomogle k dvigu deleža trajnostnih prometnih načinov v dnevnih migracijah prebivalstva. Večji delež uporabe trajnostnih načinov prevoza bo pripomogel k znižanju emisij TGP in drugih onesnaževal zraka iz prometa ter s tem k izboljšanju kakovosti življenja. Predvideni ukrepi so:

oureditev postaj in postajališč JPP,

opreureditve infrastrukture za pešce, predvsem za dostop do šol ter postaj in postajališč JPP, vključno z napravami in ukrepi za umirjanje prometa za varnost pešcev,

ogradnja kakovostnih ločenih kolesarskih površin in ostale kolesarske infrastrukture, vključno z infrastrukturo za polnjenje e-koles in parkirišči za kolesa, predvsem varnih kolesarnic za e-kolesa ob javni infrastrukturi, kot so npr. šole, občine, poslovne cone, železniške in avtobusne postaje in postajališča, za spodbujanje uporabe navadnih in e-koles za dnevni prevoz,

oinfrastruktura prestopnih točk med različnimi oblikami mobilnosti;

• organizacija trajnostne mobilnosti na lokalni ravni: na podlagi sprejetih celostnih prometnih strategij (CPS) bodo natančno identificirane prioritete v občinah z mestnimi naselji in v regijah. Sredstva bodo namenjena ukrepom za boljše upravljanje prometa v mestih in regijah s ciljem povečanja privlačnosti uporabe trajnostnih prometnih načinov in odvračanja uporabnikov od pretirane uporabe osebnega avtomobila. Predvideni ukrepi so:

ouporaba inteligentnih prometnih sistemov za upravljanje večmodalne trajnostne mobilnosti;

oizvedba pilotnih projektov v okviru ukrepa trajnostne parkirne politike, omejevanja prometa v mestnih jedrih in uporabe sodobnih tehnologij za upravljanje mobilnost;

ospodbude za uporabo sodobnih tehnologij za učinkovito upravljanje mobilnosti (npr.: vzpostavitev sistemov optimizacije prometa s prednostno obravnavo JPP, kolesarjev in pešcev; vzpostavitev sistemov dostopa do potovalnih informacij za uporabnika, vključno z informatizacijo upravljanja parkiranja; vzpostavitev pogojev za čezmejno mobilnost oz. predvsem povezavo JPP s prestopnimi točkami v sosednjih državah).

Kjer bo relevantno, bo izvajanje ukrepov skladno s pobudo Novi evropski Bauhaus za uspešno povezovanje načela trajnosti, estetike in vključevanja, da bi našli dostopne, vključujoče, trajnostne in privlačne rešitve za podnebne izzive. Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila. Noben izmed predvidenih ukrepov po svoji naravi nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev pod pogojem upoštevanja tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: podjetja, javni sektor, gospodinjstva, lokalne skupnosti, zadruge, zavodi, regionalne razvojne agencije, posamezniki.

Upravičenci: Direkcija za infrastrukturo (DRSI), lokalne skupnosti, državna uprava, zavodi, regionalne razvojne agencije, podjetja.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Pri načrtovanju, izvedbi in spremljanju ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi

neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Dodatno bodo pri izvajanju gradbenih ukrepov objekti izpolnjevali tehnične zahteve, s katerimi se prilagodijo tako, da so nediskriminatorni do vseh oblik začasne ali trajne invalidnosti in so prilagojeni ranljivim skupinam prebivalstva.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja se predvideva naslavljanje pristopa regionalnega razvoja izhajajoč iz potreb v pripravljenih teritorialnih strategij (RRP).

Ukrepi, načrtovani v okviru sredstev ESRR tega specifičnega cilja, so predvideni zgolj v KRVS, saj so izkazane največje potrebe v tej kohezijski regiji.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru predmetnega specifičnega cilja ni načrtovana izvedba medregionalnih, čezmejnih in transnacionalnih ukrepov, saj gre za ukrepe vzpodbujanja vseh oblik trajnostne mobilnosti in krepitve javnega potniškega prometa, vključno z zagotavljanjem boljšega dostopa do TEN-T omrežja, ki so namenjeni prvenstveno ciljnim skupinam na območju Slovenije.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

V okviru predmetnega specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) namreč ni predvidena. Predlagani ukrepi ne ustvarjajo dobička, zato ni možnosti prihrankov ali vračila povratnih sredstev, poleg tega pa projekti zaradi različnih okoliščin (npr. nerazvit trg, ipd.) niso zreli za povratna sredstva, zato je v celoti predvidena uporaba nepovratnih virov.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
5	RSO3.2	Kohezijski sklad		RCO58	Namenska kolesarska infrastruktura, ki je prejela podporo	km	6,00	120,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
5	RSO3.2	Kohezijski sklad		1	Število potnikov na leto, ki uporabljajo namensko kolesarsko infrastrukturo	Število uporabnikov	0,00	2021	180.000,00	MZI	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
5	RSO3.2	Kohezijski sklad		081. Infrastruktura za okolju prijazen mestni promet	41.000.000,00
5	RSO3.2	Kohezijski sklad		083. Kolesarska infrastruktura	61.000.000,00
5	RSO3.2	Kohezijski sklad		109. Multimodalni prevoz (ne mestni)	9.312.680,00
5	RSO3.2	Skupaj			111.312.680,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
5	RSO3.2	Kohezijski sklad		01. Nepovratna sredstva	111.312.680,00

5	RSO3.2	Skupaj			111.312.680,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
5	RSO3.2	Kohezijski sklad		24. Druge vrste teritorialnega orodja – druge vrste ciljnih ozemelj	65.399.504,90
5	RSO3.2	Kohezijski sklad		33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	45.913.175,10
5	RSO3.2	Skupaj			111.312.680,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
5	RSO3.2	Kohezijski sklad		03. Spolna nevtralnost	111.312.680,00
5	RSO3.2	Skupaj			111.312.680,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1. Prednostna naloga: 13. Dvojna raba

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO3.3. Razvoj odporne obrambne infrastrukture, prednostno tiste z dvojno rabo, tudi za spodbujanje vojaške mobilnosti v Uniji, ter izboljšanje civilne pripravljenosti (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Naložbe dvojne rabe, ki so navedene v nadaljevanju, bodo načrtovane s ciljem uporabe:

- v času miru za civilne namene (npr. zdravljenje bolnikov, raziskave, vsakodnevno delovanje) in

- v kriznih ali vojnih razmerah za obrambne ali zaščitne funkcije (npr. vojaško oskrbo ranjencev, krizno podporo, civilno zaščito).

1. Zagotavljanje zdravstvene infrastrukture za dvojno rabo v višin 46 mio EUR (EU del)

Objekti zdravstvene infrastrukture so ključni objekti splošnega družbenega pomena. Objekti bodo primarno namenjeni civilnemu prebivalstvu, hkrati bodo omogočili izvajanje aktivnosti na vojaškem področju s ciljem povečanja odpornosti v zdravstvu.

Za obvladovanje kriznih razmer na področju zdravstva je ključno, da se zagotovi vzajemno delovanje javnega in vojaškega zdravstvenega sistema. V ta namen je potrebno dvigniti odpornost javnega zdravstvenega sistema in izgraditi ključne zmogljivosti ter ustanove vojaškega zdravstva. Oba zdravstvena sistema morata delovati usklajeno in do neke mere integrirano. Komplementarnost sistemov se mora izkazovati ob kritičnih dogodkih s podporo javnega zdravstva vojaškemu sistemu, v miru pa z vključevanjem vojaškega zdravstva v javni zdravstveni sistem. Z dvojno rabo bo dosežen tudi največji možni učinek obeh sistemov. Aktivnosti za zagotovitev dvojne rabe se opredelijo v sklopu posamezne investicije, ob upoštevanju splošnih načel, ki so navedene v nadaljevanju.

Za izpolnitev primarne civilne funkcije bolnišnic v času miru bodo naložbe načrtovane na način, da se zagotovi osnovna zdravstvena infrastruktura, ki obsega gradnjo ali prenovo bolnišnice, energetsko učinkovitost, digitalno infrastrukturo ter drugo relevantno opremo glede na potrebe posamezne bolnišnice, izvajanje operacij, diagnostiko. Poleg uporabe opreme za civilne zdravstvene potrebe se predvidoma izvajajo tudi usposabljanja osebja za redne in urgentne postopke.

V smislu dvojne rabe bodo naložbe vključile dopolnilne obrambne in zaščitne funkcije ter dodatno odpornost, ki je potrebna za delovanje v kriznih razmerah. To vključuje postavitev modularnih oddelkov, ki omogočajo bodisi neposredno oskrbo bodisi premestitev bolnikov z drugih oddelkov za sprostitev potrebnih kapacitet na ustreznih oddelkih, ter zagotovitev rezervnih energetskih sistemov, zalog zdravil, vode in komunikacijskih zaščitni sistemov, ki omogočajo samostojno delovanje ob prekinitvi običajnih dobavnih verig.

Načrtovane investicije bodo izbrane tako, da bodo lahko čim bolj služile mreži zdravstvene dejavnosti, tako s povečanjem števila zdravstvenih storitev kot tudi s povečanjem kakovosti zdravstvenih storitev. Posebna pozornost bo namenjena temu, da imajo bolnišnice za programe v mirnem obdobju na razpolago usposobljen kader in da gre za kapacitete, ki omogočajo prilagajanje različnim vrstam izrednih stanj.

Pri izboru projektov bosta upoštevani naslednji splošni načeli:

- načelo komplementarnosti in povezanosti javnega in vojaškega zdravstvenega sistema in

- načelo dodatnosti, ki zahteva krepitev javnega zdravstvenega sistema in zgraditev ključnih zmogljivosti, ki so potrebne za delovanje v kriznih razmerah.

2. Zagotavljanje odporne vzgojno izobraževalne infrastrukture v višini 13 mio EUR (EU del)

Predlaga se vlaganja v šolske centre, ki imajo v svoji organizacijski strukturi tudi medpodjetniške izobraževalne centre (MIC). V okviru tega ukrepa bomo pripravili pogoje za vzpostavitev regijskih centrov odličnosti poklicnega in strokovnega izobraževanja (v nadaljevanju: CoVE), ki bodo delovali na prednostnih področjih: pametne tehnologije in trajnostne rešitve, podnebno prilagajanje in zelene tehnologije, krepitev odpornosti in samooskrba, za namene dvojne rabe in krepitev civilne pripravljenosti. Sredstva se bodo vlagala v opremo in infrastrukturo za vzpostavitev sodobnih, tehnološko naprednih ter izobraževalno in raziskovalno usmerjenih prostorov. Navedena vlaganja bodo tako prvi korak v smeri vzpostavitve CoVE, ki mu bodo sledile še konkretne aktivnosti usmerjene v izobraževanje, predvsem z vidika mehkih veščin in kompetenčno naravnanega izobraževanja. Po vzpostavitvi bodo CoVE v funkciji poligona za inovacije, ki bodo s svojim rednim delovanjem izobraževali in usposabljali dijake, študente, zaposlene ter širšo javnost, hkrati pa bodo nudili podporo ključnim deležnikom, kot so civilna zaščita, gasilske enote, reševalne službe in tudi vojska. Prav tako bodo CoVE omogočali razvoj, preizkušanje ter uporabo inovativnih rešitev tudi za krizno upravljanje in odzivanje v različnih nepredvidljivih situacijah. Tako se bodo v kriznih razmerah hitro preoblikovali v podporno enoto za zagotavljanje na primer osnovne logistike, energije, komunikacij in zdravstvene pomoči.

3. Izgradnja Nacionalnega centra za zaščito in reševanje ob naravnih nesrečah, večjih izrednih dogodkih in drugih kriznih razmerah v višini 13.3 mio EUR (EU del)

Predlaga se vzpostavitev izobraževalnega in raziskovalnega centra dvojne rabe, katerega ključne aktivnosti so:

• usposabljanje in vaje za osebe, vključene v sile za zaščito, reševanje in pomoč,

• operativna usposobljenost v primeru naravnih in drugih nesreč, v vojnih in kriznih časih.

Cilj ukrepa je zagotoviti pogoje za učinkovit, pravočasen in varen odziv v primeru naravnih in drugih nesreč, ter primeru vojnih in kriznih razmer.

Z izgradnjo Nacionalnega centra bodo zagotovljeni infrastrukturni pogoji za delovanje najpomembnejših struktur področja ZRP, URSZR in javnih služb za zaščito in reševanje (GZS, ZSPG, GRZS, JRS, PRS idr.). Nacionalni operativni center bo kot tretji steber s spremljajočo infrastrukturo (podpora odločanju po vključenih resorjih in področjih in izvedeno reformo organiziranja in operativnega delovanja sil za zaščito in reševanje bistveno prispeval k nacionalni varnosti. S svojo izobraževalno vlogo (usposabljanje vodilnih kadrov v državi in širši regiji za vodenje odziva na nesreče), situacijskim centrom (spremljanje situacije v državi in širši regiji), center za spremljanje in koordinacijo logističnih operacij, vsebinsko in organizacijsko prenovljeni center za obveščanje Republike Slovenije, izboljšal sposobnost hitrega odziva na sodobne vire ogrožanja. Predstavljal bo točko stikov za izmenjavo podatkov o ogroženosti in naravnih ter drugih nesrečah s sosednjimi in drugimi državami ter mednarodnimi organizacijami

Z zgrajeno infrastrukturo bo vzpostavljeno koordinacijsko mesto upravljanja ter z negradbenimi aktivnostmi pa vzpostavljena optimizacija sil zaščite in reševanja na državni, regijski ter lokalni ravni, s čimer se bo povečala sposobnost hitrega odziva na sodobne vire ogrožanja, tako naravne nesreče kot tudi krizna in vojna stanja. Republika Slovenija sledi določbam Uredbe o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (Uradni list RS, št. 62/14 in 13/17) in Resolucije o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih od 2024 do 2030 (ReNPVNDN24–30) (Uradni list RS, št. 94/24).

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine specifičnega cilja so prebivalstvo in lokalne skupnosti, šolajoči, študenti, zaposleni v javnih zavodih, mentorji v podjetjih, širša javnost, civilna zaščita, gasilske enote, reševalne službe in vojska.

Upravičenci specifičnega cilja v okviru ukrepa Zagotavljanje zdravstvene infrastrukture za dvojno rabo so institucije na področju socialnega varstva in zdravstva, ministrstva.

Upravičenci specifičnega cilja v okviru ukrepa Zagotavljanje odporne vzgojno izobraževalne infrastrukture so šolski centri, ki imajo v svoji organizacijski strukturi tudi medpodjetniške izobraževalne centre (MIC) in ostali relevantni vzgojno izobraževalni zavodi.

Upravičenci specifičnega v okviru ukrepa Vzpostavitev Nacionalnega centra za zaščito in reševanje ob naravnih nesrečah, večjih izrednih dogodkih in drugih kriznih razmerah so ministrstva, Uprava RS za zaščito in reševanje, sile za zaščito, reševanje in pomoč, lokalne skupnosti ter morebitni drugi upravičenci, ki lahko pomembno prispevajo k doseganju ciljev tega specifičnega cilja.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Pri načrtovanju, izvedbi in spremljanju ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja ni predvidena uporaba teritorialnih orodij.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi niso predvideni, saj gre za ukrepe sofinanciranja infrastrukture dvojne rabe, ki je prvenstveno namenjena ciljnim skupinam na območju Slovenije.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

V izvajanju specifičnega cilja se ne načrtuje uporaba finančnih instrumentov.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
13	RSO3.3	ESRR	Bolj razvite regije	13	Število enot, v katere bo investirano	število enot	0,00	4,00
13	RSO3.3	ESRR	Manj razvite regije	13	Število enot, v katere bo investirano	število enot	0,00	7,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
13	RSO3.3	ESRR	Bolj razvite regije	026	Število uporabnikov v letu po zaključku investicije	Število	0,00	2025	1.373,00	MVI	
13	RSO3.3	ESRR	Bolj razvite	027	Vključene osebe v tretji	Osebe	0,00	2025	70.000,00	URSZR (evidence	

			regije		steber nacionalne varnosti					vključenih pripadnikov)	
13	RSO3.3	ESRR	Manj razvite regije	026	Število uporabnikov v letu po zaključku investicije	Število	0,00	2025	42.210,00	MVI, MZ	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
13	RSO3.3	ESRR	Bolj razvite regije	060. Ukrepi za prilagoditev podnebnim spremembam ter preprečevanje in upravljanje podnebnih tveganj: drugo, npr. neurja in suša (vključno z ozaveščanjem, civilno zaščito in sistemi za obvladovanje nesreč, infrastrukturo in ekosistemskimi pristopi)	13.306.048,00
13	RSO3.3	ESRR	Bolj razvite regije	124. Infrastruktura za poklicno izobraževanje in usposabljanje ter izobraževanje odraslih	7.027.000,00
13	RSO3.3	ESRR	Manj razvite regije	043. Gradnja novih energijsko učinkovitih stavb	17.249.695,00
13	RSO3.3	ESRR	Manj razvite regije	124. Infrastruktura za poklicno izobraževanje in usposabljanje ter izobraževanje odraslih	5.973.000,00
13	RSO3.3	ESRR	Manj razvite regije	129. Zdravstvena oprema	28.839.947,00
13	RSO3.3	Skupaj			72.395.690,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
13	RSO3.3	ESRR	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	20.333.048,00
13	RSO3.3	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	52.062.642,00
13	RSO3.3	Skupaj			72.395.690,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
13	RSO3.3	ESRR	Bolj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	20.333.048,00
13	RSO3.3	ESRR	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	52.062.642,00
13	RSO3.3	Skupaj			72.395.690,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
13	RSO3.3	ESRR	Bolj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	20.333.048,00
13	RSO3.3	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	52.062.642,00
13	RSO3.3	Skupaj			72.395.690,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO3.3. Razvoj odporne obrambne infrastrukture, prednostno tiste z dvojno rabo, tudi za spodbujanje vojaške mobilnosti v Uniji, ter izboljšanje civilne pripravljenosti (Kohezijski sklad)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Prednostna naloga se nanaša na naložbe v železniško infrastrukturo, ki bodo prispevale k vzpostavitvi standardov dvojne rabe na jedrnem omrežju TEN-T v Sloveniji. Cilj ukrepa je izboljšati mobilnost železniške infrastrukture za dvojno rabo ter povečati mobilnost in operativno odzivnost vojaškega in civilnega prometa v skladu z varnostnimi in obrambnimi potrebami Evropske unije na podlagi Uredbe (EU) 2021/1328 z dne 10.8.2021 o določitvi infrastrukturnih zahtev, ki se uporabljajo za določene kategorije ukrepov v zvezi z infrastrukturo za dvojno rabo v skladu z Uredbo (EU) 2021/1153 Evropskega parlamenta in Sveta. Železniška povezava d.m.-Dobova-Zidani Most – 1. faza: odsek d.m.-Dobova-Sevnica je del jedrnega omrežja TEN-T in EU vojaškega koridorja ter predstavlja edino prometno železniško povezavo Slovenije s Hrvaško na tem območju, iz česar sledi, da predstavlja strateško infrastrukturo z vidika civilne in vojaške mobilnosti ter ključno vlogo pri premikih med državami EU.

Z vojaškega vidika in v podporo zavezniškim načrtom, predstavlja ta odsek železniške proge pomembno infrastrukturo za zavezništvo in EU. Na tej osnovi je nujno, da se zagotovi varnost železniškega prometa ter ustrezna hitrost vlakovnih kompozicij, pri čemer morajo biti upoštevani standardi Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2021/1328. Z nadgradnjo železniške proge d.m.-Dobova-Sevnica bodo izpolnjene vse zahteve za dvojno rabo iz Priloge Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2021/1328, Preglednica 3 – Železnice, ob upoštevanju posebnih pogojev vodenja prometa pri izpolnjevanju zahteve 6 - Bipolarizacija.

Železniška proga je glavna in najbolj obremenjena železniška povezava za potniški in tovorni promet v tem delu Slovenije, kar dodatno poudarja njen strateški pomen. Odsek d.m.-Dobova-Sevnica zato predstavlja kritično ozko grlo za železniško povezljivost Slovenije s Hrvaško, hkrati pa bo izvedba nadgradnje železniške proge vplivala tudi na izboljšanje čezmejne infrastrukture in krepitev odpornosti regij.

Izvedba investicije je skladna s ključnima strateškima dokumentoma na področju vlaganj v prometno infrastruktura: Strategijo razvoja prometa v Republiki Sloveniji do leta 2030 in Resolucijo o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji v obdobju do 2030.

V skladu z navedenim je predvidena izvedba naslednjega ukrepa:

- Nadgradnja železniške proge d.m.-Dobova-Zidani Most – 1. faza: odsek d.m.-Dobova-Sevnica: nadgradnja medpostajnih odsekov na odseku proge, ki je del Sredozemskega in Zahodni Balkan – vzhodni Mediteran TEN-T koridorja. Proga sicer zagotavlja osno obremenitev 22,5 t, vendar je ta zaradi starosti in dotrajanosti elementov zgornjega ter spodnjega ustroja poslabšana, enako kakor tudi elementi voznega omrežja. Prepustna zmogljivost proge je kritična, v času zapore enega tira se ta še poslabša. Posamezna nivojska križanja železniške proge s cesto se še vedno nahajajo na glavnih postajnih tirih.

Po izvedeni nadgradnji celotnega odseka bo odpravljeno ozko grlo z vidika doseganja zahtev TEN-T in standardov za dvojno rabo, povečana potovalna hitrost vlakov in zmogljivost proge, zagotovljena interoperabilnost ter izpolnjene zahteve tehničnih specifikacij, povečana prometna varnost, zmanjšana obremenjenost s hrupom na poselitvenih območjih, izboljšana dostopnost do posameznih regij in medregijska povezava.

V okviru ukrepa se bo nadgradilo 6 medpostajnih odsekov na železniški progi d.m.-Dobova-Sevnica v skupni dolžini 25,8 km. Dela bodo zajemala

nadgradnjo zgornjega in spodnjega ustroja za zagotovitev kategorije proge D4 in svetlega profila GC, prilagoditev SV TK naprav, urejanje nivojskih križanj cest z železniško progo in izvedbo protihrupnih ukrepov.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine specifičnega cilja so upravljavci prometne infrastrukture, prevozniki blaga in potnikov, podjetja, javni sektor, lokalne skupnosti, prebivalci in vojska.

Upravičenci: Direkcija za infrastrukturo (DRSI)

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Pri načrtovanju, izvedbi in spremljanju ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Dodatno bodo pri izvajanju gradbenih ukrepov objekti izpolnjevali tehnične zahteve, s katerimi se prilagodijo tako, da so nediskriminatorni do vseh oblik začasne ali trajne invalidnosti in so prilagojeni ranljivim skupinam prebivalstva.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja ni predvidena uporaba teritorialnih orodij.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

Ukrepi razvoja intermodalnega omrežja TEN-T so komplementarni s cilji in aktivnostmi, ki so del izvajanja EU makro-regionalnih strategij, katerih del je tudi Slovenija. V okviru Podonavske strategije (EUSDR), še posebej prednostnega področja 1b (izboljšanje multimodalnosti in mobilnosti – cestne, železniške in letalske povezave) predlagani projekti prispevajo k izboljšanju povezljivosti ter zmanjševanja razlik med prometnim omrežjem držav članic makro-regije. Proga d.m.-Dobova-Sevnica je del TEN-T Zahodni Balkan – vzhodni Mediteran evropskega prometnega koridorja (WBEM ETC) in je pomembna za EU, čezmejne povezave s sosednjo Hrvaško in tudi za izboljšanje prometne povezljivosti v vseh treh EU makro-regionalnih strategijah v katerih sodeluje Slovenija. Razen Podonavske strategije so projekti pomembni za zaledne povezave s pristanišči v okviru izvajanja Jadransko-jonske makroregije (EUSAIR), medtem ko so za izvajanje Alpske makro-strategije (EUSALP) pomembni v luči izboljšanja čezmejnih povezav in razvoja intermodalnega prometa.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

V izvajanju specifičnega cilja se ne načrtuje uporaba finančnih instrumentov.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
13	RSO3.3	Kohezijski sklad		RCO47	Dolžina novih ali nadgrajenih železniških prog – TEN-T	km	0,00	25,78
13	RSO3.3	Kohezijski sklad		RCO129	Infrastruktura, prilagojena zahtevam vojaške mobilnosti	projekti	0,00	6,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe

13	RSO3.3	Kohezijski sklad		RCR59	Železniški tovorni promet	tonski kilometri/leto	254.000.000,00	2021	266.000.000,00	DRSI	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
13	RSO3.3	Kohezijski sklad		100. Obnovljene ali posodobljene železnice – jedrno omrežje TEN-T	175.133.149,00
13	RSO3.3	Kohezijski sklad		198. Obrambna infrastruktura ter gradnja in nadgradnja infrastrukture za dvojno rabo, vključno z vojaško mobilnostjo	19.459.239,00
13	RSO3.3	Skupaj			194.592.388,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
13	RSO3.3	Kohezijski sklad		01. Nepovratna sredstva	194.592.388,00
13	RSO3.3	Skupaj			194.592.388,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
13	RSO3.3	Kohezijski sklad		33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	194.592.388,00
13	RSO3.3	Skupaj			194.592.388,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
13	RSO3.3	Kohezijski sklad		03. Spolna nevtralnost	194.592.388,00
13	RSO3.3	Skupaj			194.592.388,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1. Prednostna naloga: 6. Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO4.2. Doslednejše zagotavljanje enakega dostopa do vključujočih in kakovostnih storitev na področju izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja z razvojem dostopne infrastrukture, tudi s krepitvijo odpornosti za izobraževanje in usposabljanje na daljavo in prek spleta (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Z namenom doseganja izboljšane infrastrukture za izvajanje izobraževalnega procesa ter zagotovitve IKT infrastrukture v podporo digitalizaciji pedagoškega in administrativnega dela, vezanega na študijsko dejavnost, ter v podporo delovanju organizacij v mladinskem sektorju, bodo ukrepi v okviru navedenega specifičnega cilja usmerjeni v:

•investicije v obstoječe in nove objekte s področja izobraževanja in usposabljanja, ki bodo omogočili posodobitev zastarelega stavbnega fonda na tem področju ter zagotovile dodatne kapacitete za dijake, študente, učitelje in strokovne delavce, s čimer bodo izpolnjene sodobne zahteve izobraževalnega procesa in usposabljanja, krepitve multidisciplinarnega izobraževanja ter razvoja inovativnih kadrov, ob projektnem in ciljno usmerjenem izobraževalnemu delu. Stavbni fond izobraževalnih institucij je namreč izredno velik in potrebe so zelo velike, zato so sredstva za zagotovitev fizičnih pogojev za izvajanje izobraževalnega procesa nujno potrebna. Predvidene so naložbe v kritično izobraževalno in visokošolsko infrastrukturo, ki pa ima pomemben multiplikacijski učinek, saj prispeva k izboljšanju kakovosti izobraževalnega procesa in krepitvi odpornosti izobraževalnega sistema. Naložbe bodo skladne s Strategijo in akcijskim načrtom za ozelenitev javne izobraževalne in raziskovalne infrastrukture v Sloveniji do leta 2030, s čimer bomo prispevali k zelenemu prehodu. Investicije v objekte in infrastrukturo imajo pomemben vpliv na izboljšanje kakovosti izobraževalnega procesa. Sodobni prostori, napredna tehnologija in fleksibilna infrastruktura omogočajo, da študenti pridobijo praktične izkušnje, dostopajo do najboljših raziskovalnih zmogljivosti ter se vključijo v globalno skupnost znanja. Hkrati takšne naložbe krepijo povezave med univerzami in gospodarstvom ter prispevajo k trajnostnemu in odpornemu izobraževalnemu sistemu, ki se lahko uspešno prilagaja prihodnjim izzivom. V skladu z navedenim so prednostno predlagana vlaganja v izobraževalno infrastrukturo Univerze v Mariboru kot del inovacijske platforme Innovum. Ob tem je nujno za celovito izvedbo in realizacijo inovacijske platforme Innovum izvesti razvojni projekt "Prizidava in rekonstrukcija III. Gimnazije Maribor". Sredstva so v celoti načrtovana v Vzhodni kohezijski regiji, ki je zaznamovana z demografskimi, socialnimi in ekonomskimi razmerami, ki ovirajo razvoj potenciala regije. Z vlaganji v izobraževalno infrastrukturo bodo ustvarjeni kot rečeno ustrezni nujni pogoji za multiplikativne učinke, kar bo vplivalo na zmanjševanje razvojnega zaostanka KRVS. Gre za investicije, ki bodo imele sinergijske učinke s predlogi investicij v okviru SC RSO1.1, s čimer bo ustvarjeno celovito podporno okolje za soočanje z izzivi družbe tako na področju izobraževanja kot tudi raziskav in razvoja. Kolikor bo relevantno, bo izvajanje ukrepov skladno s pobudo Novi evropski Bauhaus za uspešno povezovanje načela trajnosti, estetike in vključevanja, da bi našli dostopne, vključujoče, trajnostne in privlačne rešitve za podnebne izzive. Z vlaganji v razvoj javne izobraževalne infrastrukture bomo, skladno z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja[1] ter Resolucijo o nacionalnem programu visokega šolstva do 2030[2], prispevali k ukrepom za doseganje strateških ciljev na področju kakovosti, ki so še posebej usmerjeni v uveljavljanje tematike solidarnosti, kakovosti dela, socialne varnosti, družbene kohezije, vključevanja ranljivih ter obrobnih skupin, nediskriminatornosti in podobnega. Ukrep je komplementaren z ukrepoma na področju krepitve ustreznosti izobraževalnega sistema za trg dela na SC ESO4.5;

•zagotovitev ustrezne informacijsko-komunikacijske tehnologije javnih visokošolskih zavodov in javnih visokošolskih knjižnic v podporo digitalizaciji izvajanja visokošolskega študijskega procesa v učilnici in na daljavo ter z njim neposredno povezanega administrativnega dela. Zagotavljalo se bo ustrezno IKT (infrastrukturo in opremo) visokošolskih zavodov za dvig kakovosti izvajanja študijskega procesa z uporabo IKT in večjo odpornost izobraževalnega procesa na daljavo. Zagotovitev opreme in infrastrukturnih storitev komplementarno dopolnjuje vzpostavitev celovitega podpornega okolja na visokošolskih zavodih osredotočeno na študenta in aktivnosti za uspešno in pravočasno zaključevanje študija (ukrep na SC ESO4.5) ter razvoj digitalnih kompetenc študentov oziroma diplomantov v okviru reforme in investicije v NOO.

•zagotovitev ustrezne IKT infrastrukture in opreme organizacij v mladinskem sektorju, s čimer se bodo zagotovili osnovni pogoji za izvajanje in razvoj kakovostnega mladinskega dela in neformalnega izobraževanja, kar komplementarno dopolnjuje krepitev kompetenc mladih za večjo zaposljivost in aktivno državljanstvo preko kakovostnega mladinskega dela (ukrep na SC ESO4.7).

Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila. V skladu s Tehničnimi smernicami za uporabo »načela, da se ne škoduje bistveno« smo za vsak predviden ukrep ocenili njegov vpliv na okoljske cilje ter ugotovili, da noben izmed predvidenih ukrepov v okviru predmetnega specifičnega cilja nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev pod pogojem upoštevanja tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH.

[1] Uradni list RS, dostopno na: http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO445.

[2] Uradni list RS, dostopno na: http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO139.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: VIZ, visokošolski zavodi, javne visokošolske knjižnice, organizacije v mladinskem sektorjuin drugi deležniki.

Upravičenci: VIZ, visokošolski zavodi, javne visokošolske knjižnice, organizacije v mladinskem sektorju in drugi deležniki.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Spoštovanje načel enakosti, vključenosti in nediskriminacije bo zagotovljeno pri izvajanju vseh aktivnosti na vseh ravneh skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora.

V okviru specifičnega cilja bo pri gradnji stavb omogočena dostopnost z arhitekturno prilagodljivostjo vsem skupinam prebivalstva, zlasti invalidom. Hkrati bodo ukrepi vlaganj v izobraževalno in visokošolsko infrastrukturo v skladu z osnovnimi načeli vzgoje in izobraževanja zagotavljali dostopnost vsem šolajočim. Z vlaganji v razvoj te infrastrukture bomo v skladu z nacionalno zakonodajo in strateškimi dokumenti (ZOFVI in ReNPVŠ30) prispevali k ciljem zagotavljanja kakovostnega izobraževanja oz. študija, dostopnega vsem državljanom EU na vseh stopnjah izobraževanja ne glede osebne okoliščine posameznice ali posameznika, saj so ukrepi še posebej usmerjeni v uveljavljene tematike solidarnosti, kakovosti dela, socialne varnosti, družbene kohezije, vključevanja ranljivih ter obrobnih skupin, nediskriminatornosti in podobnega. Ukrepa za zagotovitev IKT infrastrukture na področju visokega šolstva in organizacij v mladinskem sektorju pa bosta zagotovila večjo dostopnost do storitev, ki jih ponujajo predmetne institucije, s čimer se bo omogočila večja vključenost mladih v izobraževanje, tako terciarno kot neformalno.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

Z vidika regije, so sredstva tega specifičnega cilja načrtovana zgolj v KRVS, saj le-ta razvojno zaostaja za KRZS in je zaznamovana z demografskimi, socialnimi in ekonomskimi razmerami, ki ovirajo razvoj potenciala regije. Zato je nujno ustvariti ustrezne pogoje za multiplikativne učinke, kar bo vplivalo na zmanjševanje razvojnega zaostanka KRVS. Dodaten razlog z vidika visokošolske infrastrukture je tudi ta, da kar 44 % študentov, ki imajo stalno bivališče v KRVS študira na visokošolskih zavodih v KRZS. Z ukrepi se bo zagotavljalo ustrezno infrastrukturo in opremo, tudi IKT, visokošolskih zavodov, s čimer bomo omogočili večjo dostopnost visokega šolstva v regiji, kjer študenti bivajo, kar je za socialno ogrožene lažje oz. se bodo mogoče prej odločili za študij v KRVS. Uporaba teritorialnih pristopov na tem specifičnem cilju ni predvidena.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi niso predvideni, saj gre za ukrepe investiranja v javne

izobraževalne zavode, ki delujejo na področju Republike Slovenije in so namenjene prvenstveno prebivalcem Slovenije.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Predvidena je uporaba nepovratnih virov. V okviru predmetnega specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) ni predvidena. Predlagani ukrepi ne ustvarjajo prihodkov oziroma prihrankov, zaradi česar uporaba finančnih instrumentov ni smiselna oziroma ustrezna. Gre namreč za ukrepe, ki se nanašajo na javne vzgojno izobraževalne organizacije ter organizacije v mladinskem sektorju, ki so večinoma v lasti države oz. so nevladne organizacije in nimajo tržne dejavnosti oziroma je le-ta v zelo omejenem obsegu in večinoma namenska, zato se ne morejo zadolževati na trgu.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
6	RSO4.2	ESRR	Manj razvite regije	RCO67	Število otrok na razred v novih ali posodobljenih izobraževalnih ustanovah	osebe	0,00	500,00
6	RSO4.2	ESRR	Manj razvite regije	11	Organizacije, ki se podprejo za vključitev nove IKT opreme in storitev	število	2,00	38,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
6	RSO4.2	ESRR	Manj razvite regije	RCR71	Letno število uporabnikov novih ali posodobljenih izobraževalnih ustanov	uporabniki/leto	0,00	2022	500,00	Upravičenec, MIZŠ	

6	RSO4.2	ESRR	Manj razvite regije	18	Delež organizacij, ki so vključile novo IKT opremo in storitve v procese izobraževanja in usposabljanja	odstotek	0,00	2023	100,00	Upravičenec, MIZŠ	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	RSO4.2	ESRR	Manj razvite regije	043. Gradnja novih energijsko učinkovitih stavb	17.850.000,00
6	RSO4.2	ESRR	Manj razvite regije	122. Infrastruktura za osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje	10.180.061,00
6	RSO4.2	ESRR	Manj razvite regije	123. Infrastruktura za terciarno izobraževanje	2.975.000,00
6	RSO4.2	ESRR	Manj razvite regije	124. Infrastruktura za poklicno izobraževanje in usposabljanje ter izobraževanje odraslih	1.795.000,00
6	RSO4.2	Skupaj			32.800.061,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	RSO4.2	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	32.800.061,00
6	RSO4.2	Skupaj			32.800.061,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	RSO4.2	ESRR	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	32.800.061,00
6	RSO4.2	Skupaj			32.800.061,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	RSO4.2	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	32.800.061,00
6	RSO4.2	Skupaj			32.800.061,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: ESO4.1. Izboljšanje dostopa do zaposlitve in aktivacijski ukrepi za vse iskalce zaposlitve, zlasti mlade, predvsem v okviru izvajanja jamstva za mlade, dolgotrajno brezposelne in prikrajšane skupine na trgu dela, in neaktivne osebe, kot tudi s spodbujanjem samozaposlovanja in socialnega gospodarstva (ESS+)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Da bi v prihodnje zagotovili ustrezne in zadostne kadre za potrebe delodajalcev bo v Sloveniji posebno pozornost in prilagojene aktivnosti treba nameniti celotni skupini brezposelnih oseb, še zlasti pa dolgotrajno brezposelnim, starejšim in nizko izobraženim (tudi oseb z ISCED 3 ravnjo izobrazbe), kot tudi iskalcem zaposlitve ter osebam, katerih zaposlitev oz. samozaposlitev je ogrožena, predvsem z vidika zagotavljanja ustreznih kompetenc za lažji prehod na trg delovne sile ter skrajševanje trajanja brezposelnosti. Potrebna je krepitev opolnomočenosti zgoraj navedenih ciljnih skupin na trgu dela z vidika poznavanja pravic iz delovnih razmerij s ciljem zagotavljanja njihove socialne varnosti, zlasti ko bi se lahko soočali z zaposlitvami v atipičnih oblikah dela, prikritimi delovnimi razmerji ali prekarizacijo dela. Predpogoj za učinkovitost ukrepov v tem SC je ustvarjanje novih in kakovostnejših delovnih mest, za katere bo potrebno posebno pozornost namenjati tudi krepitvi digitalnih kompetenc, znanj za zeleni prehod in krožno gospodarstvo ter za družbeni razvoj nasploh[1]kot tudi dodatnemu oblikovanju ukrepov za spodbujanje zaposlovanja mladih in dolgotrajno brezposelnih.

Poleg tega je ključno na eni strani zagotavljanje socialne varnosti zaposlenim v nestandardnih oblikah dela, odpravljanje prikritih delovnih razmerij in prekarizacije dela, na drugi strani pa ustvarjanje novih in kakovostnejših delovnih mest ter oblikovanje ukrepov za spodbujanje zaposlovanja mladih in dolgotrajno brezposelnih.

V okviru specifičnega cilja ESO4.1 bodo tako podprti naslednji ukrepi:

•izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja (APZ) za učinkovito in hitro spodbujanje dostopa do zaposlitve za ciljne skupine starejših, nižje izobraženih, invalidov in neaktivnih v njihovem obdobju delovne aktivnosti preko aktivacije z usposabljanjem in izobraževanjem brezposelnih oseb in spodbudami za zaposlitev (subvencije za zaposlitev, povračila dela plače, ipd.). Vsebina neformalnih usposabljanj ali formalnih izobraževanj za brezposelne osebe bo opredeljena oz. še bolj prilagojena glede na potrebe delodajalcev predvsem na lokalni ravni območnih služb ZRSZ, upoštevajoč trajnost in zelena delovna mesta, avtomatizacijo in digitalizacijo delovnih mest. Identifikacijo potreb delodajalcev pri iskanju ustreznih kadrov bomo okrepili preko ukrepov SC ESO4.2, v okviru načrtovane Platforme trga dela, potrebnih na trgu dela in mreže pisarn za delodajalce na ZRSZ. Glede na potrebe delodajalcev bodo osebe vključene v ciljno usmerjena usposabljanja.

V obdobju 2021-2027 se bo še bolj povezalo spodbude za zaposlitev s predhodnim usposabljanjem ali poskusnim delom ter spremljanjem po zaposlitvi brezposelnih oseb iz najbolj ranljivih ciljnih skupin[2], in sicer s ciljem zagotavljati ustrezne kompetence za potrebe delodajalcev ter posledično stabilnejše/dolgotrajnejše zaposlitve oz. preprečevanja njihove dolgotrajne brezposelnosti.

Za doseganje ciljev Akcijskega načrta Evropskega stebra socialnih pravic in nacionalnih ciljev Slovenije 2030 bodo ukrepi usmerjeni predvsem v zmanjšanje dolgotrajne brezposelnosti in brezposelnosti nizko izobraženih ter podaljševanje delovne aktivnosti predvsem starejših, pri katerih bo ključnega pomena vključenost v vseživljenjsko učenje za potrebe prilagajanja digitalizaciji in avtomatizaciji delovnih mest. Ukrepi bodo oblikovani upoštevajoč teritorialne neenakosti. V skladu s potrebami se bodo sredstva namenjala v obeh kohezijskih regijah, intenziteta bo v KRVS nekoliko večja.

Ukrepi bodo naslavljali tudi vključevanje migrantov na trg dela prek vključitev posameznikov v programe APZ, s čimer bo omogočen dostop do delodajalcev. Zagotovljena bo enaka obravnava in vključevanje moških in žensk v ukrepe. Ukrepi bodo naslavljali tudi najbolj ranljive skupine žensk in moških.

•izvajanje programov za ohranitev na trgu dela tistih skupin, katerih zaposlitev oziroma samozaposlitev je ogrožena ali začasna, zmanjševanje in preprečevanje prekarnosti ter preprečevanje prehoda nazaj v brezposelnost za ciljne skupine, ki se soočajo z atipičnimi oblikami dela, in sicer:

oprogrami za ohranitev na trgu dela tistih skupin, katerih (samo)zaposlitev je ogrožena, začasna ali prekarna, s katerimi se spodbuja vključevanje zaposlenih v različne oblike informiranja, motiviranja, kariernega svetovanja, usposabljanja ali izobraževanja (kjer bo omogočeno vključevanje tudi v programe usposabljanj in izobraževanj s področja zelenih, trajnostnih, digitalnih in drugih vsebin, ki bodo prilagojena potrebam trga dela). S tem se bo zaposlenim in prekarnim delavcem, katerih zaposlitev je ogrožena ali se soočajo z atipičnimi oblikami dela, omogočil lažji prehod na nova delovna mesta ali nova zaposlitev oz. se jim bodo povečale zaposlitvene možnosti. Tako se bo lahko pravočasno aktiviralo osebe in preprečevalo njihov prehod v odprto brezposelnost.

oNaslavljanje problematike prekarnosti mladih na trgu dela z vzpostavitvijo podpornega okolja v mladinskem sektorju in izvedbo pilotnih projektov na terenu. V okviru podpornega okolja se bo zagotovilo ustrezno ozaveščanje in opolnomočenje mladih in akterjev v mladinskem sektorju (organizacij in mladinskih delavcev) ter informiranje splošne javnosti, o problematiki prekarnosti med mladimi. V okviru izvedbe pilotnih projektov na terenu bodo opolnomočene organizacije v mladinskem sektorju mladim nudile podporo pri ozaveščanju o prekarnosti, soočenju s posledicami prekarnosti in prekarnih oblik zaposlitev tudi v okviru usposabljanj. Pri aktivnostih se bo ukrep oprl na načela in metode kakovostnega mladinskega dela. Ukrep se bo izvajal na nacionalni ravni z namenom sistemske podpore na nacionalni ravni.

•ukrepi spodbujanja samozaposlovanja in socialnega gospodarstva, in sicer:

orazvoj in profesionalizacija socialnega gospodarstva s ciljem povečanja zaposlitvenih možnosti v sektorju socialne ekonomije, izboljšanja kompetenc zaposlenih ter ustvarjanja kakovostnih in varnih zaposlitev ter povečanjem sposobnosti sektorja za aplikacijo družbenih inovacij v delovne oziroma poslovne modele, ki bodo podprte v MSP oziroma socialnih podjetjih. Ukrep bo usmerjen v vzpostavitev podpornega okolja, sistema mentorstev ter neposredne podpore za razvoj, subjektov socialne ekonomije oziroma oseb, vključenih v ukrepe z namenom spodbujanja razvoja storitev in blaga z družbenimi učinki. Ukrepi bodo komplementarno dopolnjevali spodbude MSP in subjektov socialne ekonomije ter jim omogočili boljši dostop do trga in posledično ustvarjanje novih delovnih mest. Profesionalizacija bo usmerjena tudi v uporabo in razvoj digitalnih kompetenc, novih poslovnih modelov ter veščin za ustvarjenje in merjene družbenih učinkov socialnih podjetij oziroma učinkov razvitih družbenih inovacij.

oProgrami usposabljanja za spodbujanje ženskega podjetništva, spodbujanje ustvarjalnosti, podjetnosti in inovativnosti pri mladih ter implementacija novih poslovnih modelov vključno s podporo trajnostni integraciji na trg dela: za ženske in mlade, ki želijo postati podjetniki ali podjetnice, je potrebna podpora

pred vstopom na podjetniško pot kakor tudi po ustanovitvi podjetja. Z intenzivnim in daljšim brezplačnim usposabljanjem bomo omogočili pridobitev kompetenc, z namenom ženske in mlade opolnomočiti za podjetništvo, tudi s poudarkom na specifičnih kompetencah, vezanih na globalne trende.

Na osnovi izkušenj iz 2014-2020 glede podpore posebnim ciljnim skupinam (mladi, ženske) s subvencijami in spodbudne učinke, bomo te ciljne skupine v obdobju 2021-2027 podprli na način, da iz CP 1 zagotovimo subvencije za začetek podjetniške poti, v okviru CP 4 pa bodo lahko te ciljne skupine nadgradile svoje kompetence prek usposabljanj, mentorstev itd. Kombinacija spodbud kaže tudi že pri drugih ukrepih na dobre rezultate oz. dodano vrednost k neposredni finančni spodbudi. Na ta način tudi poskušamo z različnimi skladi naslavljati komplementarne vsebine za dosego boljših rezultatov.

oV okviru študije izvedljivosti pogodbeništva z družbenim učinkom v Sloveniji sta bila identificirana dva pilotna projekta, med njima projekt spodbujanja zaposlovanja mladih, ki niso zaposleni niti se ne izobražujejo, v turizmu. Izvedba omenjenega pilotnega projekta, s katerim bi izboljšali dostop do zaposlitev mladim, bi bila potrebna, da bi lahko preizkusili nov pristop v praksi in da bi k izvajanju takšnih projektov v prihodnje pritegnili zasebne investitorje. Za spodbujanje ženskega podjetništva bi se smiselno uporabil enak pristop.

Gre za ukrepe, ki po svoji naravi nimajo predvidljivega negativnega vpliva na okoljske cilje, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oz. je ta vpliv nepomemben, zato so skladni z načelom DNSH.

[1] EK, Poročilo o državi - Slovenija 2020, delovni dokument služb Komisije, SWD (2020), 523 final, Bruselj.

[2] ZRSZ, Poročilo o dolgotrajno brezposelnih osebah, september 2021. Dostopno na: https://www.ess.gov.si/_files/13926/DBO_2021.pdf.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine so:

•Brezposelni z visokim tveganjem za nastanek dolgotrajne brezposelnosti, dolgotrajno brezposelni, zlasti nizko izobraženi (ISCED 3 ali manj), starejši od 50 let.

•Zaposleni, katerih zaposlitev je ogrožena, zaradi različnih sprememb, ali prekarna.

•Mladi od 15 do vključno 29 let in mladinski delavci.

•Prikrajšani delavci, resno prikrajšani delavci in invalidi, ki jih določa Uredba Komisije (EU) št. 651/2014.

•Potencialne ženske podjetnice in podjetnice začetnice, ministrstva, izvajalske institucije.

•Potencialni mladi podjetniki in podjetniki začetniki, ministrstva, izvajalske institucije.

•Prikrajšani in resno prikrajšani delavci skladno z Zakonom o socialnem podjetništvu (v nadaljevanju: ZSocP).

•Socialna podjetja in subjekti socialne ekonomije skladno z ZSocP.

•NVO.

Upravičenci: ZRSZ, JŠRIPS, ponudniki socialnih in izobraževalnih storitev, NVO, ministrstva, izvajalske institucije, organizacije v mladinskem sektorju, subjekti s področja kulture, MSP, raziskovalne organizacije, inkubatorji, subjekti socialne ekonomije, mladi, potencialne podjetnice, regionalne razvojne agencije in zbornice.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Spoštovanje načel enakosti, vključenosti in nediskriminacije bo zagotovljeno na vseh ravneh skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah.

Ukrepi za izboljšanje dostopa do zaposlitve in aktivacijski ukrepi za vse iskalce zaposlitve, zlasti mlade, dolgotrajno brezposelne in prikrajšane skupine na trgu dela ter neaktivne osebe so skladni s ciljem Strategije za trajnostni razvoj, saj spodbujajo razvoj demokratične, socialno vključujoče in pravične družbe, ki spoštuje temeljne pravice in kulturno raznolikost, ustvarja enake možnosti ter se bori proti vsem oblikam diskriminacije. Ukrepi podpirajo uresničevanje Evropskega stebra socialnih pravic - poglavje I: Enake možnosti in dostop do trga dela, saj bodo upoštevana načela nediskriminacije ter vključevanje ne glede na spol, raso ali etično poreklo, vero ali prepričanje, invalidnost ali spolno usmerjenost. Vključitev v ukrepe bo brezposelnim osebam, predvsem dolgotrajno brezposelnim, nizko izobraženim (ISCED 3 ali manj) ter osebam, starejšim od 50 let, omogočala boljše možnosti za zaposlitev oziroma varno zaposlitev in posledično izhod iz socialne ogroženosti. Ukrepi bodo imeli trajne pozitivne vplive na kariere posameznikov, saj bodo s pridobljenimi znanji avtonomno upravljali z lastno kariero in pridobili dostop do trajnejših zaposlitev. Ukrepi bodo ohranjali delovna mesta, ki bi bila sicer zaradi posledic epidemije ali drugih razlogov ogrožena. S tem bo zagotovljena ekonomska in socialna varnost zaposlenih na ogroženih delovnih mestih. Na drugi strani pa bodo ukrepi s področja naslavljanja problematike prekarnosti mladih na trgu dela (15 do 29 let) vplivali predvsem na njihovo manjšo izpostavljenost prekarnim oblikam dela. S programi usposabljanja za spodbujanje ženskega podjetništva ter za spodbujanje ustvarjalnosti, podjetnosti in inovativnosti pri mladih se bo prispevalo k dolgotrajni integraciji žensk in mladih na trg dela.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja ni predvidena uporaba teritorialnih orodij.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi niso predvideni, saj gre za ukrepe, ki so namenjeni brezposelnim osebam ter osebam, katerih zaposlitev oz. samozaposlitev je ogrožena za lažji prehod na trg delovne sile ter skrajševanje trajanja brezposelnosti. Treba je torej predvsem upoštevati potrebe oz. specifike prebivalcev Slovenije.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Predvidena je uporaba nepovratnih virov. V okviru predmetnega specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov namreč v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) ni predvidena. Predlagani ukrepi ne ustvarjajo prihodkov oziroma prihrankov, zaradi česar uporaba finančnih instrumentov ni smiselna oziroma ustrezna.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
6	ESO4.1	ESS+	Bolj razvite regije	EECO02	Brezposelni, vključno z dolgotrajno brezposelnimi	osebe	1.223,00	6.739,00
6	ESO4.1	ESS+	Bolj razvite regije	EECO19	Število mikro, malih in srednjih podjetij, ki so prejela podporo	podjetja	7,00	16,00
6	ESO4.1	ESS+	Manj razvite regije	EECO02	Brezposelni, vključno z dolgotrajno brezposelnimi	osebe	4.890,00	17.948,00
6	ESO4.1	ESS+	Manj razvite regije	EECO19	Število mikro, malih in srednjih podjetij, ki so prejela podporo	podjetja	59,00	141,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
6	ESO4.1	ESS+	Bolj razvite	EECR04	Udeleženci, ki imajo po zaključku	osebe	6.955,00	2020	2.644,00	MDDSZ	

			regije		sodelovanja zaposlitev						
6	ESO4.1	ESS+	Manj razvite regije	EECR04	Udeleženci, ki imajo po zaključku sodelovanja zaposlitev	osebe	8.869,00	2020	6.027,00	MDDSZ	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.1	ESS+	Bolj razvite regije	134. Ukrepi za izboljšanje dostopa do zaposlitve	16.674.543,00
6	ESO4.1	ESS+	Bolj razvite regije	136. Posebna podpora za zaposlovanje mladih in socialno-ekonomsko vključevanje mladih	1.725.000,00
6	ESO4.1	ESS+	Bolj razvite regije	138. Podpora za socialno gospodarstvo in socialna podjetja	690.000,00
6	ESO4.1	ESS+	Manj razvite regije	134. Ukrepi za izboljšanje dostopa do zaposlitve	73.956.954,00
6	ESO4.1	ESS+	Manj razvite regije	136. Posebna podpora za zaposlovanje mladih in socialno-ekonomsko vključevanje mladih	6.333.000,00
6	ESO4.1	ESS+	Manj razvite regije	138. Podpora za socialno gospodarstvo in socialna podjetja	6.170.000,00
6	ESO4.1	Skupaj			105.549.497,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.1	ESS+	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	19.089.543,00
6	ESO4.1	ESS+	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	86.459.954,00
6	ESO4.1	Skupaj			105.549.497,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.1	ESS+	Bolj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	19.089.543,00

6	ESO4.1	ESS+	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	86.459.954,00
6	ESO4.1	Skupaj			105.549.497,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.1	ESS+	Bolj razvite regije	01. Prispevanje k zelenim znanjem in spretnostim ter delovnim mestom in zelenemu gospodarstvu	800.000,00
6	ESO4.1	ESS+	Bolj razvite regije	08. Krepitev zmogljivosti organizacij civilne družbe	1.595.000,00
6	ESO4.1	ESS+	Bolj razvite regije	09. Ni relevantno	16.694.543,00
6	ESO4.1	ESS+	Manj razvite regije	01. Prispevanje k zelenim znanjem in spretnostim ter delovnim mestom in zelenemu gospodarstvu	6.800.000,00
6	ESO4.1	ESS+	Manj razvite regije	08. Krepitev zmogljivosti organizacij civilne družbe	8.503.000,00
6	ESO4.1	ESS+	Manj razvite regije	09. Ni relevantno	71.156.954,00
6	ESO4.1	Skupaj			105.549.497,00

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.1	ESS+	Bolj razvite regije	01. Osredotočanje na enakost spolov	473.289,00
6	ESO4.1	ESS+	Bolj razvite regije	02. Vključevanje vidika spola	18.616.254,00
6	ESO4.1	ESS+	Manj razvite regije	01. Osredotočanje na enakost spolov	1.688.164,00
6	ESO4.1	ESS+	Manj razvite regije	02. Vključevanje vidika spola	84.771.790,00
6	ESO4.1	Skupaj			105.549.497,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: ESO4.2. Posodabljanje institucij in služb trga dela za oceno in predvidevanje potreb po veščinah ter zagotavljanje pravočasne in prilagojene pomoči in podpore pri usklajevanju ponudbe in povpraševanja na trgu dela, prehodih in mobilnosti (ESS+)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

S posodobitvijo institucij in služb trga dela ter modernizacijo njihovih storitev bo zagotovljena večja usklajenost ponudbe in povpraševanja, predvidevanje potreb po spretnostih, prehodov in mobilnost na trgu dela ter predvsem ustrezna usposobljenost zaposlenih v institucijah trga dela. Načrtuje se dodatna digitalizacija in racionalizacija delovnih procesov, razvijanje novih storitev, krepitev povezovanja vseh deležnikov na trgu dela, kot je izpostavljeno tudi v Predlogu skupnega poročila Komisije in Sveta o zaposlovanju k Sporočilu Komisije o letni strategiji za trajnostno rast za leto 2020[1].

Med neaktivnimi mladimi, ki niso registrirani kot brezposelni je približno polovica vseh NEET. Gre za posebej ranljivo ciljno skupino mladih, ki nimajo izobrazbe ali poklicne usposobljenosti, niti ustreznih delovnih izkušenj in kompetenc, zato je za to skupino potrebno prilagojeno ukrepanje, da se jih uspešno vključi na trg dela in se jim omogoči uspešno socialno integracijo, in s tem izogne trajnejšim dolgoročnim posledicam za posameznika in družbo.

V okviru specifičnega cilja ESO4.2 bodo z ukrepi naslovljena predvsem naslednja področja, ki bodo skladna s cilji podnebne nevtralnosti in digitalnega prehoda:

• platforma trga dela: ukrep je namenjen vzpostavitvi celovitega in sistemskega orodja za napovedovanje kompetenc za posamezne poklice, zato se bo znotraj ukrepa razvijalo in nadgrajevalo instrumente, kot je platforma trga dela za napovedovanje kompetenc, ki bo s sodobno tehnologijo in metodologijo podprto orodje za tri ključna področja razvoja kadrov: (i) srednjeročno/dolgoročno napovedovanje potreb po poklicih in kompetencah, (ii) ugotavljanje vrzeli v poklicih in kompetencah glede na napovedi in neskladja v realnem času ter (iii) predlog umestitve relevantnih kompetenc v obstoječe in morebitne nove programe izobraževanja/usposabljanja glede na potrebe trga dela/ugotovljene vrzeli v poklicih in kompetencah;

• modernizacija storitev in povezovanje institucij trga dela, za hitrejše, bolj učinkovito in ciljno izvajanje ukrepov na področju aktivne politike zaposlovanja, z namenom učinkovitejšega zmanjševanja neskladij na trgu dela. V okviru navedenega področja se načrtuje izvajanje naslednjih ukrepov:

o krepitev mreže pisarn za delodajalce na ZRSZ, ki delodajalcem zagotavljajo storitve po načelu »vse na enem mestu«. Potrebe kažejo predvsem na nujnost uvajanja novih svetovalnih storitev za delodajalce, ki bodo izrabljale možnosti digitalizacije ter spodbujale inkluzivnosti in raznolikosti na delovnem mestu, družbeno odgovornost in trajnega zaposlovanja ter povezovanje z združenji delodajalcev na nacionalni in regionalni ravni. S tem se bo podprlo potrebe delodajalcev pri iskanju ustreznih kadrov.

o posodobitev storitev v okviru institucij trga dela: ključni cilj je vzpostavitev »sodobne zaposlitvene platforme«, ki učinkovito povezuje delodajalce in iskalce zaposlitve ter svetovalce zavoda. Ukrep zagotavlja usklajeno, usmerjeno in povezano delo ključnih institucij na trgu dela (kot so ZRSZ, JŠRIPS, CSD in drugih, ki lahko prispevajo k izboljšanju položaja na trgu dela), kar bo omogočilo učinkovito naslavljanje problema dolgotrajne brezposelnosti ter obvladovanja novih izzivov trga dela. Navedeno zahteva mreženje in vzpostavitev sodelovanja med institucijami na trgu dela ter obravnavo posameznikovih potreb na ZRSZ, tudi v sodelovanju z drugimi institucijami. V skladu z rezultati analize OECD v okviru projekta »Aktivna politika zaposlovanja z namenom zniževanja dolgotrajne brezposelnosti v Sloveniji« je ključno na ZRSZ okrepiti izvajanje oddaljenih storitev (kot npr.: spletne storitve, telefon, e-pošta),

izboljšati usposobljenost/sposobnost ZRSZ za nudenje svetovanj, okrepiti storitve profiliranja brezposelnih in dodatno prilagoditi programe in storitve.

• nadaljnje delovanje mreže EURES nacionalnih uradov za usklajevanje, ki deluje v podporo mobilnosti delavcev pri vstopanju na EU trg dela. Z izvajanjem storitev bo mreža EURES prispevala k informiranju in ozaveščanju mobilnih delavcev o njihovih pravicah ter nudila podporo pri odločitvah na karierni poti v primeru želje po mobilnosti ter pri soočanju s situacijo na EU trgu dela. Predviden ukrep omogoča »aktivno podporo pri zaposlitvi«. Posledično se bodo podprle tudi potrebe delodajalcev pri iskanju ustreznih kadrov. Slovenski EURES bo sodeloval pri aktivnostih Evropskega organa za delo pri vzpodbujanju in zagotavljanju pravične mobilnosti delavcev v EU in pobudi ALMA (v tem okviru se bo izvajala Nacionalna shema mobilnosti za NEET, glede na značilnost ciljne skupine NEET in problematike zaposlovanja mladih od 18-35 let, ki je povezana z dolgotrajno brezposelnostjo, je ta problem zaznan v vseh statističnih regijah Slovenije), kar bo prispevalo k uresničevanju Evropskega stebra socialnih pravic, poglavje II Pošteni delovni pogoji.

Gre za ukrepe, ki po svoji naravi nimajo predvidljivega negativnega vpliva na okoljske cilje, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oz. je ta vpliv nepomemben, zato so skladni z načelom DNSH.

[1] COM/2019/653 final. Dostopno na: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:52019DC0653.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: ZRSZ, institucije, ki delujejo na trgu dela in izobraževanja (npr. SURS, CPI, UMAR, JŠRIPS, CSD, Inšpektorat RS za delo, idr.), iskalci zaposlitve, med njimi tudi NEET, delodajalci, socialni partnerji, NVO, delodajalska združenja.

Upravičenci: ZRSZ, JŠRIPS in CSD.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Spoštovanje načel enakosti, vključenosti in nediskriminacije bo zagotovljeno pri izvajanju vseh aktivnosti na vseh ravneh skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna

usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

EURES storitve bodo odprte za vse državljane EU/EGP in Švicarske koordinacije, ne glede na spol in njihov status ter podpirajo uresničevanje Evropskega stebra socialnih pravic - poglavje I: Enake možnosti in dostop do trga dela. Spodbujalo se bo k enakosti vključevanja v nacionalno shemo mobilnosti oz. nediskriminatorni dostopnosti do storitev.

Pri izvajanju ukrepov se bo upoštevalo načelo zagotavljanja enakosti spolov. Ukrepi bodo naslavljali tudi najbolj ranljive skupine žensk in moških.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja ni predvidena uporaba teritorialnih orodij.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

EURES (EURopean Employment Services) je omrežje javnih služb za zaposlovanje ter njihovih nacionalnih članov in partnerjev v 27 državah EU ter Švice, Islandije, Lihtenštajna in Norveške. Sodelovanje v mreži EURES torej pomeni biti del mreže več kot 1.000 svetovalcev EURES iz navedenih 31 držav, preko katere se zagotavlja svetovanje in posredovanje zaposlitev na evropskem trgu dela ter informacije o življenju in delu v državah članicah EU/EGP in Švici. EURES storitve torej presegajo meje programskega območja, saj gre za storitve, ki so odprte za vse državljane EU/EGP in Švicarske koordinacije. Sodelovanje v mreži koordinacijskih uradov EURES zajema različne oblike povezovanja, kot npr. redni sestanki, udeležba na delavnicah itd.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

V okviru predmetnega specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) ni predvidena. Uporaba finančnih instrumentov ni smiselna oziroma

ustrezna, saj predlagani ukrepi ne ustvarjajo prihodkov oziroma prihrankov. Predvidena je uporaba nepovratnih virov, saj so upravičenci javni zavodi, ki izvajajo ukrepe na nacionalni ravni, za kar pridobijo nacionalna sredstva oz. druga namenska sredstva, kot npr. projektna sredstva, in nimajo tržnih dejavnosti, ki bi jih lahko uporabili za kritje posojil iz finančnih instrumentov.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
6	ESO4.2	ESS+	Bolj razvite regije	EECO18	Število javnih uprav ali javnih služb, ki so prejele podporo	subjekti	7,00	7,00
6	ESO4.2	ESS+	Manj razvite regije	EECO18	Število javnih uprav ali javnih služb, ki so prejele podporo	subjekti	11,00	11,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
6	ESO4.2	ESS+	Bolj razvite regije	5	Letno število registriranih uporabnikov portala	število	0,00	2021	97.500,00	Upravičenec in eMA2	Končna vrednost je opredeljena na ravni Slovenije.
6	ESO4.2	ESS+	Manj razvite regije	5	Letno število registriranih uporabnikov portala	število	0,00	2021	97.500,00	Upravičenec in eMA2	Končna vrednost je opredeljena na ravni Slovenije.

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna	Specifični	Sklad	Kategorija	Oznaka	Znesek (v

naloga	cilj		regije		EUR)
6	ESO4.2	ESS+	Bolj razvite regije	139. Ukrepi za posodobitev in okrepitev institucij trga dela in storitve za ocenjevanje in predvidevanje potreb po spretnostih ter za zagotovitev pravočasne in prilagojene pomoči	6.570.000,00
6	ESO4.2	ESS+	Manj razvite regije	139. Ukrepi za posodobitev in okrepitev institucij trga dela in storitve za ocenjevanje in predvidevanje potreb po spretnostih ter za zagotovitev pravočasne in prilagojene pomoči	24.459.161,00
6	ESO4.2	Skupaj			31.029.161,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.2	ESS+	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	6.570.000,00
6	ESO4.2	ESS+	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	24.459.161,00
6	ESO4.2	Skupaj			31.029.161,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.2	ESS+	Bolj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	6.570.000,00
6	ESO4.2	ESS+	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	24.459.161,00
6	ESO4.2	Skupaj			31.029.161,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.2	ESS+	Bolj razvite regije	02. Razvoj digitalnih znanj in spretnosti ter delovnih mest	6.570.000,00
6	ESO4.2	ESS+	Manj razvite regije	02. Razvoj digitalnih znanj in spretnosti ter delovnih mest	24.459.161,00
6	ESO4.2	Skupaj			31.029.161,00

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.2	ESS+	Bolj razvite regije	02. Vključevanje vidika spola	6.570.000,00
6	ESO4.2	ESS+	Manj razvite regije	02. Vključevanje vidika spola	24.459.161,00
6	ESO4.2	Skupaj			31.029.161,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: ESO4.4. Spodbujanje prilagajanja delavcev, podjetij in podjetnikov na spremembe, aktivnega in zdravega staranja ter zdravega in dobro prilagojenega delovnega okolja, ki obravnava tveganja za zdravje (ESS+)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Družbene in demografske spremembe ter nizka stopnja delovne aktivnosti v starosti 55-64 let narekujejo celoviti pristop k prilagajanju delovnih mest, zlasti za starejše zaposlene, s ciljem kakovostnega, varnega in zdravega, delovnega okolja v podjetjih in javnem sektorju ter spodbujanje sodelovanja delavcev pri upravljanju. Ključno za doseganje teh ciljev je sodelovanje socialnih partnerjev in drugih institucij, ki delujejo na področju trga dela, ter zagovorništvo delavskih pravic. K podaljševanju obdobja delovne aktivnosti, predvsem pri starejših, bodo prispevali ukrepi za dvig kakovosti delovnega okolja in pogojev za delo ter spodbujanje VŽU, zlasti prožnih možnosti za izpopolnjevanje in prekvalifikacijo za vse, ob upoštevanju podjetniških in digitalnih veščin, boljše predvidevanje sprememb in zahtev po novih veščinah na podlagi potreb trga dela, olajševanje kariernih prehodov in spodbujanje poklicne mobilnosti ter medgeneracijskega sodelovanja, s poudarkom na prenosu znanja in usposobljenosti med generacijami. Vsebine izobraževanj oz. usposabljanj bodo prilagojene potrebam različnih sektorjev in panog, prav tako bodo vključene vsebine nadgradenj splošnih kompetenc, ki bodo omogočale razvoj znanj in spretnosti zaposlenih v različnih panogah, ter se navezovale na spodbujanje sodelovanja delavcev pri upravljanju.

V okviru specifičnega cilja ESO4.4 bodo podprti ukrepi, ki bodo osredotočeni na naslednja področja:

•dvig kakovosti delovnega okolja in pogojev za delo tudi s ciljem podaljševanja obdobja delovne aktivnosti, predvsem starejših, vključno z javnim sektorjem. Ukrepi tega področja bodo osredotočeni na:

o zagotavljanje dostojnega dela z namenom kakovostnega delovnega okolja, preprečevanja konfliktov, zagovorništva in spodbujanja stabilnejših oblik zaposlitev oz. opravljanja dela, z namenom zmanjševanja prekarizacije: s kampanjami, informiranjem, svetovanjem in usposabljanjem deležnikov na trgu dela se bo naslavljalo osveščanje o obstoječih pravnih podlagah, na katerih temelji opravljanje dela, ter spodbujanje sodelovanja delavcev pri upravljanju. Vzpostavljen bo prostor za sodelovanje socialnih partnerjev ter zagotavljanje vsebinske podpore pri izvajanju njihovih aktivnosti (smiselno povezovanje z delovanjem Ekonomsko socialnega sveta). Predvidena je torej tudi neposredna krepitev kompetenc in kapacitet socialnih partnerjev na področju kolektivnega dogovarjanja ter za njihovo učinkovito sodelovanje pri oblikovanju javnih politik, pomembnih za trg dela oziroma identifikaciji ter naslavljanju aktualnih in prihodnjih izzivov na področju trga dela. Hkrati je namen izboljšati kompetence socialnih partnerjev pri krepitvi pravne države in pravne stroke, kot je mirno reševanje sporov ter njihovo usposobljenost za vodenje učinkovitega socialnega dialoga na vseh ravneh;

o celosten pristop k varnosti in zdravju pri delu za krepitev kulture varnosti in zdravja pri delu delodajalcev, delavcev in drugih, za prilagajanje delovnih mest in procesov predvsem starejšim ter delavcem s statusom invalida. Načrtujejo se ukrepi za varna in zdrava delovna mesta, saj je eden izmed ključnih izzivov na tem področju odločnejše ukrepanje na področju varnosti in zdravja pri delu v smeri zmanjševanja psihosocialnih tveganj in drugih obolenj zaradi visoke intenzivnosti dela, tudi ob upoštevanju spremenjenih razmer (npr. pravica do digitalnega odklopa).

Pri izvajanju ukrepov za zagotavljanje dostojnega dela in varnosti in zdravja pri delu, je predvideno sodelovanje socialnih partnerjev, kjer bodo sodelovali kot

partnerji in v določnih delih tudi kot izvajalci ukrepov. Socialni partnerji bi imeli v okviru projekta tudi možnost izobraževanj in izmenjave dobrih praks na področju varnega in zdravega dela, tudi z namenom krepitve njihovih kompetenc na omenjenem področju ter njihove vloge pri obveščanju, usposabljanju in ozaveščanju zaposlenih o različnih vidikih varnosti in zdravja pri delu.

o Celovito storitev svetovanja in podpore pred in po upokojitvi s poudarkom na podaljševanju delovne aktivnosti in ponovni aktivaciji starejših (zagotavljanje celostnih informacij, izobraževanje in nadgradnja že obstoječih kanalov komuniciranja (ZPIZ) ter prilagoditev internih procesov).

o Izboljšanje pogojev za delo in podaljšanje delovne aktivnosti zaposlenih v zaporskem sistemu: da bodo zaposleni, ki se dnevno pri svojem delu srečujejo z nepredvidljivimi, stresnimi situacijami, zmožni pri svojem delu ohranjati integriteto in spoštovati človekove pravice ter hkrati skrbeti za reintegracijo, varnost in zdravje zaprtih oseb, je treba vzpostaviti (razviti) in implementirati kompetenčni model za vse zaposlene v zaporskem sistemu, ki bo zagotavljal specifična specialna znanja, spretnosti in motivacijo za delov v zahtevnih razmerah. Navedeno se bo zagotavljalo z izvajanjem ustreznih izobraževanj oziroma usposabljanj za to ciljno skupino;

•spodbujanje medgeneracijskega sodelovanja s poudarkom na prenosu znanja in usposobljenosti med generacijami:

o podpora podjetjem za podaljševanje delovne aktivnosti z upravljanjem in prilagajanjem delovnih mest (investicije v bolj varna in zdrava delovna mesta) in procesov starejšim zaposlenim: aktivnosti se bo izvajalo preko spodbujanja podaljševanja delovne aktivnosti starejših zaposlenih s krepitvijo njihovih kompetenc, odpravo stereotipov o starejših zaposlenih ter opolnomočenja delodajalcev za upravljanje s starajočo delovno silo (nadaljevanje programa Celovita podpora podjetjem za aktivno staranje delovne sile – ASI), krepitvijo kompetenc delavcev za medgeneracijski prenos znanj ter vključevanja mladih v strokovno delo.

Ukrepi bodo ciljno usmerjeni na zvišanje stopnje delovne aktivnosti predvsem starejših med 55-64 let, še posebej nižje izobraženih. Večji doprinos k zvišanju stopnje pa ne sme biti vodilo in s tem favoriziranje posamezne ciljne skupine zaposlenih, ampak mora biti vodilo predvsem načelo vključujočega trga dela za vse, kar je za okrevanje po epidemiji covid-19 še kako pomembno.

o uvajanje novih pristopov pri ravnanju z ljudmi pri delu in razvoj specifičnih aktivnosti, povezanih s spreminjajočimi se demografskimi trendi in posledično s staranjem zaposlenih v državni upravi (preoblikovanje funkcije ravnanja z zaposlenimi v državni upravi, katere elementi smiselno vključujejo ravnanje z medgeneracijskimi razmerji (spreminjanje organizacijske kulture, motivacije, fleksibilnosti, mobilnosti ter raznolikosti znotraj državne uprave, ki bo naklonjena starejšim zaposlenim); odpravo stereotipov o starejših zaposlenih (pogled na starejše zaposlene kot na dragoceno delovno silo, ki ima koristna in pomembna znanja), medgeneracijski prenos znanj in drugih, kompetenc za učinkovitejše vključevanje mladih v strokovno delo; opolnomočenje organov državne uprave za ravnanje s starajočo se delovno silo (krepitve kompetenc/usposabljanje vodilnih in odgovornih za razvoj kadrov za upravljanje z generacijsko raznoliko delovno silo); analiza in uravnoteženje starostnega profila zaposlenih (priprava modela za privabljanje mladih v državni upravi).

• spodbujanje udeležbe zaposlenih v lastništvu podjetja:

obravnavanje nasledstvene krize v slovenskih podjetjih, ki bi lahko imela pomembne gospodarske in socialne posledice. Analize kažejo, da se bo skoraj 40 % lastnikov podjetij upokojilo v naslednjem desetletju, le četrtina ima načrt nasledstva, kar pomeni veliko tveganje zaprtja podjetij in izgube delovnih mest. Te razmere ogrožajo približno 25 % delovnih mest v zasebnem sektorju v Sloveniji, ki vpliva na več kot 170.000 delavcev. S spodbujanjem udeležbe zaposlenih v lastništvu podjetja lahko Slovenija zagotovi neprekinjeno poslovanje in ohrani delovna mesta. Ta pristop tudi ohranja lokalna podjetja, spodbuja bolj vključujoče in odporno gospodarstvo ter s tem podpira širše cilje socialne in ekonomske kohezije v EU.

Gre za ukrepe, ki po svoji naravi nimajo predvidljivega negativnega vpliva na okoljske cilje, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oz. je ta vpliv nepomemben, zato so skladni z načelom DNSH.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: institucije na trgu dela, javni in zasebni sektor, socialni parterji, NVO, delodajalci (javni in zasebni sektor), zaposleni (predvsem starejši od 50 let in nižje izobraženi), javne institucije, ki so vključene v pripravo in izvajanje politik na področju aktivnega staranja, zaposleni v zaporskem sistemu in drugi, ki lahko s svojim delovanjem prispevajo k doseganju ciljev tega specifičnega cilja.

Upravičenci: fundacije, socialni partnerji, NVO, ZPIZ, JŠRIPS, Inšpektorat RS za delo, URSIKS, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (ZRSZ), Nacionalni inštitut za javno zdravje in Univerzitetni klinični center, Klinični inštitut za medicino dela, prometa in športa, zadruge, občine, zaposleni, ministrstvi, pristojni za javno upravo ter delo in drugi, ki lahko prispevajo k doseganju ciljev tega specifičnega cilja.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Spoštovanje načel enakosti, vključenosti in nediskriminacije bo zagotovljeno pri izvajanju vseh aktivnosti na vseh ravneh skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora.

Ukrepi za spodbujanje prilagajanja delavcev, podjetij in podjetnikov na spremembe, aktivno in zdravo staranje ter delovno okolje, ki obravnava tveganja za zdravje, so skladni z načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in sicer načelom 5. Varna in prilagodljiva zaposlitev, načelom 8. Socialni dialog in udeležba delavcev ter načelom 10. Zdravo, varno in primerno delovno okolje ter varstvo podatkov. S posameznimi projekti se bo spodbujalo zaposlovanje za nedoločen čas, uporabo instituta mirnega reševanja sporov med delavcem in delodajalcem in izvajalo informiranje, osveščanje ter neposredno podporo ključnim deležnikom na trgu dela. V aktivnostih ukrepov bo upoštevano načelo enakosti spolov ter enakih možnosti pri obravnavanju in vključevanju delavcev ne glede na spol, raso ali narodnost, vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost. Vsi delavci morajo imeti zagotovljeno varno in

zdravo ter prilagodljivo delovno okolje ter pravico do poštenega in enakega obravnavanja, pri čemer je potrebno posebno pozornost namenjati specifičnim potrebam glede na spol.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja ni predvidena uporaba teritorialnih orodij.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi niso predvideni, saj gre za ukrepe, ki so namenjeni zaposlenim ter zagotavljanju varnega in zdravega delovnega okolja v Sloveniji.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

V okviru ukrepov je večinoma predvidena uporaba nepovratnih virov, saj gre za predlagane ukrepe, katerih izvajalci so javne institucije ali nevladne oz. neprofitne organizacije, ki nimajo tržnih dejavnosti in ne ustvarjajo prihodkov oziroma prihrankov, zaradi česar uporaba finančnih instrumentov ni mogoča in so edina ustrezna oblika financiranja nepovratna sredstva.

Ne glede na navedeno, pa je bila v skladu z analizami[1] ugotovljena visoka vrzel za ciljno skupino zaposlenih, ki bi sodelovali v lastništvu podjetij. Načrtuje se uporaba finančnih instrumentov v obliki garancij in dolžniškega financiranja. V Programu je podan indikativen obseg sredstev*, namenjenih za FI, natančneje pa bodo določena po opravljeni dodatni analizi trga, ki bo dopolnila Predhodno oceno potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027.

[1] Raziskovalni projekt CRP ALSPDOL (https://www.fdv.uni-lj.si/raziskovanje/institut-za-druzbene-vede/raziskovalni-projekti/P7666).

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
6	ESO4.4	ESS+	Bolj razvite regije	EECO05	Zaposleni, vključno s samozaposlenimi	osebe	1.136,00	5.705,00
6	ESO4.4	ESS+	Bolj razvite regije	7	Število projektov na področju varnosti in zdravja pri delu (v sodelovanju s socialnimi partnerji)	število	1,00	1,00
6	ESO4.4	ESS+	Manj razvite regije	EECO05	Zaposleni, vključno s samozaposlenimi	osebe	2.173,00	10.895,00
6	ESO4.4	ESS+	Manj razvite regije	7	Število projektov na področju varnosti in zdravja pri delu (v sodelovanju s socialnimi partnerji)	število	1,00	2,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
6	ESO4.4	ESS+	Bolj razvite regije	6	Udeleženci, ki po zaključku pridobijo potrdilo o zaključenem usposabljanju	število	6.937,00	2020	8.058,00	upravičenec in eMA2	
6	ESO4.4	ESS+	Manj razvite regije	6	Udeleženci, ki po zaključku pridobijo potrdilo o zaključenem usposabljanju	število	10.011,00	2020	15.642,00	upravičenec in eMA2	
6	ESO4.4	ESS+	Manj razvite regije	028	Število podjetij, vključenih v izvedbo ukrepov za dvig kulture varnosti in zdravja pri delu	število	0,00	2020	300,00	eMA2 in upravičenec	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.4	ESS+	Bolj razvite regije	144. Ukrepi za zdravo in dobro prilagojeno delovno okolje za obravnavanje zdravstvenih tveganj, vključno s spodbujanjem telesne dejavnosti	250.000,00
6	ESO4.4	ESS+	Bolj razvite regije	146. Podpora za prilagajanje delavcev, podjetij in podjetnikov na spremembe	2.000.000,00
6	ESO4.4	ESS+	Bolj razvite regije	147. Ukrepi za spodbujanje aktivnega in zdravega staranja	3.300.000,00
6	ESO4.4	ESS+	Manj razvite regije	144. Ukrepi za zdravo in dobro prilagojeno delovno okolje za obravnavanje zdravstvenih tveganj, vključno s spodbujanjem telesne dejavnosti	1.950.000,00
6	ESO4.4	ESS+	Manj razvite regije	146. Podpora za prilagajanje delavcev, podjetij in podjetnikov na spremembe	12.750.000,00
6	ESO4.4	ESS+	Manj razvite regije	147. Ukrepi za spodbujanje aktivnega in zdravega staranja	30.252.850,00
6	ESO4.4	Skupaj			50.502.850,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.4	ESS+	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	5.550.000,00
6	ESO4.4	ESS+	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	36.452.850,00
6	ESO4.4	ESS+	Manj razvite regije	03. Podpora prek finančnih instrumentov: posojila	5.312.500,00
6	ESO4.4	ESS+	Manj razvite regije	04. Podpora prek finančnih instrumentov: jamstva	3.187.500,00
6	ESO4.4	Skupaj			50.502.850,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.4	ESS+	Bolj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	5.550.000,00

6	ESO4.4	ESS+	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	44.952.850,00
6	ESO4.4	Skupaj			50.502.850,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.4	ESS+	Bolj razvite regije	07. Krepitev zmogljivosti socialnih partnerjev	450.000,00
6	ESO4.4	ESS+	Bolj razvite regije	09. Ni relevantno	5.100.000,00
6	ESO4.4	ESS+	Manj razvite regije	07. Krepitev zmogljivosti socialnih partnerjev	1.168.750,00
6	ESO4.4	ESS+	Manj razvite regije	09. Ni relevantno	43.784.100,00
6	ESO4.4	Skupaj			50.502.850,00

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.4	ESS+	Bolj razvite regije	02. Vključevanje vidika spola	5.550.000,00
6	ESO4.4	ESS+	Manj razvite regije	02. Vključevanje vidika spola	44.952.850,00
6	ESO4.4	Skupaj			50.502.850,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: ESO4.5. Izboljšanje kakovosti, vključenosti, učinkovitosti in ustreznosti sistemov izobraževanja in usposabljanja za potrebe trga dela, vključno z vrednotenjem neformalnega in priložnostnega učenja, da bi podprli pridobivanje ključnih kompetenc, tudi podjetniških in digitalnih veščin, ter s spodbujanjem uvedbe dualnih sistemov usposabljanja in vajeništev (ESS+)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Skladno s Poročilom o državi - Slovenija 2019, Aneksom D, ter SRS 2030 bodo ukrepi namenjeni izboljšanju kakovosti in učinkovitosti izobraževanja in usposabljanja ter njune ustreznosti za trg dela in podpori pridobivanju ključnih kompetenc, tudi preko nadgradnje modela dela z nadarjenimi ter karierne orientacije. Ključna sta krepitev kompetenc strokovnih delavcev na različnih področjih in sodelovanja med šolami, delodajalci in drugimi socialnimi partnerji ter vzpostavitev celovitega podpornega okolja za študente. Smiselna bo tudi navezava na S5.

V skladu z navedenim bodo podprta naslednja področja:

• krepitev ključnih kompetenc: digitalne, jezikovne, podjetnostne, medkulturne, državljanske, matematične in naravoslovne ter osebnostne in družbene kompetence, večjezičnost, bralna in medijska pismenost, kulturna ozaveščenost in izražanje, ustvarjalnost, računalniško mišljenje, kritično razmišljanje, zdrav odnos do samega sebe, preprečevanje nasilja, odvisnosti ter globalnega učenja in vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj za ohranitev uvrstitve slovenskih učencev v zgornjo četrtino držav v raziskavi PISA. Za sistematično vpeljevanje medpredmetnih in (kros)kurikularnih povezav s poudarkom na aktivni vlogi šolajočih se bo spodbujalo prožne oblike učenja in partnerstva z deležniki iz okolja (tudi na področju kulturno-umetnostne vzgoje). Naslovilo se bo problem neenakosti pri dosežkih dečkov in deklic, izrazita pri bralni pismenosti; krepitev vloge šolske knjižnice, ki zagotavlja podporo vzgojno-izobraževalnemu procesu in vključenim;

• krepitev prečnih kompetenc, ki prispevajo k izboljšanju socialnega in čustvenega vidika celovitega osebnostnega razvoja; izpostavitevvprašanja prostora za zagotavljanje uravnoteženosti posameznikova delovanja in bivanja;

•izboljšanje kakovosti in učinkovitosti izobraževanja in usposabljanja:

1.
   - o digitalna preobrazba izobraževanja, ki vključuje digitalno strategijo šole, krepitev pedagoških digitalnih kompetenc ter širjenje njihovih skupnosti za izmenjavo in vrednotenje dobre prakse, vpeljavo novih predmetov temeljnih vsebin računalništva in informatike, ustvarjalno rabo tehnologij, razvoj in vzpostavitev novih pedagoških modelov z uporabo e-vsebin, krepitev znanj s področja kibernetske varnosti in UI v skladu z Akcijskim načrtom za digitalno izobraževanje EK[1]. Ukrepi bodo komplementarni vsebinam NOO, ki so namenjene sistemskim spremembam razvoja digitalnih kompetenc in temeljnih vsebin računalništva in informatike, s poudarkom pri pouku;
   - o nadgrajen bo sistem profesionalnega in kariernega razvoja strokovnih in vodstvenih delavcev v vzgoji in izobraževanju: začetno in nadaljnje

izobraževanje, mentorstvo, uvajanje v poklic in delo, načrtovanje in vodenje karierne poti, napredovanje ter podpora ravnateljem. Za krepitev ugleda tega poklica ter soustvarjanja učeče se skupnosti bodo izvedene promocijske aktivnosti, vzpostavljena bo podpora za digitalizacijo postopkov, vezanih na karierno pot. Strokovne in vodstvene delavce se bo usposobilo za posredovanje znanja s sodobnimi metodami/pristopi, s poudarkom na izkustvenem učenju in razvoju kompeten pri udeležencih izobraževanja (npr. ustvarjalnost, reševanje problemskih nalog, odgovorno državljanstvo, trajnostni razvoj, sodelovanje) in povezovanju z lokalnim okoljem. Zagotovljena bodo usposabljanja ključnih programskih dokumentov (kurikula za vrtce, učnih načrtov, katalogov znanj) prenovljenih izobraževalnih programov v okviru NOO, ki ne bodo implementirana v NOO, s čimer se bo strokovne in vodstvene delavce v vzgoji in izobraževanju opremilo s kompetencami, pomembnimi za soočanje z aktualnimi in izzivi prihodnosti (tudi digitalnimi kompetencami, kompetencami za trajnostni razvoj, finančno pismenostjo). Opolnomočilo se jih bo za delo z otroki s posebnimi potrebami, z razvojem alternativnih poti in za zagotavljanje varnega in spodbudnega učnega okolja (preprečevanje in soočanje z nasiljem, medkulturno sobivanje, zdrav in ustvarjalen način življenja, preprečevanje odvisnosti ipd.).

Upoštevani bodo rezultati iz preteklih projektov, npr. razviti koncepti ter izkušnje s področja uvajanja v poklic (Učim se biti učitelj, Prva zaposlitev), kakovosti (standardi kakovosti profesionalnega učenja in delovanja strokovnih delavcev ter vodenja vrtcev in šol) ter podpore ravnateljem (Vodenje in upravljanje inovativnih učnih okolij). Na podlagi izkušenj izvajanja ciljno usmerjenih profesionalnih usposabljanj strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju za neposredno delo s konkretnim šolajočim s posebnimi potrebami, se bo uporabil koncept tudi na drugih vsebinskih področjih. VIZ želimo podpreti pri odzivanju na njihove aktualne potrebe, vplivati na krepitev učeče se skupnosti, zagotavljanja varnega in spodbudnega učnega okolja za vsakega posameznika ter izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistema vzgoje in izobraževanja;

• krepitev ustreznosti izobraževalnega sistema za trg dela na dveh ključnih področjih ukrepanja:

1.

- Izboljšanje odzivnosti poklicnega in strokovnega izobraževanja na potrebe trga dela, se bo krepilo sodelovanja izobraževalnih ustanov z delodajalci oz. socialnimi partnerji. Razvijali in izvajali se bodo izobraževalni programi poklicnega in strokovnega izobraževanja, krajši programi s področja poklicnega usposabljanja in izpopolnjevanja. Aktivnosti bodo usmerjene v pripravo strokovnih delavcev za kakovostno načrtovanje in izvajanje kurikula. S krepitvijo sodelovanja delodajalcev in socialnih partnerjev v izobraževalnem procesu, bodo mladi vstopali na trg dela bolj praktično usposobljeni. Ustrezno usposobljeni kadri bodo skrbeli za učinkovito izvajanje praktičnega usposabljanja. Spodbujena bo promocija poklicnega in strokovnega izobraževanja.
- Vzpostavitev celovitega podpornega okolja na visokošolskih zavodih, osredotočenega na študenta in v aktivnosti za uspešno in pravočasno zaključevanje študija (spremljanje študenta od vpisa do diplomiranja in njegove zaposlitve, karierno svetovanje, tutorski sistem, pomoč pri mednarodni mobilnosti, podpora za študente s posebnimi potrebami oz.posebnim statusom, organizacija praktičnega usposabljanje študentov, razvijanje kompetenc študentov z obštudijsko dejavnostjo, spremljanje zadovoljstva študentov in diplomantov, idr.). Usposabljanja visokošolskih učiteljev in strokovnih sodelavcev za razvoj inovativnih učnih okolij, temelječih na novih IKT ter uvajanje novih pedagoških praks v poučevanje. Za doseganje horizontalnih veščin in socialnih, emocionalnih, digitalnih in drugih kompetenc, se bodo spodbujale različne oblike praktičnega usposabljanja študentov v realnem delovnem okolju v času študija: problemsko učenje v obliki projektnega dela z (ne)gospodarstvom, neprofitnim, nevladnim sektorjem, v okviru pilotnih projektov preverjanje možnosti organizacije dalj časa trajajočega

praktičnega izobraževanja itd.);

•ukrepi s področja vseživljenjske karierne orientacije (VKO):

okrepitev kariernih centrov za mlade bo omogočilo ustrezno poklicno in karierno svetovanje v času šolanja in po zaključku. Z vidika zagotavljanja kakovostnih poklicnih poti je treba mlade informirati in spodbujati na področjih deficitarnih poklicev, seznanitvijo s poklici prihodnosti in pridobivanjem informacij o možnih kariernih poteh ter krepiti njihove možnosti za vstop na trg dela. V okviru kariernih centrov za mlade bo poudarek na nudenju strokovne pomoči mladim v okviru iskanja in izbiranja poklicnih poti, kot tudi na prepoznavanju potreb in specifik lokalnega okolja in regij, predvsem s povezanostjo lokalnih šol in delodajalcev. Posebna pozornost bo namenjena NEET.

1.

- Spodbujanje razvoja novih vsebin na področju izobraževanja nadarjenih dijakov ter izboljševanje obstoječih pristopov za prožnejše oblike učenja: z izboljšanjem oz. razširitvijo mreže institucij, ki ponujajo aktivnosti za nadarjene, bomo omogočili bolj kakovostno delo z nadarjenimi.
- Ukrepi na področju štipendij za specializirane poklice v kulturi: nadgrajujejo politiko rednega štipendiranja in so namenjeni (ne)formalnemu izobraževanju v tujini. Podpirajo mednarodno mobilnost, navezovanje stikov in pripomorejo k učinkovitejšemu vstopanju na trg dela. Upravičenci so študentje, ki so v večini primerov brezposelni oz. njihovi dohodki ne zadoščajo za pokrivanje stroškov študija v tujini (tudi socialno ogroženi,). Izobraževalne institucije s področja kulture ne izvajajo/razpisujejo študijskih programov na vseh področjih kulturnih umetnosti. Štipendiranje bo omogočilo ustrezno izobrazbo, pridobitev kompetenčnega znanja, razvoj talentov in zapolnilo vrzeli z znanji. S tem bi preprečili izključenost talentiranih umetnikov iz socialno ogroženega okolja in prispevali k mednarodni prepoznavnosti kulture.

Gre za ukrepe, ki po svoji naravi nimajo predvidljivega negativnega vpliva na okoljske cilje, zato so skladni z načelom DNSH.

[1] Dostopno na: https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_sl.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: starši učečih se, strokovna, splošna javnost, otroci, učenci, dijaki, študenti, diplomanti, VIZ, srednje šole, organizacije, ki izvajajo višje strokovno izobraževanje, visokošolski zavodi, javne organizacije za izobraževanje odraslih, zasebne organizacije, ki izvajajo programe s področja vzgoje in izobraževanja, strokovni in vodstveni delavci v VIZ, mentorji praktičnega usposabljanja z delom, združenja in skupnosti, delodajalci, delodajalska združenja, zbornice, strokovni delavci v kulturnih ustanovah, umetniki.

Upravičenci: ministrstvo, VIZ, organizacije, ki izvajajo višje strokovno izobraževanje, visokošolski zavodi, javne organizacije za izobraževanje odraslih, zasebne organizacije, ki izvajajo programe s področja vzgoje in izobraževanja, javni zavodi, javne agencije, javni skladi, javni raziskovalni zavodi,

delodajalci, delodajalska združenja, zbornice, izvajalci in mentorji praktičnega usposabljanja v podjetjih, združenja in skupnosti s področja izobraževanja, nevladne organizacije in druge institucije, ki so v skladu z zakonodajo oziroma izbirnimi postopki prepoznani kot upravičenci.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

V skladu z 2. členom Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja[1] se bo pri izvajanju ukrepov na področju izobraževalnega sistema upoštevalo temeljne cilje sistema vzgoje in izobraževanja v Sloveniji, predvsem zagotavljanje optimalnega razvoja posameznika ne glede na osebne okoliščine (spol, socialno in kulturno poreklo, veroizpoved, rasno, etnično in narodno pripadnost ter telesno in duševno konstitucijo oziroma invalidnost). Pri načrtovanju, izvedbi in spremljanju ukrepov bo zagotovljeno transparentno in nediskriminatorno vključevanje oziroma enaka možnost sodelovanja ali dostopa. Z ukrepi se bo tako prispevalo k ciljem Evropskega stebra socialnih pravic. Zagotavljalo se bo enake možnosti za vse deležnike v izobraževanju (učeči se, izobraževalci, raziskovalci pri ukrepih zmanjševanja digitalnega prepada, itd.) ter se bo aktivno upoštevalo druge (didaktične) vidike enakosti in enakih možnosti (različne motivacije deležnikov, učinkovite oblike pozitivne diskriminacije predvsem na področju bralne pismenosti za zmanjševanje vrzeli med spoloma, zagotavljanje varnega in spodbudnega učnega okolja).

V ukrepe se lahko vključujejo vsi mladi – spodbujalo se bo vključevanje žensk v poklice, ki v družbi še danes veljajo za bolj »moške« poklice, posebna pozornost bo namenjena tudi šolajoči mladini s posebnimi potrebami. Posebej se bomo osredotočili tudi na mlade osipnike (NEET). Ukrepi bodo dolgoročno gledano prispevali h kompetencam za prihodnost, nižji stopnji brezposelnosti in posledično tudi k manjšemu številu oseb, ki bi jim grozila revščina in socialna izključenost, kot tudi k spodbujanju enakosti z zmanjševanjem vrzeli v znanju med spoloma.

Ukrepi karierne orientacije, vključno s krepitvijo kariernih centrov za mlade, so skladni s ciljem Strategije za trajnostni razvoj, saj spodbujajo razvoj demokratične, socialno vključujoče, kohezivne in pravične družbe, ki spoštuje temeljne pravice in kulturno raznolikost, ustvarja enake možnosti ter se bori proti vsem oblikam diskriminacije.

[1] Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr., 25/17 – ZVaj, 123/21, 172/21 in 207/21. Dostopno na: http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO445.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru predmetnega specifičnega cilja uporaba teritorialnih orodij ni predvidena.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

VVlaganja v ukrepe na področju izobraževalnega sistema bodo prispevala tudi k ukrepom v sklopu makroregij. Prav tako bodo aktivnosti smiselno kombinirane z aktivnostmi v različnih čezmejnih programih (predvsem na ISO Krepitev medsebojnega zaupanja, zlasti s spodbujanjem ukrepov v zvezi s projekti povezovanja med ljudmi (people-to-people)). Izvajalo se bo ukrepe na področju kakovosti narodnostnega šolstva tako italijanske in madžarske narodne skupnosti v Sloveniji kot tudi slovenske narodne skupnosti v Italiji in na Madžarskem, ki bodo namenjeni povezovanju narodnih skupnosti na obeh straneh meja in s čimer bomo krepili povezovanje ter prenos znanj in dobrih praks. Aktivnosti so komplementarne s predvidenimi programi Interreg Italija – Slovenija in Slovenija – Madžarska.

Ukrepi bodo prispevali tudi k vodilnemu projektu Strategije EU za Podonavje (EUSDR) »Evropsko zagotavljanje kakovosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju Nacionalne referenčne točke«, katerega cilji so prispevanje k izboljšanim izobraževalnim rezultatom in kompetencam, krepitev vključevanja dijakov poklicnega izobraževanja in usposabljanja pri pregledu in izboljšanju programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja, izboljšanje zmogljivosti šol za poklicno izobraževanje in usposabljanje za uporabo mehanizma za zagotavljanje kakovosti in njegovih instrumentov, s poudarkom na dodatnih elementih novega EQAVET ter razviti mednarodno sodelovanje pri zagotavljanju kakovosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju z zagotavljanjem podpore za sodelovanje vrstnikov iz EU.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Predvidena je uporaba nepovratnih virov. V okviru predmetnega specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) ni predvidena. Predlagani ukrepi ne ustvarjajo prihodkov oziroma prihrankov, zaradi česar uporaba finančnih instrumentov ni smiselna oziroma ustrezna. Gre namreč za ukrepe, ki se nanašajo na javni izobraževalni sistem, za katerega delovanje se sredstva sicer zagotavljajo iz državnega proračuna. VIZ praviloma nimajo tržne dejavnosti oziroma je ta v zelo omejenem obsegu in namenska, zato se ne morejo zadolževati na trgu.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
6	ESO4.5	ESS+	Bolj razvite regije	EECO05	Zaposleni, vključno s samozaposlenimi	osebe	1.222,00	11.983,00
6	ESO4.5	ESS+	Bolj razvite regije	EECO07	Mladi, stari med 18 in 29 let	osebe	12,00	41.681,00
6	ESO4.5	ESS+	Bolj razvite regije	EECO18	Število javnih uprav ali javnih služb, ki so prejele podporo	subjekti	216,00	301,00
6	ESO4.5	ESS+	Manj razvite regije	EECO05	Zaposleni, vključno s samozaposlenimi	osebe	1.378,00	12.768,00
6	ESO4.5	ESS+	Manj razvite regije	EECO07	Mladi, stari med 18 in 29 let	osebe	28,00	20.679,00
6	ESO4.5	ESS+	Manj razvite regije	EECO18	Število javnih uprav ali javnih služb, ki so prejele podporo	subjekti	247,00	352,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
6	ESO4.5	ESS+	Bolj razvite regije	8	Delež podprtih organizacij, ki so uspešno vključile rezultate projektov za izboljšanje znanj, spretnosti in kompetenc v svoje razvojne načrte v 4 tednih po zaključku operacije	odstotek	85,00	2020	80,00	Upravičenec, MVI, MK	
6	ESO4.5	ESS+	Bolj razvite regije	9	Delež vključenih mladih med 18 in 29, ki so po zaključku sodelovanja pridobili potrdilo o uspešno izvedenih aktivnostih	odstotek	95,00	2020	57,00	Upravičenec, MVZI, MK	
6	ESO4.5	ESS+	Bolj razvite regije	10	Delež udeležencev, ki so po zaključku sodelovanja pridobili potrdilo	odstotek	95,00	2020	95,00	Upravičenec, MVZI, MK	
6	ESO4.5	ESS+	Bolj razvite regije	20	Delež vključenih dijakov in študentov v poklicno in strokovno izobraževanje 4 tedne po zaključku operacije	odstotek	67,00	2020	69,00	Upravičenci, MVI	
6	ESO4.5	ESS+	Manj razvite regije	8	Delež podprtih organizacij, ki so uspešno vključile rezultate projektov za izboljšanje znanj, spretnosti in kompetenc v svoje razvojne načrte v 4 tednih po zaključku operacije	odstotek	85,00	2020	80,00	Upravičenec, MVI, MK	
6	ESO4.5	ESS+	Manj razvite	9	Delež vključenih mladih med 18 in 29, ki so po zaključku sodelovanja pridobili potrdilo o	odstotek	95,00	2020	57,00	Upravičenec, MVZI, MK	

			regije		uspešno izvedenih aktivnostih						
6	ESO4.5	ESS+	Manj razvite regije	10	Delež udeležencev, ki so po zaključku sodelovanja pridobili potrdilo	odstotek	95,00	2020	95,00	Upravičenec, MVZI, MK	
6	ESO4.5	ESS+	Manj razvite regije	20	Delež vključenih dijakov in študentov v poklicno in strokovno izobraževanje 4 tedne po zaključku operacije	odstotek	67,00	2020	69,00	Upravičenec, MVI	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.5	ESS+	Bolj razvite regije	145. Podpora za razvoj digitalnih znanj in spretnosti	2.848.200,00
6	ESO4.5	ESS+	Bolj razvite regije	148. Podpora za predšolsko vzgojo in izobraževanje (razen infrastrukture)	2.425.700,00
6	ESO4.5	ESS+	Bolj razvite regije	149. Podpora za osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje (razen infrastrukture)	16.284.500,00
6	ESO4.5	ESS+	Bolj razvite regije	150. Podpora za terciarno izobraževanje (razen infrastrukture)	12.532.000,00
6	ESO4.5	ESS+	Bolj razvite regije	151. Podpora za izobraževanje odraslih (razen infrastrukture)	1.736.600,00
6	ESO4.5	ESS+	Manj razvite regije	145. Podpora za razvoj digitalnih znanj in spretnosti	7.450.100,00
6	ESO4.5	ESS+	Manj razvite regije	148. Podpora za predšolsko vzgojo in izobraževanje (razen infrastrukture)	6.244.300,00
6	ESO4.5	ESS+	Manj razvite regije	149. Podpora za osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje (razen infrastrukture)	48.354.500,00
6	ESO4.5	ESS+	Manj razvite regije	150. Podpora za terciarno izobraževanje (razen infrastrukture)	14.152.000,00
6	ESO4.5	ESS+	Manj razvite regije	151. Podpora za izobraževanje odraslih (razen infrastrukture)	4.161.400,00
6	ESO4.5	Skupaj			116.189.300,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

6	ESO4.5	ESS+	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	35.827.000,00
6	ESO4.5	ESS+	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	80.362.300,00
6	ESO4.5	Skupaj			116.189.300,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.5	ESS+	Bolj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	35.827.000,00
6	ESO4.5	ESS+	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	80.362.300,00
6	ESO4.5	Skupaj			116.189.300,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.5	ESS+	Bolj razvite regije	01. Prispevanje k zelenim znanjem in spretnostim ter delovnim mestom in zelenemu gospodarstvu	1.680.000,00
6	ESO4.5	ESS+	Bolj razvite regije	02. Razvoj digitalnih znanj in spretnosti ter delovnih mest	5.204.100,00
6	ESO4.5	ESS+	Bolj razvite regije	09. Ni relevantno	28.942.900,00
6	ESO4.5	ESS+	Manj razvite regije	01. Prispevanje k zelenim znanjem in spretnostim ter delovnim mestom in zelenemu gospodarstvu	5.355.000,00
6	ESO4.5	ESS+	Manj razvite regije	02. Razvoj digitalnih znanj in spretnosti ter delovnih mest	13.799.700,00
6	ESO4.5	ESS+	Manj razvite regije	09. Ni relevantno	61.207.600,00
6	ESO4.5	Skupaj			116.189.300,00

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.5	ESS+	Bolj razvite regije	01. Osredotočanje na enakost spolov	11.522.000,00
6	ESO4.5	ESS+	Bolj razvite regije	02. Vključevanje vidika spola	24.305.000,00

6	ESO4.5	ESS+	Manj razvite regije	01. Osredotočanje na enakost spolov	12.062.065,00
6	ESO4.5	ESS+	Manj razvite regije	02. Vključevanje vidika spola	68.300.235,00
6	ESO4.5	Skupaj			116.189.300,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: ESO4.7. Spodbujanje vseživljenjskega učenja, zlasti prožnih možnosti za izpopolnjevanje in prekvalifikacijo za vse, ob upoštevanju podjetniških in digitalnih veščin, boljše predvidevanje sprememb in zahtev po novih veščinah na podlagi potreb trga dela, olajševanje prehodov med delovnimi mesti in spodbujanje poklicne mobilnosti (ESS+)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Z namenom doseganja večje vključenosti posameznikov v vseživljenjsko izobraževanje in učenje (v nadaljevanju: VŽU), predvsem deleža nižje izobraženih, manj usposobljenih in starejših, izboljšanih poklicnih kompetenc zaposlenih in učinkovit sistem karierne orientacije, vzpostavitve digitalnih izobraževalnih virov ter visokokakovostne didaktične programske opreme in zmanjšanja digitalne vrzeli, bodo ukrepi za doseganje ciljev tega specifičnega cilja usmerjeni v:

•izvajanje podpornih aktivnosti za izvajanje VŽU: izvedena bo vseslovenska kampanja za odrasle iz različnih ranljivih skupin (starejši, migranti, zaporniki, manj izobraženi oziroma s pomanjkanjem kompetenc, brezposelni in podobno). Posameznike bomo ozaveščali o pomenu udeležbe v VŽU za vstop oz. konkurenčnost na trgu dela, osebni razvoj in sodelovanje v skupnosti. Namen ukrepov je: okrepiti pozitiven odnos do VŽU, ki prinaša napredek na osebnem, družbenem in delovnem področju; povečati vključenost v različne oblike VŽU za pridobitev višje ali nove izobrazbe ter temeljnih in poklicnih kompetenc, izboljšanje splošne razgledanosti, povezovanje in vzpostavljanje učeče se skupnosti. Razvijali bomo sodobne pristope in orodja za kakovostno in učinkovito izvajanje promocijskih, animacijskih in informativnih aktivnosti ter učne pomoči. Krepili bomo medresorsko povezovanje in vključevali različne deležnike na trgu dela, socialne partnerje in nevladne organizacije na državni in lokalni ravni. Z namenom doseganja večje sinergije pri izvajanju aktivnosti je predvideno sodelovanje različnih ministrstev, ki aktivno delujejo na področju izobraževanja odraslih (MVI, MGTŠ, MDP in MDDSZ). Z različnimi orodji (kot npr. individualni učni računi) bo omogočeno vsem odraslim, da razvijejo svoje spretnosti skozi celotno dobo zaposlitve;

• v zagotavljanje podpornega okolja, sistema mentorstev ter neposredne podpore za razvoj storitev in izvedbo pilotnih projektov nevladnih organizacij na področju digitalne preobrazbe. V okviru podpornega okolja se bo informiralo, splošno in strokovno javnost o izzivih digitalne preobrazbe, svetovalo, izobraževalo ter raziskovalo in spodbujalo čezsektorska partnerstva. Z zagotavljanjem podpornega okolja in pilotnih projektov, s katerimi se bodo spodbujale nove rešitve, bodo opolnomočene nevladne organizacije s področja digitalne preobrazbe kar bo prispevalo k vseživljenjskemu učenju in hitrejšemu ter učinkovitemu prilagajanju na spremembe;

• izvedene bodo strokovne in razvojne naloge na področju: informativne in svetovalne dejavnosti za odrasle v srednješolskem izobraževanju, ki se je v okviru mednarodnega projekta izkazalo za podhranjeno); validacije; presojanje in razvijanje kakovosti v izobraževanju odraslih, strokovne in razvojne naloge na področju vseživljenjske karierne orientacije v višjem strokovnem izobraževanju z namenom večje zaposljivosti diplomantov, krepitve pomena vseživljenjskega izobraževanja, sodelovanja med višjimi strokovnimi šolami in delodajalci, ureditve evidenc ipd. Gre za izvajanje usposabljanj, namenjenih opolnomočenju zaposlenih v MSP, ki imajo malo sredstev za usposabljanja za spopadanje s hitrimi spremembami na trgu. Namen teh usposabljanj bo razvoj in krepitev kompetenc, potrebnih za uspešen nastop na trgu dela

•ukrepe za pridobitev srednješolske izobrazbe in novega poklica za različne ravni, kvalifikacije in prekvalifikacije, poklicno izpopolnjevanje in usposabljanje,

pridobivanje in zviševanje ravni pismenosti in temeljnih zmožnosti ter izboljšanje splošne izobraženosti vključno z digitalnimi in drugimi ključnimi kompetencami za VŽU:

o razvijanje in izvajanje programov za različne ciljne skupine odraslih, ki zagotavljajo pridobivanje in zviševanje ravni pismenosti in temeljnih zmožnosti ter izboljšanje splošne izobraženosti (vključno z digitalnimi kompetencami) za zaposlitev ali učinkovitejše opravljanje dela, osebni razvoj, aktivno državljanstvo, zeleni prehod in socialno vključenost, s poudarkom na manj izobraženih, odraslih s pomanjkanjem spretnosti in starejših. To bo prispevalo k večji vključenosti odraslih v VŽU in izboljšanju kompetenc (tudi digitalne), ki jih posamezniki potrebujejo na trgu dela.Omogočena bo fleksibilnost programov glede na presežno ponudbo dela (komplementarnost z NOO: zviševanje ravni pismenosti in temeljnih zmožnosti z izvajanjem usposabljanj po novih javnoveljavnih programih s področja finančne pismenosti).

o Razvijanje in izvajanje programov nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter izpopolnjevanja, ob upoštevanju trendov zaposlovanja oziroma potreb trga dela, tehnološkega razvoja, zelenega prehoda, družbenih sprememb ipd. To so programi usposabljanja in izpopolnjevanja ter študijski programi za izpopolnjevanje, skladno z Izhodišči za pripravo izobraževalnih programov nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja ter programov srednjega strokovnega izobraževanja in Izhodišči za pripravo višješolskih študijskih programov; programi nadaljnjega poklicnega izpolnjevanja za nadgradnjo kompetenc zaposlenih s specifičnimi znanji in potrebami dela. Ukrep bo vključeval programe usposabljanja in izpopolnjevanja za zaposlene v javnem sektorju, s poudarkom na usposabljanju vodilnih in ostalih javnih uslužbencev za zmanjševanje vrzeli na področju temeljnih in strokovnih kompetenc za reševanje izzivov prihodnosti. Vključeval bo programe, ki jih pripravi šola skupaj s podjetji. Udeležencem bodo z vključevanjem omogočene številne možnosti za izboljšanje temeljnih in poklicnih kompetenc, večjo zaposljivost in mobilnost med področjih dela, osebni razvoj in delovanje v sodobni družbi.

oSpodbujanje dviga izobrazbene ravni odraslih na srednješolski in višješolski ravni, ki omogoča pridobitev poklicne, strokovne in višješolske izobrazbe, vključno s pridobitvijo novega naziva poklicne in strokovne izobrazbe (prekvalifikacije) na različnih ravneh s poudarkom na deficitarnih poklicih. Z ukrepom bomo dvignili izobrazbeno raven prebivalstva (komplementarnost s sistemsko ureditvijo: osnovnošolsko raven zagotavljamo v okviru javne službe na področju izobraževanja odraslih). S tem bomo prispevali k ciljem Akcijskega načrta za evropski steber socialnih pravic ter omogočili fleksibilnejšo zapolnitev presežnih delovnih mest, ki bodo na voljo.

o Krepitev kompetenc mladih za večjo zaposljivost in aktivno državljanstvo z mladinskim delom: izvajanje usposabljanj za krepitev kompetenc mladih, starih od 15 do 29 let, , ki jih bodo izvajale organizacije v mladinskem sektorju. Spodbujale se bodo inovativne oblike mladinskega dela, ki bodo imele širše učinke na področje kakovostnega mladinskega dela in mladinske politike, k aktivnostim se bo spodbujalo mlade, ki niso udeleženi v izobraževanju ali usposabljanju oziroma niso zaposleni (NEET). Rezultati iz obdobja 2014-2020 kažejo, da so mladi s pridobljenimi kompetencami, izboljšali svojo zaposljivost in aktivno državljanstvo.

Delodajalci in udeleženci v obdobju 2014-2020 so prepoznali pozitivne učinke ukrepov. Izvedena vmesna evalvacija je pokazala, da imajo zaposleni potrebo po specifičnih znanjih, kot so digitalizacija, umetna inteligenca, pametna proizvodnja, zelena delovna mesta, itd. Nadaljevali bomo z ukrepi ter s tem prispevali k večji vključenosti odraslih v VŽU in izboljšanju kompetenc, zaradi potreb na trgu dela, za svoj osebni razvoj, aktivno državljanstvo, zeleni prehod in socialno vključenost;

•krepitev kakovosti sistema izobraževanja odraslih, predvsem na dveh področji ukrepanja:

o razvoj e-gradiv in aplikacij za programe na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja ter izobraževanja odraslih vključno s programi za zaposlene v javnem sektorju: za potrebe osvajanja temeljnih, poklicnih in ključnih zmožnosti bomo spodbujali razvoj e-vsebin z različnimi oblikami in možnostmi

dostopnosti na internetu (preko portalov, e-učilnic, platform, aplikacij, ipd.). Pomanjkanje ustreznih e-gradiv in e-vsebin se je v času epidemije covid-19 izkazalo kot ena izmed ključnih pomanjkljivosti na področju izobraževanja odraslih.

O Krepitev usposobljenosti izobraževalcev odraslih: ugotavljalo se bo potrebe izobraževalcev odraslih po novih kompetencah, vzpostavilo se bo nacionalne točke za potrebe izpopolnjevanja izobraževalcev odraslih, nadgrajevalo kompetence s posebnim poudarkom na: digitalizaciji učenja in izobraževanja, trajnostnem razvoju, novih pristopih za izobraževanje na daljavo, IKT orodjih idr. Komplementarno prejšnji alineji se bodo pripravljali programi e-izpopolnjevanja, razvijala učna gradiva in učni viri v podporo e-izpopolnjevanju izobraževalcev odraslih. Izvajalo se bo izpopolnjevanje izobraževalcev odraslih preko prakse na različnih področjih ciljnih skupin in s podporo IKT, spodbujali njihov karierni razvoj in poklicno mobilnost. Pri izvajanju ukrepa bomo krepili sodelovanje s socialnimi partnerji, drugimi ministrstvi in nevladnimi organizacijami na državni in lokalni ravni.

Gre za ukrepe, ki po svoji naravi nimajo predvidljivega negativnega vpliva na okoljske cilje, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oz. je ta vpliv nepomemben, zato so skladni z načelom DNSH.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine so:

•vsi odrasli, pri čemer bodo narejeni poudarki za ranljive ciljne skupine (starejši od 45 let, nižje izobraženi, manj usposobljeni, migranti, zaporniki in podobno);

•odrasli, ki potrebujejo izpopolnjevanje ali usposabljanje, kvalifikacije ali prekvalifikacije zaradi potreb na trgu dela oziroma delovnem mestu;

•posamezniki, stari od 15 in do vključno 29 let z namenom razvijanja kompetenc, ki jih potrebujejo za večjo zaposljivost (tudi na področju kulture in umetnosti) in aktivno državljanstvo.

Upravičenci: vzgojno izobraževalne organizacije (javne organizacije za izobraževanje odraslih, srednje šole, višje strokovne šole, medpodjetniški izobraževalni centri, zasebne organizacije), skupnosti in združenja na področju vzgoje in izobraževanja, NVO in njihova združenja, organizacije v mladinskem sektorju, Andragoški center Slovenije, Center za poklicno izobraževanje, JŠRIPS, Center za izobraževanje v pravosodju, Ustavno sodišče Republike Slovenije, Upravna akademija, socialni partnerji in druge institucije, ki bodo v skladu z zakonodajo ali ustreznimi izbirnimi postopki prepoznani kot upravičenci.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Spoštovanje načel enakosti, vključenosti in nediskriminacije bo zagotovljeno pri izvajanju vseh aktivnosti na vseh ravneh skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

V skladu z načeli javnega interesa na področju izobraževanja odraslih in z vizijo Resolucije o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2022-2030 (Uradni list RS, št. 49/22) bodo imeli vsi odrasli prebivalci Slovenije v vseh življenjskih obdobjih enake možnosti in spodbude za kakovostno učenje in izobraževanje za svoj celostni razvoj in sonaravno bivanje. Izkušnje iz programskega obdobja 2014-2020 kažejo, da so potrebe po izobraževanju in usposabljanju prisotne ne le pri starejših in nižje izobraževanih, temveč tudi pri ostalih ciljnih skupinah, na primer pri višje izobraženih posameznikih, ki pa vseeno imajo manjše sposobnosti na določenih področjih (npr. digitalna pismenost), zato želimo z ukrepi v Programu dati prav vsem odraslim možnost udeležbe v izobraževanju s pozornostjo na vidiku enakosti spolov. S posameznimi ukrepi bomo še posebej poudarili dostop za osebe z manj priložnostmi, vendar bodo ukrepi naravnani na udeležbo vseh odraslih.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja ni predvidena uporaba teritorialnih orodij.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

Vlaganja v povečevanje vključitve v vseživljenjsko usposabljanje bodo prispevala tudi k ukrepom v sklopu makroregij. Prav tako bodo aktivnosti smiselno kombinirane tudi z aktivnostmi v različnih čezmejnih programih (predvsem na ISO Krepitev medsebojnega zaupanja, zlasti s spodbujanjem ukrepov v zvezi s projekti povezovanja med ljudmi (people-to-people)).

Z načrtovanimi ukrepi na področju VŽU bomo senzibilizirali posameznike učeče se za vključevanje v VŽU ter jih tako opolnomočili, da se bodo lahko odločili za udeležbo v programih Erasmus+. S tem bomo pomagali posameznikom zagotoviti različne priložnosti za učenje. Prav tako bodo načrtovani ukrepi

imeli tudi vpliv na osebje v izobraževanju odraslih ter izvajalske organizacije, ki bi se ozaveščeni lažje odločili za internacionalizacijo in institucionalni razvoj ponudnikov izobraževanja odraslih in drugih organizacij, aktivnih na področju izobraževanja odraslih, kar omogoča program Erasmus+.

Načrtovani ukrepi na specifičnem cilju vsebinsko sovpadajo in podpirajo predvidene vodilne projekte (flagships) Jadransko-jonske regije (EUSAIR). Tako se bo v okviru vodilnih projektov: Promocija, trajnost in konkurenčnost v ribištvo skozi izobraževanje, raziskave in razvoj, ter Podpore, koordinacije za izboljšanje marin in storitev modre rasti, podprlo ukrepe razvijanja veščin in izboljšanje ravni spretnosti in strokovnega znanja za delovno silo v pomorskem sektorju.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Predvidena je uporaba nepovratnih virov. V okviru predmetnega specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) ni predvidena. Predlagani ukrepi ne ustvarjajo prihodkov oziroma prihrankov, zaradi česar uporaba finančnih instrumentov ni smiselna oziroma ustrezna. Predvideni upravičenci za izvedbo načrtovanih ukrepov so organizacije s področja vzgoje in izobraževanja (javne organizacije za izobraževanje odraslih, srednje šole, višje strokovne šole, medpodjetniški izobraževalni centri, skupnosti in združenja na področju vzgoje in izobraževanja, nevladne organizacije in njihova združenja, organizacije v mladinskem sektorju, Andragoški center Slovenije, Center za poklicno izobraževanje, Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad), ki praviloma nimajo tržne dejavnosti oziroma je le-ta v zelo omejenem obsegu in namenska, zato se ne morejo zadolževati na trgu.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
6	ESO4.7	ESS+	Bolj razvite regije	EECO01	Skupno število udeležencev	osebe	7.532,00	42.447,00
6	ESO4.7	ESS+	Manj razvite regije	EECO01	Skupno število udeležencev	osebe	10.978,00	78.388,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
6	ESO4.7	ESS+	Bolj razvite regije	EECR03	Udeleženci, ki so po zaključku sodelovanja pridobili kvalifikacijo	osebe	29.833,00	2020	4.320,00	Upravičenec, MVI	
6	ESO4.7	ESS+	Manj razvite regije	EECR03	Udeleženci, ki so po zaključku sodelovanja pridobili kvalifikacijo	osebe	44.825,00	2020	6.480,00	Upravičenec, MVI	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.7	ESS+	Bolj razvite regije	151. Podpora za izobraževanje odraslih (razen infrastrukture)	15.240.500,00
6	ESO4.7	ESS+	Manj razvite regije	145. Podpora za razvoj digitalnih znanj in spretnosti	10.087.235,00
6	ESO4.7	ESS+	Manj razvite regije	151. Podpora za izobraževanje odraslih (razen infrastrukture)	52.059.000,00
6	ESO4.7	Skupaj			77.386.735,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.7	ESS+	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	15.240.500,00
6	ESO4.7	ESS+	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	62.146.235,00
6	ESO4.7	Skupaj			77.386.735,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.7	ESS+	Bolj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	15.240.500,00

6	ESO4.7	ESS+	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	62.146.235,00
6	ESO4.7	Skupaj			77.386.735,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.7	ESS+	Bolj razvite regije	10. Obravnavanje izzivov, opredeljenih v evropskem semestru	15.240.500,00
6	ESO4.7	ESS+	Manj razvite regije	10. Obravnavanje izzivov, opredeljenih v evropskem semestru	62.146.235,00
6	ESO4.7	Skupaj			77.386.735,00

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
6	ESO4.7	ESS+	Bolj razvite regije	02. Vključevanje vidika spola	15.240.500,00
6	ESO4.7	ESS+	Manj razvite regije	02. Vključevanje vidika spola	62.146.235,00
6	ESO4.7	Skupaj			77.386.735,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1. Prednostna naloga: 7. Dolgotrajna oskrba in zdravje ter socialna vključenost

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO4.3. Spodbujanje socialno-ekonomskega vključevanja marginaliziranih skupnosti, gospodinjstev z nizkimi dohodki in prikrajšanih skupin, tudi ljudi s posebnimi potrebami, s celostnimi ukrepi, vključno s stanovanjskimi in socialnimi storitvami (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Slovenijo na področju oskrbe oseb, ki za vsakdanje življenje potrebujejo pomoč drugega (starejši, ranljive skupine in osebe s posebnimi potrebami), uvrščamo med bolj institucionalizirane države, za katere je značilna visoka stopnja formalne oskrbe oziroma varstva. Do tega je prišlo zaradi večanja kapacitet institucionalnega varstva ob stagnaciji razvoja skupnostnih oblik socialnega varstva. V zadnjih letih pa je tudi zaradi politik EU za Slovenijo ponovno relevanten koncept deinstitucionalizacije oziroma oskrbe v skupnosti. [1] Cilj Resolucije o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2022-2030[2] je sprememba razmerja med uporabniki skupnostnih in institucionalnih oblik socialnega varstva ter povečanje deleža uporabnikov skupnostnih storitev in zmanjšanje deleža uporabnikov institucionalnih oblik socialnega varstva. Resolucijo bo nadgradila Strategija Republike Slovenije za deinstitucionalizacijo v socialnem varstvu za obdobje 2023 – 2033, ki bo v ospredje postavila človeka s ciljem dopolnjevanja novih storitev, prilagojenih zmožnosti in potrebam uporabnika, s čim več možnostmi izvajanja na domu ali v skupnosti.

V skladu z navedenim se v okviru tega specifičnega cilja načrtuje ukrepe, ki bodo oblikovane po analizi vrzeli in rezultatih mapiranja infrastrukture, storitev in potreb, tudi na mikroregionalni ravni s posebno pozornostjo na ozemeljskih neenakostih, morebitni prostorski segregaciji ter demografskih spremembah. V skladu s Konvencijo o pravicah invalidov in Izbirnim protokolom h Konvenciji o pravicah invalidov (MKPI) bo narejen pregled odločitev za prioritetno potrebne investicije na osnovi ocene individualnih potreb. Kartiranje (mapiranje) bo temeljilo na pregledu trenutnega števila rezidenčnih ustanov (vključno z bivalnimi ustanovami v skupnosti), nerezidenčnimi družinskimi skupnostmi storitev ob upoštevanju teritorialnih neenakosti in demografskih izzivov. Vse naložbe v socialno infrastrukturo bodo v celoti v skladu z zahtevami MKPI, vključno s splošnim komentarjem 5 in sklepnimi ugotovitvami Odbora MKPI, ob ustreznem spoštovanju načel enakosti, svobode izbire, pravice do neodvisnega življenja, dostopnosti in prepovedi vseh oblik ločevanja. Poleg tega se bo pri vsaki naložbi zagotovila dostopnost v skladu z najsodobnejšimi standardi dostopnosti EU. Naložbe bodo morale dokazati skladnost s strategijo deinstitucionalizacije ter ustreznimi političnimi in pravnimi okviri EU za spoštovanje človekovih pravic, in sicer MKPI in splošno pripombo št. 5, Evropskim stebrom socialnih pravic in Strategijo o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030. Naložbe bodo upoštevale strategijo deinstitucionalizacije, tako da ne bodo prispevale k ustvarjanju novih okolij, ki niso v celoti v skladu z MKPI. Po načelu partnerstva bodo neodvisni organi za temeljne pravice in organizacije za človekove pravice vključeni v vse faze programiranja, izvajanja, spremljanja, vrednotenja naložb v socialno in zdravstveno infrastrukturo za zagotavljanje spoštovanja načel neodvisnega življenja, nesegregacije. in nediskriminacija v skladu z MKPI in Listino.

V okviru specifičnega cilja RSO4.3 bodo podprti ukrepi, ki bodo osredotočeni na:

•investicije v socialno infrastrukturo, ki bo namenjena integriranim skupnostnim storitvam in oblikam oskrbe in prispevala k vključenosti posameznikov v skupnost ter posledično k samostojnejšemu življenju in zagotavljanju bolj kakovostnega bivanja ciljnih skupin. V okviru NOO se bo izvajal ukrep Zagotovitev varnega okolja bivanja za osebe, ki so odvisne od pomoči drugih, z vlaganjem v nove institucionalne kapacitete za oskrbo starejših, medtem ko

bomo v okviru sredstev ESRR vlagali v nakup in prilagoditev socialne infrastrukture za odrasle in otroke z oviranostmi, vključno z infrastrukturo na področju dolgotrajne oskrbe, ki bo prednostno izvedena na naslednjih področjih:

ovzpostavitev stanovanjskih skupin za prehod iz institucij v samostojno življenje v skupnosti: ukrep bo podprl izvajalce integriranih skupnostnih oblik storitev, ki nudijo prehodno storitev integrirane oskrbe z namestitvijo v manjših stanovanjskih enotah. Ukrep bomo poskusili izvesti na način, da se bo uporabilo proste stanovanjske kapacitete po državi, v kolikor bodo le-te primerne za namestitev oseb in v skladu s pravilniki in smernicami deinstitucionalizacije z doslednim spoštovanjem temeljnih pravic posameznikov.

oDnevni centri za oskrbo oseb z demenco in drugih oblik upada kognitivnih funkcij: ukrep naslavlja izziv vzpostavitve centrov, v katerih se bo izvajalo dnevno varstvo starejših, v katerega se bodo lahko vključevali posamezniki za poljubno število dni in ur (8 ur ali manj) in s tem dobili možnost, da bivajo v domačem okolju, s čimer se bo zmanjšala potreba po odhodu v institucije, preprečevalo poslabšanje zdravstvenega stanja in morebitne hospitalizacije, ipd., kar je skladno s ciljem prehoda iz institucionalnih v skupnostne oblike storitev. Razmislek bo tudi o možnosti medgeneracijskega povezovanja ter povezovanju aktivnosti z lokalnim okoljem. Ta ukrep se bo povezoval z ukrepom krepitve socialnovarstvenih storitev v okviru SC ESO4.11, kjer bodo predvidena usposabljanja osebja v dnevnih centrih in pomoč svojcem.

Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila. V skladu s Tehničnimi smernicami za uporabo »načela, da se ne škoduje bistveno« smo na podlagi odgovorov na vprašanja iz kontrolnega seznama ugotovili, da noben izmed predvidenih ukrepov v okviru tega specifičnega cilja nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev ob upoštevanju tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH. Kjer bo to relevantno, bo izvajanje ukrepov skladno s pobudo Novi evropski Bauhaus.

[1] UMAR, Evropski steber socialnih pravic, Slovenija 2000-2020, 2021. Dostopno na: https://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/ESSP/2021/ESSP_splet.pdf.

[2] Resolucija je bila sprejeta 23. 3. 2022. Dostopna na: https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=13038.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine so:

•posamezniki in družine, ki ne zmorejo začasno samostojnega življenja ter ne morejo bivati doma, in druge ranljive skupine;

•izvajalci storitev v skupnosti, posebni socialno varstveni zavod, centri za usposabljanje varstvo in delo, lokalne skupnosti, stanovanjski skladi;

•osebe z demenco in drugimi oblikami upada kognitivnih funkcij ter njihovi svojci, uporabniki pomoči na domu in socialnih servisov, zaposleni v novo vzpostavljenih dnevnih centrih.

Upravičenci: domovi za starejše, lokalne skupnosti, izvajalci socialno varstvenih programov in storitev, izvajalci storitev v skupnosti, skladi ipd.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Spoštovanje načel enakosti, vključenosti in nediskriminacije bo zagotovljeno pri izvajanju vseh aktivnosti na vseh ravneh skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bodo upoštevani tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030, Strategija Republike Slovenije za deinstitucionalizacijo v socialnem varstvu za obdobje 2023 – 2033 (v pripravi) ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za njihovo uresničevanje zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora.

Ukrepi so skladni s ciljem Strategije za trajnostni razvoj »Socialna enakost in kohezija«, saj spodbujajo razvoj demokratične, socialno vključujoče, kohezivne, zdrave, varne in pravične družbe, ki spoštuje temeljne pravice in kulturno raznolikost, ustvarja enake možnosti ter se bori proti vsem oblikam diskriminacije. V aktivnostih ukrepov se bodo upoštevala načela nediskriminacije ter vključevanje ne glede na spol raso ali etično poreklo, vero ali prepričanje, invalidnost ali spolno usmerjenost. Ukrepi prispevajo k uresničevanju ciljev, navedenih v poglavju 3.3 Akcijskega načrta evropskega stebra socialnih pravic, saj bodo zagotavljali učinkovit in zadosten obseg mreže socialne varnosti in dostop do podpornih storitev ter prispevali k odpravljanju medgeneracijskega kroga prikrajšanosti. Ukrepi na področju deinstitucionalizacije in dnevnih centrov za osebe z demenco bodo posredno krepili enakost spolov.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja se ne predvideva uporaba teritorialnih pristopov. Ukrepi specifičnega cilja se bodo izvajali zgolj v KRVS saj le-ta razvojno zaostaja za KRZS in je zaznamovana z demografskimi, socialnimi in ekonomskimi razmerami, ki ovirajo razvoj potenciala regije.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi niso predvideni, saj gre za investicije v javno socialno infrastrukturo na področju Slovenije, ki je namenjena prebivalcem Slovenije.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Predvidena je uporaba nepovratnih virov. V okviru predmetnega specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) ni predvidena. Predlagani ukrepi ne ustvarjajo prihodkov oziroma prihrankov, zaradi česar uporaba finančnih instrumentov ni smiselna oziroma ustrezna.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
7	RSO4.3	ESRR	Manj razvite regije	13	Število enot, v katere bo investirano	število enot	0,00	18,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
7	RSO4.3	ESRR	Manj razvite regije	21	Število uporabnikov na leto, ki uporabljajo nove enote	število uporabnikov na leto, ki uporabljajo nove enote	0,00	2021	2.178,00	Upravičenec	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	RSO4.3	ESRR	Manj razvite regije	127. Druga socialna infrastruktura, ki prispeva k socialnemu vključevanju v skupnost	7.839.700,00
7	RSO4.3	Skupaj			7.839.700,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	RSO4.3	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	7.839.700,00
7	RSO4.3	Skupaj			7.839.700,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	RSO4.3	ESRR	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	7.839.700,00
7	RSO4.3	Skupaj			7.839.700,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	RSO4.3	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	7.839.700,00
7	RSO4.3	Skupaj			7.839.700,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO4.5. Zagotavljanje enakega dostopa do zdravstvenega varstva in krepitev odpornosti zdravstvenih sistemov, vključno z osnovnim zdravstvenim varstvom, ter spodbujanje prehoda z institucionalne oskrbe na oskrbo v družini in skupnosti (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Investicije v zdravstvu bodo zajemale tako gradnje, kot obnove javnih zdravstvenih zavodov ter nabavo opreme. Namen investicij je zagotoviti boljšo dostopnost prebivalcev do zdravstvenih storitev in preprečevanje bolezni, s ciljem ohranjanja zdravja prebivalcev in samostojnega bivanja posameznikov. Ukrepi bodo zajemali predvsem investicije v satelitske urgentne centre in dežurna mesta, ki zagotavljajo neprekinjeno izvajanje najnujnejših zdravstvenih storitev, centre za duševno zdravje in druge investicije v javne zdravstvene zavode, ki izvajajo zdravstveno dejavnost na način spodbujanja krepitve zdravja ter preprečevanja bolezni. Obenem bodo investicije zajemale nabavo drage medicinske opreme, ki je ključnega pomena za zagotavljanje optimalne zdravstvene obravnave pacientov. Kartiranje potreb na področju zdravstva in dolgotrajne oskrbe ter Resolucija »Skupaj za družbo zdravja« nakazujeta širše potrebe po investicijah, kot jih omogočajo sredstva evropske kohezijske politike, zato naslavljamo le nekatere, ki pa omogočajo večjo dostopnost lokalnega prebivalstva in so povezani z ukrepanjem v okviru ESS sredstev[1].

Slovensko zdravstvo se sooča s staranjem infrastrukture, pomanjkanjem sodobne medicinske opreme in naraščajočimi zahtevami po kakovostni oskrbi, zato so nujne investicije v javne zdravstvene zavode, ki se že dlje časa soočajo s temi težavami. Z investicijami v infrastrukturo na vseh nivojih zdravstvene oskrbe bomo izboljšali dostop do zdravstvenih storitev in njihovo kakovost.

Satelitski urgentni centri predstavljajo obliko zunaj bolnišničnega dela službe nujne medicinske pomoči (NMP) in so strokovno in organizacijsko vezani na urgentni center, ki deluje na njihovem območju. Načrtovana je vzpostavitev 11 satelitskih centrov na območju celotne Slovenije. S sredstvi evropske kohezijske politike se predvideva izgradnja ali dograditev obstoječih javnih zdravstvenih zavodov vsaj šestih satelitskih urgentnih centrov.

Ob satelitskih urgentnih centrih Republika Slovenija potrebuje za zdravniško oskrbo prebivalstva lokacije, kjer se zraven 24 urne NMP v obliki mobilnih enot vozila urgentnega zdravnika (VUZ) izvaja tudi začetna oskrba nujnih stanj v ambulanti NMP in nudijo zdravstvene storitve, za katere bi prebivalci v nasprotnem primeru bili primorani obiskovati in po nepotrebnem obremenjevati urgentne centre. Gre za tako imenovane dežurne službe. S sredstvi evropske kohezijske politike se predvideva izgradnja vsaj 8 dežurnih služb. V nekaterih primerih gre za izgradnjo, v določenih primerih dograditev obstoječih javnih zdravstvenih zavodov. Oba ukrepa sta komplementarna z ukrepanjem z ESS sredstvi na SC ESO4.11, v okviru katerih bomo predvsem krepili kompetence kadra.

V okviru Resolucije o nacionalnem planu duševnega zdravja 2018-2028 se vzpostavlja mreža centrov za duševno zdravje, v katerih delujejo timi različnih strokovnjakov. Vzpostavljajo se Centri za duševno zdravje otrok in mladostnikov (CDZOM) in Centri za duševno zdravje odraslih (CDZO). Vodilo centrov za duševno zdravje je zagotavljanje enake dostopnosti do storitev in programov za vse skupine ljudi na določenem območju. in gre za deinstitucionalni pristop. Mreža multidisciplinarnih CDZOM omogoča lokalno dostopnost, zgodnjo in strokovno ter multidisciplinarno obravnavo otrok in mladostnikov (0 – 19 let) s težavami v duševnem zdravju ter njihovih staršev v okviru osnovnega zdravstvenega varstva in v tesnem sodelovanju z drugimi službami, šolskimi

strokovnimi delavci, učitelji in strokovnimi delavci v centrih za socialno delo. CDZO (za starejše od 19 let) so organizacijska struktura, ki prek preventivnih in zdravljenju namenjenih služb omogoča izboljšanje dostopa do storitev za duševno zdravje in odgovarja na potrebe odrasle populacije, med katerimi so tudi starejši. S prilagodljivimi in povezanimi intervencijami dosežejo posameznike s pogostimi duševnimi motnjami, ljudi s hudimi in ponavljajočimi se duševnimi motnjami, ljudi z demenco in drugimi duševnimi motnjami v starosti, ljudi, ki trpijo zaradi odvisnosti od alkohola, ter najbolj ogrožene posameznike, ki so samomorilno ogroženi. S sredstvi evropske kohezijske politike se predvideva izgradnja ali dograditev obstoječih javnih zdravstvenih zavodov za širitev mreže centrov za duševno zdravje tako otrok in mladostnikov kot odraslih. Ukrepanje bo povezano tako s SC ESO4.11, kot tudi z NOO, kjer se bomo osredotočili na izobraževanje izobraževalcev in diseminaciji že preverjenih in učinkovitih programov promocije duševnega zdravja in preventive duševnih motenj izključno pri otrocih, mladostnikih in mladih odraslih.

Z uvajanjem novih preventivnih pristopov v vseh ambulantah na primarni ravni se zagotavlja enak dostop do preventivnih programov za vse, s posebnim poudarkom na dostopnosti programov za ranljive skupine. Zdravstveni dom mora zagotavljati celovito preventivno-kurativno dejavnost za potrebe lokalnega prebivalstva. Preventivni programi na primarni ravni so se v določenem številu nadgradili in razširili tudi s pomočjo Evropskih kohezijskih sredstev v finančni perspektivi 2014-2020. Vzpostavilo se je 25 Centrov za krepitev zdravja s ciljem uspešnejšega preprečevanja in obvladovanja kroničnih bolezni in drugih stanj, še posebej v luči specifičnih potreb ranljivih skupin in starejše populacije, ki preventivnih storitev ne koristijo v polni meri. Tako v Republiki Sloveniji trenutno beležimo 28 delujočih Centrov za krepitev zdravja. Za krepitev primarnega zdravstvenega varstva je nadaljevanje širitve Centrov za krepitev zdravja nujna. Ukrepanje bo komplementarno s sredstvi ESS na SC ESO4.11.

Medicinska oprema v javnih zdravstvenih zavodih je poleg kadra ključna za zagotavljanje optimalne zdravstvene oskrbe. Zaradi dotrajanosti in pomanjkanja predvsem tako imenovane drage medicinske opreme optimalno izvajanje zdravstvene dejavnosti ni mogoče. Gre predvsem za naslednjo opremo: magnetna resonanca, računalniški topograf, pozitronski emisijski tomograf, gama kamera ali naprava za nuklearno medicino, mamografske diagnostične RTG naprave, radioterapijske naprave, rentgenske naprave ter ultrazvočne naprave. Glede na dejstvo, da se večajo potrebe po nabavi medicinske opreme namerava Republika Slovenija s sredstvi evropske kohezijske politike nabavljati medicinsko opremo za specialistično obravnavo pacientov.

Kjer bo to relevantno, bo izvajanje ukrepov skladno s pobudo Novi evropski Bauhaus. Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila. V skladu s Tehničnimi smernicami za uporabo »načela, da se ne škoduje bistveno« smo na podlagi odgovorov na vprašanja iz kontrolnega seznama ugotovili, da noben izmed predvidenih ukrepov v okviru SC RSO4.5 nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev ob upoštevanju tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH.

[1] Ukrepi zdravstvene infrastrukture temeljijo na naložbeni vrzeli in rezultatih kartiranja (mapiranju) infrastrukture in storitev. V skladu s Konvencijo OZN o pravicah invalidov bo narejen pregled odločitev za prioritetno potrebne investicije na osnovi ocene individualnih potreb. Kartiranje (mapiranje) temelji na pregledu trenutnega števila rezidenčnih ustanov (vključno z bivalnimi ustanovami v skupnosti), nerezidenčnimi družinskimi skupnostmi storitev ob upoštevanju teritorialnih neenakosti in demografskih izzivov. Vse naložbe v zdravstveno infrastrukturo bodo v celoti v skladu z zahtevami Konvencije OZN o pravicah invalidov, vključno s splošnim komentarjem 5 in sklepnimi ugotovitvami Odbora UNCRPD, ob ustreznem spoštovanju načel enakosti, svobode

izbire, pravice do neodvisnega življenja, dostopnosti in prepovedi vseh oblik ločevanja. Poleg tega se bo pri vsaki naložbi zagotovila dostopnost v skladu z najsodobnejšimi standardi dostopnosti EU. Naložbe bodo morale dokazati skladnost s strategijo deinstitucionalizacije ter ustreznimi političnimi in pravnimi okviri EU za spoštovanje človekovih pravic, in sicer Konvencije OZN o pravicah invalidov in splošno pripombo št. 5, Evropskim stebrom socialnih pravic in Strategijo o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030. Naložbe bodo upoštevale strategijo deinstitucionalizacije, tako da ne bodo prispevale k ustvarjanju novih okolij, ki niso v celoti v skladu z UNCRPD. Po načelu partnerstva bodo neodvisni organi za temeljne pravice in organizacije za človekove pravice vključeni v vse faze programiranja, izvajanja, spremljanja, vrednotenja naložb v socialno in zdravstveno infrastrukturo za zagotavljanje spoštovanja načel neodvisnega življenja, nesegregacije. in nediskriminacija v skladu s Konvencijo OZN o pravicah invalidov in Listino.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine in upravičenci: ministrstvo za zdravje, javni zdravstveni zavodi, socialni zavodi in lokalne skupnosti.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Spoštovanje načel enakosti, vključenosti in nediskriminacije bo zagotovljeno pri izvajanju vseh aktivnosti na vseh ravneh skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora.

Pri načrtovanju, izvedbi in spremljanju ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije. Hkrati bodo ukrepi vlaganj v zdravstveno infrastrukturo in opremo v skladu z osnovnimi načeli zagotavljali dostopnost vsem, predvsem pa najranljivejšim. Z vlaganji v razvoj te infrastrukture bomo v skladu z nacionalno zakonodajo in strateškimi dokumenti prispevali k ciljem zagotavljanja kakovostnega zdravstva, dostopnega vsem državljanom EU, saj so ukrepi še posebej usmerjeni v uveljavljene tematike solidarnosti, kakovosti dela, socialne varnosti, družbene kohezije, vključevanja ranljivih ter obrobnih skupin, nediskriminatornosti in podobnega. Predvsem pa s tem, ko se približamo prebivalstvu v njihovem lokalnem okolju, omogočamo dostop najširšemu prebivalstvu. Dodatno bodo pri izvajanju gradbenih ukrepov objekti izpolnjevali tehnične zahteve, s katerimi se prilagodijo tako, da so nediskriminatorni do vseh oblik začasne ali trajne invalidnosti in so prilagojeni ranljivim skupinam prebivalstva.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

Ukrepi se bodo izvajali zgolj v KRVS, ker je razvojni zaostanek te regije večji kot pa v KRZS, posledično je tudi zdravje prebivalstva po različnih determinantah v tej regiji na nižji stopnji. Uporaba teritorialnih pristopov na tem specifičnem cilju ni predvidena.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru predmetnega specifičnega cilja ni načrtovana izvedba medregionalnih, čezmejnih in transnacionalnih ukrepov, saj gre za ukrepe investiranja v javne zdravstvene zavode, ki delujejo na območju Republike Slovenije in so namenjene prvenstveno prebivalcem Slovenije.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Predvidena je uporaba nepovratnih virov. V okviru predmetnega specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) ni predvidena. Predlagani ukrepi ne ustvarjajo prihodkov oziroma prihrankov, zaradi česar uporaba finančnih instrumentov ni smiselna oziroma ustrezna. Gre namreč za ukrepe, ki se nanašajo na javne zdravstvene ustanove, ki so večinoma v lasti države oz. občin in nimajo tržne dejavnosti oziroma je le-ta v zelo omejenem obsegu in večinoma namenska, zato se ne morejo zadolževati na trgu.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
7	RSO4.5	ESRR	Manj razvite regije	13	Število enot, v katere bo investirano	število enot	0,00	53,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
7	RSO4.5	ESRR	Manj razvite regije	21	Število uporabnikov na leto, ki uporabljajo nove enote	število uporabnikov na leto, ki uporabljajo nove enote	0,00	2024	153.000,00	MZ	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	RSO4.5	ESRR	Manj razvite regije	043. Gradnja novih energijsko učinkovitih stavb	17.500.000,00
7	RSO4.5	ESRR	Manj razvite regije	044. Prenova za večjo energijsko učinkovitost ali ukrepi za večjo energijsko učinkovitost javne infrastrukture, predstavitveni projekti in podporni ukrepi	17.500.000,00
7	RSO4.5	ESRR	Manj razvite regije	129. Zdravstvena oprema	23.780.000,00
7	RSO4.5	Skupaj			58.780.000,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	RSO4.5	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	58.780.000,00
7	RSO4.5	Skupaj			58.780.000,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

7	RSO4.5	ESRR	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	58.780.000,00
7	RSO4.5	Skupaj			58.780.000,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	RSO4.5	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	58.780.000,00
7	RSO4.5	Skupaj			58.780.000,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: ESO4.8. Pospeševanje dejavnega vključevanja za spodbujanje enakih možnosti, nediskriminacije in aktivne udeležbe ter povečevanje zaposljivosti, zlasti za prikrajšane skupine (ESS+)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

V okviru specifičnega cilja ESO4.8 bodo z ukrepi naslovljena predvsem naslednja področja:

•spodbujanje socialnega vključevanja oseb, izpostavljenih tveganju revščine ali socialne izključenosti z identificiranimi ovirami pri vstopanju na trg dela: izvajali se bodo programi socialne aktivacije za dvig socialnih, funkcionalnih in delovnih kompetenc za osebe iz ciljnih skupin dolgotrajno brezposelnih, prejemnikov denarne socialne pomoči, začasno nezaposljivih, migrantov, ipd., ki se soočajo s kompleksno socialno problematiko, ki jih ovira pri vstopu na trg dela; program učnih delavnic, katerega namen je vključevanje ranljivih ciljnih skupin v okolje socialnega podjetništva v delovanje organizacij socialne ekonomije, ki jih opredeljuje šesta točka 2. člena Zakona o socialnem podjetništvu in razvoju dejavnosti in zaposlovanja v obstoječih organizacijah socialne ekonomije, ki delujejo skladno z načeli socialne ekonomije oziroma socialnega podjetništva ter program PUM-O, ki je namenjen mlajšim odraslim NEET, ki potrebujejo aktivno reševanje problematike za vključitev nazaj v šolanje ali vstop na trg dela;

•ukrepi za podporo izvajanju lažjega prehoda mladih s posebnimi potrebami na trg dela preko različnih oblik pomoči, saj imajo mladi s posebnimi potrebami zaradi primanjkljajev težave pri prehodu na naslednji nivo izobraževanja ali na trg dela, zato potrebujejo dodatno vzpodbudo s strani strokovnih delavcev. Ukrep je komplementaren z ukrepom hitrejši vstop mladih na trgu dela, ki se bo izvajal v okviru NOO, ter z ukrepi na področju socialne vključenosti otrok s posebnimi potrebami v okviru SC ESO4.11;

•izvajanje izobraževanj za zaprte osebe za pridobitev srednješolske izobrazbe in kvalifikacij, prekvalifikacije in nadaljnjo poklicno usposabljanje, izvajanje programov nacionalnih poklicnih kvalifikacij ter drugih neformalnih programov usposabljanja in izobraževanja za zaprte osebe ter mladoletnike z izrečenim ukrepom oddaje v prevzgojni dom. Ukrep omogoča hitrejše vključevanje na trg dela po prestani kazni zapora. ;

•zaposlovanje, usposabljanje in spodbujanje socialne vključenosti pripadnikov ranljivih družbenih skupin na področju kulture, pri čemer se bo med drugim upoštevalo načelo enakih možnosti, s čimer se bo preprečeval zdrs v socialno izključenost.

Gre za ukrepe, ki po svoji naravi nimajo predvidljivega negativnega vpliva na okoljske cilje, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oz. je ta vpliv nepomemben, zato so skladni z načelom DNSH.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine:

·brezposelne in neaktivne osebe, ki se soočajo z ovirami pri vstopu na trg dela ali pri vključitvi v ukrepe APZ;

·brezposelne in neaktivne osebe, ki še niso dolgotrajno brezposelne osebe, je pa za njih ZRSZ podal oceno, da pred vključitvijo v APZ ali trg dela, potrebujejo intenzivno in poglobljeno obravnavo,

·osebe, mlajše od 30 let, s posebnimi potrebami,

·osebe na prestajanju zaporne kazni ter mladoletniki z izrečenim ukrepom oddaje v prevzgojni dom,

·manjšinske etnične skupnosti,

·invalidi.

Upravičenci: ZRSZ, URSIKS ter izvajalci ukrepov, izbrani v okviru javnega razpisa ali javnega poziva (npr. javne in zasebne organizacije, NVO, ipd.).

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Spoštovanje načel enakosti, vključenosti in nediskriminacije bo zagotovljeno pri izvajanju vseh aktivnosti na vseh ravneh skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah.V okviru Programa se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine zagotavljale horizontalno ter vertikalno, tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora, upoštevana bosta tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja.

Ukrepi bodo vključevali pomoč pri zmanjšanju revščine in spodbujanje socialnega vključevanja, zagotovljene bodo enake možnosti za vse, ne glede na osebne okoliščine, posebna pozornost bo namenjena zmanjševanju ovir invalidnim osebam. Cilji ukrepov bodo usmerjeni h krepitvi zaposljivosti, integraciji in opolnomočenju ranljivih družbenih skupin za udejanjanje načela enakih možnosti in preprečevanje zdrsa v socialno izključenost.

V okviru ukrepa za zaprte osebe bo zagotovljena enaka obravnava, saj se bo v aktivnosti ukrepa vključevalo osebe na prestajanju zaporne kazni ne glede na spol, spolno usmerjenost, invalidnost, starost, vero ali prepričanje, rasno ali etnično pripadnost. V ukrepe izvajanja izobraževanj za zaprte osebe za pridobitev srednješolske izobrazbe in kvalifikacij, prekvalifikacije in nadaljnjo poklicno usposabljanje, izvajanje programov nacionalnih poklicnih kvalifikacij ter drugih neformalnih programov usposabljanja in izobraževanja za zaprte osebe bodo vključene tudi marginalizirane osebe na prestajanju zapornih kazni, ki so

oddaljene od trga dela, s ciljem, da se jim po prestani kazni omogoči čim boljšo socialno-ekonomsko vključevanje v zaposlovanje ter s tem v vsa druga življenjska področja.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja ni predvidena uporaba teritorialnih orodij.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru tega specifičnega cilja ni mogoče načrtovati medregionalnih, čezmejnih in transnacionalnih ukrepov, saj je ključni cilj ukrepov specifičnega cilja zaposlovanje, usposabljanje in spodbujanje socialne vključenosti pripadnikov ranljivih družbenih skupin živečih v Republiki Sloveniji, predvsem na območju kjer bivajo, saj s tem omogočamo lokalno integracijo in s tem socialno vključevanje na primarni ravni.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

V okviru predmetnega specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) ni predvidena. Predlagani ukrepi ne ustvarjajo prihodkov oziroma prihrankov, zaradi česar uporaba finančnih instrumentov ni smiselna oziroma ustrezna. V skladu z navedenim je zato predvidena uporaba nepovratnih virov.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
7	ESO4.8	ESS+	Bolj razvite regije	EECO02	Brezposelni, vključno z dolgotrajno brezposelnimi	osebe	520,00	2.487,00

7	ESO4.8	ESS+	Bolj razvite regije	EECO04	Neaktivni	osebe	250,00	1.646,00
7	ESO4.8	ESS+	Manj razvite regije	EECO02	Brezposelni, vključno z dolgotrajno brezposelnimi	osebe	1.095,00	5.188,00
7	ESO4.8	ESS+	Manj razvite regije	EECO04	Neaktivni	osebe	375,00	2.420,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
7	ESO4.8	ESS+	Bolj razvite regije	EECR02	Udeleženci, ki so po zaključku sodelovanja vključeni v izobraževanje ali usposabljanje	osebe	697,00	2020	755,00	MDDSZ	
7	ESO4.8	ESS+	Bolj razvite regije	EECR04	Udeleženci, ki imajo po zaključku sodelovanja zaposlitev	osebe	221,00	2020	207,00	MDDSZ	
7	ESO4.8	ESS+	Manj razvite regije	EECR02	Udeleženci, ki so po zaključku sodelovanja vključeni v izobraževanje ali usposabljanje	osebe	1.175,00	2020	1.283,00	MDDSZ	
7	ESO4.8	ESS+	Manj razvite regije	EECR04	Udeleženci, ki imajo po zaključku sodelovanja zaposlitev	osebe	820,00	2020	736,00	MDDSZ	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	ESO4.8	ESS+	Bolj razvite regije	151. Podpora za izobraževanje odraslih (razen infrastrukture)	240.000,00
7	ESO4.8	ESS+	Bolj razvite regije	153. Možnosti vključevanja in ponovnega zaposlovanja prikrajšanih ljudi	6.180.000,00
7	ESO4.8	ESS+	Bolj razvite	154. Ukrepi za izboljšanje dostopa marginaliziranih skupin, kot so Romi, do izobraževanja in zaposlitve ter za	720.000,00

			regije	spodbujanje njihovega socialnega vključevanja	
7	ESO4.8	ESS+	Manj razvite regije	151. Podpora za izobraževanje odraslih (razen infrastrukture)	1.190.000,00
7	ESO4.8	ESS+	Manj razvite regije	153. Možnosti vključevanja in ponovnega zaposlovanja prikrajšanih ljudi	25.970.000,00
7	ESO4.8	ESS+	Manj razvite regije	154. Ukrepi za izboljšanje dostopa marginaliziranih skupin, kot so Romi, do izobraževanja in zaposlitve ter za spodbujanje njihovega socialnega vključevanja	1.640.000,00
7	ESO4.8	Skupaj			35.940.000,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	ESO4.8	ESS+	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	7.140.000,00
7	ESO4.8	ESS+	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	28.800.000,00
7	ESO4.8	Skupaj			35.940.000,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	ESO4.8	ESS+	Bolj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	7.140.000,00
7	ESO4.8	ESS+	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	28.800.000,00
7	ESO4.8	Skupaj			35.940.000,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	ESO4.8	ESS+	Bolj razvite regije	09. Ni relevantno	7.140.000,00
7	ESO4.8	ESS+	Manj razvite regije	09. Ni relevantno	28.800.000,00
7	ESO4.8	Skupaj			35.940.000,00

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	ESO4.8	ESS+	Bolj razvite regije	02. Vključevanje vidika spola	7.140.000,00
7	ESO4.8	ESS+	Manj razvite regije	02. Vključevanje vidika spola	28.800.000,00
7	ESO4.8	Skupaj			35.940.000,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: ESO4.11. Krepitev enakopravnega in pravočasnega dostopa do kakovostnih, trajnostnih in cenovno ugodnih storitev, vključno s storitvami, ki spodbujajo dostop do stanovanj, in storitvami oskrbe, usmerjene v posameznika, vključno z zdravstveno oskrbo; posodobitev sistemov socialne zaščite, vključno s spodbujanjem dostopa do socialne zaščite, s posebnim poudarkom na otrocih in prikrajšanih skupinah; izboljšanje dostopnosti, tudi za invalide, učinkovitosti in odpornosti zdravstvenih sistemov in storitev dolgotrajne oskrbe (ESS+)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Izbruh epidemije covid-19 je izpostavil pomanjkljivost sistema oskrbe, zlasti starejših, zato je nujno nadgraditi informacijsko infrastrukturo socialno varstvenih zavodov, ki bo omogočala pravočasen in ciljni dostop do podatkov. Na povečanje težav na področju zdravstva, na katere opozarja UMAR v PoR 2021, pa bo treba odgovoriti s celovitimi in ciljno usmerjenimi ukrepi. Nujna je krepitev preventivnih programov (tudi športnih) in oblikovanje programov, ki so prilagojeni potrebam starejših ter podpora ukrepom za krepitev socialnega (družbenega) inoviranja, za hitrejši odziv na hitro spreminjajoče se družbene potrebe.

Podprti bodo naslednji ukrepi:

•krepitev socialno varstvenih (SV) storitev:

oukrepi za dvig kakovosti izvajanja storitev v okviru institucij socialnega varstva: posodobitev sistema SV ter varstva otrok in družin z namenom večje učinkovitosti, dostopnosti in kvalitete storitev za uporabnike v skladu z Družinskim zakonikom iz leta 2017. Vzpostavljen bo sistem vrednotenja potreb uporabnikov na področju SV, izvajalo se bo izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev ter programi krepitve starševskih kompetenc, vzpostavljen bo model ocenjevanja in merjenja učinkov posameznih storitev/programov ter nadgrajen informacijski sistem za poenoteno vodenje evidenc.

oUkrepi za podporo prehodu iz institucionalne oskrbe na oskrbo na domu z zagotavljanjem SV storitev in storitev v skupnosti: zagotovitev koordinacije vseh akterjev, ki izvajajo SV storitve in programe, podpora na terenu z zagotavljanjem izobraževanja zaposlenih v SV skladno z načeli deinstitucionalizacije, konzultacije, ozaveščanje in spodbujanje procesa deinstitucionalizacije, preprečevanje institucionalizacije in krepitev skupnostnih služb ter preselitve in transformacije delovanja SV.

oUkrepi za digitalizacijo sistema shranjevanja in uporabe podatkov v SV zavodih, s katerimi se bo optimiziralo delo, izboljšalo komunikacijo, zagotovila visoka varnost osebnih podatkov ter transparentnost opravljanja storitev;

•krepitev odpornosti sistema dolgotrajne oskrbe in ukrepi za zgodnje odkrivanje demence:

o ukrepi za krepitev kompetenc zaposlenih za kakovostno, varno in v uporabnika usmerjeno opravljanje storitev, vzpostavitev simulacijskega centra, ki bo omogočal pridobivanje kliničnih izkušenj v varnem okolju brez ogrožanja uporabnikov, ukrepi za verificirano usposabljanje za delo v zdravstvu in dolgotrajni oskrbi, ukrepi za krepitev zobozdravstvene obravnave, zlasti pri starejših, ukrep vzpostavitve modela priprave zdravil s pomočjo informacijske

podpore in tehnologije.

o Ukrepi za zgodnje prepoznavanje demence, ki vključujejo programe za zagotavljanje integriranih obravnav in oskrbe na področju duševnega zdravja med vsemi službami in strokami ter programi izobraževanja/usposabljanja za zvečanje kompetenc za prepoznavanje in delo z ljudmi z demenco;

•krepitev področja duševnega zdravja in ukrepanje na področju drog:

o izvedba ukrepov za horizontalno povezovanje vseh deležnikov in integracijo obstoječih programov na področju problematike prepovedanih drog in njihovih nosilcev. Razvijali bomo ukrepe in aktivnosti zdravstvene rehabilitacije in celovitega okrevanja uporabnikov prepovedanih drog, vključno z uporabniki novih psihoaktivnih snovi.

o Krepitev duševnega zdravja bomo izvajali z ukrepi za promocijo duševnega zdravja, zgodnje prepoznavanje težav, boljši dostop do specialističnih storitev, integrirano obravnavo duševnih motenj v skupnosti ter psihosocialno rehabilitacijo oseb v skladu z njihovimi potrebami. Ukrep bo komplementaren NOO, kjer bomo vlagali v izobraževanje izobraževalcev, razvoj in diseminacijo že preverjenih in učinkovitih programov promocije duševnega zdravja in preventive duševnih motenj izključno pri otrocih in mladostnikih ter mladih odraslih,zlasti v post-covidnem obdobju;

•krepitev področja nujne medicinske pomoči (v nadaljevanju: NMP): s pomočjo ciljnih usposabljanj s področja ukrepanja zdravstva ob velikih nesrečah bomo na področju NMP prispevali k zagotovitvi kakovostne obravnave na terenu in razbremenitvi zdravnikov družinske medicine. Za najhitrejši dostop do žrtve srčnega zastoja in drugi nujnih stanj v ruralnih okoljih se bo z usposabljanjem razvijal tudi sistem prvih posredovalcev. Ukrep bo komplementaren z ukrepi na SC RSO4.5 in NOO, kjer bomo vlagali v infrastrukturo;

•krepitev digitalne pismenosti zaposlenih v zdravstvu in dolgotrajni oskrbi ter krepitev zdravstvene pismenosti prebivalcev, kar bo ključno prispevalo k boljšemu delovanju zdravstvenega sistema in usposobljenosti posameznikov pri udejanjanju v zdravstvenem sistemu. Ukrep bo komplementaren NOO, kjer bomo pripomogli k digitalni transformaciji zdravstva z vzpostavitvijo informacijskih rešitev in omogočili najnujnejše usposabljanja za konkretne IT rešitve za zdravstveni kader;

•preventivne aktivnosti v zdravstvu in obvladovanje starostne krhkosti:

o vzpostavitev sistema, ki bo zagotavljal sistematično prepoznavanje (geriatrična ocena) in najbolj optimalno oskrbo pacientov, ki so krhki, multimorbidni in izpostavljeni tveganju za razvoj nezmožnosti ali izgubo avtonomije (presejalna orodja, usposabljanje na področju krhkosti, pripomočki za presejanje, preventivne in kurativne intervencije). Potreben je celovit pristop, ki ga zagotavlja interdisciplinarni tim. S tem želimo zmanjšati delež podhranjenih in funkcionalno manj zmožnih starejših prebivalcev ter bolnikov ter spodbujati zdrav življenjski slog pri ogroženih populacijskih skupinah, kot so starostniki in bolniki. Ukrepanje bo komplementarno NOO, kjer bomo naslavljali predvsem kompetence kadrov.

oUkrep preventivnih aktivnosti v zdravstvu predvideva razvoj in testiranje novih programov in storitev, usmerjenih v preventivno obravnavo visoko ogroženih skupin prebivalstva (osebe z visokim tveganjem za razvoj kroničnih bolezni, kronični bolniki), gre za potrebo po obravnavi sekundarne in terciarne preventive na primarnem nivoju in okrepitev vloge lokalnih skupnosti pri zagotavljanju boljšega življenjskega sloga posameznikov ter implementacija

integrirane obravnave kroničnih bolnikov (povezava med zdravstveno dejavnostjo in lokalno skupnostjo, NVO in lokalnimi skupinami za krepitev zdravja, ki smo jih vzpostavili v prejšnji finančni perspektivi, potreba po celostni rehabilitaciji ter vključitev poti pacientov s kroničnimi boleznimi, razvitimi v operaciji »Dvig zdravstvene pismenosti v Sloveniji«). Cilj ukrepa: razvoj, testiranje in implementacija novih intervencij sekundarne in terciarne preventive v CKZ, izobraževanje izvajalcev. S preusmeritvijo preventivnih programov in spremljanja pacientov s kronično boleznijo na primarno zdravstveno raven, torej odmikom nastanka kroničnih nenalezljivih bolezni v kasnejše življenjsko obdobje, je inovativen pristop odgovoril na nove potrebe prebivalstva, s poudarkom na zadovoljevanju potreb najbolj ranljivih skupin, s ciljem zmanjševanja neenakosti v zdravju. Vzpostavili bomo tudi skupnostni pristop v vseh zdravstvenih domovih s ciljem zmanjševanja neenakosti v zdravju. Ukrepanje bo komplementarno SC RSO4.5, kjer bomo vlagali v infrastrukturo.

o Navedeni preventivni programi v zdravstvu bodo nadgrajeni s športno-rekreacijskimi in preventivnimi programi za krepitev zdravja in aktiviranja vseh generacij, saj se skladno s Smernicami EU o telesni dejavnosti priporoča vsakodnevna strokovna vodena vadba, zato bomo spodbujali vključitev posameznikov v programe za gibanje in na ta način prispevali k zvišanju deleža športno aktivnih;

•zagotavljanje podpornega okolja za razvoj in implementacijo novih storitev, produktov in modelov za naslavljanje družbenih izzivov na inovativen način, v okviru katerega bodo izvedeni ukrepi za krepitev aktivnega sodelovanja nevladnega sektorja, gospodarstva in državnih institucij pri naslavljanju skupnih izzivov (dolgoživa družba, deinstitucionalizacija, skupnostna skrb ipd.). Predvideva se vzpostavitev središč za socialne inovacije, ki bodo spodbudila razvoj novih rešitev, ovrednotenje njihove učinkovitosti in pilotno razširjanje uspešnih socialnih inovacij za zagotavljanje ponudbe različnih celostnih storitev.

Gre za ukrepe, ki po svoji naravi nimajo predvidljivega negativnega vpliva na okoljske cilje, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oz. je ta vpliv nepomemben, zato so skladni z načelom DNSH.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: izvajalci oskrbe v instituciji in izvajalci podpore v skupnosti ter strokovni delavci na področju socialnega varstva (javni in zasebni sektor, NVO), ministrstvi, pristojni za delo, družino in socialne zadeve ter zdravstvo, uporabniki dolgotrajne oskrbe ter zdravstvene dejavnosti, organizacije, ki lahko prispevajo k izboljšanju na področju dela z družinami in njihovimi posameznimi družinskimi člani (vključene tudi kulturne ustanove), uporabniki s posameznih delovnih področij socialnega in invalidskega varstva in družine, posamezniki, osebe na prestajanju zaporne kazni, osebe, vključene v programe zdravega življenjskega sloga.

Upravičenci: institucije na področju socialnega varstva in zdravstva, ministrstva, CSD, IRSSV, NVO, javni zavodi, VIZ, krovne športne organizacije, izvajalci dolgotrajne oskrbe ter zdravstvene dejavnosti, zbornice in druge organizacije, ki pripomorejo k izboljšanju zdravstvenega sistema ter dela z družinami in njihovimi posameznimi družinskimi člani (vključene tudi kulturne ustanove), uporabniki s posameznih delovnih področij socialnega in invalidskega varstva in družine.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Spoštovanje načel enakosti, vključenosti in nediskriminacije bo zagotovljeno na vseh ravneh skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora.

Z ukrepom športno-rekreacijski in preventivni programi za krepitev zdravja in aktiviranja vseh generacij se bo zmanjševalo neenakosti v zdravju.

V ukrepe za dvig kakovosti izvajanja storitev v okviru institucij socialnega varstva ter v ukrepe za podporo prehodu iz institucionalne oskrbe na oskrbo na domu, preventivne ukrepe na področju zdravstva se bodo vključevali vsi zainteresirani, ne glede na osebne okoliščine. V ukrepe bomo vključevali najranljivejše skupine prebivalstva, na način, da se upošteva njihove specifične potrebe, vidik spola in da se jim približamo v njihovem lokalnem okolju in v skladu z načeli deinstitucionalizacije ter mednarodnih in EU dokumentov s področja pravic invalidov. Nediskriminacija in enake možnosti invalidov bodo zagotovljene tudi horizontalno, saj bomo pri izboru projektov spodbujali zagotavljanje dostopnosti za invalide. Ukrepi prispevajo k uresničevanju tretjega cilja ESSP - »socialna zaščita in vključevanje«. V skladu s priporočilom EK iz Akcijskega načrta ESSP, z ukrepi krepimo mrežo socialne varnosti in dostop do podpornih storitev za tiste, ki to potrebujejo. Ukrep za dvig kakovosti izvajanja storitev v okviru institucij socialnega varstva je ena od dveh ključnih aktivnost (skupaj z ukrepom večgeneracijskih centrov v okviru SC ESO4.12) s področja socialnega varstva za uresničevanje Priporočila Sveta o vzpostavitvi evropskega jamstva za otroke, ki predstavlja 11. načelo ESSP za zmanjševanje revščine.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja se ne načrtuje uporaba teritorialnih pristopov, saj gre za ukrepe investiranja v javne zdravstvene zavode, ki delujejo na področju Republike Slovenije in so namenjeni prvenstveno prebivalcem Slovenije.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi niso predvideni, saj gre za ukrepe investiranja, ki so sistemske narave in so namenjeni prvenstveno prebivalcem celotne Slovenije.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) ni predvidena. Predvidena je uporaba nepovratnih virov, saj gre kot navedeno za ukrepe sistemske narave, ki jih izvajajo javne institucije, pri čemer predlagani ukrepi ne ustvarjajo prihodkov oziroma prihrankov, zaradi česar uporaba finančnih instrumentov ni smiselna oziroma ustrezna.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
7	ESO4.11	ESS+	Bolj razvite regije	EECO18	Število javnih uprav ali javnih služb, ki so prejele podporo	subjekti	6,00	64,00
7	ESO4.11	ESS+	Manj razvite regije	EECO18	Število javnih uprav ali javnih služb, ki so prejele podporo	subjekti	11,00	107,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
7	ESO4.11	ESS+	Bolj razvite regije	11	Število usposobljenih strokovnih delavcev	število	15,00	2020	320,00	Upravičenec in eMA2	
7	ESO4.11	ESS+	Bolj razvite regije	12	Število usposobljenih uporabnikov v zdravstvu	število	0,00	2021	1.820,00	Upravičenec, MZ in eMA2	
7	ESO4.11	ESS+	Manj razvite	11	Število usposobljenih	število	33,00	2020	570,00	Upravičenec in	

			regije		strokovnih delavcev					eMA2	
7	ESO4.11	ESS+	Manj razvite regije	12	Število usposobljenih uporabnikov v zdravstvu	število	0,00	2021	2.730,00	Upravičenec, MZ in eMA2	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	ESO4.11	ESS+	Bolj razvite regije	158. Ukrepi za izboljšanje enakega in pravočasnega dostopa do kakovostnih, trajnostnih in cenovno dostopnih storitev	9.044.518,00
7	ESO4.11	ESS+	Bolj razvite regije	160. Ukrepi za večjo dostopnost, učinkovitost in vzdržljivost zdravstvenih sistemov (razen infrastrukture)	7.797.884,00
7	ESO4.11	ESS+	Bolj razvite regije	161. Ukrepi za izboljšanje dostopa do dolgotrajne oskrbe (razen infrastrukture)	2.707.929,00
7	ESO4.11	ESS+	Manj razvite regije	158. Ukrepi za izboljšanje enakega in pravočasnega dostopa do kakovostnih, trajnostnih in cenovno dostopnih storitev	40.478.001,00
7	ESO4.11	ESS+	Manj razvite regije	160. Ukrepi za večjo dostopnost, učinkovitost in vzdržljivost zdravstvenih sistemov (razen infrastrukture)	15.855.529,00
7	ESO4.11	ESS+	Manj razvite regije	161. Ukrepi za izboljšanje dostopa do dolgotrajne oskrbe (razen infrastrukture)	6.548.255,00
7	ESO4.11	Skupaj			82.432.116,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	ESO4.11	ESS+	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	19.550.331,00
7	ESO4.11	ESS+	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	62.881.785,00
7	ESO4.11	Skupaj			82.432.116,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	ESO4.11	ESS+	Bolj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	19.550.331,00
7	ESO4.11	ESS+	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	62.881.785,00
7	ESO4.11	Skupaj			82.432.116,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	ESO4.11	ESS+	Bolj razvite regije	08. Krepitev zmogljivosti organizacij civilne družbe	950.400,00
7	ESO4.11	ESS+	Bolj razvite regije	09. Ni relevantno	14.099.931,00
7	ESO4.11	ESS+	Bolj razvite regije	10. Obravnavanje izzivov, opredeljenih v evropskem semestru	4.500.000,00
7	ESO4.11	ESS+	Manj razvite regije	08. Krepitev zmogljivosti organizacij civilne družbe	1.028.001,00
7	ESO4.11	ESS+	Manj razvite regije	09. Ni relevantno	51.353.784,00
7	ESO4.11	ESS+	Manj razvite regije	10. Obravnavanje izzivov, opredeljenih v evropskem semestru	10.500.000,00
7	ESO4.11	Skupaj			82.432.116,00

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	ESO4.11	ESS+	Bolj razvite regije	02. Vključevanje vidika spola	19.550.331,00
7	ESO4.11	ESS+	Manj razvite regije	02. Vključevanje vidika spola	62.881.785,00
7	ESO4.11	Skupaj			82.432.116,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: ESO4.12. Spodbujanje socialnega vključevanja oseb, izpostavljenih tveganju revščine ali socialni izključenosti, vključno z najbolj ogroženimi osebami in otroki (ESS+)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Namen sistema socialnega varstva v Sloveniji je posameznikom in družinam omogočiti socialno varnost in socialno vključenost. Dolgotrajna socialna izključenost in revščina lahko namreč pustita trajne posledice, tako posamezniku in družini kot tudi družbi, in se medgeneracijsko prenašata. Naloga države je, da skrbi za socialno varnost, zaščito in vključenost družin, posebej otrok in starostnikov ter z različnimi mehanizmi preprečuje oz. zmanjšuje tveganje revščine. Posebej pomembne so različne oblike pomoči (storitve, programi, socialni transferji), ki morajo biti kakovostne, široko dostopne in raznovrstne.

Zato bodo podprti ukrepi, ki bodo osredotočeni na:

•programe socialnega vključevanja za spreminjanje navad posameznikov v smeri razvoja socialnih kompetenc, krepitve socialnih in funkcionalnih znanj za reševanje življenjskih situacij, krepitve socialnega vključevanja v družbeno okolje in zagotavljanje strokovne podpore najbolj ranljivim (Najprej stanovanje!), informiranje o možnostih vključevanja v druge programe. Nekateri programi bodo podpora izvajanju in nadgradnja že obstoječih socialno varstvenih programov nevladnih organizacij za bolj konkretno aktivacijo ciljnih skupin, hkrati pa se bo vzpostavilo mrežo socialno varstvenih programov, ki bo omogočila izvajanje tudi na območjih, ki danes ostajajo nepokrita;

•ukrepe socialnega vključevanja oseb s posebnimi potrebami, in sicer:

o vzpostavitev in širitev ustreznih programov gibanja in rekreacije za invalidne osebe z namenom spodbujanja socialnega vključevanja, integracijo v družbo in preprečevanja zdrsa v revščino ranljivih ciljnih skupin (vključevanja športnikov invalidov za različne stopnje invalidnosti). Del ukrepa bo namenjen širjenju mreže izvajalcev gibalnih dejavnosti, ki so prilagojene invalidom. Drugi del pa bo namenjen ustreznemu usposabljanju strokovnega kadra, ki bo lahko kakovostno izvajal prilagojene gibalne programe, ter vzpostavitvi kakovostne baze ponudnikov športnih dejavnosti za vso populacijo invalidov ter omogočitev invalidom športnikom kakovostno vadbo, ki jim bo omogočila tudi udeležbo na najvišjih tekmovanjih športa invalidov.

o Nadgradnja ukrepov na področju socialne vključenosti otrok s posebnimi potrebami. Načrtuje se nadgradnja sistema izposoje didaktičnih in drugih pripomočkov in opreme za delo z otroki s posebnimi potrebami, razvoj prilagojenih pripomočkov in orodij za pridobitev spretnosti in znanj za kakovostno samostojno oz. neodvisno življenje (tudi delo) posameznikov s posebnimi potrebami. V skladu z Akcijskim načrtom pripravo predloga umestitve slovenskega znakovnega jezika v sistem predšolske vzgoje ter osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja 2021-2024 bodo izvedene aktivnosti, s katerimi se bo celovito naslovilo identificirane vidike vzgoje in izobraževanja gluhih in naglušnih – tako vsebino vzgojno-izobraževalnih programov kot tudi mehanizme, ki so nujni in podpirajo njihovo izvajanje. Ukrep je komplementaren ukrepom za podporo izvajanju lažjega prehoda mladih s posebnimi potrebami na trg dela v okviru SC ESO4.8;

•izvajanje ukrepov mreže večgeneracijskih centrov ter večnamenskih romskih centrov:

ovzpostavljena bo mreža večgeneracijskih centrov, ki bodo v lokalnem okolju izvajali različne programe za vse družbene skupine, zlasti pa za tiste z visokim tveganjem za socialno izključenost in zdrs v revščino, in sicer: družine – še posebej z nizkim socialno-ekonomskim statusom, enostarševske družine, starejši, zlasti tisti iz socialno ogroženih okolij, otroci in mladi s posebnimi potrebami, migranti, Romi in invalidi. Vključevali bodo vse generacije in krepili povezovanje javnih institucij, nevladnih organizacij, kulturnih ustanov, socialnih podjetij ter občin v posamezni geografski enoti, zlasti v manjših in oddaljenih lokalnih skupnostih, v katerih ni zagotovljenih brezplačnih, preventivnih programov s strani lokalnih skupnosti in države. Programi, ki se bodo izvajali, bodo namenjeni vsem ranljivim ciljnih skupinam, ki so socialno izključene iz tvegajo izključenost, ne glede na starost, spol narodnost, ipd.

ov skladu z Nacionalnim programom ukrepov Vlade Republike Slovenije za Rome za obdobje 2021-2030 se bodo izvajali dodatni ukrepi za izboljšanje integracije romske skupnosti: v okviru okrepitve mreže večnamenskih romskih centrov bodo vzpostavljeni novi in nadgrajeni že razviti večnamenski romski centri, v katerih se bodo izvajale aktivnosti za pridobivanje novih znanj in kompetenc, ki bodo omogočile uspešnejše vključevanje Romov na trg dela, za dvig kakovosti življenja, za spodbujanje in krepitev njihove integracije v širšo skupnost in za vzpostavitev zaupanja z lokalnim prebivalstvom; večnamenski romski centri se bodo povezovali z lokalno skupnostjo in strokovnimi organizacijami, kot so zavod za zaposlovanje, centri za socialno delo, zdravstvene organizacije, izobraževalne organizacije. Aktivnosti in programi, ki se bodo izvajali v večnamenskih romskih centrih bodo prilagojeni specifičnim potrebam romske populacije in bodo locirani v lokalnih sredinah, kjer je izkazana večja koncentracija te populacije.

Ukrep bo smiselno povezan z aktivnostmi, namenjenimi izboljšanju integracije otrok romske skupnosti v izobraževalni sistem z namenom večje socialne vključenosti in lažjega dostopa na trg dela. Cilj ukrepa bo dosežen z nadaljnjim delom na področju izobraževanja in socialnega vključevanja Romov, in sicer z dopolnjevanjem že obstoječih sistemskih ukrepov kot to izhaja iz koncepta vzgojno-izobraževalnega dela v romskih naseljih, ki je nastal kot končni rezultat projekta Skupaj za znanje, povečanjem socialnega in kulturnega kapitala v romskem naselju, izobraževanjem in usposabljanjem pedagoških delavcev za delo v večkulturnem okolju, spodbujanjem učenja jezika (tako romščine kot slovenščine) za romske otroke in njihove starše.

Vsi ukrepi, namenjeni ciljni skupini Romov, so načrtovani v skladu z Nacionalnim programom ukrepov Vlade RS za Rome za obdobje 2021-2030;

- izvajanje različnih aktivnosti na področju zaprtih oseb in oseb v probaciji ter mladoletnikov (vzgojni ukrep) ter mladoletnikov in otrok, ki so obravnavani pred drž. organom zaradi prepovedanih ravnanj

oV okviru zavodov za prestajanje kazni zapora se bo vzpostavila pilotna t.i. terapevtska skupnost v okviru celostne obravnave odvisnosti z namenom vzpostavitve in vzdrževanje abstinence ter preventive recidive, vzpostavitve kritičnega odnosa do uživanja psihoaktivnih snovi, prepoznavanja vzorcev vedenja in učenja reševanja problemov na socialno sprejemljiv način, utrjevanje delovnih navad, odgovornosti, vzpostavljanje stika z družinskimi člani – krepitev socialne mreže in načrtovanje vključitve v programe pomoči (terapevtske skupnosti itd.) po prestani kazni zapora. Zagotovilo se bo ustrezne prostorske (ločeni prostori) in kadrovske pogoje ter razvoj in implementacija posebnih programov pomoči obsojencem odvisnim od prepovedanih drog. V terapevtski skupnosti se bodo odvijale dnevne aktivnosti (terapevtske, delovne, izobraževalne, športne itd.), pomembne za vzdrževanje abstinence.

oRazvoj delovnih kompetenc in razvoj specialnih programov za zaprte osebe, mladoletnike v prevzgojnem domu in osebe, vključene v probaciji, s ciljem večje socialne vključenosti: aktivnosti zajemajo razvoj in implementacijo modela za vključevanje zaprtih oseb z omejitvami za aktivno vključevanje v družbo, z nadgradnjo modela delovne terapije, s katerim se bo zaprtim osebam omogočilo postopno, ciljno usmerjeno, individualno prilagajanje delovnemu okolju, delovnim pogojem ter razvoj delovnih veščin, spretnosti, vzdržljivosti, kompetenc in resocializacijo ter vključevanje zaprtih oseb v delo med prestajanjem kazni zapora. Izboljšalo se bo komunikacijo s tujimi zaporniki, z namenom zmanjševanja osamitve in spodbujanja resocializacije in vključenosti državljanov tretjih držav. V okviru specialnih programov se bodo izvajale aktivnosti razvoja in izvajanja programov obravnave odvisnosti, obvladovanja jeze,

nenasilne komunikacije, trening socialnih veščin, razvoj programov za povzročitelje nasilja v družini, povzročitelje spolnih deliktov in druge ozko specializirane obravnave za reševanje osebnostnih težav, zaradi katerih so osebe povzročile kazniva dejanja. Pilotno se bo vzpostavil Center za mladoletnike s celovitim programom obravnave določenih kategorij mladoletnikov in otrok, ki so obravnavani pred državnim organom zaradi prepovedanih ravnanj;

•ukrepe za izboljšanje integracije priseljencev v izobraževalni sistem: v okviru integracije priseljencev bo zagotovljena podpora nadaljnjemu razvoju znanja slovenščine kot drugega jezika z razvojem metod, didaktičnih pripomočkov ter učnih gradiv in z iskanjem inovativnih načinov, s posebnim poudarkom na usposabljanju strokovnih delavcev za delo z otroki priseljenci ter vzpostavitvijo spodbudnega okolja za njihove starše.

Pri programih podpore se bo povezovalo z lokalnimi splošnimi knjižnicami in drugimi kulturnimi ustanovami.

Gre za ukrepe, ki po svoji naravi nimajo predvidljivega negativnega vpliva na okoljske cilje, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oz. je ta vpliv nepomemben, zato so skladni z načelom DNSH.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine so:

•družine, osebe z nizko delovno intenzivnostjo; osebe, zlasti otroci in mladi, ki tvegajo socialno izključenost; starejši, zlasti tisti iz socialno ogroženih okolij; družine, v katerih so bile zaznane slabe starševske kompetence; otroci in mladi s posebnimi potrebami; migranti in begunci, vključno s svojimi družinami, še zlasti otroci in mladi ter ženske iz teh družin; romske družine, zlasti otroci in mladi ter ženske iz teh družin; enostarševske družine; invalidi;

•polnoletne ženske iz drugih kulturnih okolij z jezikovnimi ovirami;

•VIZ, strokovni in vodstveni delavci v organizacijah s področja vzgoje in izobraževanja;

•zaprte osebe, ranljiva skupina mladoletnikov (vzgojni ukrep), ter mladoletnikov in otrok, ki so obravnavani pred drž. organom zaradi prepovedanih ravnjanj in osebe v probaciji.

Upravičenci: VIZ, javni zavodi, nevladne organizacije, institucije na področju socialnega varstva, URSIKS, UPRO, CSD, krovne športne organizacije ter drugi, tudi organi drž. uprave, ki lahko s svojim delom in udejstvovanjem prispevajo k izboljšanju položaja posameznika (javni in zasebni izvajalci).

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Spoštovanje načel enakosti spolov in enakih možnostih za vse bo zagotovljeno na vseh ravneh skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče. Pri tem bosta upoštevana tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora.

Ukrepi so skladni s ciljem Strategije za trajnostni razvoj »Socialna enakost in kohezija« saj spodbujajo razvoj demokratične, socialno vključujoče, kohezivne, zdrave, varne in pravične družbe, ki spoštuje temeljne pravice in kulturno raznolikost, ustvarja enake možnosti ter se bori proti vsem oblikam diskriminacije. V aktivnostih se bodo upoštevala načela nediskriminacije ter vključevanje ne glede na spol, raso ali etično poreklo, vero ali prepričanje, invalidnost ali spolno usmerjenost Projekti bodo pripravljeni posebej za specifične potrebe ranljivih skupin, še zlasti starejših samskih žensk, invalidov, Romov, migrantov ter žensk iz teh družin, z namenom preprečevanja večplastne diskriminacije in zmanjšanja neenakosti. Izvajale se bodo aktivnosti za njihovo opolnomočenje in informiranost. Določene aktivnosti bodo prilagojene ciljnim skupinam z namenom čim lažje dostopnosti do storitev. Ukrepi bodo prispevali k vsem trem glavnim ciljem akcijskega načrta ESSP: zaposlovanje, usposabljanje odraslih ter zmanjševanje revščine in socialne izključenosti. Ukrepi so na področju socialnega varstva v RS ena od dveh ključnih aktivnosti za uresničevanje Priporočila Sveta o vzpostavitvi evropskega jamstva za otroke.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja ni predvidena uporaba teritorialnih orodij.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi niso predvideni, saj gre za naslavljanje potreb ranljivih skupin, s katerimi se soočamo v Sloveniji.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Predvidena je uporaba nepovratnih virov. V okviru predmetnega specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) ni predvidena. Predlagani ukrepi ne ustvarjajo prihodkov oziroma prihrankov, zaradi česar uporaba finančnih instrumentov ni smiselna oziroma ustrezna.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
7	ESO4.12	ESS+	Bolj razvite regije	8	Število podprtih večgeneracijskih centrov	število	5,00	5,00
7	ESO4.12	ESS+	Bolj razvite regije	12	Število posameznikov, vključenih v projekte spodbujanja socialnega vključevanja	število	758,00	2.820,00
7	ESO4.12	ESS+	Manj razvite regije	8	Število podprtih večgeneracijskih centrov	število	11,00	11,00
7	ESO4.12	ESS+	Manj razvite regije	12	Število posameznikov, vključenih v projekte spodbujanja socialnega vključevanja	število	1.090,00	4.330,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
7	ESO4.12	ESS+	Bolj razvite regije	13	Število izvedenih ur aktivnosti v večgeneracijskih centrih po zaključku izvajanja	število	24.000,00	2020	42.000,00	Upravičenci in eMA2	MDDSZ po zaključku izvajanja
7	ESO4.12	ESS+	Manj razvite regije	13	Število izvedenih ur aktivnosti v večgeneracijskih centrih po zaključku izvajanja	število	48.000,00	2020	92.400,00	Upravičenci in eMA2	MDDSZ po zaključku izvajanja

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	ESO4.12	ESS+	Bolj razvite regije	160. Ukrepi za večjo dostopnost, učinkovitost in vzdržljivost zdravstvenih sistemov (razen infrastrukture)	950.000,00
7	ESO4.12	ESS+	Bolj razvite regije	163. Spodbujanje družbenega vključevanja ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, vključno z najbolj ogroženimi in otroki	15.397.482,00
7	ESO4.12	ESS+	Manj razvite regije	160. Ukrepi za večjo dostopnost, učinkovitost in vzdržljivost zdravstvenih sistemov (razen infrastrukture)	2.010.000,00
7	ESO4.12	ESS+	Manj razvite regije	163. Spodbujanje družbenega vključevanja ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, vključno z najbolj ogroženimi in otroki	40.942.000,00
7	ESO4.12	Skupaj			59.299.482,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	ESO4.12	ESS+	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	16.347.482,00
7	ESO4.12	ESS+	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	42.952.000,00
7	ESO4.12	Skupaj			59.299.482,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	ESO4.12	ESS+	Bolj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	16.347.482,00
7	ESO4.12	ESS+	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	42.952.000,00
7	ESO4.12	Skupaj			59.299.482,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	ESO4.12	ESS+	Bolj razvite regije	09. Ni relevantno	16.347.482,00
7	ESO4.12	ESS+	Manj razvite regije	09. Ni relevantno	42.952.000,00
7	ESO4.12	Skupaj			59.299.482,00

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
7	ESO4.12	ESS+	Bolj razvite regije	02. Vključevanje vidika spola	16.347.482,00
7	ESO4.12	ESS+	Manj razvite regije	02. Vključevanje vidika spola	42.952.000,00
7	ESO4.12	Skupaj			59.299.482,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1. Prednostna naloga: 8. Trajnostna turizem in kultura

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO4.6. Krepitev vloge kulture in trajnostnega turizma pri gospodarskem razvoju, socialni vključenosti in socialnih inovacijah (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Ukrep je namenjen naložbam v oživljanje kulturne dediščine in njenim vključevanjem v turistično ponudbo. Kultura in kulturna identiteta, valorizirana v podobi in celostni ponudbi slovenskega turizma, je tisti inovativni dejavnik, ki lahko ključno prispeva k izpopolnitvi verige vrednosti in znatnemu povečanju dodane vrednosti in trajnosti v slovenskem turizmu. Tovrstni ukrepi predstavljajo pomemben del med strukturnimi spremembami, ki so nujno potrebne za produktivnejši in stabilnejši turistični ekosistem, ki bo sposoben prilagoditve tudi v nepričakovanih kriznih razmerah. Podprti ukrepi bodo krepili socialno kohezijo skozi večjo dostopnost do kulturne dediščine in prispevali k večji dodani vrednosti turističnega sektorja z bogatenjem kulturne ponudbe in izboljšavami življenjskega okolja v manj razviti regiji Vzhodna Slovenija. V okviru predmetnega specifičnega cilja želimo doseči ohranitev, varstvo in oživitev kulturne dediščine za bodoče generacije, zagotavljanje dostopnosti dediščine za vse ter odpiranje novih delovnih mest, ki bodo privlačna predvsem mladim. S turističnimi vsebinami pa bomo obogatili kulturno dediščino, kar bo vplivalo na pospešeni razvoj turizma v manj razviti regiji, kar bo imelo multiplikativne učinke na gospodarski razvoj.

Ukrep naslavlja naslednje izzive, ugotovljene v evalvaciji preteklega strateškega obdobja turizma in kulture, v analizi stanja slovenskega turizma in kulturne dediščine ter s pogledom v prihodnost, in sicer:

- v slovenskem turističnem gospodarstvu in celostni turistični ponudbi se dosega prenizka dodana vrednost.
- Turistična ponudba in turistični produkti dosegajo prenizko kakovost storitev in doživetij.
- Sezonskost turističnega prometa se povečuje in že presega EU povprečje.
- Obseg in kakovost kadrov ne sledita razvojnim in tržnim potrebam turistične dejavnosti.
- V turistični ponudbi in podobi turističnih destinacij je opazno pomanjkanje avtentičnih kulturnih elementov.
- Slovenski turizem zaostaja v mednarodni konkurenčnosti.
- Turizem je odvisen od mnogih drugih dejavnosti in okolja na ravni zagotavljanja celovitih in kakovostnih doživetij in doseganja rezultatov, ki v slovenskem turizmu niso v zadostni meri vključene v turistični sistem in ne sledijo zahtev po rasti in konkurenčnosti slovenskega turizma.
- Kulturna dediščina, tako snovna kot nesnovna, predstavlja za Slovenijo izjemen razvojni potencial in dragocen vir za gospodarsko rast, zaposlovanje in socialno kohezijo. Investicije v obnovo objektov slovenske kulturne dediščine vplivajo na prihodek slovenskega gospodarstva z multiplikatorjem v

višini 2,945. Vpliv na dodano vrednost je 1,236. Aktiviranje potenciala kulturne dediščine kot strateškega vira temelji na sodobnem konceptu kulturne dediščine, ki prepoznava materialno in nematerialno zapuščino prednikov in jo spoštljivo nadgrajuje ter umešča v sodobno življenje, s tem valorizira in interpretira ter jim daje nove kontekste.

- Dediščina ima močno socialno komponento, je pomemben element socialne vključenosti, je skupno dobro in vrednota življenjskega okolja. Zato je pomembna sestavina javnega prostora. Z njenim oživljanjem povečujemo vrednost skupnih prostorov, namenjenih vsem državljanom in obiskovalcem. Skupnosti, ki živijo z dediščino, tudi zmorejo prepoznati tiste izvirne in tržno zanimive načine ukvarjanja z njo, ki presegajo pomen lokalnih in regionalnih okolij ter prispevajo h kulturni raznolikosti in bogastvu Evrope in sveta. Objekti in območja kulturne dediščine proizvajajo okoljski in socialni kapital, ter se tako spreminjajo v gonilno silo gospodarske dejavnosti, centre znanja, osrednje točke ustvarjalnosti, prostore sodelovanja med skupnostmi in kraje socialne vključenosti. Skrbno negovana dediščina ustvarja prijazno okolje za vse vrste dejavnosti. Hkrati je njena pestrost vir za novo ustvarjalnost.

Na področju kulturne dediščine sodijo torej med ključne izzive ohranitev in varstvo kulturne dediščine za bodoče generacije (vključno z ohranjanjem znanja in veščin potrebnih za ohranjanje kulturne dediščine), zagotavljanje dostopnosti dediščine za vse državljane in obiskovalce (vključno z ranljivimi skupinami) ter aktiviranje potenciala kulturne dediščine za trajnostni razvoj in povečanje dodane vrednosti v slovenskem turizmu.

Ukrepi se bodo izvajali na naslednjih področjih:

-revitalizacija in obnova kulturne dediščine: obnova, ohranjanje in oživljanje kulturne dediščine in spodbujanje dejavnosti za boljši dostop do dediščine. Podprti bodo projekti, ki bodo vključevali: investicije manjšega obsega v prenovo, obnovo, celostno revitalizacijo kulturnih spomenikov v lasti države in kulturnih spomenikov v lasti lokalnih skupnosti z izdelanim programom dela oz. načrtom upravljanja; projekti bodo vključevali tudi aktivnosti za spodbujanje in oplemenitenje (kulturnega) turizma ter aktivnosti za spodbujanje boljše (fizične, informacijske) dostopnosti do dediščine za vse državljane in obiskovalce, tudi za osebe z različnimi nezmožnostmi. Projekti bodo skladni z usmeritvami Evropskega okvirja ukrepanja na področju kulturne dediščine in ICOMOS Evropskimi načeli kakovosti, obenem bodo zasledovali cilje Strategije kulturne dediščine 2020-2023[1] ter bodo prispevali h ključnim razvojnim politikam in ukrepom Strategije slovenskega turizma 2022-2028[2].

Pri javnem razpisu za lokalne skupnosti se bo upoštevala razmejitev med NOO in Programom, in sicer se v NOO financirajo projekti večje vrednosti (nad 1 mio EUR brez DDV), v Programu pa projekti manjše vrednosti (do 1 mio EUR brez DDV). Pričakovani rezultat je kulturna dediščina, obnovljena in revitalizirana ter dostopna javnosti;

-vlaganja v razvoj celovitih turističnih produktov v obliki avtentičnih turističnih doživetij[3]:

- v obdobju 2022–2028 se bo slovenski turizem razvijal in deloval s strategijo »Nekaj več in veliko bolje«, ki vodi v zmerno rast obsega kapacitet in znatno izboljšanje kakovosti in dodane vrednosti slovenskega turizma ob upoštevanju trajnostnih vidikov, valorizacije kulturne identitete, učinkovite digitalne preobrazbe in vseh omejitvenih dejavnikov.
- Podprli bomo vlaganja v razvoj celovitih turističnih produktov v obliki avtentičnih turističnih doživetij s ciljem dviga ugleda in kakovosti turističnih

destinacij Vzhodne Slovenije. Z naložbami v oblikovanje turističnih vsebin v obstoječo kulturno dediščino in njihovim vključevanjem v turistično ponudbo bomo ustvarjali nova privlačnejša delovna mesta in trajnostno dosegali višjo dodano vrednost ter dvig kakovosti storitev in doživetij. Razvoj celoletnih turističnih produktov bo prispeval k zmanjšanju sezonskosti turističnega prometa. Z zagotavljanjem trajnostnega razvoja destinacij bomo prispevali k izboljšanju kakovosti bivanja domačega prebivalstva in sprejemljivosti turizma za lokalno okolje na način da bomo sledili usmeritvam iz predloga Evropske komisije Turistična tranzicijska pot (TTP). Vzporedno s tem bomo v okviru CP 1 krepili znanja in spretnosti s področja digitalizacije, zelenega turizma, trajnostnega razvoja in destinacijskega upravljanja izhajajoč iz EU Pakta za znanje in spretnosti na področju turizma ter v NOO podprli investicije v javno turistično infrastrukturo.

- Za doseganje kakovostne uporabniške izkušnje turistov in trajnostno doseganje višje dodane vrednosti je potrebno permanentno vlaganje v ohranjanje in valorizacijo naravne in kulturne dediščine v turizmu, zagotavljanje učinkovitega upravljanja in trženja le-te, skozi to pa tudi zagotavljanje ustreznih virov financiranja, kar predstavlja enega najpomembnejših izzivov, vezanih na doseganje strateških ciljev turizma do leta 2028.

Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila, še posebej pa, kjer bo primerno, usmeritve Novega evropskega Bauhausa za razvoj privlačnejših, trajnostnih in vključujočih oblik rešitev za podnebne izzive. V skladu s Tehničnimi smernicami za uporabo »načela, da se ne škoduje bistveno« smo na podlagi odgovorov na vprašanja iz kontrolnega seznama ugotovili, da noben izmed predvidenih ukrepov v okviru predmetnega specifičnega cilja nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev ob upoštevanju tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH.

[1] Ministrstvo za kulturo, Strategija kulturne dediščine 2020-2023, november 2019. Dostopno na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/DEDISCINA/STRAT_KD_2019.pdf.

[2] Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Strategija slovenskega turizma 2022-2028: Zelena butičnost. Manjši odtis. Večja vrednost za vse, maj 2022. Dostopno na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MGRT/Dokumenti/DTUR/Nova-strategija-2022-2028/Strategija-slovenskega-turizma-2022-2028-dokument.pdf.

[3] Slovenian Tourism Strategy 2022-2028. Dostopno na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MGRT/Dokumenti/DTUR/Nova-strategija-2022-2028/Strategija-slovenskega-turizma-2022-2028-dokument.pdf.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: lokalne skupnosti, turisti in obiskovalci (domači in tuji), državljani, nevladne organizacije (zasebni zavodi, zasebne ustanove, društva in zveze društev), javni zavodi, gospodarski subjekti, ostali deležniki s področja kulture in turizma.

Upravičenci: ministrstva, lokalne skupnosti, javni zavodi, upravljavci kulturnih spomenikov, NVO, lokalne skupnosti, ki delujejo na območju vodilnih

turističnih destinacij ali javni zavodi, ki delujejo na področju turizma in so ustanovljeni s strani lokalnih skupnosti; zveze društev, javno zasebna partnerstva med lokalnimi skupnostmi in gospodarskimi subjekti s področja turizma ali/in civilno družbenimi organizacijami.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Slovenija se zavezuje, da bo spoštovala načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije, pri izvajanju vseh aktivnosti na vseh ravneh skladno z nacionalno zakonodajo (Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah, saj je enakost spolov temeljna vrednota EU in temeljna pravica ter ključno načelo evropskega stebra socialnih pravic. Skladno z 12. členom Zakona o enakih možnostih žensk in moških (Uradni list RS, št. 59/02, 61/07 – ZUNEO-A, 33/16 – ZVarD in 59/19) bomo na vseh predvidenih področjih zagotovili enako obravnavanje obeh spolov. Pri oblikovanju in izvedbi razpisov in javnega naročanja bo z uporabo jasnih, objektivnih in nediskriminatornih pogojev in meril za izbor vlog v celoti zagotovljena transparentnost in spoštovanje pravnega reda EU in RS. Upoštevana bosta tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

Ukrepi se bodo izvajali zgolj v KRVS, ker je razvojni zaostanek te regije večji kot pa v KRZS. Turizem namreč ni enakomerno razvit v obeh kohezijskih regijah, saj je več prihodkov iz naslova turizma ustvarjenih v KRZS, kjer so razviti tudi privlačni turistični produkti. V KRVS imamo bogato kulturno dediščino, ki pa še ni uspešno vključena v turistično ponudbo, zato bodo ukrepi namenjeni predvsem krepitvi sodelovanja kulture in turizma v KRVS z namenom odpravljanja navedenih neenakosti med kohezijskima regijama. Uporaba teritorialnih pristopov na tem specifičnem cilju ni predvidena.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

Z namenom spodbujanja raznolike turistične ponudbe ter trajnostnega in odgovornega turizma je v okviru makroregionalne strategije (MRS) (EUSAIR)

podprt FLAGSHIP 5: “Razvoj trajnostnih in tematskih kulturnih poti/povezovanje kulturnih poti v EUSAIR (AIR KULTURNE POTI)". MRS v sodelovanju z Evropskim inštitutom za kulturne poti nudita izvedbeno strukturo za snovanje projektov, s strokovno preverjenimi vsebinami in deležniki s področja kulture in turizma vseh držav, katerih cilj bodo certificirani kulturno turistični produkti. Na ta način projekti prerastejo iz nacionalnih v mednarodne projekte in hkrati pridobijo na še večji kakovosti in prepoznavnosti. Ukrepi v okviru RSO 4.6 imajo sorodno vsebinsko podlago v načrtovanih ukrepih v vseh štirih čezmejnih in transnacionalnih programih (npr. TP Srednja Evropa, Interreg IPA, Adrion in Evro-MED). V okviru čezmejnih programov sodelovanja je namen podpreti projekte obnove kulturne dediščine manjšega obsega (v lasti občin lokalnega pomena), ki se vsebinsko nadgradijo in povežejo v skupne čezmejne turistične produkte ali destinacije. Medtem, ko je namen revitalizacije in obnove kulturne dediščine v RSO 4.6 podpreti projekte prenove, obnove in celostne revitalizacije kulturne dediščine v lasti občin lokalnega in državnega pomena (z izdelanim programom dela oz. načrtom upravljanja) v KRVZ. Načrtovani ukrepi transnacionalnih programov zagotavljajo dobro osnovo za spodbujanje kulturnih kreativnih industrij v funkciji revitalizacije kulturne dediščine na inovativen način tako v čezmejnih programih, MRS kot RSO 4.6 preko izdelav strategij, akcijskih načrtov, ki naslavljajo rešitve s področja ustvarjalnega turizma na širšem geografskem programskem območju. Spodbujanje sinergij med programi Interreg in RSO 4.6 se bo izvajalo tudi v okviru dveh mehanizmov koordinacije, in sicer v okviru mrež organov upravljanja na makroregionalni ravni in v okviru Odbora za spremljanje Programa, katerega član bo tudi predstavnik programov Interreg, v katerih sodelujejo institucije iz Slovenije.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Predvidena je uporaba nepovratnih virov. V okviru navedenega specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) ni predvidena. Predlagani ukrepi ne ustvarjajo prihodkov oziroma prihrankov, zaradi česar uporaba finančnih instrumentov ni smiselna oziroma ustrezna.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
8	RSO4.6	ESRR	Manj razvite regije	RCO77	Število kulturnih in turističnih krajev, ki so prejeli podporo	kulturne in turistične znamenitosti	0,00	16,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
8	RSO4.6	ESRR	Manj razvite regije	RCR77	Obiskovalci kulturnih in turističnih krajev, ki so prejeli podporo	obiskovalci/leto	1.836.769,00	2023-2029	1.928.607,00	SURS	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
8	RSO4.6	ESRR	Manj razvite regije	165. Varstvo, razvoj in spodbujanje javnih sredstev na področju turizma in turističnih storitev	5.857.100,00
8	RSO4.6	ESRR	Manj razvite regije	166. Varstvo, razvoj in spodbujanje kulturne dediščine in kulturnih storitev	13.804.652,00
8	RSO4.6	Skupaj			19.661.752,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
8	RSO4.6	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	19.661.752,00
8	RSO4.6	Skupaj			19.661.752,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
8	RSO4.6	ESRR	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	19.661.752,00
8	RSO4.6	Skupaj			19.661.752,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
8	RSO4.6	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	19.661.752,00
8	RSO4.6	Skupaj			19.661.752,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1. Prednostna naloga: 14. Dostopna stanovanja

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO4.7. Spodbujanje dostopa do cenovno dostopnih in trajnostnih stanovanj (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Sofinanciranje cenovno dostopnih in trajnostnih javnih najemnih stanovanj in javnih najemnih oskrbovanih stanovanj

V okviru specifičnega cilja RSO4.7 se bo sofinanciralo zagotavljanje cenovno dostopnih in trajnostnih javnih najemnih stanovanj in javnih najemnih oskrbovanih stanovanj. S sofinanciranjem izgradnje in nakupa, želimo prispevati k večji dostopnosti za ciljne skupine in omogočiti upravičencem cenejše zagotavljanje dodatnih tovrstnih stanovanj.

Ministrstvo za solidarno prihodnost je na podlagi izvedene raziskave o potrebah po stanovanjih in načrtovanih stanovanjskih projektih ugotavlja, da se Slovenija sooča z več izzivi na področju dostopnosti stanovanj, predvsem zaradi izrazitega pomanjkanja dostopnih stanovanj, k čemur pripomorejo še kreditna sposobnost prebivalstva, visoke najemnine tržnih stanovanj in neravnovesje med ponudbo in povpraševanjem. Na podlagi Ankete o ugotavljanju potreb po vrstah stanovanjskega fonda(1) v občinah ter o načrtovanih stanovanjskih projektih v 2025 je bilo ugotovljeno, da je v Sloveniji 30.650 javnih najemnih stanovanj, kar predstavlja 3,65 % vseh stanovanj v Sloveniji in smo krepko pod evropskim povprečjem, ki je 8 %. Ta isti podatek tudi pove, da je na 1.000 prebivalcev v Sloveniji le 14,86 javnih najemnih stanovanj. Na podlagi zbranih podatkov ankete je ocenjeno, da je potrebnih še dodatnih 20.407 javnih najemnih stanovanj, medtem ko je načrtovanih projektov za manj kot polovico potrebnih dodatnih stanovanj. Dodatno pridobljeni podatki kažejo, da si v Sloveniji približno 20 % enočlanskih gospodinjstev ne more privoščiti nakupa stanovanja s srednjo ceno, ne da bi preseglo prag stroškovne obremenitve in minimalne zahteve glede kreditne sposobnosti in enak odstotek zaradi minimalnih zahtev glede kreditne sposobnosti ne more pridobiti kredita. Približno 30 % gospodinjstev „par z 2 otroki“ si ne more privoščiti nakupa stanovanja s srednjo ceno. Hkrati minimalna zahteva glede kreditne sposobnosti preprečuje približno 40 % teh gospodinjstev, da bi pridobili kredit. Približno 10 % gospodinjstev „par z 2 otroki“ si ne more privoščiti nakupa stanovanja s 25-odstotno ceno, ne da bi preseglo prag stroškovne obremenitve. Hkrati minimalne zahteve glede kreditne sposobnosti omejijo približno 40 % teh gospodinjstev, da ne morejo pridobiti hipotekarnega kredita.

S spremembo Stanovanjskega zakona(2) v letu 2025 in sprejetjem Zakona o financiranju in spodbujanju gradnje javnih najemnih stanovanj(3) prav tako v letu 2025, so se v Sloveniji ustvarili pogoji za pospešeno zagotavljanje javnih najemnih in javnih najemnih oskrbovanih stanovanj ter zagotovitev finančno vzdržnega poslovanja akterjev (spremembe na področju zakonsko določene neprofitne najemnine in spremembe pri kritju subvencije najemnin), kar je ključnega pomena za delovanje stanovanjskega sektorja.

Javna najemna stanovanja so namenjena osebam, ki izpolnjujejo pogoje 87., 87.a in 87.c člena Stanovanjskega zakona kot so npr. pogoj glede državljanstva, premoženjskega in dohodkovnega cenzusa ter nimajo ustrezno rešenega stanovanjskega vprašanja.

Javna najemna oskrbovana stanovanja so namenjena starejšim od 65 let, ki so državljani Republike Slovenije in potrebujejo primerno bivalno okolje brez arhitektonskih ovir in v bližini javnih storitev.

Upravičeni prejemniki sredstev bodo občine, javni stanovanjski skladi in organizacije, ki imajo status neprofitne stanovanjske organizacije skladno s Stanovanjskim zakonom.

V okviru ukrepa se bodo s sredstvi Programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2021 – 2027 v Sloveniji (PEKP 21–27) podprli stroški projektov:

- gradnje stanovanj v »skoraj nič energijskih stavbah«, ki že imajo pridobljeno gradbeno dovoljenje,
- nakupa stanovanj v »skoraj nič energijskih stavbah«, ki že imajo pridobljeno gradbeno dovoljenje in ali uporabno dovoljenje.

Predviden je izbor projektov na podlagi javnega razpisa. Cilj je zagotoviti čim večje število stanovanj in podpreti čim več projektov ter akterjev. Na ukrepu se predvideva sofinanciranje izgradnje in nakupa stanovanj z določeno stopnjo sofinanciranja v obliki nepovratnih sredstev (dogovorjeno bo sofinanciranje v odstotku od vrednosti investicije).

Kjer je na trgu zagotovljena zadostna ponudba stanovanjskih enot, se bo kot ustrezen ukrep preučila možnost njihovega odkupa; na stanovanjskih trgih z omejeno ponudbo pa bo prednostno podprta gradnja novih stanovanjskih kapacitet.

Krepitev nastanitvenih zmogljivosti za učečih se

V okviru ukrepa se bo vlagalo v infrastrukturo učečih se. Cilj je zagotoviti sodobne, energetsko učinkovite, stabilne, požarno varne, univerzalno dostopne nastanitvene kapacitete. Prenovljene površine in oprema bodo namenjeni izobraževalni rabi, kot bivalne in namestitvene kapacitete za učeče se ter kot podporno okolje za izobraževanje, socializacijo. Iz Strategije in akcijskega načrta za ozelenitev javne izobraževalne in raziskovalne infrastrukture v Sloveniji do leta 2030 izhaja slabo stanje obstoječe infrastrukture. Povprečna starost dijaških domov je 51 let, več kot polovica jih ni energetsko varčnih, v več kot 90 odstotkov objektov pa ni zagotovljenega vsaj enega izmed meril glede gibalno oviranih oseb. Hkrati razlogi za potrebe po celovitih obnovah temeljijo na zavezah Slovenije po zmanjšanju porabe fosilnih goriv in znižanju stroškov vzdrževanja javne infrastrukture. Prav tako je razlog za izvedbo celovitih obnov izobraževalne infrastrukture v zavezi po višjem deležu uporabe obnovljivih materialov in spodbujanju trajnostnega pristopa pri razpolaganju z stavbnim fondom infrastrukture. S celovito obnovo neustreznih objektov bomo preprečili tudi zmanjševanje razpoložljivosti nastanitvenih zmogljivosti (število dijaških in študentskih sob) in zagotovili varne in sodobne pogoje za nastanitev, enake pogoje za vse učeče se. Javna mreža dijaških domov omogoča učečim se, ki se šolajo zunaj kraja bivanja, pogoje za bivanje in učenje. Objekti so praviloma v urbanih centrih, blizu vzgojno izobraževalnih zavodov. V dijaške domove se lahko vpišejo dijaki, vajenci in študenti višjih strokovnih šol, na prosta mesta pa tudi udeleženci izobraževanja odraslih in študenti visokošolskih zavodov. Gre za cenovno dostopne kapacitete, ki učečim se omogočajo bivanje v kraju izobraževanja, saj so cene nastanitve v dijaških domovih neprimerljivo nižje od cen najemniških stanovanj na najemnem trgu v urbanih centrih. Transparenten, pravičen in vključujoč sistem dodeljevanja namestitve v dijaški dom je zagotovljen z letno objavo razpisa za sprejem v dijaške domove, ki ga objavi ministrstvo pristojno za vzgojo in izobraževanje, v katerem je navedeno število razpoložljivih mest v posameznih domovih po Sloveniji, roki za prijavo in vpis.

Sinergije ukrepov na RSO 4.7 in na RSO 4.2 - Z intervencijami na RSO 4.7 in RSO 4.2, ki izhajajo iz skupnega razvojnega izziva – izrazitega infrastrukturnega zaostanka ter demografskih in socialnih pritiskov v KRVS, bomo krepili enake možnosti in zmanjšali regionalna nesorazmerja. Medtem, ko bodo investicije na specifičnem cilju RSO 4.7 usmerjene v obnovo in posodobitev nastanitvenih zmogljivosti za učeče se, ki prihajajo iz oddaljenih ali demografsko šibkih območij, bodo naložbe na specifičnem cilju RSO 4.2 namenjene obnovi, posodobitvi in nadgradnji zastarelega stavbnega fonda srednjih šol s ciljem, da zagotovimo fizične pogoje za izvajanje izobraževalnega procesa za dijake, študente, učitelje in strokovne delavce. Z naložbami na RSO 4.2 in RSO 4.7 omogočamo celovit pristop in ustvarjamo večji učinek: ne le izboljšanje šolskega okolja, ampak tudi bivalnih pogojev, ki vplivajo na uspešnost in

motivacijo mladih.

(1) Anketa o ugotavljanju potreb po vrstah stanovanjskega fonda v občinah - https://www.gov.si/assets/ministrstva/MSP/Direktorat-za-stanovanja/Anketa-o-ugotavljanju-potreb-po-vrstah-stanovanjskega-fonda-v-obcinah-ter-o-nacrtovanih-stanovanjskih-projektih_Ministrstvo-za-solidarno-prihodnost_2025.pdf

(2) Stanovanjski zakon (SZ-1) - https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO2008

(3)Zakon o financiranju in spodbujanju gradnje javnih najemnih stanovanj (ZFSGJNS) - https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO9242

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine :

- ciljne skupine za javna najemna stanovanja so najemniki denacionaliziranih stanovanj v skladu z 167. c členom Stanovanjskega zakona(1) in druge prednostne kategorije prosilcev javnega najemnega stanovanja v skladu z 87. b členom Stanovanjskega zakona,
- ciljne skupine za javna najemna oskrbovana stanovanja so določene v skladu z 90. a členom Stanovanjskega zakona,
- ciljne skupine za Krepitev nastanitvenih zmogljivosti za učeče se: učenci, dijaki, študenti in ostali relevantni uporabniki.

Upravičenci:

- občine,
- javni stanovanjski skladi,
- organizacije, ki imajo status neprofitne stanovanjske organizacije,
- javni zavodi na področju izobraževanja ter ostali deležniki, ki bodo prepoznani kot upravičenci.

(1) Stanovanjski zakon (SZ-1) - https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO2008

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

Spoštovanje načel enakosti, vključenosti in nediskriminacije bo zagotovljeno pri izvajanju vseh aktivnosti na vseh ravneh skladno z nacionalno zakonodajo

(Zakon o enakih možnostih žensk in moških, Zakon o varstvu pred diskriminacijo, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov), pravnim redom EU, zlasti s Pogodbo o delovanju EU, Listino EU o temeljnih pravicah in načeli Evropskega stebra socialnih pravic, in relevantnimi mednarodnimi dokumenti za varstvo človekovih pravic, zlasti s Konvencijo o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o otrokovih pravicah. V okviru Programa EKP 2021-2027 se bodo enake možnosti in boj proti diskriminaciji glede na različne osebne okoliščine (npr. spol, starost, invalidnost, rasna, etnična, narodna in verska pripadnost, spolna usmerjenost) zagotavljale horizontalno ter vertikalno, kolikor je to mogoče.

Vse stanovanjske naložbe bodo potekale na nesegregiranih območjih, ki zagotavljajo enak dostop do kakovostnih osnovnih storitev, kot so izobraževanje, zdravstveno varstvo, zaposlovanje in javni prevoz. Rešitve za socialna stanovanja bodo dale prednost socialno mešanim skupnostim in stavbam, da se prepreči ohranjanje segregiranih okolij. Naložbe ne bodo vključevale nobene oblike podpore ustanovam za institucionalno varstvo. To bo zagotovljeno z dodeljevanjem stanovanj v skladu z Zakonom o stanovanjih, ki omogoča mešano strukturo prebivalstva, in z upoštevanjem načel Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050.

Pri tem bodo upoštevani tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030, ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za njihovo uresničevanje zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora.Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja ni predvidena uporaba teritorialnih orodij.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi niso predvideni, saj gre za ukrepe sofinanciranja izgradnje ali nakupa stanovanj na področju Republike Slovenije.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Predvidena je uporaba nepovratnih virov. Uporaba finančnih instrumentov se s spremembo PEKP v Sloveniji na področju Dostopnih stanovanj s sredstvi kohezijske politike ne načrtuje, saj se za ta namen na nacionalni ravni vzpostavlja finančni instrument sofinanciranja stanovanj iz nacionalnih sredstev.

Finančni instrument, oblikovan iz nacionalnih sredstev, bo komplementaren financiranju iz PEKP.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
14	RSO4.7	ESRR	Bolj razvite regije	RCO65	Zmogljivost novih ali posodobljenih socialnih, cenovno dostopnih in trajnostnih stanovanj	osebe	0,00	388,00
14	RSO4.7	ESRR	Manj razvite regije	RCO65	Zmogljivost novih ali posodobljenih socialnih, cenovno dostopnih in trajnostnih stanovanj	osebe	0,00	1.056,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
14	RSO4.7	ESRR	Bolj razvite regije	RCR67	Število oseb na leto, ki uporabljajo nova ali posodobljena cenovno dostopna, trajnostna in socialna stanovanja	uporabniki/leto	0,00	2025	388,00	Poročilo upravičenca	
14	RSO4.7	ESRR	Manj razvite regije	RCR67	Število oseb na leto, ki uporabljajo nova ali posodobljena cenovno dostopna, trajnostna in socialna stanovanja	uporabniki/leto	0,00	2025	1.056,00	Poročilu upravičenca	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
14	RSO4.7	ESRR	Bolj razvite regije	043. Gradnja novih energijsko učinkovitih stavb	10.011.699,20
14	RSO4.7	ESRR	Bolj razvite regije	126. Stanovanjska infrastruktura (razen za migrante, begunce in osebe, ki so upravičene do mednarodne zaščite ali so zaprosile zanjo)	2.502.924,80
14	RSO4.7	ESRR	Manj razvite regije	043. Gradnja novih energijsko učinkovitih stavb	23.497.436,80
14	RSO4.7	ESRR	Manj razvite regije	126. Stanovanjska infrastruktura (razen za migrante, begunce in osebe, ki so upravičene do mednarodne zaščite ali so zaprosile zanjo)	14.874.359,20
14	RSO4.7	Skupaj			50.886.420,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
14	RSO4.7	ESRR	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	12.514.624,00
14	RSO4.7	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	38.371.796,00
14	RSO4.7	Skupaj			50.886.420,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
14	RSO4.7	ESRR	Bolj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	12.514.624,00
14	RSO4.7	ESRR	Manj razvite regije	33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	38.371.796,00
14	RSO4.7	Skupaj			50.886.420,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
14	RSO4.7	ESRR	Bolj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	12.514.624,00
14	RSO4.7	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	38.371.796,00
14	RSO4.7	Skupaj			50.886.420,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1. Prednostna naloga: 9. Trajnostni razvoj lokalnih območij

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO5.1. Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na mestnih območjih (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Skladno z Zakonom o urejanju prostora (ZUREP-3), izhodišči, ki jih določa EU za doseganje ničelne neto rasti površin pozidanih zemljišč[1], dialogom z mesti ter ugotovitvami partnerstev Urbane Agende EU – o trajnostni rabi prostora in na naravi temelječih rešitvah[2] in o kulturi in kulturni dediščini[3] je treba skrbeti za vlaganja v prenovo in oživljanje že pozidanih območij za bolj zelena, vključujoča in produktivna[4] slovenska mesta. Ukrepi za prenovo mest so večdimenzionalni – ekonomski, okoljski, podnebni, družbeni. Za spodbujanje učinkovite rabe prostora v mestih bomo podprli ukrepe, ki bodo izhajali iz noveliranih/novih trajnostnih urbanih strategij mestnih občin.

V okviru ukrepov za prenovo in oživljanje praznih ter nezadostno izkoriščenih stavb v javnem interesu, prenovo kulturne dediščine in drugih objektov, prenovo in oblikovanje novih odprtih javnih prostorov, bomo podprli:

-izvedbo gradbenih in drugih del povezanih z gradnjo, ki obsegajo novogradnjo, rekonstrukcijo, manjšo rekonstrukcijo, idr. ter rušitev in gradnjo stavb in drugih gradbeno inženirskih objektov, ureditev fizične okolice stavb ter nakup nepremičnin in zemljišč, ko bo to potrebno za izvedbo projektov prenove in oživljanja praznih ter nezadostno izkoriščenih stavb v javnem interesu, prenovo kulturne dediščine in drugih objektov ter prenovo in oblikovanje novih odprtih javnih prostorov;

-prenovo obstoječih in vzpostavitev novih javnih prostorov v skladu z uporabo na naravi temelječih rešitev;

-pripravo strokovnih podlag vključno s projektnim natečajem ali katero od njegovih alternativnih oblik za iskanje urbanističnih, krajinskih in arhitekturnih rešitev, pripravo projektne dokumentacije in drugih potrebnih dokumentov za izvedbo investicije;

-vključevanje javnosti v pripravo in izvajanje investicij v prenovo.

V okviru ukrepov za oživljanje mest bomo podprli tudi integrirane projekte za urbani razvoj, ki bodo naslavljali celovito prenovo izbranega območja in bodo namenjeni pripravi nove generacije projektov urbane prenove. Ukrep je vezan izključno na integralne projekte, ki izhajajo iz kazalnika učinka RCO76, ki ga uporabljamo za celovit pristop in vključevanje lokalnega prebivalstva in širše javnosti v pripravo projektov urbane prenove s poudarkom na oživljanju praznih in nezadostno izkoriščenih območij. V okviru teh ukrepov bomo podrli:

-ozaveščanje in aktivno vključevanje lokalnega prebivalstva;

-pripravo strokovnih podlag vključno s projektnim natečajem ali katero od njegovih alternativnih oblik za iskanje urbanističnih, krajinskih in arhitekturnih

rešitev, pripravo projektne dokumentacije in drugih potrebnih dokumentov za izvedbo investicije;

-aktivnosti manjšega obsega za ad-hoc oživitev izbranega območja z vključevanjem lokalnega prebivalstva, vključno z najemom in ureditvijo prostorov ter investicije manjšega obsega v urbano opremo, kot so - ureditev skupnostnih prostorov in okolice (npr. klopi, mize...), označevanje prostorov (npr. table, talne oznake...).

Pri izboru projektov morajo biti upoštevana naslednja splošna načela:

-skladno z načelom notranjega razvoja mest se izvaja prenova in oživljanje prostih in slabo izkoriščenih, v nekaterih primerih celo okoljsko degradiranih, pozidanih površin.

-Prednost imajo projekti, ki podpirajo aktivnosti za gospodarsko in socialno oživitev mestnih območij ter ustvarjanje novih kreativnih in poslovnih jeder.

-Projekti morajo zasledovati cilje trajnostnih urbanih strategij mestnih občin.

Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila. Slednje pomeni tudi upoštevanje načel Novega evropskega Bauhausa. V skladu s Tehničnimi smernicami za uporabo »načela, da se ne škoduje bistveno« je bila opravljena ocena skladnosti predvidenih ukrepov z načelom DNSH. Ugotovljeno je bilo, da noben ukrep nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev pod pogojem upoštevanja tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH.

[1] https://ec.europa.eu/environment/integration/research/newsalert/pdf/no_net_land_take_by_2050_FB14_en.pdf

[2] https://ec.europa.eu/futurium/en/sustainable-land-use/sustainable-use-land-and-nature-based-solutions-partnership-presents-final.html

[3] https://ec.europa.eu/futurium/en/culturecultural-heritage/partnership-culture-cultural-heritage-cultural-heritage-resource-and.html

[4] https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/brochures/2020/new-leipzig-charter-the-transformative-power-of-cities-for-the-common-good

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: prebivalci in obiskovalci mest, lokalne skupnosti, upravljavci javnih površin in stavb, nevladne organizacije na področju spodbujanja urbanega razvoja in oživljanja mest, institucije znanja in gospodarstvo.

Upravičenci: lokalne skupnosti, javni zavodi in drugi javni organi in institucije, javna in zasebna podjetja, ki izvajajo javne funkcije.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

V okviru ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije, saj je enakost spolov temeljna vrednota EU in temeljna pravica ter ključno načelo evropskega stebra socialnih pravic. Skladno z 12. členom Zakona o enakih možnostih žensk in moških (Uradni list RS, št. 59/02, 61/07 – ZUNEO-A, 33/16 – ZVarD in 59/19) bomo na vseh predvidenih področjih zagotovili enako obravnavanje obeh spolov. Pri oblikovanju in izvedbi razpisov in javnega naročanja bo z uporabo jasnih, objektivnih in nediskriminatornih pogojev in meril za izbor vlog v celoti zagotovljena transparentnost in spoštovanje pravnega reda EU in RS.

Upoštevana bosta tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru specifičnega cilja se predvideva naslavljanje urbanega razvoja s pomočjo teritorialnih pristopov, izhajajoč iz vsebin pripravljenih teritorialnih strategij (novelirani/novi TUS) v 12 mestnih občinah. V izbor operacij so v prvi fazi vključeni predstavniki mest (v okviru ZMOS in mestnih svetov mestnih občin).

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

Zlasti v mestih in urbanih predelih, ki mejijo na sosednje države, je tesno čezmejno sodelovanje izjemnega pomena, saj prispeva h kakovostnemu sobivanju. Prebivalci potrebujejo raznolike in kakovostne vsebine ter nove oblike druženja, ki senzibilizira javnost za širše potenciale kreativnega razvoja. V ta namen bomo izvajali ukrepe, ki bodo olajšali dostop do javnega prostora, ustvarjali nove javne prostore in podpirali kulturne in druge urbane pobude, ki spodbujajo multikulturnost ter čezmejno povezovanje. Zagotovi se pogoje za pripravo in izvedbo povezanih celotnih čezmejnih teritorialnih naložb z namenom urbane regeneracije skupnega čezmejnega območja in sočasne vzpostavitve infrastruktur evropske prestolnice kulture 2025.

Spodbujanje sinergij med programi Interreg in SC RSO5.1 se bo izvajalo tudi v okviru mehanizma koordinacije, in sicer v okviru Odbora za spremljanje Programa, katerega član bo tudi predstavnik programov Interreg, v katerih sodelujejo institucije iz Slovenije.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

V skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022) je bilo ugotovljeno, da je potencialna uporaba finančnih instrumentov (FI) za področje urbanega razvoja smiselna, kar temelji na podlagi dobrih izkušenj izvajalcev FI v obdobju 2014-2020 ter ugotovljeni vrzeli, dokazani v študiji »Predlog za oblikovanje sklada za urbani razvoj«, ki naslavlja dolgoročno financiranje projektov na področju urbanega razvoja in priporoča uporabo FI. Študija je ugotovila vrzel na tem tematskem področju za ciljno skupino javnih in zasebnih subjektov, ki delujejo v javno korist. Na tem specifičnem cilju je v skladu z navedenim načrtovana uporaba FI. Za projekte, kjer bo torej izkazana možnost generiranja sredstev iz naslova stabilnih denarnih tokov v obdobju obratovanja, se predlaga tudi raba povratnih virov.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
9	RSO5.1	ESRR	Bolj razvite regije	RCO75	Strategije za celostni teritorialni razvoj, ki so prejele podporo	prispevki k strategijam	4,00	4,00
9	RSO5.1	ESRR	Bolj razvite regije	RCO76	Integrirani projekti za teritorialni razvoj	projekti	0,00	2,00
9	RSO5.1	ESRR	Manj razvite regije	RCO75	Strategije za celostni teritorialni razvoj, ki so prejele podporo	prispevki k strategijam	8,00	8,00
9	RSO5.1	ESRR	Manj razvite regije	RCO76	Integrirani projekti za teritorialni razvoj	projekti	0,00	4,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe

9	RSO5.1	ESRR	Bolj razvite regije	22	Površina prenovljenih prostih in slabo izkoriščenih površin	m2	0,00	2020	6.500,00	MOP	
9	RSO5.1	ESRR	Manj razvite regije	22	Površina prenovljenih prostih in slabo izkoriščenih površin	m2	0,00	2020	37.500,00	MOP	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
9	RSO5.1	ESRR	Bolj razvite regije	168. Obnova in varnost javnih prostorov	6.155.651,79
9	RSO5.1	ESRR	Bolj razvite regije	169. Pobude za teritorialni razvoj, tudi priprava teritorialnih strategij	6.174.348,21
9	RSO5.1	ESRR	Manj razvite regije	168. Obnova in varnost javnih prostorov	29.012.579,24
9	RSO5.1	ESRR	Manj razvite regije	169. Pobude za teritorialni razvoj, tudi priprava teritorialnih strategij	24.747.420,76
9	RSO5.1	Skupaj			66.090.000,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
9	RSO5.1	ESRR	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	10.330.000,00
9	RSO5.1	ESRR	Bolj razvite regije	03. Podpora prek finančnih instrumentov: posojila	2.000.000,00
9	RSO5.1	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	47.760.000,00
9	RSO5.1	ESRR	Manj razvite regije	03. Podpora prek finančnih instrumentov: posojila	6.000.000,00
9	RSO5.1	Skupaj			66.090.000,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

9	RSO5.1	ESRR	Bolj razvite regije	01. Celostne teritorialne naložbe – mestne soseske	4.000.000,00
9	RSO5.1	ESRR	Bolj razvite regije	02. Celostne teritorialne naložbe – mesta, kraji in predmestja	8.330.000,00
9	RSO5.1	ESRR	Manj razvite regije	02. Celostne teritorialne naložbe – mesta, kraji in predmestja	53.760.000,00
9	RSO5.1	Skupaj			66.090.000,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
9	RSO5.1	ESRR	Bolj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	12.330.000,00
9	RSO5.1	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	53.760.000,00
9	RSO5.1	Skupaj			66.090.000,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO5.2. Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega lokalnega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na območjih, ki niso mestna območja (ESRR)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost (CLLD) se bo izvajal na območjih vzpostavljenih lokalnih akcijskih skupin (LAS) v skladu s pripravljenimi strategijami lokalnega razvoja (SLR), ki bodo podprte s sredstvi ESRR. CLLD se bo izvajal kot skupni pristop skladov v ESRR in EKSRP, na celotnem območju države. Gre za nadgradnjo ukrepov iz obdobja 2014-2020, saj je bilo ugotovljeno, da ne glede na to, da gre za manjše projekte, pristop omogoča uresničevanje široke palete izzivov v različnih okoljih, večjo fleksibilnost pri doseganju ciljev in odgovarja dejanskim potrebam lokalnih območij.

LAS bodo morale pri pripravi SLR izhajati iz ključnih izzivov, ki so prepoznani na posameznem homogenem geografskem območju. Vlaganja bodo namenjena izgradnji vključujoče družbe in nadaljnji celostni družbeno-gospodarski razvoj v območjih LAS, s posebno pozornostjo na zmanjšanju razlik med socialno-ekonomsko prikrajšanimi osebami in območji. Tematska področja ukrepanja bodo odvisna od prepoznave potreb lokalnega partnerstva in bodo utemeljena v SLR. Prav tako bo tudi sama priprava in izvedba ukrepov potekala po načelu »od spodaj navzgor«.

Z vključevanjem deležnikov v pripravo, odločanje in izvajanje projektov se bosta razvijala in krepila človeški potencial in inovativnost prebivalcev teh območij.

SLR bodo predvidoma naslavljale podporo trajnostnim oblikam lokalnega podjetništva, inovacijam glede uporabe lokalnih virov, turizma, varovanju naravne in kulturne dediščine, revitalizaciji javnih površin za skupno uporabo, preventivi in varovanju zdravja, medgeneracijskemu sodelovanju, krepitvi kompetenc, skrbi za starejše, mlade in druge prikrajšane skupine ter socialni vključenosti.

S pristopom »od spodaj navzgor« bodo aktivno vključeni deležniki na nižjih ravneh zaradi boljšega poznavanja lokalnih izzivov in potencialov ključnega pomena za zmanjšanje razvojnih razlik na lokalni ravni.

Projekti CLLD v okviru ESRR bodo prispevali k boljši kakovosti življenja lokalnega prebivalstva, zagotavljali ustrezno dostopnost storitev tako v urbanih središčih kot na podeželju, izboljšali področje dolgotrajne oskrbe in preventivnih zdravstvenih ukrepov, spodbujali medgeneracijsko sodelovanje, krepitev kompetenc ter skrbi za prikrajšane skupine. Obenem bodo območja lokalnih akcijskih skupin bolj prepoznavna na področju lokalnega podjetništva, pri inovativni uporabi lokalnih virov, (eko)turizmu ter ohranjanju naravne raznolikosti in kulturne dediščine.

Projekti CLLD bodo hkrati prispevali k doseganju ciljev SLR, okoljski trajnosti, socialni vzdržnosti, inovativnosti, enakopravnem vključevanju različnih partnerjev ter višji dodani vrednosti območja LAS.

Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila. V skladu s Tehničnimi smernicami za uporabo »načela, da se ne škoduje bistveno« je bila opravljena ocena skladnosti predvidenih ukrepov v okviru tega SC z načelom DNSH. Ugotovljeno je bilo, da noben ukrep nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ob upoštevanju tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: podjetniki posamezniki, pravne osebe javnega in zasebnega prava, mladi (osipniki, odvisniki, mladoletni prestopniki, otroci in mladostniki iz družin, v katerih je prisotno nasilje, itd.) in druge ranljive skupine (starostniki, ženske žrtve nasilja, migrantke, pripadnice etničnih manjšin itd.), dolgotrajno brezposelne osebe, starejši, nevladne organizacije, lokalna interesna ali druga združenja.

Upravičenci: lokalne akcijske skupine (LAS), podjetniki posamezniki, pravne osebe javnega in zasebnega prava iz območja LAS.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

V okviru ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije, saj je enakost spolov temeljna vrednota EU in temeljna pravica ter ključno načelo evropskega stebra socialnih pravic. Skladno z 12. členom Zakona o enakih možnostih žensk in moških (Uradni list RS, št. 59/02, 61/07 – ZUNEO-A, 33/16 – ZVarD in 59/19) bomo na vseh predvidenih področjih zagotovili enako obravnavanje obeh spolov. Pri oblikovanju in izvedbi razpisov in javnega naročanja bo z uporabo jasnih, objektivnih in nediskriminatornih pogojev in meril za izbor vlog v celoti zagotovljena transparentnost in spoštovanje pravnega reda EU in RS.

Upoštevana bosta tudi Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« in Akcijski program za invalide 2022-2030 ter drugi relevantni dokumenti, ki bodo nastali v okviru izvajanja. Po potrebi bodo za uresničevanje načela enakih možnosti in nediskriminacije zagotovljena usposabljanja upravne zmogljivosti. Načelo se bo upoštevalo tudi v okviru sistema upravljanja in nadzora. Z

morebitnimi ugotovljenimi neskladji bo predvidoma vsaj enkrat letno seznanjen Odbor za spremljanje.

Glede na število projektov v okviru tematskega področja ukrepanja: večja vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin, ugotavljamo, da so potrebe po vključitvi teh ciljnih skupin velike in nujno potrebne tudi v obdobju 2021-2027. Pristop omogoča uresničevanje široke palete izzivov v različnih okoljih, večjo fleksibilnost pri doseganju ciljev in odgovarja dejanskim potrebam lokalnega območja, tudi potrebam žensk, žrtev nasilja, migrantk, pripadnic etičnih manjšin.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost (CLLD), se bo izvajal na celotnem območju Slovenije. Nasloviti bo mogoče vse tipe specifičnih ozemelj. V izbor operacij so v prvi fazi vključeni predstavniki lokalnih akcijskih skupin (LAS).

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

Medregionalni ali transnacionalni ukrepi so lahko projekti sodelovanja med LAS, če gre za sodelovanje med LAS znotraj iste države ali iz različnih držav. Projekti sodelovanja so namenjeni predvsem izmenjavi znanj in prenosu izkušenj z izvajanjem CLLD. Kljub temu, da so projekti izbrani na podlagi SLR in potreb lokalnega okolja, se s projekti sodelovanja lahko še bolj podpre izvajanje CLLD.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

Predvidena je uporaba nepovratnih virov. V okviru predmetnega specifičnega cilja ni predvidena uporaba finančnih instrumentov v skladu z izsledki analize Predhodnih ocen potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021-2027 (julij 2022). Uporaba finančnih instrumentov na tem specifičnem cilju ni primerna, saj se bo izvajal Instrument izvajanja lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (CLLD), kjer se, tako kot v obdobju 2014–2020, na za finančnih instrumentih primernih projektih pričakuje le podpora v obliki nepovratnih sredstev. Gre za projekte manjših vrednosti, za zadovoljevanje potreb lokalnega okolja, kjer so v večini vključeni javni zavodi, občine in društva. S CLLD projekti se ne ustvarja takšnih prihodkov, da bi bila možna povratna oblika podpore.

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
9	RSO5.2	ESRR	Bolj razvite regije	RCO80	Strategije lokalnega razvoja pod vodstvom skupnosti, ki so prejele podporo	strategije	12,00	12,00
9	RSO5.2	ESRR	Manj razvite regije	RCO80	Strategije lokalnega razvoja pod vodstvom skupnosti, ki so prejele podporo	strategije	25,00	25,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
9	RSO5.2	ESRR	Bolj razvite regije	23	Prebivalci na lokalni ravni deležni izboljšanega in bolj uravnoteženega lokalnega razvoja	število	0,00	2021	993.492,00	SURS	
9	RSO5.2	ESRR	Manj razvite regije	23	Prebivalci na lokalni ravni deležni izboljšanega in bolj uravnoteženega lokalnega razvoja	število	0,00	2021	1.113.506,00	SURS	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
9	RSO5.2	ESRR	Bolj razvite regije	169. Pobude za teritorialni razvoj, tudi priprava teritorialnih strategij	5.297.973,00
9	RSO5.2	ESRR	Manj razvite regije	169. Pobude za teritorialni razvoj, tudi priprava teritorialnih strategij	22.842.812,00

9	RSO5.2	Skupaj			28.140.785,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
9	RSO5.2	ESRR	Bolj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	5.297.973,00
9	RSO5.2	ESRR	Manj razvite regije	01. Nepovratna sredstva	22.842.812,00
9	RSO5.2	Skupaj			28.140.785,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
9	RSO5.2	ESRR	Bolj razvite regije	16. Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost – druge vrste ciljnih ozemelj	5.297.973,00
9	RSO5.2	ESRR	Manj razvite regije	16. Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost – druge vrste ciljnih ozemelj	22.842.812,00
9	RSO5.2	Skupaj			28.140.785,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
9	RSO5.2	ESRR	Bolj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	5.297.973,00
9	RSO5.2	ESRR	Manj razvite regije	03. Spolna nevtralnost	22.842.812,00
9	RSO5.2	Skupaj			28.140.785,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.1.1. Prednostna naloga: 10. Sklad za pravični prehod

2.1.1.1. Specifični cilj: JSO8.1. Omogočanje regijam in ljudem, da obravnavajo socialne, zaposlitvene, gospodarske in okoljske učinke, ki jih ima prehod na energetske in podnebne cilje Unije do leta 2030 in na podnebno nevtralno gospodarstvo Unije do leta 2050 na podlagi Pariškega sporazuma (SPP)

2.1.1.1.1. Ukrepi skladov

Sklic: člen 22(3)(d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) in (vii) uredbe o skupnih določbah

Povezane vrste ukrepov – člen 22(3)(d)(i) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+:

Koncept pravičnega prehoda je namenjen regijam in ljudem, da se spopadejo s socialnimi, zaposlitvenimi, gospodarskimi in okoljskimi vplivi prehoda na energetske in podnebne cilje Unije do leta 2030 ter podnebno nevtralno gospodarstvo Unije do leta 2050 na podlagi Pariškega sporazuma. Le-ta obravnava uravnotežen prehod štirih ključnih področij, tj. energetike, okolja, človeških virov in gospodarstva. Gre za izredno kompleksne, dolgotrajne in finančno zahtevne projekte, saj gre za spreminjanje podobe celotne regije, ne samo okoljsko in gospodarsko, ampak tudi z vidika izobraževanja ter socialnih vidikov.

Vlada RS je 13. januarja 2022 sprejela Strategijo za izstop iz premoga za območje obeh premogovnih regij, Savinjsko-šaleško (v nadaljevanju: SAŠA) in Zasavsko območje. V njej je pripravljena podrobnejša analiza potreb za štiri identificirana področja: energetiko, področje človeških virov in vzpostavitve socialne infrastrukture, gospodarstvo ter okolje.

Na tej osnovi sta pripravljena območna načrta za pravični prehod (v nadaljevanju: ONPP) obeh regij, ki določata vrste predvidenih operacij za doseganje ciljev, ki so opredeljeni glede na evidentirane razvojne potrebe.

V Območnem načrtu za pravični prehod SAŠA regije je energetsko prestrukturiranje regije eden od ključnih izzivov in hkrati temelj za njeno razogljičenje. Za doseganje cilja pravični energetski prehod smo identificirali tri sklope ukrepov:

-preureditev sistema daljinskega ogrevanja, ki bo zagotavljal cenovno dostopen vir energije za ogrevanje in hlajenje ob hkratnem ohranjanju kakovosti zraka;

-izboljšanje energetske učinkovitosti v gospodarstvu, ki bo podprta v okviru podpore produktivnim naložbam (Strateški cilj 3), v kombinacijami z aktivnostmi za razogljičenje, snovno učinkovitost, ustvarjanje delovnih mest ipd.;

-spodbujanje proizvodnih zmogljivosti rabe in uporabe OVE ter različnih z OVE povezanih tehnologij, vključno z naložbami v sistemske hranilnike električne energije, pri čemer bomo naložbe usmerjali na prostorsko in okoljsko degradirana območja, ki so povezana s premogovništvom in rabo premoga ob spoštovanju načela »onesnaževalec plača«.

Za doseganje cilja zaposlitve in veščine za vse smo opredelili naslednje ukrepe:

-obogateno izvajanje kakovostnega in dostopnega učenja ter uvajanje krožnih vsebin v vzgojno izobraževalni sistem;

-vseživljenjska karierna orientacija, usposabljanje in izobraževanje brezposelnih in iskalcev zaposlitve, vključno z zaposlenimi.

Doseganje strateškega cilja trajnostni, prožni in raznolik gospodarski razvoj predstavlja temelj za uspešno in pravično prestrukturiranje regije v smeri podnebne nevtralnosti in učinkovite rabe surovin. Sredstva sklada za pravični prehod (v nadaljevanju: SPP) bodo zato namenjena podpori naslednjim (sklopom) ukrepov:

-naložbe v raziskave, razvoj in inovacije ter proizvodne zmogljivosti v malih in srednjih podjetjih (predvsem proizvodni sektor): v sklopu tega ukrepa bo podpora namenjena tistim strateškim podjetjem, ki bodo zaradi izstopa iz premoga predstavljala steber gospodarske in socialne stabilnosti v regiji;

-razvoj start-up ekosistema ter spodbujanje podjetij s potencialom hitre rasti, vključno z ekonomsko poslovno infrastrukturo ter

-produktivne naložbe, ki niso naložbe v MSP.

Za doseganje strateškega cilja cenovno dostopna in trajnostna stanovanja smo opredelili ukrep:

-odkup oziroma prenos stanovanj Premogovnika Velenje d.o.o. in Termoelektrarne Šoštanj za namene zagotavljanja javnih najemnih stanovanj za različne ciljne skupine na Stanovanjski sklad Republike Slovenije.

Načrtovani ukrepi se dopolnjujejo z ukrepi v okviru cilja „naložbe za delovna mesta in rast“, drugimi finančnimi instrumenti in drugima dvema stebroma Mehanizma za pravičen prehod ter dveh zakonov v pripravi: o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje ter o gospodarskem prestrukturiranju SAŠA regije.

Za boljšo regionalno povezljivost in trajnostno mobilnost bomo namenili sredstva drugih skladov Programa in druge vire za izvedbo ukrepov:

-trajnostne lokalne mobilnosti s poudarkom na javnem potniškem prometu ter

-zagotavljanje pogojev za izboljšanje povezljivosti regije.

V Območnem načrtu za pravični prehod Zasavske regije smo predvideli naslednje vrste ukrepov:

Zmanjševanje emisij TGP v regiji bo prispevalo k razogljičenju celotnega gospodarstva v državi. Za doseganje največjega možnega prispevka k nacionalnim ciljem bomo s sredstvi tega sklada v okviru cilja izkoriščanje potencialov za razogljičenje regije, podprli aktivnosti naslednjih ukrepov:

-proizvodnja različnih tehnologij OVE in naložbe v sistemske in druge hranilnike električne energije;

-izboljšanje energetske učinkovitosti v gospodarstvu.

Doseganje strateškega cilja trajnostni, prožni in raznolik gospodarski razvoj predstavlja temelj za uspešno in pravično prestrukturiranje regije v smeri podnebne nevtralnosti in učinkovite rabe surovin. Načrtovana kombinacija ukrepov bo usmerjena v gospodarsko prestrukturiranje regije, skladno z NEPN in S5 ter regionalnim razvojnim programom Zasavja, v smeri prehoda v nizkoogljično, krožno, digitalizirano gospodarstvo z izkoriščanjem oziroma preobrazbo obstoječih dejavnosti, vezanih na preteklo premogovno intenzivno gospodarsko aktivnost. Sredstva SPP bodo zato namenjena podpori naslednjim (sklopom) ukrepov:

-naložbe v raziskave, razvoj in inovacije ter proizvodne zmogljivosti regije predvsem v malih in srednjih podjetjih (proizvodni sektor);

-razvoj start-up ekosistema ter spodbujanje podjetij s potencialom hitre rasti, vključno z ekonomsko poslovno infrastrukturo ter

-produktivne naložbe, ki niso naložbe v MSP.

Za doseganje cilja visoko motivirani in usposobljeni prebivalci bo podpora namenjena naslednjim ukrepom:

-obogateno izvajanje kakovostnega in dostopnega učenja ter uvajanje krožnih vsebin v vzgojno izobraževalne zavode;

-vseživljenjska karierna orientacija, usposabljanje in izobraževanje brezposelnih in iskalcev zaposlitve, vključno z zaposlenimi.

Za doseganje cilja cenovno dostopna in trajnostna stanovanja bo podpora namenjena ukrepu:

-prenova posameznih stanovanjskih enot (v večstanovanjskih stavbah), s ciljem večje funkcionalnosti in ustreznosti glede na spremenjene zahteve uporabnikov, še posebej invalidnih oseb, ter s tem ohranjanja kvalitete in vrednosti obstoječega fonda javnih najemnih stanovanj oz. javnih najemnih oskrbovanih stanovanj.

Ukrepi se dopolnjujejo in povezujejo s podporo ukrepom v okviru relevantnih ciljev politik v okviru cilja „naložbe za delovna mesta in rast“ ter drugimi finančnimi instrumenti in drugima dvema stebroma Mehanizma za pravičen prehod.

Za izboljšanje znotraj in zunaj-regijske povezljivosti bomo s sredstvi drugih skladov Programa in III. stebra Mehanizma za pravični prehod podprli naslednje ukrepe:

-spodbujanje naložb v trajnostno lokalno mobilnost s poudarkom na javnem potniškem prometu in

-razvoj in modernizacija povezav regije za potrebe rasti gospodarstva.

Kjer bo relevantno, bo izvajanje ukrepov skladno s pobudo Novi evropski Bauhaus.

Pri oblikovanju končne vsebine ukrepov ter meril za njihov izbor in izvedbo bomo upoštevali relevantne omilitvene ukrepe in v največji možni meri tudi relevantna priporočila v skladu s Celovito presojo vplivov na okolje, ki so našteti v Prilogi: Omilitveni ukrepi in priporočila. Ugotovljeno je bilo, da noben

ukrep nima bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev ob upoštevanju tehničnih meril, navedenih v Prilogi: DNSH. Vsaka investicija/operacija na področju zagotavljanja lesne biomase za proizvodnjo toplotne energije za daljinsko ogrevanje bo dodatno ocenjena skozi DNSH pravila za upravljanje z gozdovi ter da povečana raba lesne biomase ne bo povečala sečnje gozdov, ki bi jih spremenila v plantaže ali povečala uvoza lesne biomase iz drugih držav.

Glavne ciljne skupine – člen 22(3)(d)(iii) uredbe o skupnih določbah:

Ciljne skupine: podjetja, regionalna razvojna partnerstva, javni sektor, učenci, dijaki, vzgojno izobraževalni zavodi in posamezniki na območjih, opredeljenih v območnih načrtih.

Upravičenci: podjetja, zadruge, javni skladi, javni zavodi (javni raziskovalni zavodi, ZRSZ), vrtci in šole, vpisani v razvid, institucije podpornega okolja, regionalna razvojna partnerstva, neprofitne organizacije in lokalne skupnosti na območjih, opredeljenih v območnih načrtih.

Ukrepi za zaščito enakosti, vključenosti in nediskriminacije – člen 22(3)(d)(iv) uredbe o skupnih določbah in člen 6 uredbe o ESS+

V okviru ukrepov bodo spoštovana načela enakosti spolov, enakih možnosti in nediskriminacije, saj je enakost spolov temeljna vrednota EU in temeljna pravica ter ključno načelo evropskega stebra socialnih pravic. Skladno z 12. členom Zakona o enakih možnostih žensk in moških (Uradni list RS, št. 59/02, 61/07 – ZUNEO-A, 33/16 – ZVarD in 59/19) bomo na vseh predvidenih področjih zagotovili enako obravnavanje obeh spolov. Pri oblikovanju in izvedbi razpisov in javnega naročanja bo z uporabo jasnih, objektivnih in nediskriminatornih pogojev in meril za izbor vlog v celoti zagotovljena transparentnost in spoštovanje pravnega reda EU in RS.

Navedba specifičnih ciljnih ozemelj, vključno z načrtovano uporabo teritorialnih orodij – člen 22(3)(d)(v) uredbe o skupnih določbah

V okviru navedenega specifičnega cilja ni predvidena uporaba teritorialnih orodij.

V okviru navedenega specifičnega cilja sta upravičeni območji dveh premogovnih regij:

- Savinjsko-Šaleška (SAŠA) - ožje in širše območje je del območja NUTS 3 (SI034 Savinjska). Občine ožjega in širšega območja so opredeljene v ONPP SAŠA;

- Zasavska - širše območje je NUTS3 (SI035 Zasavje); ožje območje je del območja NUTS3 (SI035 Zasavje). Občine ožjega območja so opredeljene v ONPP Zasavje.

Medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi – člen 22(3)(d)(vi) uredbe o skupnih določbah

V okviru predmetnega specifičnega cilja medregionalni, čezmejni in transnacionalni ukrepi niso predvideni. V širšem smislu pa bodo investicije, ki se bodo izvedle v obeh ONPP-jih doprinesle k vsebinam makroregionalnih strategij na področjih gospodarstva, energetike, okolja in človeških virov.

Načrtovana uporaba finančnih instrumentov – člen 22(3)(d)(vii) uredbe o skupnih določbah

V okviru predmetnega specifičnega cilja uporaba finančnih instrumentov ni predvidena, saj predstavlja SPP I. steber Mehanizma za pravični prehod, ki ga dopolnjujeta II. in III. steber, ki predstavljata povratne vire za podporo projektom pravičnega prehoda

2.1.1.1.2. Kazalniki

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah in člen 8 uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu

Tabela 2: Kazalniki učinka

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
10	JSO8.1	SPP		EECO01	Skupno število udeležencev	osebe	0,00	2.400,00
10	JSO8.1	SPP		EECO02	Brezposelni, vključno z dolgotrajno brezposelnimi	osebe	0,00	1.400,00
10	JSO8.1	SPP		EECO06	Otroci, mlajši od 18 let	osebe	0,00	0,00
10	JSO8.1	SPP		EECO08	Udeleženci, stari 55 let in več	osebe	0,00	0,00
10	JSO8.1	SPP		EECO09	Udeleženci z nižjo sekundarno izobrazbo ali manj	osebe	0,00	0,00
10	JSO8.1	SPP		EECO10	Udeleženci z višjo sekundarno ali posekundarno izobrazbo	osebe	0,00	0,00

10	JSO8.1	SPP		RCO01	Podjetja, ki so prejela podporo (od tega: mikro, mala, srednja, velika)	podjetja	0,00	33,00
10	JSO8.1	SPP		EECO11	Udeleženci s terciarno izobrazbo	osebe	0,00	0,00
10	JSO8.1	SPP		RCO02	Podjetja, ki so prejela podporo v obliki nepovratnih sredstev	podjetja	0,00	33,00
10	JSO8.1	SPP		RCO10	Podjetja, ki sodelujejo z raziskovalnimi organizacijami	podjetja	15,00	35,00
10	JSO8.1	SPP		RCO18	Cenovno dostopna in trajnostna stanovanja z boljšo energijsko učinkovitostjo	stanovanja	0,00	30,00
10	JSO8.1	SPP		RCO20	Novozgrajena in izboljšana omrežja za daljinsko ogrevanje in hlajenje	km	0,00	10,18
10	JSO8.1	SPP		RCO22	Dodatna proizvodna zmogljivost za energijo iz obnovljivih virov (od tega: električna energija, toplotna energija)	MW	0,00	71,54
10	JSO8.1	SPP		RCO38	Površina saniranih zemljišč, za katero je bila prejeta podpora	hektari	0,00	0,00
10	JSO8.1	SPP		9	Rešitve za shranjevanje električne energije	število projektov	0,00	3,00
10	JSO8.1	SPP		10	Število organizacij, ki so vključene v razvojne projekte za izboljšanje znanja spretnosti in kompetenc	število	10,00	39,00
10	JSO8.1	SPP		016	Število posodobljenih cenovno dostopnih, trajnostnih stanovanjskih enot, ki so javna najemna stanovanja oz. javna najemna oskrbovana stanovanja – stanovanja (Zasavje)	število	0,00	30,00
10	JSO8.1	SPP		017	Število stanovanj (SAŠA)	število	0,00	50,00

Sklic: člen 22(3)(d)(ii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 3: Kazalniki rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
10	JSO8.1	SPP		RCR01	Ustvarjena delovna mesta v subjektih, ki so prejeli podporo	letni EPDČ	0,00	2022	268,00	Spremljanje, MVZI, MGTŠ	
10	JSO8.1	SPP		EECR02	Udeleženci, ki so po zaključku sodelovanja vključeni v izobraževanje ali usposabljanje	osebe	0,00	2021	600,00	Spremljanje, MDDSZ	
10	JSO8.1	SPP		EECR03	Udeleženci, ki so po zaključku sodelovanja pridobili kvalifikacijo	osebe	0,00	2021	96,00	Spremljanje, MDDSZ	

10	JSO8.1	SPP		EECR04	Udeleženci, ki imajo po zaključku sodelovanja zaposlitev	osebe	0,00	2021	330,00	Spremljanje, MDDSZ	
10	JSO8.1	SPP		RCR32	Dodatna nameščena operativna zmogljivost za energijo iz obnovljivih virov	MW	0,00	2022	71,54	MOPE	
10	JSO8.1	SPP		RCR102	Raziskovalna delovna mesta, ustvarjena v subjektih, ki so prejeli podporo	letni EPDČ	0,00	2024	17,00	MVZI	
10	JSO8.1	SPP		025	Število oseb na leto, ki uporabljajo posodobljene, a cenovno dostopne stanovanjske enote, ki so oz. bodo oddane kot javna najemna stanovanja oz. javna najemna oskrbovana stanovanja – uporabniki/leto (Zasavje)	število (osebe)	0,00	2025	60,00	MSP	

2.1.1.1.3. Okvirna razčlenitev načrtovanih sredstev (EU) glede na vrsto ukrepa

Sklic: člen 22(3)(d)(viii) uredbe o skupnih določbah

Tabela 4: Razsežnost 1 – področje ukrepanja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
10	JSO8.1	SPP		004. Naložbe v osnovna sredstva, vključno v raziskovalno infrastrukturo, v javnih raziskovalnih središčih in visokem šolstvu, ki so neposredno povezane z raziskovalnimi in inovacijskimi dejavnostmi	40.258.600,00
10	JSO8.1	SPP		010. Raziskovalne in inovacijske dejavnosti v MSP, vključno z mreženjem	9.210.000,00
10	JSO8.1	SPP		011. Raziskovalne in inovacijske dejavnosti v velikih podjetjih, vključno z mreženjem	5.210.000,00
10	JSO8.1	SPP		020. Poslovna infrastruktura za MSP (vključno z industrijskimi parki in območji)	29.320.000,00
10	JSO8.1	SPP		021. Poslovni razvoj in internacionalizacija MSP, vključno s produktivnimi naložbami	36.230.000,00
10	JSO8.1	SPP		022. Podpora velikim podjetjem s finančnimi instrumenti, vključno s produktivnimi naložbami	25.970.000,00
10	JSO8.1	SPP		048. Energija iz obnovljivih virov: sonce	33.000.000,00
10	JSO8.1	SPP		053. Pametni energetski sistemi (vključno s pametnimi omrežji in sistemi IKT) ter povezano shranjevanje	13.539.536,33
10	JSO8.1	SPP		054. Visoko učinkovita soproizvodnja toplote in električne energije, daljinsko ogrevanje in hlajenje	19.910.463,67
10	JSO8.1	SPP		073. Sanacija industrijskih območij in kontaminiranih zemljišč	15.640.000,00

10	JSO8.1	SPP		086. Infrastruktura za alternativna goriva	4.000.000,00
10	JSO8.1	SPP		126. Stanovanjska infrastruktura (razen za migrante, begunce in osebe, ki so upravičene do mednarodne zaščite ali so zaprosile zanjo)	6.500.000,00
10	JSO8.1	SPP		134. Ukrepi za izboljšanje dostopa do zaposlitve	3.030.000,00
10	JSO8.1	SPP		145. Podpora za razvoj digitalnih znanj in spretnosti	1.987.500,00
10	JSO8.1	SPP		149. Podpora za osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje (razen infrastrukture)	4.967.500,00
10	JSO8.1	Skupaj			248.773.600,00

Tabela 5: Razsežnost 2 – oblika financiranja

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
10	JSO8.1	SPP		01. Nepovratna sredstva	248.773.600,00
10	JSO8.1	Skupaj			248.773.600,00

Tabela 6: Razsežnost 3 – mehanizem za ozemeljsko izvrševanje in ozemeljski pristop

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
10	JSO8.1	SPP		33. Drugi pristopi – brez ozemeljskega ciljnega usmerjanja	248.773.600,00
10	JSO8.1	Skupaj			248.773.600,00

Tabela 7: Razsežnost 6 – sekundarna področja ESS+

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)

Tabela 8: Razsežnost 7 – razsežnost enakosti spolov v okviru ESS+*, ESRR, Kohezijskega sklada in SPP

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	Oznaka	Znesek (v EUR)
10	JSO8.1	SPP		02. Vključevanje vidika spola	7.705.000,00
10	JSO8.1	SPP		03. Spolna nevtralnost	241.068.600,00

10	JSO8.1	Skupaj			248.773.600,00

* Načeloma 40 % za ESS+ prispeva k spremljanju enakosti spolov. 100 % se uporabi, kadar se država članica odloči za uporabo člena 6 uredbe o ESS+.

2.2. Prednostne naloge za tehnično pomoč

3. Načrt financiranja

Sklic: člen 22(3), točke (g)(i), (ii) in (iii), člen 112(1), (2) in (3) ter členi 14, 26 in 26a uredbe o skupnih določbah

3.1. Prerazporeditve in prispevki (1)

Sklic: členi 14, 26, 26a in 27 uredbe o skupnih določbah

Sprememba programa v zvezi z	☐ prispevek v InvestEU
	☐ prerazporeditev v instrumente v okviru neposrednega ali posrednega upravljanja
	☐ prerazporeditve med ESRR, ESS+ in Kohezijskim skladom ali v drugi sklad ali sklade
	☐ Skladi, ki prispevajo k ciljem iz člena 21c(3) Uredbe (EU) 2021/241

(1) Uporablja se samo za spremembe programov v skladu s členi 14, 26 in 26a, razen dopolnilnih prerazporeditev v SPP v skladu s členom 27 uredbe o skupnih določbah. Prerazporeditve ne vplivajo na letno razdelitev odobrenih finančnih sredstev na ravni večletnega finančnega okvira za posamezno državo članico.

Tabela 15A: Prispevki v InvestEU* (razčlenitev po letih)

Prispevek		Prispevanje k	Razčlenitev po letih							
Sklad	Kategorija regije	Sklop InvestEU	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj

* Pri vsakem novem zahtevku za prispevek se v spremembi programa določijo skupni zneski za vsako leto po skladih in kategorijah regij.

Tabela 15B: Prispevki v InvestEU* (povzetek)

Sklad	Kategorija regije	Trajnostna infrastruktura (a)	Inovacije in digitalizacija (b)	MSP (c)	Socialne naložbe in spretnosti (d)	Skupaj (e) = (a) + (b) + (c) + (d)
Skupaj						

* Kumulativni zneski za vse prispevke, izvedene s spremembami programa v programskem obdobju. Pri vsakem novem zahtevku za prispevek se v spremembi programa določijo skupni zneski za vsako leto po skladih in kategorijah regij.

Utemeljitev, ob upoštevanju, kako navedeni zneski prispevajo k doseganju ciljev politike, izbranih v programu v skladu s členom 10(1) uredbe o InvestEU

Tabela 16A: Prerazporeditve v instrumente v okviru neposrednega ali posrednega upravljanja (razčlenitev po letih)

Prerazporeditve iz		Prerazporeditve v	Razčlenitev po letih							
Sklad	Kategorija regije	Instrument	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj

Tabela 16B: Prerazporeditve v instrumente v okviru neposrednega ali posrednega upravljanja* (povzetek)

Sklad	Kategorija regije	Skupaj
Skupaj		

* Kumulativni zneski za vse prerazporeditve, izvedene s spremembami programa v programskem obdobju Pri vsakem novem zahtevku za prerazporeditev se v spremembi programa določijo skupni prerazporejeni zneski za vsako leto po skladih in kategorijah regij.

Prerazporeditve v instrumente v okviru neposrednega ali posrednega upravljanja – utemeljitev

Tabela 17A: Prerazporeditve med skladi ESRR, ESS+ in Kohezijskim skladom ali v drugi sklad ali sklade (razčlenitev po letih)

Prerazporeditve iz		Prerazporeditve v		Razčlenitev po letih							
Sklad	Kategorija regije	Sklad	Kategorija regije	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj

* Prerazporeditev v druge programe. Prerazporeditve med skladoma ESRR in ESS+ se lahko izvedejo samo znotraj iste kategorije regij.

Tabela 17B: Prerazporeditve med skladi ESRR, ESS+ in Kohezijskim skladom ali v drugi sklad ali sklade (povzetek)

	ESRR				ESS+				Kohezijski sklad	ESPR	AMIF	SNV	IUMV	Skupaj
	Bolj razvite regije	Prehod	Manj razvite regije	Najbolj oddaljene ali severne redko poseljene regije	Bolj razvite regije	Prehod	Manj razvite regije	Najbolj oddaljene ali severne redko poseljene regije						
Skupaj														

* Kumulativni zneski za vse prerazporeditve, izvedene s spremembami programa v programskem obdobju. Pri vsakem novem zahtevku za prerazporeditev se v spremembi programa določijo skupni prerazporejeni zneski za vsako leto po skladih in kategorijah regij.

Prerazporeditve med skladi z deljenim upravljanjem, vključno med skladi kohezijske politike – utemeljitev

Priprava in izvajanje Akcijskega načrta za razvoj spretnosti

Ob upoštevanju posebnega priporočila za Slovenijo za leto 2025 na področju razvoja spretnosti ter uspešnosti države glede na kazalnike evropske socialne preglednice o izobraževanju odraslih in digitalnih spretnostih ter z ozirom na pobudo "Unija spretnosti" kot vodilni okvir politike EU, se Slovenija zavezuje k pripravi Akcijskega načrta. Ta bo skupaj z obstoječo Resolucijo o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v RS za obdobje 2022–2030 stremel k doseganju cilja EU, da je do l. 2030 vsaj 60 % odraslih vključenih v izobraževanje.

Načrt bo omogočil razmislek o potrebnih korakih za okrepitev podpore iz ESS+ pri razvoju in nadgradnji spretnosti, izobraževanju odraslih in digitalnih znanj kot del celovite slovenske strategije razvoja spretnosti.

Načrt se bo pripravil v sodelovanju med Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje, Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvom za digitalno preobrazbo in drugimi pristojnimi ministrstvi, odgovornimi za razvoj spretnosti na svojih področjih. Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj bo usklajevalo aktivnosti priprave in izvajanja načrta v okviru svoje vloge organa upravljanja slovenskega kohezijskega programa.

Načrt je potrebno sprejeti s strani OzS najpozneje do konca leta 2026.

Zagotavljal bo bistven prispevek socialnih partnerjev, zlasti delodajalcev in sindikatov, ki sodelujejo v Ekonomsko-socialnem svetu Slovenije, Zavoda RS za zaposlovanje, predstavnikov izobraževalnih institucij, Centrom za poklicno izobraževanje ter drugih ustreznih deležnikov – da se zagotovi, da načrt odraža potrebe trga dela.

Načrt bo naslovil učinkovito uresničevanje naslednjih ciljev in načel:

(Obseg / usmeritev)

1. Pregled uspešnosti tekočih operacij ESS+ na področju spretnosti v okviru posebnih ciljev (a) – aktivna politika trga dela (APTD), (e) – spretnosti in (g) – vseživljenjsko učenje.
2. Preusmeritev razpoložljivih virov drugih skladov v operacije s področja spretnosti v skladu s priporočili za posamezno državo (CSR), vključno z izobraževanjem odraslih in digitalnimi spretnostmi, ter prilagajanje potrebam trga dela, ob upoštevanju orodja za napovedovanje potreb po spretnostih, financiranega iz ESS+; ter vključitev širše delovne sile za prilagoditev zelenemu in digitalnemu prehodu.
3. Spodbujanje uporabe sorazmernega prispevka oz. pristopa (pro rata) v skladu s členom 63 Uredbe (EU) 2021/1060, da se zagotovi enak dostop do programov razvoja spretnosti v kohezijskih regijah vzhodne in zahodne Slovenije ter s tem prispeva k poenostavitvi izvajanja.
4. Posebna pozornost bo namenjena tudi razvoju spretnosti v zdravstvu in dolgotrajni oskrbi v okviru posebnega cilja (k).
5. ESS+ bo podprl tudi razvoj spretnosti na področju civilne pripravljenosti, v obrambni industriji (vključno z dvojno rabo tehnologij) ter na področju kibernetske varnosti, skladno s spremembami Uredbe o ESS+ v okviru vmesnega pregleda (Mid-Term Review).

6. Operacije ESS+ na področju spretnosti bodo prispevale k celoviti slovenski strategiji razvoja spretnosti in bodo zato komplementarne ukrepom poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter drugim ukrepom, ki jih financirajo drugi skladi EU in nacionalni viri.

(Način izvajanja)

7.Kot 1. korak naj bi se oblikovanje operacije ESS+ na področju spretnosti razširilo in poenostavilo z uporabo POS za usposabljanja, potrjenih s strani OU ter vključitvijo standardnih pavšalnih stopenj (off-the-shelf), kjer je to možno in ustrezno.

8.Povečati je treba privlačnost operacij ESS+ na področju spretnosti in zagotoviti, da bodo brezplačne za udeležence.

(Viri)

9. Načrt mora zagotoviti ustrezne vire za krepitev izvajanja programa na področju veščin, da se dosežejo zgornji cilji tudi z oceno potreb in z razmislekom o ponovnem prenosu sredstev do konca leta 2026, če potrebno.

(Spremljanje)

10. OU bo predvidoma dvakrat letno poročal o napredku za razpravo na OzS in na tej podlagi sprejel ukrepe za zagotovitev učinkovite izvedbe Načrta.

Preglednica 21: Sredstva, ki prispevajo k ciljem iz člena 21c(3) Uredbe (EU) 2021/241

Sklad	Kategorija regije	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj
Skupaj								

3.2. SPP: dodelitev v programu in prerazporeditve (1)

3.2.1. Sredstva SPP, dodeljena programu pred prerazporeditvami po prednostnih nalogah (kjer je ustrezno) (2)

Sklic: člen 27 uredbe o skupnih določbah

Tabela 18: Dodelitev iz SPP v program v skladu s členom 3 uredbe o SPP pred prerazporeditvami

Prednostna naloga SPP	Dodelitev iz SPP
Sklad za pravični prehod	113.288.670,00
Skupaj	113.288.670,00

(1) Prerazporeditve ne vplivajo na letno razdelitev odobrenih finančnih sredstev na ravni večletnega finančnega okvira za državo članico.

(2) Velja za prvo sprejetje programov z dodelitvijo iz SPP.

3.2.2. Prerazporeditve v SPP kot dopolnilna podpora (1) (kjer je ustrezno)

Prerazporeditev v SPP	☐ zadeva notranje prerazporeditve znotraj programa z dodelitvijo iz SPP
	☐ zadeva prerazporeditve iz drugih programov v program z dodelitvijo iz SPP

(1) Oddelek se izpolni po programu, ki prejme podporo. Kadar program, ki ga podpira SPP, prejme dopolnilno podporo (glej člen 27 uredbe o skupnih določbah) v okviru programa in iz drugih programov, je treba izpolniti vse tabele v tem oddelku. Ob prvem sprejetju z dodelitvijo sredstev iz SPP je treba v tem oddelku potrditi ali popraviti predhodne prerazporeditve, predlagane v sporazumu o partnerstvu.

Tabela 18A: Prerazporeditve v SPP v okviru programa (razčlenitev po letih)

Prerazporeditve iz		Prerazporeditve v	Razčlenitev po letih							
Sklad	Kategorija regije	Prednostna naloga SPP*	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj

* Sredstva SPP bi bilo treba dopolniti s sredstvi ESRR ali ESS+ v kategoriji regij, v kateri je zadevno ozemlje.

Tabela 18B: Prerazporeditev sredstev ESRR in ESS+ v SPP v okviru programa

Prerazporeditev v okviru programa* (dopolnilna podpora) po kategoriji regije	Dodelitev iz SPP v programu*, razčlenjena po kategoriji regije, v kateri je ozemlje** (po prednostnih nalogah SPP)	
	Prednostna naloga SPP	Znesek

* Program z dodelitvijo sredstev iz SPP

** Sredstva SPP bi bilo treba dopolniti s sredstvi ESRR ali ESS+ v kategoriji regij, v kateri je zadevno ozemlje.

Tabela 18C: Prerazporeditve v SPP iz drugih programov (razčlenitev po letih)

Prerazporeditve iz		Prerazporeditve v	Razčlenitev po letih							
Iz sklada	Kategorija regije	Prednostna naloga SPP*	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj

* Sredstva SPP bi bilo treba dopolniti s sredstvi ESRR ali ESS+ v kategoriji regij, v kateri je zadevno ozemlje.

Tabela 18D: Prerazporeditev sredstev ESRR in ESS+ iz drugih programov v SPP v tem programu

Prerazporeditve iz drugih programov** po kategoriji regije	Dopolnilna podpora za SPP v tem programu* za ozemlje, ki je v *** v dani kategoriji regije (po prednostnih nalogah)	
	Prednostna naloga SPP	Znesek

* Program z dodelitvijo sredstev iz SPP, ki prejema dopolnilno podporo iz ESRR in ESS+

** Program, ki zagotavlja dopolnilno podporo iz ESRR in ESS+ (vir)

*** Sredstva SPP bi bilo treba dopolniti s sredstvi ESRR ali ESS+ v kategoriji regij, v kateri je zadevno ozemlje.

3.2.2. Prerazporeditve v SPP kot dopolnilna podpora (1) (kjer je ustrezno)

Utemeljitev dopolnilne prerazporeditve iz ESRR in ESS+ na podlagi načrtovanih vrst ukrepov

Sklic: člen 22(3)(d)(ix) uredbe o skupnih določbah

3.3. Prerazporeditve med kategorijami regij na podlagi vmesnega pregleda

Tabela 19A: Prerazporeditve med kategorijami regij na podlagi vmesnega pregleda v okviru programa (razčlenitev po letih)

Prerazporeditve iz	Prerazporeditve v	Razčlenitev po letih			
Kategorija regije*	Kategorija regije*	2025	2026	2027	Skupaj

* Uporablja se samo za ESRR in ESS+.

Tabela 19B: Prerazporeditve med kategorijami regij na podlagi vmesnega pregleda v druge programe (razčlenitev po letih)

Prerazporeditve iz	Prerazporeditve v	Razčlenitev po letih			
Kategorija regije*	Kategorija regije*	2025	2026	2027	Skupaj

* Uporablja se samo za ESRR in ESS+.

3.4. Prerazporeditve nazaj (1)

Tabela 20A: Prerazporeditve nazaj (razčlenitev po letih)

Prerazporeditve iz	Prerazporeditve v		Razčlenitev po letih							
Instrument InvestEU ali drugi instrumenti Unije	Sklad	Kategorija regije	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj

(1) Uporablja se samo za spremembe programov za sredstva, prerazporejena nazaj iz drugih instrumentov Unije, vključno z elementi AMIF, SNV in IUMV, v okviru neposrednega ali posrednega upravljanja ali iz instrumenta InvestEU.

Tabela 20B: Prerazporeditve nazaj* (povzetek)

Iz	V						
InvestEU / Instrument	ESRR			ESS+			Kohezijski sklad
	Bolj razvite regije	Prehod	Razvito	Bolj razvite regije	Prehod	Razvito	

* Kumulativni zneski za vse prerazporeditve, izvedene s spremembami programa v programskem obdobju. Pri vsakem novem zahtevku za prerazporeditev se v spremembi programa določijo skupni prerazporejeni zneski za vsako leto po skladih in kategorijah regij.

3.5. Finančna sredstva po letih

Sklic: člen 22(3)(g)(i) uredbe o skupnih določbah ter členi 3, 4 in 7 uredbe o SPP

Tabela 10: Finančna sredstva po letih

Sklad	Kategorija regije	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Skupaj
							Odobrena finančna sredstva brez zneska prožnosti	Znesek prožnosti	Odobrena finančna sredstva brez zneska prožnosti	Znesek prožnosti	
ESRR*	Bolj razvite regije		70.408.132,00	71.421.682,00	65.044.910,00	66.099.685,00	31.753.448,00	31.753.448,00	32.302.146,00	32.302.146,00	401.085.597,00
ESRR*	Manj razvite regije		223.212.956,00	226.426.485,00	206.216.785,00	209.557.165,00	96.283.321,00	96.283.321,00	98.011.183,00	98.011.182,00	1.254.002.398,00
Skupaj ESRR			293.621.088,00	297.848.167,00	271.261.695,00	275.656.850,00	128.036.769,00	128.036.769,00	130.313.329,00	130.313.328,00	1.655.087.995,00
ESS+*	Bolj razvite regije		20.415.639,00	20.894.675,00	28.794.253,00	29.292.738,00	7.602.880,00	7.602.879,00	7.862.192,00	7.862.193,00	130.327.449,00
ESS+*	Manj razvite regije		67.995.674,00	69.514.319,00	94.557.707,00	96.138.019,00	30.121.239,00	30.121.239,00	30.943.328,00	30.943.328,00	450.334.853,00
Skupaj ESS+			88.411.313,00	90.408.994,00	123.351.960,00	125.430.757,00	37.724.119,00	37.724.118,00	38.805.520,00	38.805.521,00	580.662.302,00
SPP* - Sredstva SPP iz člena 3			19.353.124,00	19.663.993,00	19.981.080,00	20.304.509,00	8.412.367,00	8.412.368,00	8.580.614,00	8.580.615,00	113.288.670,00
SPP - Sredstva SPP iz člena 4			72.138.556,00	73.297.317,00							145.435.873,00
SPP - Sredstva SPP iz člena 7, povezana s sredstvi SPP iz člena 3											
SPP - Sredstva SPP iz člena 7, povezana s sredstvi SPP iz člena 4											
Skupaj SPP			91.491.680,00	92.961.310,00	19.981.080,00	20.304.509,00	8.412.367,00	8.412.368,00	8.580.614,00	8.580.615,00	258.724.543,00
Kohezijski sklad			122.688.976,00	124.659.728,00	126.669.895,00	128.720.267,00	53.330.135,00	53.330.136,00	54.396.738,00	54.396.738,00	718.192.613,00
Skupaj Kohezijski sklad			122.688.976,00	124.659.728,00	126.669.895,00	128.720.267,00	53.330.135,00	53.330.136,00	54.396.738,00	54.396.738,00	718.192.613,00
Skupaj			596.213.057,00	605.878.199,00	541.264.630,00	550.112.383,00	227.503.390,00	227.503.391,00	232.096.201,00	232.096.202,00	3.212.667.453,00

° zneski po dopolnilni prerazporeditvi v SPP.

3.6. Skupna finančna sredstva po skladih in nacionalno sofinanciranje

Sklic: člen 22(3)(g)(ii), člen 22(6) in člen 36 uredbe o skupnih določbah

Za cilj „naložbe za delovna mesta in rast“: programi, ki uporabljajo tehnično pomoč v skladu s členom 36(5) uredbe o skupnih določbah v skladu z odločitvijo iz sporazuma o partnerstvu.

Tabela 11: Skupne finančne dodelitve po skladih in nacionalni prispevek

Številka specifičnega cilja politike / SPP ali tehnična pomoč	Prednostna naloga	Osnova za izračun podpore Unije (skupni upravičeni stroški ali javni prispevek)	Sklad	Kategorija regije*	Prispevek Unije (a) = (b) + (c) + (i) + (j)	Razčlenitev prispevka Unije				Nacionalni prispevek (d) = (e) + (f)	Okvirna razčlenitev nacionalnega prispevka		Skupaj (g)=(a)+(d)	Stopnja sofinanciranja (h) = (a)/(g)
						Prispevek Unije		Znesek prilagodljivosti			Javno (e)	Zasebno (f)		
						brez tehnične pomoči na podlagi člena 36(5)	za tehnično pomoč na podlagi člena 36(5)	brez tehnične pomoči na podlagi člena 36(5)	za tehnično pomoč na podlagi člena 36(5)					
						(b)	(c)	(i)	(j)					
1	1	Skupaj	ESRR	Bolj razvite regije	210.664.101,00	170.736.634,00	5.975.780,00	32.803.563,00	1.148.124,00	315.996.152,00	315.996.152,00	0,00	526.660.253,00	39,9999999620%
1	1	Skupaj	ESRR	Manj razvite regije	384.833.668,00	313.927.701,00	10.987.466,00	57.892.272,00	2.026.229,00	67.911.824,00	67.911.824,00	0,00	452.745.492,00	84,9999999558%
1	2	Skupaj	ESRR	Bolj razvite regije	4.221.500,00	3.490.532,00	122.169,00	588.212,00	20.587,00	6.332.250,00	6.118.116,00	214.134,00	10.553.750,00	40,0000000000%
1	2	Skupaj	ESRR	Manj razvite regije	16.129.440,00	13.336.730,00	466.786,00	2.247.270,00	78.654,00	2.846.372,00	2.750.118,00	96.254,00	18.975.812,00	84,9999989460%
1	11	Skupaj	ESRR	Bolj razvite regije	46.783.290,00	37.982.357,00	1.329.382,00	7.218.890,00	252.661,00	0,00	0,00	0,00	46.783.290,00	100,0000000000%
1	11	Skupaj	ESRR	Manj razvite regije	112.089.210,00	91.519.000,00	3.203.164,00	16.779.755,00	587.291,00	0,00	0,00	0,00	112.089.210,00	100,0000000000%
2	3	Skupaj	ESRR	Bolj razvite regije	55.365.943,00	44.653.367,00	1.562.867,00	8.840.299,00	309.410,00	83.048.915,00	83.048.915,00	0,00	138.414.858,00	39,9999998555%
2	3	Skupaj	ESRR	Manj razvite regije	304.143.348,00	248.045.379,00	8.681.586,00	45.812.931,00	1.603.452,00	53.672.356,00	53.672.356,00	0,00	357.815.704,00	84,9999998882%
2	3	Skupaj	Kohezijski sklad		297.669.843,00	246.855.619,00	6.171.584,00	43.553.986,00	1.088.654,00	52.529.973,00	52.529.973,00	0,00	350.199.816,00	84,9999998287%
2	4	Skupaj	ESRR	Bolj razvite regije	17.227.256,00	14.244.297,00	498.550,00	2.400.395,00	84.014,00	25.840.884,00	25.840.884,00	0,00	43.068.140,00	40,0000000000%
2	4	Skupaj	ESRR	Manj razvite regije	38.577.100,00	31.897.723,00	1.116.420,00	5.374.838,00	188.119,00	6.807.724,00	6.807.724,00	0,00	45.384.824,00	84,9999991186%
2	12	Skupaj	ESRR	Bolj razvite regije	14.581.216,00	11.838.179,00	414.336,00	2.249.953,00	78.748,00	14.581.216,00	14.581.216,00		29.162.432,00	50,0000000000%
2	12	Skupaj	ESRR	Manj razvite regije	22.976.697,00	18.760.096,00	656.603,00	3.439.612,00	120.386,00	1.209.300,00	1.209.300,00		24.185.997,00	94,9999993798%
2	12	Skupaj	Kohezijski sklad		15.183.773,00	12.598.103,00	315.106,00	2.215.335,00	55.229,00	2.679.490,00	2.679.490,00		17.863.263,00	84,9999969211%
3	5	Skupaj	ESRR	Manj razvite regije	79.120.019,00	64.034.854,00	2.241.219,00	12.409.610,00	434.336,00	13.962.357,00	13.962.357,00	0,00	93.082.376,00	84,9999993554%
3	5	Skupaj	Kohezijski sklad		205.882.001,00	170.718.534,00	4.267.786,00	30.142.158,00	753.523,00	36.332.118,00	36.332.118,00	0,00	242.214.119,00	84,9999999381%
3	13	Skupaj	ESRR	Bolj razvite regije	21.044.704,00	17.085.747,00	598.001,00	3.247.301,00	113.655,00	21.044.704,00	21.044.704,00		42.089.408,00	50,0000000000%
3	13	Skupaj	ESRR	Manj razvite regije	53.884.833,00	43.996.082,00	1.539.862,00	8.066.560,00	282.329,00	2.836.045,00	2.836.045,00		56.720.878,00	94,9999980607%
3	13	Skupaj	Kohezijski sklad		199.456.996,00	165.404.077,00	4.134.930,00	29.188.311,00	729.678,00	10.497.737,00	10.497.737,00		209.954.733,00	94,9999998333%
4	6	Skupaj	ESRR	Manj razvite regije	33.948.063,00	28.070.174,00	982.456,00	4.729.887,00	165.546,00	5.990.835,00	5.990.835,00	0,00	39.938.898,00	84,9999992489%
4	6	Skupaj	ESS+	Bolj razvite regije	85.568.124,00	72.513.786,00	2.900.551,00	9.763.257,00	390.530,00	128.352.186,00	128.352.186,00	0,00	213.920.310,00	40,0000000000%

Številka specifičnega cilja politike / SPP ali tehnična pomoč	Prednostna naloga	Osnova za izračun podpore Unije (skupni upravičeni stroški ali javni prispevek)	Sklad	Kategorija regije*	Prispevek Unije (a) = (b) + (c) + (i) + (j)	Razčlenitev prispevka Unije				Nacionalni prispevek (d) = (e) + (f)	Okvirna razčlenitev nacionalnega prispevka		Skupaj (g)=(a)+(d)	Stopnja sofinanciranja (h) = (a)/(g)
						Prispevek Unije		Znesek prilagodljivosti			Javno (e)	Zasebno (f)		
						brez tehnične pomoči na podlagi člena 36(5)	za tehnično pomoč na podlagi člena 36(5)	brez tehnične pomoči na podlagi člena 36(5)	za tehnično pomoč na podlagi člena 36(5)					
						(b)	(c)	(i)	(j)					
4	6	Skupaj	ESS+	Manj razvite regije	310.315.718,00	257.920.660,00	10.316.824,00	40.459.840,00	1.618.394,00	54.761.598,00	54.761.598,00	0,00	365.077.316,00	84,9999998357%
4	7	Skupaj	ESRR	Manj razvite regije	68.951.389,00	56.297.677,00	1.970.418,00	10.322.023,00	361.271,00	12.167.893,00	12.167.893,00	0,00	81.119.282,00	84,9999991371%
4	7	Skupaj	ESS+	Bolj razvite regije	44.759.325,00	37.930.808,00	1.517.232,00	5.107.005,00	204.280,00	67.138.988,00	67.138.988,00	0,00	111.898.313,00	39,9999998213%
4	7	Skupaj	ESS+	Manj razvite regije	140.019.135,00	116.377.695,00	4.655.107,00	18.256.090,00	730.243,00	24.709.260,00	24.709.260,00	0,00	164.728.395,00	84,9999995447%
4	8	Skupaj	ESRR	Manj razvite regije	20.349.913,00	16.826.456,00	588.926,00	2.835.296,00	99.235,00	3.591.162,00	3.591.162,00	0,00	23.941.075,00	84,9999968673%
4	14	Skupaj	ESRR	Bolj razvite regije	12.952.635,00	10.515.969,00	368.059,00	1.998.655,00	69.952,00	12.952.635,00	12.952.635,00		25.905.270,00	50,0000000000%
4	14	Skupaj	ESRR	Manj razvite regije	39.714.808,00	32.426.489,00	1.134.927,00	5.945.307,00	208.085,00	2.090.254,00	2.090.254,00		41.805.062,00	94,9999978472%
5	9	Skupaj	ESRR	Bolj razvite regije	18.244.952,00	15.085.775,00	528.002,00	2.542.198,00	88.977,00	27.367.428,00	27.367.428,00	0,00	45.612.380,00	40,0000000000%
5	9	Skupaj	ESRR	Manj razvite regije	79.283.910,00	64.734.011,00	2.265.690,00	11.868.801,00	415.408,00	13.991.279,00	13.991.279,00	0,00	93.275.189,00	84,9999993031%
8	10	Skupaj	SPP** - Sredstva SPP iz člena 3		113.288.670,00	92.592.007,00	3.703.680,00	16.339.407,00	653.576,00	19.992.119,00	5.766.957,00	14.225.162,00	133.280.789,00	84,9999995123%
8	10	Skupaj	SPP** - Sredstva SPP iz člena 4		145.435.873,00	139.842.186,00	5.593.687,00			25.665.155,00	7.403.410,00	18.261.745,00	171.101.028,00	84,9999995324%
8	10	Skupaj	SPP**		258.724.543,00	232.434.193,00	9.297.367,00	16.339.407,00	653.576,00	45.657.274,00	13.170.367,00	32.486.907,00	304.381.817,00	84,9999995236%
Skupaj			ESRR	Bolj razvite regije	401.085.597,00	325.632.857,00	11.397.146,00	61.889.466,00	2.166.128,00	507.164.184,00	506.950.050,00	214.134,00	908.249.781,00	44,1602745622%
Skupaj			ESRR	Manj razvite regije	1.254.002.398,00	1.023.872.372,00	35.835.523,00	187.724.162,00	6.570.341,00	187.077.401,00	186.981.147,00	96.254,00	1.441.079.799,00	87,0182483212%
Skupaj			ESS+	Bolj razvite regije	130.327.449,00	110.444.594,00	4.417.783,00	14.870.262,00	594.810,00	195.491.174,00	195.491.174,00	0,00	325.818.623,00	39,9999999386%
Skupaj			ESS+	Manj razvite regije	450.334.853,00	374.298.355,00	14.971.931,00	58.715.930,00	2.348.637,00	79.470.858,00	79.470.858,00	0,00	529.805.711,00	84,9999997452%
Skupaj			SPP** - Sredstva SPP iz člena 3		113.288.670,00	92.592.007,00	3.703.680,00	16.339.407,00	653.576,00	19.992.119,00	5.766.957,00	14.225.162,00	133.280.789,00	84,9999995123%
Skupaj			SPP** - Sredstva SPP iz člena 4		145.435.873,00	139.842.186,00	5.593.687,00			25.665.155,00	7.403.410,00	18.261.745,00	171.101.028,00	84,9999995324%
Skupaj			Kohezijski sklad		718.192.613,00	595.576.333,00	14.889.406,00	105.099.790,00	2.627.084,00	102.039.318,00	102.039.318,00	0,00	820.231.931,00	87,5596993797%
Skupaj					3.212.667.453,00	2.662.258.704,00	90.809.156,00	444.639.017,00	14.960.576,00	1.116.900.209,00	1.084.102.914,00	32.797.295,00	4.329.567.662,00	74,2029621386%

* Za ESRR in ESS+: manj razvite regije, regije v prehodu, bolj razvite regije in, kjer je to ustrezno, posebna dodelitev za najbolj oddaljene in severne redko poseljene regije. Za Kohezijski sklad: ni relevantno. Za tehnično pomoč je uporaba kategorij regij odvisna od izbora sklada.

** Navedite skupna sredstva SPP, vključno z dopolnilno podporo, prerazporejeno iz ESRR in ESS+. Tabela ne vključuje zneskov v skladu s členom 7 uredbe o SPP. V primeru tehnične pomoči, ki se financira iz SPP, bi bilo treba sredstva SPP razdeliti na sredstva, povezana s členoma 3 in 4 uredbe o SPP. Za člen 4 uredbe o SPP ni zneska prilagodljivosti.

4. Omogočitveni pogoji

Sklic: člen 22(3)(i) uredbe o skupnih določbah

Tabela 12: Omogočitveni pogoji

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
1. Učinkoviti mehanizmi spremljanja trga javnih naročil			Da	Vzpostavljeni so mehanizmi za spremljanje, ki zajemajo vse javne pogodbe in njihova javna naročila v okviru skladov v skladu z zakonodajo Unije o javnih naročilih. Ta zahteva vključuje:1. ureditve za zagotovitev zbiranja učinkovitih in zanesljivih podatkov o postopkih javnega naročanja nad mejnimi vrednostmi Unije v skladu z obveznostmi poročanja iz členov 83 in 84 Direktive 2014/24/EU ter členov 99 in 100 Direktive 2014/25/EU;	Da	Zakon o javnem naročanju (v nadaljevanju ZJN-3: http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO7086) in z njim povezani podzakonski predpisi, predvsem Pravilnik o vrstah in načinu zbiranja podatkov za letno statistično poročilo o oddaji javnih naročil (http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV12700). Oba predpisa sta dostopna tudi na: https://ejn.gov.si/sistem/zakonodaja/veljavni-predpisi.html Statistična poročila za vsako posamezno leto so do dostopna na: https://ejn.gov.si/direktorat/porocila-in-analize.html	V skladu s 114. členom ZJN-3 ministrstvo, pristojno za javna naročila, zagotavlja spremljanje uporabe pravil o javnem naročanju. Kadar ugotovi ali prejme podatke, ki kažejo na posamezne kršitve ali sistemske težave obvesti Urad RS za nadzor proračuna, Računsko sodišče RS, Državno revizijsko komisijo, Agencijo RS za varstvo konkurence ali Komisijo za preprečevanje korupcije. Poleg tega ministrstvo vsaka tri leta poroča o rezultatih tega spremljanja EK. Poročilo je informacija javnega značajajavna informacija. V skladu s 106. - 108. členom ZJN-3 ministrstvo, pristojno za javna naročila, pripravi letno statistično poročilo o javnih naročilih, oddanih v Republiki Sloveniji na podlagi obvestil o oddanih javnih naročilih v preteklem letu, objavljenih na portalu javnih naročil oziroma v Uradnem listu Evropske unije, in iz sporočenih statističnih podatkov o evidenčnih naročilih. ZJN-3 določa tudi vsebino statističnega poročila in razčlenitev podatkov.
				2. ureditve za zagotovitev, da podatki zajemajo vsaj naslednje elemente:	Da	Vsi zahtevani podatki so del obvestil o oddaji javnih naročil, ki jih naročniki objavljajo na portalu javnih naročil, ki	Vsi zahtevani podatki so del obvestil o oddaji javnih naročil, ki jih naročniki objavljajo na portalu javnih naročil, ki

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
				(a) kakovost in intenzivnost konkurence: imena izbranega ponudnika, število prvotnih ponudnikov in pogodbena vrednost, (b) informacije o končni ceni po dokončanju in o udeležbi MSP kot neposrednih ponudnikov, kadar nacionalni sistemi zagotavljajo take informacije;		predstavlja enoten dostop do informacij o javnem naročanju in zagotavlja objavo vseh bistvenih podatkov v zvezi s postopkom oddaje javnega naročila (tj. obvestila o javnih naročilih, razpisna dokumentacija, odločitve o oddaji naročila, obvestila o oddaji naročil, ki vsebujejo tudi informacije o sodelovanju MSP itd.). Portal javnih naročil: https://www.enarocanje.si/	predstavlja enoten dostop do informacij o javnem naročanju in zagotavlja objavo vseh bistvenih podatkov v zvezi s postopkom oddaje javnega naročila (tj. obvestila o javnih naročilih, razpisna dokumentacija, odločitve o oddaji naročila, obvestila o oddaji naročil, ki vsebujejo tudi informacije o sodelovanju MSP itd.).
				3. ureditve za zagotovitev spremljanja in analize podatkov s strani pristojnih nacionalnih organov v skladu s členom 83(2) Direktive 2014/24/EU in členom 99(2) Direktive 2014/25/EU;	Da	Zakon o javnem naročanju (http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO7086)	V skladu s prvim odstavkom 114. člena ZJN-3 je spremljanje uporabe pravil javnega naročanja v pristojnosti Ministrstva za javno upravo, ki v primeru, ko ugotovi ali prejme podatke, ki kažejo na posamezne kršitve ali sistemske težave, o njih obvesti pristojne nacionalne organe, ki jih ustrezno obravnavajo. Te informacije se zbirajo in po potrebi identificirajo na različne načine, npr. preko letnega statističnega poročanja; različnih vrst iniciativ različnih deležnikov, predvsem na različnih dogodkih, kot so izobraževanja in usposabljanja; preko vzpostavljene enotne kontaktne točke za pomoč naročnikom in gospodarskim subjektom, (t.i. Help center), enotnega kontaktnega centra državne uprave za tehnično pomoč int.i. Enotnega kontaktnega centra državne uprave in; preko telefonskih in pisnih svetovanj itd.
				4. ureditve za dajanje izidov analize na razpolago javnosti v skladu s členom 83(3) Direktive	Da	Slovensko poročilo je skupaj s poročili drugih držav članic na voljo na spletni strani Evropske Komisije:	Rezultati spremljanja uporabe pravil javnega naročanja so del nacionalnega poročanja Evropski komisiji, ki poteka

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
				2014/24/EU in členom 99(3) Direktive 2014/25/EU;		https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/country-reports_en. Vsa državna statistična poročila o oddanih javnih naročilih v Republiki Sloveniji, v katerih Ministrstvo za javno upravo analizira stanje javnega naročanja za vsako posamezno leto, so dostopna na https://ejn.gov.si/direktorat/porocila-in-analize.html.	vsaka 3 leta. Poročilo je informacija javnega značaja. Za večjo preglednost rezultatov spremljanja bo Ministrstvo za javno upravo na svojih spletnih straneh v delu Poročila in analize (skupaj z nacionalnimi letnimi statističnimi poročili, ki so že objavljena z vsebino, kot predstavljeno v točki 1) objavilo tudi povezavo na omenjeno spletno stran Komisije. Sicer pa so običajno vse odločitve in poročila, ki jih sprejmejo različni državni organi (Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil, Komisija za preprečevanje korupcije, Računsko sodišče Republike Slovenije), vsak v okviru svoje pristojnosti na področju javnih naročil kot t.i. zagovorniki javnega interesa na podlagi zakona, ki ureja pravno varstvo v postopkih javnega naročanja, objavljeni na njihovih spletnih straneh. Poročila poleg ugotovitev vsebujejo tudi priporočila za izboljšanje sistemske ureditve javnega naročanja.
				5. ureditve za zagotovitev, da se vse informacije, ki kažejo na domnevne primere manipulacij pri razpisnih postopkih, sporočijo pristojnim nacionalnim telesom v skladu s členom 83(2) Direktive 2014/24/EU in členom 99(2) Direktive 2014/25/EU.	Da	Zakon o javnem naročanju (http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO7086)	V skladu z ZJN-3 (114. člen) MJU zagotavlja spremljanje uporabe pravil o javnem naročanju (JN). Ko ugotovi ali prejme podatke, ki kažejo na posamezne kršitve ali sistemske težave, obvesti pristojne organe (Urad RS za nadzor proračuna, Računsko sodišče RS, Državno revizijsko komisijo, Agencijo RS za varstvo konkurence (AVK) ali Komisijo za preprečevanje korupcije), ki vsak v ustrezno ukrepajo. Ta obveznost

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
							izhaja iz zakona, zato dodatni dogovori niso sklenjeni. Državni organi so dolžni spoštovati vso relevantno pozitivno zakonodajo, vključno s pravili poslovanja in postopkovnimi pravili. ZJN-3 opredeljuje izključitvene razloge, povezane z omejevanjem konkurence (75. člen). Preventivno vpliva tudi informatizacija postopka JN. Visoka transparentnost (objava obvestil, sklepov o oddaji, pogodb, razpisnih cen) je eden ključnih ukrepov v boju proti nedovoljenem dogovarjanju. MJU in AVK redno izvajata pregled stanja sistema JN. AVK izvaja zagovorništvo javnega interesa glede konkurence in svetuje naročnikom. Izvedeno je bilo izobraževanje o prepoznavanju in poročanju o usklajenih ravnanjih v postopkih JN, ki je javno dostopno. Glej merili 1 in 3.
2. Orodja in zmogljivosti za učinkovito uporabo pravil o državni pomoči			Da	Organi upravljanja imajo orodja in zmogljivosti za preverjanje skladnosti s pravili o državni pomoči: 1. za podjetja v težavah in za podjetja, za katera velja zahteva za vračilo;	Da	Zakon o spremljanju državnih pomoči (http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO3849), Recovery of unlawful aid (https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/procedures/recovery-unlawful-aid_en)	Pred dodelitvijo pomoči mora upravičenec predložiti izjavo, da ni podjetje v težavah. Dajalci pomoči imajo različne metode za preverjanje ali je upravičenec podjetje, ki ni v težavah. Najpogosteje uporabljena je izjava upravičenca, da ni podjetje v težavah. Vsi dajalci izvajajo naknadno kontrolo (naključno ali sistematično). Nekateri imajo vnaprej pripravljene tabele z vsemi podatki iz člena 2(18) GBER. Večina dajalcev pred dodelitvijo pomoči vnaprej preveri finančne izkaze. V primerih, ko je vlog veliko (npr. 100) in

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
							je težko vnaprej preveriti izkaze, dajalec z naknadno kontrolo preveri izjavo upravičenca. Vse sheme v pravnih podlagah vsebujejo določbo o naknadnem nadzoru – če je upravičenec posredoval napačne/neresnične podatke, mora pomoč vrniti. Tudi Služba za notranjo revizijo oz. Urad za nadzor proračuna v naključno izbranih primerih preverjata izpolnjevanje pogojev za dodelitev pomoči, tudi status podjetja v težavah. SSDP bo obveznost nadzora nad statusom podjetja v težavah vključil kot obvezen element priglasitve. Organi upravljanja pri SSDP dobijo informacije glede zahteva za izterjavo. Register državnih pomoči je odprt za širšo javnost
				2. prek dostopa do strokovnih nasvetov in smernic o zadevah v zvezi z državno pomočjo, ki jih zagotavljajo strokovnjaki lokalnih ali nacionalnih teles za državno pomoč.	Da	Več informacij na spletni strani Sektorja za spremljanje državnih pomoči: https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-finance/o-ministrstvu/direktorat-za-javno-premozenje/sektor-za-spremljanje-drzavnih-pomoci/	Sektor za spremljanje državnih pomoči (MF) redno izvaja usposabljanja o vprašanjih državnih pomoči za dajalce pomoči na centralni in lokalni ravni. Izobraževanja zajemajo osnove državnih pomoči in splošnih postopkov (priglasitev pomoči MF, poročanje o državnih pomočeh) ter ciljna izobraževanja o posebnih temah, to so državne pomoči in kohezijska politika, infrastrukturna pomoč, reševanje in prestrukturiranje. Vzpostavljena je mreža kontaktnih točk v vseh večjih organih dodeljevanja sredstev (ministrstva, javni skladi in javne agencije). Namen kontaktne točke je vzpostaviti povezavo med Sektorjem za spremljanje državnih pomoči (strokovnjaki za državno pomoč, ki so

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
							odgovorni za določeno področje oz. raziskave, razvoj in inovacije) in posameznim organom, ki dodeljuje (tj. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport), da bi zagotovili medsebojno izmenjavo informacij o aktualnih vprašanja, izmenjavo znanja, svetovanje in omogočanje hitrega reševanja odprtih vprašanj.
3. Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah			Da	Vzpostavljeni so učinkoviti mehanizmi za zagotavljanje skladnosti z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina), ki vključujejo: 1. ureditve za zagotovitev skladnosti programov, ki jih podpirajo skladi, in njihovega izvajanja z ustreznimi določbami Listine;	Da	Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« (poslan Evropski komisiji)	Postopkovnik konkretizira izvedbeni okvir tega pogoja, ki smo ga izvajali v fazi programiranja in ga bomo spremljali v vseh fazah implementacije (vključno s kontrolo, vrednotenjem itd.). Ukrepi postopkovnika bodo vključeni v pripravo nacionalnih predpisov (npr. slovensko uredbo o izvajanju EKP 21-27, ki opredeljuje pravila porabe sredstev EU, poslovnik o ustanovitvi OzS), pravila in dokumente OU (opis sistema upravljanja in nadzora, navodila in usmeritve, kontrolni list) in druge dejavnosti upravljanja. Pri tem bodo Center za človekove pravice in druge relevantne institucije (npr. Sektor za človekove pravice na MZZ, Zagovornika načela enakosti, Informacijski pooblaščenec ipd.) člani medresorske komisije/projektne skupine, ki bo ves čas sodelovala pri obravnavanju pritožb in njihovem reševanju (glej merilo 2). Kršitve bodo obravnavane v skladu z veljavnimi postopki varstva človekovih pravic. Osebe, ki bodo sodelovale pri spremljanju izvajanja Listine, bodo v skladu z Načrtom za krepitev upravnih

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
							zmogljivosti skozi celotno obdobje deležne ustreznega izobraževanja, ki bo predvidoma organizirano v sodelovanju s Centrom za človekove pravice.
				2. ureditve poročanja odboru za spremljanje o primerih neskladnosti operacij, ki jih podpirajo skladi, z Listino in pritožbah glede Listine, predloženih v skladu z ureditvami na podlagi člena 69(7).	Da	Postopkovnik za zagotavljanje horizontalnega omogočitvenega pogoja »Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah«	V sestavi OzS se zagotovijo predstavniki organov za varovanje človekovih pravic in/ali organov za enakost. Poslovnik določa, da se OzS enkrat letno predvidoma na svoji redni seji seznani s poročilom o številu pritožbami in njihovoi vsebinoi ter ugotovljenih neskladij v okviru operacij, ki jih podpirajo skladi, ter ustreznimi popravljalni ukrepi, ki bodo sprejeti z namenom preprečevanja ponavljanja kršitev. OzS-ju bo poročala odgovorna oseba OU, ki bo pripravila poročilo na podlagi informacij, zbranih med upravljavskimi preverjanji in ugotovitvami revizijskih postopkov in EU/nacionalnih nadzornih institucij in drugih virov, v okviru poročil o kršitvah Listine in pritožb na Listino ter na pobudo in ob pomoči članov medresorske/projektne skupine, ki se bo sestala predvidoma 2x letno (glej merilo 1). Nacionalna uredba, ki opredeljuje pravila porabe sredstev Evropske unije, vzpostavlja pravno podlago za zagotavljanje učinkovitega pravnega varstva v primeru neskladnosti poslovanja z Listino. Spletna stran SVRK se nadgrajuje s spletnim obrazcem za pritožbe na podlagi 7. odstavka 69. člena Uredbe (EU)

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
							2021/1060.
4. Izvajanje in uporaba Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov v skladu s Sklepom Sveta 2010/48/ES			Da	Vzpostavljen je nacionalni okvir za izvajanje Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov, ki vključuje: 1. cilje z merljivimi vrednostmi, zbiranje podatkov in mehanizme spremljanja;	Da	Akcijski program za invalide 2022-2030 (API): (https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.gov.si%2Fassets%2Fministrstva%2FMDDSZ%2FInvalidi%2FAPI-2022-2030%2FAction_programme_for_Persons_with_Disabilities_2022_2030.docx&wdOrigin=BROWSELINK),	Vlada RS je oktobra 2021 sprejela Akcijski program za invalide 2022-2030 (API), katerega namen je spodbujati, varovati in zagotavljati polnopravno in enakovredno uživanje človekovih pravic invalidov in spodbujanje njihovega dostojanstva. 7. 4. 2022 je bila imenovana Komisija za spremljanje API. Sestavljena je iz skupine predstavnikov vseh resornih ministrstev, strokovnih organizacij, Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije ter drugih invalidskih organizacij in Zveze društev upokojencev. Naloga Komisije je priprava letnega poročila o izvajanju API za Vlado RS. Poročevalci beležijo vse dejavnosti, ki so bile izvedene v letu v okviru predvidenih 13 ciljev in 120 ukrepov API. Mnenje na letno poročilo Komisije poda Svet za invalide (posvetovalni, neodvisen tripartitni organ, ustanovljen na podlagi 33. člena Konvencije ZN o pravicah invalidov in EU strategije za invalide 2021-30), ki je med drugim zadolžen za spodbujanje in spremljanje izvajanja Zakona o ratifikaciji Konvencije kot tudi za spremljanje implementacije API.
				2. ureditve za zagotovitev, da se politika, zakonodaja in standardi dostopnosti ustrezno upoštevajo pri pripravi in izvajanju programov;	Da	Akcijski program za invalide 2022–2030 (API) (https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.gov.si%2Fassets%2Fministrstva%2FMDDSZ%2FInvalidi%2FAPI-2022-2030%2FAction_programme_for_Perso	Pri izvajanju, spremljanju in vrednotenju Programa so/bodo sodelovale organizacije, ki so pristojne za spremljanje izvajanja Konvencije. Preverjanje skladnosti s Konvencijo je bila zagotovljena tudi v procesu programiranja, saj so bile v pripravo

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
						ns_with_Disabilities_2022_2030.docx&wdOrigin=BROWSELINK), Zakon o izenačevanju možnosti invalidov (http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4342)	Programa vključene različne organizacije s tega področja (glej načelo partnerstva). Skladnost operacij s Konvencijo bomo preverjali na podlagi meril v kontrolnih listih, ki bodo opredeljena v Navodilih OU. Postopki in naloge organov bodo določeni v Opisu sistema upravljanja in nadzora nad izvajanjem Programa. V načrtu za krepitev upravne zmogljivosti smo predvideli usposabljanja in izobraževanja ključnih deležnikov na tem področju, ki bo pripravljeno v sodelovanju s Komisijo za spremljanje API in ostalimi relevantnimi strokovnjaki.
				3. ureditve poročanja odboru za spremljanje o primerih neskladnosti operacij, ki jih podpirajo skladi, s Konvencijo Združenih narodov o pravicah invalidov in pritožbah glede navedene konvencije, predloženih v skladu z ureditvami na podlagi člena 69(7).	Da	Akcijski program za invalide 2022–2030 (API) (https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.gov.si%2Fassets%2Fministrstva%2FMDDSZ%2FInvalidi%2FAPI-2022-2030%2FAction_programme_for_Persons_with_Disabilities_2022_2030.docx&wdOrigin=BROWSELINK)	Organ upravljanja bo imenoval odgovorno osebo, ki bo zadolžena za spremljanje in pripravo letnega poročila o ugotovljenih neskladjih v postopkih upravljalnih preverjanj, revizij, vloženih spletnih pritožb, ugotovitvah Komisije za spremljanje API, ter o izvedenih popravljalnih ukrepih. Organ upravljanja bo v sodelovanju z MDDSZ in drugimi resorji poročilo predstavil na letnem OzS. Poročilo bo vsebovalo informacijo o ugotovljenih neskladjih in pritožbah, vsebini in izvedenih popravljalnih ukrepih. Pritožbe bo zbiral tudi OU, zato bo na njegovi spletni strani objavljen obrazec za pritožbe na podlagi 7. odstavka 69. člena Uredbe (EU) 2021/1060.

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
1.1. Dobro upravljanje nacionalne ali regionalne strategije pametne specializacije	ESRR	RSO1.1. Razvoj in izboljšanje raziskovalne in inovacijske zmogljivosti ter uvajanje naprednih tehnologij RSO1.4. Razvoj znanj in spretnosti za pametno specializacijo, industrijski prehod in podjetništvo	Da	Strategijo oziroma strategije pametne specializacije podpirajo: 1. najnovejša analiza izzivov za razširjanje inovacij in digitalizacijo;	Da	Strokovna analiza kot podlaga za Strategijo pametne specializacije, Končno poročilo, 23. 12. 2020 (https://www.gov.si/assets/vladne-sluzbe/SVRK/S4-Slovenska-strategija-pametne-specializacije/Studijakonkurencnosti-slovenskega-gospodarstva-po-panogah_dejavnostih-in-raziskovalnih-dejavnosti-na-podlagi-najnovejsih-podatkov.pdf), Empirically Led Internationalisation of S3, An Investigation Based on Micro-Data for the Country of Slovenia, 5. 3. 2020 (https://www.gov.si/assets/vladne-sluzbe/SVRK/)	Namen analize je z novejšimi podatki posodobiti izračune, kot so bili narejeni že v dveh dosedanjih analitičnih podlagah za oblikovanje oziroma revizijo Strategije pametne specializacije. Druga študija je imela cilj analizirati področja znanja, proizvodov in veščin v RS ter tako identificirati glavne nacionalne in mednarodne igralce, ki lahko sodelujejo pri razvoju RS v skladu s S5.
				2. obstoj pristojne regionalne ali nacionalne institucije ali telesa, odgovornega za upravljanje strategije pametne specializacije;	Da	Sistemizacija SVRK Vir: Kadrovska služba SVRK	Pomanjkljivosti, ki jih ima Slovenija glede drugega in tretjega kriterija omogočanja dobrega upravljanja nacionalne strategije pametne specializacije bodo odpravljene v skladu s pripravljenim akcijskim načrtom (Priloga Akcijski načrt S5), ki določa korake, institucije in mejnike za izvedbo. Večje spremembe so posledica novega Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (sprejet novembra 2021). Poleg tega so predvidene bistvene spremembe v skladu s priporočili EK »TF Reform Contract REFORM/SC2020/100 implementing framework contract No SRSS/2018/01/FWC/002 of Slovenia's innovation ecosystem«. Dodatno se v okviru SVRK načrtuje okrepitev skupine

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
							S5 z večjim fokusom na analitičnih veščinah.
				3. orodja za spremljanje in vrednotenje za merjenje uspešnosti pri doseganju ciljev strategije;	Da	Ciljni raziskovalni program 2019 (CRP 2019) "Spremljanje in presoja učinkov strateških razvojno inovacijskih partnerstev" (Vir: SVRK) Ciljni raziskovalni program 2021 (CRP 2021): Priprava metodologije in in presoja učinkovitosti ukrepov iz naslova S4/5, (Vir: SVRK) eMA 2 – Računalniški sistem	Izvajanje se spremlja in vrednoti preko instrumenta Ciljnih raziskovalnih programov, kjer sodelujemo SVRK, MGRT in MIZŠ. Izvajanje, spremljanje in na podlagi tega tudi vrednotenje je in bo omogočeno v krovnem informacijskem sistemu e-MA. S5 pokriva ne samo sredstva EKP, temveč tudi druge vire financiranja: nacionalna sredstva – javna in privatna, kar je prikazano v tekstu S5. Podatki, ki niso del EKP, temeljijo na ocenah pristojnih resorjev po posameznih področjih. Spremljanje izvajanja S5 se bo izvajalo preko sistema e-MA2 v delu EKP in na podlagi poročanja posameznih resorjev, ki so prispevali ocene za poglavje 7. Finance Slovenske strategije pametne specializacije.
				4. delovanje sodelovanja deležnikov („proces podjetniškega odkrivanja“);	Da	Spletne delavnice Slovenske strategije pametne specializacije uspešno zaključene - preko 900 udeležencev aktivno sodelovalo pri oblikovanju prenovljene S5 (https://www.eu-skladi.si/portal/sl/po-2020/priprava-programskih-dokumentov-1/slovenska-strategija-pametne-specializacije)	Deležniki so bili od vsega začetka procesa junija 2020 povabljeni k prenovi S5 in so vseskozi sodelovali, izpostavljamo 10 javnih webinarjev po posameznih prioritetnih področjih S5 – posnetki so dosegljivi. Proces je stalno odprt za vse zainteresirane deležnike preko posebnega elektronskega naslova s5.svrk@gov.si kamor lahko pošljejo predloge, mnenja, kritike in komentarje.

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
				5. ukrepi, potrebni za izboljšanje nacionalnih ali regionalnih raziskovalnih in inovacijskih sistemov, kjer je to ustrezno;	Da	Končno poročilo projekta REFORM »Strengthening the Innovation Ecosystem in Slovenia«	Izvedba projekta REFORM »Strengthening the Innovation Ecosystem in Slovenia« - na podlagi končne verzije priporočil zaključenega projekta bo sledila izvedba priporočil. Tudi besedilo S5 je usklajeno z ugotovitvami projekta.
				6. ukrepi v podporo industrijski tranziciji, kjer je to ustrezno;	Da	Projekt: Nacionalni demonstracijski center Pametne Tovarne (Vir: SVRK) Pravični prehod v Zasavju in SAŠA regiji – Območna načrta za pravični prehod (oba v pripravi)	Nacionalni demonstracijski center Pametne Tovarne (NDC PT) je strateški instrument zasnovan na distribuiranem delovanju, ki bo podjetjem, predvsem MSP omogočal učinkovit dostop do novih tehnologij, praktično usposabljanje in prenos znanj iz znanstveno-razvojnih okolij v realno industrijsko okolje, upoštevajoč načelo dobrih praks. NDC PT bo predstavljal demonstracijsko okolje uporabe in implementacije principov industrije 4.0 ter ključnih omogočitvenih tehnologij ter razvojno in testno okolje za visokotehnološke produkte, tehnologije in storitve za proizvodna in zagonska podjetja ter raziskovalne institucije.
				7. ukrepi za okrepitev sodelovanja s partnerji zunaj zadevne države članice na prednostnih področjih, ki jih podpira strategija pametne specializacije.	Da	Podporni dokument prenovljene S5: Analiza mednarodnega sodelovanja (Vir: SVRK) Posebno poglavje S5	Dokument popisuje, kako je Slovenija v obdobju od leta 2014 do leta 2021, s ciljem močnejšega pozicioniranja slovenskih inovacijskih deležnikov v regionalnih in globalnih verigah vrednosti (internacionalizacija navzven) in krepitve raziskovalno-razvojnih oddelkov in kompetenc zaposlenih v podjetjih in institucijah znanja ter privabljanja tujih vrhunskih kadrov in visokotehnoloških podjetij (internacionalizacija navznoter),

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
							okrepila mednarodno večstransko in dvostransko mednarodno sodelovanje na strateški, programski in projektni ravni.
1.2. Nacionalni ali regionalni načrt za širokopasovna omrežja	ESRR	RSO1.5. Izboljšanje digitalne povezljivosti	Da	Oblikovan je nacionalni ali regionalni načrt za širokopasovna omrežja, ki vključuje:1. oceno naložbene vrzeli, ki jo je treba obravnavati, da se zagotovi, da imajo vsi državljani Unije dostop do zelo visoko zmogljivih omrežij, na podlagi:(a) najnovejšega kartiranja obstoječih javnih in zasebnih infrastruktur ter kakovosti storitev z uporabo standardnih kazalnikov za kartiranje širokopasovnih omrežij,(b) posvetovanja o načrtovanih naložbah v skladu z zahtevami glede državne pomoči;	Da	Kartiranje državne regulatorja AKOS: https://gis.akos-rs.si/, Kartiranje Geodetske uprave: https://egp.gu.gov.si/egp/, Javna posvetovanja o državnih pomočeh za 2019 in 2021: https://www.gov.si/teme/elektronske-komunikacije/, Načrt razvoja gigabitne infrastrukture do leta 2030: https://www.gov.si/assets/vladne-sluzbe/SDP/Dokumenti/Nacrt.pdf	Ocena naložbene vrzeli je del Načrta razvoja gigabitne infrastrukture do leta 2030, ki ga je Vlada RS sprejela 25. 8. 2022. Kartiranje in javna posvetovanja o načrtovanih naložbah se sicer izvajajo zlasti pred vsakim javnim razpisom za sofinanciranje gradnje širokopasovnih omrežij naslednje generacije oziroma bodo izvedena pred izvedbo drugih ukrepov za spodbujanje povezljivosti, ki bodo sofinancirani iz javnih sredstev.
				2. utemeljitev načrtovane javne intervencije na podlagi modelov trajnostnih naložb za:(a) okrepitev cenovne dostopnosti in razpoložljivosti odprtih, kakovostnih in na prihodnost pripravljenih infrastrukture in storitev,(b) prilagoditev oblik finančne pomoči ugotovljenim nedelovanjem trga,(c) omogočanje dopolnilne uporabe različnih oblik financiranja s strani Unije, nacionalnih ali regionalnih virov;	Da	Predlog novega Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-2) - osnutek v obravnavi: https://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/zakonodaja/izbran/!ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfIjo8zivSy9Hb283Q0N3E3dLQwCQ7z9g7w8nAwsnMz1w9EUGAWZGgS6GDn5BhsYGwQHG-pHEaPfAAdwNCBOPx4FUfiNL8gNDQ11VFQEAAXcoa4!/dz/d5/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/?uid=1D2556C0C73D5B29C1258841006E12CA&db=pre_zak&mandat=IX&tip=doc	Tržna analiza potreb še poteka. Na podlagi tržnega zanimanja in rezultatov javnih razpisov se bo z ukrepi, ki so predlagani v Programu EKP 21-27, povečal dostop do odprte, kakovostne infrastrukture in storitev. AKOS bo spremljal odprtost infrastrukture. Osnutek novega Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEK) vključuje potrebne določbe, tudi z vidika provizij. Sredstva so predvidena, poleg teh v VFO 2021–2027, tudi v NOO. Ukrepi za preprečevanje dvojnega financiranja se bodo izvajali sistematično.

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
				3. ukrepe v podporo povpraševanju in uporabi zelo visoko zmogljivih omrežij, vključno z ukrepi za olajšanje njihove uvedbe, zlasti z učinkovitim izvajanjem Direktive 2014/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta;	Da	Trenutno veljavni ZEKom-1: http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO6405,, Connectivity Toolbox Implementation Report of the Republic of Slovenia: http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO6405	Direktiva 2014/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta je bila v slovenski pravi red prenesena s trenutno veljavnim ZEKom-1. Evropski zakonik o elektronskih komunikacijah bo v slovenski pravni red prenesen z ZEKom-2, ki je trenutno v prvi obravnavi rednega zakonodajnega postopka v DZ. Po izvedeni splošni razpravi 1. 7. 2022 je DZ sprejel sklep, da je predlog ZEKom-2 primeren za nadaljnjo obravnavo, tako da se zakonodajni postopek nadaljuje, predlog zakona pa bo predvidoma sprejet v prihodnjih mesecih. Popolno poročilo o ukrepih v podporo povpraševanju in uporabi zelo visoko zmogljivih omrežij je na voljo v okviru poročila »Connectivity Toolbx Implementation Report of the Republic of Slovenia«.
				4. mehanizme za tehnično pomoč in strokovno svetovanje, kot je urad, pristojen za širokopasovne povezave, za krepitev zmogljivosti lokalnih deležnikov in svetovanje nosilcem projektov;	Da	Urad za širokopasovne kompetence: https://www.gov.si/teme/elektronske-komunikacije/	Urad za širokopasovne kompetence (Broadband Competence Office – BCO) že deluje v okviru Službe Vlade RS za digitalno preobrazbo. Njegov cilj je zagotoviti podporo lokalnim deležnikom na področju širokopasovne infrastrukture.
				5. mehanizem spremljanja, ki temelji na standardnih kazalnikih za kartiranje širokopasovnih omrežij.	Da	Kartiranje Geodetske uprave: https://egp.gu.gov.si/egp/	Mehanizem spremljanja, ki temelji na standardnih kazalnikih za kartiranje širokopasovnih omrežij, je že vzpostavljen in prosto dostopen.
2.1. Strateški			Da	1. Sprejme se nacionalna	Da	Dolgoročna strategija energetske	a) Dokument določa kazalnike in

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
okvir politike za podporo prenove za večjo energijsko učinkovitost stanovanjskih in nestanovanjskih stavb	ESRR Kohezijski sklad	RSO2.1. Spodbujanje energijske učinkovitosti in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov		dolgoročna strategija prenove za podporo prenove nacionalnega fonda stanovanjskih in nestanovanjskih stavb v skladu z zahtevami iz Direktive 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta, ki:(a) vključuje okvirne mejnike za leta 2030, 2040 in 2050;(b) zagotavlja okvirni pregled finančnih sredstev v podporo izvajanju strategije;(c) opredeljuje učinkovite mehanizme za spodbujanje naložb v prenovo stavb.		prenove stavb do leta 2050: https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf	mejnike za leta 2030, 2040 in 2050. Vključeni so tudi mejniki, ki prispevajo k ciljem Unije glede energetske učinkovitosti v skladu z Direktivo 2012/27/EU. Mejniki so opredeljeni v dokumentu na strani 11 in 12. b) V strategiji so navedene naložbe in viri financiranja po posameznih sektorjih. Poleg obstoječih instrumentov so predvideni tudi novi za doseganje zahtevnih ciljev NEPN. Finančna sredstva opredeljena na strani 86 in se nanašajo na državna in druga sredstva. c) V strategiji so opredeljeni mehanizmi promocije in ozaveščanja. Poglavje 4 strategije določa politike in ukrepe za spodbujanje energetsko učinkovitih prenov. Ukrepi imajo tudi promocijske aktivnosti.
				2. Ukrepi za izboljšanje energijske učinkovitosti za doseganje potrebnih prihrankov energije	Da	Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), str. 89.: https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/nacionalni-energetski-in-podnebni-nacrt/ https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn2024_final_dec2024.pdf	NEPN opredeljuje politike in ukrepe za spodbujanje energetsko učinkovitih prenov na osnovi pravnih in strateških podlag za oblikovanje ciljev. Opredeljeni so razvojni ukrepi, in sicer horizontalni ter specifični za stanovanjske stavbe, javne stavbe, stavbe zasebnega storitvenega sektorja ter dopolnilne politike. Vključen je tudi pregled politik in ukrepov na področju širše prenove, ki zajema spodbujanje energetske učinkovitosti in rabe obnovljivih virov energije v stavbah na splošno, v gospodinjstvih in v javnih stavbah.

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
2.2. Upravljanje energetskega sektorja	ESRR Kohezijski sklad	RSO2.1. Spodbujanje energijske učinkovitosti in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov RSO2.2. Spodbujanje energije iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov [1], vključno s trajnostnimi merili, določenimi v Direktivi	Da	Celovit nacionalni energetski in podnebni načrt, o katerem je Evropska komisija uradno obveščena v skladu s členom 3 Uredbe (EU) 2018/1999 in v skladu z dolgoročnimi cilji zmanjšanja emisij toplogrednih plinov iz Pariškega sporazuma, ki vključuje:1. vse elemente, ki se zahtevajo v predlogi iz Priloge I k Uredbi (EU) 2018/1999;	Da	Zakon o učinkoviti rabi energije (Uradni list RS, št. 158/20): http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO8136	Obveznost doseganja prihrankov energije in metodologijo predpisuje Zakon o učinkoviti rabi energije in Uredba o zagotavljanju prihrankov energije (Uradni list RS, št. 96/14 in 158/20 – ZURE). Podrobneje je določena v Pravilniku o metodah za določanje prihrankov energije (Uradni list RS, št. 57/21).
				2. opis predvidenih finančnih sredstev in mehanizmov za ukrepe za spodbujanje nizkoogljične energije.	Da	Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), str. 214: https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/nacionalni-energetski-in-podnebni-nacrt/	Slovenija je pripravila svoj NEPN skladno z Uredbo (EU) 2018/1999 z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepih. Pregled potreb po naložbah je v poglavju 5.3. V procesu programiranja političnih posegov in instrumentov/ukrepov, navedenih v NEPN, je bilo ocenjeno, da naj bi skupne naložbe za obdobje 2021–2030 znašale približno 28,4 milijarde, vključno z naložbami v prometno infrastrukturo in trajnostno mobilnost. V okviru načrtovanja kohezijskih skladov za obdobje 2021–2027 je v okviru dejavnosti NEPN predvidenih od 600 do 700 milijonov.
2.3. Učinkovito spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov v vseh sektorjih in v vsej EU	ESRR Kohezijski sklad	RSO2.2. Spodbujanje energije iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo	Da	Vzpostavljeni so ukrepi, ki zagotavljajo:1. skladnost z zavezujočim nacionalnim ciljem glede energije iz obnovljivih virov za leto 2020 in s tem deležem energije iz obnovljivih virov kot izhodiščem do leta	Da	Podatek Statističnega urada Republike Slovenije, dostopno na https://www.stat.si/StatWeb/Field/Index/5, Sporazum o statističnem prenosu obnovljive energije med Republiko Slovenijo in Češko republiko	Slovenija je dosegla cilj OVE 2020; 24,14 % je bilo doseženo v Republiki Sloveniji, preostalo pa s statističnim prenosom s Češko republiko. Slovenija je sporazum o statističnem prenosu Evropski komisiji notificirala decembra 2021.

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
		(EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov [1], vključno s trajnostnimi merili, določenimi v Direktivi		2030 ali sprejetje dodatnih ukrepov, če se izhodišče ne ohranja v katerem koli obdobju enega leta v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 in Uredbo (EU) 2018/1999;			
				2. v skladu z zahtevami Direktive (EU) 2018/2001 in Uredbe (EU) 2018/1999 povečanje deleža energije iz obnovljivih virov v sektorju ogrevanja in hlajenja v skladu s členom 23 Direktive (EU) 2018/2001.	Da	Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), str. 138: https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/nacionalni-energetski-in-podnebni-nacrt/	Leta 2021 je bil sprejet Zakon o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (ZRSOVE), s katerimi se uresničuje cilj povečanja deleža energije iz obnovljivih virov v sektorju ogrevanja in hlajenja za okvirno 1,3 odstotne točke kot letno povprečje, izračunano za obdobji od leta 2021 do 2025 in od leta 2026 do 2030, začenši pri deležu energije iz obnovljivih virov v tem sektorju leta 2020. V kolikor ta cilj ni dosežen, se to objavi v celovitem nacionalnem energetskem in podnebnem poročilu o napredku v skladu z 20. členom Uredbe (EU) 2018/1999. Ministrstvo, pristojno za energijo, predloži Evropski komisiji utemeljitev vključno z ukrepi, ki pripomorejo k doseganju cilja. Za okvirni cilj 1,3 odstotne točke je bil že v pripravi NEPN ugotovljen, da bo zaradi že izvedenih ukrepov težko dosegljiv in se ga realno ocenjuje na 0,7 odstotne točke. V pripravi je že nov NEPN, v katerem bodo opredeljeni komplementarni ukrepi na drugih področjih, predvsem na področju proizvodnje električne energije iz OVE in na področju transporta, ter prepovedi vgradnje kotlov na fosilna goriva (53. člen Zakona o spodbujanju rabe

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
							obnovljivih virov energije).
2.4. Učinkovit okvir za obvladovanje tveganja nesreč	ESRR Kohezijski sklad	RSO2.4. Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam in preprečevanja tveganja nesreč ter odpornosti, ob upoštevanju ekosistemskih pristopov	Da	Vzpostavljeni nacionalni ali regionalni načrt za obvladovanje tveganja nesreč, pripravljen na podlagi ocen tveganja, ob ustreznem upoštevanju verjetnih učinkov podnebnih sprememb in obstoječih strategij za prilagajanje podnebnim spremembam vključuje:1. opis ključnih tveganj, ocenjenih v skladu s členom 6(1) Sklepa št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta, ki odražajo sedanji in razvijajoči se profil tveganja z okvirnim časovnim razponom od 25 do 35 let. Ocena podnebnih tveganj temelji na napovedih in scenarijih podnebnih sprememb;	Da	Državna ocena tveganj za nesreče, verzija 2.0, ki je dostopna preko: http://www.sos112.si/slo/tdocs/drzavna_ocena_2.pdf Državna ocena tveganj za nesreče je pripravljena na podlagi trenutnih in spreminjajočih se tveganj. Spreminja se periodično, skladno z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite ali ob spremembi obstoječega oz. pojavu novega tveganja. Zaradi predvidene spremembe krovne Resolucije o nacionalnem programu varstva pred naravnim in drugimi nesrečami se načrtuje tudi sprememba Državne ocene tveganj za nesreče v začetku leta 2023.	Ključna tveganja skladno s členom 6(1) Sklepa št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta, so vključena v Državno oceno tveganj za nesreče, po kateri največje tveganje predstavljajo poplave. Visoko tveganje poplav izhaja iz velike verjetnosti njihovega pojava in velike verjetnosti hudih posledic za prebivalstvo, gospodarstvo, družbo, politiko in kulturno dediščino. Poleg poplav pristojni nacionalni organi na podlagi preteklih nesreč in podnebnih projekcij prepoznavajo tudi druga pomembna tveganja podnebno pogojenih nesreč, kot so veliki požari v naravi in neurja s točo ali žledom. Veliki požari v naravi in neurja s spremljajočimi pojavi ob upoštevanju klimatskih projekcij za naslednja desetletja predstavljajo veliko tveganje za RS, saj je ob sicer manjših posledicah oz. povzročeni škodi verjetnost njihovega pojava zelo velika, zaradi klimatskih sprememb pa so očitne tudi spremembe v tradicionalnih območjih pojava tovrstnih nesreč. Širjenje območij pojava velikih požarov v naravi in neurij bi tako v naslednjih letih in desetletjih lahko povzročilo bistveno višjo materialno in drugo škodo na večjih geografskih območjih.
				2. opis preprečevanja nesreč ter ukrepov pripravljenosti in odziva za obravnavanje ključnih ugotovljenih tveganj. Ukrepi se	Da	Državna ocena zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče, verzija 2.0 (vir: Uprava RS za zaščito in reševanje), Sprememba Državne ocene zmožnosti	Načrtovanje in implementacija preventive, pripravljenosti in ukrepov za odziv na poplave, velike požare v naravi ter neurja s točo in žledom, sta

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
				prednostno razvrstijo v sorazmerju s tveganji in njihovim gospodarskim učinkom, vrzelmi glede zmogljivosti ter uspešnostjo in učinkovitostjo, in sicer ob upoštevanju morebitnih alternativ;		obvladovanja tveganj za nesreče decembra 2020. Ocena se spreminja periodično, skladno z Uredbo o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite ali ob spremembi obstoječega oz. pojavu novega tveganja. Zaradi predvidene spremembe krovne Resolucije o nacionalnem programu varstva pred naravnim in drugimi nesrečami se načrtuje sprememba Državne ocene zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče v začetku leta 2023.	opredeljena v Državni oceni zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče in nadalje še v individualnih ocenah za posamezna tveganja. Državna ocena vključuje podatke o administrativnih (koordinacija, strokovnost, metodologija, komunikacija in informiranost), tehničnih (oprema, zaloge, infrastruktura, tehnična podpora IKT) in finančnih zmožnostih. Ukrepi za odziv na različnih ravneh so detajlno opisani v načrtih za odziv za posamezna tveganja.
				3. informacije o finančnih sredstvih in mehanizmih, ki so na voljo za kritje stroškov delovanja in vzdrževanja v zvezi s preventivo, pripravljenostjo in odzivom.	Da	Resolucija o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za obdobje 2016-2022 (ReNPVNDN16-22), dostopna na: http://www.sos112.si/slo/tdocs/resolution_16_22.pdf, Podatki o finančnih virih in mehanizmih za preventivo, pripravljenost in odziv bodo kot do sedaj vključeni tudi v novo resolucijo za obdobje 2023–2028/2030, ki je v pripravi, in v nadgrajeno Državno oceno zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče. Podatki bodo dopolnjeni tudi z EU viri in mehanizmi v času veljavnosti navedenih podlag (NOO, EKP…).	Resolucija o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za obdobje 2016–2022 vsebuje podrobne informacije glede finančnih virov in mehanizmov na letni ravni za področje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (financiranje preprečevanja, pripravljenosti, aktivnosti ter sposobnosti odziva). Viri in mehanizmi vključujejo državni proračun (za redne naloge preprečevanja, pripravljenosti in odziva, skladno z zakonodajo), državne rezerve v primeru večjih naravnih in drugih nesreč (predvsem za opremo sil za zaščito, reševanje in pomoč), evropska kohezijska in druga sredstva (za specifične projekte, v obdobju 2014–2020 za nadgradnjo javnega sistema obveščanja in alarmiranja), sredstva požarnega sklada (za posodobitev infrastrukture, ki je namenjena usposabljanju). Finančni viri bodo prav tako vključeni v oceno zmožnosti

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
							obvladovanja tveganj za nesreče. Kot nov, dodaten vir financiranja bo dodan NOO, dodane bodo nove prioritete na področju naravnih in drugih nesreč v obdobju 2021-2027 v okviru evropske kohezijske politike kot potencialni vir financiranja ter drugi mogoči viri v tekočem obdobju.
2.5. Posodobljeno načrtovanje potrebnih naložb v vodnem sektorju in sektorju odpadne vode	Kohezijski sklad	RSO2.5. Spodbujanje zanesljivega dostopa do vode, trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri, vključno s celostnim gospodarjenjem z vodnimi viri, in odpornosti v zvezi z vodo	Da	Za vsakega od obeh sektorjev je vzpostavljen nacionalni naložbeni načrt, ki vključuje:1. oceno trenutnega stanja izvajanja Direktive Sveta 91/271/EGS in Direktive Sveta 98/83/ES;	Da	Vlada je 17. 9. 2020 sprejela Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (https://www.gov.si/novice/2020-09-17-odlocitve-32-redne-seje-vlade-republike-slovenije-s-podrocja-ministrstva-za-okolje-in-prostor), Vlada je 21. 4. 2022 sprejela Operativni program oskrbe s pitno vodo za obdobje od 2022 do 2027	Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode vsebuje trenutno stanje implementacije Direktive Sveta 91/271/EGS o čiščenju komunalne odpadne vode za referenčno leto 2018. Za področje oskrbe s pitno vodo je sprejet Operativni program oskrbe s pitno vodo za obdobje od 2022 do 2027. Direktiva Sveta 98/83/ES o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi, je bila prenesena v Pravilnik o pitni vodi. Rok za prenos vsebin prenovljene Direktive (EU) 2020/21843 v slovenski pravni red je do 12. 1. 2023. Zaradi vsebine prenovljene Direktive (EU) 2020/21843 v pristojnosti Ministrstva za zdravje je v pripravi nov predpis s področja pitne vode, ki je bila z uredbo o pitni vodi (17.6.2023) prenesena v slovenski pravni red
				2. opredelitev in načrtovanje kakršnih koli javnih naložb, vključno z okvirno finančno oceno, ki je(a) potrebna za izvajanje Direktive 91/271/EGS, vključno s prednostno razvrstitvijo glede na velikost	Da	Vlada je 17. 9. 2020 sprejela Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (https://www.gov.si/novice/2020-09-17-odlocitve-32-redne-seje-vlade-republike-slovenije-s-podrocja-ministrstva-za-okolje-in-prostor),	A) Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode vsebuje finančno oceno investicijskih stroškov ukrepov, potrebnih za opremljanje aglomeracij s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE. Ocenjena finančna sredstva,

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
				aglomeracij ter vplivom na okolje, pri čemer so naložbe razčlenjene za vsako aglomeracijo odpadne vode,(b) potrebna za izvajanje Direktive 98/83/ES,(c) potrebna, da se zadovoljijo potrebe, ki izhajajo iz Direktive (EU) 2020/2184, zlasti kar zadeva revidirane parametre kakovosti iz Priloge I k navedeni direktivi;		Vlada je 21. 4. 2022 sprejela Operativni program oskrbe s pitno vodo za obdobje od 2022 do 2027	potrebna za izgradnjo javnih kanalizacijskih omrežij, znašajo 276,4 milijonov in za izgradnjo ali rekonstrukcijo čistilnih naprav 56,3 milijonov. Skupna vrednost potrebnih sredstev je tako ocenjena na 332,7 milijonov. Operativni program prav tako vsebuje vrstni red prioritet za implementacijo ukrepov. Prvo prioriteto predstavljajo aglomeracije, ki so na podlagi preliminarne ocene skladnosti ocenjene kot neskladne s 3., 4. in 5. členom Direktive Sveta 91/271/EGS o čiščenju komunalne odpadne vode. B) Operativni program oskrbe s pitno vodo za obdobje od 2022 do 2027 ocenjuje potrebna finančna sredstva v višini 621,7 milijona, od česar je 486 milijona potrebnih za zmanjševanje vodnih izgub v javnih vodovodih in 58,6 milijona za izgradnjo novih javnih vodovodov. C) Prenos Direktive (EU) 2020/2184 v slovenski pravni red je v pristojnosti Ministrstva za zdravje, ki je bila sprejeta in objavljena v Ur.l. 17. 6. 2023.
				3. oceno potrebnih naložb za obnovitev obstoječe infrastrukture za odpadne vode in pitno vodo, vključno z omrežji, glede na njihovo starost in amortizacijske načrte;	Da	Vlada je 17. 9. 2020 sprejela Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (https://www.gov.si/novice/2020-09-17-odlocitve-32-redne-seje-vlade-republike-slovenije-s-podrocja-ministrstva-za-okolje-in-prostor), Vlada je 21. 4. 2022 sprejela Operativni program oskrbe s pitno vodo za obdobje od 2022 do 2027	Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode in Operativni program oskrbe s pitno vodo za obdobje od 2022 do 2027 vsebujeta oceno dolžin kanalizacijskega in vodovodnega omrežja, ki jih je potrebno obnoviti po koncu amortizacijske dobe.

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
				4. navedbo morebitnih virov javnega financiranja, kadar so ti potrebni za dopolnitev uporabnin.	Da	Vlada je 17. 9. 2020 sprejela Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (https://www.gov.si/novice/2020-09-17-odlocitve-32-redne-seje-vlade-republike-slovenije-s-podrocja-ministrstva-za-okolje-in-prostor), Vlada je 21. 4. 2022 sprejela Operativni program oskrbe s pitno vodo za obdobje od 2022 do 2027	Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode pri načrtovanih investicijah vsebuje vse potencialne vire financiranja (EU sredstva, nacionalna sredstva, občinska sredstva). Operativni program oskrbe s pitno vodo za obdobje od 2022 do 2027 vsebuje vse potencialne vire financiranja (EU sredstva, nacionalna sredstva, občinska sredstva). Operativni program oskrbe s pitno vodo za obdobje od 2022 do 2027 ocenjuje, da je za investicije v obnovo vodovodnih sistemov, glede na njihovo starost in amortizacijsko dobo potrebnih 456 milijonov.
2.6. Posodobljeno načrtovanje ravnanja z odpadki	ESRR	RSO2.6. Spodbujanje prehoda na krožno gospodarstvo, gospodarno z viri	Da	Vzpostavljen je eden ali več načrtov ravnanja z odpadki iz člena 28 Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta, ki zajemajo celotno ozemlje države članice in vključujejo:1. analizo trenutnega stanja pri ravnanju z odpadki v zadevni geografski entiteti, vključno z vrsto, količino in izvorom proizvedenih odpadkov, ter oceno njihovega nadaljnjega razvoja ob upoštevanju pričakovanih učinkov ukrepov programov preprečevanja nastajanja odpadkov, pripravljenih v skladu s členom 29 Direktive 2008/98/ES;	Da	Vlada je 28. 4. 2022 s sklepom 35401-2/2022/5 sprejela Program ravnanja z odpadki in program preprečevanja odpadkov Republike Slovenije (2022): https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Operativni-programi/op_odpadki_2022.pdf	Program ravnanja z odpadki in program preprečevanja odpadkov Republike Slovenije, ki je bil predložen v presojo JASPERS vsebuje analizo sestave mešanih komunalnih odpadkov, na podlagi katere je bila pripravljena nacionalna ocena sestave komunalnih odpadkov in recikliranja pri primarni kategoriji.
				2. oceno obstoječih sistemov zbiranja odpadkov, vključno z	Da	Vlada je 28. 4. 2022 s sklepom 35401-2/2022/5 sprejela Program ravnanja z	Program, ki vsebuje analizo učinkovitosti ravnanja s komunalnimi in

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
				materialno in ozemeljsko pokritostjo ločenega zbiranja odpadkov in ukrepi za izboljšanje njegovega delovanja, ter potrebo po novih sistemih zbiranja;		odpadki in program preprečevanja odpadkov Republike Slovenije (2022): https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Operativni-programi/op_odpadki_2022.pdf	drugimi odpadki na podlagi referenčnega leta 2018 ter scenarije možnega razvoja za prihodnjih 20, je bil predložen v pregled JASPERS.
				3. oceno naložbene vrzeli, ki utemeljuje potrebo po zaprtju obstoječih obratov za obdelavo odpadkov in dodatni ali nadgrajeni infrastrukturi za ravnanje z odpadki, z informacijami o razpoložljivih virih prihodkov za kritje stroškov delovanja in vzdrževanja;	Da	Vlada je 28. 4. 2022 s sklepom 35401-2/2022/5 sprejela Program ravnanja z odpadki in program preprečevanja odpadkov Republike Slovenije (2022): https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Operativni-programi/op_odpadki_2022.pdf	Program, ki vsebuje pregled obstoječe in načrtovane nadgradnje infrastrukture, je bil predložen v pregled JASPERS. Zapiranje obstoječih obratov (v primeru Republike Slovenije odlagališč) ureja zakonodaja na področju odlagališč odpadkov, ki vključuje tudi obveznost upravljalca, da zagotovi finančno jamstvo za izvajanje ukrepov, določenih z okoljevarstvenim dovoljenjem, za čas obratovanja odlagališča in po zaprtju odlagališča.
				4. informacije o lokacijskih merilih o tem, kako bo opredeljena prihodnja določitev lokacije območij, in o zmogljivosti prihodnjih obratov za obdelavo odpadkov.	Da	Vlada je 28. 4. 2022 s sklepom 35401-2/2022/5 sprejela Program ravnanja z odpadki in program preprečevanja odpadkov Republike Slovenije (2022): https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Operativni-programi/op_odpadki_2022.pdf	Program vsebuje informacije o lokacijskih merilih, zlasti dostopnost ustrezne prometne infrastrukture in možnost vključitve v obstoječe sisteme daljinskega ogrevanja, kjer naprave kot vir toplote nadomestijo naprave, ki uporabljajo fosilna goriva. V Programu je tudi jasno opredeljena kapaciteta z izkazanim deficitom zmogljivosti tovrstnih naprav (140.000 t letno) ob doseženih ciljih recikliranja skladno z direktivo EU 2008/98 in izpolnjevanju pogojev (dejavnikov), ki jih pri oceni potreb zmogljivosti za pridobivanje energije iz odpadkov navaja dokument Komisije COM(2017) 34 final.
2.7. Prednostni okvir ukrepanja			Da	Za ukrepe, ki podpirajo ukrepe za ohranjanje narave v povezavi	Da	Prednostni okvir ukrepanja za Slovenijo (Prioritised action framework - PAF):	Vsi zahtevani elementi predloge PAF so upoštevani v predlogu, posredovanem

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
za potrebne ohranitvene ukrepe, ki vključujejo sofinanciranje Unije	ESRR Kohezijski sklad	RSO2.7. Izboljšanje varstva in ohranjanja narave ter biotske raznovrstnosti in zelene infrastrukture, tudi v mestnem okolju, in zmanjšanje vseh oblik onesnaževanja		z območji Natura 2000 v okviru področja uporabe Direktive Sveta 92/43/EGS:je vzpostavljen okvir prednostnih ukrepov v skladu s členom 8 Direktive 92/43/EGS, ki vključuje vse elemente, zahtevane v predlogi za okvir prednostnih ukrepov za obdobje 2021–2027, o kateri so se dogovorile Evropska komisija in države članice, vključno z opredelitvijo prednostnih ukrepov in oceno potreb po financiranju.		dopolnjena verzija je bila januarja 2021 posredovana Evropski komisiji (http://www.natura2000.si/fileadmin/user_upload/Dokumenti/LIFE_IP_NATURA_SI/Rezultati/C.3.4_IP_PAF_Slovenia_2021-2027_finalV2.pdf). Podrobnejši cilji in ukrepi bodo opredeljeni v Programu upravljanja območij NATURA 2000 za obdobje 2022-2028 (PUN): aktivnosti priprave PUN potekajo v okviru integralnega LIFE projekta Natura.si.	Evropski komisiji. Vsebinska poglavja PAF, posredovanega Evropski komisiji, vsebujejo povzetke opredelitev prednostnih ukrepov s predvideno finančno oceno in potencialnimi viri financiranja. Seznam prednostnih projektov bo pripravljen s potrditvijo Programa upravljanja Natura 2000 na Vladi RS (do konca leta 2022).
3.1. Celovito načrtovanje prometa na ustrezni ravni	Kohezijski sklad ESRR	RSO3.1. Razvoj pametnega, varnega, trajnostnega in intermodalnega omrežja TEN-T, odpornega proti podnebnim spremembam RSO3.2. Razvoj in krepitev trajnostne, pametne in intermodalne nacionalne, regionalne in lokalne mobilnosti, odporne proti podnebnim spremembam,	Da	Vzpostavljeno je večmodalno kartiranje obstoječe in načrtovane infrastrukture, razen na lokalni ravni, do leta 2030, ki:1. vključuje ekonomsko oceno načrtovanih naložb, temelječo na analizi povpraševanja in modeliranju prometa, pri čemer bi bilo treba upoštevati pričakovan vpliv odprtja trgov storitev železniškega prevoza,	Da	Strategija razvoja prometa Republike Slovenije (https://www.gov.si/assets/ministrstva/MzI/Dokumenti/Strategija-razvoja-prometa-v-Republiki-Sloveniji-do-leta-2030.pdf), Resolucija o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji za obdobje do leta 2030 (ReNPRP30), Resolucija o spremembah in dopolnitvah Resolucije o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji za obdobje do leta 2030 (ReNPRP30-A)	Pri Strategiji razvoja prometa smo izkoristili zmogljivosti obstoječe prometne infrastrukture z rešitvami, ki ne zahtevajo velikih finančnih vložkov (sistemi upravljanja prometa, uvedba inteligentnih prometnih sistemov, manjše investicije). Kjer to ne daje zadovoljivih rezultatov, smo se osredotočili na večje naložbe. V teh primerih smo (z uporabo transportnega modela) projekte oblikovali po ustreznem postopku pri izdelavi študij o upravičenosti, pri čemer se ocenijo tudi možne alternative. Upošteva se tudi okoljska, prostorska in družbena sprejemljivost. Izbira projekta mora biti utemeljena z analizo stroškov in koristi (CBA). V letu 2022 MZI pripravlja revizijo in posodobitev že potrjene Strategije razvoja prometa RS, ki bo upoštevala tudi cilje, določene z NEPN, Evropski

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
		vključno z boljšim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo					zeleni dogovor, Strategijo trajnostne in pametne mobilnosti ter druge strateške dokumente. Pripravljen bo osnutek in pridobljeno mnenje o potrebi po izvedbi celovite presoje vplivov na okolje. Slovenija je že vzpostavila enotno evropsko železniško območje in odprla domače potniške storitve. Naslednje posodobitve bodo upoštevale tudi posledice pandemije Covid-19.
				2. je skladno z elementi celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta, ki se nanašajo na promet,	Da	Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)	Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN) zagotavlja pregled nad obstoječim stanjem energetskega sistema in politike ter določa nacionalne cilje za vsako od petih razsežnosti energetske unije ter ustrezne politike in ukrepe za izpolnitev teh ciljev. V njem je posebna pozornost posvečena ciljem za leto 2030 za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, energijo iz obnovljivih virov, energijsko učinkovitost in elektroenergetsko medsebojno povezanost. V letu 2022 bo izvedena revizija in pripravljen predlog posodobitve Strategije razvoja prometa Republike Slovenije, ki bo upoštevala med drugim tudi cilje, določene s Celovitim nacionalnim energetskim in podnebnim načrtom Republike Slovenije (NEPN) ter tudi Evropski zeleni dogovor, Strategijo trajnostne in pametne mobilnosti ter druge nacionalne in evropske strateške dokumente.
				3. vključuje naložbe v koridorje	Da	Strategija razvoja prometa Republike	Izhodišča strategije 2. poglavja

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
				jedrnega omrežja TEN-T, kot so opredeljene v uredbi o IPE , v skladu z zadevnimi delovnimi načrti koridorjev jedrnega omrežja TEN-T,		Slovenije (https://www.gov.si/assets/ministrstva/MzI/Dokumenti/Strategija-razvoja-prometa-v-Republiki-Sloveniji-do-leta-2030.pdf), Resolucija o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji za obdobje do leta 2030 (ReNPRP30), Resolucija o spremembah in dopolnitvah Resolucije o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji za obdobje do leta 2030 (ReNPRP30-A)	opredeljuje merila in roke za izvedbo prihodnjega TEN-T omrežja v skladu z Uredbo TEN-T ter primerja merila TEN-T za jedrno omrežje in dejansko stanje infrastrukture v Republiki Sloveniji. Specifični cilj Strategije razvoja prometa je izboljšanje prometnih povezav s sosednjimi državami in usklajevanje s sosednjimi državami, kar pomeni zagotavljanje zadostne zmogljivosti omrežja, ki ustreza tudi standardom TEN-T. Da bomo sledili zahtevam evropske uredbe TEN-T (Uredba EU 1315/2013), smo se zavezali, da bomo do leta 2030 dosegli standarde TEN-T na jedrnem omrežju TEN-T, zlasti najmanj 22,5 t osne obremenitve, Hitrost proge 100 km/h, možnost vožnje vlakov dolžine 740 m in implementacija ERTMS. Progi jedrnega omrežja v Republiki Sloveniji so v celoti skladni z nazivno širino tira, v celoti so elektrificirani.
				4. za naložbe zunaj koridorjev jedrnega omrežja TEN-T, vključno s čezmejnimi odseki, zagotavlja dopolnjevanje z zagotavljanjem zadostne povezljivosti mestnih omrežij, regij in lokalnih skupnosti z jedrnim omrežjem TEN-T in njegovimi vozlišči,	Da	Strategija razvoja prometa Republike Slovenije (https://www.gov.si/assets/ministrstva/MzI/Dokumenti/Strategija-razvoja-prometa-v-Republiki-Sloveniji-do-leta-2030.pdf), Resolucija o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji za obdobje do leta 2030 (ReNPRP30), Resolucija o spremembah in dopolnitvah Resolucije o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji	Drugi specifični cilj Strategije razvoja prometa je izboljšanje nacionalnih in regionalnih povezav znotraj Slovenije. Nacionalni program predvideva pripravo projektov na razvojnih oseh, ki povezujejo različne regije z jedrnim omrežjem TEN-T. Dopolnjeni nacionalni program razvoja prometa (ReNPRP30-A) se osredotoča na regionalno železniško omrežje, ki predstavlja pomemben segment razvoja prometnega sistema v Republiki Sloveniji. V večini primerov je potrebno

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
						za obdobje do leta 2030 (ReNPRP30-A)	pospešeno nadgrajevati zmogljivost prog, posodobiti postaje in postajališča ter jih povezati z drugimi načini prevoza. Ključni cilj je zagotoviti takšne nadgradnje omrežja, da bo železnica zagotovila tako imenovano hrbtenično prometno omrežje tam, kjer že obstaja. Nujnim ukrepom na javni železniški infrastrukturi je treba v postopkih prostorskega načrtovanja dati prednost in zagotoviti pogoje za začetek teh investicij. Pripravljeni bodo tudi načrti trajnostne mobilnosti v mestih za regionalno raven z namenom nadgradnje ukrepov iz lokalnih CPS, ki presegajo pristojnost lokalnih oblasti in zagotavljajo celovit pristop k skupnim prometnim problemom na ravni regij.
				5. zagotavlja interoperabilnost železniškega omrežja in, kjer je to ustrezno, poročila o uvedbi ERTMS v skladu z Izvedbeno uredbo Evropske komisije (EU) 2017/6,	Da	Tehnične specifikacije za interoperabilnost (http://www.azp.si/pages/si/zakonodaja/evropski-predpisi/tehnicne-specifikacije-za-interoperabilnost.php)	Nacionalni izvedbeni načrt tehnične specifikacije za interoperabilnost v zvezi s strukturnim podsistemom 'nadzor-vodenje in signalizacija' je bil Evropski komisiji poslan februarja 2018 in bo pregledan in dopolnjen najmanj vsakih pet let. Evropska komisija in ostale države članice bodo obveščene o morebitnih spremembah v zvezi z razvojem interoperabilnosti na slovenskem železniškem omrežju. Namen dokumenta je podati oris železniške infrastrukture in vozil, ki jih upravljata SŽPP in SŽ- TP in podati natančen časovni načrt za opremljanje tako prog kot vozil z ETCS in GSM-R ter sistemi za razgradnjo razreda B. Vsi podatki o zadevni železniški infrastrukturi so na voljo v registru

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
							železniške infrastrukture. Od sprejetja SRS je uvedba ERTMS v Sloveniji še posebej napredovala. Za Sredozemski koridor v Sloveniji so vse proge, ki naj bi bile postavljene do leta 2023, v gradnji oziroma že obratujejo. Uvajanje ERTMS napreduje tudi na Baltsko-jadranskem koridorju. V Sloveniji je celotna dolžina, ki naj bi bila v obratovanju do leta 2023, v gradnji ali že obratuje. Zamuja le proga, ki povezuje Ljubljano in Pragersko.
				6. spodbuja večmodalnost z opredelitvijo potreb po večmodalnih tovornih in potniških terminalih oziroma terminalih za pretovarjanje,	Da	Strategija razvoja prometa Republike Slovenije (https://www.gov.si/assets/ministrstva/MzI/Dokumenti/Strategija-razvoja-prometa-v-Republiki-Sloveniji-do-leta-2030.pdf), Resolucija o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji za obdobje do leta 2030 (ReNPRP30), Resolucija o spremembah in dopolnitvah Resolucije o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji za obdobje do leta 2030 (ReNPRP30-A)	Nacionalni program predvideva razvoj omrežja v intermodalna vozlišča, aglomeracije v skladu s povpraševanjem (R.40). Vozlišča na TEN-T omrežju imajo najboljše možnosti za razvoj logističnih dejavnosti v zvezi s tovorom, Ljubljana in Maribor imata tudi potencial za vzpostavitev multimodalnih platform potniških aglomeracij. Vendar bi lahko v Sloveniji zagotovili tudi širši pristop k prevozu blaga in prehodu potnikov iz enega načina prevoza v drugega. V ta namen je treba opredeliti možne točke prehoda potnikov in blaga med različnimi načini prevoza v prihodnosti. Kjer je to potrebno in učinkovito, je treba vzpostaviti intermodalne potniške platforme za povečanje uporabe javnega potniškega prometa ali zagotoviti ustrezno povezavo logističnih tovornih terminalov z različnimi načini prevoza, če obstaja komercialni interes. Navedene aktivnosti bodo lažje izvedljive na podlagi Zakona o

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
							celovitem prometnem načrtovanju, ki bo zagotovil nadaljevanje procesa, ki se je začel z pripravo celovitih prometnih strategij v preteklem finančnem obdobju s pomočjo sredstev kohezijske politike.
				7. vključuje ukrepe, relevantne za načrtovanje infrastrukture, za spodbujanje alternativnih goriv, skladne z zadevnimi nacionalnimi okviri politike,	Da	Strategija razvoja trga za postavitev ustrezne infrastrukture za alternativna goriva v prometnem sektorju v Republiki Sloveniji, Akcijski program za alternativna goriva v prometu, Uredba o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva v prometu	Slovenija je Direktivo 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o uvedbi infrastrukture za alternativna goriva (AG) v nacionalno zakonodajo prenesla z Uredbo o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva v prometu. Za pospešitev uporabe AG v prometu je Vlada RS leta 2017 sprejela Strategijo razvoja trga za postavitev ustrezne infrastrukture za AG v prometnem sektorju v RS in s tem povezan Akcijski program za AG v prometu. Vključuje ukrepe za vozila, infrastrukturo za AG, normativne predpise ipd. Slovenija zaradi neustreznega nacionalnega pravnega okvira še ni dosegla nacionalnih ciljev na področju alternativnih goriv v prometu. Slovenija je aktivni partner v projektu IDACS, ki je podporni ukrep programa CEF. V okviru projekta je Slovenija vzpostavila Nacionalno registracijsko pisarno za ID kode na področju polnilne infrastrukture za električna vozila ter omogočila izmenjavo statičnih in dinamičnih podatkov o polnilnih mestih z nacionalno dostopno točko, ki jo je optimizirala in nadgradila na novi domeni: www.nap.si.
				8. predstavlja izide ocene tveganj	Da	Resolucija nacionalnega	Nacionalni program varnosti cestnega

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
				za varnost v cestnem prometu, v skladu z obstoječimi nacionalnimi strategijami za varnost v cestnem prometu, skupaj s kartiranjem trenutnega stanja prizadetih cest in odsekov ter z zagotavljanjem prednostne razvrstitve ustreznih naložb,		programa varnosti cestnega prometa za obdobje od 2013 do 2022 (https://www.gov.si/assets/ministrstva/MzI/Dokumenti/Resolucija-o-nacionalem-programu-varnosti-cestnega-prometa-za-obdobje-od-2013-do-2022.pdf)	prometa je strateški dokument, ki daje vizijo in cilje za prednostna področja in omogoča sprejetje ukrepov za učinkovito zagotavljanje varnosti cestnega prometa. Pri določanju meril za vključitev posameznih projektov v šestletni operativni načrt vlaganj v promet in prometno infrastrukturo je treba upoštevati parametre, ki jih predvideva Resolucija o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji za obdobje do leta 2030, med katerimi je tudi stanje prometne varnosti. Slovenija v skladu z Direktivo 2008/96/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o izboljšanju varnosti cestne infrastrukture zagotavlja sistematičen postopek presoje varnosti cestne infrastrukture, ki poteka v vseh fazah od načrtovanja do obratovanja cestne infrastrukture. Direkcija RS za infrastrukturo na podlagi podatkov o prometnih nesrečah vsako leto v zadnjih treh letih določi kraje z visoko stopnjo prometnih nesreč. To je osnova za investicijske načrte, posege in ukrepe. Resolucija nacionalnega programa varnosti cestnega prometa za obdobje od 2023 do 2030 bo sprejeta predvidoma do konca leta 2022.
				9. zagotavlja informacije o finančnih sredstvih, ki ustrezajo načrtovanim naložbam in so potrebna za kritje stroškov delovanja in vzdrževanja obstoječih in načrtovanih	Da	6-letni drsni načrt vlaganj v promet in prometno infrastrukturo, Obrazložitev predloga načrta vlaganj v promet in prometno infrastrukturo za obdobje od 2020 do 2025	Nacionalni program predvideva v povprečju za investicije, vzdrževanje in delovanje sistema precej stabilne naložbe v daljšem časovnem obdobju, ki znašajo med 600 in 700 milijonov letno. To omogoča hitrejše doseganje ciljev

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
				infrastruktur;			prometnega sistema, predvsem doseganje strateških ciljev: izboljšanje mobilnosti in dostopnosti, izboljšanje oskrbe gospodarstva, izboljšanje prometne varnosti, zmanjšanje porabe energije v prometu, zmanjšanje stroškov za uporabnike in upravljavce ter zmanjšanje obremenitev okolja. Poleg tega so za daljše obdobje predvidene naložbe zasebnih vlagateljev (npr. koncesionarjev) v višini približno 300 milijonov evrov na leto. Šestletni operativni načrt investicij v promet oziroma prometno infrastrukturo določa konkretne aktivnosti (projekte) na podlagi strokovnih prioritet, stroškov za njihovo realizacijo in natančnih rokov za izvedbo. Načrt bo letos posodobljen in poleg seznama projektov bo vseboval tudi podatke o njihovem prispevku k ciljem (zmanjšanje toplogrednih plinov, zmanjšanje hrupa, zmanjšanje onesnaženosti zraka, pretočnost, večje hitrosti ...).
4.1. Strateški okvir politike za aktivne politike trga dela	ESS+	ESO4.2. Posodabljanje institucij in služb trga dela za oceno in predvidevanje potreb po veščinah ter zagotavljanje pravočasne in prilagojene pomoči in	Da	Vzpostavljen je strateški okvir politike za aktivne politike trga dela, ki je skladen s smernicami za zaposlovanje in vključuje:1. ureditve za izvajanje profiliranja iskalcev zaposlitve in oceno njihovih potreb,	Da	Smernice za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja 2021-2025 (APZ): https://www.gov.si/teme/aktivna-politika-zaposlovanja/, 2. Zakon o urejanju trga dela (ZUTD): http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5840, 3. Strategija Zavoda RS za zaposlovanje do 2025, ki vsebuje povzetek Strategije). Celoten samostojen dokument javno ni objavljen.	113. člen ZUTD dela določa obveznost izvajanja zaposlitvenega načrta. Podrobneje profiliranje iskalcev zaposlitve ter individualno oceno ciljev in njihovih potreb ZRSZ izvaja na podlagi Pravilnika o prijavi in odjavi iz evidenc, zaposlitvenem načrtu, pravicah in obveznostih pri iskanju zaposlitve ter nadzoru nad osebami, prijavljenimi v evidencah (35.- 44. člena): http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV10452. To merilo je delno pokrito tudi v točki 9.2 Strategije

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
		podpore pri usklajevanju ponudbe in povpraševanja na trgu dela, prehodih in mobilnosti ESO4.1. Izboljšanje dostopa do zaposlitve in aktivacijski ukrepi za vse iskalce zaposlitve, zlasti mlade, predvsem v okviru izvajanja jamstva za mlade, dolgotrajno brezposelne in prikrajšane skupine na trgu dela, in neaktivne osebe, kot tudi s spodbujanjem samozaposlovanja in socialnega gospodarstva					ZRSZ do leta 2025, ki je bila sprejeta 22. 9. 2021. ZRSZ prav tako pripravlja dodatna orodja za ocenjevanje potreb iskalcev zaposlitve.
				2. informacije o prostih delovnih mestih in priložnostih za delo, pri čemer se upoštevajo potrebe na trgu dela,	Da	Zakon o urejanju trga dela (ZUTD): http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5840	7. člen ZUTD določa javno objavo prostega delovnega mesta oz. vrste del pri zavodu. 16. člen v povezavi z 18. in 19. členom ZUTD določajo izvajanje informiranja brezposelnih o možnostih zaposlovanja. ZUTD v 36. členu določa podlage za izvajanje ukrepov APZ. Smernice APZ za plansko obdobje 5-letno obdobje, ki se je izkazalo za smiselno in sprejemljivo glede na hitro se spreminjajoči trg dela, je Vlada RS sprejela 7. 1. 2021 po predhodnem posvetovanju z ostalimi socialnimi partnerji, na podlagi programa državnih razvojnih prioritet in investicij ter drugih strateških dokumentov RS. Načrt APZ je pripravljen na podlagi Smernic APZ za proračunsko obdobje, ki ga na predlog MDDSZ sprejme Vlada RS. MDDSZ v medresorskem usklajevanju seznani socialne partnerje, ki lahko podajo mnenje.
				3. ureditve za zagotovitev, da njegova zasnova, izvajanje, spremljanje in pregled potekajo v tesnem sodelovanju z ustreznimi deležniki,	Da	Smernice za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja 2021-2025 (APZ): https://www.gov.si/teme/aktivna-politika-zaposlovanja/, 2. Zakon o urejanju trga dela (ZUTD): http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5840,	ZUTD v 36. členu določa podlage za izvajanje ukrepov APZ. Smernice APZ za plansko obdobje 5-letno obdobje, ki se je izkazalo za smiselno in sprejemljivo glede na hitro se spreminjajoči trg dela, sprejme Vlada RS po predhodnem posvetovanju z ostalimi socialnimi partnerji, na podlagi

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
							programa državnih razvojnih prioritet in investicij ter drugih strateških dokumentov RS. Načrt APZ je pripravljen na podlagi Smernic APZ za proračunsko obdobje, ki ga na predlog MDDSZ sprejme Vlada RS. MDDSZ v medresorskem usklajevanju seznani socialne partnerje, ki lahko podajo mnenje.
				4. ureditve spremljanja, vrednotenja in pregleda aktivnih politik trga dela,	Da	Smernice za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja 2021-2025 (APZ): https://www.gov.si/teme/aktivna-politika-zaposlovanja/, 2. Zakon o urejanju trga dela (ZUTD): http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5840,	Za namen spremljanja in vrednotenja učinkovitosti ukrepov APZ 2021–2025 je opredeljenih 10 kazalnikov, ki so skupaj z izhodiščnimi in ciljnimi vrednostmi navedeni za vsak cilj posebej. Na podlagi 145. člena ZUTD, MDDSZ s poročilom o izvajanju ukrepov po tem zakonu enkrat letno seznani Vlado RS in ostale socialne partnerje. Poročila vsebujejo pregled stanja na trgu dela, opis posameznih ukrepov/programov in njihovo učinkovitost. S poročilom, ki ga sprejme Vlada RS, so predhodno seznanjeni tudi socialni partnerji (Ekonomsko-socialni svet), ki na poročilo lahko podajo svoje mnenje.
				5. za ukrepe za zaposlovanje mladih, z dokazi podprte in ciljno usmerjene načine doseganja mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljajo, vključno z ukrepi ozaveščanja, pri čemer ti načini temeljijo na zahtevah glede kakovosti, ob upoštevanju meril za kakovost vajeništev in	Da	Smernice za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja 2021-2025 (APZ): https://www.gov.si/teme/aktivna-politika-zaposlovanja/, 2. Nacionalni program za mladino 2013-2022: http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO93, 3. Zakon o javnem interesu v	Jamstvo za mlade (JM) je po novem del Smernic APZ in predstavlja enega glavnih ciljev pri izvajanju APZ v obdobju 2021–2025. Cilj št. 3 Smernic APZ tako naslavlja hitro aktivacijo mladih, predvsem NEET na trgu dela. Preventivne in dodatne aktivnosti JM, ki niso del APZ in posredno vplivajo na uspešen prehod mladih na trg dela, so

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
				pripravništev, tudi v okviru izvajanja shem jamstva za mlade;		mladinskem sektorju: http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5834	opredeljene v Nacionalnem programu za mladino 2013–2022. Skladno z določbo 16. člena Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju bo pripravljen nov program za naslednjih 9 let, v katerem bo oblikovan nov okvir aktivnosti za mlade, vključno s tistimi, ki podpirajo aktivnosti Jamstva za mlade.
4.3. Strateški okvir politike za sistem izobraževanja in usposabljanja na vseh ravneh	ESS+ ESRR	ESO4.5. Izboljšanje kakovosti, vključenosti, učinkovitosti in ustreznosti sistemov izobraževanja in usposabljanja za potrebe trga dela, vključno z vrednotenjem neformalnega in priložnostnega učenja, da bi podprli pridobivanje ključnih kompetenc, tudi podjetniških in digitalnih veščin, ter s spodbujanjem uvedbe dualnih sistemov usposabljanja in vajeništev ESO4.7.	Da	Vzpostavljen je nacionalni ali regionalni strateški okvir politike za sistem izobraževanja in usposabljanja, ki vključuje:1. sisteme za predvidevanje in napovedovanje potreb po znanjih in spretnostih, ki temeljijo na dokazih,	Da	Strategija Zavoda RS za zaposlovanje do 2025, ki vsebuje povzetek Strategije https://www.ess.gov.si/_files/14928/Poslovni_nacrt_2022.pdf. Celoten samostojen dokument javno ni objavljen	V Sloveniji ježe razvit in vzpostavljen sistem za kratkoročno napovedovanje znanj in kompetenc prek dveh projektov: »Napovednik zaposlovanja« (ZRSZ dvakrat letno izvede napoved zaposlovanja, z namenom vpogleda v trende na trgu dela, pridobivanja ocene potreb in ugotavljanje vrzeli v zaposlovanju) in »Poklicni barometer« (napoveduje razmerja med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela za naslednje leto). Srednje in dolgoročno napovedovanje potreb bo delno razvito v okviru »Platforme za napovedovanje kompetenc« (faza 1), ki se izvaja s sredstvi ESS 2014–2020 do leta 2023. Nadaljnji razvoj (faza 2) se bo izvajal v obdobju 2021–2027. S sredstvi ESS+ je predvidena vzpostavitev institucionalnega sodelovanja ključnih deležnikov za nadaljnji razvoj politik VŽU, VKO, politik štipendiranja in zaposlovanja. ZRSZ v svoji strategiji zaposlovanja načrtuje razvoj in implementacijo novega storitvenega modela z razvojem digitalnega poslovanja, prilagoditvijo procesov in pripravo zaposlenih za prehod na nov storitveni model in

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
		Spodbujanje vseživljenjskega učenja, zlasti prožnih možnosti za izpopolnjevanje in prekvalifikacijo za vse, ob upoštevanju podjetniških in digitalnih veščin, boljše predvidevanje sprememb in zahtev po novih veščinah na podlagi potreb trga dela, olajševanje prehodov med delovnimi mesti in spodbujanje poklicne mobilnosti RSO4.2. Doslednejše zagotavljanje enakega dostopa do vključujočih in kakovostnih storitev na področju izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja z razvojem					vzpostavitev dolgoročnejšega napovedovanja potreb na trgu dela s sodobno zaposlitveno platformo in novimi digitalnimi storitvami.
				2. mehanizme in storitve za spremljanje diplomantov za kakovostno in učinkovito usmerjanje učencev vseh starosti,	Da	Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami, Zakon o visokem šolstvu, Zakon o izobraževanju odraslih, Strategija višjega strokovnega izobraževanja 20-30, Resolucija o nacionalnem programu visokega šolstva do šolstva do 2030, Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2022-2030, ter druga zakonodaja s področja vzgoje in izobraževanja.	Ministrstvo lahko v skladu z zakonodajo (ZOFVI) za namene statistične in znanstveno-raziskovalne analize pridobiva podatke o zaposljivosti dijakov in diplomantov višjih šol, ki so zaključili izobraževalni program oziroma diplomirali v preteklih petih letih (podatke za zaposlene in brezposelne osebe). Vzpostavljen je tudi evidenčni in analitski informacijski sistem visokega šolstva v Republiki Sloveniji (e-VŠ), katerega modul »Izpisi« je del sistema spremljanja zaposljivosti visokošolskih diplomantov (ZVis). Za kakovostno in učinkovito svetovanje ter vodenje kariere učencev vseh starosti zakonodaja opredeljuje naloge svetovalnih služb na celotni vertikali izobraževanja, vključno s poklicnim svetovanjem v sodelovanju z ZRSZ ter pripravo in izvajanjem individualiziranih programov za otroke s posebnimi potrebami. Na področju izobraževanja odraslih (ZIO-1) se izvaja svetovalna dejavnost, kjer se usmerja odrasle k dokumentiranju pridobljenih kompetenc pri neformalnem in priložnostnem učenju, za osebni razvoj, nadaljnje izobraževanje in vključevanje na trg dela. V okviru EKP 2021-2027 pa je predviden še razvoj kariernega svetovanja.

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
		dostopne infrastrukture, tudi s krepitvijo odpornosti za izobraževanje in usposabljanje na daljavo in prek spleta		3. ukrepe za zagotavljanje enakega dostopa do kakovostnega, cenovno sprejemljivega, ustreznega, nesegregiranega in vključujočega izobraževanja in usposabljanja ter udeležbe v njem in njegove zaključitve, hkrati pa pridobivanje ključnih kompetenc na vseh ravneh, vključno s terciarnim izobraževanjem,	Da	Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji, Področna zakonodaja, ki opredeljuje posamezno raven izobraževanja, Strategija višjega strokovnega izobraževanja 20-30, Resolucija o nacionalnem programu visokega šolstva do šolstva do 2030, Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2022–2030 Merila za izbiro kandidatov v primeru omejitve vpisa v programe srednjega poklicnega izobraževanja, srednjega strokovnega in tehniškega izobraževanja ter gimnazij	Področna zakonodaja kot ključne cilje vzgoje in izobraževanja opredeljuje: zagotavljanje optimalnega razvoja, razvijanje enakih možnosti za vse vsakega ne glede na osebne okoliščine z upoštevanjem razvojnih zakonitosti posameznika, zagotavljanje splošne izobrazbe in pridobivanja poklica ter zagotavljanje najvišje možne stopnje kakovostne izobrazbe čim večjemu deležu prebivalstva. V primeru omejitve vpisa veljajo za vse kandidate enaka merila. Navedene resolucije in strategije, ki so bile že sprejete, vključujejo dodatne ukrepe zagotavljanja enakega dostopa do kakovostnega, ustreznega ter vključujočega izobraževanja in usposabljanja. Na področju pridobivanja in krepitve ključnih kompetenc so cilji izobraževanja predvsem vzgajati za medsebojno strpnost, spodbujati zavest o enakosti spolov, razvoj kompetenc za aktivno sodelovanje v demokratični družbi, vzgoja za trajnostni razvoj. Vsakdo ima torej pravico do kakovostne vzgoje in izobraževanja za vseživljenjsko učenje, stalni osebni in strokovni razvoj, katerega cilj je razvijanje ključnih zmožnosti oziroma znanj.
				4. mehanizem usklajevanja, ki zajema vse ravni izobraževanja in usposabljanja, vključno s terciarnim izobraževanjem, in jasno razdelitev pristojnosti med zadevnimi nacionalnimi in/ali regionalnimi telesi,	Da	Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, Zakon o visokem šolstvu, Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2022–2030	Zakonodaja in podzakonski akti določajo organe, njihove pristojnosti, vodenje postopkov za pripravo javno veljavnih izobraževalnih programov in jasno razmejitev pristojnosti med organi.

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
						. Sklep o ustanovitvi in nalogah Sveta Vlade Republike Slovenije za študentska vprašanj ter druga zakonodaja s področja vzgoje in izobraževanja	ZOFVI jasno opredeljuje vlogo strokovnih svetov za splošno in poklicno ter strokovno izobraževanje ter izobraževanje odraslih. Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje med drugim določa in daje mnenje k programom na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja za pripadnike italijanske in madžarske narodne skupnosti ter k predmetnim in izpitnim katalogom znanj v delu, ki se nanaša na splošnoizobraževalne predmete oziroma vsebine v poklicnem oziroma strokovnem izobraževanju. Na področju visokega šolstva je Svet za visoko šolstvo posvetovalni organ ministra, ki spremlja vsa področja izobraževanja in skrbi za skladnost in usklajenost vseh ravni izobraževanja in usposabljanja. Svet za visoko šolstvo pri svojem delu sodeluje s strokovnimi sveti za posamezna področja vzgoje in izobraževanja ter znanosti in tehnologije in Nacionalno agencijo Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu (NAKVIS).
				5. ureditve spremljanja, vrednotenja in pregleda strateškega okvira politike,	Da	Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja Nacionalni okvir za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti na področju vzgoje in izobraževanja Zakon o poklicnem in strokovnem	Sistem ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti izobraževanja temelji na notranjem presojanju kakovosti oziroma samoevalvaciji vzgojno-izobraževalnih organizacij. Vzporedno z obstoječo samoevalvacijo bodo ohranjene različne oblike zunanje evalvacije, ki so že v veljavi (Inšpektorat RS za šolstvo in šport, nacionalna preverjanja znanja,

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
						izobraževanju Zakon o višjem strokovnem izobraževanju Zakon o visokem šolstvu Zakon o izobraževanju odraslih Resolucija o nacionalnem programu visokega šolstva do šolstva do 2030 Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2022–2030	(poklicna) matura, mednarodno primerjalno ugotavljanje dosežkov učencev na posamičnih področjih učenja prek mednarodnih raziskav, nacionalne evalvacijske študije, postopki posodabljanja vzgojno-izobraževalnega dela). Svet za kakovost in evalvacije (ZOFVI) skrbi za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti v vrtcih in šolah na nacionalni ravni, na področju visokega šolstva, ZVSI določa Komisijo za spremljanje in zagotavljanje kakovosti višjih strokovnih šol, v skladu z ZVis pa kakovost visokošolskih zavodov in študijskih programov ocenjujejo visokošolski zavodi (samoevalvacija) in NAKVIS (zunanja evalvacija). S slednjimi med drugim zagotavlja usklajenost visokošolskega in višjega strokovnega izobraževanja.
				6. ukrepe za ciljno skupino nizko usposobljenih, nizko kvalificiranih odraslih in tistih, ki prihajajo iz socialno in ekonomsko prikrajšanih okolij ter so na poti izpopolnjevanja,	Da	Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2022–2030 Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja Zakon o izobraževanju odraslih	V skladu z mednarodnimi priporočili, veljavno zakonodajo na področju in strateškim dokumentom v pripravi, Slovenija naslavlja navedene ukrepe na področju izobraževanja odraslih. S sprejetjem novega nacionalnega program bo določena podlaga za oblikovanje konkretnih ukrepov. Cilji so: povečati vključenost odraslih v vseživljenjsko izobraževanje in učenje, dvigniti raven temeljnih zmožnosti in izboljšati splošno izobraženost, dvigniti izobrazbeno raven odraslih, povečati

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
							usposobljenost prebivalstva za uspešno odzivanje na potrebe in zahteve trga dela ter izboljšati in okrepiti podporne dejavnosti za učenje in vključevanje v izobraževanje. V skladu z ZIO-1 je treba med drugim spodbujati nižje izobražene in druge ranljive skupine za izobraževanje in učenje. V ta namen predlog novega nacionalnega programa izobraževanja odraslih do 2030 določa oblikovanje novih programov usposabljanja, ki bodo namenjeni integraciji težje zaposljivih kategorij (starejših, nižje izobraženih in kvalificiranih delavcev, priseljencev z neustreznimi kvalifikacijami) in ranljivih skupin prebivalstva (fizično, mentalno ali situacijsko prikrajšanih).
				7. ukrepe za podporo učiteljem, vodjem usposabljanja in akademskemu osebju, kar zadeva ustrezne učne metode, ocenjevanje in potrjevanje ključnih kompetenc,	Da	Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja Zakon o vrtcih Zakon o osnovni šoli Zakon o gimnazijah Zakon o višjem strokovnem izobraževanju	V skladu z ZOFVI ter ostalimi področnimi zakoni za posamezne ravni izobraževanje ter podzakonskimi akti je opredeljen osnovni kompetenc strokovnih delavcev v vzgojno-izobraževalnih institucijah ter pogoji za opravljanje pedagoškega dela. V Kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji pa je podrobneje opredeljeno stalno strokovno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje zaposlenih v zavodu ali pri delodajalcu v dejavnosti vzgoje in izobraževanja.

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
						Strategija višjega strokovnega izobraževanja 20-30 Zakon o visokem šolstvu Resolucija o nacionalnem programu visokega šolstva do šolstva do 2030 Zakon o izobraževanju odraslih Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2022–2030 ter podzakonski akti	Poleg tega so se za opravljanje dejavnosti in nalog ustanovili javni zavodi (ZRSŠ, CPI, ACS, RIC), ki skrbijo za spremljanje strokovnih kadrov, metod poučevanja in usposabljanj. Redno usposabljanje strokovnih kadrov v vzgoji in izobraževanju omogoča krepitev kompetenc, ki se zaradi nenehnih sprememb v naravi vzgojno-izobraževalnega dela izkazujejo kot pomembne za kakovostno vzgojno-izobraževalno delo. Na področju visokega šolstva NAKVIS preverja institucionalno pedagoško podporo in povezavo z notranjim sistemom zagotavljanja kakovosti.
				8. ukrepe za spodbujanje mobilnosti učencev in zaposlenih ter transnacionalnega sodelovanja ponudnikov izobraževanja in usposabljanja, vključno s priznavanjem učnih rezultatov in kvalifikacij;	Da	Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja Sklep o ustanovitvi Centra RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (CMEPIUS) Zakon o višjem strokovnem izobraževanju Strategija višjega strokovnega izobraževanja 20-30	Slovenska zakonodaja in strateški dokumenti spodbujajo mobilnost učencev in mednarodno sodelovanje strokovnjakov. Za uspešno izvajanje mobilnosti je bil ustanovljen CMEPIUS. V okviru vseh treh strateških dokumentov (ki bodo veljali do leta 2030) je posebna pozornost namenjena spodbujanju mednarodnega sodelovanja, izpopolnjevanja v okviru transnacionalnega sodelovanja ter prenosom dobrih praks.

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
						Zakon o visokem šolstvu Resolucija o nacionalnem programu visokega šolstva do šolstva do 2030 Zakon o izobraževanju odraslih Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2022–2030 Zakon o vrednotenju in priznavanju izobraževanja Zakon o slovenskem ogrodju kvalifikaci	V skladu z mednarodnimi pogodbami oziroma direktivami so vzpostavljeni okviri za vrednotenje in priznavanje izobrazbe ter priznavanje poklicnih kvalifikacij. Zakon o vrednotenju in priznavanju izobraževanja ureja vrednotenje izobraževanja ter določa pristojen organ, ureja postopek, merila in določa organ priznavanja tujega izobraževanja za namen nadaljevanja izobraževanja. Zakon o slovenskem ogrodju kvalifikacij ureja umeščanje kvalifikacij iz SOK v Evropsko ogrodje kvalifikacij za vseživljenjsko učenje in v Evropsko ogrodje visokošolskih kvalifikacij. Zakon o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev pa opredeljuje postopke priznavanja v teh primerih.
4.4. Nacionalni strateški okvir politike za socialno vključevanje in zmanjševanje revščine	ESS+ ESRR	ESO4.8. Pospeševanje dejavnega vključevanja za spodbujanje enakih možnosti, nediskriminacije in aktivne udeležbe ter povečevanje zaposljivosti, zlasti za	Da	Vzpostavljen je nacionalni ali regionalni strateški okvir politike ali zakonodajni okvir za socialno vključevanje in zmanjševanje revščine, ki vključuje:1. z dokazi podprto prepoznavanje revščine in socialne izključenosti, vključno z revščino otrok, zlasti kar zadeva enakopraven dostop do kakovostnih storitev za otroke v ranljivem položaju, pa tudi brezdomstvom, prostorsko in izobraževalno segregacijo, omejenim dostopom do osnovnih	Da	1. Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2021 do 2030 (ReNPSV21–30) (sprejeta 23. 3. 2022): http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO137, 2. Zakon o socialnem varstvu: http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO869	ReNPSV 2021–2030 določa zbiranje podatkov za identificirana področja s strani SURS in OSTAT. Na podlagi podatkov so v Izvedbenem načrtu Nacionalnega programa socialnega varstva (NIN) opredeljeni kratkoročni ukrepi. Dodatno pri prepoznavanju problematike pripomorejo raziskave na področju revščine, ki jih na podlagi Zakona o socialnem varstvu izvaja Inštitut za socialno varstvo (IRSSV). Mapiranje potreb po storitvah socialnega varstva je bilo na MDDSZ pripravljeno 15. 2. 2021. Cilji ReNPSV21-30 so

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
		prikrajšane skupine RSO4.3. Spodbujanje socialno-ekonomskega vključevanja marginaliziranih skupnosti, gospodinjstev z nizkimi dohodki in prikrajšanih skupin, tudi ljudi s posebnimi potrebami, s celostnimi ukrepi, vključno s stanovanjskimi in socialnimi storitvami		storitev in infrastrukture ter posebnimi potrebami ranljivih ljudi vseh starosti,			zastavljeni tako, da odgovarjajo na identificirane socialne problematike in izzive, ki jih spremenjene demografske, ekonomske in družbene okoliščine predstavljajo za sistem socialnega varstva v Sloveniji. Pri opredelitvi ciljev predstavljajo osnovo izhodišča za delovanje sistema socialnega varstva, ocena uresničitve ReNPSV13-20 in ključne okoliščine in dejavniki, za katere se (informacije in projekcije) predpostavlja, da bodo vplivali na sistem socialnega varstva do leta 2030, ter izzivov razvoja sistema samega.
				2. ukrepe za preprečevanje segregacije in boj proti njej na vseh področjih, vključno s socialno zaščito, vključujočimi trgi dela in dostopom do kakovostnih storitev za ranljive osebe, vključno z migranti in begunci,	Da	1. Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2021 do 2030 (ReNPSV21–30) (sprejeta 23. 3. 2022): http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO137, 2. Zakon o socialnem varstvu: http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO869	Na podlagi 2. člena Zakona o socialnem varstvu se sprejme Resolucijo o nacionalnem programu socialnega varstva, ki opredeljuje med drugim tudi osnovna izhodišča ter cilje in strategije socialnega varstva, na opredeljenih področjih v merilu. Nacionalni izvedbeni načrt pripravlja nacionalna koordinacijska skupina, ki jo imenuje Vlada RS. V izvedbenem načrtu so podrobneje navedeni ukrepi za doseganje ciljev opredeljenih v resoluciji.
				3. ukrepe za prehod z institucionalne oskrbe na oskrbo v družini in skupnosti,	Da	Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2021 do 2030 (ReNPSV21–30) (sprejeta 23. 3. 2022): http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO137	V obdobju izvajanja ReNPSV21–30 bo na področju institucionalnih nastanitev z oskrbo poudarek na prehodu iz institucij v skupnostne oblike bivanja in oskrbe (deinstitucionalizacija; predvsem za osebe s posebnimi potrebami). Eden od ciljev resolucije je »Sprememba razmerja med uporabniki skupnostnih oblik socialnega varstva in uporabniki

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
							institucionalnih oblik socialnega varstva oziroma povečanje deleža uporabnikov skupnostnih oblik in zmanjšanje deleža uporabnikov institucionalnih oblik socialnega varstva«. Za dosego tega cilja so opredeljeni ukrepi, kot so storitve za ohranjanje samostojnega, neodvisnega življenja doma in aktivno vključevanje v skupnost (skupnostne oblike storitev) in storitve za samostojno življenje doma in aktivno vključevanje v skupnost (skupnostne storitve), ki podaljšujejo bivanje v domačem okolju in preprečujejo socialno izključenost.
				4. ureditve za zagotovitev, da njegova zasnova, izvajanje, spremljanje in pregled potekajo v tesnem sodelovanju z zadevnimi deležniki, vključno s socialnimi partnerji in ustreznimi organizacijami civilne družbe;	Da	Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2021 do 2030 (ReNPSV21–30) (sprejeta 23. 3. 2022): http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO137	Poglavje 5 ReNPSV21–30 opredeljuje izvajanje in spremljanje uresničevanja resolucije. Najkasneje v roku enega meseca po sprejetju ReNPSV21-30 Vlada RS imenuje Nacionalno koordinacijsko skupino. Nacionalna koordinacijska skupina je sestavljena iz predstavnikov izvajalcev na področju socialnega varstva (vključno s predstavniki nevladnih organizacij, ki jih te predlagajo same), predstavnikov skupin uporabnikov, predstavnikov lokalne skupnosti in različnih sektorjev države ter predstavnika Inštituta RS za socialno varstvo (v nadaljevanju: IRSSV). Za redno letno spremljanje izvajanja ReNPSV21-30 in pripadajočih nacionalnih izvedbenih načrtov je zadolžen IRSSV, ki mu letno poročajo posamezni izvajalci storitev in programov, ki so del mreže javne službe, nosilci ukrepov, opredeljeni v izvedbenih načrtih, pristojna ministrstva

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
							in ostale službe, ki so zadolžene za izvajanje posameznih delov Nacionalnega programa socialnega varstva 2021–2030.
4.6. Strateški okvir politike za zdravstveno varstvo in dolgotrajno oskrbo	ESS+ ESRR	ESO4.11. Krepitev enakopravnega in pravočasnega dostopa do kakovostnih, trajnostnih in cenovno ugodnih storitev, vključno s storitvami, ki spodbujajo dostop do stanovanj, in storitvami oskrbe, usmerjene v posameznika, vključno z zdravstveno oskrbo; posodobitev sistemov socialne zaščite, vključno s spodbujanjem dostopa do socialne zaščite, s posebnim poudarkom na otrocih in prikrajšanih skupinah; izboljšanje dostopnosti, tudi	Da	Vzpostavljen je nacionalni ali regionalni strateški okvir politike za zdravje, ki vključuje:1. kartiranje potreb na področju zdravja in dolgotrajne oskrbe, tudi kar zadeva zdravstveno in negovalno osebje, za zagotovitev trajnostnih in usklajenih ukrepov,	Da	Kartiranje potreb na področju zdravstva in dolgotrajne oskrbe	Dokument kartiranja potreb, ki je bil sprejet dne 13. 9. 2022, vsebuje podatke o investicijskih potrebah javnih zavodov zdravstva in dolgotrajne oskrbe v Sloveniji. Dokument je bil neformalno usklajen z EK.
				2. ukrepe za zagotovitev učinkovitosti, trajnostnosti, dostopnosti in cenovne dosegljivosti zdravstvenih storitev in storitev dolgotrajne oskrbe, vključno s posebnim poudarkom na osebah, izključenih iz sistemov zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe, vključno s tistimi, ki jih je najtežje doseči,	Da	Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 »Skupaj za družbo zdravja« (ReNPZV16–25): http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO102	Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 »Skupaj za družbo zdravja« naslavlja ukrepe za dosego učinkovitega, vzdržnega in finančno dostopnega zdravstvenega sistema in sistema dolgotrajne oskrbe. Cilji optimizacije sistema, zapisani v resoluciji so: integrirana in celovita obravnava; enaka dostopnost do kakovostne in varne oskrbe čim bližje prebivalcem; usmerjenost v preventivno zdravstveno varstvo; boljša povezanost med ravnmi zdravstvene dejavnosti in s socialnim varstvom; upoštevane spreminjajoče se zdravstvene potrebe starajoče se populacije in usmerjenost v uporabnika in njegovo opolnomočenja. Cilji bodo doseženi z enakomerno in pravično obremenitvijo zavarovancev s prispevki, večjo razpršenostjo virov za financiranje zdravstvenega varstva in uvajanjem oziroma opuščanjem metod zdravljenja

Omogočitveni pogoj	Sklad	Specifični cilj	Izpolnjevanje omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnjevanje meril	Sklic na zadevne dokumente	Utemeljitev
		za invalide, učinkovitosti in odpornosti zdravstvenih sistemov in storitev dolgotrajne oskrbe RSO4.5. Zagotavljanje enakega dostopa do zdravstvenega varstva in krepitev odpornosti zdravstvenih sistemov, vključno z osnovnim zdravstvenim varstvom, ter spodbujanje prehoda z institucionalne oskrbe na oskrbo v družini in skupnosti					na osnovi preglednega sistema.
				3. ukrepe za spodbujanje storitev v okviru skupnosti in družine prek deinstitucionalizacije, vključno s preprečevanjem in osnovnim zdravstvenim varstvom, oskrbo na domu in storitvami v okviru skupnosti.	Da	Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 »Skupaj za družbo zdravja« (ReNPZV16–25): http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO102	Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 »Skupaj za družbo zdravja« naslavlja ukrepe za krepitev in varovanje zdravja in preprečevanje bolezni. Temelji na pristopu »zdravje v vseh politikah« in krepitvi dejavnosti javnega zdravja na primarni ravni. Cilji ukrepov so preprečevanje bolezni, zgodnje odkrivanje bolezni ter zmanjševanje neenakosti v zdravju.

5. Organi, pristojni za program

Sklic: člen 22(3)(k) ter člena 71 in 84 uredbe o skupnih določbah

Tabela 13: Organi, pristojni za program

Organi, pristojni za program	Ime nosilca	Kontaktna oseba	Položaj	E-naslov
Organ upravljanja	Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj	Mojca Aljančič	Generalna direktorica Direktorata za kohezijo	mojca.aljancic@gov.si
Revizijski organ	Ministrstvo za finance, Urad RS za nadzor proračuna	Patricija Pergar	Director, Budget Supervision Office of the Republic of Slovenia	patricija.pergar@gov.si
Telo, ki prejema plačila Evropske komisije	Ministrstvo za finance, Sektor za upravljanje s sredstvi EU/CA	Evelyn Filip	Head of Accouting Authority, Ministry of Finance	gp.mf@gov.si
Telo, ki prejema plačila Evropske komisije v primeru tehnične pomoči v skladu s členom 36(5) uredbe o skupnih določbah	Ministrstvo za finance, Sektor za upravljanje s sredstvi EU/CA	Evelyn Filip	Head of Accouting Authority, Ministry of Finance	gp.mf@gov.si
Organ, ki ni organ upravljanja, zadolžen za računovodsko funkcijo	Ministrstvo za finance, Sektor za upravljanje s sredstvi EU/CA	Evelyn Filip	Head of Accouting Authority, Ministry of Finance	gp.mf@gov.si

Porazdelitev povrnjenih zneskov za tehnično pomoč v skladu s členom 36(5) uredbe o skupnih določbah, če je za prejemanje plačil Komisije opredeljenih več teles

Sklic: člen 22(3) uredbe o skupnih določbah

Tabela 13A: Del odstotnih deležev iz člena 36(5)(b) uredbe o skupnih določbah, ki bi se povrnil organom, ki prejemajo plačila Komisije v primeru tehnične pomoči v skladu s členom 36(5) uredbe o skupnih določbah (v odstotnih točkah)

6. Partnerstvo

Sklic: člen 22(3)(h) uredbe o skupnih določbah

Slovenija namenja veliko pozornosti izvajanju načela partnerstva tako v procesu priprave programskih dokumentov kot v procesu izvajanja. Z vključenostjo partnerjev v načrtovanje, izvajanje, nadziranje in ocenjevanje projektov, ki prejemajo sredstva EU, dosegamo, da se sredstva porabljajo tam, kjer so najbolj potrebna, in na najboljši možen način, saj so pri snovanju in izvajanju najučinkovitejših investicijskih strategij upoštevani vsi relevantni vidiki.

Organizacija in izvajanje partnerstva se izvajata v skladu z 8. členom Uredbe (EU) 2021/1060 in Evropskim kodeksom dobre prakse za partnerstvo v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov, določenim v Delegirani uredbi (EU) št. 240/2014.

Načrtovanje, izvajanje, nadziranje in ocenjevanje programa poteka v sodelovanju s pristojnimi regionalnimi, lokalnimi, mestnimi in drugimi javnimi organi, ekonomskimi in socialnimi partnerji, predstavniki civilne družbe ter drugimi zainteresiranimi deležniki za izvajanje skladov EU, zlasti skupinami, pri katerih obstaja večje tveganje diskriminacije in socialne izključenosti.

Partnerjem je zagotovljeno pravočasno informiranje in sprotno sodelovanje preko enotnega spletnega portala skladov EU www.evropskasredstva.si, interaktivne svetovalke Eme, v naprej napovedanih dogodkov in posvetovanj, vključno z objavo vprašanj, pobud in odgovorov s posvetovanj z deležniki na omenjenem portalu. V skladu s kodeksom zasedanj odbora za spremljanje ter drugih oblik sodelovanja.

Partnerji so v procesu priprave programa vključeni predvsem v analizo in opredelitev potreb, prednostnih nalog, razporeditev razpoložljivih sredstev in določitev načina izvajanja.

Tekom programskega obdobja bomo spodbujali izmenjevanje izkušenj in vzajemno učenje, ob koncu programskega obdobja pa bomo ocenili vlogo partnerjev in učinkovitosti partnerstva v programskem obdobju.

Ukrepi, sprejeti za vključitev ustreznih partnerjev v pripravo programov in njihovih sprememb:

Partnerji in splošna javnost se lahko v pripravo programskih dokumentov neposredno vključijo preko spletnega obrazca na naslovu perspektive.eu-skladi.si/, vse relevantne informacije o evropskih sredstvih pa podaja interaktivna svetovalka Ema na novem enotnem spletnem portalu www.evropskasredstva.si ali brezplačni telefonski številki 080 20 23. Na omenjenem spletnem portalu sproti in pravočasno objavljamo termine fizičnih in virtualnih posvetovanj. Vprašanja, pobude in odgovori s posvetovanj z deležniki se objavijo na omenjenem portalu. Partnerje in zainteresirano javnost k sodelovanju spodbujamo tudi s pozivi v mesečnem e-informatorju Vizija kohezija in preko družbenih omrežij.

Načrtovani ukrepi za zagotovitev sodelovanja partnerjev pri izvajanju programov:

Celotno programsko obdobje bodo partnerji aktivno vključeni v proces izvajanja preko sodelovanja v odboru za spremljanje. Ves čas jim bo na voljo interaktivna svetovalka Ema na enotnem spletnem portalu www.evropskasredstva.si ali brezplačni telefonski številki 080 20 23.

Podrobneje je načelo partnerstva opisano v dokumentu: Načelo partnerstva v okviru priprave programskih dokumentov za izvajanje EKP 2021-27 ter samega izvajanja Programa.

7. Komuniciranje in prepoznavnost

Sklic: člen 22(3)(j) uredbe o skupnih določbah

OOsrednji namen strategije komuniciranja evropske kohezijske politike (v nadaljevanju EKP) v Sloveniji je zagotavljanje obveščenosti javnosti in njene aktivne vključenosti. Interno javnost, splošno javnost, (potencialne) upravičence, partnerje in medije obveščamo o možnostih, pogojih in načinu pridobivanja sredstev iz Evropskih strukturnih in investicijskih skladov ter o učinkih in rezultatih EKP v Sloveniji.

V programskem obdobju 2021-27 bo Slovenija razdeljena na dve kohezijski regiji – Vzhodno in Zahodno. Komunikacijske aktivnosti bodo iz izvedbenega vidika enotne, iz vsebinskega vidika pa prilagojene glede na interese ciljnih skupin v posamezni kohezijski regiji. V izvajanje promocije EKP bomo aktivno vključevali tudi deležnike in partnerje, med drugim preko vsakoletne izvedbe dogodka "EU projekt, moj projekt", preko dobrih zgodb, predstavitev primerov dobrih praks, mini družbenih kampanj v sklopu »Evropa v moji regiji« kampanje, predstavitev na dogodkih in sejmih. Komuniciranje projektov bomo v določenem delu prilagodili tudi področju, ki bo razglašeno v okviru izbrane teme Evropskega leta.

V prvi polovici obdobja 2021-27 bo v ospredju seznanjanje javnosti z novostmi v izvajanju EKP, obveščanje o možnostih sofinanciranja in spodbujanje vključevanja deležnikov v proces koriščenja evropskih sredstev. V tem delu bomo predstavili programske dokumente ter zagotovili njihovo razumevanje tudi s pomočjo interaktivne svetovalke Eme na spletnem portalu www.evropskasredstva.si, ki bo ažurno odgovarjala na vprašanja zainteresirane javnosti. Prav tako bomo komunicirali prednostna področja EU za obdobje 2021-27, samostojno in v odnosu do slovenskih ciljev politik, prednosti in koristi članstva v EU. V drugi polovici bo večji poudarek na gradnji pozitivne percepcije EKP v splošni javnosti s komuniciranjem dobrih rezultatov, pri čemer bodo »glavni ambasadorji« uspešni projekti in njihove zgodbe.

Cilj komunikacijskih aktivnosti je ohranjati delež anketiranih, ki pozitivno ocenjujejo EKP nad 90 % in delež 85 % vprašanih, ki poznajo vsaj en projekt, sofinanciran z evropskimi sredstvi, kar bo na letnem nivoju merjeno z neodvisno spletno javnomnenjsko raziskavo. Anketiranci bodo povprašani tudi o informativni vrednosti uporabljanih komunikacijskih kanalov in predlogih za izboljšave ter o prednostnih nalogah EU in njenih politikah v povezavi s sofinanciranimi projekti. V letih 2024 in 2027 bomo izvedli spletno javnomnenjsko raziskavo, v katero bomo vključili prijavitelje in upravičence. Občasno bomo med obiskovalci dogodkov izvedli hitro raziskavo z anonimnim vprašalnikom.

Za uspešno izvajanje komunikacijskih aktivnosti bodo uporabljena različna komunikacijska orodja, ki se bodo prilagajala ciljnim skupinam, vsebini in izvajanju EKP ter aktualnim trendom. Velik poudarek bo na digitalnih komunikacijskih kanalih, predvsem na spletnem portalu www.evropskasredstva.si. Še vedno bosta v uporabi kot orodji obveščanja Facebook in Instagram profil EU skladi. Konec leta 2020 je bilo sledilcev na FB 5728, na IG pa okrog 450. Število sledilcev na FB želimo do konca obdobja 2021-2027 podvojiti, na IG pa povečati za štirikrat. Prav tako bomo okrepili LinkedIn kanal.

Posebej velik poudarek bo na približevanju EKP mladim. To bomo dosegli z uporabo socialnih omrežij, konkretno družbenega omrežja Instagram, dolgoročno umestitvijo vsebin EKP v učni proces osnovnih in srednjih šol in sodelovanjem v projektu ASOC. Srednjo generacijo bomo dosegli preko družbenega omrežja Facebook. Zaposlene, delodajalce in podjetnike bomo dosegli preko profila na LinkedInu. Starejšo generacijo pa bomo prvenstveno nagovarjali v živo, npr. z udeležbo na sejmih. Upravičence, potencialne upravičence in agencije bomo mesečno obveščali preko mesečnega e-informatorja Vizija kohezija. Konec leta 2020 je bilo prejemnikov e-novic 2305, do konca obdobja 2021-27 želimo to število podvojiti.

Posebna pozornost bo namenjena komuniciranju operacij strateškega pomena. Pri komuniciranju vsebin operacij strateškega pomena bomo sledili priročniku EK Communicating operations of strategic importance in 2021–27. S pravilnikom bomo določili naloge upravičencev, ki bodo npr. otvoritvene ali zaključne prireditve, vodeni ogledi, delavnice in druge aktivnosti z udeležbo zunanje javnosti, medijske aktivnosti in komuniciranje preko družbenih omrežij.

Finančna sredstva za izvajanje aktivnosti komuniciranja na sistemski ravni bodo zagotovljena v višini 0,2 % Programa. Predvidoma bo 30 % sredstev namenjenih produkcijskim, oglaševalskim in drugim digitalnim aktivnostim v medijih in na družbenih omrežjih, 30 % organizaciji dogodkov in udeležbi na dogodkih, 20 % promocijskim izdelkom, publikacijam in drugim tiskovinam vključno z grafičnim oblikovanjem in dostavo, 5 % izvedbi javnomnenjskih raziskav in upravljanju s spletnim portalom, preostanek pa drugim podpornim aktivnostim, vključno z možnostjo financiranja zaposlitev komunikatorjev v okviru mreže INFORM-SI.

Skladno z 48. členom Uredbe bosta skrbnika za programsko komuniciranje 2021-27 Marjanca Scheicher in Beti Blagus.

8. Uporaba stroškov na enoto, pavšalnih zneskov, pavšalnih stopenj in financiranja, ki ni povezano s stroški

Sklic: člena 94 in 95 uredbe o skupnih določbah

Tabela 14: Uporaba stroškov na enoto, pavšalnih zneskov, pavšalnih stopenj in financiranja, ki ni povezano s stroški

Načrtovana uporaba členov 94 in 95 uredbe o skupnih določbah	Da	Ne
Od sprejetja programa se bo uporabljalo povračilo prispevka Unije na podlagi stroškov na enoto, pavšalnih zneskov in pavšalnih stopenj v okviru prednostne naloge v skladu s členom 94 uredbe o skupnih določbah	☐	☒
Od sprejetja programa se bo uporabljalo povračilo prispevka Unije na podlagi financiranja, ki ni povezano s stroški, v skladu s členom 95 uredbe o skupnih določbah	☐	☒

Dodatek 1: Prispevek Unije na podlagi stroškov na enoto, pavšalnih zneskov in pavšalnih stopenj

A. Povzetek glavnih elementov

Prednostna naloga	Sklad	Specifični cilj	Kategorija regije	Ocenjeni delež skupnih dodeljenih finančnih sredstev v okviru prednostne naloge, za katerega bodo veljale poenostavljene možnosti obračunavanja stroškov, v %	Vrste zajetih operacij		Kazalnik, ki sproži povračilo		Merska enota za kazalnik, ki sproži povračilo	Vrsta poenostavljenih možnosti obračunavanja stroškov (standardna lestvica stroškov na enoto, pavšalnih zneskov ali pavšalne stopnje)	Znesek (v EUR) ali odstotni delež (v primeru pavšalne stopnje) poenostavljenih možnosti obračunavanja stroškov
					Oznaka(1)	Opis	Oznaka(2)	Opis			

(1) To se nanaša na kodo za razsežnost „področje ukrepanja“ v tabeli 1 Priloge I k uredbi o skupnih določbah in Prilogi IV k uredbi o ESPRA.

(2) To se nanaša na kodo skupnega kazalnika, če je ustrezno.

Dodatek 1: Prispevek Unije na podlagi stroškov na enoto, pavšalnih zneskov in pavšalnih stopenj

B. Podrobnosti glede na vrsto operacije

C. Izračun standardnih stroškov na enoto, pavšalnih zneskov in pavšalnih stopenj

1. Vir podatkov, uporabljenih za izračun standardnih stroškov na enoto, pavšalnih zneskov ali pavšalnih stopenj (kdo je predložil, zbral in evidentiral podatke; kje so podatki shranjeni; presečni datumi; potrjevanje itd.)

2. Navedite, zakaj sta predlagana metoda in izračun na podlagi člena 94(2) uredbe o skupnih določbah relevantna za vrsto operacije.

3. Navedite, kako so bili izračuni narejeni, vključno zlasti s predpostavkami v smislu kakovosti ali količin. Če je to relevantno, je treba uporabiti in na zahtevo predložiti statistične dokaze in referenčne vrednosti v obliki, ki jo lahko uporabi Evropska komisija.

4. Pojasnite, kako ste zagotovili, da so bili v izračun standardnih stroškov na enoto, pavšalnega zneska ali pavšalne stopnje vključeni le upravičeni izdatki.

5. Ocena revizijskega organa v zvezi z metodologijo za izračun in zneski ter ureditvijo za zagotovitev potrjevanja, kakovosti, zbiranja in shranjevanja podatkov.

Dodatek 2: Prispevek Unije, temelječ na financiranju, ki ni povezano s stroški

A. Povzetek glavnih elementov

Prednostna naloga	Sklad	Specifični cilj	Kategorija regije	Znesek, zajet s financiranjem, ki ni povezano s stroški	Vrste zajetih operacij		Pogoji, ki jih je treba izpolniti / rezultati, ki jih je treba doseči, za povračilo s strani Evropske komisije	Kazalnik		Merska enota za pogoje, ki jih je treba izpolniti / rezultati, ki jih je treba doseči, za povračilo s strani Evropske komisije	Načrtovana vrsta metode, ki se uporabi za povračila upravičencu (upravičencem)
					Oznaka (1)	Opis		Oznaka (2)	Opis		

(1) To se nanaša na kodo za razsežnost „področje ukrepanja“ v tabeli 1 Priloge I k uredbi o skupnih določbah in Prilogi IV k uredbi o ESPRA.

(2) To se nanaša na kodo skupnega kazalnika, če je ustrezno.

B. Podrobnosti glede na vrsto operacije

Dodatek 3

Člen 22(3) uredbe o skupnih določbah

CP1, RSO1.1: od 2023 je načrtovana nadgradnja ključnih raziskovalnih infrastruktur iz 2014-2020 za večjo konkurenčnost gospodarstva ter znanstvenoraziskovalno ter inovacijsko okolje. Ukrep obsega nadgradnjo RIUM (Q4 2028), nadgradnjo HPC zmogljivosti in nakup vrhunske raziskovalne opreme (Q4 2027), vzpostavitev Tehnološko inovacijskega centra INNOVUM in izgradnjo nove Fakultete za strojništvo (Q4 2029).

CP2, RSO2.4: zagotovitev poplavne varnosti na porečju Savinje je nadaljevanje 1. faze projekta, s čimer se bo dejansko zagotovilo potrebno poplavno varnost, saj so večja urbana območja še vedno poplavno ogrožena. V 2024 se načrtuje pridobitev gradbenega dovoljenja, v 2025 začetek izvajanja gradbenih del, zaključek gradnje pa leta 2029.

CP3: nadgradnja 29,3 km dolge železniške proge d.m.-Dobova-Zidani Most (odsek d.m.-Dobova-Sevnica), ki je del Sredozemskega in Zahodni Balkan – vzhodni Mediteran TEN-T koridorja, bo s povečanjem prepustne zmogljivosti, potovalne hitrosti vlakov in prometne varnosti ter zmanjšanjem obremenjenosti s hrupom na poselitvenih območjih, prispeval k odpravi ozkega grla glavne prometne železniške povezave Slovenije s Hrvaško. Zaradi velikosti se bo ukrep izvajal v sklopih od Q2 2025 do Q4 2029.

CP4, ESO4.2: modernizacija storitev in povezovanje institucij trga dela (Q2 2023-Q4 2028) vključuje krepitev mreže pisarn za delodajalce za podporo delodajalcem pri iskanju ustreznih kadrov ter posodobitev storitev v okviru institucij trga dela. Ključni cilj je vzpostavitev platforme za napovedovanje kompetenc, ki bo učinkovito povezovala delodajalce, iskalce zaposlitve in svetovalce ZRSZ.

CP5, RSO5.1:

1. Evropska prestolnica kulture GO! 2025: obnova trga Evropa, Super8 in EPIC centra v obdobju od Q3 2022 do Q3 2025.
2. Projekt obnove Centra Rotovž: obnova Mariborske knjižnice, Umetnostne galerije, Mestnega kina v obdobju od Q1 2021 do Q4 2026.

CP6, JSO8.1: v Zasavski regiji je ključna krepitev kapacitet na področju RRI, zato je ključna vzpostavitev Centra za demonstracijo in usposabljanje na področju brezogljičnih tehnologij do Q4 2025, ki bo podprl raziskave brezogljičnih tehnologij za prehod v moderno zeleno usmerjeno industrijo. V SAŠA regiji se bo izvedel prehod na novo generacijo daljinskega ogrevanja, ki bo ekonomsko in okoljsko trajnostna ter neodvisna od premoga.

Območni načrt za pravični prehod - ONPP Zasavje.OBMOČNI NAČRT ZA PRAVIČNI PREHOD ZASAVSKE PREMOGOVNE REGIJE (6.0)

1. Oris procesa prehoda in opredelitev najbolj prizadetih območij v državi članici

Sklic: člen 11(2)(a) in (b), člen 6

Mejnike prehoda na podnebno nevtralno gospodarstvo postavljata NEPN in NSPP (za vse kratice glej Priloga 7: Seznam kratic).

NSPP[1], ki je bila pripravljena na podlagi NEPN, je bila sprejeta januarja 2022 in določa letnico izstopa iz rabe premoga (najkasneje 2033) in ob tem opredeljuje skupno vizijo pravičnega prehoda. Pri pripravi strategije smo že sledili predlogu Evropske komisije (COM/2020/562 z dne 17.9.2020) in odločitvi Evropskega sveta z dne 11. 12.2020, da EU do leta 2030 doseže najmanj 55% znižanje emisij TGP v primerjavi z 1990. [2] Strategija je tako med tremi opredeljenimi scenariji sprejela najbolj ambicioznega in predvidela izstop iz premoga, torej prenehanje obratovanja šestega bloka TEŠ in pridobivanja lignita v regiji SAŠA, najpozneje v letu 2033. NSPP in NEPN tudi določata, da bo ta cilj opuščanja rabe premoga v Sloveniji ustrezno upoštevan v posodobitvi NEPN leta 2024.

Odločitev glede prenehanja rabe premoga tako pomeni, da bo najkasneje do leta 2033 uporaba premoga v Sloveniji popolnoma opuščena, kar velja tako za izkopavanje kot za njegovo uporabo. Dinamika opuščanja rabe premoga bo natančneje določa v programih opuščanja in zapiranja, ki bodo usklajeni z deležniki.

Posodobljeni NEPN [3] določa:

- razogljičenje proizvodnje EE – postopno opuščanje rabe premoga: prenehanje obratovanja premogovnih enot najpozneje do leta 2033 po načelih pravičnega prehoda (NEPN , str.37),

- da se bo do 2033 proizvodnja električne energije z uporabo domačega premoga – lignita še ohranila (NEPN, str.274)

- ukrep M29.1: Pravični prehod premogovnih regij (Savinjsko-Šaleška, Zasavje) v okviru katerega so določene aktivnosti: Priprava Zakona o zapiranju Premogovnika Velenje, Priprava Zakona o prestrukturiranju Šaleško-Savinjske premogovne regije in Izvajanje spodbud v okviru Območnih načrtov za pravični prehod obeh premogovnih regij (Vir financiranja: sredstva Sklada za pravični prehod).

Oba zakona za SAŠA regijo je Vlada RS sprejela v letu 2025 (v novembru in decembru) in sta v zakonodajnem postopku v Državnem zboru RS.

Proces izstopa iz premoga se bo do leta 2033 izvrševal na dva načina, s postopnim zapiranjem proizvodnih kapacitet, ki koristijo premog in nameščanjem proizvodnih kapacitet iz OVE.

Leta 2019 je lastnik Termoelektrarne-toplarne Ljubljana, javno podjetje Energetika Ljubljana, sklenil dogovor o nakupu dveh plinsko-parnih turbin električne moči 2x54 MW, v okviru projekta izgradnje plinsko-parne elektrarne. Slednja je trenutno v izgradnji in bo predvidoma končana v letu 2022. Dve plinsko-parni enoti bosta nadomestili dve od treh premogovnih enot in tako zmanjšali porabo premoga za 70%. Tretji premogovni blok bo ostal, ker je bil v letu 2008 predelan na sokurjenje premoga in lesnih sekancev. Slednji bodo predvidoma nadomestili premog po njegovi ukinitvi. V TEŠ je predvidena zaustavitev 345 MW bloka 5 do konca leta 2030 in 600 MW bloka 6 do konca leta 2033. Bloka 5 in 6 sta objekta nacionalnega pomena in nadomeščanje njunih kapacitet bo izvedeno na nacionalnem nivoju, regija SAŠA pa bo v okviru pravičnega prehoda prispevala pomemben delež.

Sorazmerno z zapiranjem proizvodnih kapacitet, ki temeljijo na premogu, se bo zmanjševal tudi izkop premoga v PV, ki bo po letu 2033 popolnoma ustavljen. Od kar je proizvodnja premoga v PV odvisna predvsem od blokov 5 in 6 TEŠ, se le ta giblje okrog 3,5 mio ton letno (vir: PV). Z zaprtjem bloka 5 leta 2030 bo proizvodnja padla za približno tretjino in po letu 2033 popolnoma prenehala, ko bo predvidoma

zaustavljen tudi blok 6. Na regionalnem nivoju SAŠA bo s preobrazbo daljinskega ogrevanja poraba premoga ukinjena, ko bo predvidoma po 2028 izvedena druga faza preobrazbe s prehodom na 100% OVE.

Izpad proizvodnje zaradi prenehanja uporabe premoga bo nadomeščen z generacijo iz OVE, predvsem sončne energije, kjer ima Slovenija največji potencial. Konec leta 2021 je bilo v Sloveniji nameščenih 18.322 sončnih elektrarn v skupni moči 466,2 MW. V omenjenem letu je bilo nameščenih 6.307 elektrarn v skupni moči 95 MW. Velika večina novo postavljenih elektrarn je samooskrbnih. Podatki o instalirani moči novih sončnih elektrarn temeljijo na bazi Registra deklaracij za proizvodne naprave električne energije iz OVE (AGEN) in seznama elektrarn v samooskrbi (SODO).

Predvideno letno zmanjšanje TGP kot posledica zaprtja obeh blokov znaša približno 740 – 800 kt ekvivalenta CO2 za blok 5 in 2.300 – 2.700 kt za blok 6.

Načrtovana je tudi gradnja HE Mokrice kot zadnje izmed petih hidroelektrarn na Spodnji Savi moči 28 MW. Gradnja se še ni začela. Najverjetneje ne bo dokončana v tem desetletju, ker poteka na sodišču že tretji upravni spor, ki ga je sprožilo društvo za preučevanje rib Slovenije.

V regiji SAŠA se v okviru pravičnega prehoda načrtuje na lokaciji TEŠ postavitev kogeneracije na biomaso moči 20-30 MW za zagotavljanje kapacitet daljinskega ogrevanja, velikih toplotnih črpalk za izkoriščanje toplote jezera moči 2x20MW ter plavajoče sončne elektrarne na Šoštanjskem jezeru moči 100 MW.

Načrtovano torej je, da se v Sloveniji z usklajenim spodbujanjem iz različnih razvojnih virov naslovi najprej energetsko učinkovitost, ki bo rezultirala v zmanjšanju porabe energije v vseh sektorjih, ter se vzporedno pospešeno spodbudi prehod na obnovljive vire energije. Pomeni, da bodo pospešena vlaganja v sončno energijo, predvsem za proizvodnjo električne energije, deloma pa tudi toplote, v preobrazbo obstoječih sistemov daljinskih ogrevanj na OVE, izkoriščanje geotermalnega potenciala ipd., z namenom nadomeščanja obstoječih fosilnih virov energije (vsaj 100 MW instalirane dodatne nazivne moči OVE v vsakem letu). Seveda ob hkratnem zagotavljanju varnosti pri energetski oskrbi ter povečevanju odpornosti (preprečevanje nesorazmerne energetske odvisnosti).

Ne glede na časovnico zmanjšanja izkopa in zaprtja Premogovnika Velenje bodo v tem desetletju izvajane aktivnosti za energetski prehod, pri čemer bo ključna preobrazba sistema daljinskega ogrevanja Šaleške doline, ki bopodrobno predstavljena v »Akcijskem načrtu preobrazbe sistema daljinskega ogrevanja Šaleške doline 2022-2030« daljinskega. K energetskemu prehodu bo prispevalo tudi prestrukturiranje objektov na lokaciji Blokov 1-4 TEŠ (toplotni črpalki 2x20 MW, kogeneracija na lesno biomaso in vodikove tehnologije - predvidoma 2023-2027), polnilnica za alternativna goriva (predvidoma 2022-2024) in postavitev plavajoče fotovoltaične elektrarne na Družmirskem in Šoštanjskem jezeru (predvidoma 2023-2025). Predvideva se namestitev dodatnih kapacitet OVE, kot je opredeljeno s kazalniki v okviru Programa EKP 21-27.

Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov kot posledica zaprtja Bloka 5 bo natančno ovrednoteno v prihajajočem programu zaprtja TEŠ, skladno s cilji NEPN in NSPP ter zasledujoč cilje zelenega dogovora na ravni EU za zmanjšanje emisij za 55% do leta 2030 glede na leto 1990. Projekcija zmanjšanja emisij CO2 zaradi zaprtja bloka 5 je sicer bila pripravljena v okviru energetskih bilanc, ki so bile pripravljene kot strokovna podlaga za NEPN. Prav tako je na podlagi energetskih bilanc za NEPN, ki sicer še niso upoštevale izstopa iz premoga najkasneje v letu 2033, mogoče oceniti projekcijo predvidenega zmanjšanja emisij zaradi zaprtja Bloka 6. Obe projekciji sta podani v tabeli na naslednji strani.

V okviru Poročila o semestru 2020 je EK opredelila približno 100 regij ali območij, ki so upravičena do "pravičnega prehoda". Razlog predstavlja odvisnost območja in pričakovano prilagajanje delavcev ali izgube delovnih mest v proizvodnji in uporabi fosilnih goriv ali proizvodnji z največjo intenzivnostjo toplogrednih plinov. Med temi regijami sta bili opredeljeni dve slovenski premogovni regiji, Zasavska in SAŠA.

Nacionalna strategija za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij, ki je bila sprejeta 13.1.2022, prepoznava Zasavje in SAŠA regijo kot dve premogovni regiji, ki ju je treba prestrukturirati v skladu z načeli pravičnega prehoda.

Opis stanja v Zasavski statistični regiji

Zasavska statistična regija vključuje štiri občine, Hrastnik, Litijo, Trbovlje in Zagorje ob Savi, in po podatkih Statističnega urada RS za leto 2020 šteje 57.148 prebivalcev. Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi so splošno prepoznane kot rudarska okolja z bogato tradicijo rudarjenja. Zaradi zrelosti faze procesa izstopa iz premoga v regiji je vplivno območje premogovniške industrije na območju teh treh občin jasno prepoznano, zato ga opredeljujemo kot ožje območje pravičnega prehoda. V širše vplivno območje je uvrščena tudi občina Litija, saj spada v statistično regijo Zasavje. Ključni strateški cilji ter nadaljnji ukrepi pravičnega prehoda so zasnovani tako, da bodo primarno usmerjeni v ustvarjanje pozitivnih vplivov na ožje vplivno območje, pri čemer pa se ti vplivi lahko dosegajo z izvajanjem ukrepov znotraj celotne regije Zasavje.

V Zasavski premogovni regiji se je izstop iz premoga začel leta 1999, ko rezultati referenduma niso podprli gradnje tretjega bloka Termoelektrarne Trbovlje (v nadaljevanju TET). Ker je bilo poslovanje bližnjega premogovnika Trbovlje-Hrastnik (v nadaljevanju: RTH) tesno povezano s TET, je bila sprejeta tudi odločitev o zaprtju rudnika. Vodstvo RTH je na zahtevo Vlade RS objavilo študijo, ki je ocenila stroške zapiranja RTH do konca leta 2015. Ocena je temeljila na idejnih zasnovah obstoječih načinov zapiranja rudnika ter ekološke in prostorske sanacije površine. Leta 2000 je bil sprejet (in pozneje spremenjen) Zakon o ureditvi postopnega zapiranja Rudnika Trbovlje-Hrastnik in gospodarskega prestrukturiranja regije. Leta 2005 so se začela zapiralna dela, v letu 2013 pa so se rudarske dejavnosti zaustavile, v letu 2014 je z delovanjem prenehala tudi TET. V letu 2020 so bila izvedena vsa potrebna zapiralna in sanacijska dela. Ker je obseg del in stroškov presegel načrtovano v srednjeročnem programu, je ostalo še nekaj manj potrebnih zapiralnih in sanacijskih del – predvsem na področju obnove infrastrukture. Datum dokončne sanacije je odvisen od razpoložljivih sredstev, upravnih postopkov ali tehničnih pregledov. Realno bi lahko sanacijska dela izvedli do konca leta 2022; tehnične preglede in odpravo pomanjkljivosti v letu 2023 ter zaključek upravnih postopkov in izbris iz registra do konca leta 2024.

Kljub temu, da so v regiji že opustili rabo premoga, so, zaradi delujočih ključnih gospodarskih dejavnosti, emisije CO2e še vedno precejšnje, sploh glede na njeno velikost. Velika CO2e obremenitev izhaja deloma iz večjega obsega dnevnega prometa, saj se večina zaposlenih vozi na delo v druge kraje Slovenije. K temu pripomore tudi konfiguracija terena, ki zahteva velike CO2e obremenitve zaradi številnih prehodov preko zaprtih zasavskih dolin. Poleg tega pa je še vedno nekaj podjetij, zaposlovalcev v regiji, ki imajo CO2e intenzivno proizvodnjo – če omenimo nekatere – Steklarna Hrastnik – Special d.o.o., Steklarna Hrastnik – Vitrum d.o.o., IGM Zagorje, Komunala Trbovlje, TKI Hrastnik.

Poročilo o izpolnitvi obveznosti upravljalcev štirih naprav v Sloveniji za 2021 navaja, da so skupne emisije v regiji 130.598 ton CO2e.

Regija se še vedno sooča s strukturnimi problemi, značilnimi za regije, kjer sta se izkoriščanje in raba premoga zaključili. Problemi so, kot že omenjeno, posledica dejstva, da se pri prestrukturiranju načela pravičnega prehoda niso ustrezno upoštevala – niti pri zapiranju premogovnika niti pri zagotavljanju novih delovnih mest in diverzifikaciji regijskega gospodarstva. Od začetka zapiralnih del do leta 2021 je

regija namreč izgubila več kot 20 % delovnih mest in utrpela tudi 11 % depopulacijo. Poleg aktivnosti, ki so bile ozko usmerjene v postopke zapiranja rudnikov in omilitev izzivov, povezanih s socialnim statusom presežnih delavcev, so se sicer izvajali tudi ukrepi gospodarskega prestrukturiranja, ki pa niso zagotovili ustreznega gospodarskega okrevanja regije. Tako so socialno-ekonomski vidiki tranzicije ostali nerešeni.

Posledice se kažejo na področju zaposlovanja, dolgotrajne brezposelnosti, BDP in odliva možganov iz regije in so podrobneje opredeljene v nadaljevanju.

Tako se je BDP v regiji znižal, zato ima sedaj regija najnižji BDP med slovenskimi regijami. Če vrednosti BDP v Zasavju primerjamo tudi mednarodno je treba izpostaviti, da med vsemi razvojnimi regijami v Sloveniji najbolj zaostaja za povprečjem EU po BDP na prebivalca, saj je v letu 2018 dosegla le 46 % povprečne razvitosti EU, kar jo uvršča med evropsko manj razvite regije. Zaostaja tudi za povprečno razvitostjo sosednjih NUTS 3 regij v Sloveniji, Avstriji, na Madžarskem in Hrvaškem. Zato ne preseneča, da je po kazalnikih kakovosti življenja večinoma pod slovenskim povprečjem.[4]

Vsebina poglavja s tabelaričnimi in grafičnimi prikazi je razvidna v Prilogi 3: 1. Osnutek procesa prehoda in opredelitev najbolj prizadetih območij v državi članici –celotno poglavje, vključno s tabelaričnimi in grafičnimi prikazi

[1] https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/premog_izhod/strategija_prem_vlada_jan202.pdf

[2]Pri pripravi strategije je bila že upoštevan predlog Evropske komisije (COM/2020/562 z dne 17.9.2020) in odločitev Evropskega sveta z dne 11. 12.2020, da EU do leta 2030 doseže najmanj 55% znižanje emisij TGP v primerjavi z 1990. Glej tudi predlog strategije in okoljskega poročila na https://www.energetika-portal.si/dokumenti/strateski-razvojni-dokumenti/nacionalna-strategija-za-izstop-iz-premoga-in-prestrukturiranje-premogovnih-regij/.

[3] https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn2024_final_dec2024.pdf

[4] https://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/dz/2020/DZ3_2020.pdf

2. Ocena izzivov, povezanih s prehodom, za vsako opredeljeno območje

Sklic: člen 11(2)(c)

Ozemlje: ZASAVSKA PREMOGOVNA REGIJE

2.1. Ocena gospodarskih, socialnih in območnih učinkov prehoda na podnebno nevtralno gospodarstvo Unije do leta 2050

Sklic: člen 11(2)(c)

Na podlagi zaključkov iz Nacionalne strategije za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda in Analize vrzeli za Zasavje (Priloga1) se je proces prestrukturiranja regije Zasavje začel leta 2000, vendar še ni zaključen, saj se v njej še vedno soočajo s strukturnimi posledicami zaprtja premogovniške dejavnosti. To dokazujejo statistični podatki, in sicer je bilo leta 2019 v Zasavju zaposlenih 13.104 delavcev, kar je 5.589 manj kot leta 2000, ko je bilo v regiji zaposlenih 18.693. Največ delovnih mest je bilo izgubljenih v predelovalnih dejavnostih, rudarstvu in drugi industriji, skupaj 5.150. [1] To je predstavljalo 27 % vseh delovnih mest v regiji, večina jih je bila v občini Trbovlje.[2] Proces zapiranja rudnika je bil zaključen leta 2014 z zaprtjem Termoelektrarne

Trbovlje.

V letu 2020 je bilo v regiji manj kot 4 % dohodka povezanega s premogovno in energetsko dejavnostjo, ki sta k celotni dodani vrednosti prispevala le s 3,5 %, V skladu z analizo, ki jo je opravilo podjetje Deloitte[3], so steklarska, električna, kemična, livarska in strojna industrija ključni stebri današnjega lokalnega gospodarstva. Hkrati se razvijajo inovativna mala in srednje velika podjetja na področju informacijskih tehnologij in novih materialov.

Natančnejša analiza pomena prispevka drugih sektorjev pokaže, da je med pomembnejšimi v regiji nekovinska predelovalna industrija, ki ustvari 18 % celotnega prihodka v regiji (21 % dodane vrednosti) in zaposluje približno 15 % delovnega prebivalstva. Tudi elektronika je sektor s potencialom za prihodnji razvoj, saj ustvari 19 % prihodkov in zaposluje 21 % vseh zaposlenih. Obe panogi tako predstavljata enega od ključnih stebrov lokalnega gospodarstva. Med področji, ki so tudi pomembna za prihodnji razvoj gospodarstva, so tudi tehnologije prihodnosti, ki ustvarijo 3 % prihodkov regije, zaposlujejo 1,9 % vseh zaposlenih in prispevajo 4,7 % k celotni dodani vrednosti.

Lokalno gospodarstvo se ne naslanja močno na avtomobilsko industrijo, saj je le eno podjetje v regiji, ki deluje na tem področju. Sektor kovinsko predelovalne industrije v regiji ustvari 2,5 % prihodkov in zaposluje 3,3 % vseh zaposlenih. Storitvena industrija zaposluje kar 48,3 % vseh zaposlenih in ustvari 50,8 % prihodkov, ob tem pa je pomembno poudariti, da so številna podjetja, ki delujejo v tem sektorju v regij le registrirana ali pa imajo v njej sorazmerno majhen vpliv.

Med sektorji, ki so trenutno v regiji najmanj razviti so kmetijstvo in prehrambna industrija, lesnopredelovalna industrija in turizem.

Po ocenah danes okoli 50 % prebivalcev regije in kar 49 % prebivalcev ožjega vplivnega območja dnevno migrira v sosednja mesta, ker v kraju prebivališča ni ustreznih delovnih mest, predvsem tistih z visoko dodano vrednostjo. Tudi tu je zaznati poslabšanje glede na leto 2010, ko je na delo iz regije dnevno migriralo 40 % prebivalcev, zaradi pomanjkanja zaposlitvenih možnosti znotraj območja.

Zadnji podatki za regijo kažejo visoko število dolgotrajno brezposelnih, predvsem v Občini Trbovlje, kjer je njihov delež med vsemi brezposelnimi najvišji, in predstavlja 6,5 %. To je mogoče pripisati nedokončani družbeno – ekonomski preobrazbi po zaprtju premogovnika in termoelektrarne. V Trbovljah imajo tudi enega najvišjih deležev brezposelnosti mladih (15,1 %). V celotni regiji je delež brezposelnosti mladih sicer nižji (13,5 %). Posledica pomanjkanja ustreznih delovnih mest v regiji je tudi visok delež bega možganov in negativen trend v številu prebivalcev v regiji. V Zasavju se je namreč med letoma 2000 in 2021 število prebivalcev zmanjšalo za 11 %, na kar so poleg splošnega trenda vplivale tudi omejene zaposlitvene možnosti v regiji. Ta je tudi med ekonomsko najrevnejšimi v državi, saj je bil leta 2019 indeks BDP na prebivalca 53% . V obdobju 2011 – 2020 se je BDP v regiji povečeval le za 0,9 % na leto. V letu 2019 je prispevek regije k nacionalnemu BDP znašal le 1,4 %.

Podrobnejša analiza pokaže, da je bilo novembra 2021 v občini Trbovlje 48 % vseh brezposelnih v starostni skupini med 40 in 59 let. Po izobrazbeni strukturi ima večina med njimi le osnovno in splošno izobrazbo, problem je enako pereč med populacijo žensk in moških. Problematično je dejstvo, da brezposelnost večine traja več kot eno leto, pri čemer je kar 45 % brezposelnih v občini Trbovlje brez dela od enega do štirih let. Med njimi jih je največ brez dela med 12 in 23 meseci. Največji delež brezposelnih ima več kot 10 let delovnih izkušenj, kar 45 % med njimi jih ima od 10 – 30+ let. Le 6 % brezposelnih ima visokošolsko izobrazbo. To jasno kaže na potrebo po oblikovanju in izvedbi ciljanih programov izobraževanja in usposabljanja, ki bodo predvsem prilagojeni dolgotrajno brezposelnim in tistim, ki imajo nizko/slabo usposobljenost za delo, saj bo le tako mogoče preprečiti, da postanejo dolgotrajno brezposelni. Take programe je treba povezati in usmeriti tudi/predvsem na tista področja, kjer se delodajalci soočajo s potrebami po delovni sili in s tem zmanjšati vrzel na trgu dela. V letih od 2019 – 2021 so se potrebe po ustrezno usposobljenih delavcih povečevale predvsem v gradbeništvu, predelovalni industriji, izobraževanju in v socialnem ter zdravstvenem sektorju. Podobna situacija je tudi v občini Hrastnik, v Zagorju ob Savi pa je stanje le rahlo, a ne bistveno boljše. Na tej podlagi je mogoče zaključiti, da zaradi prenehanja premogovniške dejavnosti, znanja in spretnosti presežnih delavcev iz tega sektorja niso skladna z novimi potrebami zaposlovalcev.

V gospodarskem sektorju v regiji prevladujejo mala in srednje velika podjetja. V letu 2020 je bilo njihovo število 2.313. Kljub nihanjem njihovega števila v posameznem letu preteklega desetletja, je mogoče

opaziti stagnacijo. V povprečju je v zadnjih desetih letih 5 – 6 % podjetij prenehalo z delovanjem, kar je manj kot pred tem obdobjem (9 – 10 %). To je lahko pokazatelj boljših pogojev za gospodarstvo. Pri številu velikih podjetji v regiji pa je trend jasen – njihovo število se je v obdobju 2011 – 2020 več kot prepolovilo (z 11 na 5)[4]. Kljub temu pa so velika podjetja pomemben deležnik v gospodarstvu, saj je teh 5 podjetij prispevalo več kot 30 % k lokalnemu gospodarstvu hkrati pa tudi zaposlujejo 30 % visoko izobraženih zaposlenih.[5]

Deležniki kot enega od glavnih razlogov za pomanjkanje privlačnosti regije za velika podjetja prepoznavajo pomanjkanje ustrezno usposobljene delovne sile in ustreznih površin za gradnjo novih proizvodnih zmogljivosti.

V dosedanjem procesu prestrukturiranja je na določenih območjih že prišlo do sanacije in revitalizacije, na določenih pa bo treba še izvesti postopke razgradnje, dekontaminacije, spremembo rabe namembnosti in/ali revitalizacije. Med slednjimi so tudi opuščena termoelektrarna, pri kateri je pomemben vidik revitalizacije tudi ohranitev premogovne kulturne dediščine in različna odlagališča odpadnega materiala, povezana z izrabo premoga, ki se nahajajo na lokacijah ob Savi, na Lakonci in na Prapretnem. Lokacija ob Savi ima po okoljsko sprejemljivi demontaži, odstranitvi nevarnih snovi in remediaciji tal na območju proizvodnega kompleksa potencial za brownfield naložbe. Na Prapretnem je zaprto industrijsko odlagališče EF pepela, sadre in žlindre, ki je bilo v celoti rekultivirano in zatravljeno, po veljavni zakonodaji pa se izvajajo ukrepi po zaprtju. Na Lakonci, ki v celoti obsega 28 ha, je RTH že saniral in vzpostavil prvotno stanje. So pa na območju potrebna dodatna vlaganja (rekonstrukcija dovozne ceste, utrditev območja in izgradnjo komunalne opreme) po katerih bo prostor primeren za poslovno cono, namenjeno širši industrijski uporabi, ki bo omogočala nadaljnji gospodarski razvoj regije. Območje Lakonce je v lasti Občine Trbovlje, na katero jo je prenesel RTH, ki je v likvidaciji in mora v skladu z zakonom[6] do decembra 2023 prenehati s poslovanjem in nima več dodatnih obveznosti za dodatna sanacijska dela na območju Lakonce.

Leta 2019 je v bilo v velikih, malih in srednje velikih podjetjih zaposlenih 14.601 oseb, več moških kot žensk, vendar je zanimiv podatek, da so ženske predstavljale večji del (59 %) zaposlenih v velikih podjetjih. MSP zaposlujejo 87 % vseh ljudi v Zasavju. Večina zaposlenih v regiji je starejših od 30 let, največjo skupino predstavljajo tisti med 50 – 59 letom, skupina med 15 – 29 letom predstavlja le 13 % zaposlenih. To dejstvo je zaskrbljujoče, predvsem zaradi splošnega staranja prebivalstva in visokega deleža brezposelnosti med mladimi. V velikih podjetjih je med zaposlenimi 30 % takih, ki imajo visoko izobrazbo, v MSP pa je ta delež 27,6, saj se oboji osredotočajo na privabljanje visoko izobražene in visoko specializirane delovne sile. Lokalna podjetja v sektorjih steklarstva, livarstva, električnih naprav, kemične in strojne industrije, ki zdaj predstavljajo temelj lokalnega gospodarstva, so izkoristila tudi znanje, predvsem tehnično, ki ga ni bilo več mogoče uporabiti na področju izkopa in izrabe fosilnih goriv. Hkrati s tem pa so se v regiji začela razvijati mala in srednje velika podjetja na področjih informacijskih tehnologij in novih materialov.

Analiza vrzeli kaže, da trenutno v regiji ni dovolj novih zaposlitvenih možnosti za zaposlovanje brezposelnih, tako pri MSP kot tudi pri velikih podjetjih, zato je treba v obeh vrstah podjetij oblikovati ciljano podporo, da bodo ustrezen kader zaposlovali na nezasedenih delovnih mestih in da bodo ob tem lahko ustvarili tudi nova delovna mesta. Le tako bodo prispevali k dvigu dodane vrednosti v regijskem gospodarstvu. Zaradi velikega razkoraka med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela je treba v regiji podpreti ukrepe s katerimi bo mogoče zmanjšati to vrzel. Pričakovati je, da se bodo tudi v prihodnje, povečevale potrebe po tehničnih in družboslovnih poklicih, pa tudi tistih, ki so povezani s sektorjem »srebrnega gospodarstva« in dolgotrajno oskrbo. Temu bodo morali slediti tudi programi izobraževanj in usposabljanj. Razviti je treba ustrezne ciljane programe, predvsem za mlade, da bo mogoče s tem pritegniti mlade in ustrezno usposobljene zaposlene in zaustaviti beg možganov.

Zaradi sorazmerno velike brezposelnosti v regiji in glede na to, da med prebivalci podjetniški duh in kultura nista visoko razvita, je težko pričakovati, da bi nove zaposlitve ustvarjali le v MSP. Nenazadnje ta podjetja niso uspela absorbirati presežka zaposlenih po prenehanju premogovne dejavnosti. V obstoječem gospodarskem ekosistemu so mala podjetja vezana na delovanje in uspešnost velikih podjetij in jim zagotavljajo polizdelke in storitve. Analiza vrzeli kaže, da lahko podpora velikim podjetjem predstavlja pomemben vzvod za ustvarjanje novih delovnih mest. Potencial je ocenjen na okoli 220 do leta 2030. Nova delovna mesta z višjo/visoko dodano vrednostjo (predvsem na področjih povezanih z industrijo 4.0,

energetsko in snovno učinkovitostjo, skladno s cilji podnebne nevtralnosti), lahko pripomorejo k dvigu dodane vrednosti v regiji, ki tako lahko postane zanimiva za visoko kvalificirane delavce, tudi za tiste, ki dnevno migrirajo iz Zasavja.

Ob pravi podpori lahko velika podjetja pritegnejo tudi visoko izobražene posameznike in posameznice iz drugih regij. Tudi mladi v regiji med prioritetnimi razvojnimi področji prepoznavajo gospodarstvo. Prav zato bo treba okoli teh velikih gospodarskih akterjev še naprej graditi in diverzificirati ekosistem, v katerem se bodo povezovala podjetja različnih velikosti. Obenem pa je treba v regiji začeti krepiti tudi kapacitete na področju raziskav in inovacij.

Pomemben dejavnik pravičnega prehoda je tudi ustrezna prometna povezanost regije, s sosednjimi regijami. Zasavska regija v prejšnjem stoletju ni imela velike potrebe po izboljšanju cestnih povezav s sosednjimi regijami, saj gospodarstvo zaradi premogovništva ni bilo diverzificirano. Veliko gospodarskih družb je bilo namreč odvisnih od premogovne družbe, ki je premog prodajala zasavski Termoelektrarni Trbovlje. Slednja je nato svoj glavni proizvod, elektriko, v druge dele države pošiljala preko električnega omrežja. Večji regionalni zaposlovalci pa so za opravljanje dejavnosti uporabljali tudi železnico. Z opuščanjem premogovne dejavnosti leta 2000 se je pričela diverzifikacija regionalnega gospodarstva, ki pa za normalni razvoj potrebuje sodobno cestno povezavo z vsemi sosednjimi regijami.. Posebno kritična je cestna povezava z V Slovenijo po regionalni cesti regionalna cesta G2-108 od mesta Hrastnik do naselja Zidani Most, ki predstavlja najkrajšo ravninsko povezavo z vzhodno Slovenijo, vendar je povsem neprimerna za tovorni promet (npr. enosmerni promet na določenih odsekih, večkratno prečkanje železnice). Tovorni promet zato poteka skozi urbana središča in čez prelaze, kar ni ustrezno. Rekonstrukcija regionalne ceste Hrastnik-Zidani Most bi zato regiji omogočila sodobno cestno povezavo z vzhodno Slovenijo in s tem pogoje za hitrejšo diferzifikacijo gospodarstva.

Naložbe v projekte za večjo izrabo obnovljivih virov energije bodo eden od temeljnih gradnikov preobrazbe regije. Podpora bo namenjena tako projektom za povečevanje proizvodnih kapacitet (tudi v sodelovanju z lokalnimi podjetji), kot tudi projektom, ki bodo namenjeni RRI na tem področju. Na ta način bo v regiji mogoče vzpostaviti stabilno in učinkovito oskrbo z OVE (sončna energija, vodik, sintetični metan, itd.).

[1] Statistični urad RS

[2] Gap analysis for Zasavje, May 2022, Sonja Risteska

[3] Preparation of National Strategy and Action plans for Transition from Coal of Slovenian Coal Regions: Report on Analysis of Key Opportunities and Challenes, September 2020, Deloitte

[4] Izguba delovnih mest zaradi opustitve premogovništva in aktualno stanje poslovnih con v Zasavju , RRA Zasavje, junij 2022

[5] Preparation of National Strategy and Action plans for Transition from Coal of Slovenian Coal Regions: Report on Analysis of Key Opportunities and Challenes, September 2020, Deloitte in Gap analysis for Zasavje, May 2022, Sonja Risteska

[6] Zakon o postpnem zapiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik in o gospodarskem prestrukturiranju regije

2.2. Razvojne potrebe in cilji do leta 2030 z namenom doseči podnebno nevtralno gospodarstvo Unije do leta 2050

Sklic: člen 11(2)(d)

2.2.1.Razvojne potrebe

Za vpogled v trenutno stanje v zasavski premogovniški regiji je bila ob pripravi NSPP izvedena temeljita primerjalna analiza, kjer so bili obravnavani vsi elementi pravičnega prehoda – energetski prehod,

tranzicija človeškega kapitala in družbene infrastrukture, gospodarstva in okolja. Na osnovi podatkov SURS in sodb deležnikov je bila izdelana ocena stanja za vsako od premogovnih regij in opredeljene glavne razvojne potrebe v posamezni premogovni regiji. Vlada RS je NSPP sprejela 13.1.2022.

Za področje energetike so razvojne potrebe identificirane na nacionalni ravni. Med splošne razvojne potrebe spadajo: zmanjšanje tveganja odvisnosti od uvoza energije; večji delež OVE v končni rabi energije, povečevanje URE in povečanje zmogljivosti in možnosti shranjevanja energije, vključno z razvojem vodikovih tehnologij in z uporabo baterij kot tudi projekti za spajanje sistemov. Dvig deleža OVE je v regiji pomemben tudi zato, ker bo na ta način mogoče izboljšati kakovost zraka.

Za hitrejše prestrukturiranje gospodarstva je v regiji prepoznana potreba po večji diverzifikaciji lokalnega gospodarstva, tako v smislu sektorske, kot tudi velikostne raznolikosti. Od analiziranih sektorjev bo treba v prihodnje vlagati v nadaljnji razvoj panog, kot so npr. elektroindustrija, nove tehnologije (IT, brezogljične, vesoljske in merilne tehnologije), proizvodnja in predelava kovin in nekovin ter kmetijstvo v povezavi s samooskrbo. Sorazmerno šibko so razviti tudi sektorji storitvene dejavnosti, lesne industrije in turizma, kjer se priložnosti kažejo predvsem v smeri razvoja trajnostnega turizma.

Rezultate bo mogoče doseči z izvajanjem ukrepov, ki bodo usmerjeni v ustrezno diverzifikacijo gospodarstva in podporo pri njegovi preobrazbi v smeri nizkoogljičnih in krožnih poslovnih modelov ter ustreznega podpornega okolja za trajnosten razvoj regij.

Na področju razvoja človeških virov je v regiji identificiranih več področij, ki jih bo potrebno podpreti za uspešno dokončanje zelene preobrazbe. Med ključnimi je izboljšanje lokalnega izobraževalnega sistema, obogatitev in krepitev ključnih kompetenc šolajočih (predvsem digitalnih, kompetenc podjetnosti, prehod v nizkoogljčno krožno gospodarstvo). Osredotočali se bomo tudi na prenos razvitih rešitev na področju ključnih kompetenc v VIZ in na širitev in razvoj inovativnih učnih okolij, podprtih z IKT v šolskem prostoru ter vpetost šolskega prostora v ukrepe ostalih razvojnih področji (npr. demonstracijski centri, robotika, umetna inteligenca, prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo, itd.).

Zasavska regija ima 4,2% delež prejemnikov denarne socialne pomoči kar kaže na slabšo socialno sliko v regiji, kar je nedvomno tudi posledica nedokončanega izstopa regije iz premogovništva. Večina brezposelnih je nižje izobraženih, kar kaže na potrebo v usmerjene izobraževalne programe, ki bodo dolgotrajno brezposelnim in manj usposobljenim delavcem pomagali na trg dela. Obenem je treba dvigniti spretnosti zaposlenih in brezposelnih oseb, s ciljem opolnomočenja delovno aktivne populacije z znanji in spretnostmi, ki jih potrebujeta sodoben trg dela in lokalni delodajalci. Posebno pozornost bomo tako namenili krepitvi splošnih kompetenc, med katere sodijo: zeleno znanje, zelene veščine, zelene sposobnosti, zelena ozaveščenost, zelen odnos in zeleno ravnanje.

V regiji je treba povečati zaposlitvene možnosti, predvsem z ustvarjanjem delovnih mest z visoko dodano vrednostjo in tako zmanjšati dnevno delovno migriranje v druga zaposlitvena središča. S povečanjem zaposlitvenih možnosti, se bo povečala tudi potreba po manj zahtevnih delovnih mestih (predvsem isced 2 in 3), ki jih bomo lahko zapolnili z motiviranjem in usposabljanjem brezposelnih.

Prav tako so potrebne naložbe v razvoj socialne infrastrukture (vrtcev in šol) ter dostopna stanovanja za družine, mlajšo in srednjo generacijo ter ranljive skupine, po načelih trajnostnega razvoja.

Hitrejše gospodarsko prestrukturiranje bo treba podpreti tudi z boljšo prometno dostopnostjo in povezljivostjo regije. Posledica dejstva, da je bila poglavitna gospodarska dejavnost vezana na izkopavanje in rabo premoga za proizvodnjo energije v TET, je sorazmerna izoliranost Zasavske premogovne regije: regija je sicer vključena v železniško omrežje, cestna povezava pa je neustrezna in ne omogoča povezav z vzhodnim delom Slovenije, saj glavna cesta G2-104 Ljubljana - Zidani Most na odseku Hrastnik – Zidani most ne zagotavlja pogojev za promet, ki omogoča razvoj regije.

2.2.2. Cilji in rezultati

Na podlagi identificiranih razvojnih potreb smo oblikovali strateške cilje, v okviru katerih pričakujemo naslednje rezultate:

SC 1: Razogljičenje regije. Rezultati, ki jih pričakujemo, v sinergiji z drugimi razpoložljivimi sredstvi, vključno s tistimi iz III. stebra MPP, kjer bo to za ta cilj izvedljivo, ter centraliziranimi instrumenti (razpisi v okviru Clean Hydrogen Partnership ipd.) so:

-večji delež proizvodnje in rabe obnovljivih virov energije v regiji, vključno s skladiščenjem;

-manjša poraba energije v gospodarstvu in gospodinjstvih zaradi URE;

-varna razgradnja in spremenjena namembnost objektov ter preurejena prostorsko in okoljsko degradirana območja, povezanih s premogovništvom in rabo premoga.

SC 2: Raznoliko in odporno lokalno gospodarstvo, kjer načrtujemo doseganje naslednjih rezultatov:

-dvig produktivnosti in dodane vrednosti v regiji zaradi prehoda v industrijo 4.0 (vključno sektor steklarstva) in digitalizacije;

-visoko razvit RRI in »start-up« ekosistem;

-vzpostavljeni krožni poslovni modeli in rešitve v gospodarstvu prispevajo k dvigu dodane vrednosti in surovinski samozadostnosti regije;

-večje število tujih in domačih naložb v regiji;

-razvito regionalno podporno okolje in izboljšane prostorske možnosti razvoja ključnih podjetij in njihovega ekosistema ob upoštevanju potenciala degradiranih in opuščenih območij.

SC 3: Visoko motivirani in usposobljeni prebivalci s posebnim poudarkom na zeleni preobrazbi in sicer na naslednjih področjih: pridobivanje in shranjevanje energije iz OVE, trajnostne gradnje in URE, krožna ekonomija, ravnanje z vodnimi viri in trajnostna mobilnost, z rezultatom višjega deleža udeležencev, ki:

- so pridobili kvalifikacijo po zaključku sodelovanja;

- po zaključku sodelovanja iščejo zaposlitev;

- so po zaključku sodelovanja vključeni v izobraževanje ali usposabljanje;

-imajo po zaključku sodelovanja zaposlitev (vključno s samozaposlitvijo).

SC4: Cenovno dostopna in trajnostna stanovanja s ciljem ohranjanja obstoječega fonda javnih najemnih stanovanj in rezultatom večjega števila

-dostopnih, kakovostnih in funkcionalnih javnih najemnih stanovanj in javnih najemnih oskrbovanih stanovanj, ki bodo prebivalcem v regiji omogočili dostojno življenje.

Vsebina poglavja v celoti je razvidna v Prilogi 3A: Razvojne potrebe in cilji do leta 2030 Zasavje_5.0

2.3. Skladnost z drugimi ustreznimi nacionalnimi, regionalnimi ali teritorialnimi strategijami in načrti

Sklic: člen 11(2)(e)

Pravični prehod premogovnih regij je eden od ključnih vzvodov za doseganje podnebne nevtralnosti Slovenije do leta 2050, pri čemer Nacionalni energetsko podnebni načrt predstavlja srednjeročni okvir. Ukrepi, ki so vključeni v tem območnem načrtu podpirajo doseganje sektorskih ciljev, ki so opredeljeni v NEPN (NEPN 28.2.2020 (1); Predlog posodobitev NEPN avgust 2024 (2)). Največ bodo k temu prispevali ukrepi, ki so predvideni na področju energetike in podpori za podporo preobrazbe gospodarstva v smeri dekarbonizacije in krožnosti.

Osnutek Regionalnega razvojnega programa Zasavja za obdobje 2021 – 2027 med ukrepi znotraj prednostnega področja zeleno in nizkoogljično Zasavje opredeljuje tudi področje energetske učinkovitosti in uporabo obnovljivih virov energije ter samooskrbo z energijo. Med načrtovanimi aktivnostmi v okviru te razvojne prioritete tako so med drugim predvidena vlaganja v ohranitev energetske lokacije in nadaljnji razvoj njene funkcionalnosti, odprtje tovarn za proizvodnjo in reciklažo baterij, vodikovo elektrarno, pa tudi proizvodnjo OVE iz energije sonca, vetra, vode ter geotermalne.

V osnutku RRP je na prvem mestu med razvojnimi prioritetami vzpostavitev inovativnega in konkurenčnega gospodarstva v Zasavju, pri čemer je kot ključni ukrep predvidena podpora preobrazbi gospodarskih dejavnosti. Deležniki v regiji menijo, da bo treba na tem področju podpreti vlaganja na

področju digitalne preobrazbe, sodelovanja gospodarstva z raziskovalnimi in izobraževalnimi organizacijami, spodbujanje razvoja obstoječih velikih podjetij in njihovo povezovanje z mikro, malimi in srednjimi podjetji (mikro in MSP). Ob tem je prepoznana tudi krepitev podpornega okolja za delujoča podjetja (mikro in MSP) pa tudi za ustanavljanje in razvoj novih. V regiji želijo okrepiti njeno prepoznavnost in privlačnost za vlagatelje, ter vlagati v razvoj poslovnih lokacij, tudi v navezavi z izkoriščanjem potenciala degradiranih območij. V skladu s prizadevanji za doseganje podnebne nevtralnosti so deležniki v regiji prepoznali tudi potrebo po vlaganjih na področju krožnega gospodarstva, predvsem v smislu spodbujanj pilotnih in drugih projektov na tem področju, ozaveščanja ter uvajanje krožnega gospodarstva kot poslovnega modela.

Za uresničevanje ciljev v sklopu prioritete družbeno razvitega Zasavja deležniki predvidevajo ukrepe obnove in gradnje družbene infrastrukture, med drugim gradnjo/obnovo neprofitnih stanovanj za vse generacije.

Okvir za osredotočanje sredstev sklada SPP, ki bodo namenjena preobrazbi gospodarstva nedvomno predstavlja Slovenska strategija pametne specializacije. V osnutku prenovljene strategije (S5) je jasno postavljen osrednji cilj, to je zeleni prehod, ki ga ni moč uresničiti brez ustreznih znanj in kompetenc, ne brez ustreznih investicij v raziskovalne objekte in raziskovalno opremo kot tudi ne brez ustreznih in dovolj razvitih orodij, torej ključnih omogočitvenih tehnologij, vključno z IKT. Definirana so področja, kjer Slovenija izkazuje kritično maso kapacitet in kompetenc za dosego tega cilja: Pametna mesta in skupnosti, Horizontalna mreža informacijsko-komunikacijskih tehnologij (HOM IKT), Zdravje-medicina, Pametne stavbe in dom z lesno verigo, Trajnostna pridelava hrane, Mreže za prehod v krožno gospodarstvo, Trajnostni turizem, Mobilnost, Tovarne prihodnosti, Materiali kot končni produkti. Gre za področja, kjer ima Slovenija inovacijski potencial za vzpostavitev konkurenčne prednosti za umeščanje na globalnih trgih ter s tem za krepitev svoje prepoznavnosti.

V ta širši okvir specializacije na nacionalni ravni pa osnutek RRP, kot področja za specializacijo regije prepoznava dejavnosti v svetovno konkurenčnih podjetjih, ki so izvozno usmerjena in imajo močan razvojni potencial. Mednje spadajo področje 3 E (elektrotehnika – elektronika – energetika), steklarstvo, kovinskopredelovalna dejavnost, novi materiali, kemična industrija ter obnovljivi viri energije, čiste oblike energije in zelena predelava oz. recikliranje odpadkov. Razvoj je usmerjen v nove produkte in rešitve za pametne zgradbe in dom ter z njimi v poudarek na industriji 4.0.

Regionalni deležniki v okviru RRP, skladno s cilji in ukrepi Strategije razvoja prometa v Republiki Sloveniji do 2030 in s celostnimi prometnimi strategijami občin med prednostna področja za razvoj uvrščajo tudi ukrepe za trajnostno mobilnost in povezljivost: s področja javnega potniškega prometa, kolesarskega omrežja, urejanja prometa v urbanih središčih in podpore uporabe digitalizacije za izboljšanje mobilnosti. Cilje, povezane z izboljšanjem regionalne povezanosti, ki lahko prispeva k dvigu regionalnega industrijskega potenciala in olajša dnevne migracije, opredeljuje tudi NSPP. Eden od ključnih projektov s tega področja je obnova ceste Hrastnik – Zidani most, za kar bo prostorski akt predvidoma sprejet na Vladi RS do konca 2022.

Deležniki v regiji prepoznavajo kar nekaj slabosti, ki so povezane z družbenim vidiki njenega razvoja. Med temi je treba predvsem izpostaviti odliv prebivalstva iz regije, visoka stopnja prekarne zaposlitve in zaposlitev izven regije ter staranja prebivalstva. Zato so v RRP načrtovani ukrepi za podporo prehodu iz izobraževanja v zaposlitev, kjer so med drugim predvidena vlaganja v izvajanje programov vseživljenjske karierne orientacije in karierne orientacije za mlade. Načrtovan je tudi ukrep za krepitev kompetenc za življenje in delo, kjer se predvidene aktivnosti nanašajo predvsem na izboljšanje izobraževanja in krepitev življenjskih in poklicnih kompetenc, pa tudi prilagojeni ukrepi za socialno vključevanje različnih ciljnih skupin. Tudi v S5 je predviden sklop ukrepov za krepitev znanj in spretnosti za pametno specializacijo, industrijsko tranzicijo in podjetništvo. Z njim želimo podpreti razvoj inovativnosti v podjetjih in pri ostalih deležnikih v gospodarstvu. Pri izvedbi ukrepov spodbujanja razvoja znanj in spretnosti bo ključnega pomena novo sistemsko orodje - Platforma za napovedovanje kompetenc, ki je sprva načrtovana na nacionalni ravni, v nadaljnjem razvoju pa se bo lahko prilagajala tudi regijskim potrebam.

Z ukrepi tako naslavljamo tudi cilje EU stebra socialnih pravic do leta 2030, predvsem na področjih izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja, aktivne podpore pri zaposlovanju, varne in prilagodljive zaposlitve, vključenosti invalidov ter socialne zaščite.

(1) Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt (NEPN 5.0), 28.2.2020 (energetika-portal.si)

(2) https://www.energetikaportal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_2024_pos_v5.0_avg2024.pdf

2.4. Predvidene vrste operacij

Sklic: člen 11(2)(g) do (k) in (5)

1.Razogljičenje regije

Razogljičenje v regiji bo prispevalo k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov, hkrati pa prispevalo k ustvarjanju novih, zelenih delovnih mest oziroma prestrukturiranju obstoječih kompetenc za področje trajnostne rabe energije, skladno tudi z ugotovitvami Mednarodne organizacije dela[1] ter skladno z učinki na zaposlovanje, kot jih predvideva sprejeti NEPN[2]. Za doseganje največjega možnega prispevka k nacionalnim ciljem bomo s sredstvi tega sklada podprli:

1.1. Proizvodnjo različnih tehnologij OVE in naložbe v sistemske in druge hranilnike električne energije, pri čemer bomo naložbe prednostno usmerjali na prostorsko in okoljsko degradirana območja; Pričakuje se, da bodo novi in obstoječi gospodarski subjekti na podlagi dejavnosti raziskav in razvoja glede OVE in nizkoogljičnih tehnologij povzročili implementacijo teh tehnologij v (vsaj) regionalne proizvodne sisteme (npr. zelena energija v proizvodnji stekla ipd.) in omejili beg možganov iz regije, kot posledico zanimivih delovnih mest z visoko dodano vrednostjo, zagotovljenih v regiji.

1.2. Ukrepi za izboljšanje energetske učinkovitosti v gospodarstvu bodo podprti v okviru podpore produktivnim naložbam (Strateški cilj 2), v kombinacijami z aktivnostmi za razogljičenje, snovno učinkovitost, ustvarjanje delovnih mest ipd. Glavna ciljna skupina za zgoraj navedene ukrepe bodo skupnosti na področju obnovljivih virov energije in energetske skupnosti državljanov kot jih predvideva »Direktiva (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov« in »Direktiva (EU) 2019/944 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije in spremembi Direktive 2012/27/EU«.

2.Trajnostni, prožni in raznolik gospodarski razvoj

Načrtovana kombinacija ukrepov za doseganje tega strateškega cilja bo usmerjena v gospodarsko prestrukturiranje regije skladno z NEPN in Slovensko strategijo pametne specializacije ter Regionalnim razvojnim programom Zasavja, v smeri prehoda v nizkoogljično, krožno, digitalizirano gospodarstvo. S sredstvi sklada za pravični prehod bomo podpirali:

2.1 Naložbe v raziskave, razvoj in inovacije ter proizvodne zmogljivosti regije v malih in srednje velikih podjetjih: v sklopu tega ukrepa bo podpora namenjena malim in srednje velikim podjetjem predvsem na področjih, ki so kot prebojna prepoznana v Strategiji pametne specializacije ter na tistih področjih, ki se bodo izkazala kot odločilna za izvedbo pravičnega prehoda regije in blaženje posledic in izkoriščanje potenciala nadaljnje preobrazbe v nizkoogljično krožno gospodarstvo. Podpora bo namenjena tudi krepitvi RRI, ki bo temeljil na prenosu znanj med MSP in velikimi podjetji.

2.1.1 Naložbe v RRI – podpora naložbam v raziskave in razvoj povezane z industrijo 4.0 in s tovarnami prihodnosti (npr. digitalizacija; povečanje virtualizacije procesov in delovne sile; simulacije prototipnih rešitev; uvajanja umetne inteligence v proizvodne procese; razvoj pametnih prostorov; robotika; hiperavtomatizacija; rešitve IoT; digitalni dvojčki). Podpora bo med drugim namenjena rešitvam s področij energetske in snovne učinkovitosti; večanja deleža rabe OVE; uvajanju materialov, storitev, poslovnih modelov, itd. ki so skladni z načeli krožnega gospodarstva. Predvidena je podpora raziskavam in razvoju produktov za električne inštalacije v pametnih stavbah, mestih, e-mobilnosti in baterijskih hranilnikih električne energije (kot npr. Vzpostavitev Centra za demonstracijo in usposabljanje na področju brezogljičnih tehnologij - DUBT).

2.1.2 Naložbe v podjetja - Sredstva bodo namenjena produktivnim naložbam za izvedbo projektov namenjenih komercializaciji razvitih materialov, izdelkov, (ne)tehnoloških rešitev, storitev in poslovnih

modelov v MSP in izjemoma v velika podjetja z odlučujočim regionalnim vplivom (obrazložitev in okvirni seznam podjetij v nadaljevanju poglavja 2.4), ki bodo na področjih skladnih s S5 krepila proizvodne, storitvene in/ali raziskovalno razvojne dejavnosti za pospeševanje dvojnega prehoda. Podpora bo med drugim namenjena naložbam na področjih povezanih s prehodom v nizkoogljično krožno gospodarstvo (URE, OVE, dvig snovne produktivnosti, industrijska simbioza, razvoj materialov, izdelkov, storitev, poslovnih modelov, socialno podjetništvo itd.) in s preobrazbo v industrijo 4.0, digitalizacijo, itd. Naložbe bodo morale skladno s S5 in NEPN slediti načelom energetsko učinkovitega in krožnega gospodarstva v vseh fazah projekta.

2.1.3. Pilotni in demonstracijski projekti - V okviru tega ukrepa bo mogoče podpreti tudi izvedbo pilotnih/demonstracijskih projektov za izvedbo tehnoloških in/ali netehnoloških / družbenih inovacij. Poseben poudarek bo namenjen krepitvi regionalnih partnerstev med ključnimi podjetji v regiji, strateško razvojno-inovacijskimi partnerstvi (SRIP) v okviru S5 in drugimi že obstoječimi partnerstvi, grozdi (DIHi ipd.). S temi projekti se vzpostavljajo pogoji potrebni za izvedbo višjih stopenj razvoja (TRL 5-8), kar pomeni razvoj novih rešitev in tehnologij do stopnje, ki omogoča vstop na trg.

2.2 Razvoj start-up ekosistema ter spodbujanje podjetij s potencialom hitre rasti, vključno z ekonomsko poslovno infrastrukturo - Podpora bo namenjena projektom in pobudam, ki bodo bodisi izkoristile ali izboljšale obstoječe potenciale in zmogljivosti zagonskih, malih in srednje velikih podjetij v regiji, predvsem v sektorjih Strategije pametne specializacije, in bodo hkrati prispevale k prehodu v nizkoogljično krožno gospodarstvo.

Sredstva bodo usmerjena v vlaganja v nadaljnji funkcionalni razvoj saniranih površin, vključno z ekonomsko-poslovno infrastrukturo (poslovnimi conami in podjetniškimi inkubatorji), kar je eden izmed predpogojev za rast in razvoj MSP kot tudi za velika podjetja. Pri podpori tem ukrepom bomo ravnali v skladu s pojasnilom v zvezi z načelom onesnaževalec plača, ki je podrobneje predstavljeno v (Prilogi2).

Z investicijami v infrastrukturo na degradiranih območjih, ki bodo namenjena razvoju podjetništva bomo spodbujali podjetniško aktivnost in prestrukturiranje regije, ustvarjali nova delovna mesta (neposredni učinki tovrstnih investicij), poskrbeli za ohranjanje in revitalizacijo kulturne dediščine vezane na premogovništvo in s tem naredili regijo tudi bolj privlačno z vidika turizma (posredni učinki tovrstnih investicij).

V procesu priprave tega dokumenta so imeli deležniki v regiji več možnosti, da predlagajo in identificirajo projekte za prehod regije v brezogljično družbo. Med pripravljenimi projekti so bili med vsemi deležniki, tako na regionalni kot na nacionalni ravni, kot vodilni, pripoznani projekti, ki v največji meri odgovarjajo na razvojne potrebe za reševanje izzivov prehoda:

-Center za demonstracijo in usposabljanje na področju brezogljičnih tehnologij (Kemijski institut) - Center DUBT

-Revitalizacija in opremljanje površin namenjenih ekonomsko poslovni infrastrukturi

Kratek opis z utemeljitvijo vodilnih projektov je v Prilogi 4: 2.4. Predvidene vrste operacij – Vodilni projekti (kratek opis)

3.Visoko motivirani in usposobljeni prebivalci

Na področju ravnanja s človeškimi viri in vlaganja v človeške vire bomo s sredstvi Sklada za pravični prehod podpirali:

3.1. Obogateno izvajanje kakovostnega in dostopnega učenja, s poudarkom na krepitvi ključnih in poklicnih kompetenc (predvsem kompetence podjetnosti, digitalne in zelene kompetence) šolajočih in strokovnih delavcev, ter vključujočega vzgojno-izobraževalnega okolja po celotni vertikali (od vrtcev do višjega šolstva), ter digitalni preobrazbi šolskega prostora;

3.2. Vseživljenjsko karierno orientacijo, usposabljanje in izobraževanje brezposelnih ter iskalcev zaposlitev, vključno z zaposlenimi (informiranje, motiviranje, aktivnosti svetovanja brezposelnim,

izobraževanja in usposabljanja, prekvalifikacije in dokvalifikacije s ciljem prehoda v zaposlitev ali samozaposlovanje);

3.3. Uvajanje krožnih vsebin v vzgojno izobraževalnih zavodih, predvsem vsebin, znanja in kompetenc, potrebnih za zelena delovna mesta ter za prehod v nizkoogljično družbo in gospodarstvo (v skladu s cilji področja vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj- Vzgoja in izobraževanje za trajnostni razvoj (VITR);

4.Cenovno dostopna in trajnostna stanovanja

Na področju vlaganj v cenovno dostopna in trajnostna stanovanja bomo s sredstvi Sklada za pravični prehod podpirali:

4.1 Prenovo posameznih stanovanjskih enot (v večstanovanjskih stavbah), s ciljem večje funkcionalnosti in ustreznosti glede na spremenjene zahteve uporabnikov, še posebej invalidnih oseb, dviga kakovosti stanovanj ter s tem ohranjanja kvalitete in vrednosti obstoječega fonda javnih najemnih stanovanj in javnih najemnih oskrbovanih stanovanj.

Produktivne naložbe, ki niso naložbe v MSP:

Po podatkih iz analize vrzeli (Priloga 1) je imela regija leta 2000 18.693 delovnih mest, leta 2019 pa je bilo to število le še 13.104, kar dokazuje, da izguba delovnih mest zaradi zaprtja ni bila nadomeščena (glej graf 1 v Prilogi 1). Brez možnosti, ki so jih ponujali rudniki in TET, teh delavcev niso sprejela niti MSP niti velika podjetja. Največ možnosti za nova delovna mesta se v prihodnje v Zasavju kaže v okviru načrtovanih naložb treh velikih podjetij:Steklarna Hrastnik d.o.o., Herz d.o.o. in ETI Elektroelement d.o.o.. Na podlagi okvirnega seznama se ta številka giblje okoli 220 (ali več, odvisno od tega, kako bi se projekti in naložbe izvajali) do leta 2030. Enakega učinka zgolj s podporo MSP v tako kratkem času ni mogoče pričakovati; sploh ob upoštevanju, da obstoječa podjetja izgubljenih delovnih mest, povezanih s premogovništvom, do sedaj niso uspela nadomestiti in absorbirati presežnih delavcev.

Zato bo del sredstev, ki bo namenjen gospodarski preobrazbi v regiji, dostopen tudi velikim podjetjem, kot npr:

-Postavitev proizvodne enote podjetja Herz v Trbovljah (Herz, Kovinsko predelovalno podjetje d.o.o.)

Odločitve glede sofinanciranja posameznih projektov bodo sprejete na podlagi izvedenega postopka javnega razpisa, v okviru katerega bodo med drugimi določeni in presojani upravičeni stroški naložbe, upoštevana pravila državnih pomoči in razpoložljiva sredstva.

Vsi projekti bodo morali, poleg pogojev, ki jih določa SPP uredba zadostiti tudi dodatnim merilom, ki bodo povezana z ustvarjanjem novih visokokakovostnih delovnih mest, krepitvi sodelovanja z MSPji in zagonskimi podjetji, dvigu dodane vrednosti in prispevku k doseganju podnebnih ciljev in izboljšanju snovne učinkovitosti, dvojnega prehoda, ipd.

Več podrobnosti je razvidno iz priloge Priloga 5: 2.4. Predvidene vrste operacij – Produktivne naložbe, ki niso naložbe MSP (člen 11(2)(h))

Sinergije in dopolnjevanje predvidenih operacij z drugimi programi v okviru cilja „naložbe za delovna mesta in rast“ in drugimi stebri mehanizma za pravičen prehod

Sredstva SPP bodo komplementarna sredstvom v okviru NOO ter za izvajanje cilja „naložbe za delovna mesta in rast“ v EKP 2021-2027 in drugih razpoložljivih virov.

Sredstva instrumenta za posojila v javnem sektorju v okviru MPP se bodo namenjala podpori naložbam vseh sektorjev, ki jih opredeljuje relevantna uredba [5].

Opredelitve po ukrepih so razvidne iz Priloga 6: 2.4. Predvidene vrste operacij – Sinergije in dopolnjevanje (člen 11 (2)(j).

[1] ILO; https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/---emp_ent/documents/publication/wcms_250690.pdf

[2] (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

[3] CRP V5-1723 Metodologija za popis poslovnih con in subjektov inovativnega okolja na območju Slovenije, izvedba terenskega popisa in vzpostavitev ažurne evidence

[4] EUR-Lex - 32021R1056 - EN - EUR-Lex (europa.eu)

[5] Uredba (EU) 2021/1229 evropskega parlamenta in sveta z dne 14. julija 2021 o instrumentu za posojila v javnem sektorju v okviru Mehanizma za pravični prehod (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1229)

3. Mehanizmi upravljanja

Sklic: člen 11(2)(f)

Partnerstvo

Deležniki so se v 2020 vključevali že v pripravo NSPP, za katero se je izvedla tudi celovita presoja vplivov na okolje, in pripravo Akcijskega načrta za pravični prehod Zasavske regije (https://www.energetika-portal.si/dokumenti/strateski-razvojni-dokumenti/nacionalna-strategija-za-izstop-iz-premoga-in-prestrukturiranje-premogovnih-regij/). Več kot 70 deležnikov v obeh premogovnih regijah je bilo vključevano na različne načine: obiski na terenu: več kot 30 intervjujev; več kot 100 posredovanih projektnih idej (najboljše vključene v akcijski načrti); organizacija delavnic za pripravo projektnih predlogov; ključne faze so bile predstavljene in debatirane s ključnimi deležniki; izvedba individualnih sestankov z vsemi pobudniki. Za pripravo ONPP za obe premogovni regiji deluje posebna delovna skupina, ki jo vodi OU, sestavljajo jo PT, predstavniki občin območij obeh regij (Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi ter Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki), RRA Zasavje in RA SAŠA ter Zasavske gospodarske zbornice in Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice. Skupina s OU na delovni ravni sodeluje pri oblikovanju mehanizma upravljanja in pripravi ONPP.

Širši krog deležnikov se v pripravo ONPP vključuje na naslednji način:

17.11.2021 izvedena delavnica za opredelitev ukrepov za doseganje strateških ciljev ONPP (preko 70 udeležencev) (https://evropskasredstva.si/sklad-za-pravicni-prehod-spp/).

Posebej sta bili vključevani skupini deležnikov s področja gospodarstva ter raziskovanja:

- 26.11.2021 organizirana delavnica na podlagi pobude Zasavske gospodarske zbornice. Delavnice se je udeležilo 19 predstavnikov podjetij, zbornice in RRA Zasavje,

- na podlagi poziva podjetjem, ki so sodelovala pri pripravi akcijskih načrtov z Deloitte, poslanega 22.11.2021, je bilo prejetih 21 projektnih predlogov,

- v mesecu januarju 2022 je bilo izvedenih več usklajevalnih sestankov za opredelitev vodilnih projektov.

V aprilu 2022 izveden posvet za mlade Zelena prihodnost Zasavja (https://evropskasredstva.si/posvet-z-mladimi-zelena-prihodnost-zasavja/).

Spremljanje in ocenjevanje

Za potrebe spremljanja in ocenjevanja načrtovanih ukrepov, vključno s kazalniki, RRA v sodelovanju s PT in OU pripravlja kvartalna, letna in končno poročilo izvajanju ONPP Zasavske regije. Poročila na regionalni ravni obravnava Regionalni razvojni svet Zasavske regije, na nacionalni pa letna in končno poročilo obravnava Odbor za spremljanje. Predlog letnega in končnega poročila se pred obravnavo na Odboru za spremljanje predstavi in obravnava na razvojnem svetu regije.

Najpozneje 3 leta po sprejemu ONPP se izvede vrednotenje izvajanja ONPP, ki ga izvede s strani OU izbran zunanji izvajalec.

Organ/organi za usklajevanje in spremljanje

v vlogi OU in nacionalnega koordinatorja: MKRR:

-priprava predlogov ONPP v skladu z zahtevami Uredbe SPP,

-uskladitev predlogov ONPP ob upoštevanju načela partnerstva z relevantnimi deležniki na regionalni in nacionalni ravni,

-umestitev predlogov ONPP v P 21-27,

-koordinacija priprave sprememb ONPP,

-spremljanje in vrednotenje izvajanja ONPP.

v vlogi regionalne razvojne agencije ali območne razvojne institucije (RRA): razvojna institucija, ki je

vpisana v evidenco regionalnih razvojnih agencij ministrstva, pristojnega za regionalni razvoj:

-sodelovanje pri načrtovanju sistema izvajanja pravičnega prehoda,

-sodelovanje z OU pri aktivnostih na regionalni ravni za zagotavljanje partnerstva (mladi, nevladne organizacije, socialni partnerji, gospodarstvo, predstavniki lokalne skupnosti, inštituti in drugi),

- članstvo v odboru za spremljanje programa EKP 21 - 27,

-sodelovanje pri pripravi in spremembah ONPP,

-sodelovanje s PT v postopkih izbora operacij,

-pregled in podaja mnenja o skladnosti vlog (NPO ali JR/JP) za odločitev o podpori z ONPP,

-spremljanje izvajanja ONPP: priprava poročil o izvajanju (kvartalnih, letnih, končnih), poročanje OU,

-sodelovanje z OU in PT pri vrednotenju izvajanja ONPP;

v vlogi PT: MKRR, MGTŠ, MDDSZ, MVI, MVZI, MOPE, MSP:

-vključevanje RRA v postopke izbora operacij,

-pred posredovanjem vloge za odločitev o podpori na OU pridobi mnenje RRA, ki tako predstavlja obvezni sestavni del vloge za odločitev o podpori,

-seznanjanje RRAja o izvedenih postopkih JR/JP,

-seznanjanje RRAja o odstopih od pogodb o sofinanciranju,

-sodelovanje z RRA pri spremljanju izvajanja ONPP.

V posamezni premogovni regiji RRA deluje tudi kot Center za pravični prehod, ki ločeno od nalog, ki jih izvaja v okviru upravljanja, izvaja naslednje aktivnosti: (i) vzpostavljanje lokalnih partnerstev in mreženje za potrebe izvajanja projektov oz. operacij, (ii) izvajanje usposabljanj in krepitev zmogljivosti projektnih sponzorjev, (iii) zagotavljanje podpore pri pripravi projektov (podpora pri izdelavi projektnih idej, pripravi vlog, investicijske dokumentacije ipd.), (iv) spremljanje izvajanja projektov in podpora pri projektnem upravljanju ter (v) evidentiranje prostorsko in okoljsko degradiranih območij (stanje, optimalna raba, način in časovnica sanacije,…), (vi) priprava študij in analiz, potrebnih za učinkovito in pravočasno izvajanje strategije in z njo povezanih programov, ukrepov ali projektov, tudi(vii) deluje tudi kot glavna informacijska točka ter s tem skrbi za dosledno izvajanje ukrepov informiranja in obveščanja tako lokalnih deležnikov pravičnega prehoda (npr. občanov, projektnih sponzorjev, delavcev v premogovništvu ipd.) kot tudi širše zainteresirane javnosti.

Center za pravični prehod ima centralno vlogo usklajevanja in njegova vloga in obveza je, da koordinira aktivnosti vseh deležnikov v regiji (mladi, NVO, socialni partnerji, gospodarstvo, lokalne skupnosti, drugo) pri aktivnostih povezanih z izvajanjem ONPP Zasavske regije.

4. Kazalniki učinkov ali rezultatov za posamezni program

Sklic: člen 12(1) uredbe o SPP

Utemeljitev na podlagi predvidenih vrst operacij, da so kazalniki učinka ali rezultatov, specifični za posamezni program, potrebni

Programsko specifični kazalnik učinka:

- Število organizacij, ki so vključene v razvojne projekte za izboljšanje znanja spretnosti in kompetenc,
- Urejene površine za gospodarsko dejavnost,
- Rešitve za shranjevanje električne energije
- Število posodobljenih cenovno dostopnih, trajnostnih stanovanjskih enot, ki so javna najemna stanovanja oz. javna najemna oskrbovana stanovanja – stanovanja (Zasavje)

Programsko specifični kazalnik rezultata:

- Delež podprtih organizacij, ki so uspešno vključile rezultate projektov za izboljšanje znanj, spretnosti in kompetenc v svoje razvojne načrte
- Število oseb na leto, ki uporabljajo posodobljene, a cenovno dostopne stanovanjske enote, ki so oz. bodo oddane kot javna najemna stanovanja oziroma javna najemna oskrbovana stanovanja – uporabniki/leto (Zasavje)

Odločitev za uporabo programsko specifičnih kazalnikov učinka in rezultata kazalnika izhaja iz vsebine načrtovanih aktivnosti. Izbrani kazalniki so primerni za izvajanje razvojnih ukrepov za krepitev kakovosti vzgoje in izobraževanja, pri čemer so pomembni vsešolski pristop, podpora strokovnim in pedagoškim delavcem ter odpiranje VIZ v lokalni in širši prostor. Pri načrtovanju, izvajanju in evalvaciji sodobnih pristopov učenja in poučevanja oz. izvajanja pouka in drugih šolskih dejavnosti, bo sodelovalo veliko število ključnih deležnikov oz. organizacij.

S programsko specifičnim kazalnikom: Urejene površine za gospodarsko dejavnost se meri rezultat ukrepov v okviru SC 2 Trajnosten, prožen in raznolik gospodarski razvoj, katerih osnovni namen je funkcionalni razvoj saniranih degradiranih območij in razvoj javne infrastrukture za podporo podjetjem, in ne sama sanacija okoljsko in prostorsko degradiranih območij kot takšna.

S programsko specifičnim kazalnikom učinka: Rešitve za shranjevanje električne energije se meri učinek ukrepa proizvodnje različnih tehnologij OVE in naložb v sistemske in druge hranilnike električne energije v okviru SC1 Razogljičenje regije. Električni hranilniki so ključni za stabilnost, zanesljivost in učinkovitost elektroenergetskega omrežja ter pomagajo uravnavati nihanja proizvodnje iz obnovljivih virov energije.

S programsko specifičnim kazalnikom učinka: Število posodobljenih cenovno dostopnih, trajnostnih stanovanjskih enot, ki so javna najemna stanovanja oz. javna najemna oskrbovana stanovanja – stanovanja (Zasavje) se meri učinek ukrepa v okviru SC 4 Cenovno dostopna in trajnostna stanovanja.

S programsko specifičnim kazalnikom rezultata: Število oseb na leto, ki uporabljajo posodobljene, a cenovno dostopne stanovanjske enote, ki so oz. bodo oddane kot javna najemna stanovanja oziroma javna najemna oskrbovana stanovanja – uporabniki/leto (Zasavje) se meri rezultat ukrepa v okviru SC4 Cenovno dostopna in trajnostna stanovanja.

Namen SC 4 je podpreti prenovo posameznih stanovanjskih enot (v večstanovanjskih stavbah), s ciljem večje funkcionalnosti in ustreznosti glede na spremenjene zahteve uporabnikov, še posebej invalidnih oseb, dviga kakovosti stanovanj ter s tem ohranjanja kvalitete in vrednosti obstoječega fonda javnih najemnih stanovanj in javnih najemnih oskrbovanih stanovanj.

Za podrobnosti glej Priloga 8: Metodološki listi za programsko specifične kazalnike.

Tabela 1: Kazalniki učinka

Specifični cilj	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
JSO8.1	016	Število posodobljenih cenovno dostopnih, trajnostnih stanovanjskih enot, ki so javna najemna stanovanja oz. javna najemna oskrbovana stanovanja – stanovanja (Zasavje)	število	0,00	30,00
JSO8.1	10	Število organizacij ki so vključene v razvojne projekte za izboljšanje znanja spretnosti in kompetenc	število	4,00	16,00
JSO8.1	2	Urejene površine za gospodarsko dejavnost	ha	0,00	11,80
JSO8.1	9	Rešitve za shranjevanje električne energije	število	0,00	2,00

Tabela 2: Kazalniki rezultatov

Specifični cilj	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
JSO8.1	025	Število oseb na leto, ki uporabljajo posodobljene, a cenovno dostopne stanovanjske enote, ki so oz. bodo oddane kot javna najemna stanovanja oz. javna najemna oskrbovana stanovanja – uporabniki/leto (Zasavje)	število (osebe)	0,00	2025 -	60,00	MSP	
JSO8.1	1	Delež podprtih organizacij, ki so uspešno vključile rezultate projektov za izboljšanje znanj, spretnosti in kompetenc v svoje razvojne načrte	delež	0,00	2022 -	80,00	MVI	

1. Oris procesa prehoda in opredelitev najbolj prizadetih območij v državi članici

Sklic: člen 11(2)(a) in (b), člen 6

Mejnike prehoda na podnebno nevtralno gospodarstvo postavljata NEPN in NSPP (za vse kratice glej Priloga 7: Seznam kratic).

NSPP[1], ki je bila pripravljena na podlagi NEPN, je bila sprejeta januarja 2022 in določa letnico izstopa iz rabe premoga (najkasneje 2033) in ob tem opredeljuje skupno vizijo pravičnega prehoda. Pri pripravi strategije smo že sledili predlogu Evropske komisije (COM/2020/562 z dne 17.9.2020) in odločitvi Evropskega sveta z dne 11. 12.2020, da EU do leta 2030 doseže najmanj 55% znižanje emisij TGP v primerjavi z 1990. Strategija je tako med tremi opredeljenimi scenariji sprejela najbolj ambicioznega in predvidela izstop iz premoga, torej prenehanje obratovanja šestega bloka TEŠ in pridobivanja lignita v regiji SAŠA, najpozneje v letu 2033.

Odločitev glede prenehanja rabe premoga tako pomeni, da bo najkasneje do leta 2033 uporaba premoga v Sloveniji popolnoma opuščena, kar velja tako za izkopavanje kot za njegovo uporabo. Dinamika opuščanja rabe premoga bo natančneje določa v programih opuščanja in zapiranja, ki bodo usklajeni z deležniki.

Posodobljeni NEPN[2] odoloča:

- razogljičenje proizvodnje EE – postopno opuščanje rabe premoga: prenehanje obratovanja premogovnih enot najpozneje do leta 2033 po načelih pravičnega prehoda (NEPN , str.37),
- da se bo do 2033 proizvodnja električne energije z uporabo domačega premoga – lignita še ohranila (NEPN, str.274)
- ukrep M29.1: Pravični prehod premogovnih regij (Savinjsko-Šaleška, Zasavje) v okviru katerega so določene aktivnosti: Priprava Zakona o zapiranju Premogovnika Velenje, Priprava Zakona o prestrukturiranju Šaleško-Savinjske premogovne regije in Izvajanje spodbud v okviru Območnih načrtov za pravični prehod obeh premogovnih regij (Vir financiranja: sredstva Sklada za pravični prehod).

Oba zakona za SAŠA regijo je Vlada RS sprejela v letu 2025 (v novembru in decembru) in sta v zakonodajnem postopku v Državnem zboru RS.

[1] https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/premog_izhod/strategija_prem_vlada_jan202.pdf

[2] https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn2024_final_dec2024.pdf

Proces izstopa iz premoga se bo do leta 2033 izvrševal na dva načina, s postopnim zapiranjem proizvodnih kapacitet, ki koristijo premog in nameščanjem proizvodnih kapacitet iz OVE.

Leta 2019 je lastnik Termoelektrarne-toplarne Ljubljana, javno podjetje Energetika Ljubljana, sklenil dogovor o nakupu dveh plinsko-parnih turbin električne moči 2x54 MW, v okviru projekta izgradnje plinsko-parne elektrarne. Slednja je trenutno v izgradnji in bo predvidoma končana v letu 2022. Dve plinsko-parni enoti bosta nadomestili dve od treh premogovnih enot in tako zmanjšali porabo premoga za 70%. Tretji premogovni blok bo ostal, ker je bil v letu 2008 predelan na sokurjenje premoga in lesnih sekancev. Slednji bodo predvidoma nadomestili premog po njegovi ukinitvi. V TEŠ je predvidena zaustavitev 345

MW bloka 5 do konca leta 2030 in 600 MW bloka 6 do konca leta 2033. Bloka 5 in 6 sta objekta nacionalnega pomena in nadomeščanje njunih kapacitet bo izvedeno na nacionalnem nivoju, regija SAŠA pa bo v okviru pravičnega prehoda prispevala pomemben delež.

Sorazmerno z zapiranjem proizvodnih kapacitet, ki temeljijo na premogu, se bo zmanjševal tudi izkop premoga v PV, ki bo po letu 2033 popolnoma ustavljen. Od kar je proizvodnja premoga v PV odvisna predvsem od blokov 5 in 6 TEŠ, se le ta giblje okrog 3,5 mio ton letno (vir: PV). Z zaprtjem bloka 5 leta 2030 bo proizvodnja padla za približno tretjino in po letu 2033 popolnoma prenehala, ko bo predvidoma zaustavljen tudi blok 6. Na regionalnem nivoju SAŠA bo s preobrazbo daljinskega ogrevanja poraba premoga ukinjena, ko bo predvidoma po 2028 izvedena druga faza preobrazbe s prehodom na 100% OVE.

Izpad proizvodnje zaradi prenehanja uporabe premoga bo nadomeščen z generacijo iz OVE, predvsem sončne energije, kjer ima Slovenija največji potencial. Konec leta 2021 je bilo v Sloveniji nameščenih 18.322 sončnih elektrarn v skupni moči 466,2 MW. V omenjenem letu je bilo nameščenih 6.307 elektrarn v skupni moči 95 MW. Velika večina novo postavljenih elektrarn je samooskrbnih. Podatki o instalirani moči novih sončnih elektrarn temeljijo na bazi Registra deklaracij za proizvodne naprave električne energije iz OVE (AGEN) in seznama elektrarn v samooskrbi (SODO).

Predvideno letno zmanjšanje TGP kot posledica zaprtja obeh blokov znaša približno 740 – 800 kt ekvivalenta CO2 za blok 5 in 2.300 – 2.700 kt za blok 6.

Načrtovana je tudi gradnja HE Mokrice kot zadnje izmed petih hidroelektrarn na Spodnji Savi moči 28 MW. Gradnja se še ni začela. Najverjetneje ne bo dokončana v tem desetletju, ker poteka na sodišču že tretji upravni spor, ki ga je sprožilo društvo za preučevanje rib Slovenije.

V regiji SAŠA se v okviru pravičnega prehoda načrtuje na lokaciji TEŠ postavitev kogeneracije na biomaso moči 20-30 MW za zagotavljanje kapacitet daljinskega ogrevanja, velikih toplotnih črpalk za izkoriščanje toplote jezera moči 2x20MW ter plavajoče sončne elektrarne na Šoštanjskem jezeru moči 100 MW.

Načrtovano torej je, da se v Sloveniji z usklajenim spodbujanjem iz različnih razvojnih virov naslovi najprej energetsko učinkovitost, ki bo rezultirala v zmanjšanju porabe energije v vseh sektorjih, ter se vzporedno pospešeno spodbudi prehod na obnovljive vire energije. Pomeni, da bodo pospešena vlaganja v sončno energijo, predvsem za proizvodnjo električne energije, deloma pa tudi toplote, v preobrazbo obstoječih sistemov daljinskih ogrevanj na OVE, izkoriščanje geotermalnega potenciala ipd., z namenom nadomeščanja obstoječih fosilnih virov energije (vsaj 100 MW instalirane dodatne nazivne moči OVE v vsakem letu). Seveda ob hkratnem zagotavljanju varnosti pri energetski oskrbi ter povečevanju odpornosti (preprečevanje nesorazmerne energetske odvisnosti).

Ne glede na časovnico zmanjšanja izkopa in zaprtja Premogovnika Velenje bodo v tem desetletju izvajane aktivnosti za energetski prehod, pri čemer bo ključna preobrazba sistema daljinskega ogrevanja Šaleške doline, ki bopodrobno predstavljena v »Akcijskem načrtu preobrazbe sistema daljinskega ogrevanja Šaleške doline 2022-2030« daljinskega. K energetskemu prehodu bo prispevalo tudi prestrukturiranje objektov na lokaciji Blokov 1-4 TEŠ (toplotni črpalki 2x20 MW, kogeneracija na lesno biomaso in vodikove tehnologije - predvidoma 2023-2027), polnilnica za alternativna goriva (predvidoma 2022-2024) in postavitev plavajoče fotovoltaične elektrarne na Družmirskem in Šoštanjskem jezeru (predvidoma 2023-2025). Predvideva se namestitev dodatnih kapacitet OVE, kot je opredeljeno s kazalniki v okviru Programa EKP 21-27.

Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov kot posledica zaprtja Bloka 5 bo natančno ovrednoteno v prihajajočem programu zaprtja TEŠ, skladno s cilji NEPN in

NSPP ter zasledujoč cilje zelenega dogovora na ravni EU za zmanjšanje emisij za 55% do leta 2030 glede na leto 1990. Projekcija zmanjšanja emisij CO2 zaradi zaprtja bloka 5 je sicer bila pripravljena v okviru energetskih bilanc, ki so bile pripravljene kot strokovna podlaga za NEPN. Prav tako je na podlagi energetskih bilanc za NEPN, ki sicer še niso upoštevale izstopa iz premoga najkasneje v letu 2033, mogoče oceniti projekcijo predvidenega zmanjšanja emisij zaradi zaprtja Bloka 6. Obe projekciji sta podani v tabeli na naslednji strani.

V okviru Poročila o semestru 2020 je EK opredelila približno 100 regij ali območij, ki so upravičena do "pravičnega prehoda". Razlog predstavlja odvisnost območja in pričakovano prilagajanje delavcev ali izgube delovnih mest v proizvodnji in uporabi fosilnih goriv ali proizvodnji z največjo intenzivnostjo toplogrednih plinov. Med temi regijami sta bili opredeljeni dve slovenski premogovni regiji, Zasavska in SAŠA.

Nacionalna strategija za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij, ki je bila sprejeta 13.1.2022, prepoznava Zasavje in SAŠA regijo kot dve premogovni regiji, ki ju je treba prestrukturirati v skladu z načeli pravičnega prehoda.

Opis stanja v SAŠA premogovni regiji

V SAŠA premogovni regiji PV in TEŠ še obratujeta. Njuna vloga je pomembna tako z vidika zagotavljanja delovnih mest kot zanesljive oskrbe z električno energijo. NSPP ugotavlja, da ima proizvodnja energije v TEŠ pomembno vlogo v nacionalni mešanici energetskih virov, saj v povprečju proizvede okrog 35 % električne energije v državi, v sušnih obdobjih pa preko polovico porabe. Proizvodnja rudnika, ki je odvisna predvsem od porabe termoelektrarne se giblje okrog 3,5 milijona ton lignita letno.

Pri analiziranju neposrednega vpliva na zaposlitveno strukturo je bil predmet primerjave število zaposlenih v premogovniški industriji kot absolutno število na občino in kot relativno število (odstotek aktivne delovne sile na občino). Skupino Premogovnik Velenje, sestavljajo štiri povezana podjetja, ki so sredi leta zaposlovala 1.895 oseb, večina od njih je imela registrirano stalno prebivališče v občinah (Velenje, Šoštanj, Mislinja, Šmartno ob Paki).[1] Od tega je bilo 1.691 zaposlenih samo iz občinah Velenje in Šoštanj. Glede na odstotek delovno aktivnih prebivalcev, zaposlenih v premogovništvu, izstopajo 3 občine (Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki), kjer ta sektor neposredno zaposluje med 7 % in 12,5 % delovno aktivnega prebivalstva. Leta 2018 so prebivalci teh treh občin predstavljali kar 78 % vseh neposredno zaposlenih v lokalni premogovniški in energetski industriji.

Drug pomemben vidik vpliva premogovniške industrije na regijo in občine je gospodarski. Analiza kumulativnega obsega transakcij med subjekti premogovništva (PV in TEŠ) in podjetji iz lokalnega poslovnega okolja, pokaže da je po absolutni kumulativna vrednost transakcij med subjekti premogovniške industrije in lokalnimi podjetji (na občino in 3 letno povprečje; 2017-2019) izstopata občini Velenje in Šoštanj. Relativna odvisnost lokalnega poslovnega okolja pa je velika v občinah Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki (1,1 do 11,8 % celotnega prihodka vseh gospodarskih družb v občini v letu 2018 predstavlja prihodek od premogovne industrije). Poslovno okolje Mislinje ima le manjše neposredne poslovne vezi s premogovno industrijo.

Za opredelitev območja vpliva premogovniške industrije je bil v analizi, izvedeni ob pripravi akcijskega načrta[2] upoštevan gospodarski vpliv na strukturo zaposlovanja in na podporo poslovnemu okolju. Območje treh občin Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki je bilo, je in bo tudi v prihodnje najbolj izpostavljeno spremembam okolja in s tem povezanim tveganjem. V tem območju je leta 2020 živelo 17,4 % oziroma 45.799 prebivalcev celotne Savinjske regije. Glede na zgodovinsko povezanost predstavljajo te tri občine celovito enoto, zato to območje opredeljujemo kot ožje vplivno območje. Celotna SAŠA premogovna regija pa vključuje zaokroženo celoto desetih občin (občine Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Rečica ob Savinji, Solčava, Šmartno

ob Paki, Šoštanj in MOV) in je opredeljena kot širše vplivno območje) v katerih je leta 2020 živelo kar 25,5 % oziroma 67.172 prebivalcev celotne Savinjske regije. Na tem širšem vplivnem območju so se vzpostavile močne zgodovinske, gospodarske in kulturne vezi, ki se dnevno prepletajo na številnih ravneh javnega in zasebnega življenja. Ključni strateški cilji ter nadaljnji ukrepi pravičnega prehoda so usmerjeni v ustvarjanje pozitivnih vplivov na ožje vplivno območje, pri čemer se ti vplivi lahko dosegajo z izvajanjem ukrepov znotraj celotne SAŠA premogovne regije.

V Sloveniji je SAŠA na čelu med regijami, ko gre za vprašanje TGP, kljub relativno majhnemu številu prebivalcev. Verificirane emisije TGP so leta 2019 znašale okoli 3,8 mio ton CO2e in so znašale več kot 50 % nacionalne vrednosti verificiranih emisij (6,3 mio t CO2e) in vse so posledica delovanja TEŠ. Nacionalni cilji za dekarbonizacijo zato za regijo predstavljajo nesorazmerno breme.[3]

Dolga rudarska tradicija je poleg gospodarske odvisnosti pomembno vplivala tudi na lokalno družbo in vedenjske vzorce lokalnega prebivalstva, ki nima izrazite podjetniške miselnosti in ni pripravljeno spreminjati kariernih poti. Premogovništvo je v regiji pustilo tudi negativne okoljske vplive. Med drugim so kot posledica posedanja terena v regiji nastala tri umetna jezera. Nasip med Velenjskim in Družmirskim jezerom, ki je še vedno zelo izpostavljeno ugrezanju, zato je njegova dokončna podoba še v nastajanju. Pregrada, ki meri 80 ha, ima pomembno vlogo pri zagotavljanju poplavne varnosti, ker preprečuje zlitje Družmirskega in razlitje Velenjskega jezera. Območje pregrade ni stabilno, saj se ta nahaja nad odkopno jamo Preloge (ta bo postopno zaprta do leta 2025) je del območja sanacije rudniških ugreznin, kjer je nastalo tudi odlagališče elektrofiltrskega pepela, ki leži nad odkopnim območjem PV. Kljub nenehnemu saniranju in odpravljanju posledic ugrezanja, kar je v preteklosti financiral PV, prihaja do pogrezanja in premikov pregrade, kar predstavlja potencialno poplavno nevarnost.

Vplivi odvisnosti od premoga so v lokalnem okolju torej izraziti, zato bomo k pravičnemu izstopu regije iz premoga, prispevali tudi s sprejemom zakonov o gospodarskem prestrukturiranju regije in zapiranju premogovnika, kot je predvideno v NEPN.

Vsebina poglavja s tabelaričnimi in grafičnimi prikazi je razvidna v Prilogi 3: 1. Osnutek procesa prehoda in opredelitev najbolj prizadetih območij v državi članici –celotno poglavje, vključno s tabelaričnimi in grafičnimi prikazi

[1] ORP SAŠA 2021-2027

[2] Preparation of National Strategy and Action Plans for Transition from Coal of Slovenian Coal Regions: Report on Analysis of Key Opportunities and Challenges, September 2020, Deloitte

[3] Action plan for Savinjsko – Šaleška Coal Region in Transition, Deloitte, May 2021

2. Ocena izzivov, povezanih s prehodom, za vsako opredeljeno območje

Sklic: člen 11(2)(c)

Ozemlje: SAVINJSKO ŠALEŠKA PREMOGOVNA REGIJA

2.1. Ocena gospodarskih, socialnih in območnih učinkov prehoda na podnebno nevtralno gospodarstvo Unije do leta 2050

Sklic: člen 11(2)(c)

SAŠA regija je še edina v državi, v kateri potekajo premogovne dejavnosti in kjer deluje termoelektrarna na premog. Zaradi opuščanja rabe premoga bodo, kot že omenjeno najbolj prizadete tri občine. Kot navaja Analiza vrzeli za SAŠA regijo (Priloga 1) je bilo v teh treh občinah leta 2021 v podjetjih, ki so povezana z rabo premoga zaposlenih 2.473 prebivalcev. Med zaposlenimi v SAŠA regiji prevladujejo moški (55,5 %). Po starostni strukturi je največji delež (44 %) v skupini med 35 in 49 leti. Mladi zaposleni (med 15 – 29 let) predstavljajo 15 %, kar je primerljivo z deležem mladih zaposlenih v Zasavju. Največja občina Velenje, bo zaradi opuščanja rabe premoga najbolj prizadeta, saj so prihodki občinskega proračuna, ki so povezani s premogovno dejavnostjo sorazmerno visoki (11,8 %) v primerjavi s Šoštanjem (5,1 %) in Šmartnim ob Paki (1,1 %).[1]

V podjetjih povezanih z izrabo premoga je med zaposlenimi največ tistih, ki spadajo v starostno skupino med 45 – 50 let (20 % vseh zaposlenih), po velikosti sledi starostna skupina med 40- 50 let. Zaposleni v starostni skupini med 20 – 35 let predstavljajo le 26 % vseh, kar je mogoče med drugim pripisati tudi dejstvu, da zaposlitve v tem sektorju za mlade, ki na trg dela šele vstopajo, niso najbolj privlačne. Druga značilnost v tem sektorju so dolgotrajne zaposlitve, kar kaže na to, da bo ob postopnem zapiranju rudnika, prehod zaposlenih v druge sektorje lahko težaven. Analiza vrzeli tako pokaže, da je večina zaposlenih v PV in skupini PV tam zaposlena več kot deset let, kar 16 % zaposlenih pa ima tam med 25 in 30 let delovne dobe, 20 % pa celo več kot 30 let. Ta izrazita nizka delovna mobilnost kaže na to, da bo treba sredstva usmetiti v diverzifikacijo dela energetskih podjetij in tako ohraniti delovna mesta, čeprav so lahko izkušnje zaposlenih lahko zanimive tudi v drugih delovno-intenzivnih panogah, kot sta denimo predelovalna industrija in pa gradbeništvo.

Izobrazbena struktura je pričakovana. Kar 37,4 % zaposlenih (brez TEŠ) ima izobrazbo s področja rudarstva/geodezije, sledi pa področje inženirjev (23 %), elektrotehniki predstavljajo 11 %. Velika večina zaposlenih ima srednješolsko izobrazbo z dodatnim poklicnim usposabljanjem, redki pa so zaposleni z visokošolsko in podiplomsko izobrazbo.

Tudi z ustrezno podporo preobrazbi energetskega sektorja bomo lahko prispevali k ohranjanju delovnih mest. Pri čemer bo posebno pozornost treba nameniti tistim zaposlenim, ki svojih znanj in kompetenc ne bi mogli uporabiti v drugih sektorjih. To še posebej velja za starejše, tiste, ki imajo v tem sektorju dolg staž ali pa imajo skromne kompetence. Prav ti zaposleni bi lahko v sektorju vztrajali najdlje. Podatki o zaposlenih v TEŠ za leto namreč 2020 kažejo, da je tudi v TEŠ, kjer je bilo v letu 2020 322 zaposlenih, največ zaposlenih iz starostne skupine od 45 do 55 let, kar je skoraj 40% vseh zaposlenih. Več kot 60% zaposlenih ima še več kot 10 let do upokojitve. Visokošolsko in podiplomsko izobrazbo ima manj kot 6% zaposlenih.

Številna podjetja v regiji se že soočajo s pomanjkanjem ustrezno usposobljene delovne sile, kot so denimo elektrotehniki ali inženirji. Zato imajo ti zaposleni v premogovništvu, ki bi se vključili v ustrezne programe prekvalifikacij, dokaj ugodne možnosti za prezaposlitev, razvoja in ko se bo začel proces postopnega opuščanja rabe premoga. Pri tem bo treba oblikovati zelo kakovostne in ciljane programe usposabljanja in s katerimi bi zadostili potrebam po bodočih delovnih mestih ter s katerimi bomo zmanjševali obstoječo vrzel na med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela. Predvsem bodo v ospredju programi prekvalifikacij in pridobitve veljavne formalne izobrazbe, pridobivanje certifikata nacionalne poklicne kvalifikacije oz. NPK in sicer za področja gradbeništva, strojništva, kovinarstva, elektrotehnike, energetike, lesarstva, sanacije okolja in ravnanja z odpadki, predelovalne industrije, logistike, skladiščenja in vzdrževanja, proizvodnje gospodinjskih aparatov oz. bele tehnike ipd.

Po ocenah bo do 2033 najmanj 22 % trenutno zaposlenih v premogovnem sektorju upravičenih do upokojitve. Več sto rudarjev bo delalo na zapiralnih delih,

tako da je po oceni Ministrstva za infrastrukturo rešitev treba najti za približno tretjino od 1139 zaposlenih v PV (podatki iz analize vrzeli [2]; zaposleni z več kot 20 let do upokojitve). Prilagoditev trga dela je ena ključnih gonilnih sil razvoja SAŠA območja. Predvsem zato, ker bo potrebno hitro prilagajanje glede na prestrukturiranje regije ob zapiranju rudnika. Poleg posodobitve nacionalnih programov za prilagoditev trgu dela, bo območje potrebovalo tudi svoje lastne programe »po meri«, ki bodo omogočili prilagajanje glede na trenutne razmere na trgu dela. Zaradi njihove starostne in izobrazbene strukture bo treba ukrepe v okviru tega programa, ki bodo usmerjeni v diverzifikacijo in prestrukturiranje energetskega sektorja, oblikovati tako, da bodo podpirali prehod države v podnebno nevtralnost in da bodo ti zaposleni lahko obdržali aktivno zaposlitev.

Na podlagi izkušenj iz Zasavja je mogoče sklepati, da bodo ob opuščanju rabe premoga najbolj prizadeti zaposleni v starostni skupini nad 40 let, brez ali le z osnovnošolsko izobrazbo, ki imajo več kot 10 let delovnih izkušenj. Podatki iz sektorja rabe premoga pa kažejo, da mladi nimajo velikega interesa za delo v tem sektorju, zato se v njem zaposlujejo le redki mladi. Sektor rabe premoga tako ne predstavlja pomembnega zaposlovalnega »magneta« za mlade ali za to, da bodo mladi in visoko usposobljeni zaposleni zaradi delovnih mest v tem sektorju ostajali v regiji. Za privabljanje in zadržanje mladih (starostna skupina 15 – 29 let) v regiji je za njihovo usposabljanje in prakse treba zagotoviti dodatna sredstva.

V regiji so prisotna tako mala in srednje velika podjetja, pa tudi velika podjetja. V celotni SAŠA regiji trenutno deluje 1.170 podjetij, letno se njihovo število v povprečju poveča za 2 % (od leta 2011). Nova podjetja so nastajala tudi v času pandemije Covid19, čeprav v malo manjšem številu kot v treh letih pred tem. Pandemija se je negativno odrazila tudi na trgu dela, saj je delo izgubilo 8 % zaposlenih. To je izničilo počasno rast zaposlenih v novo nastalih podjetjih v obdobju 2015 – 2019 (povprečno 1,6 % letna rast). Postopno opuščanje rabe premoga bo negativno vplivalo na zaposlenost, zato morajo biti prednostni ukrepi usmerjeni v to, da zaposleni v energetskem sektorju ohranijo delovna mesta. Za dosego tega cilja bo treba oblikovati ustrezne aktivnosti in podporo na področjih preusposabljanja, dodatnega usposabljanja, štipendiranja in ustvarjanja novih delovnih mest s podporo »brown field« in »green field« investicijam. Pozornost bi bilo treba usmeriti v ohranjanje pozitivne stopnje rasti delovno aktivnega prebivalstva, saj izkušnje iz Zasavja kažejo, da posamezniki, ki niso na trgu dela, lahko ostanejo brez dela več kot leto dni, zaradi česar je njihovo vračanje v zaposlitev velik izziv.

Podrobnejši pregled strukture gospodarskih subjektov pokaže, da se je med letoma 2011 in 2020 število velikih podjetij zmanjšalo (s 14 na 8). S tem se je v tem obdobju zmanjšal tudi delež zaposlenih, ki so delali v velikih podjetjih (brez energetskih) in je leta 2020 znašal 45,5 % (57,6 % v letu 2011). Ne glede na ta upad, pa velika podjetja predstavljajo pomembnega zaposlovalca in so zato pomemben deležnik v procesu preobrazbe regije, saj je njihova vloga, da ohranijo in ustvarijo nova delovna mesta z višjo dodano vrednostjo nezanemarljiva. Ob tem je treba poudariti tudi to, da se velika neenergetska podjetja (npr. Gorenje mali in veliki gospodinjski aparati, Skaza proizvodnja plastike, Turna proizvodnja komponent za industrijo bele tehnike, itd.) v regiji soočajo z nenehnim pomanjkanjem ustrezno usposobljene delovne sile. Prav zato je upravičena podpora velikim podjetjem pri širitvi njihovega poslovanja in zaposlovanja, vendar pa mora to temeljiti na robustni in prilagojeni strategiji usklajevanja povpraševanja s ponudbo na trgu dela, saj v gospodarskem sektorju v regiji ugotavljajo, da je na tem področju velika vrzel. Ker vsa velika podjetja že načrtujejo širitev proizvodnih dejavnosti in se hkrati že soočajo s pomanjkanjem ustreznih zaposlenih, bi lahko z indikativnim seznamom širitvenih načrtov glavnih zaposlovalcev v regiji pomagali zmanjšati to vrzel.

V času priprave tega dokumenta so velika podjetja pa tudi komunale (in občine) predstavila načrtovane projekte s katerimi želijo prispevati k preobrazbi regije. Projekti kažejo na to, da bo v procesu preobrazbe regije sektor energetike še naprej igral pomembno vlogo. Večje število načrtovanih projektov, ki se nanašajo na upravičena področja SPP, je povezano s sektorjem energetike ali prenove/spremembe rabe starih energetskih lokacij, območij, itd. Med predlogi so prekrivanja, zato jih je treba ustrezno prioritizirati in pri oceni njihove primernosti/upravičenosti ustrezno upoštevati tudi načelo onesnaževalec plača. Pri podpori je treba sredstva ustrezno povezati z drugimi dostopnimi finančnimi viri. Projekti, ki so jih predlagala druga velika podjetja v regiji, ki niso v sektorju energetike, lahko ob ustrezni podpori za njihovo izvedbo ustvarijo okoli 630 dodatnih delovnih mest v naslednjih nekaj letih.

V sektorju MSP je bilo v zadnjih desetih letih mogoče opaziti naraščanje tako števila podjetij, kot tudi zaposlenih v njih. V letu 2020 je bilo v tem segmentu

zaposlenih 12 % več ljudi kot leta 2011, kar je mogoče pripisati tudi prezaposlitvam zaradi zapiranja velikih regijskih podjetij. Potrebno je spodbuditi diverzifikacijo gospodarstva v smislu sektorske in velikostne raznolikosti, kar vključuje uravnotežene naložbe v razvoj raznolikih panog kot so elektroindustrija, gozdarstvo in lesna industrija, turizem, kmetijstvo in trajnostna pridelava hrane, energetika kot gospodarski sektor, proizvodnja in predelava kovin, ter nove tehnologije (zlasti avtomatizacija in robotika) v smislu koriščenja novih in razvojnih priložnosti. Ker je sektor robusten, je treba podporo usmeriti v programe, ki so se izkazali kot koristni pri odpiranju novih delovnih mest npr. SAŠA inkubator d.o.o., v katerem so nastala mnoga uspešna MSP (npr. Autotech avtomatizacija in robotizacija, ki je svojo proizvodnjo razširil tudi izven Slovenije). Tudi ta podjetja se soočajo z mankom podpore pri širitvi proizvodnje in iskanju prostora za nove proizvodne linije ter s pomanjkanjem ustrezno usposobljene delovne sile. Zato je potreba po industrijsko-tehnološkem parku, ki bo zagotovil ugodne prostorske pogoje hitro rastočim podjetjem (scale up podjetjem), ki so proizvodno naravnani, izjemno velika. Ob ustrezni institucionalni podpori in/ali dostopu do ne/povratnih virov, oba segmenta podjetij zanimajo »green field« in »brown field« naložbe, pri čemer bodo imele slednje prednost.

Večina občin SAŠA regije je podeželskih z nizko gostoto poselitve, slabo prometno infrastrukturo in nekonkurenčnim javnim prevozom. Najbolj razvita občina v regiji z urbanimi značilnostmi je MO Velenje, katere mestno naselje ima zadovoljivo infrastrukturo ter ponuja bolj trajnostne oblike mobilnosti. Vendar bi bilo potrebno celotni SAŠA regiji še veliko narediti na področju širitve ponudbe, optimizacije in razogljičenja JPP, širitvi sistema izposoje koles na druge občine in spodbujanju daljinskega kolesarjenja za namen dnevne mobilnosti (npr. z izposojo e-koles) ter vzpostavitvi multimodalnih točk za lažji prehod iz osebnega avtomobila na bolj trajnostne načine prevoza npr. z vzpostavitvijo P+R vozlišč za zagotavljanje učinkovitejših dnevnih migracij in ter spodbujanje koriščenja okolju bolj prijaznih načinov prevoza. Za razvoj celotne Šaleške doline je omejitveni dejavnik tudi slabša regionalna povezava do V. vseevropskega prometnega koridorja, kar se bo sicer izboljšalo z izgradnjo ceste v 3. razvojni osi RS. Do Velenja poteka regionalna železniška proga C3 Celje–Velenje.

Premogovnik Velenje pri pridobivanju lignita povzroča posedanje in deformacije površine, akumulacijo vode in formiranje jezer z različnimi nivoji gladine. Lignit odkopavajo z velenjsko širokočelno metodo, kjer prihaja do rušenja krovninskih plasti v odkopne prostore. Vplivi na površino se delijo na neposredne in posredne. Neposredni se pojavljajo nad lokacijo odkopa, najprej se pokažejo kot razpokano površje, ki se prične pogrezati. V Šaleški dolini so zaradi pogrezanja nastala tri jezera: Škalsko, Velenjsko in Družmirsko. Družmirsko jezero se bo v prihodnosti še povečevalo, ker pod njem še poteka odkopavanje premoga. Posredni vplivi se pojavljajo na obrobju velenjske kadunje. Zato prihaja do premika površin, plazenja brežin in seizmično induciranih pojavov. Elektrofiltrski pepel se odlaga na nasip med Velenjskim in Družmirskim jezerom, ki preprečuje prelitje vode iz enega v drugo jezero.

Pri Premogovniku je problem tudi onesnaževanje zraka s težkimi kovinami. V količinah izpihanega zraka iz ventilacijskih jaškov se nahajajo izpusti kroma, svinca, mangana in živega srebra. Premogovnik ustvarja tudi emisije toplogrednih plinov, metana in CO2.

Zaradi dolgoletnih kombiniranih vplivov pridobivanja lignita in obratovanja TEŠ, podtalnica v Šaleški dolini ni vir pitne vode za prebivalce občin Šoštanj in Velenje.

V pepelu, žlindri in sadri, ki se letno odlaga na še kopni pas med Velenjskim in Družmirskim jezerom, da se ohranja nad vodo se nahajajo znatne količine težkih kovin.

Emisije radona predstavljajo okoljski problem tako pri premogovniku kot pri termoelektrarni.

Okoljske posledice uporabe premoga v TEŠ se kažejo predvsem v emisijah v zrak in v hrupu. Težke kovine se sproščajo tudi preko dimnikov TEŠ, kljub elektrostatskim filtrom in mokrim izpiranjem dimnih plinov za odstranjevanje žveplovih oksidov

[1] Labor Market Savinjsko-Šaleška Region, S. Risteska, junij 2022 in Action Plan for Savinjsko-Šaleška Coal Region in Transition, Deloitte, maj 2021

[2] Labor Market Savinjsko-Šaleška Region, S. Risteska, junij 2022, graph 2

2.2. Razvojne potrebe in cilji do leta 2030 z namenom doseči podnebno nevtralno gospodarstvo Unije do leta 2050

Sklic: člen 11(2)(d)

2.2.1 Razvojne potrebe

Za vpogled v stanje v SAŠA premogovniški regiji je bila ob pripravi NSPP izvedena temeljita primerjalna analiza, kjer so bili obravnavani vsi elementi pravičnega prehoda – energetski prehod, tranzicija človeškega kapitala in družbene infrastrukture, tranzicija gospodarstva in okolja. Na osnovi podatkov SURS in sodb deležnikov je bila izdelana ocena stanja in opredeljene glavne razvojne potrebe v posamezni premogovni regiji.

Za področje energetike med splošne razvojne potrebe regije, kot izhaja iz NSPP[1], ki jo je Vlada RS sprejela 13.1.2022 in tudi iz Območnega razvojnega programa[2], spadajo:

-povečanje zanesljivosti regijske oskrbe;

-večji delež OVE v končni rabi energije,

-povečevanje URE in povečanje zmogljivosti shranjevanja energije;

-ohranitev in nadgradnja energetskih lokacij v regiji;

-vzpostavitev zanesljivega daljinskega ogrevanja iz OVE vključno z optimizacijo obstoječega sistema, da bo lahko v naslednji fazi prilagojen za OVE (nizkotemperaturni režim).

Proizvodnja in shranjevanje energije iz OVE sta temeljni dejavnosti, ki bosta katalizirali nastanek novih delovnih mest in kateri bosta zagotovili ohranitev usmerjenosti regije v energetski sektor.

Naložbe so zasnovane kot stebri gospodarskih ekosistemov znotraj obetavnih panog prihodnosti, okrog katerih bodo delovala predvsem mala in srednja podjetja.

Na področju razvoja človeških virov je v regiji identificiranih več področij. Potrebno je nadgraditi izobraževalni sistem, s ciljem zmanjšanja neskladij med med potrebami delodajalcev ter znanji in spretnostmi na trgu dela. Pomembna je obogatitev in krepitev ključnih kompetenc šolajočih (predvsem kompetence

podjetnosti, digitalne in zelene kompetence) in digitalno preobraziti šolski prostor. Vzpostaviti bo treba okolje za razvoj podjetniške miselnosti celotne generacije in zagotavljanje več programov za spodbujanje podjetništva.

Razvojne potrebe gredo v smeri zagotavljanja povezovanja različnih deležnikov v okolju in odpiranju delovnih mest z visoko dodano vrednostjo, s katerimi bi lahko deloma reševali tudi vprašanje presežnih visoko kvalificiranih delavcev v energetiki. Izobraževalne vsebine bodo zajemale predvsem področja podjetništva, zelene transformacije in fotovoltaike, krepitve socialnih kompetenc, dvig digitalne pismenosti, recikliranja in predelave odpadkov, plastike ter proizvodnje alternativnih goriv oz. krožnega gospodarstva. Posebno pozornost bomo namenili krepitvi splošnih in specifičnih kompetenc za dvig snovne in energetske učinkovitosti, prilagajanje na podnebne spremembe in upravljanje naravnih virov, v sektorjih, ki so ključni za zeleni prehod (industrija, gradnje, energetika, promet).

Prav tako so potrebne naložbe v razvoj socialne in ostale infrastrukture po načelih trajnostnega razvoja ter digitalizacijo na vseh področjih. Ključne so potrebe na področju zagotavljanja dostopnih javnih najemnih stanovanj in ohranjanju stanovanj, ki so že danes v socialni funkciji.

Razvojne potrebe, povezane s tranzicijo gospodarstva, vključujejo:

·diverzifikacijo lokalnega gospodarstva glede na sektorsko in velikostno raznolikost;

·uravnotežena vlaganja v razvoj različnih panog, kot so na primer elektroindustrija, avtomobilska industrija, IT sektor, gozdarstvo in lesna industrija, turizem, kmetijstvo in trajnostna pridelava hrane, energetika kot gospodarski sektor, proizvodnja in predelava kovin in nekovin, farmacevtska industrija ter nove tehnologije (zlasti avtomatizacija in robotika);

·izboljšanje zmogljivosti poslovnega okolja za privabljanje javnega in zasebnega financiranja podjetij (neposredne domače in tuje naložbe);

·nadaljnjo podporo in spodbude za razvoj zagonskih podjetij in krepiti vlaganja v raziskave, razvoj in inovacije ter sodelovanje med raziskovalnimi organizacijami in gospodarstvom v regiji ter v razvoj turizma.

Dediščina premogovništva je regijo zaznamovala s prostorsko in okoljsko degradiranimi območji. Razvojni potencial predstavljajo tudi stara in opuščena industrijska območja.

Vprašanje dnevnega migriranja je povezano tudi s problematiko povezljivosti oziroma pomanjkljivo infrastrukturo za spodbujanje trajnostne mobilnosti in neustrezno kakovostjo storitev javnega prevoza.

2.2.2. Cilji in rezultati

SC 1: Pravični energetski prehod SAŠA regije. Rezultati, ki jih pričakujemo na tem področju v sinergiji z drugimi razpoložljivimi sredstvi, vključno z MPP so:

-preurejena energetska lokacija z uporabo najboljših razpoložljivih tehnologij za prestrukturiranje regijskega gospodarstva in razogljičenje regije;

-preurejeni sistemi daljinskega ogrevanja;

-večji delež proizvodnje in rabe OVE v regiji, vključno s skladiščenjem, na saniranih in revitaliziranih prostorsko in okoljsko degradiranih območjih, povezanih s premogovništvom in rabo premoga;

-manjša poraba energije v vseh sektorjih.

SC 2: Zaposlitve in veščine za ustreznost in zadostnost usposobljenih delavcev v smeri zelene preobrazbe na naslednjih področjih: pridobivanje in shranjevanje energije iz obnovljivih virov, trajnostne gradnje in energetska učinkovitost, krožna ekonomija, ravnanje z vodnimi viri in trajnostna mobilnost z rezultatom višjega deleža udeležencev:

-ki so končali usposabljanje, ki so se dokvalificirali.

-ki imajo po zaključku sodelovanja zaposlitev,

-ki so po zaključku vključeni v izobraževanje ali usposabljanje,

Pri tem se bodo ukrepi smiselno dopolnjevali z že organiziranimi usposabljanji s področja brezplačnega energetskega svetovanja v okviru mreže EN SVET v okviru Eko sklada[3]. Vzporedno bo v dogovoru med partnerji Vzpostavljen program za dodatno svetovanje in pomoč na področju energije.

SC 3:Trajnosten, prožen in raznolik gospodarski razvoj, v okviru katerega načrtujemo prispevek k doseganju naslednjih rezultatov:

-dvig produktivnosti/dodane vrednosti v regiji zaradi prehoda v industrijo 4.0 in digitalizacije,

-regija se uveljavi kot vozlišče za RRI v trajnostnih nizkoogljičnih krožnih rešitvah (ne samo v energetskih),

-vzpostavljeni modeli krožnega gospodarstva za večjo surovinsko samozadostnost v regiji,

-večje število investicij v regiji,

-prestrukturirana TEŠ in PV.

SC4: Cenovno dostopna in trajnostna stanovanja s ciljem ohranjanja obstoječega fonda javnih najemnih stanovanj, kjer načrtujemo prispevek k doseganju naslednjih rezultatov:

- ohranjeni bivalni pogoji prebivajočih v stanovanjih, ki so v lasti PV in TEŠ,

- večji delež javnih najemnih stanovanj v premogovni regiji.

Vsebina poglavja v celoti je razvidna v Prilogi 3A: Razvojne potrebe in cilji do leta 2030 SAŠA_5.0.

[1] (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/premog_izhod/strategija_prem_vlada_jan202.pdf)

[2] (http://ra-sasa.si/wp-content/uploads/2021/06/ORP-SA%C5%A0A-2021-2027_%C4%8Distopis-31.03.2021-za-lekturo-V1.pdf)

[3] (primer: https://www.velenje.si/e-obcina/brezplacno-svetovanje/11111).

2.3. Skladnost z drugimi ustreznimi nacionalnimi, regionalnimi ali teritorialnimi strategijami in načrti

Sklic: člen 11(2)(e)

Pravični prehod premogovnih regij je eden od ključnih vzvodov za doseganje podnebne nevtralnosti Slovenije do leta 2050, pri čemer Nacionalni energetsko podnebni načrt predstavlja srednjeročni okvir. Ukrepi, ki so vključeni v tem območnem načrtu podpirajo doseganje sektorskih ciljev, ki so opredeljeni v NEPN (NEPN 28.2.2020 (1) ; Predlog posodobitev NEPN avgust 2024 (2)). Največ bodo k temu prispevali ukrepi, ki so predvideni na področju energetike in podpori za podporo preobrazbe gospodarstva v smeri dekarbonizacije in krožnosti. Ključen doprinos k razogljičenju predstavlja opustitev premoga kot fosilnega goriva pri proizvodnji električne energije v SI (TEŠ in PV – proizvodnja okvirno tretjine električne energije v SI, v sušnih obdobjih je ta % še višji; gre za zelo visoko odvisnost od enega fosilnega vira, ne le na regionalni, temveč tudi na nacionalni ravni, v evropskem merilu, s čimer so povezana tudi zelo visoka tveganja zaradi opustitve), s čimer pravični prehod regije pravzaprav trasira tudi nacionalni prehod v razogljičenje. Ambicija regije za izstop iz rabe premoga in celovito prestrukturiranje se kaže tudi v uspešni kandidaturi MO Velenje v okviru Misije 100.

Osnutek Območnega razvojnega programa Savinjsko-Šaleške regije za obdobje 2021 – 2027 med strateškimi usmeritvami identificira tudi prehod v nizkoogljično in zeleno prihodnost v povezavi s pravičnim energetskim prehodom regije. Tu je za deležnike v regiji ključnega pomena, da se nadomestita predvsem vira daljinska toplotna energija in električna energija, ki jo sedaj proizvaja TEŠ. V povezavi s pravičnih prehodom je za deležnike pomembno tudi ustrezno urejanje degradiranih območij. Poleg vidika pravičnega prehoda v regiji načrtujejo vlaganja na področju URE (energetska prenova stavb, zmanjševanje energetske revščine, energetska učinkovitost v gospodarstvu). Med pomembnimi razvojnimi prioritetami z naložbenim potencialom je tudi področje energetske samooskrbe in spodbujanje OVE, med drugim tudi spodbujanje DS OVE in razvoj in proizvodnja čistejših virov energije in alternativnih goriv. V regiji prepoznavajo tudi pomen naložb na področju krožnega gospodarstva.

V SAŠA regiji je med razvojnimi prioritetami na prvem mestu krepitev konkurenčnosti gospodarstva, kar je tudi bistvenega pomena za pravični prehod regije. Na tem področju želijo deležniki v regiji z vlaganji spodbujati naložbe v nadaljnji razvoj gospodarstva in njegovo internacionalizacijo. Pomembno področje za doseganje cilja pa so tudi vlaganja v izboljšanje inovacijskega sistema v regiji in spodbude za prenos znanja. Pomembna razvojna prioriteta regije so tudi vlaganja v krepitev kompetenc v podjetjih, kar želijo doseči s podporo programom za krepitev znanj in spretnosti za gospodarstvo ter prenos znanja v gospodarstvo. Za izboljšanje konkurenčnosti MSP želijo razviti in optimizirati ekosistem za podporo podjetništvu in inovativnosti ter podpreti izgradnjo infrastrukture, namenjeno razvoju gospodarske dejavnosti. Podpora bo namenjena tudi krepitvi sodelovanja v evropskem raziskovalnem prostoru in spodbujanju sodelovanja zagonskih podjetij z velikimi podjetji. V regiji področje digitalizacije prepoznavajo tako horizontalno kot vertikalno področje. Zato načrtujejo spodbujati digitalizacijo na različnih področjih, posebej so izpostavljena vlaganja v digitalno preobrazbo gospodarstva.

Okvir za osredotočanje sredstev sklada SPP, ki bodo namenjena preobrazbi gospodarstva nedvomno predstavlja tudi Strategija pametne specializacije. V osnutku S5 je jasno postavljen osrednji cilj, to je zeleni prehod, ki ga ni moč uresničiti brez ustreznih znanj in kompetenc kot tudi ne brez ustreznih in dovolj razvitih orodij, torej ključnih omogočitvenih tehnologij, vključno z IKT. Definirana so področja, kjer Slovenija izkazuje kritično maso kapacitet in

kompetenc za dosego tega cilja predstavljajo prednostna področja S5: Pametna mesta in skupnosti, Horizontalna mreža informacijsko-komunikacijskih tehnologij (HOM IKT), Zdravje-medicina, Pametne stavbe in dom z lesno verigo, Trajnostna pridelava hrane, Mreže za prehod v krožno gospodarstvo, Trajnostni turizem, Mobilnost, Tovarne prihodnosti, Materiali kot končni produkti. Gre za področja, kjer ima Slovenija inovacijski potencial za vzpostavitev konkurenčne prednosti za umeščanje na globalnih trgih ter s tem za krepitev svoje prepoznavnosti.

Kot izhaja iz Območnega razvojnega programa SAŠA regije 2021-2027 je eden izmed strateških ciljev za nizkoogljično, zeleno in povezano regijo SAŠA do leta 2030 spodbujanje trajnostne večmodalne mobilnosti in povezljivosti. V regiji prepoznavajo pomen naložb na področju trajnostne mobilnosti, ki poleg spodbujanja kakovostnega življenja prebivalstva predstavlja tudi pomemben element pravičnega prehoda. Na področju trajnostne mobilnosti med ključnimi naložbami v regiji vidijo tiste, s katerimi bo regijo mogoče bolje povezati z drugimi deli države in pa tiste, s katerimi bo mogoče zagotoviti infrastrukturne pogoje za hojo in kolesarjenje ter zmanjšati odvisnost od avtomobilov, predvsem z zagotavljanjem učinkovitega JPP, spodbujanjem sopotništva in multimodalnosti. Na področju mobilnosti med drugim prepoznavajo tudi pomen uporabe sodobnih tehnologij in ustrezno digitalno opremljenost območja za regijo prihodnosti. Strateški cilji ORP SAŠA 2021-2027 so skladni s strateškimi prioritetami in cilji obeh že v letu 2017 izdelanih celostnih prometnih strategij (v nadaljevanju: CPS, angl. SUMP) MO Velenje in Občine Šoštanj.

Deležniki v SAŠA regiji prepoznavajo tudi potrebo po vlaganjih na področjih povezanih z družbenimi vidiki njenega razvoja, saj bodo ta bistvenega pomena pri zagotavljanju pravičnega prehoda. Tako na tem področju predvidevajo ukrepe s katerimi želijo učinkovito in hitro spodbuditi dostop do zaposlitve, s poudarkom na ranljivih ciljnih skupinah ter hitrejšemu prehodu mladih na trg dela. Na področju zaposlovanja bodo pomembni tudi ukrepi za posodobitev programov za prilagoditev trga dela in spodbujanje mobilnosti delovne sile, pa tudi vzpostavitev regionalnih centrov in/ali programov za spodbujanje zaposlovanja. Na področju izobraževanja v regiji med drugim prepoznavajo potrebo po vlaganjih v boljše sodelovanje delodajalcev z različnimi izobraževalnimi institucijami, v štipendiranje tistih, ki bi želeli pridobiti višjo izobrazbo in za programe s katerimi bi pri ciljnih populacijah, tudi pri mladih, krepili ključne kompetence. Po mnenju deležnikov so izjemnega pomena tudi vlaganja na področju vseživljenjskega učenja in prekvalifikacij pa tudi na področju dviga izobrazbene ravni posameznikov na srednješolski in višji ravni in podaljševanju obdobja delovne aktivnosti.

(1) Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt (NEPN 5.0), 28.2.2020 (energetika-portal.si)

(2) https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_2024_pos_v5.0_avg2024.pdf

2.4. Predvidene vrste operacij

Sklic: člen 11(2)(g) do (k) in (5)

1. Pravični energetski prehod

Celovito energetsko prestrukturiranje regije je eden od ključnih izzivov in hkrati temelj za njeno razogljičenje. Temeljilo bo na načelu celovitega pristopa, upoštevajoč načelo »najprej energetska učinkovitost« za optimizacijo/zmanjšanje rabe energije, čemur bodo sledile naložbe v ustrezno prilagojeno »mešanico« OVE za zmanjšanje odvisnosti od fosilnih goriv ter povečanje odpornosti.

Za doseganje tega cilja smo identificirali ukrepe:

1.1. Preureditev sistema daljinskega ogrevanja za zagotavljanje cenovno dostopnega vira energije za ogrevanje in hlajenje ob hkratnem ohranjanju kakovosti zraka, v okviru katerega bomo podpirali:

-naložbe v obstoječo infrastrukturo, ki bo omogočila optimizacijo (zmanjšanje izgub) in postopen zagon energetsko učinkovite decentralizirane proizvodnje toplotne energije in/ali hladu skladno z URE. Podpora bo namenjena tudi vlaganjem v vključitev alternativnih virov proizvodnje toplotne energije na distribucijski sistemih;

-naložbe v kapacitete za zanesljivo preskrbo s toplotno energijo in/ali hladom, ki bo temeljila na OVE. Vlaganja v nove proizvodne kapacitete bodo ob zmanjševanju emisij toplogrednih plinov prispevala tudi k ohranjanju kakovosti zraka;

-podpora digitalizaciji oskrbe in napajanja distribucijskega sistema toplote/hladu za prilagoditev za sprejem OVE.

1.2. Ukrepi za izboljšanje energetske učinkovitosti v gospodarstvu bodo podprti v okviru podpore produktivnim naložbam (SC 3), v kombinacijami z aktivnostmi za razogljičenje, snovno učinkovitost, ustvarjanje delovnih mest ipd.

1.3. Na področju spodbujanja rabe OVE bomo podpirali:

1.3.1 Dvig proizvodnih zmogljivosti za zanesljivo proizvodnjo električne energije iz OVE, vključno z zmogljivostjo distribucijskega omrežja, naložbe v sistemske hranilnike električne energije, vzpostavitve OVE skupnosti z namenom zmanjšanja energetske revščine in revitalizacije prostorsko in okoljsko degradiranih območij, na saniranih in revitaliziranih prostorsko in okoljsko degradiranih območjih, povezanih s premogovništvom in rabo premoga, zlasti na območju TEŠ.

1.3.2 Proizvodnja energije iz OVE, vključno z naprednimi biogorivi po predhodni preučitvi drugih OVE, oziroma razvoj rešitev na področju shranjevanja električne energije tudi v povezavi s spodbujanjem e-mobilnosti, pilotnih projektov in za proizvodnjo vodika , na saniranih in revitaliziranih prostorsko in okoljsko degradiranih območjih, povezanih s premogovništvom in rabo premoga, zlasti na območju TEŠ.

Izvajanje aktivnosti sanacije in revitalizacije prostorsko in okoljsko degradiranih območij se ob izvajalo ob upoštevanju načela „onesnaževalec plača” in bo komplementarno izvajanju ukrepov v okviru zakona o zapiranju PV:

- Postopno in učinkovito zapiranje rudnika na podlagi celostnega programa zapiranja ter zagotovitev ustrezne, okoljsko sprejemljive rešitve za presežno proizvodnjo, ki bo posledica izvajanja zapiralnih del (tj. izkop, ki je posledica izvajanja zapiralnih del). Izstop iz premoga, najpozneje v letu 2033 bo podprt s pripravo zakonskega okvira za zapiranje premogovnika in prestrukturiranja regije, ki bo usklajen s socialnimi partnerji in ključnimi deležniki v regiji:
- zagotavljanje dolgoročne odgovornosti za celovito sanacijo in revitalizacijo rudarskih območij ter dolgoročno spremljanje in upravljanje rudarskega območja po prenehanju rudarjenja.

Glavna ciljna skupina za zgoraj navedene ukrepe bodo skupnosti na področju OVE in energetske skupnosti državljanov kot jih predvideva »Direktiva (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov« in »Direktiva (EU) 2019/944 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije in spremembi Direktive 2012/27/EU«.

2. Zaposlitve in veščine za vse

Na področju ravnanja s človeškimi viri in vlaganja v človeške vire so s sredstvi SPP predvideni ukrepi:

2.1 Obogateno izvajanje kakovostnega in dostopnega učenja, s poudarkom na krepitvi ključnih kompetenc (predvsem kompetence podjetnosti, digitalne in zelene kompetence) šolajočih in strokovnih delavcev, ter vključujočega vzgojno-izobraževalnega okolja po celotni vertikali (od vrtcev do višjega šolstva), ter digitalna preobrazba šolskega prostora.

2.2. Vseživljenjska karierna orientacija, usposabljanje in izobraževanje brezposelnih ter iskalcev zaposlitve, vključno z zaposlenimi (informiranje, motiviranje, aktivnosti svetovanja zaposlenim, izobraževanja in usposabljanja, prekvalifikacije in dokvalifikacije) s ciljem prehoda v novo zaposlitev ali samozaposlovanje.

2.3 Uvajanje krožnih vsebin v vzgojno izobraževalni sistem, predvsem vsebin, znanja in kompetenc, potrebnih za zelena delovna mesta ter za prehod v nizkoogljično družbo in gospodarstvo (v skladu s cilji področja vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj- VITR).

3. Trajnostni, prožni in raznolik gospodarski razvoj

Doseganje strateškega cilja trajnostni, prožni in raznolik gospodarski razvoj predstavlja temelj za uspešno in pravično prestrukturiranje regije v smeri podnebne nevtralnosti in učinkovite rabe surovin.

Načrtovana kombinacija ukrepov bo usmerjena v gospodarsko prestrukturiranje regije, skladno z NEPN in S5, Slovensko industrijsko strategijo ter območnim razvojnim programom SAŠA, v smeri prehoda v nizkoogljično, krožno, digitalizirano gospodarstvo z izkoriščanjem oziroma preobrazbo obstoječih dejavnosti, vezanih na dosedanjo premogovno intenzivno gospodarsko aktivnost.

Ukrepi so usmerjeni v :

I)diverzifikacijo gospodarstva, s podporo novim in obstoječim industrijam v smeri prehoda na nizkoogljično gospodarstvo in

II) podporno okolje za zagon podjetij in vlaganja v RRI.

Za financiranje konkretnih projektov v okviru tega cilja se lahko poleg nepovratnih sredstev SPP (prvi steber MPP) uporabi tudi možnosti financiranja iz drugega stebra (namenska shema v okviru programa InvestEU za zasebne naložbe).

Sredstva sklada za pravični prehod bodo zato namenjena podpori naslednjim (sklopom) ukrepov:

3.1 Naložbe v raziskave, razvoj in inovacije, digitalizacijo ter proizvodne zmogljivosti v MSP: v sklopu tega ukrepa bo podpora namenjena MSP predvsem na področjih, ki so kot prebojna področja prepoznana v S4/S5 ter na tistih področjih, ki se bodo izkazala kot odločilna za izvedbo pravičnega prehoda regije in blaženje posledic in izkoriščanje potenciala nadaljnje preobrazbe v nizkoogljično krožno gospodarstvo. Podpora bo namenjena tudi krepitvi RRI v MSP, ki bo temeljil na prenosu znanj med njimi in velikimi podjetji.

3.1.1 Naložbe v RRI - Podpora naložbam v raziskave in razvoj povezane z industrijo 4.0 in s tovarnami prihodnosti v skladu z načeli podnebno nevtralnega in krožnega gospodarstva (npr. digitalizacija; povečanje virtualizacije procesov in delovne sile; simulacije prototipnih rešitev; uvajanja umetne inteligence v proizvodne procese; razvoj pametnih prostorov; robotika; hiperavtomatizacija; rešitve IoT; digitalni dvojčki). Spodbujali bomo tudi RRI partnerstva med MSP in velikimi podjetji ter in odprto inoviranje na vseh področjih, ki so skladna s S5 (npr. Laboratorij za raziskave bio-rafinacije biomase, Kemijski inštitut).

3.1.2 Pilotni in demonstracijski projekti - V okviru tega ukrepa bo mogoče podpreti tudi izvedbo pilotnih/demonstracijskih projektov za izvedbo tehnoloških in/ali netehnoloških/družbenih inovacij.

3.1.3 Podpora produktivnim naložbam za diverzifikacijo - v MSP, ki bodo na področjih, skladnih s S5, krepila proizvodne, storitvene in/ali raziskovalno razvojne dejavnosti za pospeševanje dvojnega prehoda. Za področje prehoda v podnebno nevtralno, krožno gospodarstvo bodo podpore namenjene, med drugim: naložbam v URE; za prehod na rabo OVE; v izboljšave snovne produktivnosti; za uvedbo industrijske simbioze; v razvoj in komercializacijo materialov, izdelkov, storitev, poslovnih modelov skladnih z načeli podnebne nevtralnosti in krožnega gospodarstva; itd. Ob naložbah za zeleni prehod bodo podjetja lahko pridobila sredstva za preobrazbo v industrijo 4.0, digitalizacijo, itd.

3.2 Nadgradnja start-up ekosistema ter spodbujanje podjetij s potencialom hitre rasti, vključno z ekonomsko poslovno infrastrukturo: skladno z drugimi strateškimi cilji bo podpora namenjena projektom in pobudam, ki bodo bodisi izkoristile ali izboljšale obstoječe potenciale in zmogljivosti regije in so neposredno povezane s pravičnejšim prehodom, na naslednjih področjih:

3.2.1 Za povečanje privlačnosti regije za neposredne domače in tuje naložbe z naložbami v funkcionalni razvoj saniranih prostorsko in okoljsko degradiranih območij in v bolj profesionalno okolje za podporo podjetjem, tudi start-upom (vključno s krepitvijo poslovnih zavezništev). Zapiranje rudnika namreč zahteva poleg prekvalifikacije delovnih mest tudi okrepitev zelenega gospodarstva, prehod na čisto energijo, uporabo novih inovativnih tehnologij, za kar je potrebno zagotoviti infrastrukturne pogoje (poslovne cone, podjetniški inkubatorji, razvojni laboratoriji) in ustrezno podporo za ustvarjanje zelenih delovnih mest. Pri tem so pomembne tudi naložbe v tisto ekonomsko-poslovno infrastrukturo, ki je potrebna za izvedbo produktivnih naložb in diverzifikacijo gospodarstva, tako MSP kot velikih podjetij. Pri podpori temu ukrepu bomo ravnali v skladu s pojasnilom v zvezi z načelom onesnaževalec plača, ki je podrobneje predstavljeno v Prilogi 2.

V procesu priprave tega dokumenta so imeli deležniki več možnosti, da predlagajo in identificirajo projekte za prehod regije v brezogljično družbo. Med temi so bili med vsemi deležniki, tako na regionalni kot na nacionalni ravni, kot vodilni izbrani naslednji projekti:

-Preobrazba daljinskega ogrevanja (KP Velenje),

-Vodikove tehnologije v brezemisijskem transportu in razogljičenju energetike (posodobitev obstoječe infrastrukture za proizvodnjo in hranjenje vodika; izgradnja vodikove polnilnice za vozila na gorivne celice, nakup VCG kategorije M3 za JPP).

-Laboratorij za raziskave bio-rafinacije biomase (Kemijski inštitut),

-Revitalizacija in opremljanje površin namenjenih EPI (MO Velenje, O Šoštanj in Šmartno ob Paki),

-Center prihodnosti (MO Velenje).

Kratek opis z utemeljitvijo projektov je v Prilogi 4: Predvidene vrste operacij – Vodilni projekti (kratek opis) SAŠA

4. Cenovno dostopna in trajnostna stanovanja

Opuščanje izkopavanja in rabe premoga skupaj z zapiranjem PV prinaša negotov položaj obstoječih najemnikov, ki bivajo v stanovanjih v lasti družbe v zapiranju (v lasti več kot 300 stanovanj, v katerih bivajo obstoječi in bivši zaposleni). Družba bo v postopku zapiranja ukinjala vse svoje dejavnosti, med njimi tudi dejavnost oddajanja stanovanj zaposlenih ter prek postopka dezinvestiranja. Prosta prodaja na trgu bi lahko ogrozila položaj obstoječih najemnikov in s tem njihov socialni položaj, saj je njihov položaj odvisen od interesov lastnika, ki določa pogoje najema in višino najemnine. Hkrati pa bi fond, ki danes predstavlja del ponudbe dostopnih stanovanj, izgubil to vlogo, kar bi predstavljajo izgubo razvojnih priložnosti za regijo.

4.1. Odkup oziroma prenos stanovanj PV in TEŠ za namene zagotavljanja javnih najemnih stanovanj za različne družbene skupine. (MO Velenje, O Šoštanj in Stanovanjski sklad Republike Slovenije)

Produktivne naložbe, ki niso naložbe v MSP:

Analiza vrzeli (Priloga 1), SAŠA regije je pokazala, da je število velikih podjetij v obdobju 2011-2020 upadlo (iz 14 na 8), vendar pa obstoječih osem velikih podjetij zaposluje skoraj polovice celotne delovne sile, kar je tudi več kot zaposluje skupaj 1000 MSP. Zaradi svoje sposobnosti zaposlovanja in ohranjanja delovnih mest bod pomemben deležnik tudi v prihodnji preobrazbi regije.

Na podlagi analize vrzeli in indikativnega seznama načrtovanih naložb v regiji je mogoče ugotoviti, da načrtovanih novih delovnih mest v velikih podjetjih v enakem obdobju ni mogoče doseči samo s podporo MSP, zlasti ob upoštevanju, da je polovica delovne sile že zaposlene v osmih velikih podjetjih).

Zato bo del sredstev SPP dostopen tudi velikim podjetjem, kot npr:

- Gorenje gospodinjski aparati d.o.o. Velenje: Razvoj novih generacij gospodinjskih aparatov,

Povečanje proizvodnih zmogljivosti tovarn gospodinjskih aparatov in Povečanje proizvodnih zmogljivosti tovarne televizorjev,

- Premogovnik Velenje d.o.o.: Krožno gospodarstvo SPV – predelava plastike in proizvodnja alternativnih goriv.

Odločitve glede sofinanciranja posameznih projektov bodo sprejete na podlagi izvedenega postopka javnega razpisa, v okviru katerega bodo med drugimi določeni in presojani upravičeni stroški naložbe, upoštevana pravila državnih pomoči in razpoložljiva sredstva.

Več podrobnosti je razvidno iz priloge Priloga 5: Predvidene vrste operacij – Produktivne NE MSP naložbe_SAŠA

Sinergije in dopolnjevanje predvidenih operacij z drugimi programi v okviru cilja „naložbe za delovna mesta in rast“ in drugimi stebri mehanizma za pravičen prehod

Sredstva SPP bodo komplementarna sredstvom v okviru NOO ter cilja „naložbe za delovna mesta in rast“ v EKP 2021-2027 in drugih razpoložljivih virov.

Sredstva instrumenta za posojila v javnem sektorju v okviru MPP se bodo namenjala podpori naložbam vseh sektorjev, ki jih opredeljuje relevantna uredba (1)

Podrobneje v Prilogi 6: Predvidene vrste operacij – Sinergije in dopolnjevanje-SAŠA_ 3.0.

(1) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/ALL/?uri=CELEX:32021R1229

3. Mehanizmi upravljanja

Sklic: člen 11(2)(f)

Partnerstvo

Deležniki so se v 2020 vključevali že v pripravo NSPP, za katero se je izvedla tudi CPVO, in pripravo Akcijskega načrta za pravični prehod SAŠA (https://www.energetika-portal.si/dokumenti/strateski-razvojni-dokumenti/nacionalna-strategija-za-izstop-iz-premoga-in-prestrukturiranje-premogovnih-regij/). Več kot 70 deležnikov v obeh premogovnih regijah je bilo vključevano na različne načine: obiski na terenu: več kot 30 intervjujev; več kot 100 posredovanih projektnih idej (najboljše vključene v akcijski načrti); organizacija delavnic za pripravo projektnih predlogov; ključne faze so bile predstavljene in debatirane s ključnimi deležniki; izvedba individualnih sestankov z vsemi pobudniki. Za pripravo ONPP za obe premogovni regiji deluje posebna delovna skupina, ki jo vodi OU, sestavljajo jo PT, predstavniki občin območij obeh regij (Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi ter Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki), RRA Zasavje in RA SAŠA ter Zasavske gospodarske zbornice in Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice. Skupina s OU na delovni ravni sodeluje pri oblikovanju mehanizma upravljanja in pripravi območnih načrtov.

Širši krog deležnikov se v pripravo ONPP vključuje na naslednji način:

·18.11.2021 je bila izvedena delavnica za opredelitev ukrepov za doseganje strateških ciljev ONPP, ki se jo je udeležilo preko 100 udeležencev. (https://evropskasredstva.si/sklad-za-pravicni-prehod-spp/)

·Na podlagi poziva podjetjem, ki so sodelovala pri pripravi akcijskih načrtov z Deloitte, poslanega 22.11.2021, je bilo prejetih 19 projektnih predlogov. V obdobju od februarja do aprila 2022 je bilo izvedenih več usklajevalnih sestankov za opredelitev vodilnih projektov.

·V mesecu aprilu 2022 je bil izveden posvet Zelena prihodnost SAŠA regije. (https://evropskasredstva.si/sklad-za-pravicni-prehod-spp/)

Spremljanje in ocenjevanje

Za potrebe spremljanja in ocenjevanja načrtovanih ukrepov, vključno s kazalniki, RA SAŠA v sodelovanju s PO in SVRK pripravlja kvartalna, letna in končno poročilo izvajanju ONPP SAŠA regije. Poročila na regionalni ravni obravnava Razvojni svet območnega razvojnega partnerstva SAŠA regije, na nacionalni pa letna in končno poročilo obravnava Odbor za spremljanje. Predlog letnega in končnega poročila se pred obravnavo na Odboru za spremljanje predstavi in obravnava na obravnavi v regiji.

Najpozneje 3 leta po sprejemu ONPP se izvede vrednotenje izvajanja ONPP, ki ga izvede s strani SVRK izbran zunanji izvajalec.

Organ/organi za usklajevanje in spremljanje

v vlogi OU in nacionalnega koordinatorja: MKRR:

-priprava predlogov ONPP v skladu z zahtevami Uredbe SPP,

-uskladitev predlogov ONPP ob upoštevanju načela partnerstva z relevantnimi deležniki na regionalni in nacionalni ravni,

-umestitev predlogov ONPP v P 21-27,

-koordinacija priprave sprememb ONPP,

-spremljanje in vrednotenje izvajanja ONPP.

v vlogi regionalne razvojne agencije ali območne razvojne institucije (RRA): Razvojna agencija SAŠA (v nadaljevanju: RA SAŠA) kot razvojna institucija, ki je vpisana v evidenco regionalnih razvojnih agencij ministrstva, pristojnega za regionalni razvoj:

-sodelovanje pri načrtovanju sistema izvajanja pravičnega prehoda,

-sodelovanje z OU pri aktivnostih na regionalni ravni za zagotavljanje partnerstva (mladi, NVO, socialni partnerji gospodarstvo, predstavniki lokalnih skupnosti, drugi),

-članstvo v Odboru za spremljanje PEKP 21-27

-sodelovanje pri pripravi in spremembah ONPP,

-sodelovanje s PT v postopkih izbora operacij;

-pregled in podaja mnenja o skladnosti vlog (NPO ali JR/JP) za odločitev o podpori z ONPP (v kolikor ne nastopa v vlogi potencialnega prejemnika sredstev oz. upravičenca),

-spremljanje izvajanja ONPP in v tem okviru priprava poročil o izvajanju (kvartalnih, letnih, končnih) ter poročanje OU, glede na navodila OU, za kar uporablja podatke informacijskega sistema OU,

-sodelovanje z OU in PT pri vrednotenju izvajanja ONPP;

v vlogi PT: MGTŠ, MDDSZ, MVI, MVZI, MOPE, MKRR in MSP:

-vključevanje RA SAŠA v postopke izbora operacij,

-pred posredovanjem vloge za odločitev o podpori na OU pridobi mnenje RA SAŠA, ki tako predstavlja obvezni sestavni del vloge za odločitev o podpori,

- seznanjanje RA SAŠA o izvedenih postopkih JR/JP,

-seznanjanje RA SAŠA o odstopih od pogodb o sofinanciranju,

-sodelovanje z RA SAŠA pri spremljanju izvajanja ONPP.

RA SAŠA deluje tudi kot Center za pravični prehod (v nadaljevanju CPP), ki ločeno od nalog, ki jih izvaja v okviru upravljanja, izvaja naslednje aktivnosti: (i) vzpostavljanje lokalnih partnerstev in mreženje za potrebe izvajanja projektov oz. operacij, (ii) izvajanje usposabljanj in krepitev zmogljivosti projektnih sponzorjev, (iii) zagotavljanje podpore pri pripravi projektov (podpora pri izdelavi projektnih idej, pripravi vlog, investicijske dokumentacije ipd.), (iv) spremljanje izvajanja projektov in podporo pri projektnem upravljanju ter (v) evidentiranje prostorsko in okoljsko degradiranih območij (stanje, optimalna raba, način in časovnica sanacije,…) in priprava vizije o revitalizaciji dediščine povezane s premogovništvom, (vi) priprava študij in analiz, potrebnih za učinkovito in pravočasno izvajanje strategije in z njo povezanih programov, ukrepov ali projektov, tudi (vii) deluje tudi kot glavna informacijska točka ter s tem skrbi za dosledno izvajanje ukrepov informiranja in obveščanja tako lokalnih deležnikov pravičnega prehoda (npr. občanov, projektnih sponzorjev, delavcev v premogovništvu ipd.) kot tudi širše zainteresirane javnosti.

CPP ima centralno vlogo usklajevanja in njegova vloga in obveza je, da koordinira aktivnosti vseh deležnikov v regiji pri aktivnostih povezanih z izvajanjem ONPP. Med deležnike spadajo mladi, NVO, socialni partnerji gospodarstvo, predstavniki lokalnih skupnosti, drugi.

4. Kazalniki učinkov ali rezultatov za posamezni program

Sklic: člen 12(1) uredbe o SPP

Utemeljitev na podlagi predvidenih vrst operacij, da so kazalniki učinka ali rezultatov, specifični za posamezni program, potrebni

S programsko specifičnim kazalnikom učinka: Urejene površine za gospodarsko dejavnost se meri rezultat ukrepov v okviru SC 3 Trajnosten, prožen in raznolik gospodarski razvoj, katerih osnovni namen je funkcionalni razvoj saniranih degradiranih območij in razvoj javne infrastrukture za podporo podjetjem (in ne sama sanacija okoljsko in prostorsko degradiranih območij kot takšna).

Programsko specifični kazalnik učinka: Število organizacij, ki so vključene v razvojne projekte za izboljšanje znanja spretnosti in kompetenc

Programsko specifični kazalnik rezultata: Delež podprtih organizacij, ki so uspešno vključile rezultate projektov za izboljšanje znanj, spretnosti in kompetenc v svoje razvojne načrte

Odločitev za uporabo programsko specifičnih kazalnikov učinka in rezultata kazalnika izhaja iz vsebine načrtovanih aktivnosti. Izbrani kazalniki so primerni za izvajanje razvojnih ukrepov za krepitev kakovosti vzgoje in izobraževanja, pri čemer so pomembni vsešolski pristop, podpora strokovnim in pedagoškim delavcem ter odpiranje VIZ v lokalni in širši prostor. Pri načrtovanju, izvajanju in evalvaciji sodobnih pristopov učenja in poučevanja oz. izvajanja pouka in drugih šolskih dejavnosti, bo sodelovalo veliko število ključnih deležnikov oz. organizacij.

S programsko specifičnim kazalnikom učinka: Število stanovanj (SAŠA) se meri učinek ukrepa v okviru SC 4 Cenovno dostopna in trajnostna stanovanja, katerega namen je odkup stanovanj v lasti Premogovnika Velenja in TEŠ s strani Stanovanjskega sklada RS, s čimer se sedanjim najemnikom (zaposlenim v Premogovniku Velenje) ohranja nespremenjene pogoje bivanja.

S programsko specifičnim kazalnikom učinka: Rešitve za shranjevanje električne energije se meri učinek ukrepa proizvodnje različnih tehnologij OVE in naložb v sistemske in druge hranilnike električne energije v okviru SC1 Pravični energetski prehod.

Za podrobnosti glej Priloga 8: Metodološki listi za programsko specifične kazalnike.

Tabela 1: Kazalniki učinka

Specifični cilj	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Mejnik (2024)	Cilj (2029)
JSO8.1	1	Urejene površine za gospodarsko dejavnost	ha	0,00	21,80
JSO8.1	2	Število organizacij ki so vključene v razvojne projekte za izboljšanje znanja spretnosti in kompetenc	število	6,00	23,00
JSO8.1	3	Število stanovanj (SAŠA)	število	0,00	50,00
JSO8.1	9	Rešitve za shranjevanje električne energije	število	0,00	1,00

Tabela 2: Kazalniki rezultatov

Specifični cilj	Identifikator	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna ali referenčna vrednost	Referenčno leto	Cilj (2029)	Vir podatkov	Opombe
JSO8.1	1	Delež podprtih organizacij, ki so uspešno vključile rezultate projektov za izboljšanje znanj, spretnosti in kompetenc v svoje razvojne načrte	delež	0,00	2022 -	80,00	Spremljanje MVI	

DOKUMENTI

Naslov dokumenta	Vrsta dokumenta	Datum dokumenta	Lokalna referenca	Referenčna oznaka Komisije	Datoteke	Datum pošiljanja	Poslal
Utemeljitev spremembe PEKP	Ocena vmesnega pregleda	25. feb. 2026		Ares(2026)2105214	Utemeljitev spremembe PEKP	25. feb. 2026	Mocnik, Anja
Programme snapshot 2021SI16FFPR001 4.2	Posnetek podatkov pred pošiljanjem	25. feb. 2026		Ares(2026)2105214	Programme_snapshot_2021SI16FFPR001_4.2_sl_en.pdf Programme_snapshot_2021SI16FFPR001_4.2_sl.pdf	25. feb. 2026	Mocnik, Anja
Priloga 1_2022-06-01_Labour&Gap_analysis_Zasavje_Sonja_Risteska	Dopolnilne informacije o območnem načrtu za pravični prehod	28. okt. 2022		Ares(2026)2105214	Priloga 1_2022-06-01_Labour&Gap_analysis_Zasavje_Sonja_Risteska	25. feb. 2026	Mocnik, Anja
Priloga 3A Razvojne potrebe in cilji do leta 2030 Zasavje_6-0	Dopolnilne informacije o območnem načrtu za pravični prehod	13. feb. 2026		Ares(2026)2105214	Priloga 3A Razvojne potrebe in cilji do leta 2030 Zasavje_6-0	25. feb. 2026	Mocnik, Anja
Priloga 3 Osnutek procesa prehoda in opredelitev najbolj prizadetih območij v državi članici_Zasavje_5.0	Dopolnilne informacije o območnem načrtu za pravični prehod	17. dec. 2025		Ares(2026)2105214	Priloga 3 Osnutek procesa prehoda _Zasavje	25. feb. 2026	Mocnik, Anja
Priloga 8 ML za programsko specifične kazalnike_Zasavje-6-0_2026-2-13	Dopolnilne informacije o območnem načrtu za pravični prehod	13. feb. 2026		Ares(2026)2105214	Priloga 8 ML za programsko specifične kazalnike_Zasavje-6-0_2026-2-13	25. feb. 2026	Mocnik, Anja
Priloga 5 Predvidene vrste operacij - produktivne ne MSP	Dopolnilne informacije o območnem načrtu za pravični prehod	28. okt. 2022		Ares(2026)2105214	Priloga 5 Predvidene vrste operacij - produktivne ne MSP	25. feb. 2026	Mocnik, Anja
Priloga 2 Pojasnilo - načelo onesnaževalec plača	Dopolnilne informacije o območnem načrtu za pravični prehod	28. okt. 2022		Ares(2026)2105214	Priloga 2 Pojasnilo - načelo onesnaževalec plača	25. feb. 2026	Mocnik, Anja
Priloga 4 Predvidene vrste operacij - vodilni projekti	Dopolnilne informacije o območnem načrtu za pravični prehod	28. okt. 2022		Ares(2026)2105214	Priloga 4 Predvidene vrste operacij - vodilni projekti	25. feb. 2026	Mocnik, Anja
Priloga 7 Seznam kratic	Dopolnilne informacije o območnem načrtu za pravični prehod	28. okt. 2022		Ares(2026)2105214	Priloga 7 Seznam kratic	25. feb. 2026	Mocnik, Anja
Priloga 6 Predvidene vrste operacij – Sinergije in	Dopolnilne	13. feb. 2026		Ares(2026)2105214	Priloga 6 Predvidene vrste operacij – Sinergije in	25. feb. 2026	Mocnik, Anja

Naslov dokumenta	Vrsta dokumenta	Datum dokumenta	Lokalna referenca	Referenčna oznaka Komisije	Datoteke	Datum pošiljanja	Poslal
dopolnjevanje ZASAVJE_6.0	informacije o območnem načrtu za pravični prehod				dopolnjevanje ZASAVJE_6.0		
Priloga 8 ML za programsko specifične kazalnike SAŠA_5-0_16-12-2025	Dopolnilne informacije o območnem načrtu za pravični prehod	17. dec. 2025	/	Ares(2026)2105214	Priloga 8 ML za programsko specifične kazalnike SAŠA_5-0_16-12-2025	25. feb. 2026	Mocnik, Anja
Priloga 4 Predvidene vrste operacij - Vodilni projekti (kratek opis) SAŠA	Dopolnilne informacije o območnem načrtu za pravični prehod	28. okt. 2022	/	Ares(2026)2105214	Priloga 4 Predvidene vrste operacij - Vodilni projekti (kratek opis) SAŠA	25. feb. 2026	Mocnik, Anja
Priloga 2 Načelo onesnaževalec plača SAŠA	Dopolnilne informacije o območnem načrtu za pravični prehod	28. okt. 2022	/	Ares(2026)2105214	Priloga 2 Načelo onesnaževalec plača SAŠA	25. feb. 2026	Mocnik, Anja
Priloga 7 Seznam kratic SAŠA	Dopolnilne informacije o območnem načrtu za pravični prehod	17. dec. 2025		Ares(2026)2105214	Priloga 7 Seznam kratic SAŠA	25. feb. 2026	Mocnik, Anja
Priloga 5 Predvidene vrste operacij-Produktivne NE MSP naložbe_SAŠA	Dopolnilne informacije o območnem načrtu za pravični prehod	28. okt. 2022	/	Ares(2026)2105214	Priloga 5 Predvidene vrste operacij-Produktivne NE MSP naložbe_SAŠA	25. feb. 2026	Mocnik, Anja
Priloga 6 Predvidene vrste operacij - Sinergije in dopolnjevanje_SAŠA-2025-12-16	Dopolnilne informacije o območnem načrtu za pravični prehod	17. dec. 2025	/	Ares(2026)2105214	Priloga 6 Predvidene vrste operacij - Sinergije in dopolnjevanje_SAŠA-2025-12-16	25. feb. 2026	Mocnik, Anja
Priloga 3A Razvojne potrebe in cilji do leta 2030 SAŠA_5-0 - 5-11-2025	Dopolnilne informacije o območnem načrtu za pravični prehod	17. dec. 2025	/	Ares(2026)2105214	Priloga 3A Razvojne potrebe in cilji do leta 2030 SAŠA_5-0 - 5-11-2025	25. feb. 2026	Mocnik, Anja
Priloga 3 Osnutek procesa prehoda in opredelitev najbolj prizadetih območij SAŠA_15-12-2025	Dopolnilne informacije o območnem načrtu za pravični prehod	17. dec. 2025	/	Ares(2026)2105214	Priloga 3 Osnutek procesa prehoda in opredelitev najbolj prizadetih območij SAŠA_15-12-2025	25. feb. 2026	Mocnik, Anja
Priloga 1 Trg delovne sile - analiza vrzeli SAŠA	Dopolnilne informacije o območnem načrtu za pravični prehod	28. okt. 2022	/	Ares(2026)2105214	Priloga 1 Trg delovne sile - analiza vrzeli SAŠA	25. feb. 2026	Mocnik, Anja